འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་དང་ཉམས་ལེན།

ཨེལ་བྷཊ། ཨེན་སཊེན། སྡེ་གནས་ཁང་གི་
མཁས་དབང་ཇན་པ་ཧཱིན་ཤཱཔ་གིས་བརྩམས།

པད་མ་ཚེ་དབང་ཤཀྱིས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར།

བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཞིབ་འཇུག་ཁང་།
तिब्बती संसदीय एवं नीति शोध केन्द्र
Tibetan Parliamentary and Policy Research Centre
C-1/1267, Vasant Kunj, New Delhi - 110 070 INDIA

དབྱིན་སྐད་དུ་དེབ་ཀྱི་བདག་དབང་བྱེད་པོ། ཇིན་ཤཱཔ། ༡༩༩༩
བོད་སྒྱུར་གྱི་བདག་དབང་བྱེད་པོ། པད་མ་ཚེ་དབང་ཤཱསྟྲི། ༡༩༩༩

Copyright of English text by Gene Sharp 1999
Copyright of Tibetan translation by Pema Tsewang Shastri 1999

ISBN 81-86230-27-0

Layout Design : Tibetan Computer Resource Centre, Dharamsala

Cover Design : Tibetan Parliamentary and Policy Research Centre, New Delhi

Printed at : Archana, New Delhi, India

པར་སྐྲུན་པའི་ཆེད་བརྗོད།

སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཕལ་མོ་ཆེ་ཞིག་ནི་ཕན་ཚུན་འཚོ་བ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་ཅིང་བདེ་བ་འདོད་པའི་སྲོག་ཆགས་ཤིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་འཚོ་བ་ལས་ལྡོག་པ་ནི་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཡིན་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྲུབ་པ་དེ་ལྟ་བས་ན་ཆོས་ལུགས་དང་ནང་དོན་རིག་པའི་གནས་ལ་ཞེན་འདོད་དང་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་དང་གཞན་གྱི་བདེ་དོན་བསྒྲུབ་པའི་སླད་དུ་འཚོ་བ་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྲུན་པའི་ཆེད་དུ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པ་སྨོས་མ་དགོས་ཤིང་། ལྷག་པར་དེང་རབས་ཀྱི་ཚན་རིག་དང་འཕྲུལ་ཆས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སའི་གོང་བུ་འདི་གྲོང་གསེབ་ཆུང་ངུ་ཞིག་གི་ངང་ཚུལ་དུ་གྱུར་ཟིན་པ་མ་ཟད། ཕྱོགས་གཞན་ནས་དམག་དང་མཚོན་ཆ་ལ་སོགས་པའི་འཚེ་བའི་ཆ་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཚད་གཞི་འཕར་ཚབས་ཆེ་བའི་དབང་གིས་སྲོག་ཆགས་འབུམ་ཕྲག་དུ་མ་སྟེབ་གསོད་ཙམ་མ་ཟད། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་འདི་ཉིད་ལན་མང་རྩ་བརླག་ཏུ་བཏང་བའི་ནུས་མཐུ་ཡང་ཐོར་སྣང་བྲལ་བའི་དེང་རབས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བཟོ་བསྐྲུན་ཟིན་པའི་དབང་གིས་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བྲག་པའི་བདེ་སྡུག་ཙམ་མ་ཟད། འཛིག་རྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་འབྱུང་འགྱུར་རང་གི་ངོ་བོ་འཚོ་མིན་ཡང་འཚོ་བ་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་པར་གྱུར་པའི་གནས་སྐབས་འདིར་འཚོ་བ་མེད་པའི་ཉམས་ལེན་ནི་ཆོས་དང་ནང་དོན་རིག་པའི་ཉམས་ལེན་ཙམ་དུ་མ་བསྡད་པར་འདི་སྣང་ཁོ་ནའི་བྱ་བཞག་ལ་འཇུག་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བླང་བྱ་གཙོ་བོ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཟིན་པ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་སྟབས། མིའི་སྤྱི་

ཚོགས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྣོག་ཁྲ་མཐའ་དག་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་སེལ་ཐབས་ཀྱི་གདམ་ཁ་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྤྱི་སྙེར་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་བདེ་རླབས་པོ་ཆེ་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་གདོན་མ་ཟའང་། ཆགས་སྡང་རྨོངས་གསུམ་གྱི་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་སྐྱེ་འགྲོ་རྣམས་ཀྱིས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐམས་ལམ་ཟབ་མོ་འདི་རྒྱུན་སྤྱོད་ཀྱི་ནང་འཁྱེར་ཐུབ་པའི་བག་ཆགས་བཟང་པོ་ཞིག་མ་སྨིན་པའི་དབང་གིས་ལྷ་ན་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་འདི་ལག་བསྟར་མ་ཐུབ་པའི་དབང་གིས་ཚེས་ཡ་ང་བའི་ནད་མཚོན་མུ་གེའི་འཇིགས་པ་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པའི་སྐབས་འདིར་རྒྱ་གར་གྱི་མེས་པོ་དམ་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྷན་དྷི་སོགས་རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་འདྲེན་པ་མང་པོས་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྣོག་འཛིངས་ཏ་ཙང་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱང་འཚེ་བ་མེད་པའི་ལམ་ནས་ཇི་ལྟར་སེལ་ཐུབ་པའི་མཛུབ་སྟོན་དམར་ཁྲིད་ཀྱི་བསླབ་བྱ་རང་རང་གི་མཛད་སྤྱོད་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་སྟོན་པར་མཛད་པ་འདི་དག་ཆེས་སྙིགས་དུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་རེ་བའི་འབྱུང་གནས་ཉག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཅིང་། དོན་གྱི་དབང་འདི་ལ་གཟིགས་ནས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་འདྲེན་པ་ཆེན་པོ་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཡོངས་རྫོགས་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བླ་མེད་གནང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་དེང་སྐབས་འཛིག་རྟེན་སའི་གོ་ལའི་ཁྱོན་ཐབས་ཅད་དུ་བོད་མི་དང་བོད་དོན་ལ་ཤ་ཚའི་བློ་ཐག་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་གྲངས་ཀྱི་མི་ཚོད་པ་ཞིག་ཡོང་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕན་བདེ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་རྒྱ་དམར་གྱི་བཙན་འོག་ནས་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབས་འཐོབ་

ཐབས་ཀྱི་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཕྱོགས་ཐད་ཚང་ལ་མ་ནོར་བའི་ལམ་སྟོན་གྱི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་མེད་དུ་མི་རུང་བར་མཐོང་སྟེ་བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་ཇི་ལྟར་བསྐུལ་མ་ཞུས་པ་བཞིན་ཨ་རིའི་མཁས་དབང་སློབ་དཔོན་ཇིན་ཤཱརྤ་མཆོག་ནས། "འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་དང་ཉམས་ལེན།" ཞེས་པའི་དེབ་འདི་གསར་རྩོམ་གནང་བ་སྐུ་ཞབས་པདྨ་ཚེ་དབང་ཤཱཀྱིས་ངལ་བ་དྭང་ལེན་གྱི་འབད་པ་ཆེན་པོས་བོད་སྐད་དུ་ཕབ་བསྒྱུར་གནང་བ་འདི་བོད་མི་ཡོངས་ལ་ཕན་ཐབས་ཆེ་བའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཡིན་པས། ད་ལམ་བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་པར་སྐྲུན་ཐུབ་པར་དགའ་སྤྲོབས་བརྡས།

༸སྤྱི་ནོར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཐུགས་རྗེའི་གཏེར་ཆེན་མཆོག་གིས་དཔེ་དེབ་འདིར་ངོ་སྤྲོད་སྔོན་གླེང་གི་གསུང་རྩོམ་གསོལ་བསྩལ་གནང་བར་སྙིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀྲིན་ཟླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། མཁས་དབང་ཇིན་ཤཱརྤ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་པདྨ་ཚེ་དབང་ཤཱཀྱ་གཉིས་ཀར་སྙིང་ནས་བསྔགས་བརྗོད་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཇར་མན་ཕེ་ཊེ་རི་ཀ་ནོའུ་མན་ཐེབས་ཀྱའི་མཛད་གཙོ་རྣམས་ལའང་པར་འདེབས་མཐུན་རྐྱེན་གྲོགས་དན་གནང་བར་ཡི་རངས་བསྔགས་བརྗོད། བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ལྷམ་ཚུང་ཚེ་རིང་མཚོ་མོས་དབུས་ལས་བྱེད་ཚང་མར་ལེགས་སོའི་དབུགས་དབྱུང་ཞུ་རྒྱུ་མ་ཟད། དཔེ་དེབ་འདིས་བོད་ཕྱི་ནང་དུ་གནས་པའི་བོད་མི་ཡོངས་ལ་དམིགས་བསལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་རེ་སྨོན་དང་བཅས་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཟམ་གདོང་པ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱིས།
༡༩༩༩ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༥ ལ་བྲིས།།

དཀར་ཆག

བཀའ་འོས་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་པར་བསྐྲུན་ཆེད་བརྗོད། i

མཐུན་གྱུར་དང་ལེན། ix

༸གོང་ས་མཆོག་ནས་བསྩལ་བའི་སྔོན་གླེང་། xiv

ཚན་པ་དང་པོ།

གདམ་ཁ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད།

ལེའུ་དང་པོ། 1

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་། ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གླེང་མོ།

ཚན་པ་གཉིས་པ།

བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་གི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བྱུང་བ་ཁག

ལེའུ་གཉིས་པ། 13

ཨུ་རུ་སུ་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁམས། ༡༩༠༥ ནས་ ༡༩༠༦

ལེའུ་གསུམ་པ། 17

བྲར་ལེན། ༡༩༣༠

ལེའུ་བཞི་པ། 23

ལྷཡེ་གོམ། ༡༩༣༤ ནས་ ༡༩༣༥

ལེའུ་ལྔ་པ། 25

རྒྱ་གར། ༡༩༣༠ ནས་ ༡༩༣༡

ལེའུ་དྲུག་པ། 40

ནོར་ཝེ། ༡༩༤༢

ལེའུ་བདུན་པ། 44

བཱར་ཡིན། ༡༩༤༣

ལེའུ་བརྒྱད་པ། 48

ཀྭཏེ་མ་ལ། ༡༩༤༤

ལེའུ་དགུ་པ། 59

མོནཊ་གོ་མེ་རི། ཨ་ལ་བ་མ། ༡༩༥༥ ནས་ ༡༩༥༦

ལེའུ་བཅུ་པ། 65

ཕ་རཱན་སི། ༡༩༦༡

ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ། 72

ཅེཀོ་སློ་ཝཱ་ཀི་ཡ། ༡༩༦༨

ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ། 79

ཨར་ཇེན་ཊི་ན། ༡༩༧༧ ནས་ ༡༩༨༣

ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ། 86

པོ་ལེནཊ། ༡༩༨༠ ནས་ ༡༩༨༩

ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ། 94

ལྷོ་ཨ་ཕི་རི་ཀ། ༡༩༨༤ ནས་ ༡༩༨༧

ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ། 100
ཕེལི་ཡཱིན། ༡༩༨༧
ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ། 108
ཧྥར་མ། ༡༩༨༨ ནས་ ༡༩༩༠
ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ། 116
ཅེཀོ་སློ་ཝཱཀི་ཡ། ༡༩༨༩
ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ། 124
ལཱཏ་ཝི་ཡ། ༡༩༩༡

ཚན་པ་གསུམ་པ།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྲིད་དོན།

ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ། 135
སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱངས་འཛིན།
ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ། 155
འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ནུས་ལྡན་ཞིག
ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ། 162
འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཁག
འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ངོ་རྒོལ་དང་རྒྱུད་སྐུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཁག

སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཁག
དཔལ་འཁོར་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཁག ༡། དཔལ་འཁོར་གྱི་ཕྱིར་ཕྱོག །
དཔལ་འཁོར་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཁག ༢། ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ།
སྲིད་དོན་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཁག
འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ཐེ་གཏོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཁག

ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ། 184
འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐད་གཞི་འདིང་བ།

ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པ། 220
རྩོད་འགྲན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དྲག་གནོན།

ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ། 241
དྲག་གནོན་ལ་གནོད་ལེན་ཆེད་ཆིག་སྒྲིལ་དང་སྒྲིག་ལམ།

ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པ། 258
སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྩལ། ཧྥུ་ཧི་ཏ་སྲུ།

ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པ། 269
ལམ་སྟོངས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་སྲིད་པའི་ཐབས་ལམ་བཞི།

ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ། 288
དབང་ཆའི་བགོ་འགྲེམས་བསྐྱར་མ།

ཚན་པ་བཞི་པ།

འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འཆར་འགོད།

ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པ། 300

འཚོ་བ་སྲུང་སའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་འཆར་གཞིའི་གལ་གནད།

ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ། 315

དེང་དུས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་ནང་དུ་འཚོ་བ་སྲུང་སའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བོད་སྒྱུད།

ཟུར་བཀོད། 328

གནད་ཆེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གོ་དོན་རེའུ་མིག

མཐུན་འགྱུར་དང་ལེན།

༄༅།། སྐྱེ་ནོར་〃མགོན་ས་〃སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དེབ་འདིའི་ཆེད་བརྗོད་དུ "ད་ལམ་འཆི་བ་སྤྲང་ས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བོད་ཡིག་ཐོག་པར་བསྐྲུན་བགྲེས་པ་འདིས་བོད་མི་ཚོའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་རེ་བ་ཡོད།"ཅེས་གླེགས་བམ་འདིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་དགོས་དོན་བསྒྲུབ་པའི་ཐུགས་རེ་གནང་ཡོད། .

〃མགོན་ས་མཆོག་གིས་སྐྱེ་ཚོགས་ནང་དམག་འཁྲུག་རྙང་། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བ་ལ་འཆི་བ་སྤྲང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འདིའི་གལ་གནད་ཀྱང་གསུངས་གནང་ཡོད།

〃རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆེད་བརྗོད་འདིས་བོད་རིགས་ཡོངས་ཀྱི་ནང་དུ་འཆི་བ་སྤྲང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གལ་གནད་ལ་དོ་སྣང་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་ང་ལ་རེ་བ་ཡོད། གང་ཉིད་ཀྱིས་འཆི་བ་སྤྲང་ས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་འདིར་གླེང་བརྗོད་སྩོལ་བའི་ཞལ་བཞེས་བཀྲིན་ཆེ་བ་དང་། ངའི་འབད་རྩོལ་འདིའི་ཐོག་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཐུགས་སྨོན་སྐྱབས་འཇུག་གནང་བར་ངས་སྙིང་ཐག་པ་ནས་བཀྲིན་ལེགས་གསོལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བཀུར་འོས་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་གཙོ་འཛིན་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་པར་བསྐྲུན་གླེང་བརྗོད་བྲིས་གནང་བ་དེར་ང་ལ་དགའ་སྤྲོ་འཕར་མ་ཞིག་བྱུང་། བོད་མི་ཚོ་དང་འབྲེལ་འདྲིས་བྱུང་སྐེ་ལོ་གསུམ་གྱི་དུས་ཡུན་གྱི་ནང་དུ་ང་ལ་ཟམ་གདོང་རིན་པོ

ཆེའི་མཁས་མཛངས་ལྡན་པའི་སྐུལ་མ་ཐོབ་པ་དེ་སྐལ་པ་བཟང་པོ་བྱུང་། ཁོང་གི་བོད་ཀྱི་རང་དབང་དོན་དུ་འཆི་མེད་ཞི་བ་དང་། དངོས་ཡོད་མཐུན་འགྱུར་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་དམ་བཅའ་དེ་ནི་སེམས་ཤུགས་དང་བློ་སྟོབས་སྤེལ་བའི་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན། ང་ཁོང་ལ་གྲོགས་འདྲིས་དང་གུས་ཞབས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེབ་འདིའི་ནང་གི་འདོད་ཚུལ་དང་ ཁོང་གི་དགོངས་གཞི་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་མིན་ཡང་མཐུན་པའི་ཆ་ནས་འདིའི་གལ་གནད་ལ་དགོངས་བཞེས་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེབ་འདི་པར་བསྐྲུན་བྱེད་པོ། བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གིས་འཐབ་ཇུས་ལྡན་པའི་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འཚོལ་ཞིབ་ཀྱི་ཐད་ལ་གླེགས་བམ་འདིའི་པར་བསྐྲུན་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཟབ་སྦྱོང་ནས་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་ད་བར་ཟབ་སྦྱོང་འཕར་མ་ཐེངས་གསུམ་སུ་མཐུད་གོ་སྒྲིག་གི་མཐུན་འགྱུར་གནང་བར་ངས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་དང་གུས་བསྟི་ཞུ་གི་ཡོད།

བོད་རིགས་དུ་མ་དང་། ལྷག་པར་མངོན་གསལ་དོད་པོར་སྒྲོལ་མ་གླིང་རིགས་ལམ་སློབ་གཉེར་ཁང་གི་སློབ་སྤྱི་ཟུར་པ་པད་མ་ཚེ་དབང་ཤཱཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ལོར་བོད་མི་ཚོའི་ནང་དུ་འཐབ་ཇུས་ལྡན་པའི་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཆེད་དེབ་ཅིག་བསྒྱུར་རྒྱུའི་རམ་འདེགས་དང་སྐུལ་མ་བྱུང་བའི་ཉེར་ལེན་ལས་དེབ་འདི་གྲུབ་པ་ཡིན།

དེབ་འདིའི་ཆེད་དབྱིན་སྐད་དུ་རྒྱུ་ཆ་གསར་པ་གོ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བ་དང་། དེའི་འབྲས་བུར་དེ་སྔོན་དབྱིན་སྐད་དུ་མེད་པའི་དེབ་འདི་བོད་སྐད་ཐོག་བྱུང་བ་ཡིན།

ཕྲན་གྱི་ངོས་ནས་འགོར་འགྱངས་བྱུང་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་པད་མ་ཚེ་དབང་ཤུཀླས་བཟོད་བསྲན་ཆེན་པོ་དང་། འབད་བརྩོན་ལྷོད་མེད། འཇོན་ཐང་ཆེན་པོ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བོད་བསྒྱུར་འདི་གོ་སྒྲིག་བྱས་ཡོད། བོད་བསྒྱུར་ལ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་པོ་སྐུ་ཞབས་ཀརྨ་སྨོན་ལམ་གྱི་རིག་རྩལ་ལྡན་པའི་མཐུན་འགྱུར་ཐོབ་པ་དེ་ཡང་ང་ཚོ་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་ཡིན། མ་ཟིན་ཞུ་དག་ལ་རོགས་རམ་གནང་མཁན་སྐུ་ཞབས་བཀྲིས་དོན་གྲུབ་ཀྱང་བཀྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེབ་འདིའི་པར་བསྐྲུན་བྱེད་པོ། བོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ལྟེ་གནས་ཁང་གི་ལག་བསྟར་འགན་འཛིན་ཚེ་རིང་མཚོ་མོའི་རོགས་རམ་ལ་མ་བརྟེན་པར་དེབ་འདི་པར་བསྐྲུན་ཡོང་རྒྱུ་མིན་པ་གསལ་པོ་རེད། དེས་ན་ཁོང་གི་རིག་རྩལ་དང་། དུས་ཐོག་གི་རོགས་རམ། དེ་བཞིན་བཟོད་བསྲན་ཆེན་པོ་ གནང་བ་བཅས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱ་གར་རྡ་རམ་ས་ལའི་བོད་གཞུང་ཀམ་པུ་ཊར། གློ་པར་སྡེ་ཚན། (Tibetan Computer Resource Centre) གྱིས་དེབ་འདིའི་བཀོད་སྒྲིག་དང་རྫུས་འགོད་བྱས་པར་ཡང་ང་ཚོས་རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ཞུ་གི་ཡོད།

ཇོ་ཤུ་བ། པོལ་སོན། (Joshua Paulson) གྱིས་ཚན་པ་གཉིས་པའི་ནང་གི་གོ་ཊེ་མ་ལ་དང་། ཨར་ཧེན་ཊི་ན། པོ་ལཧཊ། ལྷོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀ། ཕེ་ལི་པིན། ཧྣར་མ། ༡༩༨༩ ལོའི་ཅེག་ཀོ་སི་ལོ་ཝ་ཀི་ཡ། ལཊ་ཝི་ཡ། བཅས་ཀྱི་ནང་གི་འཚེ་བ་སྤྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བྱུང་བ་ཁག་གི་མ་ཟིན་གོ་སྒྲིག་བྱས་པ་ལ་ངས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་གི་ཡོད།

ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ་ནི། ཨེལ། ཨེས་ཏྲ། (L.Astra) དང་། ཧེ། མི་ནོ་ཤེ་ཊེ།

(G.Miniotaite) གཉིས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་"འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཤར་དང་དབུས་ཡོ་རོབ་ནང་གི་བཙོད་བསྡུན་དང་འཚོ་བ་སྲུངས་པ" ཞེས་པའི་ནང་དུ་ཇེན། ཤརྤ། (Gene Sharp) དང་། འབྲུ་རུས། ཇེན་ཀིན། (Bruce Jenkins) གཉིས་ཀྱིས་བྲིས་པའི་ "འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་ལྡན་པའི་དབང་ཆ་" ཞེས་པའི་ལེའུ་ཞིག་ལས་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི། ༡༩༩༦ ལོར། ལི་ཐུ་ནི་ཡའི་ནང་གི་ས་གནས་ཞིལ་ནིཡུས་སུ་ཡོད་པའི་ལོ་རྒོས་ (Logos) པར་བསྐྲུན་ཁང་གིས་པར་འདེབས་བྱས་པའི་དེབ་ཀྱི་ཤོག་གྲངས་ ༡༢༦ ནས་ ༡༣༥ བར་གྱི་ནང་དུ་གསལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་བ་ ༧ ནས་ ༡༢ བར་གྱི་ལྡེ་ལི་གསར་པ་ནས་འཐོན་པའི་"ཞི་བ་དང་གན་དྷི་རིག་པའི་སློབ་སྦྱོང་གི་དུས་དེབ་" ཞེས་པའི་གླེགས་བམ་དང་པོ། གྲངས་བཞི་པ་དང་། གླེགས་བམ་དང་པོ་བཅས་ཀྱི་ནང་སྐྱར་དུ་པར་བསྐྲུན་བྱས་པའི་ཤོག་གྲངས་ ༡༩ ནས་ ༢༦ བར་གྱི་ནང་དུ་གསལ།

ལེའུ་གསུམ་པ་ནས་བཅུ་དྲུག་བར་གསར་དུ་བྲིས་ཀྱང་ཧེ་མི། གོན་ས་ལེཛ། བརྣལ། (Jaime Gonzales Bernal) གྱིས་སཔེན་གྱི་སྐད་དུ་བྲིས་པའི་"འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྲིད་དོན་" ཞེས་པ་ཆེས་སྙིང་བསྡུས་སུ་ཡོད་པ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ལོར་མེག་སི་ཀོའི་ནང་པར་བསྐྲུན་བྱས་པ་དེར་གཞི་བཅོལ་བྱས་ཡོད།

དེབ་འདི་འབྲི་རྩོམ་དང་པར་བསྐྲུན་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྒྲིག་གིས་མཚོན་པའི་ལས་འགན་སྣ་མང་གི་ཐད་ལ་ངའི་འཛིན་སྐྱོང་ལས་རོགས་ཀྲིས་ཏོ་ཕར། མིལ་ལར། (Christopher Miller) ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲགས་བྱུང་།

ཨལ་བྷརཊ། ཨེནསཊེན། བསྟི་གནས་ཁང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་དེབ་འདི་འབྲི་རྩོམ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ནི་སྨོས་མེད་ཡིན། བསྟི་གནས་ཁང་འདིའི་རྒྱུན་ལྡན་

ཁྲི་ལས་ཀ་དང་རྩོམ་པ་པོའི་དེབ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་གནས་ཚུལ་མཁྱེན་འདོད་པ་རྣམས་ནས་གཤམ་གསལ་ཁ་བྱང་ཐོག་འབྲེལ་བ་གནང་འཚམས།ཿ 427, Newbury Street, Boston, MA 02115-1801, USA. Tel.: USA+617-247-4882. Fax: USA+617-247-4035. E-mail: einstein@igc.org. Web: www. einstein.org

བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བ་ཚོ་དང་ཐུག་འཕྲད་ཐེངས་མང་བྱུང་བའི་ནང་དུ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་། ཁོང་ཚོས་རང་དབང་སྐྱར་གསོའི་ཆེད་བྱེད་ལས་དུ་མའི་སྒོ་ནས་སྙིང་སྟོབས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེས་ང་ལ་སེམས་འགུལ་ཐེབས་པོ་བྱུང་། དེབ་འདིས་བོད་མི་ཚོར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའི་ངས་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།།

THE DALAI LAMA

༄༅། །མཁས་དབང་སྨྲ་ཞབས་ རིན་ ཤར་པ་ནས། བོད་མི་ཚོའི་ཆེད་དུ་འཆི་བ་སྦྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་སྐོར་ཡིག་ཆ་བརྩམས་བྲིས་པད་མ་ཚེ་དབང་གིས་བོད་ཡིག་ཏུ་ཕབ་བསྒྱུར་པར་བསྐྲུན་བགྱིས་པ་འདིར་བསྔགས་བརྗོད་དང་། དགའ་བསུ་ཡོད།

རང་ཅག་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་ཆགས་སྡང་རྨོངས་སོགས་བློ་སྐྱོན་མང་པོ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྲི་ཚོགས་ནང་དམག་འཁྲུག་སོགས་མི་སྡེ་འཁོར་སུ་མི་ཐེབས་པའི་དཀའ་ངལ་སྣ་མང་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པ་འདི་དག་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་བཟང་ཤོས་ནི། འཚེ་བ་སྦྲངས་པའི་ཐབས་ལམ་འདི་ཁོ་ན་ཡིན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཞེ་ན། རང་རེས་གཞན་གྱི་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་བསམ་སྦྱོར་བརྩམས་ན་གཞན་ཡིད་རྣམ་པར་འཁྲུག་པར་འགྱུར་བ་ནི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། དེའི་འབྲས་བུར་རང་ཉིད་ལ་དེ་ལན་དེ་འཇལ་གྱི་གནོད་འཚེའི་སྦྱོར་བ་ཐབས་ཇུས་ཅི་ཡོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བར་གཏོང་མི་ཐེ། རང་གི་ལུས་སྲོག་ལོངས་སྤྱོད་ཐོག་གནོད་འཚེ་སྦྱོང་བ་ལྟ་ཅི། མདོར་ན་གཏམ་ཚིག་མི་སྙན་པ་ཙམ་དང་། རྣམ་འགྱུར་ངན་པ་ཙམ་ཡང་བཟོད་པར་དཀའ་བའི་ཚོར་སྣང་ཇི་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་རང་རེའི་མྱོང་ཐོག་ནས་ཤེས་གསལ་འདི་ལྟར་ན། ད་ལྟ་མདུན་དུ་ལྷག་པའི་དཀའ་རྙོག་སེལ་བའི་དོན་དུ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་མི་བསྟེན་པར་གནོད་འཚེའི་སྦྱོར་བར་ཞུགས་ཏེ་སླར་ཡང་དེ་ལས་ཆེ་བའི་དཀའ་རྙོག་གཞན་ཞིག་འདྲེན་པ་ནི། ཤིན་ཏུ་བླུན་ཞིང་། མིག་རྒྱང་ཐུང་བའི་བྱ་བ་ཡིན་པས་རང་ཅག་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་འཕྲལ་ཡུན་ཁེ་གྱོང་ལ་དཔྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་ནུས་པ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་འདིས་ཚུལ་བཞིན་རྣམ་པར་དཔྱད་དེ་རང་གཞན་གཉིས་ཕུང་གི་བྱ་བ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བའི་བསམ་སྦྱོར་ལ་ནམ་ཡང་འཇུག་ཏུ་མི་རུང་།

ད་ལམ་འཚེ་བ་སྦྲངས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་བོད་ཡིག་ཐོག་པར་བསྐྲུན་བགྱིས་པ་འདིས་བོད་མི་ཚོའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་ཕྱེ་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་དུ་འགྱུར་བའི་རེ་བ་ཡོད།

འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྡེའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁག་ནང་ཕན་ཚུན་འཁོན་འཛིན་གྱི་བསམ་སྦྱོར་ཡོངས་སུ་ཞི་ཞིང་། མཛའ་མཐུན་མཉམ་འགྲོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མི་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཞི་བདེ་བག་ཕེབས་སུ་སྤྱོད་ཐུབ་པའི་སྨོན་འདུན་བཅས། ཏཱ་ལའི་བླ་མས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢ ལ།།

ཚན་པ་དང་པོ།

གདམ་ཁ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་ཡོད།

ལེའུ་དང་པོ།

འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད། ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་གླེང་མོ།

༄༅། །ཕོད་ཆགས་ཀྱི་སྣ་འདྲེན་བྱེད་སྲིད་པའི་འཚོ་བ་ཅན་གྱི་འགོག་རྒོལ་དང་། དྲག་གནོན་ཡུན་གནས་བྱེད་པར་སྐབས་སྦྱིན་པའི་ཅང་མི་སྨྲ་བའི་མགོ་སྐོར་གཉིས་ལས་གཞན་པའི་གདམ་ཁ་ཞིག་ཡོད། གདམ་ཁ་དེ་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཡིན། དེབ་འདི་ནི་ཐབས་ལམ་དེའི་བཀོལ་སྤྱོད་དང་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་སྤྲོད་ཞིག་ཡིན།

འགྲོ་བ་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་ནང་དུ་འཚོ་བ་ཅན་གྱི་དྲག་གནོན་བེད་སྤྱོད་གཏོང་འདོད་པ་དང་གཏོང་ཐུབ་པའི་ཁ་གཏད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་གང་དུ་ཕྱོགས་གཅིག་གིས་སེམས་ཁམས་དང་། སྤྱི་ཚོགས། དཔལ་འབྱོར། སྲིད་དོན་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་མམ། ཡང་ན་འདི་དག་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་ནས་འཐབ་འཛིང་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩོད་སྣ་མང་བྱས་ཡོད། དེ་འདྲའི་དྲག་གནོན་གྱི་ནང་དུ་སྐབས་དུ་མར་ཉེས་བརྡུང་དང་། འཛིན་བཟུང་། བཙོན་འཇུག སྲོག་ཐོག་གཏོང་བ། ཐེབ་གསོད་བྱེད་པ་བཅས་འདུས་ཡོད། འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་སྐབས་འགར་དྲག་གནོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་རང་གིས་བདམས་པའི་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་གོ་མཚོན་ཁ་ནས་རྒྱུན་སྐྱོང་མཐར་སྐྱེལ་བྱས་ཡོད། ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ་སྐབས་རེ་ཁོང་ཚོར་

རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའང་བྱུང་ཡོད།

དེབ་འདི་ནི་འཐབ་རྩོད་འདི་རིགས་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་པའི་སྔོན་འགྲོའི་ངོ་སྤྲོད་ཅིག་ཡིན། འཚེ་བ་སྤྱངས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་སྒོ་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་དེ་འཐབ་རྩོད་པ་མང་པོས་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་གི་གོ་དོན་ལེགས་པོར་རྟོགས་མེད་ལ་ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱང་བྱུང་མེད། དེས་ན་བྱེད་ལས་འདི་རིགས་ལ་བགྲོ་གླེང་དང་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་པའི་ད་ཡོད་ཐ་སྙད་ཁག་ལ་སྙིགས་འདོར་བཅུད་ལེན་ཙམ་མ་ཟད་། མིང་ཚིག་དང་ཚིག་སྦྱོར་གསར་བཟོ་བྱེད་དགོས་པའང་ཡོད། བརྗོད་གཞིའི་ནང་ཐ་སྙད་འདི་དག་གི་གསལ་བཤད་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེབ་འདིའི་མཐའ་མཇུག་ཏུ་རྩ་འཛིན་ཆེད་དུ་གནད་ཆེའི་ཐ་སྙད་ཁག་གི་གོ་དོན་གྱི་རེའུ་མིག་ཅིག་ཁ་སྐོན་བྱས་ཡོད།

འཚེ་བ་སྤྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ངོ་རྒོལ་གོམ་བགྲོད་དང་། བསྒྲིངས་འཛུགས་མི་ཚོག་པའི་དར་ཆ་བསྒྲིངས་འཛུགས་བྱེད་པ། རྒྱ་ཆེ་བའི་མི་མང་གི་འདུ་འཛོམས། བྱ་ར། ཡིག་ཀྲར། སོ་ལྷ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྡོག དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕྱིར་ལྡོག ལས་མིས་ལས་མཚམས་འཇོག་པ། ཁྲིམས་མཐུན་ཡིན་པར་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པ། སྤྱི་མང་གིས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བ། སྲིད་གཞུང་གི་གོ་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྡོག འོས་འདེམས་རྫུན་མའི་ཕྱིར་ལྡོག གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པས་ལས་མཚམས་འཇོག་པ། སྐོར་སྐྱུང་བས་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ། ཐད་ཀའི་ལྷ་རྟོགས་བྲལ་བའི་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བ། དྲག་པོའི་དཔུང་དམག་གི་གྱེན་ལོག ཅོག་སྡོད་ཀྱི་ངོ་རྒོལ། ཟས་གཅོད་ངོ་རྒོལ། གཞུང་ལམ་བཀག་ནས་སྡོད་པ། གདམ་ག་ཅན་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་གཞན་གསར་དུ་འཛུགས་པ། ལས་ཁྲུངས་ཁག

བཙན་བཟུང་བྱེད་པ། ངོ་མཉམ་པའི་སྲིད་གཞུང་འཛུགས་པ་བཅས་ཀྱི་འཚེ་བ་ཕྲང་ས་པའི་གོ་མཚོན་ནམ་ཐབས་ལམ་བྲེ་བྲག་པ་མང་པོ་ཞིག་འདུས་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་ཐབས་ལམ་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་ད་བར་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་ལ་དེ་ལས་ཀྱང་མང་བ་ཡོད་ངེས་ཡིན། ཐབས་ལམ་འདི་དག་གིས་ངོ་རྒོལ་གྱི་མཚོན་ རྟགས་ཙམ་བྱེད་སྲིད། འདི་དག་གིས་མཐུན་ལམ་གྱི་རྒྱུན་གཅོད་སྲིད་ལ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་བཀོལ་སྤྱོད་ལ་འགོག་རྐྱེན་ཡང་བྱེད་སྲིད། ཐབས་ལམ་འདི་དག་ལ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ངོས་ལེན་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ་གང་ཟག་སྒེར་སོ་སོར་བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། འདིའི་རྣམ་བཞག་ལ་གོ་རྟོགས་དང་ཤེས་རྟོགས་མང་ཙམ་བྱུང་ན་ཚང་མར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བར་ངེས།

གང་དག་གིས་གཞན་དུ་འཚེ་བའི་ཐབས་ལམ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྲིད་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྐབས་ཕལ་ཆེ་བར་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་རྒྱུ་མཚན་སྣ་མང་ལ་བརྟེན་ནས་འཚེ་བ་ལས་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱིས་ལམ་ལྷོངས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཆེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁེ་ཕན་ཆེན་པོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་བྱས་ཡོད། རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཁོང་ཚོའི་ཁ་གཏད་པ་རྣམས་ལ་དྲག་དམག་གི་ནུས་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་བྱུང་ཡོད། སྐབས་དུ་མར་ནུས་པ་ལྡན་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྲོག་སྐྱོན་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་འཚེ་བ་དང་བཅས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཤི་བ་དང་རྨས་པའི་གྲངས་འབོར་དང་། ཕྱི་དངོས་པོའི་གནོད་སྐྱོན་གྱི་གཞི་རྒྱ་སོགས་རྒྱུན་དུ་དེ་བས་ཀྱང་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་ཡོད།

ཁོང་ཚོས་འཚོ་བ་དང་བཅས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་འཐབ་འཛིང་བྱེད་མཁན་རྣམས་རྒྱུན་དུ་མི་དར་གཞོན་སྟོབས་ཤུགས་ཅན་ཞ་སྐྱག་ཡིན་དགོས་ཀྱང་། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་རྒན་གཞོན་བར་གསུམ་སྟེ། མི་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ཆ་ཤས་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པའང་ངོས་འཛིན་བྱུང་ཡོད་སྲིད་། སྐབས་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་གོ་མཚོན་འདི་དག་གིས་འགོག་རྒོལ་བྱེད་པར་འདེམས་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ལག་ལེན་བདེ་ཤོས་འདི་དག་ཡིན་པ་མངོན་གྱི་ཡོད། དོན་གནད་འདི་དག་གི་ནང་དུ་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྒོལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཁོ་ན་འཐབ་རྩོད་འདི་རིགས་ནུས་ལྡན་ཡོང་བའི་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཡིན། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་ཕལ་མོ་ཆེ་གནས་སྐབས་འདི་དག་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པར་གདོན་མི་ཟ།

སྐབས་རེ་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་འདེམས་དགོས་པའི་ཀུན་སློང་འདྲེས་མ་བྱུང་བའང་ཡོད། འགོག་རྒོལ་བ་ཚོར་སྒྱུར་བཏང་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་གདམ་ཁ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོའི་ནུས་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་བྱེད་ཕྱོགས་དེ་ཧི་སྲིད་འཚོ་བ་ཅན་གྱི་བྱེད་ལས་ཡིན་པ་མངོན་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཚོ་བ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡོད། འོན་ཀྱང་མི་དག་གིས་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་འདི་སྟོབས་ཆེ་བ་དང་ཕན་ནུས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ར་འཕྲོད་བྱུང་ཚེ། མི་མང་ཕོན་ཆེན་པོས་འཐབ་རྩོད་འདི་རིགས་བྱེད་པའི་གདམ་ཁ་བྱས་ཡོད།

སྐབས་རེ་ཙམ་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་འཚོ་བ་དང་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་སམ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་རྩ་དོན་ལ་ཡང་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཡོད་སྲིད།

འཆི་མེད་ཞི་བའི་རྩ་དོན་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མཁན་འགས། འཆི་བ་སྒྲངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ནི་ཁོང་ཚོའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་སྒྱུར་བ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་བ་ཡིན། ཡིད་ཆེས་བྱེད་པོ་གཞན་ཚོས་འཆི་བ་སྒྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་དེ་མཐུན་འབྲེལ་དང་མཛའ་སེམས་གོང་སྤེལ་གཏོང་རྒྱུ་ལས་གཞན་དུ་འཐབ་རྩོད་སློང་བའི་ལམ་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་འཆི་བ་སྒྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་འདོར་བ་ཡིན།

འཆི་བ་སྒྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་གང་ལ་རྒོལ་བའི་ཁ་གཏད་པ་རྣམས་ནི་སྐབས་རེ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་གཞུང་དང་། སྲིད་དབང་སྒེར་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ལམ་ལུགས། གདུག་རྩུབ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་པོ། ཛྭར། གོང་མའམ་བཙན་པོ། སྙིང་རྗེ་མེད་པའི་སྲིད་དབང་སྒེར་སྤྱོད་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད། སྐབས་རེ་ནི་ཁ་གཏད་པ་དག་ ཕྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར། རིགས་རྒྱུད་དམ་མི་རིགས་ཀྱི་གནས་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་མནར་གཅོད་པ་བྱུང་ཡོད། སྐབས་རེ་ནི་ཁ་གཏད་པ་དག་ཕྱི་རྒྱལ་བཙན་འཛུལ་བ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱང་བྱུང་ཡོད། སྐབས་རེ་ནི་ནཱ་ཛི་དང་དམར་ནག་གི་རིགས་ཐེ་བའི་དབང་ཆ་གཅིག་བསྡུས་རིང་ལུགས་ལའང་འཆི་བ་སྒྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་དབང་ཆར་རྩོད་འགྲན་བྱས་ཡོད། མི་སྡེ་མང་པོས་དམག་དཔུང་དང་། སྐོར་སྲུང་བ། འཛིན་སྐྱོང་གི་མ་ལག་རྒྱ་ཆེ་དང་ལྡན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་སྲིད་གཞུང་ལ་བརྩི་མཐོང་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་འཆི་བ་སྒྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་བྱས་ཡོད། ཡང་སྐབས་རེ་མི་མང་འདི་དག་གིས་འཐབ་རྩོད་བྱེ་བྲག་པ་འདི་རིགས་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་གཏུམ་དྲག་ཅན་གྱི་མནར་གཅོད་པའི་སྲིད་གཞུང་ལ་གཡོ་འགུལ་དང་། ཕམ་ཉེས་བཏང་བ་ཙམ་མ་ཟད། རྩ་གཏོར་བཏང་བའང་བྱུང་ཡོད།

སྐབས་དུ་མར་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཡོད། འོན་ཀྱང་། དེ་དག་རྟག་ཏུ་རྒྱལ་བ་དང་འགྲོ་གྲོན་མེད་པར་ཐོབ་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མ་ཡིན། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་བེད་སྤྱོད་བཏང་སྟེ། འཐབ་རྩོད་ཅིག་བྱེད་རྒྱུའི་གནས་ཁ་བྱུས་པ་ཙམ་གྱིས་རང་འགུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཀྱི་མེད། གལ་ཏེ་བྱེད་ལས་སྤོབས་ཞན་པ་དང་། བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་བྱེ་བྲག་པའི་གནས་ཁ་མི་ལེགས་པ། འགོག་རྐྱོལ་བ་རྣམས་མགོ་སྐུར་དགོས་པའི་འཇིགས་སྣང་དང་དངངས་སྐྲག་ཅན་དུ་གྱུར་པ། ཐབས་བྱུས་རྩ་བ་ནས་མེད་པའམ། ཡང་ན། ཐབས་མི་མཁས་པའི་ཐབས་བྱུས་ཤིག་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འགུལ་བསྐྱོམ་པ་བཅས་བྱུང་ན། ཐོག་མའི་ཚོད་སེམས་དང་བློ་སྤོབས་ཅི་ཡོད་ལ་མ་ལྟོས་པར། རྩོད་འགྲན་པ་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་སྲིད་པར་དཀའ་བ་ཡིན། སྤོབས་ཤུགས་ངོ་མར་ཚབ་གཞན་གང་ཡང་མེད།

དྲག་པོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་འབྱུང་བ་བཞིན། འགོག་རྐྱོལ་བ་ཚོར་རང་གིས་མཐུན་ལམ་མ་བྱུས་པ་དང་། རྩིས་མེད་བྱུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་ཉེས་ཆད་ཡང་ཡང་མྱུངས་ཡོད། སྐབས་འགར་མི་མང་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་དམར་གསོད་བཏང་བ་ཡང་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་རྙོལ་པོ་ལས་འགྲུངས་ཐག་རིང་བ་ཡིན།

མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེ་དགོས་པ་ནི། འཚོ་བ་ཅན་གྱི་ཁ་གཏད་པ་ཚོར་འགོག་རྐྱོལ་བྱེད་པར། དྲག་གནོན་དང་སྡངས་འཛིན་གྱི་ནུས་ཤུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྣམ་པའི་འཚོ་བ་དང་བཅས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་ཆེད་གྲ་སྒྲིག་ལེགས་པོ་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ངོ་རྐྱོལ་དང་། རྩིས་མེད། མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ

བཅས་ལས་སླ་པོར་མེད་པར་བཟོ་མི་ཐུབ་པ་ཤེས་རྟོར་བྱུང་ཡོད། ཁ་གཏད་པ་འདི་དག་གིས་འཚེ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་། ཨུ་རྩུགས་མཐའ་ནན་གྱིས་ཁོང་རྟོར་རེ་དོགས་བྱས་པ་ལས་ལྷག་པའི་ཚབ་ཆེའི་དཀའ་ངལ་སློད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་ཡང་ཡང་བྱུང་ཡོད།

མཚོན་རྟགས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ཙམ་གྱི་ངོ་རྒོལ་རྣམས་གནས་སྐབས་ཕལ་ཆེ་བར་ཞི་འཇམ་ཡིན་རུང་། དེས་མི་འབོར་ཡོན་ཆེ་བས་ད་ཡོད་ཀྱི་སྲིད་དབང་ལམ་ལུགས་ལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་རྣམ་པ་གསལ་པོ་བཟོ་ཐུབ་པ་དང་། ལམ་ལུགས་དེ་ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པ་བཟོ་རྒྱུར་རོགས་འདེགས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར། སྲིད་དོན་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་ཤུགས་ཆེ་ལ་རྒྱུན་རིང་ཙམ་ལག་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཁ་གཏད་པའི་སྟངས་འཛིན་དང་། རྒྱུ་ནོར། བཀོད་འདོམས། དབང་ཆ་བཅས་ཉམས་དམས་སུ་གཏོང་ཐུབ་པ་དང་། དོ་ཕོག་ཤུགས་ཆེ་བསྐྱུན་ཐུབ་པ་ཡིན། སེམས་ཁམས་དང་། སྤྱི་ཚོགས། དཔལ་འབྱོར། ཕྱི་དངོས་སམ། སྲིད་དོན་གྱི་ཐེ་གཏོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོ་ཕོག་བཏང་བ་དེས་གཏན་འཇགས་སྒྲིག་འཛུགས་དང་། གནས་སྟངས་ཀྱི་སྟངས་འཛིན་བཀྲག་པའི་ཉེན་ཁ་དྲག་པོ་བཟོ་ཐུབ།

འཚེ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་མང་ཚོགས་ལ་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་བརྒྱུད་དེ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཐུབ། སྐབས་རེ་ཙམ་ལྷ་བའི་འགྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་གཏད་པ་དེ་ཉིད་ཆག་ཡང་གཏོང་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་ཐུབ་པ་དེ་ལ་བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་ཟེར། ཤས་ཆེ་བར་དཔལ་འབྱོར་རམ། སྲིད་དོན་གྱི་མཐུན་ལམ་གྱི་ཕྱིར་འཐེན་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་གཏད་པ་རྣམས་ཕན་ཚུན་

འཁྲིག་འཛགས་ལ་ཁས་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་ཡོད། དེ་ལ་གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་སམ། ལ་ཉག་མཛོ་གཟིངས་ཟེར་བ་ཡིན། ཡང་སྐབས་འགར་རྩེས་མེད་དང་། མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་ཤུགས་དྲག་ཆེ་བ་དང་གནད་ཕྱིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁ་གཏད་པའི་དབང་ཆ་ཆེས་ཉམས་དམས་སུ་ཕྱིན་ཏེ། མཐའ་མ་ཁོང་ཚོ་མགོ་སྐྱུར་བ་ལས་འོས་མེད་པར་གྱུར་གྱི་ཡོད། འདི་ལ་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བཙན་ཤེད་ཟེར་བ་ཡིན་། ཆེས་དགོན་པའི་གནས་སྐབས་ཉུང་ཤས་ཀྱི་ནང་དུ། རྩེས་མེད་དང་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་ཏ་ཙང་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་། ཁ་གཏད་པའི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་རྣམས་རྩ་གཅོད་མཐར་ཕྱིན་པ་བྱེད་ཐུབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་གཞུང་ལམ་ལུགས་དེ་ཉིད་རྩ་ཐོར་འགྲོ་བ་འདི་ལ་ཁ་ཐོར་ཟེར།

འདི་འདྲའི་འཐབ་རྩོད་འདི་སྒྲུ་མ་ལྷ་བུ་མ་ཡིན། འཚོ་བ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པ་དང་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་སྦྲ་བ་ཙམ་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་བསྒྲུན་གྱི་མེད། འཚོ་མེད་ཞི་བ་ཁ་ལ་འཁྲེར་ཏེ་སྲིད་ལུགས་ཏུ་གནས་པ་ནི་ཐྲོག་རྫུ་ཡིན། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འདས་ཟིན་པའི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ལ་བལྟས་ཚེ། དེ་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་རྒྱུར་ལམ་ལྷོངས་མ་བྱུང་བའང་བྱུང་ཡོད། འགའ་ཞིག་ལ་ཚད་ངེས་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་མ་གཏོགས་ཐོབ་མེད། སྐབས་འགར་རྒྱལ་ཁ་དེ་དུས་ཡུན་ཐུང་དུ་ལས་གནས་མ་ཐུབ་པའང་བྱུང་ཡོད། གང་གིས་ཤེ་ན། སྐབས་དེར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་དེ་དག་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཐོན་པ་དང་། ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་ངོ་བོར་འགྱུར་བའི་རྒྱལ་ཁའི་བེད་སྤྱོད་ལེགས་པོ་གཏོང་མ་ཐུབ་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་རང་དབང་གི་ཉེན་ཁ་གསར་པའི་རིགས་ལ་ནུས་པ་ལྡན་པའི་འགོག་རྒོལ་བྱེད་ཐུབ་མེད། གནས་ཚུལ་གཞན་དུ། ལས་འགུལ་བྱེ་བྲག་གཅིག་གི་

རྒྱལ་ཁམས་ཆག་ཡང་ཐོབ་ནའང་། དམིགས་ཡུལ་ཡོངས་རྫོགས་འགྲུབ་པར་འཐབ་རྩོད་གསར་པ་དག་གི་དགོས་མཁོ་བྱུང་ཡོད། ཡང་གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ། འཚེ་བ་དང་བཅས་པའི་འགོག་རྒོལ་ལ་བརྟེན་ན་ཐོབ་མི་སྲིད་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོའི་རིགས་ཐོབ་པའང་བྱུང་ཡོད།

འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྐོར་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡིད་ཆེས་བྱས་པའི་མི་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་འཆར་གྱི་ནང་ནས་གཅིག་ནི། འཚེ་བར་བརྟེན་ན་ལས་དོན་འགྲུབ་མྱུར་པ་དང་། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ལ་བརྟེན་ན་དུས་ཡུན་ཆེས་རིང་པོ་འགོར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་བདེན་པ་མ་ཡིན། དམག་འཁྲུག་དང་། གཞན་ཡང་འཚེ་བ་དང་བཅས་པའི་འཐབ་རྩོད་འགའ་ཞིག་ལོ་མང་པོ་དང་། སྐབས་རེ་ལོ་བཅུ་ཕྲག་འགར་འཐབ་འཁྲུག་བྱས་ཡོད། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་འགའ་ཞིག་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཆེས་མྱུར་པོ་ཐོབ་པ་དཔེར་ན། ཉིན་གྲངས་དང་བདུན་ཕྲག་འགའི་ནང་ལ་ཐོབ་པ་ཡང་བྱུང་ཡོད། འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་གྲུབ་འབྲས་བསྐྲུན་པ་ལ་དེ་ལ་མཁོ་བའི་དུས་ཚོད་དང་བཅས་པའི་ཆ་རྐྱེན་སྣ་མང་འཛོམས་དགོས།

གཤམ་གསལ་དོན་རྐྱེན་བཅུ་བདུན་གྱི་བྱུང་བ་མདོར་བསྡུས་འདི་དག་གིས། བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་དུ་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཆ་ཤས་ཆུང་ངུ་ཙམ་ཞིག་མཚོན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་ནའང་། དཔེ་མཚོན་འདི་དག་ཙམ་ལ་ལད་ཟློས་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་མིན། འདས་པར་ཉེ་བའི་བརྒྱ་ཕྲག་འདིའི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་མང་པོའི་ནང་ནས་ཉུང་ཤས་ཙམ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འཆར་གཞི་སྔོན་དུ་སོང་བ་ལས་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད། གལ་ཏེ་ཡོད་དབང་དུ་བཏང་ན་འགའ་ཞིག་གིས་ལམ་སྟོངས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མང་དུ་གཏོང་ཕྱིར་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་

བསྒྲིམས་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཤིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། གནས་ཚུལ་འདི་དག་གཅིག་གི་ནང་དུའང་དེང་སྐབས་ཐོབ་པའི་ཁེ་ཕན་གྱི་ནུས་ཤུགས་སྤྲིལ་བ་དང་། འབྱུང་འགྱུར་ཡོང་སྲིད་པའི་གཉའ་གནོན་གསར་པ་གཏོང་བའི་འབད་རྩོལ་འགོག་རྒྱུའི་སྔོན་ཚུད་ཀྱི་འཆར་གཞི་འདུས་མེད།

འོན་ཀྱང་། ད་ཆ་གནས་སྟངས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། འཚོ་བ་སྲུང་བའི་འཐབ་རྩོད་ཉམས་ལེན་གྱི་ཡར་རྒྱས་དང་། དེའི་ཐོག་ཏུ་མཁས་དབང་རྣམས་ཀྱི་ཉམས་ཞིབ། དེའི་བཀོལ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུན་མཐུད་པའི་ཡར་རྒྱས་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས། ད་ཆ་དེ་སྔ་ལས་ལྷག་པར་འཚོ་བ་སྲུང་བའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་པ་རྒྱ་སྐྱེད་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན། འདི་འདྲའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་དེ་བློ་སྟོབས་དང་སྒྲིག་ལམ་ལྡན་པའི་བྱེད་ལས་ཙམ་ལས་མ་ཡིན་པར། འཚོ་བ་སྲུང་བའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་ནུས་པར་གཏིང་ཟབ་པའི་གོ་རྟོགས་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་དོ་སྣང་གི་སློ་ནས་བཏིང་པའི་འཆར་གཞི་དང་། ལྷག་པར་དུ་འབྱུང་དཀའ་བའི་མཁས་མཛངས་ཀྱི་ཐབས་བྱུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞིའི་ཁྲོད་ཆོས་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན།

གལ་ཏེ་འཚོ་བ་སྲུང་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐོར་འཁོད་པའི་དེབ་འདིའི་ནང་དོན་གྱིས་སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་ལ་སྤྲོ་སྣང་སློང་གྱི་འདུག་ན། འདིའི་ཐོག་མུ་མཐུད་དེ་དཔྱད་ཞིབ་ནན་པོ་དང་སློབ་སྦྱོང་གནང་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཞུ་གི་ཡོད། ཐབས་ལམ་འདིའི་ཆ་ཚང་བའི་གོ་སྟོབས་དང་སྐྱེད་འཕེལ་ལྡན་པའི་གོ་རྟོགས་ཀྱིས་མི་ཚང་མར་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ངེས་ཡིན། གཅིག་བྱས་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་པ་ལ་འཚོ་བ་སྲུང་བའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་པ་ལྡན་པའི་

བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཕྱོགས་ཐད་ཞིབ་མོར་དཔྱོད་པའི་འདུན་པ་ཡོད་པ་དང་། དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་འཐབ་རྩོད་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་པའི་མི་མང་གང་ཞིག་ལ་དེབ་འདིས་ཀྱང་ཕན་གྲོགས་བྱེད་སྲིད། དཀའ་ངལ་ཅན་གྱི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ནང་དུ་གནས་པའི་སྡེ་ཁག་དག་ལ། བྱ་བ་རྩོམ་པའི་འབད་རྩོལ་མ་བྱས་སྔོན་དུ་བསམ་བློ་ཞིབ་མོ་དང་། འཐབ་བྱུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་ལེགས་པོ། ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་གོ་སྒྲིག་བཅས་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན།།

ཚན་པ་གཉིས་པ།

བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་གི་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བྱུང་བ་ཁག

འགྲོ་བ་མིའི་ལོ་རྒྱུས་རྙིལ་པོའི་ནང་དུ་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་འཐབ་རྩོད་བྱུང་ཡོད། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདི་འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་ཁག་དང་། འཇིགས་སྐུལ་རིང་ལུགས། མི་མང་སྡེབ་གསོད། རྩལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་དང་མི་རིགས་རྩ་མེད་བཟོ་བ། འཇིགས་སྣང་ཅན་གྱི་སྲིད་དབང་སྐྱེར་སྐྱོད་པ། དེ་བཞིན་འཚོ་བ་བཅས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་བྱུང་བའི་དུས་རབས་ཤིག་ཡིན་རུང་། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་འཐབ་རྩོད་སྣ་མང་གི་དུས་རབས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན། ལེ་ཚན་འདིའི་ནང་འདི་དག་འགའ་ཞིག་གི་བྱུང་བ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་སྟོན་པའི་ཀུན་སློང་ནི། ཐབས་ལམ་འདིའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་དང་། གདོང་ལེན་བྱས་པའི་ཁ་གཏད་སྣ་ཚོགས་པ། བྱེད་ལས་དང་གྲུབ་འབྲས་འདྲ་མིན་གྱི་རིགས་ཇི་ལྟར་བྱུང་མིན་གྱི་གོ་རྟོགས་སྤེལ་ཆེད་ཡིན། གནས་ཚུལ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་བཟང་ངན་གྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ངེས་ཡིན།

ལེའུ་གཉིས་པ།

ཨུ་རུ་སུའི་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁམས། ༡༩༠༥ ནས་ ༡༩༠༦

སྲིད་སྐྱོང་བའི་ལས་འགན་དེ་དཀོན་མཆོག་གིས་གནང་བར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པའི་གོང་མ། ཛར་ (Tsar) རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་རིང་པོར་མངའ་དབང་བསྒྱུར་བའི་ཨུ་རུ་སུའི་གོང་མའི་རྒྱལ་ཁམས་དེ། ནང་ཁུལ་གྱི་ཟིང་འཁྲུགས་དང་། ཨུ་རུ་སུ་དང་ཉི་ཧོང་གི་དམག་གི་སྐབས་སུ་ཪ་གནོང་དགོས་པའི་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གཡོ་འགྱུལ་ཐེབས་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ཡི་ཟླ་ཡོལ་གས་ཀྱི་དེ་མ་ཐག་པའི་ལོ་དེ་ཚོའི་ནང་དུ་ཞིང་པ་དང་། ལས་མི། སློབ་ཕྲུག ཤེས་ཡོན་ཅན་བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་ཪྣ་ཁ་མ་ཚིམས་པའི་རྣམ་འགྱུར་མངོན་དུ་གྱུར་ཟིན་ཅིང་། འབྲས་མིའི་སྲིད་གཞུང་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་མང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོ་གྲྭའི་ལས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པའང་བྱུང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ཡི་ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་། ཛར་ནི་ཀོ་ལས་གཉིས་པར་ (Tsar Nicholas II) སྙན་ཞུ་འཇམ་པོ་ཞིག་འབུལ་ཕྱིར། དགུན་ཁའི་ཕོ་བྲང་གང་དུ་ཡོད་པའི་སན་ཊེ་པེ་ཊར་ སྦྲག་ (St. Petersburg) ཏུ་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་ཅིག་ཏུ་མཉམ་ཞུགས་བྱས། སྣ་སྲུང་བས་མི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མེ་མདའ་བརྒྱབ་སྟེ། མི་བརྒྱ་ལས་ལྷག་པར་སྲོག་སྐྱོན་དང་སུམ་བརྒྱ་བརྒལ་བར་

རྣམ་སྨིན་བཏང་། དེ་ནས་བཟུང་ཉིན་མོ་དེ་ "ཁྲག་གིས་འབགས་པའི་རེས་གཟའ་ཉི་མ" ཞེས་སུ་གྲགས། དེ་རྗེས་གཙོ་ཆེར་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་གསར་བརྗེ་ཞིག་མ་བསྐྱལ་དང་བླངས་ཀྱིས་བྱུང་། དམིགས་བསལ་སོ་ནམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་འཚོ་བ་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་འཁོར་མའི་འཐབ་རྩོད་དེ་ཤུགས་ཆེ་བ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དང་བྱེ་བྲག་ལས་བཟོ་ངོ་རྩོལ་དག་གིས་མཚོན་པར་བྱས་ཡོད། གསར་འགྱུར་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་དང་མེ་འཁོར། དེ་བཞིན་མོས་ཀོ་ (Moscow) དང་སན་ཊི་པི་ཊར་སྦུག་ (St. Petersburg) བཅས་ཀྱི་ནང་ཡང་ཡང་གཏོར་སྐྱོན་དང་ཞོད་འཛུགས་མེད་པར་བཟོ་བའི་ལས་བཟོ་ངོ་རྩོལ་ཆེ་བ་དག་ནི། མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་ཀྱི་འགོག་རྩོལ་གྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ཡིན། མངའ་སྡེ་རྒྱལ་པོ་དང་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་ཁག་གིས་ཛར་གྱི་སྡངས་འཛིན་ལས་ཡོལ་སུ་གྱེས་ཏེ་རང་དབང་ལྡན་པའི་སྲིད་གཞུང་དག་གསར་དུ་བཙུགས།

ཟླ་བ་བཅུ་པར་སླེབས་སྐབས་ཡུལ་ལུང་གི་གཞི་རྩ་ཐོར། མཐའ་མར་ཛར་གྱིས་ཆ་ལག་མ་ཚང་ཡང་དབང་ཆ་གང་འཚམས་ལྡན་པའི་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་བཀའ་ཁྲོལ་གནང་། རྒྱུའི་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་པའི་བསྒྲགས་གཏམ་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས། འདི་ནི་ཛར་གྱིས་དུས་ནམ་ཡང་མི་བྱེད་པའི་མནའ་བསྐྱལ་བ་དང་འགལ་བའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་གསར་བརྗེའི་ལས་འགུལ་དེ་སུ་མཐུད་དེ་བྱུང་། གསར་ཤོག་དང་བརྙན་དེབ་ཁག་གིས་ཞིབ་བཤེར་གྱི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ཁག་ལ་སྣང་མེད་བྱས། བཟོ་ལས་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་གི་འཕེལ་རྒྱས་ཇེ་སྔར་དུ་སོང་། སོ་བྷེཊ་ (Soviets) ཞེས་བརྗོད་

པའི་ལྷན་ཁང་དག་དོ་མཉམ་སྲིད་གཞུང་ཞིག་གི་མང་མོས་སྒྲིག་འཛུགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་དག་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྲིད་གཞུང་ལམ་ལུགས་ལས་ཀྱང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ངོ་ཚབ་ཤུགས་ཆེ་བར་གྱུར། དམག་མི་དང་གྲུ་པ་ཚོའི་ནང་དུ་ཚད་ངེས་ཅན་གྱི་གྱེན་ལངས་བྱུང་ཟིན་པ་དང་། དྲག་དམག་རྣམས་ཀྱི་ལ་ཞེན་བློ་རྩེ་གཉིས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུས་པའམ་ཡང་ན་རྒྱ་ཆེའི་གྱེན་ལངས་བྱས་པ་ལ་སྲིད་གཞུང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རྒྱུན་མཐུད་ཀྱི་འཚོ་གནས་སམ་ཡང་ན་སྔོ་ཀུན་ནས་ཐོར་གཞིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་གཞི་རྟེན་གྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། རྒྱལ་རབས་སྨྲ་བ་ཞིག་གིས་བརྗོད་གསལ་ལྟར་ན། སྐབས་དེར་གཞུང་གི་དམག་མིའི་སུམ་ཆ་གཉིས་སྐོར་ཡིད་བརྟན་མི་འཕེར་བར་གྱུར་ཡོད་ཚོད་འདུག

རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ལས་བསྒྲོལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ། བོལ་ཤེ་ཝིཀ་ (Bolsheviks) དང་མན་ཤེ་ཝིཀ་ (Mensheviks) ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༠༥ ཡི་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ཤར་དུ་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱིར་བཏང་ལས་བསྒྲོལ་ངོ་རྒོལ་དེ་དྲག་པོའི་སྒེར་ལངས་ཞིག་ཏུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཞིག་ལ་མོསྐོའི་སོཝིཏ་ཀྱི་ཚོག་མཆན་ཐོབ་པར་ལམ་ལྷོངས་བྱུང་ཡོད། ངོ་ལོག་གི་འཚེ་བ་འདིའི་གདོང་ལེན་དུ་མོསོ་ཀོའི་དམག་མི་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚེ་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཡོད་བཞིན་དུ་མང་ཆེ་བས་བཀའ་བསྒྲེ་དང་ལེན་ཞུས་ཡོད། དྲག་པོའི་གྱེན་ལངས་དེ་བཅོམ་པ་རེད། སྲིད་གཞུང་གི་རྒྱལ་ཁ་འདི་རྡྷར་ལ་གསར་བརྗེ་འགོག་རྒོལ་གྱི་འགོ་འཛུགས་ཤིག་ཏུ་བསྒྱུར། ལས་བསྒྲོལ་ངོ་རྒོལ་བ་ཚོར་དཀའ་ངལ་གཞན་ཡང་འཕྲད་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་རབས་སྨྲ་བ་གཙོ་ཆེ་བས་མོ་སོ་ཀོའི་གྱེན་ལངས་ཀྱི་ཕམ་ཉེས་དེ་ ༡༩༠༥

ཡི་གསར་བརྗེའི་མཇུག་བསྡོམས་ཀྱི་འགོ་འཛུགས་ཤིག་ཡིན་པར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་རྣམ་པ་འགའ་ཞིག ༡༩༠༨ གི་བར་དུ་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་། ཛར་གྱི་སྲིད་དབང་སྐྱེར་སྐྱོད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཉམས་ཆག་དེ། གོང་དུ་ ༡༩༠༥ ཡི་ལོར་བྱུང་བ་ལྟར་གསར་བརྗེ་འདོད་པའི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་ཁག་ཀྱང་ལ་མཚན་སྐྱེས་པའི་ ༡༩༡༢ གྱི་ཟླ་བ་གཉིས་པའི་གཙོ་ཆེར་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་གསར་བརྗེའི་བར་དུས་འགྱུངས་སུ་གནས།

ལེའུ་གསུམ་པ།

ནུར་ལེན། ༡༩༢༠

ཝེ་མར་ (Weimar) གྱི་མཐུན་སྲིད་གཞུང་གསར་པ་དེར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དམག་གི་ཕམ་ཉེས་དང་། དཔའ་འཁྱེར་གྱི་ཉམས་ཆག དམག་མིའི་ཟིང་འཁྲུག གསར་བརྗེའི་འབད་རྩོལ་བཅས་ཀྱིས་རྐྱེན་པའི་དཀའ་ངལ་ཤུགས་ཆེ་འཕྲད་ཡོད། གནས་སྟངས་འདིའི་ནང་དུ་ཌོག་ཊར་ཝུལཕ་གེང་། ཀེཕ་(Dr. Wolfgang Kapp) དང་དམག་སྤྱི་གཞོན་པ། ཕརི་ཧར། ཝལ་ཊར། ཧྥོན། ལུཊ་ཝིཙ། (Freiherr Walter Von Luttwitz) གཉིས་ནས་དམག་སྤྱི་ཨེ་རེཀ། ཧྥོན། ལུཊན་ཊོརཕ། (Eric Von Ludendorff) དང་དམག་མིའི་དཔོན་རིགས་གཞན་མང་པོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་འོག་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་ཕྱོགས་གཏོགས་གཡས་ཕྱོགས་པས་སྲིད་གཞུང་མགོ་གཏིང་སློག་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཞིག་བཏིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༠ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་དམག་སྤྱི། ལུཊ་ཝིཙ་ནས་སྲིད་འཛིན། ཕེཊར་རེཀ། ཨེབཊ། (Freidrich Ebert) ལ་དངོས་སུ་ཐ་ཚིག་ཅིག་སྤྲད། ཐ་ཚིག་དེ་གཞུང་གིས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་དྲག་པོས་བཟུང་བའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་ཉེན་ཡོད་པ་དེ་མངོན་གསལ་དོད་པོར་གྱུར། ཕྱི་སྲིད་བློན་ཆེན། ཀུས་ཏབ། ནོས་ཀེ་ (Gustav Noske) ནས། ལུཊ་ཝིཙ་ལ་གལ་ཏེ་བཀའ་ལ་བརྩི་མེད་བྱས་པ་དང་། གྱི་མཐུན་སྲིད་གཞུང་མགོ་གཏིང་སློག་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་ཆེད་དམག་མི་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཚེ། སྲིད་གཞུང་གིས

ཡོངས་ཁྱབ་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་ངོ་རྒོལ་གྱི་བཀའ་ཁྱབ་གཏོང་རྒྱུའི་ཉིན་བཙ་བཏང་། དམག་སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་ སྐབས་སུ་དམག་སྤྱི་ཚོས་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞུང་མགོ་གཏིང་སློག་རྩིས་བྱེད་མཁན་ཚོ་ཕམ་ཉེས་གཏོང་ཕྱིར་དྲག་དཔུང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་འདུན་མེད་པ་བསྟན། ཁོང་ཚོས་སྤྱི་མཐུན་སྲིད་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་མི་བྱེད་པ་ཐག་བཅད།

ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ ཀྱི་ཉིན་དེ་རང་ལ། ཀཔ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་པ་ཚོས་ཁྲ་སྒྲིག་ཆ་ཚང་བ་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར། བྷར་ལིན་དུ་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་འགོ་བཙུགས། སྔར་སྲུང་པའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་སྔོག་གཡོ་ངན་གཤོམ་པ་ཚོའི་ཕྱོགས་བྱས་ཏེ། དཔུང་འཛུགས་བྱེད་བཞིན་པའི་བྷལ་ཊིཀ་ (Baltic) དམག་སྐར་གྱི་དམག་མི་ཚོར་གཞུང་གི་དམག་དཔུང་གིས་མི་མདའ་རྒྱག་སྲིད་པའི་དོགས་གཞི་ཆེན་པོ་བྱུང་། ཨེ་བཊ་སྲིད་གཞུང་གིས་འཐབ་རྒོལ་མ་བྱས་པར་བྷར་ལིན་དོར་ནས་ཐོག་མར། ཊས་ཊན་ (Dresden) དང་། དེ་ནས་སུཊ་གཊ་ (Stuttgart) དུ་ཕྱིན། ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ རེས་གཟའ་སྤེན་པའི་ཉིན་བྷར་ལིན་བཙན་བཟུང་གིས། ཀཔ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་པ་ཚོས་སྲིད་གཞུང་གསར་པ་བཙུགས་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། འོན་ཀྱང་མངའ་སྡེ་ཁག་ལ། ཨེ་བཊ་གཞུང་གིས་ཀཔ་ཀྱི་སྲིད་དབང་ལམ་ལུགས་ལ་མཐུན་འགྱུར་ཅི་ཡང་མི་བྱེད་པ་དང་། ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་སྲིད་གཞུང་ཁོ་ན་དང་མཉམ་དུ་འབྲེལ་བ་འཇོག་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་བཀའ་ཁྱབ་ལམ་སྟོན་བྱས།

རང་དབང་ལྡན་པའི་གནམ་དམག་སྡེ་ཚན་ཕེརྡེ་ཀོར་པ་ (Freikorps) ཀྱི་

དམག་དཔུང་གིས་གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན་གུང་གཞུང་གི་ཕྱོགས་གཏོགས་པ་གསར་ཤོག་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་བཙན་འཕྲོག་བྱས་སྐབས་བཱར་ལིན་གྱི་པར་ཁང་ཡོངས་རྫོགས་གིས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱས། བཱར་ལིན་ནང་གི་ལས་མི་གཞན་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་ཀྱང་མ་བསྐུལ་དང་བླངས་ཀྱིས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱས། གཟའ་ཉི་མ་དེ་རང་གི་ཉིན་མཇུག་ཏུ་སྤྱི་ཚོགས་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་དབུས་རྒྱུན་ལས་ཁང་གི་ཚོགས་མི་དང་། ཨེ་བཏ་སློན་ཆེན་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་མང་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མིའི་མིང་ཐོག་ནས། དྲག་དམག་གིས་སྲིད་གཞུང་བཟུང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་སློག་ཕྱིར། སྤྱི་ཡོངས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་གཤམ་གསལ་གསལ་བསྒྲགས་བཏང་བ་དེར། "ཝིལ་ཧེམ་གཉིས་པ" (Wilhelm II) {ཀེ་སར་ཟུར་པ་}ཡི་བསྐྱར་ལོག་སྲོན་འགོག་བྱེད་པར་ཐབས་ལམ་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི། དཔལ་འབྱོར་གྱི་བྱ་གཞག་ཡོངས་རྫོགས་མཚམས་འཇོག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་ལག་པ་འགུལ་མི་ཆོག་ལ། ལས་མི་གཅིག་གིས་ཀྱང་དྲག་དཔུང་གིས་སྲིད་དབང་སྐེར་སྤྱོད་པར་རམ་འདེགས་བྱེད་མི་ཆོག བཀོད་ཁྲབ་ཀྱི་འབྲུ་དོན་བཞིན་ཚང་མས་སྤྱི་ཡོངས་ལས་མཚམས་འཇོག་དགོས།" ཞེས་གསལ་ཡོད། སྤྱི་ཡོངས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་དེར། སྲིད་དོན་དང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྡེ་ཁག་གི་ལས་མི་ཚང་མས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས། {འོན་ཀྱང་དམར་ཤོག་པ་ཚོས་དང་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་ཁས་ལེན་མ་བྱས།} དགོས་ངེས་སྤྱི་དམངས་ལས་དོན་གང་ལ་ཡང་དམིགས་བསལ་བཏང་མེད། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ནས་ཀྱང་མཐུན་ལམ་མ་བྱས། ཀེཔ་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་ལ་དངུལ་མེད་པ་དང་། ལས་ཁུངས་ལམ་ལུགས་ནས་མཐུན་ལམ་ཐོབ་པ་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་ཀེཔ་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས

ལས་མཚམས་བཞག་པའམ། ཡང་ན་ལྷན་ཁང་ཁག་གི་འགོ་འཛིན་བྱེད་རྒྱུར་ཁས་ལེན་མ་བྱས། ལས་མི་ཚོས་ཀཔ་ཀྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་དཔུང་སྡེར་ཤུགས་ཆེན་སྤྲོད་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་བྱས།

ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན། ཨེ་བཊ་གཞུང་གིས་ཕན་ཚུན་འགྲིགས་འཛགས་ཀྱི་གྲོས་འཆར་ལ་ཁས་ལེན་མ་བྱས། བྷར་ལིན་དུ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་བཙན་བཟུང་བྱེད་མཁན་ཚོའི་དབང་ཆ་དེ་ཚད་བཀག་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་མངོན་གསལ་དོད་དུ་ཕྱིན། ཛྷར་མ་ནིའི་དམག་དཔོན་འགའ་ཞིག་གིས་སྲིད་གཞུང་ལ་སླར་ཡང་གུས་བརྩི་ལ་ཞེན་བྱེད་འགོ་བཙུགས། འགོ་བརྗོད་དུ། "དྲག་པོའི་སྲིད་དབང་སྐེར་སྐྱོད་ཐོར་གཞིག" ཅེས་བྲིས་པའི་ཤོག་གྲུར་གནམ་གྲུ་ཞིག་གི་ནང་ནས་བྷར་ལིན་གནམ་ཐོག་ནས་གཏོར། མི་མདའ་བརྒྱབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་སུ་འཆི་སྐྱོན་བྱུང་བ་དང་། ཚབས་ཆེའི་འཇིགས་སྐུལ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་མུ་མཐུད་ཁྱབ་གདལ་དུ་སོང་། ཚེས་བཅུ་བདུན་གྱི་ཉོགས་པར། བྷར་ལིན་གྱི་སྤྱི་བདེ་སྐོར་སྐྱོང་བས་ཀཔ་ལ་དགོངས་ཞུ་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་བཏོན།

དེ་ཉིན་ཕྱི་དྲོ། ཀཔ་ལས་ཁུར་བཤོལ་ཏེ། ལུཊ་ཝིཛ་ (Luttwitz) ཀྱི་ཁྲབ་དམག་སྒྱུར་བསྐོ་འཛོག་དང་འབྲེལ་རང་ཉིད་སུཨི་ཌན་ (Sweden) དུ་བྲོས། གྲོང་རྡལ་མང་པོའི་ནང་དུ་ཁྲག་དྲི་བྲོ་བའི་ཟིང་འཁྲུག་བྱུང་། དེ་ཉིན་དགོང་དྲོ་སྙོག་གཡོ་ངན་གཤོམ་བྱེད་པོ་ཕལ་ཆེ་བས་མི་མང་དཀྲུགས་མའི་ཆས་བསྒྲིགས་ཏེ་བྷར་ལིན་ནས་བྲོས་པ་དང་། ལུཊ་ཝིཛ་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་གོ་གནས་གསར་པ་ནས་རྩ་དགོངས

ཞུས། དེའི་ཕྱི་ཉིན་དེར། ད་ཆ་ཨེ་བཊ་སྲིད་གཞུང་གི་བཀའ་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་ནྭལ་ཊེ་ཀ་ཀྱི་དམག་སྐར་ནྭར་ལེན་ནས་ཕྱིར་བསྐྱོད་བྱས་ཀྱང་། ཁོང་ཚོར་འཕྲུ་དགོད་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་མང་འགའ་ཞིག་ལ་མི་མདའ་རྒྱག་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལམ་དུ་གཏོང་རྒྱུར་ཐེ་ཚོམ་མ་བྱས། དྲག་དམག་གིས་སྲིད་གཞུང་ལེན་ཐབས་དེར་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བ་དང་ཕྱི་མར་གྱི་མཐུན་སྲིད་གཞུང་བདག་སྐྱོང་ཐུབ་པ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་། ཨེ་བཊ་སྲིད་གཞུང་ལ་ནྭཡིན་ལེཊ་ (Rhineland) གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གོ་མཚོན་ལྡན་པའི་དཔུང་དམག་དམར་པོ་དང་གཞུང་གི་དམག་དཔུང་དབར་འཁོན་འཁྲུག་གིས་རྐྱེན་པས་སྲོག་སྐྱོན་མང་པོ་བྱུང་བར་བརྟེན་སུ་མཐུད་དེ་ཟིང་འཁྲུག་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་བྱུང་།

དྲག་དམག་གིས་སྲིད་གཞུང་འཛིན་ཐབས་ཀྱི་སྐོར་ལ་མཁས་པ། ཀྭར་ནལ་གཞོན་པ། ཌི། ཇེ། གུཌ་སཔིཌ། (D.J. Goodspeed) ཀྱིས། ཀེཔ་ཀྱིས་དྲག་དམག་སྲིད་གཞུང་འཛིན་ཐབས་བྱས་པ་དེ་ནས་སྒྲུང་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་ལྔ་བ་ཞིག་ལ་མཇུབ་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་ནི། སྐག་གཡོ་ངན་གསོམ་པ་ཚོས་སྲིད་གཞུང་གི་ལྟུ་ལག་ཆ་ཚང་བདག་བཟུང་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་ "རང་ཉིད་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ཆེད་དུ་ཉུང་མཐར་མཁོ་བའི་མོས་མཐུན་འཐོབ་དགོས།" ཞེས་བརྗོད་ཡོད།

གང་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་དྲི་བ་འདི་གསལ་ནོན་མངོན་སའི་དོན་རྐྱེན་ཅིག་ནི། ཀེཔ་ཀྱི་དྲག་དཔུང་གིས་སྲིད་གཞུང་བཟུང་ཐབས་བྱས་པ་དེ་རེད། ཀུན་སློང་དང་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་དྲག་དཔུང་གིས་སྲིད་གཞུང་འཛིན་ཐབས་ཀྱི་

དམིགས་སྟོ་དེ་ལམ་སྟོང་ས་བྱུང་བ་མངོན་རྟུང་། མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྲིད་གཞུང་གསར་པའི་བཀའ་ལ་མ་རྟེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཤས་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས། ལམ་སྟོང་ས་མ་བྱུང་བར་ཐོར་གཞིག་ཏུ་སོང་བ་རེད།

ཛར་མ་ནིའི་ཁྲིད་དུ་འཕགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ། ཨེ་རི་ཀ། ཨེཀ་(Erich Eyck) ཀྱིས་ཀྱང་། "ལས་བཀོལ་ངོ་རྗོལ་དེ་ས་ཀེཔ་དང་ཁོའི་མཐུན་གྲོགས་ཀྱི་དྲག་དཔུང་གིས་སྲིད་གཞུང་འཛིན་ཐབས་དེ་ཉེ་མ་བཞི་རང་གི་རྗེས་སུ་མཇུག་བསྡུས་པ་རེད། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་བཀའ་ལུང་གི་སྟོང་ཆའི་དུས་སྐབས་དེར་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཐེ་གཏོགས་བྱས་པ་ཁོ་ནས་དེ་ཙམ་མགྱོགས་པོ་སྐྱོབ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་པར་མངོན" ཞེས་མཇུག་བསྡོམས་གནང་ཡོད།།

ལེའུ་བཞི་པ།

ཝཻ་ཀོམ། ༡༩༢༤ ནས་ ༡༩༢༥

དབྱིན་ཇིའི་ཚབ་ཏུ་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་ཞིག་གིས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་མངའ་སྡེ། ཊ་ཝན་ཀྭོར་ (Travancore) ནང་གི་ས་གནས་ཝཻ་ཀོམ་ (Vykom) དུ་རེག་འཛུ་མི་ཉན་པའི་མི་རིགས་དམན་པ་ཚོ་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་ལ། ཁོང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྡོད་ཁང་དུ་ཐད་ཀར་འགྲོ་བའི་རྒྱ་ལམ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པར་བཀག་འགོག་བྱས་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱ་ལམ་དེ་སླད་རྙིང་མཁྲེགས་བཟུང་བྱེད་པའི་བྲམ་ཟེའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཁང་ཞིག་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་གི་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༤ ལོར་ཧེན་དུ་པ་རིགས་མཐོ་བའི་གསར་བརྗེ་པ་འགས་མེས་པོ་དམ་པ་གྭནྡྷི་དང་ལྷན་དུ་གྲོས་བསྡུར་གྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་ལས་ཞིག་འགོ་བཙུགས། སྡེ་ཁག་འདིས་རེག་འཛུ་མི་ཉན་པའི་གྲོགས་པོ་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱ་ལམ་དེའི་ཐོག་ཕྱིན་ཏེ་ལྷ་ཁང་དེའི་མདུན་རང་དུ་བསྡད། སླད་རྙིང་མཁྲེགས་བཟུང་ཅན་གྱི་ཧེན་དུ་ཚོས་ཁོང་ཚོར་ཚབས་ཆེའི་རྡོལ་བརྡུང་བྱས་ཏེ། ཇམ་སྔོན་པ་འགའ་ཤས་འཛིན་བཟུང་གིས་རིང་མཐར་ལོ་གཅིག་གི་རིང་བཙོན་འཛུག་གི་ཉེས་ཆད་བཏང་། སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་གང་ས་ནས་དྭང་བླངས་པ་འབྱོར། རྒྱལ་པོ་དེའི་སྲིད་གཞུང་གིས་སྐྱར་དུ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་གསར་བརྗེ་པ་རྣམས་རྒྱ་ལམ་དེར་ཞུགས་རྒྱུ་འགོག་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། དེས་ན་རྒྱ་ལམ་དེ་ལམ་གཅོད་ཅིག་གིས་བཀག གསར་བརྗེ་པ་རྣམས་ནས་ཁོང་ཚོ་རྒྱ་ལམ་དུ་གཏོང་རོགས་ཞེས་སྙོར་སྲུང་བ་ལ་རེ་འབོད་བྱེད་བཞིན་དུ་དེའི་མདུན་དུ་རེ་སྐྱལ་གྱི་ཀུན་

སློང་དང་བཅས་ལངས་ཏེ་བསྡད། ཕྱི་ཁག་གཉིས་ཀས་ཉིན་མཚན་མེད་པར་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱི་མི་འགྲོ་བརྗེ་ལེན་གོ་སྒྲིག་བྱས། རིག་འཛུ་མི་ཉན་པ་ཚོས་རྒྱ་ལམ་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བྲམ་ཟེ་ཆོས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ཀྱི་བར་དུ་གསར་བརྗེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཕྱིར་འཐེན་མི་བྱེད་པ་དང་། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ངོ་བོར་གནས་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བྱས།

ལྷ་གྲངས་དུ་མ་ཕྱིན་པའི་ནང་དུ་གསར་བརྗེ་པ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་དང་སེམས་ཤུགས་གཉིས་ཀ་སྐབས་རེ་ཆག་པ་དང་སྐབས་རེ་འཕར་བའང་བྱུང་། ཆར་དུས་སླེབས་ཏེ་རྒྱ་ལམ་ཆུས་བསྣུབས་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་ཚོས་ཆུ་ཚོད་གསུམ་རེ་བར་བརྗེ་ལེན་གྱི་དུས་ཚོད་ཐུང་དུ་བཏང་ནས་རང་གནས་སུ་ལངས་ཏེ་བསྡད། ཆུ་རྒྱས་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་དཔུང་པ་བར་དུ་སླེབས། ལམ་གཙོད་བལྟ་རྟོགས་བྱེད་མཁན་གྱི་སྐོར་སྲུང་བ་ཚོ་གོ་གྲུ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་བྱུང་།

སྲིད་གཞུང་གིས་མཐའ་མ་ལམ་གཙོད་དེ་མེད་པར་བཟོ་སྐབས་ཀྱང་གསར་བརྗེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཧྲེན་དུ་ཟླད་རྙིང་མཁྲི༹་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་བློར་འགྱུར་བ་མ་བཏང་གི་བར་དུ་མདུན་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱུར་ཁས་ལེན་མ་བྱས། ལྷ་བ་བཅུ་དྲུག་གི་རྗེས་སུ་བྲམ་ཟེ་ཆོས་“ང་ཚོར་རེ་འདུན་སྟོན་པ་དེར་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པར་ད་དུང་ཡང་འགྲུངས་ཐུབ་པ་མི་འདུག ད་ཆ་རིག་འཛུ་མི་ཉན་པ་རྣམས་བསུ་བ་བྱེད་རྒྱུར་ང་ཚོ་གྲ་སྒྲིག་ཡོད།”ཅེས་བརྗོད་པ་དང་། གསར་ཤོག་ཁག་ཏུ་ཐོན་གསལ་ལྟར་ན། ས་གནས་གཞན་དུ་འདི་དང་འདྲ་བའི་འགོག་རྐྱེན་མེད་པར་བཟོ་བ་དང་། རེ༹ཧུས་ཀྱི་གསར་བརྗེ་ཡོང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གནད་དུ་ཞེ༹་པར་རམ་འདེ༹་བྱེད་པ་ལ་དོན་རྐྱེན་འདེས་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་ཁྱབ་གདལ་བྱུང་ཡོད།།

ལེའུ་ལྔ་པ།

རྒྱ་གར། ༡༩༣༠ ནས་ ༡༩༣༡

རང་བཙན་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་དང་། དེ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཚོ་བ་སྤྲང་ས་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་གི་སྔོན་དུ་བཅིངས་བཀྱོལ་གྱི་དམག་འཁྲུག་གི་དགོས་འདུན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༨ ཟླ་བ་ ༡༢ པའི་ནང་དུ་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀོང་རེས་ཚོགས་པས། མོ་ཧན་དཱས། གཱན་དྷཱི། (Mohandas Gandhi) དབྱིན་ཇི་ལ་ལོ་གཅིག་གི་ཉེན་བརྡ་སྦྲོད་རྒྱུའི་གྲོས་འཆར་དེ་གཏན་འབེབས་བྱས། དེའི་དུས་ཡུན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༩ ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༣༡ ཉིན་ཐོག་མཚམས་ཀྱི་ཡོད། གཱན་དྷཱི། "ཨིང་ལན་ཊེ" (England) འུ་ཐུག་པའི་མཚམས་སུ་སླེབས་པ་མ་བཟློས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱ་གར་གྱི་མངོན་འདོད་སྐོང་ཆེད་དངོས་འབྲེལ་གྱི་མདུན་བསྐྱོད་ནམ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད།" ཅེས་བརྗོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༩ ནང་དུ་དབྱིན་ཇིའི་དྲག་གནོན་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་དུས་མཚུངས་གཱན་དྷཱིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་བརྟན་བཟོ་རྒྱུར་ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་ལས་རིགས་ཁག་སྐྱལ་འདེད་བྱས། ཀོང་རེས་ (Congress) ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་སུ་བརྟན་བཟོས་པ་དང་། ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལས་འགུལ་སྤེལ་དགོས་པ་དང་། གཱན་དྷཱིས་དབུ་ཁྲིད་གནང་དགོས་པར་ཤུགས་གནོན་བརྒྱབས།

ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ནང་དུ་དབྱིན་ཇའི་རྒྱལ་ཚབ། ལོར་ཌ། ཨཱར་ཝིན་ (Lord Irwin) གྱིས་རྒྱ་ཅོག་སྒོར་མོའི་གྲོས་མོལ་ཞིག་དང་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱི་འོག་ཏུ་རང་

སྲིད་དབང་བསྒྱུར་ཞིག་ཡོང་བཟོ་ཡོད་པའི་བཀའ་མོལ་གནང་། རྗེས་སུ་ཁོ་པའི་མི་འཁོར་ལ། ལྡི་ལིའི་ (Delhi) ཉེ་འགྲམ་དུ་འབར་རྫས་གཡུགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༩ ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༢༣ ཉིན་དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཚབ་ཀྱིས་རྒྱ་ཅོག་སྐོར་མོའི་གྲོས་མོལ་དེའི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་ལ་ཆ་ཚང་བའི་རང་བཙན་སྤྲོད་པའི་རྩ་ཁྲིམས་ཟིན་བྲིས་ཤིག་རྒྱག་རྒྱུ་ཡོང་བའི་ཁས་ལེན་མ་བྱས།

ལ་ཧོར་ (Lahore) དུ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༢ ཚེས་ ༣༡ ཉིན་གྱི་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀོང་རེས་ཡི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག། གཱན་དྷཱིས་ཀོང་རེས་ཡི་དམིགས་ཡུལ་དེ་ཆ་ཚང་བའི་རང་བཙན་ཡིན་པ་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་པའི་གྲོས་འཆར་ཞིག་བཏོན། གྲོས་ཆོད་དེས་འོས་འདེམས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྡོག་དང་། ཀོང་རེས་ཡི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་དང་གཞུང་འབྲེལ་ཚོགས་ཆུང་ཁག་ནས་དགོངས་ཞུ་དགོས་པ། ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་ལས་འཆར་དང་། གཞུང་ཁྲལ་མི་འཇལ་བ་ཐེ་བའི་སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒྲི་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ་བཅས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་སྤེལ་རྒྱུ་བྱས། ལས་འགུལ་དེའི་འཆར་གཞི་གཱན་དྷཱིས་འདེད་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་རེད།

གཱན་དྷཱིས་རྒྱ་གར་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒྲི་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ་བཅས་གང་ལ་དམིགས་དགོས་པའི་དབྱིན་ཇིའི་བཙན་གནོན་མཚོན་པའི་དམིགས་བསལ་དོན་གནད་ཁག་ཙོ་འཁྲིད་ཐབས་བྱས། དབྱིན་ཇེས་ཚྭའི་སྟེང་དུ་ཁྲལ་འགེལ་བ་དང་། ཁེ་ཕན་སྒེར་གཉེར་བྱེད་པ་དེ་ལས་འགུལ་གྱི་དོན་གནད་དུ་འཛིན་རུང་བར་གཱན་དྷཱིས་ངོས་འཛིན་བྱས།

ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༦ རང་བཙན་གྱི་ཉིན་མོར་རྩིས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོགས་འདུ་དག་གིས་རང་བཙན་གྱི་དོན་དུ་གྲོས་ཆོད་བཞག་པ་དང་། དབྱིན་ཇི་ལ་རྒྱབ་

སྐྱོར་ཕྱིར་འཐེན་དང་། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་འགོག་རྐོལ་བྱེད་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བཞག་དབྱིན་ཇིས་འཛིན་བཟུང་དང་བཙོན་འཇུག་སུ་མཐུད་དེ་བྱས།

གཱན་དྷཱི་ས་སྲིད་དོན་གྱི་བཙོན་པ་རྣམས་གློད་བཀྲོལ་དང་ཚྭའི་དཔྱ་ཁྲལ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུ་ཐེ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དགོས་འདུན་བཅུ་གཅིག་ངོས་འཛིན་གྱིས་དོན་དམ་གྱི་རང་བཙན་ཡོང་ཐབས་བྱས། ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༢ ཉིན། གཱན་དྷཱི་སྤྱི་དམངས་བཀའ་བསྐྱེ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ་དེ་དགོས་པ་མེད་པར་བཟོ་སྲིད་པའི་ཆག་ཡང་ཞུ་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་རྒྱལ་ཚབ་ལ་ཕུལ། གཱན་དྷཱིས་ཆག་ཡང་དེ་དག་མ་བྱུང་ན་སྤྱི་དམངས་ནས་བཀའ་བསྐྱེ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད། རྒྱལ་ཚབ་ཀྱི་དྲུང་ཡིག་གིས་ལྷུངས་འབྲེལ་ཙམ་གྱི་ཡིག་ལན་ཞིག་བཏང་བར། གཱན་དྷཱིས། "དབྱིན་ཇིའི་རྒྱལ་ཁམས་ཀྱིས་དྲག་ཤུགས་ཁོ་ནར་ཡ་ལན་སྤྲོད་ཀྱི་འདུག" ཅེས་བྲིས། སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་བཀའ་བསྐྱེ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བའི་སྒྲིག་ཁྲིམས་རྣམས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ཚོག་མཚན་བླངས། ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༥ ནས་བཟུང་། ཟླ་བ་གཅིག་གི་རིང་ལ་དབྱིན་ཇིས་རྒྱལ་ཞེན་ཅན་གྱི་གསུང་བཤད་གནང་མི་ཚོག་པར་བཀག

ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༢ ཉིན། གཱན་དྷཱིས་དབྱིན་ཇིའི་ཚྭའི་ཁྲིམས་ལ་རྩིས་མེད་བྱེད་པར་རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་ནས་ཚྭ་ལེན་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་དང་བཅས་ཨཧམ་དཱ་དཱད (Ahmedabad) ཀྱི་ཉེ་འགྲམ་དུ་ཡོད་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་། ཨཱ་ཤ་རམ་ (Ashram) ནས་ཌན་ཌི་ (Dandi) མཚོ་འགྲམ་ཕྱོགས་སུ་ཉིན་ཉེ་ཤུ་རྩ་དྲུག་གི་གོམ་བགྲོད་གནང་རྒྱུ་འགོ་བཙུགས། གཱན་དྷཱིས་ "ང་ཚོའི་འདི་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་དམག་འཐབ་ཅིག་ཡིན།" ཅེས་བརྗོད། མི་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་ལམ་གྱི་གཡས་གཡོན་དུ་ཏུ་

སྔར་བསྒྲིགས་པ་དང་། མང་པོ་ཞིག་གོམ་བགྲོད་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱས། དབྱིན་ཇིའི་སྲིད་གཞུང་གི་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་པའི་རྒྱ་གར་དཔོན་རིགས་ཚོ་ལ་ལས་ཀ་ནས་ཕྲ་དགོངས་ཞུ་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས། གཱན་དྷཱིས་དབྱིན་ཇི་ལ་ཁ་པ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་རྒྱུར་འཛེགས་སྐང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཚུལ་གྱི་ཟུར་ཟ་བྱས།

ལེ་དབར་ཉིས་བརྒྱ་ལས་རིང་བའི་གོམ་བགྲོད་དེའི་སྐབས་སུ། རྒྱ་གར་ནང་ས་ཕྱོགས་གཞན་དང་གཞན་དུ་སློབ་གྲྭའི་སློབ་ཕྲུག་བུ་རྣམས་ནས་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཧམ་སྟོན་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་དར་བསྒྲེངས་འཛུགས་བྱས། ཀཱ་ལ་ཀ་ཏའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྤྱི་ཁྲབ་འཛིན་བཟུང་བྱས། ཕུ་ནཱར་འཆི་བ་སྤྱངས་པའི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱི་དམག་དོན་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་བཀོད་སྒྲིག་བྱས། མངའ་སྡེའི་འགོག་རྒོལ་ཚོགས་ཆུང་ཁག་བཙུགས། ཉེ་བའི་ཆར་ཕོ་ནར་འཆི་བའི་འགྲེལ་བརྗོད་བྱེད་པོ། ཇ་ཝ་ཧར་ལཱལ། ནེ་རུ། (Jawaharlal Nehru) ནས་འཆི་བ་སྤྱངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་གྱི་དམ་བཅའ་ཐང་དུ་ཞིག་བཀོད་ཁྲབ་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཞེན་ཅན་གྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམས་ལས་ཁུར་ནས་དགོངས་ཞུ་བྱས། ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༦ ཉིན་ཚྭའི་བཅས་ཁྲིམས་ལ་མང་ཚོགས་ནས་སྤྱི་དམངས་བཀའ་བསྒོ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཏིང་།

ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༥ ཉིན། གཱན་དྷཱི། ཀེམ་བྷེ་ (Cambay) མཚོ་ཁུག་ཏུ་ཡོད་པའི་ཏན་ཏིའི་མཚོ་མཐའ་རུ་སླེབས། ཕྱི་ཉིན་ཞོགས་པ་དེར་གཱན་དྷཱིས་ཚྭ་དང་ཚྭ་ཆུ་ཁྱེར་བས་བླངས་པ་དང་། དང་བླངས་པ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གཉིས་ཀྱིས་ཉེ་འགྲམ་གྱི་ཚྭ་གཏེར་ནས་སྤྲུག་མས་ཚྭ་བྲུས་ཏེ་འཁྱེར་པས་ཚྭ་ཁྲིམས་བཤིགས།

རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་འཆི་བ་སྤྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་ཁྱབ། མཚོ་

འགྲམ་གྱི་ས་རྒྱུད་ཁག་ཏུ་གྲོང་གསེབ་པ་ཚོས་ཁྲིམས་ལ་རྩིས་མེད་ཀྱིས་རྩྭ་བྱུས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོགས་འཛོམས་དང་ཁྲིམ་སྐོར་དག་ཤུགས་ཆེ་བྱུས། མི་མང་པོ་སྡེབ་གཅིག་ཏུ་འཛིན་བཟུང་བྱུང་བ་ན། བཛྲ་ལེན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་དེ་དག་གི་གོ་གནས་བཟུང་། གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་ཁག་ནང་ཡོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་ཕྱིར་འཐེན་བྱུས། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་ཀོང་རེས་ཡི་འགོ་ཁྲིད་མངོན་གསལ་ཆེ་བ་རྣམས་འཛིན་བཟུང་བྱུས། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གྲོན་ཆས་དང་ཨ་རག་ཚོང་མཁན་ཚོ་ལ་དམངས་ནས་སོ་ལྷ་བྱུས། སྲང་ལམ་ཁག་ཏུ་ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་རྩྭ་མངོན་གསལ་དོད་པོར་ཉོ་ཚོང་བྱུས། རྒྱ་གར་བ་དབྱིན་ཇིའི་ཆེད་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ཕྱོག་བྱུས། སྐོར་སྲུང་བས་ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་རྩྭ་བཟོ་མཁན་ཚོར་ཉེས་བརྡུང་བཏང་། ཚན་པ་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྩིས་མེད་བྱུས་པ་དེས་རྩྭའི་ཁྲིམས་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་བྱུས། གྲོང་ཁྱེར་དུ་མའི་ནང་དུ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྲིམ་སྐོར་དག་བྱུས། ཚོང་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་འཐབ་རྩོད་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱུས། ས་ཁུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ས་ཁྲལ་འཇལ་རྒྱུར་ངོས་ལེན་མ་བྱུས།

ས་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐོར་སྲུང་བའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་འཆི་བ་རྐྱེན་སྐྱོང་བྱེད་པ་མངོན་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་གི་ཆ་ནས་འཆི་བ་གྲངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱུང་། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་གསར་གནས་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་དམ་དྲག་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན།

འཆི་བ་ཅན་གྱི་ས་ཁུལ་ཞིག་ཡིན་པར་གྲགས་ཆེ་བའི་ནུབ་བྱང་ས་མཚམས་མངའ་སྡེའི་ནང་གི་པེ་ཤཱ་ཝཱར་ (Peshawar) གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་འཆི་བ་གྲངས

པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་མདོན་གསལ་ཅན་གྱི་ཁ་ཆེའི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་འཛིན་བཟུང་བྱས། དབྱིན་ཇིའི་དམག་མི་ཚོས་ཙོ་རྔོལ་ཧམ་སྟོན་པའི་མི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མེ་མདའ་བརྒྱབས། ཁ་ཆེའི་"ས་མཚམས་ཀྱི་གཱན་དྷཱི།" ཁཱན། ཨབ་དུལ། གྷ་ཕཱར། ཁཱན། (Khan Abdul Ghaffar Khan) དང་ཁོ་པའི་ལས་རོགས་རྣམས་འཛིན་བཟུང་བྱས། ཛ་དྲག་གི་ཁྲིམས་གཞི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། དབྱིན་ཇིས་སྐབས་གཅིག་ལ་གྲོང་ཁྱེར་ནས་འཁྲུག་ཙམ་རིང་ཉེན་གཡོལ་བྱས།

གཱན་དྷཱིས། དྷར་ར་ས་ན་ (Dharasana) རུ་ཡོད་པའི་གཞུང་གི་ཚྭ་ཡི་བང་མཛོད་དུ་གོམ་བགྲོད་བྱེད་རྒྱུའི་འདུན་པ་དང་། དེ་བདག་བཟུང་བྱེད་པའི་དགོས་འདུན་བརྗོད་པའི་གནས་ཚུལ་བརྡ་ལན་སྤྲོད་པའི་ཡི་གེ་གཉིས་པ་ཞིག་རྒྱལ་ཚབ་ལ་བྲིས། སྐབས་དེར་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བདུན་ཕྲག་ལྔ་པ་དེ་ཡིན། ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༤ནས་ ༥ཡི་མཚན་མོ་དེར། དབྱིན་ཇིའི་བཀོད་འདོམས་འོག་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་བའི་སྐོར་སྲུང་བ་སུམ་ཅུ་ཐམ་པས་གཱན་དྷཱི་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གོ་མ་ཐག རང་འགུལ་གྱི་ངོ་རྒོལ་ཧམ་སྟོན་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདོམས། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཁྲིམ་སྐོར། དུས་ཡུན་ཐུང་བའི་ལས་བཞོལ་ངོ་རྒོལ་(Hartal) བཅས་བྱུང་། སྐོར་སྲུང་བས་མི་གྲངས་ ༢༥བསད། ས་གནས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་ལྷ་ལས་མང་བའི་ཚོགས་འདོམས་མི་ཆོག་པའི་བཀག་འགོག་བྱས། རྒྱལ་སྤྱིས་ངོ་རྒོལ་བྱས།

ངོ་ལོག་སྐུལ་སློང་གི་གཏམ་བཤད་བྱས་པར་བསྙད་དེ། གསུང་བཤད་གནང་མཁན་ཚོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། ཞིབ་བཤེར་བྱེད་རྒྱུ་དམ་དྲག་ཆེ་རུ་བཏང་། གསར་ཤོག་ཁག་འགོག་གནོན་བྱས། ཀོང་རེས་ཚོགས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་དག་ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས།

ཧྲར་ར་ས་ནར་ཡོད་པའི་ཚྭ་ཡི་བང་མཛོད་ལ་ཐོག་བཤེར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འགོ་ཁྲིད་གསར་པ་ཚོ་དང་དང་བླངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཇུག་མཐུད་བྱས། སྙན་ངག་མཁན་མ། ས་རོ་ཛི་ནི། ནཱའི་དུ། (Sarojini Naidu) ཡིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་མི་གྲངས་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་བྱུང་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལྡན་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་རྣམས་ནས་ཚྭ་ཡི་དགོས་འདུན་འདོན་ཆེད་གོམ་བགྲོད་བྱས་པ་དང་། ཁོང་ཚོར་ཉིན་རེ་བཞིན་མགོ་སྟེང་དུ་དབྱུག་པ་ (lathis) གཞུས་ཏེ་གདུག་རྩུབ་དང་བཅས་ཉེས་བརྡུང་བཏང་། སྐབས་གཞན་དུ། དང་བླངས་པ་ཚོས་མི་གྲངས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་སྡེ་ཁག་བཟོས་ཏེ་གོམ་བགྲོད་བྱས་པ་དང་ཉེས་བརྡུང་གཟེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱུག་སྟོད་བྱས། རྒྱ་གར་བའི་སྐོར་སྲུང་བ་འགའ་ཞིག་ནས་ཉེས་བརྡུང་གཏོང་རྒྱུར་འདོད་མོས་མེད་པ་མངོན།

གྲོང་ཁྱེར་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་འཚེ་བ་བྱུང་། ཁོང་ཁྲོ་དཀྲུགས་པའི་རྗེས་སུ་མི་མང་གིས་རྡོ་བཞུས་ཏེ་ས་གནས་གཅིག་ཏུ་དམག་མི་གཅིག་བསད།

ཟླ་བ་དང་བདུན་ཕྲག་རྗེས་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་སྲུ་མཐུད་དེ་བྱས། ས་ཁུལ་འགའ་ཞིག་ཏུ་གྲོང་གསེབ་རང་སྐྱོངས་ཁྲིམས་ཁང་དག་གོ་སྒྲིག་བྱས། འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་འགའ་ཞིག་གིས་ཉེས་ཆད་འཇལ་རྒྱུ་ངོས་ལེན་མ་བྱས། ད་དུང་ས་གནས་དུ་མར། ཚྭ་དོ་པོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཕྱི་ལ་འོར་འདྲེན་བྱེད་པའི་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚྭ་ཡི་བསྡོག་བཤེར་སྣོན་པ་ཡང་བརྒྱབས། མི་མང་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་འཛིན་བཟུང་བྱས།

ཕྱི་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣ ཉིན། སྤྱི་དམངས་བཀའ་བསྟེ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བའི་ལས་འགུལ་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་མཚོན་ཕྱིར། བོམ་བྷེ་ (Bombay) ནང་ཁ་

ཆེའི་ཇམ་ཤྱོན་རུ་སྒྲིག་རིང་ཚད་ལེ་དབར་གཅིག་ཡོད་པས་ཁྲིམ་སྐོར་བྱས་པ་དང་། དབྱིན་ཇིའི་གྱོན་ཆས་ཕྱིར་ལྡོག་བྱེད་པའི་གྲོས་ཚོད་ཅིག་བཞག ཁྲིམས་ཐོག་ནས་བཀག་འགོག་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་རྣམས་མང་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྒྲོག་སྒྲུང་བྱས། རང་སྲོག་བློས་གཏོང་གི་གྱོན་ཆས་སེར་པོ་གྱོན་པའི་ཧིན་དུ་(Hindu) དང་སིཁ། (Sikhs) གི་བུད་མེད་ཚོས། བོམ་བྷེ་ནང་གི་ཧྥ་ཐོག་སྐོར་སྐྱོང་བར་གཏོང་ལེན་བྱེད་པོ་དེ་དག་དང་ལྷངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་སློ་ཁོག་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གྲས་སུ་བྱུང་། སྐྱེས་པ་མང་པོར་ཧྥ་ཐོག་སྐོར་སྐྱོང་བས་ཉེས་བཙུང་བཏང་ནས་ས་སྟེང་དུ་བྲེལ། རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཞིབ་གཞེར་ལམ་ལུགས་དམ་དྲག་ཆེ་རུ་བཏང་།

ཕྱི་ཟླ་ ༦ཚེས་ ༡༥ཉིན་ཀོང་རེས་ཡི་རྒྱུན་ལས་ནས་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གྱོན་ཆས་དང་དབྱིན་ཇིའི་ཅ་དངོས་དེ་ལས་མང་བར་ཕྱིར་ལྡོག་མུ་མཐུད་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་མཐར་གཅོད་གཏོང་བར་འགན་ཁུར་ཡོད་པའི་གང་ཟག་རྣམས་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱིར་ལྡོག་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ལས་འགུལ་རྒྱ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་སྐུལ་མ་བྱས། ཁོང་ཚོས་སློབ་ཕྲུག་ཚོ་ལ་གཞུང་གི་སློབ་གྲྭ་དོར་དགོས་པ་དང་། ཤོག་དངུལ་རྣམས་གསེར་དུ་བསྒྱུར་བ། ཀོང་རེས་ཡི་སྒྲིག་འཛུགས་ཡོངས་རྫོགས་ནས་མུ་མཐུད་ལས་ཀ་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་ཞེན་སྐུལ་བྱས། ཁོང་ཚོས་ལས་འགུལ་གྱི་ནང་དུ་བུད་མེད་ཀྱི་བྱེད་ལས་འཕེལ་རྒྱས་ཕྱིན་པར་དོ་སྣང་བྱས།

བོམ་བྷེ་ནང་དུ་མི་གཞོན་པ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གྱོན་ཆས་ངོར་འདྲེན་བྱེད་པའི་ཊཀ་འཁོར་ཞིག་འགོག་ཐབས་བྱེད་པར་ལམ་སྟེང་དུ་ཉལ་སྐབས་རྐྱེན་འདས་སུ་ཕྱིན། ཉིན་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་པ་དང་། བུད་མེད། ཕྲུ་གུ་བཅས་ཀྱི་གྲངས་ཁྲི་གསུམ་ཡོད་པའི་ངོ་རྒོལ་རུ་སྒྲིག་ཅིག་སྐོར་སྐྱོང་བས་བཀག་འཕྲུལ་ཁོང་ཚོ་སྐྱང་

ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་བསྟད། ཆར་པའི་ནང་དུ་ཆུ་ཚོད་འགའ་ཤས་བསྡད་པའི་རྗེས་སུ་སྐོར་སྐྱུང་བས་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁ་ལྡན་པའི་མཆན་གྱང་གི་གོམ་བགྲོད་ཅིག་བྱུང་བ་དང་སྨྲགས་ངོ་རྟོལ་རྡུ་སྒྲིག་མཚམས་བཞག

ཕྱི་ཟླ་ ༧ཚེས་ ༩ ཉིན་རྒྱལ་ཚབ། ཡོར་༡། ཨུར་ཞིན་ནས་ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་འོག་གཉིས་ཀར་གལ་ཆེའི་གསུང་བཤད་ཅིག་གི་ནང་དུ་འཚོ་བ་སྒྲངས་པའི་ངོ་ལོག་དེར་དམའ་འབེབས་བྱས་ཏེ་བརྗོད་དོན།

"ང་དང་ངའི་གཞུང་གི་བསམ་ཚུལ་ལ། དེ་ནི་མང་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་གཏན་འབེབས་དབང་ཚད་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་བཙན་ཤེད་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་ཞིག་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སམ། ཡང་ན་དེའི་རང་བཞིན་དང་འབྱུང་ངེས་པའི་འཕེལ་རིམ་གྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་། འཚོ་བ་སྒྲངས་པའི་ངོ་ལོག་དེ་ཇ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་དང་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་གཏོར་བཤིག་གི་རང་བཞིན་ཡིན་པར་ཆ་འཛིན་དགོས། མང་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དེ་བྱེད་ལས་སྤྱིལ་མཁན་ཚོས་འཚོ་བ་སྒྲངས་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱས་ཀྱང་། དེ་ནི་དྲག་ཤུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ཏེ་བོད་སྤྱོད་གཏོང་བ་ལས་གཞན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་དེ་ལ་སྲིད་གཞུང་གནས་མི་ཐུབ་པ་བཟོ་རྒྱུའི་དམ་དུ་བཅས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་ཡོད་སྟབས། སྲིད་གཞུང་དེས་དེ་འགོག་ཐབས་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་དབང་ཆ་འདོར་བ་གང་རུང་གཅིག་བྱེད་དགོས་ངེས་ཡིན།

དེས་ན་ཧི་སྲིད་སྲུ་དམངས་ཀྱིས་བཀའ་བརྩེ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བའི་ལས་འགུལ་རྒྱུན་གནས་ཡོད་པ་དེ་སྲིད་དུ། ང་ཚོས་ནུས་ཤུགས་ཇི་ཡོད་བོད་སྤྱོད་ཀྱིས་དེ་ལ་གདོང་ལེན་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།" ཞེས་བརྗོད།

ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པ་དང་བདུན་པའི་ནང་དུ་གྲོས་མོལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་མཚམས་ངེས་ཅན་གྱི་གོམ་པ་འགའ་ཞིག་སྤོ་ཐུབ་པ་བྱུང་། གཱན་དྷཱིས་དབྱིན་ཇིའི་མངའ་འོག་ནས་ཐུར་གྱིས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་། ལས་འགུལ་གྱི་འགོ་འཛུགས་སྐབས་ཁོ་པས་དགོས་འདུན་གྱི་ཚུལ་དུ་ཕུལ་བའི་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་པོ་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་རྒྱ་གར་ལ་སྤྲོད་རྒྱུ་མི་གསལ་བའི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ལ་ངོས་ལེན་མེད་ཅེས་བརྗོད།

གཙོ་འཛིན་ལས་ཚབ་པ། ཝལ་ལབ་བྷ་ཡི། པ་ཊེལ། (Vallabhbhai Patel) གྱི་གཙོ་སྐྱོང་འོག་ཏུ་ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༣༠, ༣༡ དང་། ཕྱི་ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡ སོ་སོར། བོམ་བྷེ་རུ་ཀོང་རེས་ཡི་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་ཆུང་ལྷན་འཛོམས་བྱས། ཚོགས་འདུ་དེས་མང་ཚོགས་ལ་ཁོང་ཚོའི་ཡར་རྒྱས་དང་བཟོད་བསྲན་ལ་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་དང་། འཚེ་བ་སྤྱངས་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས། རྒྱུན་ལས་ནས་ཀོང་རེས་ཚོགས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བཀའ་བསྒོ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ་དང་། གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགོག་རྐྱོལ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པ་སོགས་ཕྱིར་ལྡོག་གི་ལས་རིམ་དོན་ཚན་བཅུ་བཞི་ཅན་ཞིག་ལག་བསྟར་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བྱས།

རྒྱལ་དར་བསྒྲེངས་འཛུགས་བྱེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཱན་དྷཱི་དང་སྲིད་དོན་གྱི་བཙོན་པ་རྣམས་ལ་གུས་བརྩི་ཞུ་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་ཉིན་མོ་རྣམས་ཟླ་རེར་ཐེངས་རེ་སྲུང་བརྩི་བྱས། བཙོན་ཁང་ཡོད་ཚད་གང་བ་དང་། བཀག་ཉར་བྱེད་སའི་ལྟེ་གནས་གསར་པ་དག་འཛུགས་བསྐྲུན་བྱས། གཞུང་གི་ཁང་པའི་སྟེང་དུ་རྒྱ

གར་གྱི་རྒྱལ་དར་བསྒྲེངས་འཛུགས་བྱས་པ་དང་མང་ཚོགས་ཀྱིས་དེ་ལ་གུས་བསྟི་ཞུས། བཙོན་པ་ཚོས་བཙོན་ཁང་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལ་རྩིས་མེད་བྱས་པ་དང་གཞན་ཚོས་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་བཀའ་ལ་བསྟི་བཀུར་མ་ཞུས། སློབ་བརྒྱབ་པའི་གོང་རེས་ཚོགས་པའི་ལས་ཁུངས་རྣམས་སྐུར་བཟུང་བྱེད་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་བྱས། བཙོན་དུ་ཚུད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆབ་ཏུ་འགོ་ཁྲིད་གསར་པ་བསྐོ་བཞག་བྱས། བཙོན་ཁང་གི་གནས་སྟངས་རྒྱུན་དུ་ཡ་ང་བ་ཡོད་པ་དང་ཉེས་བརྡུང་དང་མནར་གཅོད་ཚད་མེད་བྱུང་། དབྱིན་ཇིས་རྒྱ་གར་བ་ཚོས་ཁྲལ་མ་འཇལ་བའི་འཐབ་ལས་ཆེས་ལྷག་པའི་མཁར་དབང་གཞུང་འཛིན་བྱས།

ཕྱི་ཟླ་ ༦ཚེས་ ༡༩ཉིན་བཙོན་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུན་ལས་ཚོགས་མི་རྣམས། གང་ཉིད་ཀྱང་ར་དུང་བཙོན་དུ་གནས་པའི་གཎ་ཌྷི་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་པར་འཁྲིད། ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་རྒྱལ་ཆབ་དང་ཕན་ཚུན་ཡིག་འབྲེལ་བྱུང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གྲོས་མོལ་རྣམས་ལམ་ལྷོངས་མ་བྱུང་།

ངོ་རྒོལ་དང་། ཕྱིར་ལྡོག སོ་ལྷ། སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟི་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ་བཅས་སུ་མཐུད་དུ་བྱུང་། དྲག་གནོན་གྱི་ཆེད་དུ་བཀའ་རྩ་གསར་པ་དག་གིས་ཟླ་དྲུག་བཙོན་འཛུག་བྱེད་པའི་ཐིགས་ར་བསྐུལ་ཏེ། ངོ་རྒོལ་དང་། ཚོང་ཁང་སྒོ་རྒྱག་པ། རྒྱལ་སྤུ་གཏོང་བ། རྒྱལ་དར་བསྒྲེངས་བ། ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་གྲོན་ཆས་དང་ཨ་རག་ཕྱིར་ལྡོག་དགོས་ལུགས་རྩོད་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་བཀག་འགོག་བྱས།

དབྱིན་ཇི་གཞུང་གི་རྒྱ་གར་ལས་དོན་གྱི་དྲུང་ཆེས། དབྱིན་ཇིའི་གྲོས་ཚོགས་འོག་མར། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དབྱིན་ཇིའི་ཚོང་འབྲེལ་ཉམས་ཆག་བྱུང་བའི་བརྒྱ་ཆ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་ཐད་ཀར་རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱིར་ལྡོག་གིས་རྐྱེན་ལས་བྱུང་ཚུལ་སྙན་སེང་

ཞུས།

འབྱུང་ལ་ཉེ་བའི་དབྱིན་ཇིའི་མི་འབོར་ཞིབ་བཤེར་ལས་གཞི་དེར། རྒྱ་གར་བ་ཚོས་ཕྱིར་ལྡོག་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་བྱུས། རྩུབ་པའི་དྲག་གནོན་གྱིས་རྐྱེན་པས་རང་གནས་བོར་ཏེ་ཕྱིན་པའི་མི་ཚོའི་ཁང་པ་རྣམས་གཏོར་བཤིག་དང་། སྐབས་རེར་མེར་བསྲེགས། ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་རྩ་ཡི་ཉོ་ཚོང་སྤུ་མཐུད་དེ་བྱུས། ཤས་ཆེ་བ་སྲིད་དོན་གྱི་བཙོན་པ་ཡིན་པའི་མི་མང་དུ་མས་རྒྱུན་རིང་བའི་ཟས་གཅོད་ངོ་རྒོལ་བྱུས། ཁྲལ་མི་འཇལ་བའི་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་ཕྱིན།

ཞི་བའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་མི་མདའ་རྒྱག་རྒྱུར་དང་ལེན་མ་བྱུས་པའི། གྷར་ཝ་ལི་ (Gharwali) དམག་མི་ཚོར་དྲག་ཁྲིམས་བཅད་དེ། ལོ་བཅུ་ནས་བཅུ་བཞི་བར་དུ་བཙོན་འཇུག་གི་ཉེས་ཆད་བཏང་།

ཨིང་ལེནཊ་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༡ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ ཉིན། གལ་ཆེའི་གསར་ཤོག མན་ཅེས་ཊར། གྷར་ཊན་(Manchester Guardian)གྱིས། དུས་ཚོད་འགངས་ཆེན་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་ཉེས་བརྡུང་གཏོང་བ་དང་མི་མདའ་བརྒྱབ་པ་དེ་ཚོས་དབྱིན་ཇིའི་སྲིད་གཞུང་ལ་མིང་ཆད་བཟོ་རྒྱུར་རམ་འདེགས་བྱུས་ཡོད་ཅེས་བྲིས།

དེ་སྐབས་བཙོན་དུ་མ་ཚུད་པའི་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་འཛོམས། ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ ༢༥ ཉིན། ཡོར་ཊ། ཤཱར་ཤིན་གྱིས། ད་ཆ་རྒྱུན་ལས་ཁྲིམས་མཐུན་ཡིན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཱན་དྷཱི་དང་བཙོན་འཇུག་བྱུས་པའི་ཚོགས་མི་ཡོངས་རྫོགས། དེ་དག་གི་བཟའ་ཟླ་བཅས་ཚང་མ་ཆ་རྐྱེན་མེད་པར་ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༢༦ རང་བཙན་གྱི་ཉིན་མོ་དེར་སློད་བཀྲོལ་བཏང་། ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༣༡ ཉིན་རྒྱུན་ལས་འཚོགས་ཏེ་བགོད་ཁྲབ་མ་བྱུང་བར་དུ་སྲི་

དམངས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒྱེ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ་སྒུ་མཐུད་བྱེད་དགོས་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས། སོ་ལྷ་དང་ཕྱིར་ལོག་གི་ལས་འགུལ་དུས་ཚོད་ངེས་མེད་རིང་སྒུ་མཐུད་དགོས་པ་དང་། ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ཚྭ་བཟོ་བ་དང་ཉོ་ཚོང་ཡང་སྒུ་མཐུད་དེ་བྱས། ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༦ ཉིན། ལས་འགུལ་སྒུ་མཐུད་དགོས་པ་དང་། འོན་ཀྱང་ལས་འགུལ་གསར་པ་གོ་སྒྲིག་དང་གནས་སྟངས་གསར་པ་རྒྱེན་སྐྱོང་མི་བྱེད་པའི་འགོག་རྐྱོལ་གྱི་གསང་བའི་བཀོད་ཁྲབ་བཏང་།

གན་དྷི་ས་རྒྱལ་ཚབ་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུ་བའི་ཡི་གེ་ཐུང་དུ་ཞིག་ཕུལ་བའི་རྗེས་སུ། ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཁོང་གཉིས་མཇལ་འཕྲད་གནང་། བཀའ་ལ་མི་བསྒྱེ་བའི་ལས་འགུལ་དེས། རྒྱ་གར་བ་ཚོས་མཐུན་ལམ་མ་བྱུས་ན། དབྱིན་ཇིས་དེ་སྔ་བྱས་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་ལ་དབང་བསྒྱུར་སྒུ་མཐུད་བྱེད་ཐབ་ཀྱི་མེད་པ་ར་འཕྲོད་བྱུང་། ཉིན་གསུམ་གྱི་རིང་གྲོས་མོལ་སྒུ་མཐུད་དེ་གནང་། ཨིང་ལེན་ཌི་རྒྱལ་པོའི་སྐུ་ཚབ་དང་ལྷན་དུ་གན་དྷི་ས་འདྲ་མཉམ་དུ་གྲོས་མོལ་བྱེད་པའི་ངོ་ཚ་བ་དང་སྐྱུག་བྲོ་བའི་འགྲེམས་སྟོན་དེ་ས་རྒྱེན་པས། ཝིནས་ཊོན། ཅར་ཅིལ་ (Winston Churchill) ལ་ངོ་རྐོལ་བྱུང་།

མང་འཚོགས་མང་པོའི་ནང་དུ་གཞུང་ཁྲལ་ཉམས་ཆག་ཏུ་ཕྱིན། གོམ་བགྲོད་དང་དྲག་གནོན་རྣམས་སྒུ་མཐུད་དེ་བྱུང་། ཀོང་རེས་ཚོགས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་མང་པོ་ཁྲིམས་མཐུན་མིན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༠ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༣ ནས་ ༡༩༣༡ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༤བར་ལ་རྒྱ་གར་བ་འབུམ་གཅིག་བཙོན་འཛུག་བྱས། དེའི་ནང་ནས་དམའ་མཐར་ཆེག་ཁྲི་བདུན་སྟོང་ནི་བུད་མེད་ཡིན།
ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༢༥ ཉིན་བསྐྱར་དུ་གྲོས་མོལ་འགོ་ཚུགས། ཀོང་རེས་ཡི་རྒྱུན་

ལས་ནང་ཁྲུལ་དུ་བསྒྲོ་གླེང་གྲོས་སྡུར་དང་། གཞུང་གི་ཟིན་བྲིས་ལ་འགྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་རྗེས་སུ། གཱན་དྷཱི་དང་། ཨཱར་ཝིན་གྱི་ཆོད་གན་ (Gandhi-Irwin Pact) ཞེས་པ་དེར་མིང་རྟགས་བཀོད། དེ་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དམག་འཁྲུག་མཚམས་འཇོག་ཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་བྱས། སྲིད་དོན་གྱི་རང་བཙན་ནི་ད་དུང་མ་འོངས་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན།

ཆོད་དོན་དེའི་ནང་རྒྱལ་ཞེན་པ་ཚོར་ཆག་ཡང་ཐོབ་ཡོད་ཀྱང་དངོས་ཡོད་འབྲུ་དོན་རྣམས་སྲིད་གཞུང་ལ་ཕན་པ་བྱུང་། རྒྱ་གར་གྱི་གནས་བབས་སྐོར་ལ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གྲོས་མོལ་རྣམས་སུ་ཀོང་རེས་ནས་ཆ་ཤས་ལེན་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒོ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་རྒྱུ། དབྱིན་ཇིའི་ཅ་དངོས་ཀྱི་ཕྱིར་ལོག་མཚམས་འཇོག་བྱེད་རྒྱུ། འགོག་རྐྱེན་མེད་པའི་སོ་ལྷ་སུ་མཐུད་ཆོག་པ། སྐོར་སྲུང་བའི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བཙད་ཞིབ་བྱེད་པའི་གནོན་ཤུགས་རྒྱག་རྒྱུ་མེད་པ། དྲག་གནོན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་འགའ་ཞིག་ཕྱིར་བསྡུ་བྱེད་རྒྱུ། སྐོར་སྲུང་བ་དང་དམག་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མ་ཞུས་པ་ཚོ་ལ་ཁྲིམས་སྦྱོར་བྱེད་རྒྱུ་སུ་མཐུད་རྒྱུ། ཉེས་ཆད་དང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་མཁར་དབང་འགའ་ཞིག་ཕྱིར་སློག་བྱེད་རྒྱུ། ལས་ཁྲུར་ནས་རྩ་དགོངས་ཞུས་པའི་དཔོན་རིགས་འགའ་ཞིག་ལ་ལས་ཀ་སྐྱར་སྤྲོད་ཐུབ་པ་བྱེད་རྒྱུ། ཚྭའི་ཁྲིམས་ལ་གནད་ཆེའི་འགྱུར་བ་མ་བྱུང་ཡང་། རྒྱ་གར་ནང་ཁུལ་དུ་ཚྭ་བཟོ་རྒྱུ་དང་ཉོ་ཚོང་བྱེད་ཆོག་པ། ཅི་སྟེ་ཀོང་རེས་ནས་ཆོད་གན་གྱི་འབྲུ་དོན་ལ་གནས་མ་ཐུབ་པ་བྱུང་ཚེ། དབྱིན་ཇིས་དེའི་ཐོག་ལག་བསྟར་ཁ་སྐོང་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱས།

འབྲུ་དོན་འདི་དག་ཡོད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་གཱན་དྷཱིའི་བསམ་བློར། རྒྱ་གར་

བ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་འགྱུལ་གྱི་སྐབས་སུ་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཤུགས་དེ་ས་རང་བཙན་མ་ཐུབ་པར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་འཛོག་མི་ཐུབ་པའི་དོན་མཚོན་པ་དེ་གལ་གནད་ཆེ་བ་ཡིན་པར་སྣམས་ངེས། ཤོང་གིས་རྒྱ་གར་བའི་འབྲུས་མི་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་ཐད་ཀར་གྲོས་མོལ་བྱེད་དགོས་པ་བྱུང་བ་དེ་ས་དབྱིན་ཇིའི་སྲིད་གཞུང་གིས་རྒྱ་གར་ལ་འདྲ་མཉམ་གྱི་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཡང་དགོངས་ཡོད། །

ལེའུ་དྲུག་པ།
ནོར་ཝེ། ༡༩༤༢

འཚེ་བ་ཕྲུངས་པའི་འགོག་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་འདི་དག་གི་ནང་ནས་གཅིག་ནི། ནོར་ཝེ་ (Norway) ཡི་དགེ་རྒན་ཚོའི་འགོག་རྒོལ་དེ་ཡིན། ནཱ་ཛི་ (Nazi) ཡིས་བཙན་འཛུལ་སྐབས་སུ་ནོར་ཝེ་ཡི་ཕཱ་ཤི་སིའི་རིང་ལུགས་པ། སྲིད་བློན་དང་སྲིད་འཛིན་གཅིག་ལྗོགས་ཡིན་པ། ཝིཊ་ཀུན། ཀུ་སི་ལིང་།(Vidkun Quisling) གིས་ཐོག་མར་མཉམ་སྦྲེལ་དང་པོའི་ཚུལ་དུ་དགེ་རྒན་རྣམས་བདམས་ཏེ། མུ་སོ་ལི་ནི་(Mussolini) ཡི་དཔེ་མཚོན་བསྟན་པ་ལྟར་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གསར་འཛུགས་བྱེད་པར་བརྩམས། འདིའི་ཆེད་དུ་ཁོ་པས་དགེ་རྒན་ཚང་མ་ངེས་པར་དུ་ཚོགས་ཞུགས་དགོས་པའི་དགེ་རྒན་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་གསར་པ་ཞིག་བཟོས་ཏེ། ཚོགས་པ་དེའི་འགོ་ཁྲིད་དུ་ནོར་ཝེ་ཡི་ཨེས་ཨེ་ (Storm Troopers) ཧཡིཊ་ (Hird) གྱི་འགོ་པ་དེ་བསྐོས། ངེས་པར་དུ་འཛུལ་དགོས་པའི་ཕཱ་ཤི་སིའི་རིང་ལུགས་པའི་གཞོན་ནུའི་ལས་འགུལ་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་ཀྱང་བཟོས།

གསར་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་དགེ་རྒན་ཚོར་འགོག་རྒོག་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དགེ་རྒན་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ནས་བཅུའི་བར་གྱིས་ཀུ་སི་ལིང་གི་ཅཱར་ཅ་དང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་གཉིས་ལ་སྐད་ཞུ་ཕུལ། སྐད་ཞུའི་ཚིག་བརྗོད་གསར་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་གདན་འབེབས་བྱས་པ་དེའི་ཐོག་ཏུ་ཚང་མས་རང་རང་གི་ཁ་བྱང་དང་མིང་རྟགས་བཀོད། དགེ་རྒན་མི་རེ་ངོ་རེས་ཕྲུ་གུ་ཚོའི་ཕཱ་ཤིསིའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་སློབ་

གསོ་གོང་འཕེལ་གཏོང་བར་རམ་འདེགས་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་དང་། དགེ་རྒན་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་གསར་པའི་ཚོགས་མིར་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མིན་ཞེས་བརྗོད།

སྲིད་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོ་ལས་ཀ་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་རྒྱུའི་སྡིགས་ར་བསྐུལ་བ་དང་། ཟླ་བ་གཅིག་གི་རིང་སློབ་གྲྭ་ཚང་མ་སྒོ་བརྒྱབས། འོན་ཀྱང་དགེ་རྒན་ཚོས་རང་རང་སྒེར་གྱི་ཁྱིམ་དུ་འཛིན་གྲྭ་འཚོགས། གཞུང་གི་དམག་ཆ་ཡོད་ཀྱང་འགོག་རྒོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་གང་སར་ཁྱབ། གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་སུ་ཕ་མ་ཚོས་བཏང་བའི་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཡི་གེ་ཁྲི་ཕྲག་དུ་མ་འབྱོར།

དགེ་རྒན་ཚོས་ཉེན་བརྡ་དེར་བརྩི་འཇོག་མ་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་དགེ་རྒན་སྐྱེས་པ་ཆིག་སྟོང་སྐོར་ཞིག་འཛིན་བཟུང་གིས་གཅིག་སྡུད་བཙོན་ཁང་དུ་བཙུགས། དགེ་རྒན་རྣམས་དུད་འགྲོ་བླུགས་སའི་མེ་འཁོར་གྱི་ཁང་མིག་ཏུ་བླུགས་ནས་འོར་འདྲེན་བྱེད་སྐབས་ཕྱུ་གུ་ཚོས་མེ་འཁོར་བབས་ཚུགས་སུ་འདུས་ཏེ་གླུ་གཞས་བཏང་། བཙོན་ཁང་ནང་དུ་ཁོང་ཚོ་མགོ་སྐྱུར་ཏུ་འཇུག་ཆེད་གཞུང་གི་གསང་བའི་སྐོར་སྲུང་གི་ཚན་པ། ཀེས་ཏེ་པོ་ (Gestapo) ཞེས་པས་འཇིགས་སྣང་ཅན་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཞིག་བསྐྲུན། ལྟོགས་ཤི་མ་ཐེབས་ཙམ་གྱི་ཁ་ལག་རེ་སྤྲད་དེ་དགེ་རྒན་ཚོ་གངས་མཐུག་པོའི་ནང་དུ་མནར་གཅོད་ཀྱི་ལུས་རྩལ་བྱེད་དུ་བཙུག མི་རེ་ཟུང་ཙམ་གྱིས་མགོ་སྐྱུར་བས་བཅོས་ཐབས་སུ་མཐུད་དུ་བྱུས།

སློབ་གྲྭ་ཁག་བསྐྱར་དུ་སྒོ་ཕྱེས་ཀྱང་རང་དབང་ལ་སྤྱོད་པའི་དགེ་རྒན་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་སྒྲིག་འཛུགས་གསར་པའི་ཚོགས་མིར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པ་དེ་བླང་དོར་བློ་གྲོས་ཀྱི་ལས་འགན་ཞིག་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས། གལ་ཏེ་དགེ་རྒན་འདི་དག་གིས་མགོ་མ་སྐྱུར་ན་འཛིན་བཟུང་བྱས་

པའི་དགེ་རྒན་ཡོངས་རྫོགས་སམ་ཡང་ན་འགའ་ཞིག་སློག་ཐོག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་པའི་དཀྲིག་གཏམ་སྤེལ། འཛིན་བཟུང་མ་བྱས་པའི་དགེ་རྒན་ཚོས་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་སེམས་ངལ་ཆེན་པོ་མྱངས་པའི་རྗེས་སུ་ཚང་མས་སྨྲ་བརྡན་དུ་བསྡད།

དེ་ནས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་དགེ་རྒན་ཚོ་སྨོ་ཕྱུགས་ལྷུགས་སའི་མི་འཁོར་དང་། ཚང་ཁ་ཅན་གྱི་གྲུ་གཟིངས་ཀྱི་ནང་དུ་ལྷུགས་ཏེ་ས་ཐག་རིང་བའི་བྱང་ཕྱོགས། ཀིར་ཀེན་སིའི་(Kirkenes)ཞེ་འགྲམ་གྱི་སྡོད་སྐར་ཞིག་ཏུ་འོར་འདྲེན་བྱས། ཀིས་ལིང་གི་ཙར་ཙ་དང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་ནས་གནས་ཚུལ་ཡོངས་རྫོགས་འཁྲུན་ཐག་ཆོད་པ་དང་། སྒྲིག་འཛུགས་གསར་པའི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་མཚམས་བཞག་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་ཀྱང་། དགེ་རྒན་རྣམས་ཀིར་ཀེན་སེར་ཞེན་ཁ་ཅན་གྱི་ལས་ཀ་བསྐྱལ་ཏེ་ཡ་ང་བའི་གནས་སྐངས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག །

འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོའི་དཀའ་སྡུག་གིས་རྐྱེན་པས་གཞིས་སུ་སྡོད་མཁན་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཀིས་ལིང་སྲིད་གཞུང་ལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བཟོས། དཔེར་ན། ཐེངས་གཅིག་ཨོས་ལོའི་(Oslo)ཞེ་འགྲམ་གྱི་སློབ་གྲྭ་ཞིག་གི་དགེ་རྒན་ཚོར་ཀིས་ལིང་གིས་ཁོང་ཁྲོ་དྲག་པོས"དགེ་རྒན་ཁྱེད་ཚོས་ངའི་ལས་དོན་ཡོངས་རྫོགས་རྩ་མེད་བཏང་སོང་།" ཞེས་བརྗོད། ནོར་ཝེ་གྱི་ཡུལ་མི་རྣམས་དང་སེམས་ཐག་རིང་དུ་འགྲོ་བའི་འཇིགས་སྣང་གིས་རྐྱེན་པས་ཀིས་ལིང་གིས་མཐའ་མ་དགེ་རྒན་ཚོ་སློད་གྲོལ་གྱི་བཀའ་བཏང་། འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་ཟླ་བ་བརྒྱད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དགེ་རྒན་རྗེས་ཤོས་ཚོ་རྒྱལ་ཁའི་བསུ་ལེན་དང་བཅས་རང་ཁྱིམ་དུ་ཕྱིར་ལོག་ཐུབ་པ་བྱུང་།

ཀིས་ལིང་གིས་དགེ་རྒན་ཚོའི་ཆེད་དུ་སྒྲིག་འཛུགས་གསར་པ་དེ་ནམ་ཡང་

འཛིཊ་མ་ཐུབ་པ་དང་། སློབ་གྲྭ་ཁག་ཕྭ་ཤི་སིའི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བེད་སྤྱོད་ནམ་ཡང་གཏོང་རྒྱུ་བྱུང་མེད། ཀིས་ལིང་ལ་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་འཛུགས་རྒྱུར་སླར་ཡང་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པའི་རྗེས་སུ། ཧིཊ་ལར་ (Hitler) གྱིས་ཀིས་ལིང་ལ་འཆར་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་འདོར་དགོས་པའི་བཀའ་ཁྲབ་བཏང་།

ལེའུ་བདུན་པ།
བྷར་ལིན། ༡༩༤༣

ཡོ་རོབ་ཁུལ་གྱི་ཛྷིའུ་མི་རིགས་རྣམས་རྩ་མེད་བཟོ་བའི་"མཐའ་མའི་ཐབས་ཤེས"ཞེས་པ་དེ་འགོ་བཙུགས་ཟིན་རྗེས། ཛྷར་མ་ནིའི་ཛྷིའུ་པ་རྣམས་སྐྱོབ་ཐབས་ཀྱི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་མ་བྱུང་བ་དང་། གལ་ཏེ་བྱུང་ཡོད་དབང་དུ་བཏང་ཡང་། ནུས་པ་ཐོན་པ་བྱུང་ཡོད་མི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་ཁྱབ་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ཤིག་ཡོད།

ཡིད་ཆེས་འདིར་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་བྷར་ལིན་གྱི་ཛྷིའུ་པ་ཚོའི་བཟའ་ཟླ་ཛྷིའུ་མིན་པའི་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱིས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བཀའ་བསྐྱེ་དང་ལེན་མི་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཤིག་གིས་འགྲན་རྩོད་བྱས་ཡོད། ཐཌྷ་རེག་(Third Reich) རྒྱལ་སའི་ནང་དུ་ཛྷར་མན་གྱི་ནང་ཛྷིའུ་རིགས་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཀུན་སྤྱོད་ལས་འདས་པའི་འབད་རྩོལ་ཞིག་གི་མཐའ་མཇུག་ཙམ་དང་། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ་གཞི་རྒྱ་ཆུང་བའི་འགོག་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་འདི་བྱུང་ཡང་། སྐབས་དེར་ལམ་ལྷོངས་ལྡན་པའི་འགོག་རྒོལ་བྱེད་པར་མཐུན་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བའི་གནས་སྟངས་གཅིག་ཀྱང་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༣ནང་དུ་ཡང་བཀའ་བསྐྱེ་དང་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་དེ་སྤེལ་བ་ཙམ་མ་ཟད་ཆ་ཚང་བའི་ལམ་ལྷོངས་བྱུང་ཡོད། གཤམ་གསལ་ལོ་རྒྱུས་འདི་བཞིན་སྐབས་དེར་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་གྲས་ནས་ཧེན་ཛ། ཨུལ་ས་ཊེན།(Heinz Ullstein) གྱིས་བཤད་པ་དང་། ཁོང་གི་སྐུ་ཟླ་ཡང་སྐབས་དེར་ལས་འགུལ་སྤེལ་མཁན་གྱི་བུད་

མེད་ཚོའི་གྲས་ནས་གཅིག་ཡིན།

ནཱས་ཊེ་པོ་ཚོས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་བྱེད་ལས་སྤེལ་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་སྐབས་དེར། ཐོག་བཀབ་པའི་ངོས་འདྲེན་སྟུམ་འཁོར་དུ་མ་བཟོ་གྲྭའི་རྒྱལ་སྤྱི་དང་སྒེར་གྱི་ཁང་པའི་མདུན་དུ་བསྒྲུངས་ཏེ་བཞག ཉིན་གང་པོར་མོ་ཊ་འདི་དག་ཨེས་ཨེས་དམག་མིས་སྐྱོང་སྐྱོབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཁྲིམ་གཞུང་དུ་རྒྱུགས། ཐོག་བཀབ་པའི་མོ་ཊ་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་ནང་དུ་ཚང་ཀ་ཤིག་ཤིག་བྱུར་ཏེ་ཐུགས་པའི་མིའི་གཟུགས་དབྱིབས་མངོན་གྱི་འདུག། ཉིན་མོ་འདིར་ཧྲྭར་མན་གྱི་ནང་དུ་གནས་བཅའ་བའི་ཧྲི་ཝུ་ཚང་མ་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་གནས་སྐབས་རིང་མི་མང་གསོག་སྐར་དུ་ཐུགས་ཏེ་བཞག དེ་ནི་མཛུག་བསྡོམས་ཀྱི་འགོ་འཛུགས་ཤིག་ཡིན།

མི་འགའ་རེས་ཁྲུད་མེད་དུ་བརྩིས་པ་དང་། འགའ་རེར་གཅིག་བྱུས་ན་ངོ་ཚ་དང་འཛིགས་སྣང་གི་ཚོར་བ་སྐྱེས་པར་བརྟེན་མིག་ཐུར་དུ་ཕབ་སྟེ་བསྡད། དམག་ཆེན་ཞིག་ཐོབ་རྒྱུ་བསྡད་ཡོད་པ་དང་། ཞིང་ཆེན་ཁག་དབང་དུ་བསྡུས་ཏེ་ལོ་རྒྱུས་གསར་པ་བཟོས། ང་ཚོ་མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་འཁོར་བའི་དུས་དང་མཇལ་བརྩེའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་སྒོ་ནས་ཉིན་མོ་ཕྱིན། སྲིད་དབང་སྒེར་སྤྱོད་རིང་ལུགས་པར་སྤྲོ་ཁྲབ་ཏུ་འགོག་རྐོལ་བྱེད་པའི་མི་ཁ་གསོ་ཐུབ་ཡོད་པར་སྲིད་པའི་དམར་ལྷེམ་ལྷེམ་བྱེད་པའི་སྒྲོན་མེ་ཆུང་ངུ་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱི་མིག་སྔར་མངོན་མ་ཐུབ། བྷར་ལིན་གྱི་ཧྲི་ཝུ་པ་རྣམས་འཁྲིད་དེ་གསོག་འཛོག་བྱེད་སའི་ལྷེ་གནས་ཆེན་པོ་དེ་ནས་ཨཱར་ཡན་པ་དང་རིགས་རྒྱུད་འབྲེལ་པ་རྣམས་ནཱས་ཊེ་པོས་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ཏེ་རོ་སན་ཊེ་སིའི་(Rosenstrasse)བཙོན་ཁང་གཞན་ཞིག་གི་ནང་དུ་བསྡུ་གསོག་བྱས། ཁོང་ཚོར་ཅི་ཞིག་འབྱུང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་སུ་གཅིག་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས།

སྐབས་འདིར་བཟའ་ཟླ་བུད་མེད་རྣམས་དངོས་སུ་ཐོན་ཏེ། ཁོ་ཚོས་དེའི་ཕྱི་ཉིན་ཐོ་མོ་ནས་ཁོང་ཚོའི་ཁྲོ་ག་རྣམས་ས་གནས་གང་དུ་ཡོད་མིན་བརྗེད་ཟིན་པ་དང་། མ་བགྲོས་བསམ་པ་གཅིག་མཐུན་གྱིས་བུད་མེད་འཁོར་ཆེན་ཞིག་ཚོགས་བསྐོང་བྱས་པ་ལྟར་སྐབས་བསྟུན་གྱིས་བཟོས་པའི་བཀག་ཉར་ལྟེ་གནས་ཀྱི་རྒྱལ་སྒོར་སླེབས། རྩམ་སྒྲོན་བྱེད་མཁན་གྱི་བུད་མེད་དྲུག་སྟོང་སྐོར་ཞིག་འགོག་ཐབས་དང་། ཁ་ཐོར་དུ་གཏོང་ཆེད་བདེ་འཛུགས་སྐོར་སྐྱང་བས་འབད་རྩོལ་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་ནུས་པ་མ་ཐོན། ཁོང་ཚོས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཐེབ་འཛོམས་དང་། མདུན་བསྐྱོད་བྱས་ཏེ། ཁྲོ་ག་ཚོར་འབོད་སྐད་སྒྲོག་པ་སོགས་བྱས། ཁྲོ་ག་ཚོས་ཀྱང་། དམ་བསྒྲགས་ལ་ལྟོས་མེད་ཀྱིས་སྒེའུ་ཁུངས་ནས་ལྟ་བ་དང་། གློད་གྲོལ་ཡོང་བའི་དགོས་འདུན་གྱི་སྐད་འབོད་བྱས།

ཆུ་ཚོད་འགའ་ཞིག་གི་རིང་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་ལས་ཀས་རྩམ་སྒྲོན་འགོག་རྐྱོལ་ལ་བར་ཆད་བྱུང་ཡང་། ཉིན་གུང་རྒྱབ་ཏུ་བཞི་མདོ་དེ་སྐོར་ཡང་མི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁེངས་ཏེ་བུད་མེད་རྣམས་ཀྱི་རེ་འདུན་དང་། སྐྱོན་འཛུགས་བྱེད་པའི་ང་འབོད་དེས་མི་ཚོའི་དཀའ་སྡུག་གི་བརྩེ་གདུང་དང་ཞེན་ཆགས་མངོན་པར་བྱེད་པའི་ནུས་སྟོབས་སྤེལ་བ་བཞིན་འཁྲིམ་འགྲུལ་གྱི་སྐད་སྒྲ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་བྱུང་།

རྒེས་ཊེ་པོའི་(Gestapo)ལས་ཁུངས་ཨ་མ་དེ། རྩམ་སྒྲོན་བྱེད་སའི་བཞི་མདོ་ནས་འགྲུངས་ཐག་མི་རིང་བ་རྦུག་སེ་ཊེ་སི་(Burgstrasse)རུ་ཆགས་ཡོད། མི་མདའ་སྨག་སྨག་གི་མདེའུ་འཁོར་འགའ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ཙམ་གྱིས་བཞི་མདོར་ཡོད་པའི་བུད་མེད་ཚང་མ་རྩ་མེད་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྐབས་དེར་ཨེས་ཨེས་

དཔྱད་ཞིབ་མི་མདའ་བརྒྱབས་མེད། ཐཊ་རེ་ཀ་(Third Reich)གི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་ད་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་དོན་རྐྱེན་ཞིག་བྱུང་བར་བརྟེན་འཇིགས་སྣང་གིས་ལས་ཁྲུངས་ཨ་མས་གྲོས་མོལ་བྱེད་རྒྱུའི་མོས་མཐུན་བྱས། ཡོང་ཆོས་ཞི་འཛམ་གྱིས་སྐད་ཆ་ཤོད་པ་དང་། འགན་ལེན་བྱེད་པའི་ཁས་ཆོད་བྱས་མཐར་བཙོན་པ་རྣམས་གློད་བཀྲོལ་བཏང་།

ལེའུ་བརྒྱད་པ།

ཀྭ་ཊེ་མ་ལ། ༡༩༤༤

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ བར་དུ་དམག་སྤྱི། ཇོར་ཇེ། ཡུ་བི་ཀོ། ཀས་ཊན་ཊ་ (Jorge Ubico Castaneda) ནས་ཀྭ་ཊེ་མ་ལ་ (Guatemala) མི་ལོ་བཅུ་གསུམ་རིང་དབང་བསྒྱུར་བྱས། རང་མོས་རིང་ལུགས་ཚོགས་པའི་སྲིད་དབང་སྙེར་སྐྱོང་པའི་བྱུང་རིམ་རིང་མོ་ཞིག་གི་མཐའ་མ་དམག་སྤྱི་ཡུ་བི་ཀོ་ནི། རྡུ་དང་ཞིབ་ཚགས་དང་། འཛོན་པོ། ཤེས་རབ་ཅན། སྙིང་རྗེ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༩ ལོར་ངོ་རྩོལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་སྐབས། ཡུ་བི་ཀོ་ཡིས་ཕྱོགས་འགལ་པ་ཡོངས་རྫོགས་རྩ་མེད་གཏོང་རྒྱུའི་འདུན་པས་གསོད་བརྡུང་གི་ལས་འགུལ་འགོ་འཛུགས་དང་འབྲེལ་ཤིགས་བསྐུལ་བྱས་དོན། “ང་ནི་ཧི་ཊ་ལཱར་དང་འདྲ་བ་ཡིན། ངས་སྔོན་ལ་སྲོག་ཐོག་ཏུ་བཏང་ནས་རྗེས་སུ་ཁྲིམས་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།” ཅེས་བརྗོད།

འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་སྐབས་སུ། ཀྭ་ཊེ་མ་ལས་མཐུན་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་ཞུགས། དམག་ཆེན་དེས་དབུས་ཨ་མེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་ནང་དཔའ་འབྱོར་གྱི་སྙིང་འཛགས་ལ་གནོད་སྐྱོན་བཏང་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ཨ་མེ་རི་ཀའི་དམག་དཔུང་གི་རྟེན་གཞི་ཡོད་པ་དང་། དམག་འཁྲུག་གི་ཉེན་རའི་ཚགས་ཤོག་ཁག་གི་གསར་འགྱུར་གྱིས་རྐྱེན་པས་ཀྭ་ཊེ་མ་ལའི་སྔར་སད་གནས་དང་མི་མཐུན་པའི་བསམ་ཚུལ་གསར་པའི་ཆ་རྐྱེན་དག་ངོ་སྤྲོད་བྱས། ཀྭ་ཊེ་མ་

ལའི་ཤེས་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་སྣ་གྲགས་ཅན་ཉུང་ངུའི་ནང་དུ་མང་གཙོའི་སྲིད་དོན་གྱི་བསམ་རྩུལ་དང་། རུ་སུ་ཕེལ་ཊེ་(Roosevelt)ཡི་རང་དབང་བཞིའི་(Four Freedoms)ཤུགས་རྐྱེན་སླེབས་འགོ་ཚུགས་ཏེ། བློ་ཁ་མ་རངས་པའི་རྣམ་འགྱུར་དལ་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་ཕྱིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ཡི་ཟླ་བ་བཞི་པ་དང་ལྔ་པའི་ནང་ཁྲིམ་མཆོས་རྒྱལ་ཁབ། ཨེལ་སལ་ཝ་ཌོར་(El Salvador) ནང་གི་ཟིང་ཆ་དེ་ཀྭ་ཊེ་མ་ལ་བ་མང་པོའི་དོ་སྣང་བྱ་ཡུལ་དུ་གྱུར། ཨེལ་སལ་ཝ་ཌོར་ཡུལ་གྱི་སྲིད་དབང་སྐྱེར་སྐྱོང་པ། དམག་སྤྱི་མེཀ་སི་མི་ལི་ཡ་ནོ། ཧར་ནན་ཊེཛ། མཱར་ཊི་ནེཛ།(Maximiliano Hernandez Mertinez) ཡིས་དྲག་དཔུང་གིས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་ཞིག། ཡ་ང་སྙིང་རྗེ་གླུ་ཙམ་མེད་པར་དྲག་གནོན་བྱས་ཀྱང་། དེའི་མཇུག་འབྲས་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འཚེ་བ་གཤུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་གཟུང་མེད་དུ་བསྒྱུར་བ་དང་། ཕྱི་ཟླ་ ༥ཚེས་ ༩ཉིན་མཱར་ཊི་ནེཛ་(Mertinez)གོ་གནས་ནས་ཕྱིར་འབུད་ཀྱིས་སྐྱབས་བཅོལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་བཟོས།

ཨེལ་ཝ་ཌོར་གྱི་ཉམས་མྱོང་དེས་ཀྭ་ཊེ་མ་ལའི་ནང་གི་སྲིད་དབང་སྐྱེར་སྐྱོང་བྱེད་པའི་ཐད་མང་ཚོགས་ཀྱི་འཚོར་བའི་ཐོག་ཤུགས་རྐྱེན་གཏིང་ཟབ་ཞིག་ཐེབས་ཏེ། སློབ་ཕྲུག་དང་། དགེ་རྒན། ཚོང་ལས་སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་མི་བཅས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཉེ་བའི་ཨེལ་སེལ་ཝ་ཌོར་གྱི་ནང་བྱུང་བའི་དོན་རྐྱེན་དེ་དག། རང་ཡུལ་གྱི་བཙན་དབང་རིང་ལུགས་དེ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུའི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་ཏུ་མཐོང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༤ ཟླ་ལྔ་པའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་འགལ་གྱི་རྟགས་མཚོན་དང་པོ་དེ་འགོ་ཚུགས། མངོན་གྲགས་ཆེ་བའི་ཁྲིམས་རྩོད་པ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔས་རྒྱུན་

དུ་སྲིད་གཞུང་གིས་སྲིད་དོན་གྱི་ཕྱོགས་འགལ་བ་རྣམས་ལ་ཁྲིམས་ཞིབ་བྱེད་པོ། རྒྱུད་མི་དྲང་པ་དང་། སློག་ཟ་རྡུས་སྲུངས་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་དཔོན་ཞིག་གོ་གནས་ནས་ཕབ་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་བཏོན། དམག་སྤྱི་ཡུ་བེ་ཀོ་ནས་ཁོང་ཚོར་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་དེའི་ནག་ཉེས་ཇི་ཡོད་ཁ་གསལ་དམིགས་བཀར་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། ཁོང་ཚོས་ཀྭ་ཏེ་མ་ལའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ཚགས་ཤོག་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྩོམ་བྲིས་རིམ་པ་བཞིན་པར་འགྲེམས་ཀྱིས་ནག་ཉེས་ཐེར་འདོན་བྱས། འདི་ནི་ཡུ་བེ་ཀོ་ལ་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཞིག་གོ་གནས་ནས་ཕབ་དགོས་པའི་ཡོངས་གྲགས་ཀྱིས་དགོས་འདུན་བཏོན་པ་དང་པོ་དེ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་བདུན་ཕྲག་འགའ་ཤས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་དགེ་རྒན་ཉིས་བརྒྱ་ཐམ་པས་ལྷ་ཐོགས་སྒར་ཆའི་ཆེད་མིང་རྟགས་བཀོད་པའི་སྐད་ཞུ་ཞིག་སྲིད་གཞུང་ལ་ཕུལ། སྐད་ཞུ་ཟིན་བྲིས་རྒྱག་མཁན་གྱི་ནང་ནས་དགེ་རྒན་གཉིས་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། དེའི་མཇུག་ཐོག་ཏུ་དྲིལ་བསྒྲགས་པར་བསྐྱུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སློབ་ཕྲུག་ལྔ་བཀག་ཉར་བྱས། ཟླ་བ་དྲུག་པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཁྲིམས་དོན་སློབ་ཕྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་མཐོ་སློབ་ཁང་དུ་འདུ་ཚོགས་བྱས་ཏེ་མཐོ་སློབ་ཀྱི་ཞལ་ངོ་དགོངས་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ཡུ་བེ་ཀོ་ཡིས་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དགོངས་ཐོག་བཏང་བའི་གཙུག་ལག་སློབ་དཔོན་དེའི་གོ་གནས་སྐྱར་གསོ་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་བཏོན། ཉིན་ཕྱི་མ་དེར་སྡེ་ཚན་མང་པོ་ཞིག་གི་སློབ་གཉེར་བ་ཆིག་སྟོང་ཐམ་པས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པར་བརྟེན་ཁོང་ཚོས་དགེ་རྒན་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་རྒྱུས་མཚོན་པའི་དགོས་འདུན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་།

སློབ་ཕྲུག་ཚོ་ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ ༢༡ ཉིན་སྐར་ཡང་འཛོམས། སྐབས་

འདིར་ཁོང་ཚོས་ཡུ་བེ་ཀོ་ལ་ཐ་ཚིག་ཅིག་སྒྲུད་དེ་རྒྱལ་ཕམ་གྱི་ཚད་མཐོ་རུ་བཏང་སྟེ། ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་ཡོངས་མཐོ་སློབ་ལ་རང་སྐྱོང་གི་རང་དབང་དང་། ཕྱིར་འབུད་བྱས་པའི་དགེ་རྒན་གཉིས་པོ་སྐྱར་སླ་དགོས་པ། བཙོན་འཛུག་བྱས་པའི་སློབ་ཕྲུག་མང་དག་གཅིག་ཡོད་པ་སློད་གྲོལ། སློབ་སྦྱོང་གི་རྒྱ་ཁྱོན་གསར་པ་དང་། སྡེ་ཚན་གསར་པའི་རིགས་སྒོ་དབྱེ་དགོས་པ། སྲིད་གཞུང་ལ་སྲིད་དོན་གྱི་ལ་ཞེན་ཡོད་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་སླས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་འཛིན་ཐང་ཅན་གྱི་གཙུག་ལག་སློབ་དཔོན་བསྐོ་བཞག་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོས་འདུན་བཏོན། ཕྱི་ཉིན་སྟན་ཞུ་དེ་རྒྱལ་ཡོངས་པོ་བྲང་དུ་ཕྱུལ་ཏེ་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་གལ་ཏེ་ཁོང་ཚོའི་དགོས་འདུན་རྣམས་ཆུ་ཚོད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ནང་ཚུད་དུ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་ཚེ་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་རྒྱུའི་སྡིགས་ར་བསྐུལ།

ཡུ་བེ་ཀོ་ཡིས་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་ནཱ་ཛི་དང་ཕཱ་ཤིའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཞེན་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་གྱི་ཡོད་པའི་ནག་ཉེས་བཙུགས་པ་དང་། ཇ་དྲག་གི་ཁྲིམས་གཞི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་ཏེ་ཡ་ལན་སྒྲུབ། དེ་རྗེས་སློབ་ཕྲུག་དང་དགེ་རྒན་ཚོས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་སྐབས། གཙོ་ཆེར་ཁྲིམས་རྩོད་པ་དང་སྨན་པ་འགའ་ཞིག་ལས་གྲུབ་པའི་ཚེད་ལས་ཀྱི་སྡེ་ཁག་གལ་ཆེ་ཞིག་ཁོང་ཚོའི་རྒྱབ་ཏུ་ལངས། ཟླ་བ་སྟོན་མའི་ཨེལ་སལ་ཝ་ཌོར་གྱི་ཡོངས་ཁྱབ་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་དེས་ཉུས་སྟོབས་སྐྱེད་དུ་བཙུགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཁྲིམས་རྩོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་གྭ་ཏེ་མ་ལའི་ནང་དུ་ཡང་དེ་དང་མཚུངས་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་སྤེལ་རྒྱུའི་རེ་སྒུག་དང་། ཁོང་ཚོས་གོ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུར་དུས་ཚོད་མང་ཙམ་དགོས་པའི་གདམ་ཁ་བྱས་ཀྱང་། སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་བྱེད་ལས་དེས་ཁོང་ཚོར་ལས་འགོ་འཛུགས་པའི་སྐུལ་

འདེད་བྱས་པར་བརྟེན། ཉི་མ་གཉིས་ལས་ཉུང་བའི་དུས་ཡུན་ནང་ཁོང་ཚོས་དགེ་རྒན་དང་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་བྱེད་ལས་དེ་དྲང་པོ་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོར་བརྩུགས་པའི་ནག་ཉེས་ཁག་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པ། ཛ་དྲག་གི་ཁྲིམས་གཞི་ཕྱིར་བསྡུ་དགོས་པ་། རྩ་ཁྲིམས་དུ་འཁོད་པའི་འགན་དབང་ཁག་བསྐྱར་གསོ་དགོས་པ་བཅས་འཁོད་པའི་སྙན་ཞུ་ཞིག་གི་རྒྱབ་གཉེར་དུ་ཡུལ་མི་གྲགས་ཅན་ ༣༣༨ གི་ས་རྟགས་བསྡུ་རུབ་བྱས། ས་རྟགས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་གསལ་པོ་འཁོད་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིག་ཆ་དེར་མི་མོ་རི་ཡལ། ཏེ། ལོས། ༣༡༡ (Memorial de los 311) སྐེ་གྲགས་ཅན་ ༣༡༡ གི་ས་རྟགས་ཅན་གྱི་སྙན་ཐོ། ཞེས་གྲགས།

ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན་མི་མོ་རི་ཡལ། ཏེ། ལོས། ༣༡༡ དེ་རྒྱལ་ཡོངས་ཕོ་བྲང་དུ་ཕུལ། དེ་ཉིན་ཞོགས་པ་སློབ་ཕྲུག་སྟེ་ཁག་གཅིག་གིས་ཨ་མི་རི་ཀའི་གཞུང་ཚབ་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཕོ་བྲང་བརྒྱུད་དེ་ཞི་བའི་གོམ་བགྲོད་བྱེད་རྒྱུར་འཛོམས། ཁོང་ཚོས" ན་ཟླུག་གི་རྣམ་སྟོན་" ཞེས་ཐ་སྙད་སྦྱར་ཏེ་ཚང་མས་གོས་ནག་པོ་གྱོན་ཏེ་ངག་བཅད་ཀྱིས་གོམ་བགྲོད་བྱས། ངོ་རྒོལ་དེ་གཞི་རྒྱ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་མཐོ་སློབ་ཀྱིས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་འགོ་འཛུགས་བྱས་པ་ནས་བཟུང་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་པ་དང་། ཛ་དྲག་ཁྲིམས་གཞི་ལ་མངོན་གསལ་གྱིས་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ཉིན་དགོང་དྲོར་དེ་ལས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཙམ་གྱི་རྣམ་སྟོན་ཁྲོམ་སྐོར་གཞན་ཞིག་བྱུང་། རྣམ་སྟོན་དེའི་རྗེན་པས་སྲང་ལམ་ཚང་མ་དགེ་རྒན་དང་། སློབ་ཕྲུག ཆེད་ལས་པ། ལས་མི་བཅས་ཀྱིས་ཁེངས། རྣམ་སྟོན་པ་ཚོས་རྒྱལ་གླུ་དང་། ལྭ། མར་སེ་ལྭ་ཨེས་(La Marseillaise) ཞེས་པའི་གླུ་གཞས་བཏང་བ་དང་། ཁྲིམས་རྩོད་པ་གཅིག་གིས་ཨེ་ཏ་ལྭན་ཏེ་ཀ་བཅའ་ཁྲིམས།

(Atlantic Charter) གྱི་འདུ་བཤུ་ཞིག་སྒྲིག་སྒྲུང་བྱས། རྒྱལ་ཡོངས་ཕོ་བྲང་བརྒྱུད་དེ་འགྲོ་སྐབས་ངོ་རྗོལ་བ་ཚོས་ཡུ་ཀེ་གོ་དགོངས་ཞུ་དགོས་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རེ་སྐུལ་གྱི་སྐད་འབོད་ཐོག་མ་དེ་བྱས། ཇམ་སྟོན་ཁྲིམ་སྐོར་གཉིས་ཀ་ཞི་འཇམ་གྱི་ངང་མཇུག་བསྡུ་བྱས། འོན་ཀྱང་། དེའི་མཚན་མོར་སྐོར་སྐྱུང་པས་ལས་འགྱུལ་ལ་མིང་ཆད་བཟོ་བའི་ཆེད་དུ་ས་གནས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱོགས་དུས་སྟོན་ཚུགས་ས་ཞིག་ཏུ་ར་བཟི་བའི་ཇག་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ཅིག་ཡུ་ཀེ་གོ་ལ་ངོ་རྗོལ་བྱེད་པའི་འབོད་ཚིག་སྒྲིག་པ་དང་སྒྲགས་སྐད་འབོད་བྱེད་པར་བཏང་། དེ་ནས་སྐོར་སྐྱུང་བས་ཕྱུང་དཀྲུག་པ་ཚོ་སྟང་མེད་དུ་བཞག་སྡེ་གཞན་དག་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པ་དང་། ཉེས་བརྡུང་གཏོང་བཞིན་དེར་སླེབས།

ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ ༢༥ རེས་གཟའ་ཉི་མའི་ཞོགས་པར། སྔོ་ཏེ་མ་ལའི་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་རྫོགས་དམག་དཔུང་གིས་མཐའ་བསྐོར་ནས་བསྡད་པའི་དུས་སུ་གཉིད་བསད། གནད་འགག་ཆེ་བའི་ས་གནས་ཚང་མར་མི་སྒྲིགས་བཙུགས་ཏེ་གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་རྫོགས་དམག་མིས་བསྐོར། སྤྱི་དྲོའི་ཇམ་སྟོན་ཚང་མ་དམག་མི་དང་ཧ་དམག་གིས་ཁ་ཐོར་བཏང་། དེའི་སྐབས་སུ། མི་མོ་རི་ཡལ། ཏེ། ཡོས། ༢༡༡ འབྲུལ་མཁན་གྱི་ཁྲིམས་རྩོད་པ། ཕེ་ཏ་རི་ཀོ། ཀྭར་བོ་ནེལ།(Federico Carbonell) དང་། ཧོརྭ་ཧེ། སེ་ར་ནོ།(Jorge Serrano) གཉིས་རྒྱལ་ཡོངས་ཕོ་བྲང་དུ་བཀའ་འགུགས་བྱས། ཡུ་ཀེ་གོ་ཡི་བཀའ་བློན་ལྷན་ཚོགས་དང་མཉམ་དུ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ། ཀྭར་བོ་ནེལ། དང་སེ་ར་ནོ། དེ་མིན་གཞན་དག་འགའ་ཞིག་བཅས་ལ་"མི་མང་གི་འཐུས་མིར་"ངོས་འཛིན་བྱས། {ཁོང་ཚོ་ཚང་མས་མཚན་གནས་དེ་ཁོང་ཚོར་ཐོབ་ཐང་མེད་པའི་ཨུ་ཚུགས་བྱས།} ཁྲིམས་རྩོད་

པ་དག་གིས་ཁོང་ཚོའི་གནད་དོན་ཞུ་བར་ཐབས་ཤེས་གང་ཐུབ་བྱས། ཡིན་ན་ཡང་། སྲིད་གཞུང་གིས་མཁྲེགས་བཟུང་ཁོ་ན་དང་། ཁོང་ཚོས་ "མི་མང་ལྷིང་འཇགས" བཟོ་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་བཏོན།

དེ་ཉིན་ཉིན་རྒྱབ་ཏུ། ཀཱར་བོ་ནེལ་དང་སེ་ར་ནོ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་འཁྲིལ་ཐབས་བྱས་སྡེ་ཁག་གི་མི་སྣ་ཁག་དང་ཐུག་འཕྲད་བྱས། དེ་རྗེས་ཕྱི་དྲོ་དམག་སྤྱི་ཡུ་བི་ཀོ་ལ་ཐད་ཀར་བཀའ་མོལ་ཞུས། ཚོགས་འདུ་ཕྱི་མའི་སྐབས་སུ་ཐག་རིང་དུ་མི་མདའི་སྐད་གོ བུད་མེད་ཚོའི་སྨྲུ་ངན་གྱི་གོམ་བགྲོད་ཅིག་ལ་སྐོར་སྐྱུང་བས་དྲག་གནོན་བྱས། ཧ་དམག་གིས་མི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་རྒྱུགས་ཏེ་མི་མདའ་རྒྱག་སྐབས་མི་མང་པོར་རྨས་སྐྱོན་བྱུང་བ་དང་། སློབ་གྲྭའི་དགེ་རྒན། མ་རི་ཡ། ཅིན་ཅི་ལ། རེ་སི་ནོ། (Maria Chinchilla Recinos) ཞེས་པར་སྲོག་སྐྱོན་བྱུང་། ད་ཆ་ལས་འགུལ་དེར་རང་སྲོག་བློས་གཏོང་བྱེད་པའི་དཔའ་བོ་དང་པོ་དེ་བྱུང་།

ཅིན་ཅི་ལ་བསད་པའི་རྗེས་སུ་ཕན་ཚུན་བཀའ་མོལ་བར་ཐག་ཆད་པ་དང་། གྲོས་མོལ་སྔ་མཐུད་བྱེད་རྒྱུ་འབྲས་མེད་དུ་གྱུར། བློ་འཁྲོད་ཚམ་མེད་པའི་ཡུ་བི་ཀོས། "ང་སྲིད་འཛིན་དུ་ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་གསར་འགྱུར་གྱི་རང་དབང་དང་། ཚོགས་འཛོམས་ཀྱི་རང་དབང་བཅས་རྩ་བ་ནས་མི་ཆོག། གང་ཡིན་ཅེས་ན། མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ཀྭེ་ཊེ་མ་ལའི་མི་མང་ད་ལྟ་གྲ་སྒྲིག་མེད་པ་དང་། གཙོ་འཛིན་མཁྲེགས་པོ་ཞིག་གི་དགོས་མཁོ་ཡོད།" ཅེས་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། ཀཱར་བོ་ནེལ་དང་སེ་ར་ནོ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ཡ་ལན་དུ་བཀོད་སྒྲིག་བསྐྱར་གསོ་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དེ། དམག་སྤྱིའི་གོ་གནས་ནས་འབེབས་རྒྱུ་དེ་ཡིན་པའི་བརྡ་སྟོན་གསལ་བའི་གནས་འཕྲིན་གསར་པ་ཞིག་དེ་

ཉིན་དགོང་དྲོ་ཨུ་བེ་ཀོ་ལ་བཏང་།

ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ ༡༧ ཉིན་སྤྱི་ཡོངས་ལས་བཞོལ་ངོ་རྐོལ་བྱེད་འགོ་ཚུགས། རྒྱ་ཁྲབ་ཆེ་བའི་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཧ་ལམ་བདུན་གཅིག་ཙམ་རིང་འཆར་གཞི་འདེད་བའི་དུས་རིམ་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། ལས་བཞོལ་ངོ་རྐོལ་འདིར་ཧ་ལམ་ཆ་ཚང་བའི་ཉན་འཇོག་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གཙོ་ཆེ་བ་ནི། མ་རི་ཡ། ཅིན་ཅི་ལ་བསད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་དེ་ཡིན། སྲང་ལམ་ཚང་མ་སྟོང་པ་བཟོས། ལས་བཞོལ་ངོ་རྐོལ་བྱེད་བཞིན་པའི་སློབ་ཕྲུག་དང་། དགེ་རྒན། ཁྲིམས་རྩོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷན་དུ་ལས་མི་དང་། ཚོང་པ། ཚོང་ཁང་གི་བདག་པོ། ཁྲོམ་གཞུང་གི་སིལ་ཚོང་བ། མོ་ཊའི་ཁ་ལོ་པ་བཅས་ཚང་མས་མཉམ་ཞུགས་བྱས། ཕྱོགས་འགལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཆོར་སྐོར་སྤྱང་བའི་གཙོ་འཛིན་གྱིས་གནས་ཚུལ་འགྱུར་གསལ་ལ་སྨྲ་མཐུད་ཧམ་སྟོན་བྱས་པ་བྱུང་ཆེ། གལ་ཏེ་ངོ་རྐོལ་བ་རྣམས་བུད་མེད་དང་བྱིས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་ཡང་མི་མདའ་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན་པ་འཁོད་ཡོད་པར་བརྟེན།། མི་སྲོག་མང་པོར་ཉེན་ཁ་བཟོ་བ་ལས་གཡོལ་ཏེ་ནུས་ཤུགས་ཡོངས་རྫོགས་དཔལ་འགྱུར་གྱི་ལས་དོན་མཚམས་འཇོག་གི་དོན་དུ་བསྒྲིལ།

ཉིན་ལྷའི་རིང་སྒོ་ཊེ་མ་ལའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་བརྟན་ཚུགས་ཐོར། སློབ་ཕྲུག་ཚོས་མང་ཚོགས་ལ་འགོག་རྐོལ་སྨྲ་མཐུད་དང་འཚེ་བ་གཏོང་བའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་དགོས་པར་བསྐུལ་བའི་ཤོག་བྱང་འགྲེམས་སྤྲོད་བྱས། སྲིད་གཞུང་གིས་འགྲེམས་འགྱུལ་གྱི་ཚན་པ་ཁག་དྲུག་དཔུང་ལ་རྩིས་སྤྲོད་བྱས་པ་དང་། ལས་བཞོལ་ངོ་རྐོལ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཚོང་ལས་པའི་ཐད་དུ་འཁོན་ལན་གྱི་རྒྱུགས་ར་བསྐྱལ་བ་དག་ལ་

མང་ཚོགས་ཐོག་ནུས་པ་མ་ཐོན། ཡུ་བེ་ཀོ་དགོངས་ཞུ་དགོས་སྐོར་གསལ་བའི་སྙན་ཞུ་དང་ཡི་གེས་རྒྱལ་ཡོངས་ཡོ་བྲང་ཁེངས། དམག་མི་དང་སྐོར་སྲུང་བ་ཚོ་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དུ་གྱུར། མི་མང་ཚང་མ་རང་ཁྱིམ་དུ་བསྡད་པས་ཁོང་ཚོར་འཐབ་རྩོལ་བྱེད་སའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཅན་གྱི་སྒོ་ཁག་དང་། དམིགས་འབེན་གང་ཡང་མ་བརྙེད། སྲིད་དབང་སྒེར་སྤྱོད་པའི་དབང་ཤུགས་ཉམས་པ་དང་། མི་མང་གི་ཞེད་སྣང་ཡང་བསྐྱགས།

དཔེར་ན། མ་རི་ཡ། རོ་སན་ཐལ་(Maria Rosenthal) གྱིས་བྲིས་དོན་ལྟར།"ནུས་སྟོབས་དང་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་རྫོང་རྗེ། ཡུ་བེ་ཀོ་ཡིས་དྲག་པོའི་དཔུང་འཇུག་ཅིག་མེད་པར་བཟློ་ཐུབ། ཁོས་ལྐོག་གསོད་པ་ཞིག་གི་མདེའུ་དེའི་ནུས་པ་བསད་དེ་ལྐོག་གསོད་པ་རང་ཉིད་དུམ་བུར་བཏང་ཡོད་མདོག་ཁ་པོ་རེད། ཁོས་དམག་མིའམ། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་བློ་ཁ་ལོག་པའི་སྒོ་ཁག་ཇེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེའི་སྟེང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་བཙན་འགེལ་གྱིས་ཚང་མ་གྲུང་རྩིགས་ཀྱི་མདུན་དུ་བསྒྲངས་ཏེ་བཞག་ཡོད་མདོག་ཁ་པོ་རེད། འོན་ཀྱང་ཁོ་པར་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་གྱི་ཐད་དུ་བྱ་ཐབས་མེད་པར་ལུས། གང་གིས་ཤེ་ན། མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེར་ཁོ་པས་འཆི་བ་དང་བཅས་པའི་ཡ་ལན་སྤྲོད་པ་དང་། འཆི་བའི་བྱེད་ལས་འདི་དག་གིས་ཁོ་པ་ཕྱིར་ལོག་རྒྱག་ས་མེད་པའི་སྲང་ལམ་གྱི་མཐའ་འགུག་གང་དུ་སྲིད་དབང་སྒེར་སྤྱོད་པ་ཚང་མ་མཐའ་མཇུག་སླེབས་ས་(རང་ཕྱོགས་སུ་མེད་པ་ཚང་མ་གསོད། དེ་མིན་ན་རང་ཉིད་བྲོས་)ཟེར་མཚམས་བར་དུ་ག་ལེར་འཕྲུལ་ཏེ་སླེབས།"

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ་བདུན་པའི་ཚེས་ ༡ ཉིན་རྫོང་རྗེ། ཡུ་བེ་ཀོ་ཡིས་རང་ཉིད་

གོ་གནས་ནས་དགོངས་ཞུ་བཏང་སྟེ་སྲིད་དབང་དེ་ཐུན་མོང་དབང་འཛིན་གྱི་དམག་སྤྱི་གསུམ་གྱི་ལག་ཏུ་སྤྲད། མཁས་པ་ཞིག་གིས་རྗེས་སོར། "ཡུ་བི་ཀོ་ཁྲི་ལས་ཟྭགས་པ་དེ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་སྲིད་དོན་གྱི་ལས་འགུལ་གྱིས་རྐྱེན་པས་མ་ཡིན་པར། དེ་སྔ་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆབ་འབངས་ཀྱི་ལས་འགན་སྤྲོད་རྒྱུར་ཆོག་ཤེས་ནས་བསྟོད་པའི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་མ་གསང་ཡང་དོན་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་ཙམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཡིན་" ཞེས་བཀོད་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་འཚོ་བ་སྤྲངས་པའི་ལས་འགུལ་དེ་ཟླ་བ་གཅིག་ལས་མ་གནས་ཀྱང་། དེ་ནི་མི་མང་དང་ཁོང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གཉིས་ཀར་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་ཡིན། བཙན་བྱོལ་བ་ཚོ་མགྱོགས་མྱུར་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པ་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་ཚོགས་པ་དུ་མ་བཙུགས། རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་འོས་འགན་རྣམས་བསྐྱར་གསོ་བྱས། འོན་ཀྱང་དབང་འཛིན་པའི་གྲས་ཀྱི་དམག་སྤྱི། ཕེ་ཊ་རི་ཀོ། པོན་སེ་(Federico Ponce)ཞེས་པ་གཅིག་གིས་རང་ཉིད་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པོ་གཙོ་བོ་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་ནས་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ ༡༣ ཉིན་གྱི་ཁྲལ་སེལ་མཁོ་ཚབ་ཀྱི་འོས་འདེམས་ཀྱི་ནང་དུ་མགོ་སྐོར་བསླུ་བྲིད་ཀྱིས་སློ་ནས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཤེས་བྱས། དེར་ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པ་དང་། སློབ་ཕྲུག་ཚོས་གཞི་རྒྱ་ངེས་ཅན་གྱི་ལས་བསློལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཏེ་ཡ་ལན་འདྲལ། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་པའི་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་སློབ་ཕྲུག་དང་ལས་མིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས། ཇ་ཀོ་བྷོ། ཨར་བེན་ཛ།(Jacobo Arbenz) དང་ཛེ་ཕི་ཡར། ཨ་ར་ན།(Javier Arana)གཉིས་ཀྱིས་འགོ་འཁྲིད་པའི་གསར་བརྗེའི་བསམ་བློ་ལྡན་པའི་གཞུང་ཞབས་གཞོན་གྲས་

ཀྱི་སྡེ་ཁག་ཅིག་གིས་ཆེས་སྨྱུར་བའི་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཏེ་དམག་སྤྱི་པོན་སེ་ཡི་ལག་ནས་དབང་ཆ་འཕྲོག། དེ་རྗེས་དྲང་བདེན་གྱི་འོས་འདེམས་བྱས་པ་དང་། ཀློ་ཏེ་མ་ལའི་རྒྱལ་ཁབ་མི་ལོ་བཅུའི་རིང་"མང་གཙོའི་དཔྱིད་དུས" ཀྱི་དཔལ་ཡོན་དུ་ཞུགས།།

ལེའུ་དགུ་པ།

མོན་ཊ་གྷོ་མ་རི། ཨ་ལ་བྷ་མ། ༡༩༥༥ ནས་ ༥༦

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡ ཉིན་མོན་ཊ་གྷོ་མ་རིའི་ (Montgomery) ནང་དུ་ཐུར་ལམ་བཞིན། ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་ (African-American) བཞི་ལ་རང་རང་གི་སྣུམ་འཁོར་གྱི་རྒྱབ་སྟེགས་རྣམས་དེར་གསར་དུ་འཛུལ་མཁན་གྱི་མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོར་སྤྲད་དེ་ལངས་ནས་སྡོད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་། གསུམ་གྱིས་ཉན་འཇོག་བྱས་ཀྱང་འཚེམ་པོ་བ་ལྷམ་སྐུ་པཱ་ཀས་ (Mrs. Parks) ནས་ཁས་ལེན་མ་བྱས།

ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༥ ཉིན་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་རྣམས་ནས་ཁོ་མོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་ངོ་རྒོལ་དུ་ཉིན་གཅིག་གི་སྣུམ་འཁོར་གྱི་ཕྱིར་ལྡོག་བྱས་པ་དེ་ཧ་ལམ་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ནུས་པ་ཐོན་པ་བྱུང་། ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་རྣམས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱབ་སྟེགས་མི་རིགས་དཀར་པོར་སྤྲོད་དགོས་པའི་སྲིད་བྱུས་དེ་མེད་པར་མ་བཟོས་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱིར་ལྡོག་སུ་མཐུད་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། དགོང་དྲོའི་ཅཱར་ཅ་ནང་གི་ཚོགས་འཛོམས་དག་བྱུར་ལྷུད་བརྒྱབས། གྲངས་འབོར་དང་སེམས་ཤུགས་གཉིས་ཀའི་ཆ་ནས་ཡ་ལན་དེ་རེ་བ་བྱས་པ་ལས་ཆེས་ལྷག་པ་བྱུང་།

ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་རྣམས་ཀྱིས་གོམ་པ་རྒྱག་པ་དང་། ཊེག་སི་གླ་བ། འཁྲིམ་འགྲུལ་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་པ་སོགས་ལས་འགྲུལ་སྐྱེལ་སྣུམ་འཁོར་རྩ་བ་ནས

ཐེད་སྤྱོད་མ་བཏང་། རང་གིས་རང་ལ་བརྩེ་བཀུར་དང་ཆེ་མཐོང་གི་བློ་སྟོབས་གསར་པ་ཞིག་གིས་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་སུ་ཁྱབ། མི་རིགས་དཀར་པོ་ཚོར་ཁོང་ཚོས་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་རྣམས་ལ་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་བྱས་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཁག་ལ་གདོང་ཐུག་བྱེད་དགོས་བྱུང་། ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་འབྱུང་ཐབས་དེ་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར། སྣང་ཚུལ་དེ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བྱམས་པར་འཛིན་པ་མཛད། ན་གཞོན་སྐུ་ཞབས་མཱར་ཊེན། ལུ་ཐར། ཀཱིང་། གཞོན་པ་(Rev. Martin Luther King, Jr.) དང་ཁོང་གི་ཕྱུག་རོགས་རྣམས་ལས་འགུལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་དུ་གྱུར་ཏེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་མངོན་གསལ་ཅན་དུ་གྱུར།

གྲོས་མོལ་ཁག་ལམ་སྟོངས་མ་བྱུང་། འཁོར་སླ་བཙག་སྟེ་ཊེཀ་སི་(Taxi)ཐེད་སྤྱོད་གཏོང་མི་ཚོག་པ་བཟོས། མོ་ཊ་ཀཱར་(car) སུམ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བསྡུ་རུབ་བྱས་པའི་འཕྲིམ་འགྲུལ་མཐུན་རྐྱེན་ཞིག་གོ་སྒྲིག་བྱས། དངུལ་གྱི་ཞལ་འདེབས་ཡོང་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། མོ་ཊ་ཆེ་བ་གསར་པ་བཅོ་ལྔ་ཐམ་པའི་ཁྲུ་ཚོགས་ཤིག་དེའི་སྟེང་དུ་ཁ་སྣོན་བྱས། ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་མང་པོ་ཞིག་ནས་རང་རང་གི་ཐག་གཅོད་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་གོམ་པ་རྒྱག་རྒྱུར་ཡིད་མོས་ཆེ་བ་བྱས།

འཁྲིགས་འཛགས་ཐག་ཚོད་ཀྱི་གསར་འགྱུར་རྫུན་མ་དང་ལྷན་དུ་ལས་འགུལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་པ་ཚོའི་སྐོར་ལ་གཞི་རྩ་མེད་པའི་དཀྲིག་གཏམ་མང་པོ་ཁྱབ། ཀཱིང་ (Dr. King) ཐེ་བའི་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བའི་ཁ་ལོ་པ་མང་པོ་ཞིག་འཕྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ཕལ་ཆེར་རྟོགས་བཟོ་བྱས་པའི་འགལ་འཛོལ་རྐྱང་ཚག་རིགས་ལ་བསྐད་དེ་འཛིན་བཟུང་བྱས། སྐོར་སྐྱང་བས་འཇིགས་སྐུལ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་

རྒྱུན་ལྡན་དུ་གྱུར། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ནང་དུ་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་ཐེགས་ར་སུམ་ཐུ་ལས་བཀལ་བ་འཁྱེར་ཞིང་། ཀྭིང་གི་གཟིམ་ཤག་ཏུ་འབར་རྡུས་གཡུགས། ཨ་ཡེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་ཚོས་འཚོ་བའི་ལས་ལ་འཛུག་གྲབས་བྱས། ནང་ཁྲིམ་གཞན་ཞིག་ཏུ་འབར་རྡུས་གཡུགས། དེ་ནས་ཕྱིར་ལྡོག་མི་ཚོག་པའི་ཁྲིམས་གཞི་དང་འགལ་འཇོལ་བྱས་པ་ལ་བསྟད་དེ་ཨ་ཡེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བའི་འགོ་ཁྲིད་བརྒྱར་ཉེ་བ་འཛིན་བཟུང་བྱས།

སྔོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཨ་ཡེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་རྣམས་ལ་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཡོད་པའི་འཇིགས་སྣང་དེ་རྩ་མེད་དུ་གྱུར། མང་པོ་ཞིག་གིས་འཛིན་བཟུང་དགོས་པའི་གྲས་སུ་ཚུད་པའི་རེ་བ་དང་བཅས་ཤེ་རིཕ་ (Sheriff) གྱི་ལས་ཁུངས་སུ་ཕྱིན། འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ཀྱི་དོ་སྣང་ཐོབ་པའི་ཞིབ་དཔྱོད་དེ་བདེ་སྡུག་བསྐྱར་བགྲང་དང་། འཇིགས་སྐྲག་བྲལ་བའི་ཁུངས་སྐྱེལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ལས་འགུལ་ལ་ནུས་ཤུགས་གསར་པ་ཞིག་ཐོབ། ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ ༩ ཉིན་ཨ་ཡེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་ཚོས་ཞུ་སྐྱོར་བྱས་པ་དེར་བསམ་བཞེས་ཀྱིས་རྫོང་གི་མཉམ་མཐུན་ཁྲིམས་ཁང་ནས་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྐྱུམ་འཁོར་ནང་དུ་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ཁྲིམས་དེ་རྩ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བ་ཡིན་པར་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། འོན་ཀྱང་གྲོང་ཁྱེར་ནས་དེར་ཞུ་སྐྱོར་བྱས། ད་ཆ་སྐྱུམ་འཁོར་ནང་དུ་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པ་དེ་ཤུལ་མེད་བཟོ་ཕྱིར་སྐྱུམ་འཁོར་གྱི་ངོ་རྩོལ་དེ་ལྷ་མཐུད་དེ་བྱས། ལན་ཀྲན་གྱི་བཟོ་ལས་ཁང་ཞིག་ནས་སྤྲེད་བྱུས་གསར་པ་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པར་བརྟེན། མོ་ཊ་ཆེ་བའི་སྟེང་གི་ཉེན་སྲུང་སྲིད་བྱུས་དག་མེད་པར་བཟོས། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ནས་ཀྭར་བསྡུ་རུབ་བྱེད་པ་དེ་ཁྲིམས་འགལ་ཡིན་པའི་

གསལ་བསྒྲགས་བྱས། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ ༡༣ ཉིན་དེ་རང་ལ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ཆེས་མཐོའི་ཁྲིམས་ཁང་ནས་སྤུམ་འཁོར་ནང་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་དེ་རྩ་ཁྲིམས་དང་ཕྱོགས་འགལ་ཡིན་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས།

དེ་ཉིན་དགོང་དྲོ་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདོམས་ཁག་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱམས་པ་དང་། ཆེ་མཐོང་། དེ་བཞིན་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་དེ་མེད་པར་མ་བཟོས་ཀྱི་བར་དུ་སྤུམ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་འགྲུལ་བཞུད་མི་བྱེད་པ་བཅས་ནན་བརྗོད་བྱས། དེའི་མཚན་མོར། ཀུ། ཀླཱུག། ཀལེན། (Ku Klux Klan) གསང་བའི་སྒྲིག་འཛུགས་པ་ཚོས་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་རྣམས་སྡོད་པའི་རྫོང་བརྒྱུད་དེ་མོ་ཊ་བཞོན་ནས་ཕྱིན། འཇིགས་སྐྲག་གིས་གཉའ་ཆག་པའི་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་རྒྱབ་པ་དང་སྒྲིག་བསད་དེ་སྨུན་སྨུགས་བཟོ་པའི་ཚབ་ཏུ་ཀེ་ཀེ་ཀེ་ (K. K. K.) ཚོགས་མི་ཚོས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་སྒྲིག་གྲར་བ་དང་། ཁང་པའི་སྒོ་ཕྱེ་སྟེ་ཡོད་པ། མི་རྣམས་ཀྱིས་ཀལེན་གྱིས་བསྐོར་སྐྱོད་བྱེད་པ་ལ་བལྟ་བཞིན་ཡོད་པ་བཅས་མཐོང་བ་མ་ཟད། འགའ་ཞིག་གིས་ལག་གཡུགས་ཀྱང་བྱས། ཀལེན་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་མཚན་སྙེས་ཏེ་མི་མངོན་པར་གྱུར།

ཀཱར་བསྡུ་རུབ་བྱས་ཏེ་སྤྱོད་མི་ཚོག་པ་བཟོས་པར་བརྟེན་ས་གནས་སོ་སོས་འགྲུལ་བཞུད་མཉམ་སྤྱོད་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཟོས་པ་དང་། མི་མང་པོས་གོམ་པ་བརྒྱབ་སྟེ་ཕྱིན། འགྲུལ་སྐྱོལ་སྤུམ་འཁོར་ཚང་མ་སྟོང་པར་ལུས། ལོ་གཅིག་ལྷག་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཚོགས་འདོམས་ཆེ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་གཞི་རྟེན་ཞིག་གི་སྒོ་ནས

སྨུམ་འཁོར་གྱི་བེད་སྤྱོད་འགོ་འཛུགས་བྱེད་པའི་ཞིབ་ཕྲའི་འཆར་གཞིའི་གྲོས་འཆར་སྟོན། གསུང་བཤད་གནང་མཁན་གྱིས "གྲུས་ཞབས་ངེས་པར་དུ་དགོས་པ་དང་། འདི་ནི་མི་རིགས་དཀར་པོའི་ཐོག་ཏུ་མ་ཡིན་པར་མང་གཙོ་དང་དྲང་བདེན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཞིག་རེད།" ཅེས་བརྗོད།

ཁྲིམས་ཁང་མཐོ་ཤོས་ཀྱི་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་མི་ཚོག་པའི་བཀའ་ཁྲབ་དེ། མོན་ཊ་སྒོ་མ་རེར་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༢༠ ཉིན་འབྱོར། བྱུང་འབྲེལ་བྱེད་པའི་ཉིན་དང་པོ་དེར་དོན་རྐྱེན་ཆེ་བ་གང་ཡང་མ་བྱུང་། དེ་ནས་ལྷ་བ་མཐར་ལྷུང་གི་མི་རིགས་དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིགས་སྐུལ་གྱི་དབང་བསྒྱུར་ཞིག་འགོ་བརྩམས། སྨུམ་འཁོར་རྣམས་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབས། བུ་མོ་ན་ཆུང་གཅིག་ལ་ཉེས་བརྡུང་བཏང་། ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་བུད་མེད་སྦྲུམ་མ་ཞིག་ལ་མེ་མདའ་བརྒྱབས། ཀ་ལེན་གྱིས་བསྐྱར་དུ་ཁྲིམས་སྐོར་བྱས་ཏེ་རྒྱ་གྲམ་རྣམས་མེར་བསྲེགས། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་རྣམས་ལ་འཇིགས་སྣང་མེད། ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བའི་ཅཱར་ཅ་དུ་མ་དང་། འགོ་ཁྲིད་མང་པོའི་ཁང་པར་འབར་རྫས་བཀས། འཇིགས་སྐུལ་རིང་ལུགས་འདིས་མི་རིགས་དཀར་པོ་མང་པོ་ཞེ་ལོག་ཏུ་བཅུག ས་གནས་ཀྱི་ཚགས་ཤོག་དང་། མི་རིགས་དཀར་པོའི་བླ་དཔོན་དུ་མ། གཞན་ཡང་ཚོང་པའི་ལྷན་ཚོགས་བཅས་ཀྱིས་འབར་རྫས་གཡུགས་པའི་དོན་རྐྱེན་དག་ལ་དམའ་འབེབས་བྱས།

ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ཨ་རི་བ་ཚོས་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་སྲིད་ལམ་ལ་གཅེས་བཟུང་བྱས། འབར་རྫས་ད་དུང་མང་དུ་བཀས། འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་མི་རིགས་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་ནག་ཉེས་མེད་པར་ར་འཕྲོད་བྱུང་ཡང་། འཇིགས་སྐུལ་རིང་ལུགས

དེ་གློ་བུར་ཞིག་ལ་མཚམས་ཆད། ལོ་གཅིག་གི་གོང་དུ་དངོས་སུ་ཉན་འཇོག་ཡོང་རྒྱུ་བསམ་བློར་ཡང་འཁོར་མི་སྲིད་པའི་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་མི་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དེ་ཞི་འཇམ་གྱིས་ལག་བསྟར་ཐུབ་པ་བྱུང་།།

ལེའུ་བཅུ་པ།

ཕ་རཱན་སི། ༡༩༦༡

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ གི་ཟླ་བ་བཞི་པའི་འགོ་སྟོད་དུ་ཕ་རཱན་སི་ (France) ཡུལ་གྱི་སྲིད་འཛིན། ཅཱར་ལེས། དེ། ཀླུ་ལེ། (Charles De Gaulle) ནས་ཨལ་ཇི་རི་ཡ་ (Algeria) དེ་ཕ་རཱན་སིའི་མི་སེར་སྲེལ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་ཉར་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་དེ་སློས་གཏོང་རྒྱུའི་རྣམ་པ་བསྟན། དེ་ནས་ཕྱི་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་ ༢༡-༢༢ ཀྱི་མཚན་མོ་ཕ་རཱན་སིས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་ཨལ་ཇི་རི་ཡའི་ནང་ཕ་རཱན་སིའི་ཕྱི་རྒྱལ་གནམ་དམག་དཔུང་སྡེ་དང་པོས་(French First Foreign Legion Parachute Regiment)གཞུང་སྲིད་བཙན་འཐོག་བྱེད་ཐབས་བྱས། དམག་སྐར་དེས་ངོ་རྒོལ་བྱས་ཏེ་ཨལ་ཇི་རི་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྣང་ས་འཛིན་དེ་ཕ་རཱན་སིའི་ཁྲིམས་མཐུན་དཔོན་རིགས་ཀྱི་ལག་ནས་འཕྲོག་པ་དང་། དེ་མཚུངས་དྲག་སྡེའི་གྱེན་ལོག་པ་གཞན་རྣམས་ནས་ཉེ་འགྲམ་གྱི་གནད་ཆེའི་ས་གནས་ཁག་བཟུང་། ཁོང་ཚོའི་བྱེད་ལས་དེ་དག་ལ་ཚབས་ཆེའི་འགོག་རྒོལ་མ་བྱུང་། ཨལ་ཇི་རི་ཡའི་ནང་ཁྲིམས་མཐུན་སྲིད་གཞུང་ལ་ལ་ཞེན་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཁྱབ་དམག་སྤྱི་ཐེ་བའི་དམའ་མཐར་ཕ་རཱན་སིའི་དམག་སྤྱི་གསུམ་གྱེན་ལོག་པས་འཛིན་བཟུང་བྱས། འདི་ནི། པེ་རི་སི་(Paris)རུ་ཡོད་པའི་ཕ་རཱན་སིའི་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་དང་། ཨལ་ཇི་རི་ཡའི་ནང་གི་ཕ་རཱན་སིའི་དམག་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་དེ་སྔའི་སྲིད་བྱུས་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་རྩེ་མོ་དེ་ཡིན།

ཕྱི་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་ཕྱིན་ལོག་དྲག་པོའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ཨལ་ཇེ་རི་ཡའི་ནང་དུ་གྲོང་མཐའ་བསྐོར་བའི་དཔུང་འཇུག་གི་གནས་བབས་གསལ་བསྒྲགས་དང་སྒྲགས། སྤྱི་དམངས་སྲིད་གཞུང་གི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཁོང་ཚོས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། འགོག་རྐྱོལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས། སྐོག་བྱུས་དེ་ཀར་ནཱལ་བཞིས་བཤམས་ཡོད་ཀྱང་གསལ་བསྒྲགས་དེ་ཉེ་ཆར་བགྲེས་ཡོལ་ཕྱིན་པའི་དམག་སྤྱི་ཙཱ་ལེ།(Challe) དང་། ཡོ་ཧུ་ཧོ།(Jouhaud) ཛེ་ལར།(Zeller) ས་ལན།'(Salan) བཅས་བཞིའི་མིང་ཐོག་ནས་བཀྲམས། ཕྱི་ཉིན་དེར་ཕ་རཱན་སིའི་གནམ་དམག་གི་དབུ་ཁྲིད་ལས་ཐོག་པ་དམག་སྤྱི། ནི་ཀོ་ཏ།'(Nicot)དང་། ཨལ་ཇེ་རི་ཡའི་ནང་གི་གནམ་དམག་བཀོད་འདོམས་པ་དམག་སྤྱི། བྷི་གོ་ཏ།(Bigot) དམག་སྤྱི་གཞན་གསུམ་བཅས་ནས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱས་པ་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས། ཁོང་ཚོའི་བསམ་པར་ཕ་རཱན་སིས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་ཨལ་ཇེ་རི་ཡའི་ནང་དུ་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་ཐོག་ལ་གང་འདོད་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་ཐོབ་སོང་སྙམས་ནས་བཙན་བཟུང་བ་ཚོས་རླུང་འཕྲིན་དང་། ཚགས་ཤོག་གི་སྣང་ས་འཛིན་བཟུང་།

པེ་རི་སི་རུ་ཡོད་པའི་ཕ་རཱན་སིའི་སྲིད་གཞུང་དཀའ་ངལ་གྱི་ནང་དུ་ཚུད། ཕ་རཱན་སི་རང་གི་ནང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་སྡེ་ཚན་འགའ་ཞིག་མ་གཏོགས་དེ་མིན་ཕ་རཱན་སིའི་དམག་དཔུང་ས་ཡ་ཕྱེད་ཀ་ཨལ་ཇེ་རི་ཡའི་ནང་དུ་ཡོད། ཛཱར་མ་ནིའི་ནང་དུ་གནས་བཅས་པའི་ཕ་རཱན་སིའི་དམག་དཔུང་སྡེ་ཚན་གཉིས་ལ་ཡིད་ཆེས་འོས་མིན་དོགས་གནས་སུ་གྱུར། གནམ་དམག་གི་སྡེ་ཚན། ཛན་ཊར་མེ་རི། ནེ་ཤོན་ནལ། (Gendarmerie Nationale)དང་། ཀོམ་པེན། རི་པབ་ལིག་ཀེན། ཀེ།

སེ་ཀྲུ་རི་ཊེ།(Compagnies Republicaines De Securite) གཉིས་ཀྱི་ལ་ཞེན་ཡང་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་སུ་ཡོད། པེ་རི་སེར་ཡོད་པའི་སྲིད་གཞུང་གི་ཐད་དུ་གོང་མཚུངས་ཀྱི་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་སྲིད་པའམ། ཡང་ན་ཕ་རཱན་སི་བཙན་བཟུང་དང་། ཊེ། གྷོ་ལེ་(de Gaulle)སྲིད་གཞུང་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་པར་གནམ་དམག་སྡེ་ཚན་ནས་ཕྱིན་ལོག་དམག་དཔུང་འཁོར་འདྲེན་བྱས་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་པའི་འཇིགས་སྣང་ཡང་སྐྱེས། ཨལ་ཛེ་རི་ཡའི་ནང་དུ་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་གི་ལམ་ལྷོངས་དེ་པེ་རི་སི་ཡི་ནང་གི་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་སྲིད་གཞུང་དེ་བརྗེ་འགྱུར་ཐུབ་མིན་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན།

ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་ ༡༣ རེས་གཟའ་ཉི་མའི་ཉིན། གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་ལ་འགལ་ཟླ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་སྟོན་ཆེད་ཕྱི་ཉིན་དེར་ཆུ་ཚོད་གཅིག་གི་རིང་སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་མཚོན་རྟགས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པར་ཕ་རཱན་སིའི་ནང་གི་སྲིད་དོན་ཚོགས་པ་དང་། ལས་མིའི་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་མང་ཚོགས་ཚོགས་འཛོམས་བྱས། དེའི་མཚན་དེར་སྲིད་འཛིན། ཊེ། གྷོ་ལེ་ནས་ཕྱིན་ལོག་པ་ཚོར་མི་མང་གིས་ཉན་འཛོག་དང་བཀའ་བརྩི་དང་ལེན་མི་ཞུ་བའི་སྐུལ་མ་བྱེད་པའི་གསུང་བཤད་ཅིག་ཕ་རཱན་སི་རྒྱལ་ཁབ་ལ་རླུང་འཕྲིན་བརྒྱུད་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་གསལ། "ཕ་རཱན་སི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ཐོག་ནས་ངས་བཀའ་གཏོང་རྒྱུར། མི་འདི་དག་འཆམ་ལ་མ་ཕབ་ཀྱི་བར་དུ་ས་གནས་གང་སར་ཁོང་ཚོའི་ལམ་འགོག་པའི་ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཀུ་རྩལ་སྤྲུག་བྱེད་དགོས་། ངས་བསྒྱུར་ཟློས་བྱེད་རྒྱུར། ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཀུ་རྩལ་སྤྲུག་བྱེད་དགོས། ངས་ཕ་རཱན་སིའི་ཡུལ་མི་མི་རེ་ངོ་རེ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དམག་མི་མི་རེ་ངོ་རེས་ཁོང་ཚོའི་བཀའ་ཅི་འདྲ་ཞིག་

ལའང་བསྒྲེ་འཇོག་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་གདོང་གི་ཡོད།" ཅེས་བརྗོད།

མཚན་དེ་རང་ལ་སྲིད་བློན། ཊེབ་རེ་ (Debre) ཡིས་སྐད་འཕྲིན་བརྒྱུད་གཏམ་བཤད་བྱས་པར། གནམ་ཐོག་ནས་ཚུར་རྒོལ་ཡོང་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་དགོས་པའི་ཉེན་བརྡ་བཏང་བ་དང་པེ་རི་སི་ཡི་གནམ་ཐང་སྒོ་བརྒྱབས། དྲག་དཔུང་གི་བྱེད་ལས་སྔོན་མེད་དུ་འདུས་པའི་ཚིག་སྦྱོར་ "ཐབས་ཤེས་ཡོད་ཏྲུ་རྩལ་སྦྲུག" ཅེས་པར་ནན་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་དུ་ཊེབ་རེས་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་སྲིད་གཞུང་ལ་ལ་ཞེན་སྐྱར་གསོ་བྱེད་པར་གནམ་ཐོག་ནས་འཕྱུར་སྲིད་པའི་དམག་མི་ཚོར་རྒྱུད་སྐུལ་བྱེད་པར་མང་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡོད་གནས་བརྗོད་པ་དང་ལྷན་དུ་ཁོང་གིས་འཚེ་བ་སྤྲངས་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་བློ་ཕྱུགས་བཙོལ་ཏེ་བརྗོད་གསལ། "ཉེན་བརྡའི་སྒྲ་སྒྲོག་མ་ཐག་ཏུ་བློ་འཕྱུལ་བའི་དམག་མི་ཚོར་ཁོང་ཚོའི་ནོར་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་ཤོར་པའི་གོ་སྐབས་བློ་འགུགས་བྱེད་ཆེད་ཕ་གིར་{གནམ་ཐང་དུ} གོམ་པ་བརྒྱབ་སླེའམ་ཡང་ན་ཀཱར་གྱི་ནང་དུ་རྒྱུགས།" ཞེས་བརྗོད།

ཊེ། སྒྲ་ལེ་ཡིས་ཕ་རཱན་སི་ནས་རྒྱང་སྲིང་བྱས་པའི་གསལ་བསྒྲགས་དེ་སྐད་འཕྲིན་བརྒྱུད་དེ་ཨལ་ཇེ་རི་ཡའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མང་ཚོགས་དང་། ཕོན་ཆེ་བ་དམག་སྐུལ་བརྒྱབ་པའི་དྲག་དཔུང་གི་དམག་མི་ཚོས་གོ་ཐོས་བྱུང་། དེ་རྗེས་གསུང་འཕྲིན་གྱི་ངོ་བཤུས་རྣམས་འདྲ་བཤུ་བརྒྱབས་ཏེ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས། ཊེ། སྒྲ་ལེ་ནས་ཁོ་པའི་གསུང་བཤད་དེ་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཀའ་བསྒོ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བའི་སྐུལ་མ་བྱེད་ཕྱིར་ཕན་ཐོགས་བྱུང་བར་སེམས། ཁོ་པས "དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་སྐད་ཅིག་དེ་ག་རང་ལ་གྲེན་ལངས་དེར་ཅང་མི་སྒྲ་བའི་ཚུལ་གྱི་འགོག་རྒོལ་ཞིག་དང་འཕྲད་དེ་ཆུ་ཚོད་རེ་རེ་བཞིན་གསལ་ཁ་དོད་དུ་ཕྱིན་

སོང་།" ཅེས་བརྗོད།

ཕྱི་ཟླ་བཞི་པའི་ ༡༩ ཉིན་དགོང་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ལྔ་པའི་ཐོག། ལས་མི་ས་ཡ་བཅུ་ནས་མཚོན་རྟགས་ཀྱི་སྤྱི་དམངས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱས། ཊེ། ཕྲུ་ལེ་ནས་རྩ་ཁྲིམས་ནང་སྲིད་འཛིན་ལ་སྤྲད་པའི་ཛ་དྲག་དུས་བབ་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་པའི་དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་བཏང་། གཡས་ཕྱོགས་པ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་འཛིན་བཟུང་བྱས། གནམ་ཐང་ཁག་ཏུ་གལ་ཏེ་གནམ་གྲུ་བབས་རྩིས་བྱས་ན་བཀག་འགོག་ཆེད། མི་མང་ཚོས་གནམ་གྲུའི་རྒྱུག་ཐང་དུ་མོ་ཊ་བཞག་སྟེ་འགོག་རྒྱུའི་གྲབས་བྱས། གཞུང་གི་ཁང་པ་ཁག་ལ་སྲུང་བྱ་བཞག ཨལ་ཇེ་རི་ཡའི་ཐོག་ཏུ་དངུལ་དང་དངོས་པའི་འོར་འདྲེན་བཀག་འགོག་བྱས། དེའི་མཚན་དེར་དམག་སྤྱི། གྲེ་པེན་(Crepin) གྱིས་ཇཱར་མ་ནིའི་ནང་ཡོད་པའི་ཕ་རཱན་སིའི་དཔུང་དམག་རྣམས་སྲིད་གཞུང་ལ་ལ་ཞེན་ཡོད་པའི་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། དེའི་སང་ཉིན་སྤྱི་དྲི་ཁོང་ཚོ་ཚང་མ་པེ་རི་སེར་ལོག་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་།

ཨལ་ཇེ་རི་ཡའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཕ་རཱན་སིའི་དམག་དཔུང་གིས་གྲེན་ལོག་པ་ཚོར་རྩིས་མེད་དང་། ཊེ། ཕྲུ་ལེའི་སྲིད་གཞུང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས། གཟའ་མིག་མར་བར་དུ་ཕེ་རཱན་སེར་བཙན་འཛུལ་བྱེད་རྒྱུ་མི་ཐུབ་པ་བཟོ་བའི་ཆེད་དུ་ལག་ཡོད་ཀྱི་འཕྲིམ་འཁྲུལ་གནམ་གྲུ་ནས་གསུམ་ཆ་གཉིས་དང་། དམག་འཐབ་གནམ་གྲུ་མང་པོ་ཞིག་ཨལ་ཇེ་རི་ཡ་ནས་ཕྱི་ལ་འཕུར་བསྐྱོད་ཟིན་། གནམ་གྲུའི་ཁ་ལོ་པ་གཞན་རྣམས་ནས་གནམ་ཐང་གི་འགོག་རྐྱེན་ནམ། ཡང་ན་འཕྲུལ་འཁོར་གྱི་སྐྱོན་ཆར་བསྙད་བཏགས། དམག་མི་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཤག་ཏུ་འཛུལ་ནས་བསྡད། ཤེས་བཞིན་དུ་ལས་ཀོ་མ་བཅད་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བྱུང་།

དཔེར་ན། ཕྱིན་ལོག་པའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བཏང་པ་དག་བར་མ་མཐོར་ལུས་པ་དང་། ཡིག་ཆ་རྣམས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་འཛའ་ཡལ་པ། འགྲིམ་འགྲུལ་དང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་བཅས་ལ་འགོར་སྒྱིན་བྱུང་། དམག་སྐྱལ་བརྒྱབ་པའི་དམག་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོས་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་ཁྲིམས་མཐུན་སྲིད་གཞུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་སྟངས་ངོས་འཛིན་བྱས། གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་མཁན་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་དཔུང་ཤུགས་རྣམས་ཨལ་ཇེ་རི་ཡ་རང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ཕ་རཱན་སིའི་དཔུང་དམག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་དོ་ནོན་དང་སྟངས་འཛིན་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་གྱི་ཐོག་ཏུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་པ་བྱུང་། དཔོན་རིགས་དུ་མ་ཞིག་གིས་གནས་སྐབས་རེང་ཕྱོགས་མ་བཟུང་བར་གཡོལ་ཐབས་བྱས་ཏེ། ཁོང་ཚོས་སུ་རྒྱལ་བ་དེའི་ཕྱོགས་སུ་འཛུལ་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་འགྲན་བསྡུར་ཇི་ལྟར་འགྲོ་མིན་བལྟ་རྒྱུར་བསྒུག་ནས་བསྡད།

ཨལ་ཇེ་རི་ཡའི་སྐོར་སྤྱང་བ་ཐེ་བའི་ཨལ་ཇེ་རི་ཡའི་ནང་གི་ཕ་རཱན་སིའི་མི་སེར་དཀྱུས་མ་ཚོས་ཐོག་མར་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས། ཡིན་ན་ཡང་། ཨལ་ཇེ་རི་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་། གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་མི་མངོན་པའི་ཆེད་དུ་སྒེར་སོ་སོ་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པ་དང་། ཡིག་ཆ་སྦས་གསང་བྱེད་པ། ཡང་ཡང་འགོག་ཆོལ་བྱེད་པ་བཅས་བྱས། ཕྱི་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་ ༢༥ གཟའ་མིག་དམར་ཀྱི་ཕྱི་དྲོ་དེར། ཨལ་ཇེ་རི་ཡའི་སྐོར་སྤྱང་བ་ཚོས། ཀེ། ཟླུ་ལེའི་སྲིད་གཞུང་ལ་རྒྱབ

སྐྱོར་བྱེད་འགོ་བཙུགས། ཀྲེན་ཡོག་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ནང་ནས་འགའ་ཞིག་གིས། འཚོ་བའི་བྱེད་ཐབས་ལ་བསྟེན་དགོས་པའི་བསྒོད་མངགས་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པ་བྱུང་། དེ་ཉིན་མཚན་མོ། ཏེ། ཟླ་ལེ་ནས་རྒྱང་སྲིང་གཞན་ཞིག་བྱས་པའི་ནང་དུ་ལ་ཞེན་ཡོད་པའི་དཔུང་དམག་ཚོས་ཀྲེན་ཡོག་པ་རྣམས་ལ་མི་མདའ་རྒྱག་དགོས་པའི་བཀའ་ཕབ། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་དགོས་མཁོ་མ་བྱུང་། གཞུང་སྲིད་བཙན་འཛུགས་བྱེད་པ་དེར་སྤྱ་ས་ནས་ཉམས་ཉེས་བཏང་ཟིན།

འགོ་ཁྲིད་ཚོས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཛུགས་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་དེ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། ཕྱི་ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་ ༡༥དང་ ༡༦ གྱི་མཚན་མོ་དེར་ཕྱི་རྒྱལ་གནམ་དམག་སྡེ་ཚན་དང་པོའི་དམག་སྐར་གྱིས་ཨལ་ཇེ་རི་ཡ་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དང་། ཀྲེན་ཡོག་པ་ཚོས་གཞུང་གི་ཁང་པ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་རྣམས་བསྐྱར། དམག་སྤྱི་ཙ་ལེ་ནས་མགོ་སྐོར་བ་དང་། ཀྲེན་ཡོག་གི་འགོ་ཁྲིད་པ་བཀྲིས་ཡོལ་ཕྱིན་པའི་དམག་སྤྱི་གཞན་གསུམ་གསང་ཡིབ་བྱས།

སྲོག་སྐྱོན་ཉུང་ངུ་ཞིག་ལས་མ་བྱུང་། ཨལ་ཇེ་རི་ཡ་དང་པེ་རི་སི་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕལ་ཆེར་མི་གསུམ་ལ་སྲོག་སྐྱོན་དང་མང་པོ་ཞིག་ལ་རྨས་སྐྱོན་བྱུང་། སྐྲིག་གཞི་ཐོར་བ་དང་རྩིས་མེད་བྱས་པའི་རྐྱེན་ལས་གྲོལ་བ་དེར་ཐག་ཆོད་པོའི་ཕམ་ཉེས་བཏང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་ཨལ་ཇེ་རི་ཡ་རང་བཙན་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་གྱུར་བ་དང་། ཏེ། ཟླ་ལེ་རང་འཇགས་སྲིད་འཛིན་དུ་གནས།།

ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ།
ཅེ་ཀོ་སི་ལོ་ཝ་ཀི་ཡ། ༡༩༦༨

"འགྲོ་བ་མིའི་བྱད་བཞིན་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས" ཞིག་བཟོ་རྒྱུར་དམིགས་པའི་ཅེ་ཀོ་སི་ལོ་ཝ་ཀི་ཡའི་ (Czechoslovakia) དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་ནང་དུ་མང་གཙོ་དར་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་སོ་ཝེཊ་ (Soviet) གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་འགོག་རྒྱ་ཐག་བཅད། སོ་ཝེཊ་ཀྱི་དཔོན་རིགས་ཚོས་ཝར་སོ་ (Warsaw) ཆོད་དོན་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དཔུང་དམག་ས་ཡ་ཕྱེད་ལས་མང་བས་ཅེ་ཀོ་སི་ལོ་ཝ་ཀི་ཡར་ཤུགས་ཆེའི་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཆེ། ཉིན་གྲངས་ཁ་ཤས་ཀྱི་ནང་དུ་ཅེ་ཀོ་སི་ལོ་ཝ་ཀི་ཡའི་དམག་དཔུང་ཆུང་ངུ་དེ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཐུབ་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཕམ་ཉེས་སུ་བཏང་སྐྱེ་རྙོག་འཛིང་བཟོ་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱས། བཙན་འཛུལ་དེས། གསར་བརྗེ་འདོད་པའི་ཌུབ་སེག་ (Dubcek) སྲིད་གཞུང་དེ་སྙིང་ཞེན་ཅན་གྱི་མོས་ཀོའི་ (Moscow) ཕྱོགས་གཏོགས་ཤིག་གིས་བརྗེ་འགྱུར་བྱེད་པར་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཁྲུག་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱས།

གནས་ཚུལ་འདི་དག་ཁོག་ཏུ་བཅངས་ཏེ། སོ་ཝེཊ་གཞུང་གི་སྐོར་སྲུང་བ། ཀེ་ཇེ་བྷི་ (K.G.B.) ནས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་དང་པོ། ཨ་ལེག་ཛན་ཊར། ཌུབ་སེག་ (Alexander Dubcek) དང་། སྲིད་བློན་ཨོལ་ཊི་རི་ཀ། སེར་ནི་ཀ། (Oldrich Cernik) རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་ཇོ་སེཕ། སྨིར་ཀོཝ་སྐི།(Josef Smrkovsky) རྒྱལ་ཡོངས་མདུན་ཚོགས་ཀྱི་ཁྲི་པ། ཕ་རན་ཊི་སེག།

ཀྲི་ཇལ།(Frantisek Kriegel) བཅས་བཙན་འཁྲིད་བྱས། སོ་ཤེཊ་དཔོན་རིགས་ཚོགས་ཅེ་ཀོ་སི་ལོ་ཕ་ཀི་ཡ་དང་། སོ་ཤེཊ་གཅིག་སྒྲིལ་གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་སྟོན་གྲགས་ཆེ་བའི་དམག་མིའི་ཆབ་སྲིད་པ། ཅེཀ་སློ་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲིད་འཛིན། ལུཌ་ཝིག། སྭོ་བྷོ་ཌ།(Ludvik Svoboda) བཟང་བཙོན་དུ་ཉར། ཁོང་ཚོས་སྭོ་བྷོ་ཌས་སྙིང་ཞེན་ཅན་གྱི་སྲིད་གཞུང་གསར་པ་དེར་ཁྲིམས་མཐུན་ཡིན་པའི་དཔུང་འདེགས་བྱེད་པའི་རེ་བ་བྱས། ཧང་སྒེ་རི་(Hungary) ཡི་ནང་དུ་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ལོར་བྱུང་བ་བཞིན། གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་འཆར་གཞི་དེར་ལམ་སྟོང་བྱུང་ཚེ། བཙན་འཁྲིད་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་དམར་གསོད་བཏང་ཡོད་པ་སྲིད།

འོན་ཀྱང་། དམག་འཐབ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བའི་རྐྱེན་ལས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་ཆག་མེད། གང་གིས་ཅེ་ན། ཁོང་ཚོས་བྱས་པའི་འགོག་རྒོལ་དེ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཡིན། བཙན་འཁྲིད་བྱས་པའི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་གང་སྐྱུར་གཞན་གྱིས་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་འཕྲུལ་དུ་བསྐོ་བཞག་ཀྱང་བྱེད་མ་ཐུབ། ཅེ་ཀོ་སི་ལོ་ཕ་ཀི་ཡའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་དམག་མི་ཚང་མར་རང་རང་གི་སྤྱོད་ཤག་ནང་དུ་སྤྱོད་དགོས་པའི་ཇ་དྲག་གི་བཀའ་ཁྱབ་བཏང་།

སོ་ཤེཊ་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་བཙན་འཛུལ་བྱེད་པའི་དཔུང་དམག་དེ་ཉིན་གསུམ་གྱི་ནང་ཚུད་དུ་ཕྱིར་འཐེན་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་སྟངས་འཛིན་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཡོང་རྒྱུའི་རེ་བ་བྱས་ཀྱང་། འདི་འདྲ་མ་བྱུང་བ་དང་། མ་བྱུང་བའི་འབྲས་བུར། བཙན་འཛུལ་བྱེད་བཞིན་པའི་དཔུང་དམག་གི་ནང་དུ་སེམས་ཤུགས་དང་ལས་དོན་ལག་ལེན་གྱི་དཀའ་ངལ་ཚབས་ཆེ་བྱུང་། འཐབ་བྱུས་ཀྱི་འགག་རྩ

ད་མར་འགོག་རྒོལ་བྱུང་བའི་རྐྱེན་གྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ ཟླ་བ་བཞི་པར། ཧུ་སག་(Husak) སྲིད་གཞུང་མ་སླེབས་ཀྱི་བར་དུ་དམའ་མཐར་ཟླ་བ་བརྒྱད་སྐོར་གྱི་རིང་ལ་ངན་པ་ལག་སྒྲིལ་གྱི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་སྔོན་འགོག་བྱས།

བཙན་འཛུལ་བྱུང་བར་འགོག་རྒོལ་སྔ་ས་ནས་འགོ་ཚུགས། གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགྱུར་ལས་ཁང་། སི་ཊི་ཀེ་ (CTK) ཡི་ལས་མི་རྣམས་ནས་ཅེ་ཁོ་སི་ལོ་ཝ་ཀེ་ཡའི་ཚོགས་པ་འགའ་ཞིག་དང་། སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་ཁག་གིས་བཙན་འཛུལ་ཡོང་བའི་དགོས་འདུན་བཏོན་ཡོད་ཚུལ་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་པར་འགྲེམས་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་ལ་ངོས་ལེན་མ་ཞུས། སྲིད་འཛིན་སོ་སྦྲི། སྭོ་ཊས། ཀྲུང་རྙིང་ཞེན་ར་ཚོགས་པས་ཁོ་པར་ཕྱུལ་བའི་ཡིག་ཆར་མཚན་རྟགས་འགོད་རྒྱུར་ནི་སྐྱོབས་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ངོས་ལེན་མ་བྱས། མཐའ་མཇུག་གསང་བའི་རླུང་འཕྲིན་གྱི་དྲ་བ་བརྒྱུད་དེ་དཔོན་རིགས་ཀྱི་དཔུང་སྡེ་དུ་མ་ཞིག་ཚོགས་སྐོང་བྱེད་ཐབ་པ་བྱུང་བ་དང་། འདི་དག་གིས་བཙན་འཛུལ་དེར་ངོ་རྒོལ་བྱས།

རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་ཚོགས་དང་། ཚོགས་པའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པ། སྲིད་གཞུང་གི་སྣོན་ཆེན་ལྷག་མ་རྡེ་ཡོད་བཅས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་བཙན་འཛུལ་དེ་སྲིད་གཞུང་གི་འགོ་ཁྲིད་དམ་ཚོགས་པས་ཤེས་རྟོགས་མེད་པར་འགོ་ཚུགས་པ་མ་ཟད། དེ་ལྟར་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་ཡང་བཏོན་མེད། ཅེས་གསལ་བའི་གསུང་འཕྲིན་ཀེ་ཇི་བྷི་ (KGB) མ་སླེབས་སྔོན་དུ་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཇ་དྲུག་གསུང་འཕྲིན་བཀྲམས་པ་བཞིན་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། ཚོགས་སྡེ་འགའ་ཞིག་གིས་ཇ་དྲུག་གི་ལས་འགན་དག་འཁྱེར་བའི་ཆེད་དུ་བར་བརྒལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འདེམས་སྒྲུག་བྱས། རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱིས་

མངའ་དབང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མི་མང་གིས་ཁོང་ཚོར་ཟློས་བཀའ་མངགས་བཅོལ་བྱས་པའི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་ལས་འགན་དག་བསྒྲུབ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། འཐུས་མི་བཀག་ཉར་བྱས་པ་རྣམས་གློད་བཀྲོལ་དགོས་པ་དང་། མངའ་སྡེ་ལྔའི་ནང་གི་དཔུང་དམག་རྣམས་མྱུར་དུ་ཕྱིར་འཐེན་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་བཏོན།

བདུན་ཕྲག་དང་པོའི་ནང་དུ་གསང་བའི་རླུང་འཕྲིན་གྱི་དྲ་བར་བརྟེན་ནས་འགོག་རྒོལ་གྱི་རྣམ་པ་དུ་མ་གསར་བཟོ་དང་། གཞན་དག་བཟོ་བཀོད་བཏོད་པ་གཉིས་ཀ་བྱུང་ཡོད། དེས་ཚོགས་པའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཅུ་བཞི་པ་བསྐོང་ཚོགས་བྱས་པ་དང་། ཆུ་ཚོད་གཅིག་གི་རིང་སྤྱི་དམངས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱས་པ། མེ་འཁོར་གྱི་ལས་མི་ཚོར་ལྕགས་ལམ་གྱི་འགྲིམ་འགྲུལ་སྐྱོད་དུ་གཏོང་བ་དང་། ཨུ་རུ་སུ་ཡི་རླུང་འཕྲིན་རྗེས་དཔྱོད་དང་འགོག་རྐྱེན་བཟོ་བའི་ཡོ་ཆས་ཀྱི་རིགས་དགག་ཏུ་འཛུག་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྐོར་སྲུང་བ། སེ་ཨེས་ཨེས་ཨར་(CSSR) དང་མཉམ་དུ་ངན་པ་ལག་སྤྲེལ་བྱེད་པར་བཀག་འགོག་བྱས། སྒྲིག་ཆས་སྒྲོན་པའི་མང་ཚོགས་སྐོར་སྲུང་བའི་ནང་དུ་ངན་པ་ཁ་མཐུན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་མེད་ལ། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན། ཁོང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཧུར་བརྩོན་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་འགོག་རྒོལ་གྱི་ནང་དུ་ལས་ཀ་བྱས་ཡོད།

རླུང་འཕྲིན་བརྒྱུད་དེ་གསར་འགྱུར་ཤོད་མཁན་ཚོས། འཆི་བའི་བྱ་བར་འཛུག་ན་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་དང་། འཆི་བ་གླངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བྱས་ན་ཁེ་ཕན་ཡོད་པའི་དགག་སྒྲུབ་བྱས། དེས་སྲུང་ལམ་དུ་ཡོད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་འབར་གས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཛ་དྲག་གི་གནས་སྐབས་ལས་གཡོལ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་།

དཀྲོག་གཏམ་དག་ལ་དོགས་ཟློན་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བྱས། སྲིད་དོན་གྱི་ཆ་ནས་སློན་པ་དང་ནུས་པ་ལྡན་པའི་འགོག་རྩོལ་ཞིག་བསྐྲུན་པ་ལ་ཐབས་ལམ་གཙོ་བོ་དེ་རླུང་འཕྲིན་བྱུང་། ཀོ་ལིན། ཅེབ་མན། (Colin Chapman) ལ་"འགོག་རྩོལ་གྱི་རྣམ་པ་རེ་རེ་བཞིན་ཁེར་རྐྱང་གིས་ངོས་ནས་དེ་ཙམ་གྱི་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་སྲིད་ཀྱང་། གཞན་དག་མཉོན་དུ་སྒྱུར་བའི་ནུས་ཤུགས་སྤྲོད་པར་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད།" པའི་ཁོ་པར་ཉམས་སྣང་བྱུང་ཡོད། རླུང་འཕྲིན་བརྒྱུད་དེ་འགོག་རྩོལ་གྱི་རྒྱུ་ཚད་འདྲ་མིན་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆ་ཤས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དབར་ལ་གསར་འགྱུར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་བརྟན་པོ་ཉར་ཐུབ་པ་བྱུང་། ཨུ་རུ་སུ་ཡིས་ཁོང་ཚོའི་ཡིག་ཚང་ཁག་བཙན་བཟུང་བྱས་པར་བརྟེན་སྲིད་གཞུང་གི་ལས་ཁང་མང་པོ་བཀོལ་སྤྱོད་མེད་པར་གྱུར་རུང་རླུང་འཕྲིན་གྱིས་ཇ་དྲག་གི་ལས་འགན་དུ་མ་དཔེར་ན། ཞོ་ཤོག་དང་སྟོན་ཐོག་འཁྱེར་ཡོང་རྒྱུར་མིའི་ནུས་ཤུགས་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཆེའི་གནས་ཚུལ་ཁྱབ་སྲིལ་བྱེད་རྒྱུ་དང་དུ་བླངས། གནས་ཚུལ་གྱི་ཁྱབ་ཚད་ཀྱང་ཨ་མ་ཆོར་ཁོང་ཚོའི་ཕྲུ་གུ་རྣམས་དབྱར་ཁའི་འདུ་སྐར་དུ་བདེ་ཐང་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་བཟོ་བ་ནས་མོས་ཀོ་ཡི་གྲོས་མོལ་གྱི་གསར་འགྱུར་དཀོན་རིགས་བརྒྱུད་བསྒྲིངས་བྱེད་པའི་བར་བྱུང་ཡོད།

ཨུ་རུ་སུ་པ་རྣམས་ལ་དྲག་པོའི་སྔོ་ནས་ལམ་སྟོངས་ཆ་ཚང་བ་བྱུང་ཡང་། ད་ཆ་སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྩོད་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་གི་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་པར་གྱུར། སྤྱི་དམངས་ཆེག་སྒྲིལ་གྱི་འགོག་རྩོལ་དང་། ངན་པ་ཁ་མཐུན་བྱེད་པོའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་མ་བྱུང་བ། དཔུང་དམག་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་ཉམས་དམས་སུ་སོང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས། སོ་ཕེད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ཚེས་ ༡༣ གཟའ་པ་བཟང་གི་ཉིན་མོར་

སྲིད་འཛིན་ས་ཕྱོ་སྟོ་ཀ་མོས་ཀོར་གྲོས་མོལ་གྱི་ཆེད་དུ་གནམ་ཐོག་ནས་འགྲོ་རྒྱུར་གྲོས་འཆམ། ས་ཕྱོ་སྟོ་ཀ་ནས་ཏུ་པེ་སེ་ཀ། དང་། སེར་ཉེ་ཀ། སྐྱིར་ཀོས་ཀི་བཅས་གྲོས་སྡུར་གྱི་ནང་དུ་མ་ཞུགས་ཀྱི་བར་དུ་གྲོས་མོལ་བྱེད་རྒྱུར་ཁས་ལེན་མ་བྱས། ཉིན་བཞིའི་ནང་དུ་ཕན་ཚུན་ལ་ཉག་མཛད་གཟེངས་ཀྱིས་འགྲིག་ཐབས་བྱས། ཕན་ཚུན་ནང་འགྲིག་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགོ་ཁྲིད་མང་ཆེ་བ་གོ་གནས་རང་འཇགས་སུ་གནས་ཀྱང་། ཚོགས་པ་ལ་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་འགན་ནུས་ཤུགས་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ལག་བསྟར་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་བཏོན་པ་དང་། ཨུ་རུ་སུའི་དམག་དཔུང་རྣམས་གྲོང་གསེབ་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག ནང་འགྲིག་དེའི་ནང་དུ་གསར་བརྗེ་འདོད་པའི་དབུ་ཁྲིད་དང་ཁོང་ཚོའི་གསར་བརྗེའི་བློས་གཏོང་ཡང་འདུས་ཡོད་པར་མངོན།

བདུན་ཕྲག་དང་པོ་དེར་མི་མང་ཡོངས་ནས་ཁོང་ཚོའི་རང་དབང་གི་དོན་དུ་སྙིང་སྟོབས་དང་སྐྱུང་གྱུང་ལྡན་པའི་ཐབས་བརྒྱ་ཇུས་སྟོང་གི་སྒོ་ནས་སྤྲོ་སེམས་འཕེལ་བའི་འཐབ་འཛིང་ཞིག་བྱས། མོས་ཀོའི་ཆེངས་ཟིན་ཞེས་པའི་ནང་འགྲིག་དེས་མི་མང་གི་ཁྲིད་དུ་ཚབས་ཆེའི་ཚོར་བ་སྤྲེལ་མ་ཞིག་བསྐྲུན་ཡོད། ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྟོག་ཞིབ་པ་ཚོས་འདི་ནི་ཨུ་རུ་སུའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་དེའི་འགོ་ཁྲིད་པ་ཚོ་ལ་རེ་བ་བྲལ་བའི་ལམ་ལྷོངས་ཞིག་བྱུང་བར་མངོན་གྱི་ཡོད། གཞན་གྱི་བཙན་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་ལྕུང་པ་ཞིག་ལ་ཁེ་གྲོང་སྟོད་པའི་དབང་ཆ་མེད་པའི་ཆ་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཅིག་དང་སོ་སོ་ལྷིག་པ་ཕལ་ཆེ་བ་རྣམས་ནས་དེ་ནི་ཕམ་ཉེས་སུ་བལྷས་པ་དང་། བདུན་གཅིག་གི་རིང་ལ་ངོས་ལེན་བྱས་མེད། འགོ་ཁྲིད་ཚང་མས་དྲག་གནོན་ཚབས་ཆེན་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་འགོག་རྐྱལ་རྒྱུན་འཚོངས་བྱེད་ཕྱིར་མང་

ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ལྡན་པའི་ནུས་པ་ཐོན་མེད་ལ་མངོན་གསལ་དོད་པོས་རྟོགས་པ་བྱས།

སྤྱི་དམངས་ཀྱི་འགོག་རྐོལ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་མངོན་གསལ་གྱི་སྒྲོང་བདར་དང་སྟོན་ཚུད་ཀྱི་འཆར་གཞི་མེད་ན་ཡང་། ཊཔ་སེཀ་སྲིད་གཞུང་དེ་དྲག་པོའི་འགོག་རྐོལ་བྱས་ཆེ་འབྱུང་སྲིད་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་སྐོར་ཞིག་ལས་རིང་བ་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༩ཟླ་བ་བཞི་པ་བར་དབང་ཆར་གནས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། ཨུ་རུ་སུ་པ་ཚོས་རྙིང་ཞེན་གྱི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་བཙུགས་པ་དང་བཅས་མཐའ་མར་དམིགས་ཡུལ་གལ་ཆེན་དག་འགྲུབ་ཐུབ་པ་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ལོར་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་གསར་པ་ཞིག་འགོ་ཚུགས། འདིས་མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་གསར་འཛུགས་དང་། དམར་པོའི་དབང་བསྒྱུར་ཐོར་ཞིག་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བྱས་སོ།།

ལེའུ་བཅུ་གཉིས་པ།
ཨར་ཇེན་ཊི་ན། ༡༩༧༧ནས་ ༡༩༨༣

ཨར་ཇེན་ཊི་ནའི་ནང་དུ་ ༡༩༧༦ དང་ ༡༩༨༣ གྱི་བར་ལ་མི་མང་ཁྲི་གཅིག་ཙམ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ནང་དམག་མིས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་དེས་གཏོར་རྐྱལ་ཡོང་ཉེན་ཡོད་པའི་སྡེ་ཁུལ་ཚང་མ་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་དམིགས་ཡུལ་བཟུང་སྟེ་" རྒྱལ་ཡོངས་བཀོད་སྒྲིག་སྐྱར་བཅོས་བརྒྱུད་རིམ" ཞེས་པ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱས།

འཐབ་བྱུས་དེ་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་དྲག་དམག་གི་སྲིད་གཞུང་དང་པོའི་སྲིད་འཛིན་དམག་སྤྱི། ཝི་ཊེ་ལྭ་ (Videla) ཡིས་ཕལ་ཆེར་འགྲེལ་བཤད་ཡག་ཤོས་བྱས་ཡོད། ཁོ་པས་ "རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་དེར་འགན་སྲུང་ཆེད། འཆི་དགོས་ངེས་ཀྱི་མི་རྣམས་ཚང་མ་འཆི་རྒྱུ་རེད།" ཅེས་བརྗོད། ཁོ་པས་མུ་མཐུད་དེ་བརྗོད་དོན། "གཏོར་རྐྱལ་པ་ཞེས་པ་ནི། ཨར་ཇེན་ཊི་ན་པའི་འཚོ་བ་སྐྱོང་སྟངས་ལ་འགལ་ཟླ་བྱེད་མཁན་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་རེད་" ཅེས་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས། གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་བ་རྣམས་བཀག་ཉར་བྱེད་པའམ་མང་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་དམར་གསོད་བཏང་ནས་ཁོང་ཚོ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དོན་དུ་རང་སྲོག་གཏོང་བའི་དཔའ་བོར་འགྱུར་དུ་འཇུག་པ་ཙམ་ལས་ལྡོག་སྟེ། ཁོ་པའི་འཆར་གཞི་ནི། མི་རྣམས་གར་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཤེས་སུ་མི་འཇུག་པའི་ངང་དུ་བཙན་ཁྲིད་བྱས་ཏེ་མནར་གཅོད་བཏང་རྗེས་སྲོག་ཐོག་ཏུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

ཆག་སྒོ་ཕོག་པའི་མི་རྣམས་འཇའ་ལྟར་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་ཡལ།

འགོ་སྟོད་དུ་དྲག་པོའི་དབང་བསྒྱུར་ལ་འགོག་རྒོལ་ཕལ་ཆེར་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། མང་ཚོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་དུ་མ་ཞིག་གིས་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་གི་མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་འཕེལ་མེད་སོར་གནས་དང་། གློག་ཟ་རྡུལ་སྲུང་གིས་རྐྱེན་པས་དམག་མིས་སྲིད་གཞུང་འཛིན་ཆེད་དུ་ཧུར་བརྩོན་ལྡན་པའི་རྩོལ་བ་བྱས། འོན་ཀྱང་དྲག་པོའི་སྲིད་གཞུང་གིས་བརྩེ་འཛོག་མ་བྱས་པ་ཞིག་ནེ། ཨ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཕྲུ་གུ་རྣམས་དམག་མི་དང་གནམ་དམག་གི་དཔུང་སྡེས་འཁྲིད་པའི་རྗེས་སུ་བོར་བརླག་སོང་བ་འཚོལ་བའི་བྱ་བ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་༡༩༧༧ལོར་ཕྲུ་གུ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བ་དང་། "སྐྱུག་བྲོ་བའི་དམག་འཐབ" ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་མཐོ་མཐར་གནས་པའི་སྐབས་སུ་ཨ་མ་འདི་དག་གི་སྡེ་ཁག་ཆུང་ངུ་ཞིག་འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་དུ་གྱུར་ཏེ། ཁོང་ཚོས་གཞུང་གི་ཡིག་ཚང་དང་། དམག་སྐར་གྱི་ལས་ཁུངས་ཨ་མ། སྐོར་སྲུང་བའི་ལས་ཁུངས་བཅས་སུ་ཟླ་བ་མང་པོ་བརྒྱུད་གཅོད་བྱས་ཀྱང་ཚང་མས་ཕྲུ་གུ་ཚོའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སུས་ཀྱང་ཤེས་རྟོགས་མེད་ཚུལ་བརྗོད། ཉུང་ཤས་ཤིག་ནས། སྦོ་ནོས། ཨེ་རས་ (Buenos Aires) ཡི་དཀྱིལ་དུ་ཡོད་པའི་སྲིད་འཛིན་གྱི་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་རོལ་གྱི་བཞི་མདོ་པལ་ཛ། ཌེ། མེ་ཡོ། (Plaza de Mayo) ཞེས་པར་སྐད་འབོད་བྱེད་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ཟླ་བཞི་པའི་ཚེས་ ༣༠ ཉིན། པ་ལ་ཛ་ཌུ་ཁོང་ཚོའི་ཚོགས་འདུ་དང་པོ་དེ་འཚོགས། ཚོགས་འདུ་དེར་བུ་དང་བུ་མོ་བོར་བརླག་ཤོར་མཁན་གྱི་བུད་མེད་བཅུ་བཞི་འཛོམས། ཁོང་ཚོ་མཉམ་དུ་འཛོམས་ནས་སྡོད་ཐབས་མེད།

གང་གིས་ཤེ་ན། འདི་རིགས་ཁྲིམས་དང་མ་མཐུན་པའི་ཇམ་སྟོན་བྱས་པ་དང་གཅིག་འགྱུར་འབྱུང་སྲིད། དེས་ན་ཁོང་ཚོས་ལམ་གྱི་བཞི་མདོའི་དབུས་སུ་ཕྱི་བསྐོར་བརྒྱབ་སྟེ་གོམ་བགྲོད་བྱེད་འགོ་བཙུགས། སྐབས་དེར་ཁོང་ཚོའི་ངོ་རྒོལ་ལ་རྟོག་ཞིབ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་ཉུང་ཤས་ལས་མེད་པར་བརྟེན་ཐོག་མར་གཞན་གྱི་དོ་སྣང་དེ་ཙམ་འཕྲོག་མ་ཐུབ། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་ཚོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་ཁོག་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཁོང་ཚོས་ཨ་མ་གཞན་རྣམས་ལ་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱུ་ཐག་གཅོད་བྱས་ཏེ། བདུན་རེ་བཞིན་གཟའ་ཕུར་བུའི་ཉིན་གུང་རྒྱབ་ལ་མི་ཚོགས་མང་བའི་སྐབས་སུ་པལ་ཛ་རུ་གོམ་བགྲོད་བྱེད་པར་ཡོང་། ཁོང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་མཚོན་རྟགས་དང་སྨྱུར་ཡིག་མ་འཁྱེར་བར་རང་ཉིད་ཀྱི་མགོ་རས་ཀྱི་སྟེང་དུ་པོར་བཀླག་ཕྱིན་པའི་ཕྲུ་གུ་ཚོའི་མིང་ཚེམ་སྦྲུབ་བྱས་ཏེ་གྱོན། འདི་དག་སྨྱུར་པོར་ཁོང་ཚོའི་མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་ཀྱི་མཚོན་རྟགས་དང་ལས་རྟགས་སུ་གྱུར།

རྒྱུན་ལྡན་ཡོང་སྲིད་པར་དཀའ་བའི་སྡེ་ཚན་གྱི་འགལ་ཟླ་འདེས་དམག་དཔུང་ཚོར་བྱེད་རྒྱུ་གང་ཡང་མ་བརྙེད། དྲག་པོའི་སྲིད་གཞུང་གི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་ཚད་དེ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ཀྱི་བསླབ་བྱ་དང་། ཨར་ཇེན་ཊི་ནའི་ནང་མིའི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ་གཞི་བཅོལ་ཡོད། ད་ཆ་སྲིད་དོན་གྱི་ཕྱོགས་འགལ་སྡེ་ཁག་དང་། ཉུས་པ་ལྡན་པའི་གཏོར་རྒོལ་པ་སྟོང་ཕྲག་བཀྲལ་བ་དངོས་སུ་རྩ་མེད་བཟོས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོར་ཨར་ཇེན་ཊི་ནའི་ནང་གི་ཨ་མ་དང་བུད་མེད་ཀྱི་སྡེ་ཁག་ཆུང་ནའང་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཞིག་གིས་དངོས་སུ་འགྲན་རྩོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཨ་མ་འདི་དག་ཆོས་ལུགས་དང་སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱབ་ལྗོངས་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ནས་ཡིན་པ་དང་། ཕལ་ཆེ་བར་དྲག་པོའི་སྲིད་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོའི་ཕྲུ་གུ

བཙན་འཁྲིད་བྱས་པ་དང་ཕལ་ཆེར་དམར་གསོད་བཏང་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ལས་གཞན་དུ་ཨ་མ་འདི་དག་ལ་ཐུན་མོང་གི་གནད་དོན་གང་ཡང་མེད། ཕལ་ཆེ་བར་དེ་སྔ་སྲིད་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་ཐེ་བྱུས་མེད་ཀྱང་། སྲིད་གཞུང་ནས་ཁྲིམས་ཉེས་གང་ཡང་མེད་པའི་ཁྱིམ་ཚོའི་ཕྲུ་གུ་རྣམས་འཁྲིད་དུ་མི་འཇུག་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་གཅང་བཅད་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ གྱི་ལོ་མཇུག་ཏུ་མཐའ་མ་དམག་དཔུང་གིས་བཙན་འགེབ་བྱས། ཨ་མ་རྣམས་དང་ཁྱིམ་ཚོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་གནམ་དམག་ཚོ་ཆུང་ཞིག་གིས་བུད་མེད་དགུ་བཀག་ཉར་བྱས། ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་གསུམ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། དེ་ནས་བཟུང་སྐར་དུ་ཁྱིམ་ཚོ་སུའི་སྐོར་ལའང་གནས་ཚུལ་གོ་ཐོས་མེད་པར་གྱུར། འོན་ཀྱང་གྲངས་འབོར་ཉུང་ངུ་ལས་མེད་ཀྱང་ངོ་རྩོལ་སུ་མཐུད་དེ་བྱས། གཟའ་ཕུར་བུ་རྗེས་མ་དེར། པལྔ་ཛའི་ཚོགས་འཛོམས་ས་གནས་དེར་བདུན་ཕྲ་མ་ཡོད་པ་ལས་བརྒྱ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ནས་བུད་མེད་བཞི་བཅུ་ཞེ་གྲངས་ལས་མ་སླེབས། ཨ་མ་ལྷག་མ་ཚོས་ད་ཆ་དངོས་སུ་ཚེ་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་གསལ་པོ་ཡོད་ཀྱང་ལས་འགུལ་མ་བཞག ལོ་རྗེས་མ་དེར་ཁྱིམ་ཚོའི་གྲངས་འབོར་ཉུང་ངུ་ལས་མེད་ཀྱང་རྒྱུན་དུ་པལྔ་ཛ་རེ་བདུན་རེ་བཞིན་འཛོམས་ཐུབ་པ་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༨ ཀྱི་ལོ་མཇུག་ཙམ་ལ་སྐབས་དེར་ཁྱིམ་ཚོར་མིང་འདོད་བྱེད་པའི་པལྔ་ཛ། ཏེ། མི་ཡོའི་ཨ་མ་ཚོས་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ལ་གཏོང་ལེན་བྱས། པལྔ་ཛ། ཏེ། མི་ཡོ་དེ་བཞིན་དྲག་དམག་སྐོར་སྲུང་གི་ཧ་ཁག་དང་།

ལྟུགས་དྲས་བསྐོར་ཏེ་ཡོངས་རྫོགས་བཀག པལྭ་ཛར་གོམ་བགྲོད་བྱེད་མ་ཐུབ་པར་བརྟེན་ཁོང་ཚོས་སྒྱུར་བའི་བྲོ་ཐབས་ལ་བསྟེན་ཏེ། ལམ་གྱི་བཞི་མདོའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འཛོམས་ཏེ་སྐོར་སྒྲུང་བས་འཛིན་བཟུང་མ་བྱས་སྔོན་ལ་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཞན་དུ་བང་རྒྱུགས་བྱས། སྔ་མཐུད་པའི་དྲག་གནོན་གྱིས་རྐྱེན་པས་ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་གྱི་གྲངས་འབོར་ཇེ་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་ལས་འགུལ་དེ་རིགས་སྔ་མཐུད་དེ་ཕལ་ཆེར་ ༡༩༥༩ ལོ་རྙིལ་པོར་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ཡི་ལོ་མཇུག་ཏུ་ཨ་མ་ཆོས་སྐར་ཡང་པར་གྲོལ་བྱེད་དགོས་པར་སེམས་མཐུན་བྱས། ཨ་མ་ཆོས་ཡང་ན་ཁོང་ཚོ་བསད་པ་དང་། དེ་མིན་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བའི་ཕྲུ་གུ་རྣམས་ཀྱི་སྐོར་ལ་བདེན་པ་ཇི་ཡིན་གསང་བཏོལ་ཐུབ་པ་དང་། ཕྲུ་གུ་གསོད་མཁན་དང་མནར་གཅོད་གཏོང་མཁན་ཚོར་ཉེས་ཆད་མ་བཅད་ཀྱི་བར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ཡི་རེས་གཟའ་ཕུར་བུ་དང་པོ་དེར་ཁོང་ཚོ་པལ་ཛ། ཊེ། མེ་ཡོ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་དེ་རྗེས་གཟའ་ཕུར་བུ་ནམ་ཡིན་ལ་དེ་གར་སྐྱུར་ལོག་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། བུད་མེད་མང་པོར་ཉེས་བརྡུང་བཏང་བ་དང་། འཛིན་བཟུང་བྱས་པ། འགའ་ཞིག་རང་ཉིད་ཀྱང་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བ་སོགས་བྱུང་ཡང་། ཨ་མ་ཆོས་པལྭ་ཛ་རང་ཉིད་ལ་དབང་བ་ལྟར་སྐྱུར་ལེན་བྱས། ཁོང་ཚོའི་ལས་འགུལ་དེར་རྒྱལ་སྤྱིའི་དོ་སྣང་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྷན་དུ་ཁོང་ཚོས་རེས་གཟའ་ཕུར་བུ་ནམ་ཡིན་ལ་གོམ་བགྲོད་སྔ་མཐུད་དེ་བྱས་པ་དང་། དམག་མིས་ཁོང་ཚོ་འགོག་ཐབས་རྩ་བ་ནས་བྱེད་དུ་མ་བཏུབ

གནས་སྐབས་འདིར་སྲིད་གཞུང་རང་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་རྒུད་འགྲོ་བའི་རྟགས་མཚན་བསྟན། ཤིན་ཏུ་འཚབ་ཆེའི་སྲིད་དབང་སྐོར་སྐྱོད་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཡོངས་ཀྱི་

ནང་དུ་ཨ་མ་རི་དག་ཧྥོ་ན་དྲག་པོའི་སྲིད་གཞུང་ལ་དངོས་སུ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འགོག་རྒོལ་བྱེད་པའི་མཚོན་རྟགས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་གནོད་སྐྱོན་ཆེ་བའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་དང་། དབྱིན་ཡུལ་དང་མཉམ་དུ་མལ་ཝི་ནཱས་/ཕག་ལན་ཌེ་(Malvinas/ Falkland) གླིང་ཕྲན་གྱི་ཆེད་དུ་དམག་རྒྱག་བྱས་པར་ཕམ་ཉེས་ཤུགས་ཆེ་བྱུང་བ་བཅས་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་ལས་མི་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་འབྲིང་ཙམ་ཡོད་པའི་མང་ཚོགས་ནས་ཀྱང་ངོ་རྒོལ་བྱེད་འགོ་བཙུགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༢ ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡༠ ཉིན་པལཱ་ཛ། ཌེ། མེ་ཡོའི་ཨ་མ་ཚོས་པལཱ་ཛ་ནས་ཚུར་ཡོང་སའི་གཞུང་ལམ་གྱི་སྟེང་དུ་ཆུ་ཚོད་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞིའི་རིང་གི་འགོག་རྒོལ་གྱི་གོམ་བགྲོད་ཅིག་བྱས། ཐངས་དང་པོར་ཁོང་ཚོའི་མིག་དཔེ་དང་སྲིད་གཞུང་གི་རྒྱུན་མཐུད་པའི་ཉམས་རྒུད་ཀྱིས་བློ་སྟོབས་སྤེལ་བར་བརྟེན། མི་མང་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་ཨ་མ་ཚོ་དང་མཉམ་ཞུགས་བྱས།

ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་དང་། མལ་ཝི་ནཱས། ཕག་ལན་ཌེའི་དམག་འཐབ་ལ་ཕམ་ཉེས་ཀྱིས་ནང་ཁྲོལ་གས་ཆག་ཤོར་བའི་རྐྱེན་ལས་དྲག་པོའི་སྲིད་གཞུང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བཀག དྲག་པོའི་སྲིད་གཞུང་ནས་གཞུང་དེ་སྤྱི་དམངས་སྲིད་གཞུང་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་སེམས་ཐག་བཅད་པར་བརྟེན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣ གྱི་ལོ་མཇུག་ཙམ་ལ་སྤྱི་དམངས་སྲིད་གཞུང་ཞིག་ཡོང་བའི་ཆེད་འོས་འདེམས་གསར་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། དྲག་པོའི་སྲིད་གཞུང་གིས་གསར་ཤོག་དང་། རླུང་འཕྲིན། གཟུགས་མཐོང་རླུང་འཕྲིན་བཅས་ཀྱི་ནང་དུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྟོག་རོལ་དུ་བཏང་སྐོར་ཤོད་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་རྒྱ་བཀྲམས་ཀྱང་ཤུགས་ཆེ་བ་ཨ་མ་ཚོས་ཨུ་ཚུགས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ལས་ཡོང་བཞིན་པའི་སྲིད་

འཛིན་འོས་འདེམས་ཀྱི་སྐད་འབོད་ནང་དུ་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར་བའི་ཕྱུ་གུ་རྣམས་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་བཀག་མ་ཐུབ།

སྤྱི་དམངས་དབང་སྒྱུར་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ཡང་ཨ་མ་ཚོས་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་སོང་བའི་ཕྱུ་གུ་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐད་འབོད་སྔ་མཐུད་དེ་བྱས། ཁོང་ཚོས་ཐོག་མར་དྲག་དམག་གིས་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་ཆད་གཏུ་ཡང་གཏོང་བའི་གསལ་བསྒྲགས་དེར་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་དྲག་པོའི་དབང་སྒྱུར་གྱི་སྐབས་སུ་དངོས་སུ་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྩི་མེད་བྱས་རྐྱེན་ཐེངས་གཅིག་བཙོན་འཇུག་བྱས་པའི་དམག་དཔོན་རྣམས་སྲིད་འཛིན། མེ་ནེམ་ (Menem) གྱིས་ཉེས་པ་ཆག་ཡང་བཏང་པར་རྩོད་འགྲན་བྱེད་པ་ལ་དམིགས། ཨ་མའི་སྡེ་ཁག་ཆུང་ངུ་ཞིག་གི་རྟོགས་གྲུབ་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཆུང་ངུ་དེ་འདུས་ཐང་ཀར་སྲིད་དབང་སྐེར་སྤྲོད་མེད་པར་བཟོ་མ་ཐུབ་ཀྱང་དུས་ཚོད་སྔ་ཤོས་ཀྱི་སྐབས་སུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་ངོར་འགོག་རྐྱལ་གྱི་མེ་ལྕེ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འབར་གནས་ཐུབ་པ་དེ་ཨ་མ་ཚོའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བའི་འདོད་པ་དེ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་གལ་ཏེ་འཇིགས་སྐུལ་ཤུགས་ཆེ་བྱས་ན་སུས་ཀྱང་སྟུག་སྐད་རྒྱག་ནུས་ཀྱི་མ་རེད་སྙམས་པའི་དྲག་དཔུང་གི་གདེངས་ཚོད་དེར་ལམ་སྟོངས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བཀག་འགོག་བྱས། །

ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ།

པཱོ་ལནྜ་ཊེ། ༡༩༨༠ ནས་ ༡༩༨༩

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ལོའི་ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་བཱལ་ཊིཀ་ (Baltic) རྒྱ་ཁའི་གྲོང་ཁྱེར། གྡེ་ཊན་སིཀ་ (Gdansk) ནང་གི་པཱོ་ལནྜ་ཊེ་ (Poland) ཡུལ་གྱི་ལས་མི་ཚོས་ལས་མིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཞིག་གི་ཁ་ཐད་དུ་ཞི་བའི་གྱེན་ལངས་བྱས་ཏེ་འཛམ་གླིང་ཡོངས་དང་། ཤར་སྡེའི་ཁོངས་གཏོགས་གཞན་ཚང་མ་ཧོན་ཐོར་དགོས་པ་བཟོས། འདི་ནི་སོ་ལིད་ཀྱིས་བཙན་བཟུང་དང་། དམར་པོས་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་པཱོ་ལནྜ་ཊེའི་ནང་དུ་བྱུང་། དོན་རྐྱེན་འདི་རིགས་ནམ་རྒྱུན་འབྱུང་མི་འོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལས་ཟླ་ཕྲན་བུ་ཕྱར་བུ་བྱུང་བ་ཙམ་གྱིས་ཐག་ཆོད་པའི་པཱོ་ལནྜ་ཊེའི་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར། གྡེ་ཊན་སིཀ་ (Gdansk) གི། ལེ་ནིན་ (Lenin) གྱི་གཟིངས་བཟོ་བཅོས་ཁང་གི་ལས་མི་ཚོར་ཕྱུགས་རྒྱང་རིང་བའི་དམིགས་ཡུལ་དུ་མ་ཡོད།

མི་རིང་བར་ས་གནས་ཀྱི་བཟོ་གྲྭ་གཞན་གྱི་ནང་གི་ལས་མི་ཚོས་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་འགོ་ཚུགས་པ་དང་། བཟོ་གྲྭ་ནང་ཁུལ་གྱི་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་ཚོགས་ཆུང་། ཨེམ་ཀེ་ཨེས་ (MKS) ཞེས་པ་ཞིག་བཟོས། ཨེམ་ཀེ་ཨེས་ནས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་བཞིན་པའི་བཟོ་གྲྭའམ། ཚོང་ལས་ཁག་ཚང་མས་རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་མ་འགྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་ལས་ཀར་མི་འགྲོ་བའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། རང་ཉིད་ཀྱི་ས་བབ་སྲིད་དོན་གྱི་

གནས་སྟངས་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་སོ་ཤེཊ་དམ། ཡང་ན་ཝར་སོ་ཆིངས་དོན་ (Warsaw Pact) གྱི་བཙན་འཛུལ་རྐྱེན་སྐྱོང་བྱེད་སྲིད་པའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་རིགས་ཕྱོད་པའི་དགོས་འདུན་ཞེར་གཅིག་གི་ཐོ་གཞུང་དེ་དོ་སྣང་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཟིན་བྲིས་བཀོད། ཡིན་ན་ཡང་དགོས་འདུན་ཐོ་གཞུང་གི་ཐོག་མར་ཡོད་པའི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་གི་སྒྲོམ་གཞི་ལས་ཡོལ་སུ་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་དང་རང་དབང་ལྡན་པའི་བཟོ་ལས་ཚོགས་པ་འཛུགས་རྒྱུའི་ལས་མིའི་ཐོབ་ཐང་། ཞེས་འཁོད་པ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ཚོའི་ནང་དུ་ཐོས་མ་མྱོང་བ་ཞིག་ཡིན།

བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ། ཀྡེ་ཊན་སིཀ་ (Gdansk) དང་། སོ་པོཊ། (Sopot) ཀྡེཊ་ནེཡ་ (Gdynia) བཅས་གྲོང་ཁྱེར་གསུམ་གྱི་ས་ཁྲོན་སྒོ་བརྒྱབས། འཚོ་བ་ཅན་དུ་གྱུར་སྲིད་པའི་འཕྲུག་རྐྱེན་ཅི་རིགས་འགོག་ཕྱིར་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་འགུལ་རྣམས་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༠ ནང་དེ་སྔ་ལས་མཚམས་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་བྱུང་བའི་སྲང་ལམ་གྱི་ཟིང་ཆ་སྐྱར་ཟློས་མི་བྱེད་པའི་ཆེད་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་རྣམས་ལས་གྲྭ་རང་གི་ནང་དུ་བྱས། དུས་ཡུན་ཐུང་ངུ་ཞིག་གི་རིང་ལ་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བ་ཚོས་ཐ་ན་བཟའ་བཅའི་ཚོང་ཁང་སྒོ་ཕྱེ་ནས་སྤྱོད་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་སྤྲོད་རྒྱུ་དང་། མི་འཁོར་དང་སྣུམ་འཁོར་འགའ་ཤས་ཀྱི་བགྲོད་ལམ་སྣ་མཐུད་དེ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་སྤྲོད་པ་བཅས་ཀྡེ་ཊན་སིཀ་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་ཧ་ལམ་ཆ་ཚང་བའི་སྟངས་འཛིན་བྱས།

དམར་ཤོག་གི་སྲིད་གཞུང་ནས་གྲོས་མོལ་བྱེད་དགོས་པ་ཚོར་བ་དང་། ཕྱི་ཟླ་

བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༢༣ ཉིན་སྲིད་བློན་གཞོན་པ། ཛ་ཇི་ལསྐི་ (Jagielski) ལས་བསྒྲོལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་བཞིན་པའི་བཟོ་གྲྭ་ལྔ་བརྒྱ་ལས་མང་བའི་འཐུས་མི་ཡོད་པའི་ཨེམ་ཀེ་ཨེས་དང་ལྷན་དུ་བཀའ་མོལ་འགོ་འཛུགས་བྱེད་པར་བཏང་། འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ལས་བསྒྲོལ་ངོ་རྒོལ་བ་ཚོའི་ཐད་དུ་དྲག་པོའི་བྱེད་ལས་སྤེལ་རྒྱུའི་རྩོད་པ་བྱས་ཀྱང་དམག་མི་ཚོས་ཐབས་ཤེས་དེ་རིགས་བྱེད་རྒྱུར་ཁས་ལེན་མ་བྱས། དེས་ན། ཛ་ཇི་ལསྐི། ལ་ཏ་ལམ་མགོ་སྐོར་བ་དང་འདྲ་བ་གཅིག་ལས་མ་བྱུང་ཡང་གྲོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་གང་མྱུར་ལས་བསྒྲོལ་ངོ་རྒོལ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་རྒྱུར་བཀོད་མངགས་བྱས། ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༣༡ ཉིན་བཟོ་གྲྭ་ནང་ཁུལ་གྱི་ལས་བསྒྲོལ་ངོ་རྒོལ་ལྷན་ཚོགས་དང་། སྲིད་གཞུང་གི་འཐུས་མི། ཕོ་ལནྜ་ཊེ་ལས་མིའི་ཆིག་སྒྲིལ་ཚོགས་པ་བཅས་ཀྱི་དབར་ལ་ལས་བསྒྲོལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཚམས་འཇོག་པ་དང་། ལས་མི་ཚོར་རང་དབང་ལྡན་པའི་ལས་མིའི་ཚོགས་པ་འཛུགས་ཆོག་པའི་ཐོབ་ཐང་སྤྲོད་པའི་ཆོད་གན་ཞིག་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད།

ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་སུ་རང་དབང་ལྡན་པའི་བཟོ་ལས་ཚོགས་པ་གསར་པ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་གི་མི་འཐུས་ལྔ་བརྒྱ་ཐམ་པས་ཆིག་སྒྲིལ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་བཟོ་ལས་མཉམ་མཐུན་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུར། སྐྱེ་ཊན་སེཀ་དུ་འཛོམས། ལས་མིའི་གྲངས་འབོར་ཤུགས་ཆེ་ནས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གཞུང་འབྲེལ་ལས་མིའི་ཚོགས་པ་དོར་ཏེ་ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིར་ཞུགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ གི་ལོ་དཀྱིལ་དུ་ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་དེར་ཚོགས་མི་ས་ཡ་བཅུ་ཙམ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཞིང་པ་ས་ཡ་གསུམ་ནས་ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོང་གསེབ་ཡན་ལག་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚོགས་ཞུགས་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ ལོ་འཁོར་མའི་ནང་དུ་པོ་ལནྜ་ཊེ་ནང་གི་དཔལ་འབྱོར་གནས་སྟངས་སུ་མཐུད་ཉམས་རྒུད་ཕྱིན་པ་དང་། ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་རྒྱུན་དུ་བྱས། ལས་མིའི་ཚོགས་པས་དྲ་ཆ་རང་དབང་ལྡན་པའི་དབང་ཆར་སྤྱོད་བཞིན་པ་དང་། སོས་ཀོ་དང་ཨར་སོ་གཉིས་ཀར་འཇིགས་སྣང་གི་ཚོར་བ་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྲིད་གཞུང་དང་ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་དབར་གྲོས་མོལ་ལམ་སྐྱོང་མ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་དམག་སྤྱི། ཝོཛ་སེཀ། ཛ་རུ་ཛོལ་སེ་ཀི་ (Wojciech Jaruzelski) ཡི་སྲིད་གཞུང་ནས" དམག་འཁྲུག་དང་ཉེ་བའི་གནས་བབས" གསལ་བསྒྲགས་ཀྱིས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཛ་དྲག་ཁྲིམས་གཞི་བཀོད་ཁྲབ་བྱས། ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་དང་འགོ་ཁྲིད་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་འཛིན་བཟུང་ངམ་བཀག་སྐྱིལ་བྱས་ཏེ་ཙ་ཁྲིམས་ཀྱི་འགན་དབང་རྣམས་མཚམས་འཇོག་བྱས། འདི་ནི་དམར་པོའི་སྣངས་འཛིན་རྩ་འཐོར་དུ་མི་འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན།

གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་དེར་ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གདོང་ལེན་བྱེད་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་གང་ཡང་མེད། དམག་མིས་སྲིད་གཞུང་བཟུང་བ་ལ་ཐོག་མའི་འགོག་རྒོལ་དེ་དཔའ་ངར་ལྡན་པ་བྱུང་ཡང་ཕན་ཐོགས་མ་བྱུང་། དྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་བཀོད་ཁྲབ་བྱས་པའི་མཚན་དང་པོ་དེར་ལས་འགུལ་བ་ཚོས་ལྷུང་པའི་ས་ཕྱོགས་ཚང་མ་ནས་འབྲེལ་མཐུད་མེད་པའི་འགོག་སྒྲུང་གི་བྱེད་ལས་སྤེལ། ལས་འགུལ་དེ་རིགས་ཕལ་ཆེ་བ་ཞི་བའི་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་འབད་རྩོལ་ཡིན་ཀྱང་དེ་དག་ཡོངས་རྫོགས་དམག་དཔུང་གི་ནུས་པས་འགོག་གནོན་བྱས། དེའི་

སྐབས་སུ་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡༦ ཉིན་ཀླེ་ཊན་སེཀ་ (Gdansk) དང་། ཝར་སོ། (Warsaw) ལུབ་ལིན། (Lublin) ཀ་རཀ་ཀོ་ (Krakow) བཅས་ཀྱི་ནང་གི་ཇམ་སྟོན་ཁག་ལ་ཟེང་འཁྲུག་སློར་སྲུང་བས་དྲག་པོའི་ཡ་ལན་སྤྲད་དེ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་རྨས་སྐྱོན་བྱུང་བ་དང་། ཉུང་མཐར་བཅུ་ལ་སྲོག་སྐྱོན་བྱུང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣ ཕྱི་ལོ་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་སྟོན་འགོག་བཀག་ཉར་གྱི་ངོ་བོར་ཡུལ་མི་ཁྲི་གཅིག་ལས་མང་བ་བཀག་བསྐྱིལ་དང་། གསུམ་སྟོང་ལས་མང་བ་སྲིད་དོན་ནག་ཉེས་བྱས་པར་བརྣན་དེ་འཛིན་བཟུང་བྱས།

སྲིད་དོན་བཙོན་པ་རྣམས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༦ གི་ལོ་མཇུག་བར་དུ་གློད་བཀྲོལ་མ་བཏང་བ་དང་། ཚིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་དེ་ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པར་གནས་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣ ཟླ་བ་བདུན་པའི་ནང་དུ་ཛ་དྲག་ཁྲིམས་གཞི་གཞུང་འབྲེལ་གྱིས་མཇུག་བསྡུ་བྱས་ཟིན། དྲག་པོའི་དབང་བསྒྱུར་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཁ་གྲེས་པ་དང་ཉམས་རྒུད་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་རྩ་ཡལ་དུ་མ་སོང་། ཚིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་གསང་སྟབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་མཐུད་དེ་ཙམ་མེད་པའི་ལས་འགུལ་བའི་སྡེ་ཚན་ཆུང་ངུ་དག་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་། ཚིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་དང་། གསང་བའི་སྡེ་ཁག་ཁ་ཐོར་འགའ་ཞིག་གིས་འཚེ་བ་ཅན་གྱི་འཛབ་དམག་གི་བྱེད་ལས་སྤེལ་དགོས་པ་བཤད་ཀྱང་མང་ཆེ་བས་འཚེ་བ་ཅན་གྱི་བྱ་ཐབས་སྤྱོད་རྒྱུར་མོས་མཐུན་རྩ་བ་ནས་མ་བྱས། ཁོང་ཚོས་འཐབ་རྩོད་དེ་ནི། མནམ་གཤིབ་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྲུན་རྒྱུ་ལས་སྲིད་གཞུང་མགོ་གཏིང་སློག་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཅེས་བརྗོད།

དེས་ན་ཚིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་གསང་བའི་ལས་འགུལ་གྱི་སྟུན་ཤུགས་

གཙོ་བོ་དེ། སྲིད་གཞུང་གི་སྣང་ས་འཛིན་གྱི་འོག་ནས་མང་ཚོགས་གཞི་རྒྱ་གང་ཆེ་ཞིག་ཕྱིར་ལེན་བྱེད་པ་བསྡུས་པའི་རང་དབང་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་བསྐྲུན་རྒྱུ་དེ་ཡིན། གསང་བའི་པར་སྐྲུན་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་གྲོན་པ་དང་། སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས། སྐབས་སྐབས་ལ་ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་རླུང་འཕྲིན་དང་། གཟུགས་མཐོང་རླུང་འཕྲིན་གྱི་ལམ་ནས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས། སྲིད་གཞུང་ནས་ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་ལས་མིའི་ཚོགས་པ་གཞན་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་དེར་སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་ཕྱིར་ལྡོག་བྱས། པོ་ལཎྜ་ཊེ་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་སྤེལ་ཕྱིར་སྲང་ལམ་གྱི་རྣམ་སྟོན་དང་། ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཚབ་ཏུ་མཆོད་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དུ་མ་སྤེལ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༣ ཟླ་བ་གཉིས་པར་འབྱུང་རྐྱེན་གཅིག་གི་ནང་དུ། སཱིུ་ཊེ་ནེ་ཀ་ (Swidnik) གྲོང་བརྡལ་གྱི་གནས་སྡོད་པ་རྣམས་ནས་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ལ་ངོ་རྒོལ་མཚོན་ཕྱིར་དགོང་དྲོའི་གཟུགས་མཐོང་རླུང་འཕྲིན་གྱི་གསར་འགྱུར་ཤོད་སྐབས་སུ་ཚང་མས་རང་ཁྱིམ་ནས་ཕྱིར་ཐོན་ཏེ་གཞུང་ལམ་དུ་འཆམ་འཆམ་དུ་བསྐྱོད། མི་རིང་བར་གཞུང་ལམ་དུ་མི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁེངས་པས་གོམ་བགྲོད་ངོ་རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཉིད་གསར་འགྱུར་དུ་གྱུར།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལོར་སྲིད་དོན་གྱི་བཙོན་པ་ཚོར་ནག་ཉེས་གྱུ་ཡང་གི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་དེ་ད་དུང་དངོས་སུ་ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་ཡང་། གསང་རྒྱ་མི་དགོས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་ནང་བཞིན་བསྐྱར་གྲོན་བྱས། ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་བཟའ་བཅའི་རིན་འབབ་འཕར་ཆ་གསར་པ་བྱུང་བའི་ཡ་ལན་དུ་མི་ཕྱེ་པ་ལྔ་བྲུའི་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་

གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ། ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཐ་ཟླབས་གཉིས་པ་དེ་འཕྱུར་ཡང་། སྐབས་འདིར་ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་དེ་ཁྲིམས་མཐུན་བཟོ་རྒྱུ་དེ་ཁོང་ཚོའི་དགོས་འདུན་གཙོ་བོ་གཅིག་རང་དེ་ཡིན། ད་ཆ་མོས་ཀོའི་ནང་གསར་བརྗེ་འདོད་པའི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་དང་། ཕར་སོའི་ནང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཀུ་ཡང་གི་ཕྱོགས་སུ་ལྟ་བའི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡོད་པར་བརྟེན་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་དེས་ཛ་རུ་ཛེལ་སེ་ཀི། ཡི་སྲིད་གཞུང་དེ་སྤུང་སྐྱོབ་མི་ཐུབ་པའི་གནས་སུ་བསྐྱེལ།

དྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞིར་སྐྱར་ལོག་བྱེད་འདོད་མེད་པས་སྲིད་གཞུང་ནས་སློབ་ཏུ་ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་སྲིད་གཞུང་དང་ལྷན་དུ་རྒྱུ་ཅོག་སྒོར་མོའི་སྟེང་གི་གྲོས་མོལ་བྱེད་པར་མགྲོན་འབོད་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ཟླ་བ་བཞི་པའི་ནང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་མཚོན་རྟགས་ཙམ་གྱི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཀྲུབ་སྐྱེགས་ཡོངས་རྫོགས་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་ཚོགས་ནང་གི་ཀྲུབ་སྐྱེགས་ཀྱི་གསུམ་ཆ་གཅིག་གི་ཆེད་དུ་རང་དབང་ལྡན་པའི་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱུ་ཐེ་བའི་དེ་མ་ཐག་ཏུ་སྲིད་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་གསར་བརྗེ་དགོས་པའི་གྲོས་མཐུན་ཞིག་ལ་མིང་རྟགས་བཀོད། ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་དུ་འོས་འདེམས་བྱས་སྐབས་ཆིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་གྲོས་ཚོགས་ནང་དུ་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཀྲུབ་སྐྱེགས་ཡོངས་རྫོགས་དང་། གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ཀྲུབ་སྐྱེགས་བརྒྱ་ནས་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ཐོབ་སྟེ་རྒྱལ་ཁ་ཤུགས་ཆེ་ཐོབ།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ཟླ་བ་བརྒྱད་པ་བར་ལ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པར་མཚོན་རྟགས་ཙམ་གྱི་སྟངས་འཛིན་ཡང་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་འགྱུར་བ་ཆེས་མྱུར་པོ་འགྲོ་བཞིན་པ

དང་། དེའི་ཁྲབ་ཤུགས་གཅིག་སྡུད་ཀྱི་དབང་ཆ་རྩ་ཡལ་དུ་ཕྱིན། ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༢༡ ཉིན་དམག་སྒྲི། ཛ་རུ་ཛོ་ལྐྲི།

ཡིས་སྲིད་གཞུང་གསར་པ་ཞིག་འཛུགས་རྒྱུར་ཚིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་ཚོགས་པ་ཆུང་ངུ་དག་གི་མཉམ་འབྲེལ་ཞིག་ལ་ཚོག་མཆན་སྤྲོད་རྒྱུར་མོས་མཐུན་བྱས་པ་དང་། ཁོ་པས་ཚིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ནང་ནས་གཅིག་ལ་སྲིད་བློན་དུ་མིང་འདོན་བྱས། ལས་མིའི་འཐབ་རྩོད་འགོ་ཚུགས་ནས་ལོ་དགུ་ཏག་ཏག་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཤར་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ནང་དུ་སི་ཏེ་ལིན་ (Stalin) གྱི་དུས་རབས་ནས་བཟུང་སྐྱེ་དམར་པོ་མིན་པའི་སྲིད་གཞུང་དང་པོ་དེ་བྱུང་བ་དང་། ཚིག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ།། །།

ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ།

སྷོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀ། ༡༩༧༩ ནས་ ༡༩༨༥

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཞི་གྲོང་ནས་བཟུང་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ལམ་ལུགས་དེ་ཉིད་དང་། འདྲ་མཉམ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡོགས་སུ་དགར་བའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐད་དུ་དཀར་པོ་མིན་པའི་སྷོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀ་བ་ཚོས་སློབ་གྲྭར་འགྲོ་རྒྱུའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་རྣམས་སློབ་ཕྲུག་གི་ངོ་རྒོལ་གྱི་རྒྱུན་ལྡན་ལག་ཆ་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཕྱིར་ཕྱོགས་འདི་རིགས་ཆེས་གལ་ཆེ་ཞིག་ཡིན་རུང་། འདི་དག་གིས་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་ལོ་དུས་འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ལས་འགྲུལ་དུ་མ་སྤྲེལ་བའི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་མཚོན་པ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ པའི་འགོ་སྟོད་དུ་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་རྒྱལ་ཡོངས་གོང་རིམ་ཚོགས་པ་དང་། མང་གཙོའི་ཚིག་སྤྲིལ་ཚོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་རོབ་ཙམ་ཡོད་པའི་འབྲིང་རིམ་སློབ་ཕྲུག་གི་སྤྲིག་འཛུགས་སྷོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་སློབ་ཕྲུག་ལྷན་ཚོགས་། (COSAS) The Congress of South African Students ཡིས་ཕྱིར་ཕྱོགས་ལས་འགུལ་འདི་འདྲའི་རིགས་ཀྱི་ནང་དུ་གནད་ཆེའི་ཉམས་མྱོང་བསགས། ཁོང་ཚོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ དང་ ༡༩༧༣ གྱི་ནང་གི་ཕྱིར་འཐེན་ངོ་རྒོལ་གྱི་ནང་དུ་སློབ་ཕྲུག་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་འགོ་འཁྲིད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་བཀག་སྡོམ་བྱས་ཀྱང་མི་རིང་བར་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་བཞི་བཅུ་ལས་མང་བ་འཛུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་དུ་སྷོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་སློབ་ཕྲུག་ལྷན་ཚོགས་

ཀྱིས་རྒྱལ་ཡོངས་ནང་རྒྱབ་གཉེར་དང་བཅས་འབྲིང་རིམ་སློབ་གྲྭའི་ནང་དུ་སློབ་གྲྭ་ཕྱིར་ལོག་གི་ཐ་ཚབས་སྐྱར་མ་ཞིག་འཁྲུགས། སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་དགོས་འདུན་རྣམས་ཐོག་མར་མཚམས་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་གྱི་གནད་དོན་དཔེར་ན། རྒྱུགས་སྤྲོད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་བཟོ་བཅོས་བྱེད་པ་དང་། ཚད་ལས་འདས་པའི་ལུས་ཐོག་གི་ཉེས་ཆད། སློབ་ཕྲུག་ཀན་པ་རྣམས་འཛིན་གྲྭར་དེབ་སྐྱེལ་འགོག་ཐབས་སུ་ལོ་ཚད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དག་གི་ཐོག་ཏུ་དམིགས་ཀྱང་། ཕྱིར་ལོག་གི་ལས་འགུལ་མང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། སུ་མཐུད་དེ་གནས་པའི་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱི་སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་དང་། སློབ་གསོའི་ལམ་ལུགས་ལ་བཅོས་སྒྱུར་བྱེད་པའི་གྲོས་འཆར་ལ་འགལ་ཟླ་བྱེད་པའི་ཁྲབ་ཆེ་བའི་སྲིད་དོན་གྱི་སློ་ཁ་མ་རངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡང་བསྟུས་པའི་དགོས་འདུན་འདི་དག་ཀྱང་གཞི་རྒྱ་ཆེ་རུ་ཕྱིན། ལྷོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་སློབ་ཕྲུག་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔོན་རིགས་དང་། སློབ་གྲྭ་ལ་སློབ་ཕྲུག་གི་གནད་དོན་དང་དགོས་འདུན་རྣམས་རིམ་ཞུ་དང་། སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་ནང་དུ་དབང་ཆ་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་མང་གཙོའི་ངོ་བོ་ལྡན་པའི་སློབ་ཕྲུག་འཐུས་མི་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་འཛུགས་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་བཏོན།

ཕྱིར་ལོག་གི་ངོ་རྒོལ་རྣམས་དལ་བུར་ཁྲབ་བདལ་ཕྱིན། ཕྱིར་ལོག་ལས་འགུལ་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་ཐེངས་གཅིག་ལ་སློབ་གྲྭ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ལས་མང་བས་འཛུལ་ཞུགས་བྱས་པ་བྱུང་མེད། སློབ་གྲྭ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་ཀྱང་ངོ་འཛོམས་ལ་འཕར་ཆག་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་དང་། སྐབས་རེ་ཕྱིར་ལོག་རྣམས་ལ་བརྐྱེ་མཐོང་ཐོར་བུ་ལས་བྱུང་མེད། ཡིན་ན་ཡང་སྲིད་གཞུང་གི་ཐོག་མའི་ཡ་ལན་དེ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་པའི་སློབ་གྲྭ་དུ་མ་གཏན་དུ་སྒོ་བརྒྱབ་རྒྱུའི་སྟེགས་ར་སྐྲུལ་རྒྱུ་དང་།

ལས་འགྲུལ་བྱེད་པའི་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་ཐད་དུ་སྐོར་སྐྱོང་བས་བྱ་བ་ལག་བསྟར་བྱེད་དུ་འཇུག་རྒྱུ་དེ་རེད། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ནང་དུ། ཨ་ཏར་རི་ཛ་ཝིལ་དང་ (Atteridgeville) སོལ་སི་ཝིལ་ (Saulsville) གྱི་ས་གནས་སུ་སྐོར་སྐྱོང་བས་སློབ་ཕྲུག་གཅིག་ལ་སྲོག་སྐྱོན་དང་། གཞན་དག་བཅོ་བརྒྱད་ལ་རྨས་སྐྱོན་བཏང་བ་དང་། ཀ་ར་ཌོག་ (Cradock) གི་ནང་དུ་ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ནས་སློབ་གྲྭ་བདུན་སྒོ་བརྒྱབས་པ་དང་། ཟླ་བ་གསུམ་གྱི་རིང་གྱི་དམངས་ཚོགས་འཛོམས་མི་ཆོག་པའི་ཁྲིམས་བཅས།

ཟླ་བ་མང་པོའི་རིང་ལ་ཕྱིར་ཞོག་ལས་འགུལ་དེ་ས་གནས་ཀྱི་གནད་དོན་ཙམ་དང་ལྟོས་ས་ལྟོས་ཕྱོགས་ནས་གཞི་རྒྱ་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཏུ་གནས། འོན་ཀྱང་ལོ་མཇུག་ཏུ་སྲིད་དོན་གྱི་དོན་གནད་ཆེ་བ་དུ་མ་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་ངོ་རྒོལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ལྟེ་བར་གྱུར། ཕྱི་ཟླ་དགུ་པའི་ནང་དུ་སྲིད་གཞུང་གིས་ཤར་ཕྱོགས་རན་ཊེ་ (East Rand) དང་ཝེལ་ (Vaal) ཟུར་གསུམ་གྱི་ས་གནས་ཁག་གི་ནང་དུ་ཁང་གླ་སྤར་རྒྱུའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། འདིས་རྐྱེན་པས་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུ་མང་དུ་ཕྱིན་པ་དང་། མི་རིང་བར་སློབ་ཕྲུག་ཆིག་འབུམ་དྲུག་ཁྲི་ཙམ་ནས་སློབ་གྲྭ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུ་ལས་མང་བར་ཕྱིར་ཞོག་བྱས། སློབ་ཕྲུག་ཚོས་གྲོང་བདལ་ཁག་ནས་དམག་མི་དང་སྐོར་སྐྱོང་བའི་སྡེ་ཚན་རྣམས་ཕྱིར་འཐེན་དང་། ཕྱིར་ཞོག་གི་སྐབས་སུ་བཀག་ཉར་དང་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་སློད་བཀྲོལ། གྲོང་བདལ་ནང་གི་ཁང་གླ་སྤར་པའི་ཐག་ཆོད་ཀྱི་སྐྱུར་ཞོག་བཅས་ཐེ་བའི་ཁོང་ཚོའི་དགོས་འདུན་གཞི་རྒྱ་ཆེ་རུ་བཏང་།

ཕྱི་ཟླ་དགུ་པའི་ཟླ་མཇུག་ཙམ་ལ་མང་པོ་ཞིག་ཝེལ་ཟུར་གསུམ་དུ་སློབ་ཕྲུག

ཚོར་སྐོར་སྒྲུང་བས་དྲག་གནོན་བྱས་ཏེ་དམའ་མཐར་སློབ་ཕྲུག་བདུན་ཙུ་དོན་བདུན་ལ་སྲོག་སྐྱོན་བྱུང་བ་དེས་སེམས་འགྱུལ་ཐེབས་ཏེ་སློབ་ཕྲུག་ཉིས་འབུམ་ལྷ་ཁྲི་ལས་མང་བས་ངོ་རྒོལ་བྱས། རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་ཕྱིར་ལྡོག་གིས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་སྲིད་བདར་དང་ཤེས་རིག་གི་བློན་ཆེན། ཊོག་ཊར། ཇེ་རི་ཊ། ཕིལ་ཇོ་ཡན་(Dr. Gerrit Viljoen) གྱིས་ཤེས་རིག་གི་བཅོས་སྒྱུར་གསར་པ་དང་། མངོན་གསལ་དོད་པོའི་ཆག་ཡང་མང་པོ་ཞིག་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། ཆག་ཡང་འདི་དག་གི་ནང་དུ་སློབ་ཕྲུག་འཐུས་མིའི་ཆེད་དུ་ཚོགས་པ་གསར་པ་འཛུགས་རྒྱུ་དང་། སྨོ་བརྒྱབ་པའི་སློབ་གྲྭ་རྣམས་སྨོ་ཕྱེ་རྒྱུ། སློབ་གྲྭར་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་པའི་ལོ་ཚད་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ། རྒྱུགས་སྤྲོད་མཐའ་མ་དུས་འགྱངས་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྲིད་གཞུང་གི་གྲོས་འཆར་དེས་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་སློབ་ཕྲུག་ལས་འགྱུལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་དང་། མི་རིགས་ནག་པོའི་གྲོང་བདལ་དུ་དམག་མི་དང་སྐོར་སྲུང་བ་གནས་སྡོད་ཀྱི་སྐོར་ལ་གང་ཡང་བཤད་མེད། ཕིལ་ཇོ་ཡན་གྱིས་ཁས་བླངས་པའི་སློབ་ཕྲུག་འཐུས་མིའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཡང་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་བཏོན་པའི་སློབ་ཕྲུག་འཐུས་མིའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་འདུན་ལས་ཀྱང་ཆེས་དམའ་བ་བྱུང་།

སློབ་ཕྲུག་ཚོས་ཆག་ཡང་དེར་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། ཕྱིར་ལྡོག་སྲུ་མཐུད་དེ་བྱས། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་པའི་ནང་དུ་སྔོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་སློབ་ཕྲུག་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ལས་མིའི་ཚོགས་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བླངས་ནས་ཤར་ཕྱོགས་རན་ཊེ་ནང་དུ་ལས་མི་ཚོས་ལས་སྔོང་ལྡན་པའི་ཉིན་གཅིག་གི་ཆིག་སྒྲིལ་ལས་བཞོལ་ངོ་རྒོལ་བྱས། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་སློབ་ཕྲུག་འབུམ་བཞི་ལས་མང་བ་དང་། གྲངས་འབོར་དེ་དང་མཉམ་པའི་ལས་མི་རྣམས་ནས་སྔོ་ཕྱོགས་ཏྲན་ས་ཕེལ་ (Transvaal) གྱི་ས་

གནས་ཡོངས་སུ་གནས་སྐབས་རིང་བཙན་གྲྭ་དང་སློབ་གྲྭ་གཉིས་ཀ་སྒོ་བརྒྱབ་སྟེ་ཉེན་གཉིས་ཀྱི་སྤྱི་དམངས་ལས་བཀོལ་ངོ་རྒོལ་བྱས།

ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་སློབ་གྲྭ་དམའ་རིམ་དང་འབྲིང་རིམ་གཉིས་ཀར་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པའི་སློབ་ཕྲུག་གི་ཕྱིར་ཐོག་རྣམས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༥ ནང་དུ་སུ་མཐུད་དེ་བྱུང་། སྲིད་གཞུང་གིས་ཕྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་དུ་ཛ་དྲག་གི་གནས་བབས་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་ལྷོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་སློབ་ཕྲུག་ལྷན་ཚོགས་བཀག་འགོག་བྱེད་པ་དང་སྦྲགས་ ༡༩༨༥ ལོའི་དགུན་དུས་སུ་དྲག་གནོན་བྱས། སློབ་ཕྲུག་དང་སྐོར་སྐྱོང་བའི་དབར་ལ་འཚེ་བ་ཅན་གྱི་སྲང་ལམ་གྱི་འཐབ་འཁྲུག་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གྱུར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༥ ཡི་ལོ་མཇུག་ཏུ་གྲོང་ཁྱེར་ནང་གི་མི་རིགས་ནག་པོའི་ཤེས་ཡོན་ཞེས་པ་དོན་དངོས་སུ་མེད་པར་གྱུར་བ་དང་། སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་དགོས་འདུན་རྣམས་ “ད་ལྟ་བཅིང་གྲོལ་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་ཡོན་” ཞེས་པའི་འབོད་སྒྲ་སྒྲོག་སྟེ། ཤེས་ཡོན་ལས་ཀྱང་སྲིད་དོན་ཤས་ཆེ་བར་གྱུར།

ཡིན་ན་ཡང་ཕྱིར་ཐོག་དེ་དག་གིས་སྲིད་གཞུང་ཐོར་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་སྐབས། སློབ་ཕྲུག་དང་། ཕ་མ། དགེ་རྒན་བཅས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་ཡོངས་ཤེས་ཡོན་གྱི་དཀའ་ངལ་ཚོགས་ཆུང་ (NECC) འཛུགས་རྒྱུར་མཉམ་རུབ་བྱས། རྒྱལ་ཡོངས་ཤེས་ཡོན་དཀའ་ངལ་ཚོགས་ཆུང་གིས་ “མང་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ནི་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེད་དུ་ཡིན།” ཞེས་པའི་འབོད་ཚིག་གསར་པ་དང་ལྷན་དུ་” ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་དང་རང་བཞིན་གྱི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་དེ་ལས་ཕྱིར་འཐེན་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་མིན་” པའི་འདོད་ཚུལ་བཟུང་། ཚལ་ཡིག་གི་འགོ་བརྗོད་འདིའི་

འོག་ཏུ། ཨེན་ཨི་སི་སི་ (NECC) ཡིས་ལས་འགུལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་བྱེད་པ་དང་། སྤྱིར་བཏང་གི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་སློབ་གྲྭར་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་དར་སྤེལ་བྱས། འོན་ཀྱང་སྐྱོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ནང་དུ་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལ་འགྱུར་བ་མ་བཏང་། གནས་ཚུལ་དུ་མ་ཞིག་གི་ཆ་ནས་ཨེན་ཨི་སི་སི། རང་ཉིད་གཞུང་འབྲེལ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ལས་ལོགས་སུ་ཤེས་ཡོན་དབང་ཚད་ཀྱི་གདམ་ག་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ གི་ལོ་མཇུག་ཏུ། ཨེན་ཨི་སི་སི། ཡིས་གང་དུ་ཤེས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དབང་ཚད་ཉུང་ངུ་མ་གཏོགས་མེད་སའི་སློབ་ཕྲུག་ཕྱིར་ལོག་བྱས་པའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་དུ་སློབ་གྲྭའི་སློབ་ཚན་གྱི་ཆ་ཤས་སུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་"མང་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་" ཞེས་པའི་སློབ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་ཡང་གོ་སྒྲིག་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ གི་ལོ་འཁོར་མར་བར་བར་ལ་ཕྱིར་ལྡོག་སྒྱུ་མཐུད་དེ་བྱས་ཀྱང་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་ག་ལེར། ཨེན་ཨི་སི་སི། ཡིས་འཛིན་པའི་འདོད་ཚུལ་"གདམ་ཁའི་ཤེས་ཡོན་" དེ་ཁས་ལེན་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་བ་དང་པོའི་ནང་དུ་མཐའ་མ་ཕྱིར་ལྡོག་བྱེད་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱས། སློབ་ཕྲུག་མང་པོས་རེ་བ་བྱས་པ་ལྟར་ཕྱིར་ལྡོག་ལས་འགུལ་དེས་སྐྱོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་ནང་གི་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ལམ་ལུགས་ལ་དེ་མ་ཐག་གི་ཉམས་ཆག་བཟོ་ཐུབ་མེད། འོན་ཀྱང་སྲིད་གཞུང་ནས་འདྲ་མཉམ་མ་ཡིན་པ་དང་ལོགས་སུ་དགར་བའི་ཤེས་ཡོན་ལམ་ལུགས་རྙིལ་པོར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་སློབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་དུ་གསར་བརྗེ་ཆུང་ངུའི་རིགས་ཁོ་ན་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ལ་མང་ཚོགས་དང་སློབ་ཕྲུག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཐབས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྟོངས་མ་བྱུང་བ་རེད།།

ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ།
ཕི་ལི་པིན། ༡༩༨༦

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༣ ནང་ཕི་ལི་པིན་ (Philippines) གྱི་ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད། བྷེ་ནིག་ནོ། ཨེ་ཀུ་ནོ། གཞོན་པ། (Benigno Aquino, Jr.) སྐོག་གསོད་བཏང་བ་དེས། ཕཱར་ཌི་ནན་ཌ། མཱར་ཀོས་ (Ferdinand Marcos) ཡི་སྲིད་དབང་སྐྱེར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐད་དུ་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བ་དང་། འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་དྲག་པོའི་ངོ་རྒོལ་གྱི་ལམ་དུ་འཁྲིད། ཨ་མེ་རི་ཀའི་གཞུང་ནས་ཁོ་པའི་ཁྲིམས་མཐུན་འོས་བབས་བརྟག་ཞིབ་ཡོད་པའི་གསང་བཟ་བྱས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་སྙན་གྲགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་རྐྱེན་གྱིས། མཱར་ཀོས་ (Marcos) ནས་གློ་བུར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༦ ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༧ ཉིན་གློ་བུར་དུ་སྲིད་འཛིན་འོས་འདེམས་བྱེད་རྒྱུའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། འོས་ཤོག་དངོས་སུ་ཐོབ་པའམ། ཡང་ན་མགོ་བསྐོར་བསླུ་བྲིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཐོབ་ཐབས་བྱེད་པ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་སྐུ་མཐུད་པོ་གནས་སུ་སྡོད་རྒྱུའི་སྤྱི་མོས་གསར་པ་ཞིག་ཡོང་བར། མཱར་ཀོས། ཡིས་ཡིད་ཆེས་བྱས།

སྲིད་འཛིན་གྱི་གོ་གནས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྟ་ཆད་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་འགྲན་རྩོད་ཅིག་གི་ནང་དུ། བྷེ་ནིག་ནོ། ཨེ་ཀུ་ནོ། འདས་པོའི་གཟའ་ཟླ། ཀོ་ར་ཛོན། ཨེ་ཀུ་ནོ། (Corazon Aquino) ཡི་རྒྱབ་ཏུ་ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པ་ཆེ་ཁག་ཚང་མ་ཆིག་སྒྲིལ་བྱས། འོས་ཤོག་ཉོ་བ་དང་། ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པའི་ལས་མི་བདུན་ཅུ

ལྷག་དམར་གསོད་བཏང་བ་བཅས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་འོས་བསྡུའི་ལས་འགུལ་བྱུང་དུ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འོས་བསྡུའི་ལྟ་རྟོགས་པ་སྟོང་ཕྲག་གིས་འོས་བསྡུའི་ཉིན་མོ་དེར་འོས་སྒམ་སྐྱོང་བ་དང་། འོས་ཤོག་རྫུན་མ་བཟོ་བ་བཅས་མཐོང་།

མཱར་ཀེས་ཡིས་ཁོ་པར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་རྩིས་ཀྱང་། ལྷམ་ཨེ་ཀུ་ནོ་ཡིས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཨེ་ཀུ་ནོ་ཡིས་ཁོང་ཚོའི་གོམ་པ་གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་སྤོ་བའི་གྲོས་སྡུར་བྱེད་པར་ཕྱོགས་འགལ་ཚོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ ༣༥༠ དང་ལྷན་དུ་ཚོགས་འཛོམས་བྱས། ཨེ་ཀུ་ནོ་ཡིས་འཚེ་བར་ཕྱོགས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡོངས་རྫོགས་མཁྲེགས་བཟུང་གིས་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། དེའི་ཚབ་ཏུ་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་ཐབས་ལམ་ཉག་ཅིག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་དུས་ཡུན་རིང་བའི་ལས་འགུལ་ཏེ། ཁོ་མོའི་བརྗོད་ཚིག་ཏུ་“མི་མང་གི་སྟོབས་ཤུགས།” ཞེས་པ་ཞིག་འགོ་འཛུགས་བྱེད་རྒྱུའི་དགོངས་འཆར་བཏོན། ཁོ་མོའི་འཆར་གཞིའི་ནང་དུ་མཱར་ཀེས་ཡི་ལས་འགན་འགོ་འཛུགས་རྟེན་འབྲེལ་ལས་འཆར་བཀོད་པའི་ཉིན་མོ་དེར། དེ་སྔ་འོས་བསྡུའི་སྐབས་སུ་རྐྱེན་འདས་སུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་དྲན་གྱི་འདུ་ཚོགས་ཤིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལས་དུས་ཀྱི་ཉིན་ཕྱི་མ་དེར་ཉིན་གཅིག་གི་སྤྱི་དམངས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་རྒྱུ། མཱར་ཀེས་དང་ཁོ་པའི་གྲོགས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བདག་བཟུང་བྱས་པའི་ཚོང་ལས་ཚང་མར་ཕྱིར་ལྡོག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཆུ་གློག་སོགས་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་དངུལ་འབབ་སྤྲོད་འཛལ་ནར་འགྱངས་བྱེད་རྒྱུ། ཡུལ་མི་དང་ཁྲིམ་མཆོས་རྣམས་ནས་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཚིག་བསྒྲིལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་བྱེད་ལས་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ་བཅས་བསྡུས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་། ཨེཀྱུ་ནོ། ཡི་འགོག་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེ་སེམས་ཐག་གཅོང་བཅད་ཀྱིས་འགོ་འཛུགས་མ་ཐུབ་གོང་སྲུང་སྐྱོབ་བློན་ཆེན། ཇོ་ཧྭན། པྭོན་ས། ཨེན་རེལ། (Juan Ponce Enrile) གྱིས་འགོ་ཁྲིད་པའི་གསར་བརྗེར་མོས་པའི་དམག་དཔོན་གྱི་སྡེ་ཁག་ཅིག་གིས་མྭར་ཀོས་ལས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་གི་བྱ་བ་ལག་བསྟར་བྱེད་རྒྱུའི་གྲ་སྒྲིག་བྱས། ཡིན་ན་ཡང་། ཁོང་ཚོའི་འཆར་གཞི་ཕྱི་གྲུར་བྱུང་བ་དང་། སྲིད་གཞུང་གིས་འགོག་གནོན་བྱས་པར་བརྟེན་ཁོང་ཚོ་ཕྱི་ལྷ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་ཉེ་འགྲམ་གྱི་དམག་སྒར། ཨེག་ཀུན་ཨལ་ཌོ་ (Aquinaldo) དང་། ཀ་ར་མེ་ (Crame) གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་དགོས་བྱུང་། ངོ་ལོག་པའི་དམག་དཔོན་རྣམས་དང་མཉམ་དུ་སྦྱུར་བར་དམག་གྱི་གཞོན་པ་ཕི་ཌེལ། རྭ་མོས་ (Fidel Ramos) དང་དཔུང་དམག་སུམ་བརྒྱ་སྐོར་ཞིག་གིས་ལག་འབྲེལ་བྱས།

ཕྱི་ལྷ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༢༢ གྱི་དགོང་དྲོ་དེར་ངོ་ལོག་པ་ཚོས་གཟུགས་མཐོང་སྣང་འཕྲིན་གྱི་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་འཚོགས། ཨེན་རེལ་དང་། རྭ་མོས་གཉིས་ཀྱིས་ཁུངས་མ་འཁྲུལ་བའི་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་གི་སྐོར་ལ་འགྲེལ་བརྗོད་མ་བྱས་པར། འོས་འདེམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཀོ་ར་ཛོན། ཨེཀྱུ་ནོ་ལ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ཡོད་པའི་ངོས་འཛིན་དང་། སྲིད་འཛིན་མྭར་ཀོས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཆ་ཚང་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད། སྲིད་གཞུང་གི་ལས་ཁུར་ནས་རྩ་དགོངས་ཞུས་པ་བཅས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། ཁོང་གཉིས་ནས་མང་ཚོགས་དང་དམག་མི་གཉིས་ཀའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས། འདིའི་སྐབས་སུ། མ་ནི་ལ་ (Manila) ཡི། རོ་མན། ཀ་ཐོ་ལིཀ། ཅྭར་ཅ་ (Roman

Catholic Church) ཡི་དབུ་ཁྲིད། ཇེ་མི། ཀཱར་ཊི་ནལ། སིན་ (Jaime Cardinal Sin) ཁྲིས་མི་མང་ལ་ཨེག་ཀུན་ཨལ་ཊོ་དང་། ཀཱ་ར་མི། གཉིས་ཀྱི་དམག་སྒར་དུ་ཕྱིན་ཏེ་ངོ་ལོག་པ་རྣམས་སྲུང་སྐྱོབ་དང་། མི་གསོད་ཁྲག་སྐྱོར་སྟོན་འགོག་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་འཐོན་སྐྱེལ་ཞིག ཝེ་རི་ཏས་(Veritas) རླུང་འཕྲིན་བརྒྱུད་དེ་བྱུས། མི་མང་གིས་དེར་ཞན་འཛོག་བྱས་ཏེ་མཚན་གུང་ཙམ་ལ་མི་མང་ཁྲི་ལྔ་ལས་མང་བ་དམག་སྒར་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རུ་འདུ་འཛོམས་བྱུང་། ཉིན་གཉིས་ཀྱི་ནང་ལ་གྲངས་འབོར་དེ་ས་ཡ་གཅིག་ལས་མང་བར་འཕར།

གོ་མཚོན་གྱི་ནུས་པ་འདང་ངེས་མེད་པ་དང་ཕྱི་ལོག་ཏུ་ཡོད་པའི་མི་མང་འཐོར་ཆེན་གྱིས་ཁོང་ཚོ་སྐྱོབ་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ངོ་ལོག་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་མི་མང་གི་དབང་ཆའི་ནུས་པ་ཆ་ཚང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུར་དམིགས་ཏེ་འབྲེལ་མཐུད་ལྡན་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་འཐབ་བྱུས་ཤིག་བཟོས། ཐོག་མར་ཐབས་བྱུས་འདི་ལ་གལ་ཆེ་བའི་ཡན་ལག་གསུམ་ཁོ་ན་ཡོད། དེ་དག་ནི། ཅེ་སྣེ་ཚུར་རོལ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཀཱ་ར་མི་དམག་སྒར་གྱི་སྲུང་སྐྱོབ་ཆེད་ས་གནས་དཔུང་དམག་ཅིག་གོ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཉེ་འགྲམ་ནས་མི་སྒྲིགས་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་སྟོན་འགོག་བྱེད་རྒྱུར་ངོ་ལོག་དམག་སྒར་གྱི་མཐའ་བསྐོར་དུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་མི་མང་གི་དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་ནུས་པ་ལྡན་པའི་མི་སྒར་སྒྲིག་པའི་འགོག་རྐྱེན་ཞིག་བཟོ་རྒྱུ། དམག་དཔོན་གཞན་རྣམས་སྲིད་གཞུང་ལ་རྒྱབ་གཏོད་བྱེད་རྒྱུར་ཁོང་ཚོའི་བློ་འགུགས་པའི་ཆེད་དུ་ཐབས་ཤེས་ཉེན་མཚན་བཏུད་མར་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་ཡིན། ཕྱི་རོལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་རྣམས་ལམ་གཞུང་འགོག་པ་དང་། གཞུང་ལམ་ཁག་ཏུ་འགོག་རྐྱེན་དང་། ལམ་གྱི་གྲིས་མདོ་བཟོ་བ་བཅས་བྱེད་པར་བཏང་།

ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་གཉིས་པའི་རྗེས་སུ་ལམ་སོང་། མཱར་ཀོས་ཡིས་ངོ་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་གོ་མཚོན་ཅན་གྱི་འཁྲིམ་འགྲུལ་དང་ཁྲབ་ལྡན་འཁོར་ལོ་ཡི་ཐ་རླབས་དང་པོ་དེ་བཏང་། ལ་ཞེན་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མདུན་བསྐྱོད་དེ་དམག་སྐར་ནས་འཁྲུངས་ཐག་རིང་པོ་ཞིག་ཏུ་མི་མང་ས་ཡ་གཅིག་ལས་མང་བའི་མི་ཚོགས་ཀྱིས་བཀག འདི་དག་གི་ནང་དུ་བཙུན་མ་ཚོས་ཁྲབ་ལྡན་འཁོར་ལོའི་མདུན་དུ་དཔུས་མོ་བཙུགས་ཏེ་ཞལ་འདོན་བྱེད་པ་དང་། བློ་མ་ཚོས་དམག་མིའི་མོ་ཏའི་སྟེང་དུ་འཛེགས་ཏེ་མི་མང་དང་། དམག་མི་ཚོས་ཕྱིར་བ་ཐོགས་ཏེ་ཞལ་འདོན་སྐྱོར་རྒྱུའི་སྣེ་ཁྲིད་བཅས་བྱས། རྗེས་སྟོན་པ་ཚོས་དམག་མི་དང་གྲོགས་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་བྱས་ཏེ། སྐབས་འགར་ལམ་སྟོངས་བྱུང་བ་དང་ཁོང་ཚོར་མངར་ཆ་དང་ཐ་མ་ཁ་སོགས་སྤྲད། མི་མང་སྟོང་ཕྲག་མང་པོར་རྨས་སྐྱོན་དང་སྲོག་སྐྱོན་མ་བཏང་བར་ཁོང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་ལམ་མེད་པར་བརྟེན། མཱར་ཀོས་ལ་ལ་ཞེན་གྱིས་མདུན་སྐྱོད་བྱེད་བཞིན་པའི་དམག་དཔུང་དེ་ཕྱིར་ལོག་བྱས།

དགོང་དྲོ་དེར། ཨེ་ཀུ་ནོ་ཡིས་རླུང་འཕྲིན་གྱི་ཐོག་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་ཡོངས་ལ་ངོ་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲུང་སྐྱོབ་སྲུ་མཐུད་དེ་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས། དེའི་རིང་ལ། མཱར་ཀོས། ཡིས་ཨེན་རིལ་དང་རཱ་མོས་གཉིས་ལ་མགོ་སྐོར་རྒྱུར་བློ་འགུགས་ཐབས་ཀྱི་གྲོས་མོལ་ཡོང་བའི་འབད་རྩོལ་བྱས། འོན་ཀྱང་རཱ་མོས་ནས་དེའི་ལན་དུ”མང་ཚོགས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་ང་ཚོར་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་བཞིན་དུ་ང་ཚོར་མགོ་སྐོར་རྒྱུའི་འདུན་པ་མེད། འདི་ནི་ང་ཚོའི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་ནུས་ཤུགས་ཆེ་བའི་གོ་མཚོན་ཞིག་རེད། མི་མང་འདི་དག་ལ་གོ་མཚོན་མེད།

འོན་ཀྱང་ང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པར་ཁོང་ཚོས་བཟུང་བའི་དབང་ཆ་དེ་སྣཱར་གོས་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་འོག་ཡོད་པའི་གོ་མཚོན་ལས་ཀྱང་ཆེས་ནུས་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད།” ཅེས་བརྗོད།

ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༢༩ ཉིན་གྱི་ཞོགས་པ་དེར། དམག་སྐར་གཉིས་ཀྱི་ཕྱི་རུ་ཡོད་པའི་མི་ཚོགས་དེ་སྐྱར་དུ་སྟོང་ཕྲག་འགའ་ཤས་ཤིག་གི་བར་དུ་ཉུང་དུ་ཕྱིན། ཨེག་ཀུན་ཨལ་ཊོའི་དམག་སྐར་སྟོང་པར་བཞག་སྟེ་ངོ་ལོག་པ་རྣམས་ད་ཆ། ཀཱ་ར་མི་དམག་སྐར་དུ་ཟླ་བསྒྲིལ། ཞོགས་པ་བྲོ་རེངས་ཀྱི་དུས་སུ། སྣཱར་གོས་ཀྱིས་ཁོ་པའི་དམག་དཔུང་ལ་འཐབ་རྩོལ་གཞན་ཞིག་གི་འབད་རྩོལ་བྱེད་རྒྱུར་བཀའ་བཏང་བ་དང་། འདིའི་སྐབས་སུ་ཟིང་འཁྲུག་སློར་སྒྱུར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཚོགས་འགའ་ཞིག་ཁ་གྲེས་སུ་གཏོང་ཐབ་པ་བྱུང་། ཁོང་ཚོས་ཨེག་ཀུན་ཨལ་ཊོའི་དམག་སྐར་བཟུང་བར་ཕྱིན་པ་དང་། དམག་སྐར་དུ་མོ་ཊོར་ (mortars) དང་། ཧོ་ཝི་ཛར། (Howitzers) མ་ཤིན་གན། (Machine gun) རོ་ཀེ་ཊེ། ལོན་ཆཱར། (Rocket launchers) མེ་མདའ་ཆེག་སྟོང་བཅས་གོ་མཚོན་གྲེས་བརྒྱངས་ཏེ་ཚང་མ། ཀཱ་ར་མི་དམག་སྐར་ཕྱོགས་སུ་ཁ་གཏད་དེ་བཞག

སྤྱ་དྲོའི་དཀྱིལ་ཙམ་དུ། ཨེག་ཀུན་ཨལ་ཊོ། རུ་ཡོད་པའི་ལ་ཞེན་ཅན་གྱི་དཔུང་དམག་གི་མཚོ་དམག་བཀོད་འདོམས་པ། ཀཱར་ནལ། བྷ་རུ་ལི་ཡོ། བལ་བས་ (Colonel Braulio Balbas) ལ། ཀཱ་ར་མི་དམག་སྐར་དུ་ཡོད་པའི་ངོ་ལོག་པ་རྣམས་ལ་མེ་མདའ་རྒྱག་རྒྱུར་བཀའ་བཏང་། ཁོ་པས་ཆུ་ཚོད་མང་པོའི་རིང་ག་སློར་དང་འཐེན་བྱས་པ་དང་། མཐའ་མ། “ཀཱ་ར་མི། ལ་མེ་མདའ་རྒྱག་རྒྱུ་དོན་མེད་རེད། ཀཱ་ར་མི་དམག་སྐར་གྱི་ནང་དང་དེ་བཞིན་དམག་སྐར་གཉིས་

ཀྱི་དབར་ལ་མི་མང་སྡོང་ཕྲུག་ཏུ་མ་རྩུད་འདུག ཀཱུ་ར་མི་ཡི་ནང་ཚམ་མ་ཡིན་པར། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ཀྱང་རྩིས་པའི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་སྲོག་སྐྱོན་མང་པོ་ཡོང་རྒྱུ་རེད།” ཅེས་ངོས་ལེན་བྱས། དེ་ནས། བལ་བས་ཀྱིས་ཁོ་པའི་དཔུང་དམག་ཚོར་རང་གནས་སུ་ཕྱིར་ལོག་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་བ་དང་། དེ་རྗེས་མཚོ་དམག་ཚན་པ་ཚོས་དེ་ཉིན “དགོས་མེད་དུ་གོ་མཚོན་མེད་པ་དང་ཉེས་མེད་ཀྱི་མི་མང་དུ་མར་སྲོག་སྐྱོན་ནམ་རྨས་སྐྱོན་བཟོ་བའི་འབྱུང་འགྱུར་དྲག་པོའི་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ནང་དུ་མཚོ་དམག་ཚན་པ་ནམ་ཡང་འཛུལ་ཞུགས་མི་བྱེད་པའི” ཚོད་གདམ་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་བསྒྲགས།

ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་ཉིན་གུང་དེར། ཨེན་རིལ་དང་རཱ་སོས་གཉིས་ཀྱིས། ཞི་ལི་ཞིན་གྱི་དྲག་པོའི་དཔུང་སྡེའི་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་ཐམ་པས་སྲིད་གཞུང་ལ་རྒྱབ་གཏོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཟིན་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། ངོ་ལོག་པ་ཚོས་ས་སྙིང་དུ་ཡོད་པའི་ལ་ཞེན་ཅན་པ་ཚོའི་གནམ་གྲུ་ཀཱུ་ར་མི་དམག་སྐར་དུ་འབར་རྫས་གཡུག་རྒྱུར་བེད་སྤྱོད་མ་བཏང་སྔོན་ལ་གཏོར་བཤིག་གཏོང་རྒྱུར་གོ་མཚོན་ལྡན་པའི་ཐད་འཕུར་གནམ་གྲུ་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་ཡོངས་ཕོ་བྲང་གི་མཐའ་འཁོར་དུ་ཉེན་བརྡ་གཏོང་ཆེད་མེ་ཤུགས་འཕུར་མདེལ་དྲུག་བཏང་། མཚོ་དམག་སྡེ་ཚན་ཞིག་ནས་རྒྱབ་གཏོད་བྱས་པ་དང་ཁོང་ཚོས་ཀྱང་མེ་མདའ་རྣམས་རྒྱལ་ཡོངས་ཕོ་བྲང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཁ་བཏད། ངོ་ལོག་པའི་དཔུང་དམག་གིས་སྲིད་གཞུང་གི་གཟུགས་མཐོང་བརྙན་འཕྲིན་གྱི་བརྙན་གནས་སུ་ཕར་རྒོལ་བྱས་པ་དང་། ལ་ཞེན་ཅན་གྱི་དཔོན་རིགས་གཅིག་ལ་རྨས་སྐྱོན་བྱུང་བའི་དུས་ཡུན་སྐར་མ་བཅོ་ལྔའི་འཐབ་འཛིངས་ཀྱི་རྗེས་སུ་གོ་མཚོན་མེད་པའི་མི་མང་སྡོང་ཕྲུག་ཏུ་མ་ལྷུང་འཕྲིན

གྱི་བསྡེ་གནས་སུ་སྤེལ་བས་པ་དང་། མཱར་ཀེས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཏོགས་པ་རྣམས་ནས་མགོ་བཏགས་ཞུས། དེ་ནས་གཟུགས་མཐོང་རླུང་འཕྲིན་གྱི་ཐོག་ཏུ་ངོ་ལོག་པ་ཚོའི་རྒྱང་བསྲིངས་འགོ་ཚུགས། མཱར་ཀེས་ནས་ཀཱ་ར་མི་དམག་སྐར་དུ་འཐབ་རྩོལ་བྱེད་པ་དང་། གཟུགས་མཐོང་རླུང་འཕྲིན་གྱི་བསྡེ་གནས་སྐྱར་ལེན་བྱེད་རྒྱུར་ཁོ་པའི་དཔུང་དམག་ལ་སྐུལ་ཡང་བཀའ་བཏང་ཡང་། ཁོ་པའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་བཀའ་རྩེ་དང་ལེན་མ་ཞུས།

ཕྱི་ཟླ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན་ཕྱེད་ཡོལ་གྱི་རྗེས་སུ་འ་ཚད་ཙུ་ཐུག་པའི་མཱར་ཀེས་ནས་ངོ་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་"ཐ་མའི་རང་སྲོག་འདོར་བའི་དྲག་རྩོལ" ཞིག་བྱེད་པའི་བཀའ་བཏང་། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་ཨ་མི་རི་ཀའི་སྲིད་གཞུང་ནས་ཀྱང་མཱར་ཀེས་འགྲོ་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས་པ་ཐག་བཅད། ཨ་རིའི་གཞུང་ཚབ་ཀྱིས་ཁོ་པར་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་བཙན་རྩོལ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དུ་བཅུག །

མཱར་ཀེས་ཡིས་འགྲོ་བའི་གྲབས་བྱས། ཕྱི་ཉིན་དེར་ཁོ་པ་རང་ཡུལ་ནས་ཕྱི་ལ་ཐོན་རྒྱུའི་ལམ་དུ་ཞུགས། ཀཱ་ར་ཛོན། ཨཀྱུ་ནོ་ཕི་ལི་པིན་གྱི་སྲིད་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག་དབུ་འབྱེད་གྲུབ་པའི་རྗེས་ཐོག་དེར་མཱར་ཀེས་བྲོས། སྲིད་དབང་སྐྱར་སྤྱོད་པ་བྲོས་བྱོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དང་"མི་མང་གི་སྟོབས་ཤུགས་དེར" རྒྱལ་ཁ་ཐོབ།།

ལེའུ་བཅུ་དྲུག་པ།

འབར་མ། ༡༩༨༨ ནས་ ༡༩༩༠

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ལོར་འབར་མའི་(Burma) ནང་སྐོར་སྐྱོང་བའི་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་ཐད་དུ་སློབ་ཕྲུག་གི་རང་འགུལ་ངོ་རྒོལ་ལན་མང་ཞིག་འགོ་ཚུགས་པ་དེ་ལུང་པའི་ནང་དུ་མང་གཙོ་སྐྱར་གསོ་དང་མི་ལོ་ཉེར་དྲུག་ལོན་པའི་དྲག་པོའི་སྲིད་དབང་སྒེར་འཛིན་ལམ་ལུགས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཁྱབ་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར། ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་། ཟིང་འཁྲུག་སྐོར་སྐྱོང་བའི་ལག་འཁོག་ཏུ་སློབ་ཕྲུག་ཅིག་རྐྱེན་འདས་ཕྱིན་པའི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཁྲོ་ཅན་གྱི་ཛམ་སྟོན་ཁྲོམ་བསྐོར་དུ་མ་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཐོག་ཏུ་དམག་མིའི་སྡེ་ཚན་དང་སྐོར་སྐྱོང་བས་མེ་མདའ་བརྒྱབས། སློབ་ཕྲུག་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མར་སྲོག་སྐྱོན་བྱུང་བ་དང་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་འཛིན་བཟུང་བྱས། གཙུག་ལག་སློབ་གྲྭ་ཁག་སྒོ་བརྒྱབ་པ་དང་སློབ་ཕྲུག་གི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་གནས་དབྱུང་བཏང་།

ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ནང་དུ་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་སྐྱར་དུ་ངོ་རྒོལ་བྱས། ཁོང་ཚོས་ཕྱི་ཟླ་གསུམ་པའི་ནང་གནས་དབྱུང་བཏང་བའི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ཀྱི་གོ་གནས་སྐྱར་གསོ་དང་སློབ་ཕྲུག་དམར་གསོད་གཏོང་མཁན་གྱི་ལག་དམར་རྣམས་ལ་ཉེས་ཆད་གཏོང་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་བཏོན། ཐེངས་དང་པོར་སློབ་ཕྲུག་མང་པོ་ཞིག་ནས་སྲིད་གཞུང་གི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྲིད་བྱུས་དང་། དྲག་པོའི་སྲིད་དབང་སྒེར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ལ་དངོས་སུ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་འགོ་བཙུགས། ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་

ཚེས་ ༢༧ ཉིན་སློབ་ཕྲུག་གི་གོམ་བགྲོད་ངོ་རྒོལ་ཞིག་ཟིང་འཁྲུག་སྐོར་སློང་བའི་དཔུང་སྡེ་ཞིག་གིས་གདུག་རྩུབ་ཆེན་པོས་དྲག་གནོན་བྱས། སྐབས་འདིར་སློབ་ཕྲུག་མང་པོ་ཞིག་གིས་འཚེ་བ་ཅན་གྱི་འཐབ་ལན་འཛལ། ཕྱི་དྲོ་བར་དུ་ཟིང་འཁྲུག་མུ་མཐུད་དེ་ས་མཐར་མི་མང་བརྒྱ་བཅུ་ཐམ་པ་དང་། ཟིང་འཁྲུག་སྐོར་སློང་བ་ཉི་ཤུ་ཐམ་པར་སྲོག་སྐྱོན་བྱུང་། དེའི་ཡ་ལན་དུ་སྲིད་གཞུང་ནས་མང་ཚོགས་ཚོགས་འཛོམས་བཀག་འགོག་དང་མཚན་འགྲུལ་བཀག་སྡོམ་བྱས།

ཕྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་ཟིང་ཆ་དེ་འབར་མ་ཁྱོན་ཡོངས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་བདལ་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཁྱབ་གདལ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ། སྲིད་གཞུང་གིས་སློབ་ཕྲུག་ཚོའི་དགོས་འདུན་ལ་ཆག་ཡང་བསམ་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་མངོན། རང་ཀུན་ (Rangoon) གྱི་སྐོར་སློང་བའི་སྤྱི་ཁྱབ་དགོངས་པ་ཞུས་པ་དང་། མཚན་འགྲུལ་གཅོད་པའི་ཁྲིམས་གཞི་ཁྲ་བསྡུ་བྱས། ཕྱིར་འབུད་བྱས་པའི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་འཛིན་གྲྭར་སྐྱར་འཛུལ་བྱེད་དུ་བཅུག མངའ་དབང་བསྒྱུར་བཞིན་པའི་འབར་མའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཚོགས་པ། བྷི་ཨེས་པི་པི་ (BSPP) Burmese Socialist Programme Party ཞེས་སྤྱིར་བཏང་མིན་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཞིག་བསྐོང་ཚོགས་ཀྱིས་དེའི་ནང་དུ་མི་ལོ་བཅུ་ཕྲག་གསུམ་གྱི་རིང་ལ་འབར་མར་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པོ་དམག་སྤྱི། ནེ་ཝིན་ (Ne Win) གྱིས་ཚོགས་པའི་གཙོ་འཛིན་ནས་དགོངས་ཞུའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། ཚོགས་པ་གཅིག་གི་དབང་བསྒྱུར་དེ་ཚོགས་པ་དུ་མའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་སུ་བརྗེ་བའི་གནད་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་མང་མོས་འོས་བསྡུ་ཞིག་བྱེད་དགོས་པ་བཤད། འོན་ཀྱང་། བྷི་ཨེས་པི་པི། ལྷན་ཚོགས་ནས། ནེ་ཝིན་ (Ne Win) གྱི་མང་གཙོའི་ཐོག་མང་

སོས་འོས་བསྡུ་བྱེད་པའི་གྲོས་འཆར་ལ་ཁས་ལེན་མ་བྱས་པ་དང་། རང་སྐྱུན་དུ་སློབ་ཕྲུག་དམར་གསོད་གཏོང་བའི་བྱེད་གཏེ། སེ་ཡན། ལྭུ་ཝེན། (Sein Lwin) ལ་ཚོགས་པའི་གཙོ་འཛིན་གསར་པར་བསྐོ་བཞག་བྱས།

ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༨ ཉིན་སྤྱི་དམངས་ལས་བཞོལ་ངོ་རྒོལ་ཞིག་འགོ་ཚུགས། འབར་མ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་མི་མང་འབུམ་ཕྲག་གིས། ཧྥི་ཨེས་པི་པི། ཡི་དྲག་པོའི་སྲིད་གཞུང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགོངས་པ་ཞུ་དགོས་པ་དང་། ཚོགས་པ་དུ་མའི་འོས་འདེམས་ཀྱི་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བར་བརྒྱལ་གྱི་སྲིད་གཞུང་ཞིག་འཛུགས་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་བཏོན་པ་དང་སྤྲུགས་ཟམ་སྟོན་ཁྲིམ་བསྒོར་བྱས། མཚན་གུང་གི་སྟོན་ཙམ་དུ་གོ་མཚོན་བྲལ་བའི་ཟམ་སྟོན་པ་རྣམས། རང་སྐྱུན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཚོགས་ཁང་དུ་འབྱོར་བ་དང་དཔུང་དམག་སྡེ་ཁག་རྣམས་དེ་གར་ཡོང་ནས་བཟང་ངན་དབྱེ་འབྱེད་མེད་པར་མི་མདའ་བརྒྱབས་ཏེ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་བསད། དེ་རྗེས་ཀྱི་ཉི་མ་མང་པོའི་རིང་ལ་འབར་མ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་མ་མཐར་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་བདལ་བཞི་བཅུའི་ནང་དུ་ཟམ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་དམག་མི་དང་སྐོར་སྲུང་བའི་སྡེ་ཚན་ནས་དྲག་རྒོལ་བྱས། རང་སྐྱུན་ནང་གི་ཟམ་སྟོན་པ་ཚོས་ལག་པར་གང་ཐེབས་ཚད་ཀྱི་གོ་མཚོན་བླངས་ཏེ་འཛིངས། ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༨ ནས་ཚེས་ ༡༡ བར་ལ་འབར་མ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་ཟམ་སྟོན་པ་ཁྲི་གཅིག་ལས་མང་བ་སྲོག་ཐོག་ཏུ་ཕྱིན།

འཁྲུག་ཟིང་ད་ཅང་ཁྱབ་ཆེ་བར་བརྟེན་དམག་མིས་ཆེད་འཛུགས་བྱས་པའི་སྲིད་གཞུང་གསར་པ་རེ་རེ་བཞིན་དེ་དག་གི་ནང་དུ་མི་མང་དཀྲུས་མ་བསྡུས་ཡོད་ཀྱང་འཚོ་གནས་མ་ཐུབ། ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༡༣ ཉིན། སེ་ཡན། ལྭུ་ཝེན་

(Sein Lwin) གྱིས་གློ་བུར་ཐོགས་རྒྱག་ཏུ་དགོངས་པ་ཞུས་པ་དང་དམངས་ཁྲིད་ནས། ཊོག་ཏར། མ་འུང་། མ་འུང་ (Dr. Maung Maung) ལ་སྲིད་སྣོན་དུ་བསྐོས། བདུན་ཕྲག་གཅིག་གི་ལྷོས་གྲུབ་ལྷིང་འཇགས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཧྲམ་སྟོན་འགོ་ཚུགས། ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་གསར་པ་ཞིག་བྱས། ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ། རང་རྐྱེན་གྱི་ནང་དུ་ཉིན་ལྟར་ཧྲམ་སྟོན་ཁྲོམ་བསྐོར་གྱི་ནང་དུ་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་མི་ས་ཡ་ཕྱེད་ལས་མང་བ་བྱུང་རྗེས། དེ་སྔ་ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ནང་དུ་བཀོད་ཁྲབ་བྱས་པའི་དྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་དེ་གློ་བུར་དུ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས། སྲིད་དོན་གྱི་བཙོན་པ་འགའ་ཞིག་བཙོན་ཁང་ནས་གློད་བཀྲོལ་བཏང་བ་དང་། སླར་ཡང་ཧྲམ་སྟོན་པ་ཚོའི་དགོས་འདུན་འགྲུབ་སྲིད་པའི་རེ་བ་ཞིག་མཐོང། ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༣༡ བར་ལ་དབང་སྒྱུར་བཞིན་པའི། ཧྥེ་ཨེས་པེ་པི། ཚོགས་ཁོངས་ནས་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་དགོངས་པ་ཞུས་པ་དང་། སྐོར་སྐྱུང་བ་དང་དམག་མིའི་སྡེ་ཚན་ནས་ཐེ་བྱུས་མ་བྱས་པར་བརྟེན་ཧྲམ་སྟོན་ཁྲོམ་བསྐོར་འཕེལ་རྒྱས་སུ་ཕྱིན།

ཕྱི་ཟླ་དགུ་པའི་འགོ་སྟོད་དུ་འགོག་རྒོལ་སྐུ་མཐུད་དེ་བྱས་པ་དང་། མང་གཙོ་འདོད་ཞེན་པའི་ལས་འགུལ་གྲ་སྒྲིག་ཏུ་ཕྱིན། སྲིད་གཞུང་གི་དབང་ཚད་ཞིགས་རལ་དུ་སོང་། སློབ་ཕྲུག་དང་། ནང་པའི་གྲྭ་པ། སྤྱི་དམངས་གཞན་བཅས་ཀྱི་སྟངས་འཛིན་གྱི་འོག་ཏུ་སླེབས་པའི་མ་མཐར་གྲོང་བདལ་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལྔ་བཅུའི་ནང་གི་ཉིན་རེའི་བྱ་གཞག་སྐྱོང་བར་ཆབ་འབངས་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས་ཤིག་བཙུགས། ཕྱི་ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༩ ཉིན་གནམ་དམག་གི་དམའ་རིམ་ལས་བྱེད་བརྒྱ་ཕྲག་འགའ་ཤས་ཀྱིས་གོ་གནས་དོར་ཏེ་སྲིད་གཞུང་གི་འགལ་ཟླ་རུ་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོ་

དང་མཉམ་ཞུགས་བྱས། ཕྱི་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ ༡༠ དང་ཚེས་ ༡༡ ཉིན། ཧྥི་ཨེས་པེ་པེ། དང་གྲོས་ཚོགས་གཉིས་ཀ་ནས་ཚོགས་པ་དུ་མ་ལྡན་པའི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་གི་འོག་ཏུ་བསྡུ་རྒྱུའི་སྤྱི་ཡོངས་འོས་བསྡུ་ཆེན་མོ་གསལ་བསྒྲགས་བྱས།

སློབ་ཕྲུག་ཚོ་དང་མང་གཙོ་དོན་གཉེར་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱལ་ཁ་ལག་ཏུ་ཡོང་གྲབས་ཡོད་སྐབས་དེར། དམག་མིས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་གསར་པ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱས། ཕྱི་ཟླ་དགུ་པའི་ཚེས་ ༡༨ ཉིན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་བདེ་འཇགས་སྐྱར་གསོའི་ལྷན་ཚོགས་ (State Law and Order Restoration Council-SLORC) ཞེས་པ་ཞིག་དྲག་པོའི་དཔུང་དམག་གིས་གསར་འཛུགས་ཀྱིས་གྲོས་ཚོགས་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ལྷན་ཚོགས། དེ་བཞིན་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ཚོགས་པ་གཞན་ཡོངས་རྫོགས་མེད་པར་བཟོས། མི་ལྔ་ལས་མང་བའི་འདུ་འཛོམས་མི་ཆོག་པ་བཟོས། རྒྱལ་ཡོངས་སུ་དགོང་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༨ ནས་སྔ་དྲོའི་ཆུ་ཚོད་ ༩ པ་བར་མཚན་འགྲུལ་བཅད། བྱམས་སྙིང་བྲལ་བ་དང་། ཐབས་ལམ་ལྡན་པའི་ནུས་པ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་དྲག་གནོན་སྐྱར་ལོག་བྱས། ཉིན་ཤས་ཀྱི་ནང་དུ་ཕལ་ཆེ་བ་གོ་མཚོན་བྲལ་བའི་སློབ་གྲྭའི་སློབ་ཕྲུག་ཡིན་པའི་ངོ་རྒོལ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མ་སྲང་ལམ་ཁག་ཏུ་རྐྱེན་འདས་སུ་བཏང་། སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པའམ། ཡང་ན་གར་སོང་ཆ་མེད་དུ་གྱུར།

མུ་མཐུད་པའི་འཇིགས་སྐུལ་གྱི་སྡིགས་རའི་འོག་ཏུ་ངོ་རྒོལ་གྱི་རྣམ་སྟོན་ཕལ་ཆེ་བ་མཚམས་ཆད་པ་དང་སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་རང་སར་བྲལ། ཡིན་ན་ཡང་སློབ་ཕྲུག་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་སྲིད་གཞུང་གི་ཐད་དུ་དྲག་པོའི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་རྒྱུའི་རེ་བ་དང་བཅས། ཐའི་ལན་ཌའི་(Thailand) ས་མཚམས་ས་གནས་

ཁག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། མཛོན་གསལ་ཆེ་བའི་ཕྱོགས་འགལ་བའི་མི་སྣ་གསུམ་གྱིས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ངེས་པར་དུ་ཚོགས་པ་དུ་མའི་འོས་འདེམས་ཆོག་རྒྱུའི་སོ་ལོཀ་ (SLORC) ཡི་ཁས་ཆོད་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ལྷངས་ཏེ་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོའི་ཚོགས་སྡེ། ཨེན་ཨེལ་ཌི་ National League for Democracy (NLD) ཞེས་པ་སྲིད་དོན་གྱི་ཚོགས་པའི་ངོ་བོར་བཙུགས་པ་དང་དེབ་སྐྱེལ་བྱས། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རང་དབང་ལེན་པའི་དཔའ་བོ། ཨང་སན་ (Aung San) གྱི་བུ་མོ། ཨང་སན་སུ་ཀི་(Aung San Suu Kyi) ལ། ཨེན་ཨེལ་ཌི་ (NLD) ཡི་དྲུང་ཆེར་བསྐོས། ཨང་སན་སུ་ཀིས་མི་མང་རྣམས་ལ་སྒྲིག་འཛུགས་ཁྱེར་བ་དང་། འཆི་བ་སྒྲོངས་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱེད་བཞིན་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་བསྐོར་སྐྱོད་བྱས། མོས་མང་གཙོའི་ལས་འགུལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཚོགས་འཛོམས་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་ཁྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་བྱེད་པའི་མི་མང་ཁྲི་ཕྲག་གི་མི་ཚོགས་བསྐོངས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ཡི་ལོ་དཀྱིལ་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་བདེ་འཛགས་བསྐྱར་གསོའི་ལྷན་ཚོགས་སམ། སོ་ལོཀ། ཡིས་ཨང་སན་སུ་ཀི་དང་། ཨེན་ཨེལ་ཌི་ཡི་ཐད་དུ་འཇིགས་བསྐུལ་དང་མནར་གཅོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བཏང་། འོན་ཀྱང་ ༡༩༨༨ གྱི་མང་ཚོགས་ཛམ་སྟོན་རྣམས་དང་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་རུང་འགལ་ཟླ་སུ་མཐུད་དེ་གནས། དཔེར་ན་ཉམས་རྟོགས་པ་ཞིག་གིས་བརྗོད་གསལ་ལ།

"ལས་འགུལ་གསར་པ་ཞིག་གི་བཟོ་ལྟ་ཐོན་བཞིན་འདུག ཨང་སན་སུ་ཀིའི་མདུན་དུ་འཛོམས་པའི་མི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དེས་སྐད་འབོད་དང་འཕྱེད་དར་འཕུར་བ་སོགས་མ་བྱས་པར། ཁོང་ཚོས་མོའི་གསུང་བཤད་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་ཉན་པ་

དང་། རྗེས་སུ་གོ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་དྲི་བ་དྲིས། དེ་ལས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ། མི་ཚོགས་ཁ་ཐོར་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་བཏང་བའི་དམག་དཔུང་ཚོས་མོའི་གསུང་བཤད་ཉན་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་དམག་མིའི་མོ་ཊ་ནས་མར་བབས་འགོ་བཙུགས།”

ཕྱི་ཟླ་བདུན་པའི་ནང་དུ་སྲིད་གཞུང་གིས། ཨང་སན་སུ་ཀྱི་བཟང་བཙོན་དུ་བཞག་པ་དང་། ཨེན་ཨེལ་ཌི་ཡི་ལས་འགུལ་བ་ན་གནོན་དུ་མ་བཙོན་འཛུག་གམ་ཡང་ན་དམར་གསོད་བཏང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཐམ་པའི་ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ནང་དུ་ཚོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཡོངས་འོས་བསྡུ་བྱས་པར་སུ་མཐུད་པའི་འགོག་གནོན་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར། ཨེན་ཨེལ་ཌི་ལ་འོས་ཤོག་གི་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱད་བཅུ་ལས་མང་བ་ཐོབ། འོན་ཀྱང་དྲག་པོའི་སྲིད་དབང་སྐྱེར་སྐྱོད་པ་ཚོས་འོས་ཤོག་གི་གྲུབ་འབྲས་ལ་ཆ་འཛིན་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པར་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟངས་འཛིན་རང་སོར་བཞག།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཀྱི་ལོ་མཇུག་ཏུ་ཡིག་ཆ་འདི་འབྲི་བའི་སྐབས་སུའང་། འབར་མའི་མང་གཙོའི་འཐབ་རྩོད་དེ་ད་དུང་ཐག་ཆོད་མེད། དྲག་པོའི་སྲིད་དབང་སྐྱེར་སྐྱོད་པ་རྣམས་གོ་གནས་སུ་རང་འཇགས་ཡོད། ད་ཆ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བཟང་བཙོན་འོག་ཏུ་མེད་ཀྱང་། མང་གཙོའི་འགོ་ཁྲིད། ཨང་སན་སུ་ཀྱི་ཡི་བྱེད་སྒོ་རྣམས་ལ་བཀག་འགོག་ཤུགས་ཆེ་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ནང་གི་མི་མང་སྡེབ་གསོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་ཕྲུག་དུ་མས་མི་རིགས་འདྲ་མིན་གྱི་ངོ་ལོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཟུང་བའི་ས་མཚམས་ས་གནས་ཁག་ཏུ་བྲོས་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་གི་ཐད་དུ་དྲག་པོའི་འཐབ་རྩོད་འགོ་འཛུགས་བྱེད་པའི་འབད་བརྩོན་བྱས། ཕལ་ཆེ་བར་ཁོང་

ཚོར་ལམ་ལྟོངས་མ་བྱུང་། བཙོན་འཛུག་དང་འགོག་གནོན་གཞན་ཡང་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་རྒྱལ་ཡོངས་མང་གཙོའི་ཚོགས་སྡེའི་ལས་འགུལ་བ་དང་། ཨང་སན་སུ་ཀིའི་རྗེས་འབྲངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་ཡུན་འདི་དག་གི་ནང་དུ་ཁོང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ངོས་ལེན་ཐོབ་རྒྱུར་ལམ་ལྟོངས་བྱུང་བ་དང་། འབར་མའི་ནང་གི་སྲིད་དབང་སྙེར་སྤྱོད་པ་རྣམས་དང་ཡང་ཡང་འགྲན་རྩོད་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡོད།

བཙོན་འཛུག་དང་། གསོད་བརྡུང་། མནར་གཅོད་ཇི་ཡོད་ལ་མ་ལྟོས་པར། འབར་མའི་མང་གཙོ་དོན་གཉེར་བ་དང་མི་རིགས་འདྲ་མིན་སྡེ་ཁག་ནས་སྲིད་དབང་སྙེར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ལ་འགལ་ཟླ་བྱེད་པའི་སེམས་ཤུགས་བདག་ཉར་བྱས་ཡོད། དྲག་པོའི་དམག་གི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རིམ་བཞིན་ཤེས་ཚོར་བྱུང་བར་བརྟེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ནས་བཟུང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཐམ་པའི་ལོ་དཀྱིལ་བར་དུ་དྲག་པོའི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པར་བློ་ཐག་ཆོད་པའི་དྲག་པོའི་སློབ་ཕྲུག་སྡེ་ཁག་གིས་ག་ལེར་འབར་མའི་ནང་དུ་ "སྲིད་དོན་གྱི་བཀའ་བསྒོ་མི་ཞུ་བ" ཞེས་པའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བའི་འབད་རྩོལ་ཞིག་ལ་ཁ་ཕྱོགས་བསྒྱུར་རྒྱུ་འགོ་ཚུགས། ཁོང་ཚོར་མང་གཙོ་སྐྱར་གསོའི་ཆེད་དུ་དགོས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལྟེ་བ་དེ་སྲིད་དོན་གྱི་བཀའ་བསྒོ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ་དེ་ཡིན་པ་ར་འཁྲིད་བྱུང་། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དབང་ཆའི་གོ་རྟོགས་ཁྱབ་སྤེལ་བྱེད་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་དེས། དྲག་པོའི་སྲིད་དབང་སྙེར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་བ་བཟོས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་འདྲའི་བཅིང་གྲོལ་གྱི་ཐབས་བྱུས་ཤིག་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུ་དང་། ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཡོད་བཞིན་པ་ཡིན།།

ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ།
ཅེག་ཀོ་སློ་ཝ་ཀི་ཡ། ༡༩༤༩

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ དེ་ཤར་ཕྱོགས་ཡོ་རོབ་ཀྱི་ནང་དུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་ལོ་ཞིག་ཡིན། པོ་ལན་ཌའི་ནང་དུ་ཆེག་སྒྲིལ་མཐུན་ཚོགས་ལ་དབྱར་ཁའི་རྒྱལ་ཁ་དང་། ཧང་སྒེ་རིའི་ནང་དུ་རྒྱལ་གཉེར་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་མངོན་གསལ་མེད་པར་ཐོར་ཞིག་ཕྱིན་པ། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ ༩ ཉིན། ཇར་མ་ནིའི་ནང་གི་བར་ལིན་གྱང་རྩིག་སྒོ་ཕྱེ་བ་བཅས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ད་ཆ། ཅེག་ཀོ་སློ་ཝ་ཀི་ཡ། (Czechoslovakia) ཡི་བང་རིམ་ཡིན།

སློས་གར་ལྟར་འཁྲུག་ཆ་དོད་པའི་དོན་རྐྱེན་དེ། ཟླ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ ༡༧ ཉིན། པ་རག་ (Prague) གི་ནང་དུ་ནཱ་ཛི་པ་ཚོས་ལོ་ལྔ་བཅུའི་སྔོན་ལ་བསད་པའི་ཅེག་ཀོ་སློ་ཝ་ཀི་ཡའི་སློབ་ཕྲུག་"། ཇཱན། ཨོཔ་ལེ་ཊལ། (Jan Opletal) ལ་རྗེས་དྲན་ཞུ་བའི་སློབ་ཕྲུག་གི་ཐམ་སྐོར་ཁྲིམ་བསྐོར་ཞིག་ནས་འགོ་ཚུགས། དུས་དྲན་བྱེད་རྒྱུར་ཚོག་མཆན་སྦྱོད་མཁན་གཞུང་འབྲེལ་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་གཞོན་ནུའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རུ་ཁག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐེ་བའི་འགོ་སྐྱོད་དེར་སློབ་ཕྲུག་སྟོང་ཕྲག་བཅོ་ལྔས་མཉམ་ཞུགས་བྱས། གསུང་བཤད་གནང་མཁན་ཆོས་སྲིད་གཞུང་ལ་མི་དགའ་བའི་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་པ་དང་། མཐར་ཐམ་སྐོར་ཁྲིམ་བསྐོར་དངོས་སུ་འགོ་བཙུགས། གྲོང་ཚོས། ཝེན་སེས་ལུས་ (Wenceslas Square) བཞི་མདོའི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པ་དང་གྲོང་ཚོའི་གྲངས་འབོར་ཁྲི་གསུམ་

ཡན་དུ་འཕར། བཞི་མདོའི་སྒོ་འགྲམ་དུ་ཁོང་ཚོར་ཟིང་འཁྲུག་སྐོར་སྲུང་བ་དང་འཇིགས་བསྐུལ་བ་ཟློག་པའི་དམིགས་བསལ་དཔུང་སྡེ་ཐུག སློབ་ཕྲུག་ཚོས། ཡང་ལཱུ་རྣམས་ས་ཐོག་ཏུ་བཞག་སྟེ། གོ་མཚོན་མེད་པའི་བརྡ་སྤྲོད་ཕྱིར་ལག་པ་གནམ་ལ་བསྐྱུག གླུ་གཞས་བཏང་། སྐབས་རེ་སྐོར་སྲུང་བ་ལ་མེ་ཏོག་སྤྲོད་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་བྱས། ཡིན་ན་ཡང་། ཁོང་ཚོར་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བའི་ཚུར་རྒོལ་བྱས། བརྒྱ་ཕྲག་ལ་རྨས་སྐྱོན་བྱུང་བའམ་འཛིན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། མ་མཐར་སློབ་ཕྲུག་གཅིག་ལ་སྲོག་སྐྱོན་བྱུང་། འདི་ནི་ཅེག་གོ་སི་ལོ་ཝ་ཀི་ཡ་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་གཡོ་འགུལ་ཐེབས་པའི་རྐྱེན་རྩ་དེ་ཡིན། སློབ་ཕྲུག་ཚོས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། ཀམ་པུ་ཊར་དང་སྣུམ་པར་འཕྲུལ་འཁོར་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་སློབ་ཕྲུག་ཚོས་ཁྱབ་བསྒྲགས་དང་། ལག་སྤྲོད་ཤོག་བུ། སྲིད་གཞུང་ལ་འགལ་ཟླ་བྱེད་པའི་དྲིལ་བསྒྲགས་བཅས་པར་འདེབས་དང་འགྲེམས་སྤེལ་བྱེད་འགོ་བཙུགས། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ ༡༨ ཉིན་མཐོ་རིམ་སློབ་གྲྭ་དུ་མའི་ནང་དུ་བཙན་འཛུལ་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་དྲིལ་སྒྲོག་ཟིན་རྗེས་སུ། ཁོང་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་ཟློས་གར་དང་གློག་བརྙན་གྱི་སློབ་གྲྭའི་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ནས་འཛུལ་ཞུགས་བྱས། ཁྲབ་སྟོན་པ་ཚོས་རང་རང་སོ་སོའི་ཁྲབ་སྟོན་བཤོལ་ཏེ་ཁྲབ་སྟོན་ཁང་རྣམས་སྲིད་དོན་གྱི་གྲོས་སྡུར་བྱེད་པའི་ལྟེ་གནས་དང་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་ཡུལ་དུ་བསྒྱུར། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ ༢༥ ཉིན་ཁྲབ་སྟོན་པ་རྣམས་ནས་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱབ་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་རྒྱུའི་བརྡ་ཁྱབ་བསྒྲགས།

ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན་གྱི་དགོང་དྲོ་དེར། དེ་སྔ་ཡོད་མུས་ཀྱི་ཕྱོགས་འགལ་སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་མི་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། པ་རཱག (Prague)

གི་ཁྲབ་སྟོན་ཁང་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཇ་དྲག་གི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་འཚོགས། ཚོགས་འདུ་དེ། ཅེཀ་སོ་ལོ་ཝ་ཀི་ཡའི་ནང་གི་སྐན་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་འཁྲབ་གཞུང་རྩོམ་པ་པོ་དང་། སྲིད་གཞུང་དང་ལྟ་བ་རྒྱབ་འགལ་བ། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཅཱཊར་ (Charter) [༢༢] གྱི་འགོ་འཛུགས་ཚོགས་མི། ཝཱ་ཀ་ལྭ། ཧ་ཝེལ། (Vaclav Havel) གྱིས་ཚོགས་བསྐོང་བྱས། སྡེ་ཁག་དེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ཉིད་"ད་ཡོད་ཅེག་ཀོ་སོ་ལོ་ཝ་ཀི་ཡའི་འགོ་ཁྲིད་ལ་སྐྱོན་འཛུགས་ཇེ་ཆེར་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཆར་སློབ་ཕྲུག་གི་ཞི་བའི་ཛམ་སྟོན་ཁྲོམ་བསྐོར་བ་རྣམས་གདུག་རྒྱབ་དྲག་པོས་སྡེབ་གསོད་བྱས་པ་དེས་ཧ་ཅང་ཁོང་ཁྲོ་དཀྲུག་པའི། ཅེག་ཀོ་སོ་ལོ་ཝ་ཀི་ཡའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཚན་པ་དེའི་མཁྲིན་ཚབ་པ་ཡི་ངོ་བོར" དམངས་ཀྱི་གླེང་སྟེགས་ཤིག་ཏུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་བྱས། དམངས་ཀྱི་གླེང་སྟེགས་དེར་རྒྱ་ཁྲབ་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་པའི་སྟེང་དུ་ཐོག་མའི་དགོས་འདུན་བཞི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་སྲིད་དོན་བཙོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱོད་བཀྲོལ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༨ གྱི་ཝར་སོ་ (Warsaw) ཆོད་གན་གྱི་བཙན་འཛུལ་ལ་འགན་ཁུར་ཡོད་པའི་སྲིད་གཞུང་དང་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དཔོན་རིགས་འགའ་ཞིག་ལས་ཁུར་ནས་དགོངས་ཞུ། ཉེ་ཆར་སློབ་ཕྲུག་ཛམ་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་དྲག་རྒོལ་བྱེད་པར་འགན་ཁུར་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཁུར་ནས་དགོངས་ཞུ། དྲག་རྒོལ་དེར་ཞིབ་དཔྱོད་བྱེད་པའི་དམིགས་བསལ་ཚོགས་ཆུང་ཞིག་འཛུགས་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོས་འདུན་བཏོན།

ཕྱི་ཉིན་དེར། སྲིད་གཞུང་དང་ཚོགས་པའི་དཔོན་རིགས་རྣམས་དགོངས་ཞུ་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་འདོན་བཞིན་དུ། པ་རཱག་གི་ལྗོན་སེས་ལྷུས་བཞི་མདོར།

མི་མང་འབུམ་གཉིས་འཛོམས། སྲིད་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོར་ཡ་ལན་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་པར་གདེངས་ཚོད་མ་བྱུང་བར་བརྟེན། འདིའི་སྐབས་སུ་ངོ་རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་ད་དྲག་རྩུབ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་མ་བྱུས། ཉིན་རེ་བཞིན་ལས་དུས་ཀྱི་མཇུག་ཏུ་ངོ་རྒོལ་ཛམ་སྟོན་སུ་མཐུད་པ་དང་། དེ་སྔའི་གཞན་གྱིས་ཁ་ལོ་བསྒྱུར་བའི་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཚོགས་པས་བཞི་མདོའི་སྟེང་དུ་ཁ་ཕྱོགས་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟེངས་གཡབ་དེ་མི་ཚོགས་ལ་སྐད་ཆ་ཤོད་པའི་ཆེད་དུ་སྤྱི་དམངས་གླེང་སྟེགས་ལ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཆོག་པའི་ཆོག་མཆན་སྤྲད། པ་རྣག་གི་ནང་དུ་མི་མང་འབུམ་གསུམ་ལས་བརྒལ་བའི་ངོ་རྒོལ་ཛམ་སྟོན་རྣམས་མི་རིང་བར་ཉིན་རེའི་བྱ་གཞག་གི་ཆ་ཤས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་མང་གཙོ་དང་། རང་དབང་ལྡན་པའི་འོས་འདེམས་ཐེ་བའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་འདུན་རྒྱ་ཆེ་རུ་ཕྱིན།

ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ ༢༢ ཉིན་ཁྲིམས་མཚེས་མངའ་སྡེ། སོ་ལོ་ཝ་ཀི་ཡའི་ནང་དུ་ངོ་རྒོལ་ལས་དོན་རྣམས་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་པོ། "འཚེ་བར་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་མང་ཚོགས་" (People Against Violence) PAV དང་། སྤྱི་དམངས་གླེང་སྟེགས་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་དག་དང་། སྲིད་བློན། ཨ་ཌ་མེག་ (Adamec) བཅས་ཀྱི་དབར་ལ་སྔོན་འགྲོའི་གྲོས་མོལ་དང་པོ་དེ་བྱུས། ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ། པ་རྣག་གི་ནང་དུ་ ༡༩༦༨ ལོའི་སྔན་གྲགས་ཅན་གྱི་གསར་བརྗེའི་འགོ་ཁྲིད་། ཨ་ལེག་ཛན་ཌར། ཌུབ་ཅེག་ (Alexandar Dubcek) ཀྱིས་སྤྱི་དམངས་གླེང་སྟེགས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད། ཝག་ལྷ། ཧ་ཝལ་ (Vaclav Havel) ཐུག་སྡེ། ཁོང་གཉིས་ཀས་ཉིན་གུང་གི་ཛམ་སྟོན་ངོ་རྒོལ་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་། དེ་ཉིན་ངོ་རྒོལ་མཚམས་འཛོག་མ་བྱུས་སྔོན་ལ་མི་མང་འབུམ་གསུམ་ནས་རང་རང་གི་ལྡེ་མིག་ཕྱེར་བརྡོན་

ཧེ་དཀྲུག་དཀྲུག་བཏང་། ལྷེ་མིག་དཀྲུག་པའི་མཚོན་རྟགས་འདི་འབྱུང་འགྱུར་ཇམ་སྟོན་ངོ་རྒོལ་རྣམས་ཀྱི་མཚོན་རྟགས་སུ་གྱུར། ཇེ་ལྟར་སློབ་གྲྭ་ཞིག་གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ལས་རིམ་གྱི་རྗེས་སུ་དྲིལ་བུ་བརྡུང་བའམ། ཡང་ན་མི་ཞིག་གིས་ཟ་ཁང་ངམ། ཚང་ཁང་ནས་ཕྱིར་འགྲོ་སྐབས་དྲིལ་བརྡ་གཏོང་བ་ལྟར་ལྷེ་མིག་དཀྲུག་པའི་སྒྲ་དེས་བྲུ་བ་ཞིག་གི་མཐའ་མཇུག་ཡིན་པ་མཚོན། དེས་ན་ལྷེ་མིག་དཀྲུག་པའི་སྒྲ་ཡིས་སྐབས་འདིར་དམར་པོའི་སྲིད་དབང་སྐེར་སྤྱོད་ཀྱི་མཐའ་མཇུག་སླེབས་པའི་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་དོན་འཛིན་གསལ་པོར་མཚོན་པ་ཡིན།

དེ་རྗེས་དགོང་དྲོ་དེར་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དབུས་ཚོགས་ཆུང་དང་། ཆབ་སྲིད་ལས་དོན་ཁང་ངམ། པོ་ལིཊ་སྦྱུ་རོ་ (Politburo) ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ལས་ཁུར་དགོངས་ཞུ་བྱས་པ་དེ་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། འོན་ཀྱང་འགྱུར་བ་དེ་མ་དད་དུང་མ་བྱུང་བ་དང་ངོ་རྒོལ་ཇམ་སྟོན་རྣམས་སུ་མཐུད་དེ་བྱས། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་གི་ཚེས་ ༢༥ ཉིན་གྱི་ཆུ་ཚོད་གཉིས་རིང་གི་སྤྱི་དམངས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་དེ་ལམ་སྟོངས་ཆེན་པོ་བྱུང་། ད་ཆ་ཁོང་ཚོའི་ནུས་ཤུགས་མང་བ་འགའ་ཟླའི་ངོ་རྒོལ་ཇམ་སྟོན་གྱི་སྐོར་ལ་གཏོང་བཞིན་པའི། ཅེག་གོ་སོ་ལོ་ཝ་ཀི་ཡའི་གཟུགས་མཐོང་ལྟུང་འཕྲིན་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་ཀྱང་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་གྱི་ནང་དུ་ཞུགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་དུས་ཡུན་ཆུ་ཚོད་གཉིས་ཀྱི་རིང་ལ་རྒྱལ་ཡོངས་སུ་པ་ལ་རྫའི་ནང་དུ་ངོ་རྒོལ་ཇམ་སྟོན་པས་ཁེངས་པའི་སྣང་བརྙན་ལས་དེ་མིན་གང་ཡང་རྒྱང་བསྲིངས་མ་བྱས།

ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚེས་ ༢༨ ཉིན་སྲིད་བློན། ཨ་ཌ་མེག་ (Adamec) དང་། པེ་ཨེ་ཝི་ (PAV) སྤྱི་དམངས་གླེང་སྟེགས་བཅས་ཀྱི་དབར་ལ་ཐད་ཀའི་གྲོས་

སོལ་སྲུ་མཐུད། ཨ་ཌ་མེག་གྱིས་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༣ བར་ལ་སྲིད་གཞུང་གསར་པའི་བསྒོ་བཞག་དང་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡༠ བར་ལ་སྲིད་དོན་གྱི་བཙོན་པ་ཡོངས་རྫོགས་སྐྱོད་བཀྲོལ་གཏོང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས། དེ་མཚུངས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ཁུར་བྱེད་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་ཚན་དེ་རྩ་ཁྲིམས་ནས་ཕྱིར་འདོན་བྱེད་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་བྱས། སྲིད་གཞུང་གི་སྒྱུར་བའི་ཆག་ཡང་དག་གི་ཁེ་ཕན་བླངས་ཏེ་སྤྱི་དམངས་སློང་སྐུལ་དང་། འཚེ་བར་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་མང་ཚོགས་གཉིས་ནས་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡༠ བར་ལ་སྲིད་འཛིན། ཧུ་སག་ (Husak) ལས་ཁུར་ནས་དགོངས་ཞུ་དགོས་པ་ཐེ་བའི་དགོས་འདུན་གྱི་རེའུ་མིག་གསར་པ་ཞིག་བྲིས། ཁོང་ཚོས་ཡུལ་དམག་ཕྱིར་བསྡུ་བྱེད་རྒྱུར་ཨ་ཌ་མེག་ལ་ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༢༡ གི་དུས་བཀག་བཙྲིས་པ་དང་། སྨྲ་བརྗོད་ཀྱི་གཞི་རྩའི་རང་དབང་དགོས་པ་དང་། རང་དབང་ལྡན་པའི་འོས་བསྡུ་བྱེད་རྒྱུར་དུས་ཚོད་གཏན་འབེབས་བཟོ་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་དགོས་འདུན་ཡང་བཏོན།

ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༣ ཉིན། ཨ་ཌ་མེག་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཆེས་མང་པོ་ཡོད་པའི་བློན་ཆེན་ལྷན་ཚོགས་གསར་པ་བསྐོ་བཞག་བྱས། སྤྱི་དམངས་སློང་སྐུལ་དང་། པེ་ཨེ་ཕྲོ། ཡིས་འདི་ལ་ངོས་ལེན་མ་བྱས་པར། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༩ ཉིན་ངོ་རྒོལ་ཧྲམ་སྟོན་གྱི་ཐ་སྙབས་གསར་པ་ཞིག་འགོ་འཛུགས་བྱས་པ་དང་། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་སྤྱི་དམངས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་གཞན་ཞིག་བྱེད་རྒྱུའི་སྐྱེགས་ར་སྤྲད། པ་རཱག་ (Prague) དང་བརྡ་ཊིས་ལཱ་ཝ་ (Bratislava) གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་

ངོ་རྒོལ་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་སྐྱར་དུ་བྱུང་བར་བརྟེན། ཅེག་ཀོ་སི་ཕ་ཀི་ཡའི་སྲིད་གཞུང་དེ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་ཕྱིའི་གནོན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་ལྷུངས། ཤར་ཧྭར་མ་ནེའི་སྲིད་གཞུང་ཆ་ཚང་བ་ཐོར་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་བཟང་བཙོན་དུ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྭར་སོ་ཆོད་གན་གྱིས་སྲིད་འཛིན་ཧུ་སེག་ཁྲི་ཐོག་ཏུ་བསྐྱིལ་བའི་ཅེག་ཀོ་སི་ལོ་ཕ་ཀི་ཡའི་ ༡༩༦༨ ཀྱི་བཙན་འཛུལ་དེར་ལུགས་མཐུན་གྱི་དམའ་འབེབས་དང་ཤྲང་བྱ་བྱས། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༤ ཉིན་སྤྱི་དམངས་གླིང་སྟེགས་དང་། ཡེ་ཨེ་ཕི། ལྷན་དུ་མཛུག་བསྒོམས་མེད་པའི་གྲོས་མོལ་གྱི་རྗེས་སུ་སྲིད་བློན་ཨ་ཊ་མེག་གིས་དགོངས་པ་ཞུས།

དེ་ནས་སྲིད་འཛིན་ཧུ་སེག་གིས་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་ཡོད་ཚོགས་པ་ཁག་དང་མཉམ་དུ་སྲིད་གཞུང་གསར་པའི་གྲུབ་ཆ་ཇི་ལྟར་དགོས་མིན་གྲོས་བསྡུར་བྱེད་པར་རྒྱ་ཅིག་སྐོར་མོའི་གྲོས་མོལ་ལ་ཞུགས་རྒྱུར་སྤྱི་དམངས་གླིང་སྟེགས་དང་ཡེ་ཨེ་ཕི་གཉིས་མགྲོན་འབོད་བྱས། གྲོས་མོལ་ཉེ་མ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚར། ཕྱི་ཟླ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཚེས་ ༡༠ ཉིན་སྲིད་འཛིན་ཧུ་སེག་གིས། གཙོ་བོར་ཚོགས་པའི་ནང་དུ་མེད་པའི་མི་འགྲོ་དང་སྤྱི་དམངས་གླིང་སྟེགས་དང་འཚེ་བར་རྒྱབ་ཕྱོགས་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་གི་ཆ་ཤས་ལེན་པོ་རྣམས་ལས་གྲུབ་པའི་སྲིད་གཞུང་གསར་པ་ཞིག་བཙུགས་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས། དེ་ནས་ཁོ་པས་རང་ཉིད་སྲིད་འཛིན་ནས་དགོངས་པ་ཞུས། ཟླ་དེའི་ཟླ་མཇུག་ཏུ། ཨ་ལེག་ཛན་ཊར། ཊུབ་སེག་མཉམ་མཐུན་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོའི་ངོ་བོར་སླར་ཡང་དབང་ཆའི་གནས་སུ་སླེབས་པ་དང་། འཁྲབ་གཞུང་རྩོམ་པ་པོ། ཕག་ལབ། ཧེ་ཕལ་སྲིད་འཛིན་དུ་བསྐོ་བཞག་བྱས། ཉེ་མ་ཉེ་ཤུ་རྩ་བཞིའི་ནང་དུ་མི་ལོ་ཉེ་ཤུའི་

གོང་གི་དྲག་པོའི་བཙན་འཇུལ་གྱིས་རེ་བ་རྣམས་བཀག་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འཚོ་བ་བྲལ་བའི་སྐྱེར་ལངས་བྱས་ཏེ་དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་ཕམ་ཉེས་སུ་བཏང་། དེ་ནི་དངོས་འབྲེལ་གྱི་ཞི་འཇམ་པའི་གསར་བརྗེ་ཞིག་ཡིན།

ལེའུ་བཅོ་བརྒྱད་པ།

ལཊྭ་ཝི་ཡ། ༡༩༩༡

ཨུ་རུ་སུ་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་འཚོ་གནས་ཀྱི་ལོ་དུས་མཐའ་མ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ། ལི་ཐུ་ཝེ་ནི་ཡ་དང་། (Lithuania) ཨེས་ཊོ་ནི་ཡ། (Estonia) ལཊྭ་ཝི་ཡ་ (Latvia) བཅས་བྭལ་ཊིཀ་ (Baltic) གླི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ་རང་བཙན་གྱི་ལས་འགུལ་བྱུང་བ་རྣམས་ཡོངས་རྫོགས་འཚེ་བ་སྤངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན། ལས་འགུལ་དེ་དག་གིས་སོ་ཝེཊ་ (Soviet) གྱི་དབང་གནོན་དང་། དྲག་དམག་གི་ཐེ་གཏོགས་གསར་པ་སྤྱོན་འགོག་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་དུ། བཀའ་བསྐྱེ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ་དང་། མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ། ངོ་རྒོལ་ཧམ་སྐྱོན་བཅས་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་ཐབས་ལམ་རྣམས་ལ་སྣུས་བརྩོལ། ལཊྭ་ཝི་ཡའི་དཔེ་མཚོན་འདི་དོན་རྐྱེན་གྱི་མཚན་གཞི་ཙམ་ཡིན།

འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པའི་རྗེས་ཐོག་གི་ལོ་དུས་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ། ཨུ་རུ་སུའི་བཙན་འཛུལ་དམག་མིའི་ཁ་གཏད་དུ། ལཊྭ་ཝི་ཡའི་མི་སེར་མང་པོས་དྲག་པོའི་གོ་མཚོན་བཏེགས་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༢ ཙམ་ལ་ས་འོག་གི་འཚེ་བ་ཅན་གྱི་འགོག་རྒོལ་དེར་ལམ་ལྷོངས་མ་བྱུང་བ་གསལ་པོ་ཆགས། དེ་རྗེས་ཀྱི་མི་ལོ་སུམ་ཅུའི་ནང་དུ་ཚོད་ངེས་ཅན་གྱི་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འགོག་རྒོལ་དུ་མ་བྱུང་། འདི་དག་གཙོ་ཆེར་མངོན་གསལ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་འགལ་ཟླ་བརྒྱུད་དེ་མཚོན་པར་བྱས། དཔེར་ན་སློབ་ཕྲུག་ན་གཞོན་ཚོས་དམར་པོའི་གཞོན་ནུའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་གི་ནང་དུ་འཛུལ་ཞུགས་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆབ་འབངས་ཚོས་ཨུ་རུ་སུའི་འོས་བསྡུ་

ཁག་ལ་འོས་ཤོག་མི་འཕེན་པ། སྲང་ལམ་ཁག་ཏུ་ཨུ་རུ་སུའི་སྐད་ཐོག་སྐད་ཆ་མི་ཤོད་པ། འགོག་རྒོལ་བརྒྱུད་དེ་ལཱཊཝི་ཡའི་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་བཅས་ནི་འདི་དག་གི་དཔེ་མཚོན་ཡིན། འོན་ཀྱང་དུས་ཡུན་འདིའི་རིང་ལ་སྒྲིག་འཛུགས་ལྡན་པའི་འགོག་རྒོལ་སྡེ་ཁག་ནི་སྤྱིར་བཏང་ཉུང་ཉུང་དང་གསང་བར་གནས་པ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༦ ནང་དུ་མི་མང་གི་དཔལ་འབྱོར་དང་། རིག་གཞུང་། གང་ཟག་སྒེར་གྱི་ཐོབ་ཐང་བཅས་བརྩི་སྲུང་ཇི་ལྟར་བྱེད་མིན་ལྟ་རྟོགས་བྱེད་པའི་ཆེད། རང་དབང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྡེ་ཚ་ "ཧེལ་སིང་ཀི་–༨༦" (Helsinki-86) ཞེས་པ་ཞིག་གསར་དུ་བཙུགས་ཏེ། ལཱཊཝི་ཡའི་ནང་གི་ཨུ་རུ་སུའི་དབང་བསྒྱུར་ལ་དངོས་སུ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འགོག་རྒོལ་བྱེད་པའི་བཟོ་བཀོད་ཐོན། ཚོགས་མི་ཚོས་ཨུ་རུ་སུའི་དབང་འཛིན་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་མང་ལ་ལཱཊཝི་ཡའི་ནང་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་མྱོང་བཞིན་པའི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་གཞུང་གི་དབྱེ་འབྱེད་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་བཙན་གནོན། དེ་བཞིན་ལཱཊཝི་ཡའི་མི་རིགས་ཨུ་རུ་སུའི་མི་རིགས་སུ་བསྒྱུར་རྒྱུའི་སྲིད་ཇུས་བཅས་མུ་མཐུད་བཞིན་པ་དེ་དག་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་ས་རྟགས་འཁོད་པའི་ཞུ་ཡིག་བྲིས། ཕལ་ཆེར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༧ ཀྱི་ལོ་རྗེས་པོའི་ནང་དུ། ཧེལ་སིང་ཀི་ ༨༦ གིས། ལཱཊཝི་ཡའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་གི་དོན་རྐྱེན་གལ་ཆེ་བའི་ཉིན་མོ་རྣམས་སྲུང་བརྩི་བྱེད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ལཱཊཝི་ཡའི་ནང་དུ་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ངོ་རྒོལ་ཇམ་སྟོན་ཆེ་ཤོས་ཐོག་མ་དེ་གོ་སྒྲིག་བྱས་ཏེ་དངོས་སུ་སྲིད་གཞུང་ལ་རྩིས་མེད་བྱས། སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཚོར་ངོ་རྒོལ་ཇམ་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་འཛིན་བཟུང་དང་

བསྙུན་པོ་བཟོ་བ་དང་། ཚགས་ཤོག་གི་ནང་དུ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ། མང་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་བཅས་བྱས། ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་ཚོས་ཁ་བཙུམ་སྟེ་སྡོད་རྒྱུར་ངོས་ལེན་མ་བྱས།

ཧེལ་སིང་ཀི། ༨༧ གི་དཔེ་མཚོན་དེ་འགོ་ཁྲབ་འགྲོ་བའི་རང་བཞིན་ཞིག་སྟེ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ཟླ་བ་བཞི་པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན། ལཊྭ་ཝི་ཡའི་ཆབ་འབངས། སྲིད་གཞུང་དང་ལྟ་བ་རྒྱབ་འགལ་བྱེད་མཁན་དང་སྲིད་དོན་གྱི་བཙོན་པ་སྔོན་གྲགས་ཅན། གུ་ནར། ཨེས་ཏྲ་ (Gunars Astra) ཡི་ཞུགས་འབྱུལ་གོམ་བགྲོད་ཞིག་ལ་མི་མང་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་ཆ་ཤས་བླངས། འཛམ་གླིང་དམག་ཆེན་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་ཐེངས་དང་པོར་གོམ་བགྲོད་དེའི་སྐབས་སུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ། ལཊྭ་ཝི་ཡའི་རྒྱལ་སྤྱི་བཏང་བ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྒྱལ་དར་ངོ་མ་བསྒྲེངས་འཛུགས་བྱས། ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལཊྭ་ཝི་ཡའི་མཁས་པ་དང་རིག་རྩལ་བ་དུ་མས་ཨུ་རུ་སུའི་སྲིད་བྱུས་ལ་དངོས་སུ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས། ལཊྭ་ཝི་ཡའི་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་ཁོང་ཚོའི་བྱེད་ལས་ལ་དམའ་འབེབས་བྱེད་སྐབས། ཚགས་ཤོག་འགའ་ཞིག་གིས་"ཨུ་རུ་སུའི་དཔོན་རིགས་དང་ཚོགས་པའི་དཔོན་རིགས་བགྲེས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་ལྟ་བའི་ནོར་འཁྲུལ་རྣམས་འགེབ་གཡོལ་ཆེད་མང་གཙོ་ཅན་དུ་གྱུར་བའི་སྲིད་བྱུས་ལ་རྩོལ་བརྡུང་བྱེད་པ་"དེར་དངོས་སུ་ངོས་ལེན་མ་བྱས། འཇིགས་སྣང་བྱེད་རྒྱུའི་ཚབ་ཏུ་ཚོགས་པའི་གསལ་བསྒྲགས་དེས་བཀའ་བརྩེ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ་དེ་བས་ཀྱང་ནུས་པ་ཆེ་རུ་བཏང་།

རྒྱལ་ཡོངས་ལས་འགུལ་གྱི་རྒྱ་བསྐྱེད་ཇེ་སྨྱུར་དུ་སོང་། ལཊྭ་ཝི་ཡའི་རང་དབང་སྒྲིག་འཛུགས་ཞེས་པ་བཙུགས་པ་དང་། མི་མང་འབུམ་ལྔ་ལས་མང་བས་

ཆ་ཤས་བླངས་པའི་ངོ་རྒོལ་གོམ་བགྲོད་དག་རྒྱུན་ལྡན་དུ་གྱུར། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༨ ཟླ་བ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༢༣ ཉིན། ལྭཊ་ཝི་ཡའི་མང་ཚོགས་ཚོགས་པ་ (Popular Front) བཙུགས་ནས་ལོ་གཅིག་ཀྱང་མ་འཁོར་བའི་སྔོན་དུ། བྭལ་ཊིཀ་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་རྒྱལ་ས་རྣམས་མིའི་ལྷུགས་ཐག་གིས་སྦྲེལ་བའི་ཆེད་དུ། ཨེས་ཊོ་ནི་ཡ་དང་། ལི་ཐུ་ནི་ཡའི་རང་བཙན་ལས་འགུལ་དང་མཉམ་དུ་འཛུལ་ཞུགས་བྱས། ཧིཊ་ལྭར། དང་། སི་ཊ་ལིན། གཉིས་དབར་གྱི་ཆོད་གན་དང་། བྭལ་ཊིཀ་རྒྱལ་ཁབ་དག་གི་ནང་དུ་དེའི་མཇུག་འབྲས་ཇི་ལྟར་བྱུང་མིན་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་དྲན་གསོ་གཏོང་བའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་ཕྱིར་མི་མང་ས་ཡ་གཉིས་ལས་མང་བས་ཆ་ཤས་བླངས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་བ་ ༣ ཚེས་ ༡༨ ཉིན། ལྭཊ་ཝི་ཡའི་ཆེས་མཐོའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་མང་གཙོའི་འོས་བསྡུ་ཐོག་མ་དེ་བྱས་སྐབས། ལྭཊ་ཝི་ཡའི་རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཙན་ལས་འགུལ་དང་། མང་ཚོགས་ཚོགས་པའི་རང་བཙན་ལ་མོས་པའི་འོས་མི་རྣམས་ལ་རྒྱལ་ཁ་ཤུགས་ཆེ་ཐོབ། ཟླ་བ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ། ལྭཊ་ཝི་ཡའི་ཆེས་མཐོའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་རང་བཙན་སྐྱར་གསོ་བྱེད་པའི་འདུན་པ་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་མིང་ "ལྭཊ་ཝི་ཡའི་སོ་ཝིཏ། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་" (Latvian Soviet Socialist Republic) ཅེས་པ་ནས། "ལྭཊ་ཝི་ཡའི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་" (The Republic of Latvia) ཞེས་བརྗེ་སྒྱུར་གྱིས་མིང་གསར་དུ་བཏགས། དུས་ཚོད་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། ལྭཊ་ཝི་ཡའི་མི་མང་ཕལ་ཆེ་བས་ཆེས་མཐོའི་ལྷན་ཚོགས་དེ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་སྲིད་གཞུང་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་དང་། ཆེས་མཐོའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་བཙན་

ལས་འགུལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་པའི་ལས་འགན་འཁྱེར།

འོན་ཀྱང་མི་ལོ་ལྔ་བཅུའི་སྔོན་གྱི་ཨུ་རུ་སུའི་མི་འབོར་སྡོ་བཞུད་དང་། ཕྱིར་འབུད་བྱེད་པའི་སྲིད་བྱུས་ཀྱིས་རྐྱེན་པས། ལཊྭི་ཡའི་མི་འབོར་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ལྔ་བཅུར་ཉེ་བ་རིགས་རུས་ཀྱི་ཆ་ནས། ལཊྭི་ཡའི་མི་རིགས་མིན། ལཊྭི་ཡའི་ནང་གི་ཨུ་རུ་སུའི་མི་རིགས་མང་པོས་རང་བཙན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཀྱང་མཁྲིགས་འཛིན་པ་ཚོས་ཆེས་མཐོའི་ལྷན་ཚོགས་དེ་ཁྲིམས་མཐུན་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་ཁས་མ་བླངས་པ་དང་། ཁོང་ཚོར་བྭལ་ཊིཀ་ནང་དུ་གནས་བཅས་པའི་ཨུ་རུ་སུའི་དཔུང་དམག་སྟོང་ཕྲག་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ཟླ་བ་ལྔ་པའི་ཚེས་ ༡༨ ཉིན་ཨུ་རུ་སུའི་སྲིད་འཛིན། ཀོར་བ་ཅེབ་ (Gorbachev) ཀྱིས་ལཊྭི་ཡའི་རང་བཙན་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་དེ་ནུས་མེད་དོན་སྟོང་ཡིན་པའི་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས།

ལཊྭི་ཡའི་རྒྱལ་ས་རི་ག་ (Riga) ཡི་ནང་དུ་སྟོན་ཁ་ཤར་པ་དང་ཨུ་རུ་སུའི་ནང་སྲིད་ལྷན་ཁང་གི་ངན་གྲགས་ཅན་གྱི་ "བླེ་ལེཀ། བེ་རེཊ" (Black Berets) གྱིས་འཕྲུག་སློང་འཇིགས་བསྐུལ་ཇེ་མང་དུ་བཏང་། ཁོང་ཚོའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་མང་ཚོགས་དང་གྲོང་སྡེའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་ཐོག་ཏུ་དྲག་གནོན་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ས་གནས་གང་སར་འབར་རྫས་གཡུགས་རྒྱུ་བཅས་བསྟུས་ཡོད། འཁྲིགས་འཛིན་པ་ཚོས "བདེ་འཇགས་སྐྱོར་གསོའི" དོན་དུ་མོསྐོ་ནས་ཐད་ཀར་ཐེ་གཏོགས་དགོས་པའི་ཞུ་སྐུལ་བྱས་པ་དང་། ཨུ་རུ་སུའི་དབང་གཉེན་གསར་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ངེས། གནས་སྟངས་འདིའི་ནང་དུ་རང་བཙན་ལ་དགའ་བའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་རྣམས་ནས་ཅེ་སྐེ་ཨུ་རུ་སུས་དྲག་པོའི་དཔུང་འཇུག་བྱས་ཚེ། སྤྱི་

མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཐབས་སུ་འཚེ་བ་སྲུངས་པའི་ཐབས་བྱུས་འཚོལ་འགོ་བཙུགས། སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐབས་བསྟུན་གྱི་འཚེ་བ་སྲུངས་པའི་འགལ་ཟླ་དེ་སྒྲིག་འཛུགས་ལྡན་པའི་འཚེ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་བརྗེ་སྒྱུར་བྱེད་རྒྱུ་བྱུས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་ ༣ ཉིན་རི་གཱའི་ནང་གི་ཚོགས་འཕྲོག་ལས་ཁང་དེ་རྡེ་ལེག རྡེ་རེཊ་ཆོས་དྲག་པོའི་སློ་ནས་བཙན་བཟུང་བྱས་པ་དང་། ཨུ་རུ་སུའི་སྲིད་གཞུང་གིས་དམག་བསྐུལ་རྒྱག་སྐབས་བཀའ་བསྐྱེ་དང་ལེན་ཡོང་བའི་གནད་དོན་ལ་བསྟད་དེ། བལྭ་ཊིཀ་མངའ་སྡེ་ཚོའི་ནང་དུ་གནམ་དམག་འཕར་མ་གཏོང་རྒྱུའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་སྐབས་ཚོད་ལྟ་དང་པོ་དེ་བྱུང་། ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ ༩ ཉིན་ལྭཏ་ཝི་ཡའི་རྒྱལ་ཡོངས་རང་བཙན་ལས་འགུལ་གྱིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཚོ་ལ་"ཨུ་རུ་སུའི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དྲག་པོའི་དཔོན་རིགས་དང་། ཁོང་ཚོའི་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་ལས་དག་ལ་འཚེ་བ་སྲུངས་པའི་སློ་ནས་འགོག་རྩོལ་" བྱེད་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་ཞིག་བཀྲམས། ལས་འགུལ་དེས་ལྭཏ་ཝི་ཡའི་མི་མང་རྣམས་ལ་དམག་སྐུལ་ལ་འགོག་རྩོལ་དང་། གདོང་ཐུག་གི་སྐབས་སུ་ཨུ་རུ་སུའི་སྐད་མི་ཤེས་མདོག་བྱེད་པ། ས་ཆའི་མིང་བྱང་དང་། ཁང་པའི་ཨང་གྲངས། སྲང་ལམ་གྱི་རྟགས། མིང་བྱང་སོགས་མེད་པར་བཟོ་བའམ་བརྗེ་སྒྱུར་གྱིས་དམག་མི་མགོ་འཁོར་དུ་འཇུག་པ་བཅས་བྱེད་དགོས་པའི་རེ་སྐུལ་བྱས།

ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཨུ་རུ་སུའི་གནམ་དམག་དཔུང་སྡེ་ནས་ཁྲིམས་མཆོས་མངའ་སྡེ། ལི་ཐུ་ཝེ་ཡའི་ནང་དུ་གོ་མཚོན་བྲལ་བའི་མང་ཚོགས་ཐོག་མེ་མདའ་བརྒྱབས་པ་དང་། ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཊཱང་དམག་དང་ལྕགས་ཁྲབ་

འཁོར་ལོའི་སྡེ་ཚན་གྱིས། ལི་ཐུ་ནི་ཡའི་རྒྱལ་སའི་ནང་གི་གཟུགས་མཐོང་རླུང་འཕྲིན་ལྟེ་གནས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་གྲངས་བཅུ་བཞི་བསད་པ་དང་གཞན་ཉེས་བརྒྱར་རྨས་སྐྱོན་བཏང་། ལཱཊ་ཝི་ཡའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་དེའི་མཇུག་ཏུ་ཁོང་ཚོའི་བང་རིམ་ཡིན་པའི་ཚོད་དཔག་བྱས། ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ ༡༣ ཕྱི་ཞོགས་པ་དེར་ཆེས་མཐོའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གཙོ་འཛིན་གཞོན་པས། ལཱཊ་ཝི་ཡའི་མང་ཚོགས་ལ་གྲོས་ཚོགས་ཁང་དང་། གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་གྱི་ལྟེ་གནས། དེ་བཞིན་རི་སྐའི་ནང་གི་གལ་གནད་ཅན་གྱི་ས་ཆ་གཞན་རྣམས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་བསྐུལ་རླུང་འཕྲིན་ཐོག་རྒྱང་བསྒྲིངས་བྱེད་འགོ་བཙུགས། གྲོང་ཁྱེར་ཡོངས་སུ་མི་དང་དངོས་ཆས་ཀྱི་ལམ་གཅོད་བཟོ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཏིང་། ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་ ༡༣ ཕྱི་ཉིན་གུང་བར་ལ། ལི་ཐུ་ནི་ཡའི་ནང་གི་འགོག་གནོན་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པ་དང་། ལཱཊ་ཝི་ཡ་རང་ལ་དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་པའི་དྲག་རྒོལ་བྱུང་ཚེ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུའི་ཆེད་སེམས་མཚོན་ཆེད་དུ། རི་སྐ་རྙིང་པར་མི་མང་འབུམ་ལྔ་འཛོམས། ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་སའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ཊཀ་ཊར་དང་། རྡོས། ལྡེད་སྡེ་བའི་འཕྲུལ་འཁོར་བཅས་ཀྱིས་བཀག།

འོན་ཀྱང་ངང་སྐྱག་བྱས་པའི་དྲག་རྒོལ་དེ་དངོས་སུ་མ་བྱུང་། ར་ཤི་ཡའི་སྲིད་རིམ་སོ་ཝི་ཡེཊ་ (Russian Supreme Soviet) གྱི་གཙོ་འཛིན། བྷོ་རིས། ཡེལ་སིན་ (Boris Yelsin) གྱིས་བལ་ཊིཀ་མངའ་སྡེའི་ནང་གནས་ལ་དམ་འཛུལ་དང་འཚེ་བ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཟླ་བ་དང་པོའི་ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ལཱཊ་ཝི་ཡ་དང་། ཨེས་ཊོ་ནི་ཡ། ལི་ཐུ་ནི་ཡ་བཅས་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚོ་དང་ལག་འབྲེལ་བྱས། ཡེལ་སིན་གྱིས་ཨུ་རུ་སུའི་དཔུང་དམག་ཚོ་ལ་ཆེས་མཐོའི་ལྷན་

ཚོགས་ཐེ་བའི་བལྟ་ཊེ་ཀ་སྤྲི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱིས་བརྩུགས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་གི་ཐོག་བཙན་ཤུགས་བེད་སྤྱོད་མཚམས་འཛོག་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་ཀྱང་བཀྲམས། ཨུ་རུ་སུའི་དཔོན་རིགས་དང་དཔུང་དམག་འགའ་ཞིག་ནས་བལྟ་ཊེ་ཀ་ནང་བསྐྱར་ཐོང་བྱེད་པའི་བཀའ་ལ་མི་བརྩི་བའམ། ཡང་ན་འབྱུང་འགྱུར་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐད་དུ་དྲག་ཤུགས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་བཀའ་ལ་བརྩི་མེད་བྱེད་རྒྱུའི་རྣམ་པ་མཚོན་པའི་ངོ་ལོག་གི་རྟགས་མཚན་སྟོན་རྒྱུ་ཡང་འགོ་བརྩུགས།

འོན་ཀྱང་། ཧྭི་ལེག ཧྭེ་རེཊ་ཀྱི་དཔུང་སྡེ་ཚོས་ལྟྭ་ཐི་ཡའི་མང་ཚོགས་ལ་ཁྲི་བ་སྒྲོང་བའི་འཇིགས་སྐུལ་བེད་སྤྱོད་མུ་མཐུད་དེ་བྱས་པར་བརྟེན་གནས་སྟངས་ཧ་ཅང་རྫ་དྲག་པོར་གནས། ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ལྟྭ་ཐི་ཡའི་མི་གཅིག་གི་མགོ་ལ་མེ་མདའ་ཕོག་སྟེ་འཆི་རྐྱེན་བྱུང་བ་དང་། ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ཚེས་ ༣༠ ཉིན། ཧྭི་ལེག ཧྭེ་རེཊ་ཚོས། ལྟྭ་ཐི་ཡའི་ནང་སྲིད་ལྷན་ཁང་དུ་དྲག་རྩོལ་བྱས་ཏེ་མི་ལྔ་ལ་སྲོག་རྐྱེན་དང་གཞན་དགུ་ལ་རྨས་རྐྱེན་བྱུང་། ཡིན་ན་ཡང་ཆབ་འབངས་ཚོས་གལ་ཏེ། ཧྭི་ལེག ཧྭེ་རེཊ་ཚོ་ལ་དྲག་རྩོལ་བྱས་ན་མོ་སི་ཀོ་ནས་ཐད་ཀར་དྲག་པོའི་ཐེ་གཏོགས་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་རང་ངོས་ནས་ཁོང་ཚོར་དྲག་པོའི་ཡ་ལན་བྱེད་རྒྱུ་ཐངས།

ཟླ་བ་ལྔའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་ཚེས་ ༣༠ ཉིན། ལྟྭ་ཐི་ཡའི་ཆེས་མཐོའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་བལྟ་ཊེ་ཀ་མངའ་སྡེ་ཚོའི་ཐད་དུ་དམག་མིའི་དྲག་རྩོལ་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་མོ་སི་ཀོའི་ནང་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་ཅིག་ཡོང་ངེས་ཡིན་པའི་དཀྲོག་གཏམ་གསར་པ་ཁྱབ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ། འཆི་བ་ཐངས་པའི་སྤྱང་སྐྱབ་

ལྷེ་གནས་ཞེས་པ་ཞིག་གསར་འཛུགས་བྱེད་པའི་གྲོས་འཆར་ཞིག་ལ་ཆོག་མཆན་སྤྲད།

ཅེ་སྷེ་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་དམ་དྲག་པོའི་རྒོལ་བ་བྱུས་པ་བྱུང་ན། འཚོ་བ་ཐྲངས་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་ལྷེ་གནས་ཁང་གི"ལྷུད་ཤི་ཡའི་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་འཚོ་བ་ཐྲངས་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་གཞི་རྩའི་རྩ་འཛིན" ཞེས་པའི་ནང་ལྷུད་ཤི་ཡ་སྲུང་སྐྱོབ་པ་ཚོས་གཉམ་གསལ་ཐབས་ལམ་དག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ་བྱས། དེ་དག་ནི། "ཁ་གཏད་པའི་ཁྲིམས་དང་། བཀའ་རྩ། བཀའ་ཁྲབ་བཅས་ལ་དངོས་སུ་སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒྲི་དང་ལེན་མི་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བཀའ་རྩ་དང་བཀའ་ཁྲབ་འདི་དག་ལམ་སྟོངས་མི་ཡོང་བ་བཟོ་རྒྱུ། གསང་སྟབས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒྲི་དང་ལེན་མི་ཞུ་རྒྱུ། ལམ་གཅོད་དང་མིའི་ལྟུགས་ཐག་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་མེད་པའི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་ཁ་གཏད་པའི་བྱེད་ལས་ལ་འགོག་ཐབས་སམ་ཐེ་གཏོགས་བྱེད་རྒྱུ། ཁ་གཏད་པ་ལ་གལ་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་རྩ་མེད་གཏོང་བའམ་དེ་དག་ལ་ཐེ་གཏོགས་བྱེད་པ་བཅས་ཀྱིས་མཚོན་གནས་ཚུལ་འགྲེམས་སྤྲོད་དང་། ཕྱིར་ལྡོག ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ། རྣམ་སྟོན་ཁྲོམ་བསྐོར་ངོ་རྒོལ་བཅས་འཚོ་བ་ཐྲངས་པའི་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་སྤྱོད་རྒྱུ། དེ་བཞིན་ཁ་གཏད་པའི་བློ་འགུགས་ཐབས་དང་། གང་ཟག་སྒེར་གྱི་ངོ་རྒོལ། ངོ་རྒོལ་གྱི་ཡི་གེ་དང་དར་འཕྱིན་གཏོང་བ། ཁྲིམས་དང་བཀའ་རྩ་ཁག་དང་འགལ་བའི་རྣམ་སྟོན་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པ། ངོ་རྒོལ་གྱི་རྣམ་པས་ལས་ས་བཞག་སྡེ་འགྲོ་བ" བཅས་ཡིན།

ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱུང་བའི་འགོ་སྐྱོད་དང་། གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱུང་བའི་རྗེས། དེ་བཞིན་དགྲ་བོས་བཙན་འཛུལ་ལམ་བཙན་

བཟུང་བྱེད་བཞིན་པའི་དུས་ཡུན་གྱི་རིང་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་རྣམས་གསལ་ཡོད།

ཕྱི་ཟླ་བརྒྱད་པའི་ཚེས་ ༡༩ ཉིན། མོ་སུ་ཀོ་ནས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་རྒྱུའི་གྲོ་སྒྲིག་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་འཕྲོས། བཱལ་ཊིཀ་ནང་དུ་འགོག་རྒོལ་རྒྱ་ཆེ་ཡོང་བའི་སྟོན་དཔག་དང་བཅས་སཱོ་ཝྱེཊ་གྱི་དཔུང་དམག་གིས་ཞོགས་པ་ཐོ་རངས་ཤིག་ལ་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་སའི་སྒོ་ཚང་མ་དང་སྲང་ལམ་ཆེ་ཁག་རྣམས་བཀག་སྟེ། རི་ག་བཙན་བཟུང་བྱས། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་ལྟེ་གནས་ཁང་ནས། ལཱཏ་ཝི་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་གྲོང་གསེབ་ཁག་ཏུ་དེའི་ལམ་སྟོན་དེབ་ཆུང་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་གསང་བའི་ཐོག་ནས་བཀྲམས། ད་ཆ་རི་ག་གྲོང་ཁྱེར་དམག་དཔུང་གིས་བཙན་བཟུང་བྱས་ཡོད་པར་བརྟེན། ཕྱི་ཟླ་དང་པོའི་ནང་དུ་བྱས་པ་ལྟར་མི་མང་ལ་རྒྱལ་སར་འཛོམས་ཤིག་མ་ལབ་པར། དེ་ལས་ཁྱིམ་ཚང་དང་། གྲོང་བདལ། གྲོང་གསེབ་ཡོད་དོ་ཅོག་འགོག་རྒོལ་གྱི་ལྟེ་གནས་ཤིག་ཏུ་བསྒྱུར་དགོས་པའི་བརྡ་ཁྱབ་བཏང་། ཆེས་མཐོའི་ལྷན་ཚོགས་ནས་ས་གནས་སྲིད་གཞུང་ཚོ་ལ་ཁ་གཏད་དང་ལག་འབྲེལ་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པའི་འབོད་སྐུལ་བྱས་པ་དང་། ལཱཏ་ཝི་ཡའི་ཆབ་འབངས་ཚོས་རང་གི་ལུང་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་འཚོ་བ་སྲུང་བའི་སྒོ་ནས་བྱེད་རྒྱུར་གྲོ་སྒྲིག་ཨང་སར་ཡོད་སྐོར་གྱི་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་རྒྱལ་སྤྱིའི་མང་ཚོགས་སུ་བཀྲམས།

གྲོ་སྒྲིག་ཨང་སར་གྱིས་འགོག་རྒོལ་འགོ་ཚུགས། འོན་ཀྱང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཡོངས་རྫོགས་ལག་བསྟར་གྱི་དགོས་མཁོ་མ་བྱུང་། མོ་སུ་ཀོ། དང་། ལེ་ནིང་ཀླེ་རེ་ཊ། དེ་བཞིན་བཱལ་ཊིཀ་བཅས་ཀྱི་ནང་གི་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འཚོ་བ་སྲུང་བའི་འགོག་རྒོལ་ལ་གདོང་ལེན་མ་ཐུབ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་

པའི་འབད་རྩོལ་དེ་འགོ་བཙུགས་ནས་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཐོར། སོ་ཝིད་ཀྱི་དཔུང་དམག་གིས་མོསྐོ་ཀོའི་ནང་གི་ངོ་རྒོལ་བ་ཚོའི་ཐོག་ཏུ་མེ་མདའ་རྒྱག་རྒྱུའི་བཀའ་ལ་རྩིས་མེད་བྱས་སྐབས། དམག་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་གི་གས་ཆག་རྒྱ་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དང་། གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་བྱུས་ངན་མགྱོགས་པོར་ལྷུ་ཞིག། བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ། ལུཏ་ཝི་ཡ་ལ་རང་བཙན་གཙང་མ་ཐོབ།།

འཆི་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཉམས་ལེན་གྱི་དོན་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་དག་ལས་སླ་པོར་ཡད་ལྷོས་བྱེད་རྒྱུའི་དཔེ་མཚོན་ཞིག་མ་ཡིན། གཉའ་གནོན་བྱེད་མཁན་སྲིད་གཞུང་ཞིག་དང་འཐབ་པའི་སྐབས་སུ་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བསམ་བློའི་བརྟག་དཔྱད་འདིས་ཐབས་ལམ་འདི་དག་དེ་བས་ཀྱང་ནུས་པ་ཆེ་བའི་སྒོ་ནས་བེད་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་གཏོང་ཚུལ་ཤེས་སྲིད་པ་ཡིན། དེས་ན་ང་ཚོས་དངོས་ཡོད་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཐབས་ལམ་འདིའི་ནུས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་འགྲོའི་འཚོལ་ཞིབ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་དོ་སྣང་གི་ཁ་ཕྱོགས་སྐྱུར་དགོས། །།

ཚན་པ་གསུམ་པ།

འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྲིད་དོན།

ལེའུ་བཅུ་དགུ་པ།
སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་རང་བཞིན་དང་སྐྱངས་འཛིན།

སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་རང་བཞིན་རྟོགས་པ་དེས་ང་ཚོར་ཉུས་པ་ལྡན་པའི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་སྟངས་ཤེས་པར་ཕན་ཐོགས་ཡོད།
དབང་ཆའི་གལ་གནད་ལྟེ་བ།

དབང་ཆ་ནི་དོན་དངོས་སུ་སྤྱི་ཚོགས་དང་སྲིད་དོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཚང་མའི་ནང་དུ་གནས་པ་ཡིན།

སྲིད་དོན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་དང་སྲིད་དོན་གྱི་ལག་ལེན་དངོས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་དཀའ་ངལ་ནི་དབང་ཆ་དེར་སྐྱངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ཉེན་ཚབས་ཅན་གྱི་ཁ་གཏད་ཀྱི་དབང་ཆ་འགོག་པར་དབང་ཆ་བདག་གིར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་དགོས་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དབང་ཆ་ནི་རྒྱུད་སྐྱེལ་དང་གནོན་ཤུགས་ཚང་མའི་ཕྱོགས་

བསྒོམས་ཡིན། དེ་ནི་སྡེ་ཚན་ཁག་གིས་སྡེ་ཁག་དེའི་ཐུན་མོང་གི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་ཡུལ་དང་། ཡང་ན། གཞན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་དངོས་ཤུགས་གང་རུང་གིས་སྤངས་འཛིན་ཆེད་འབད་བརྩོན་བྱེད་རྒྱུར། མི་མང་གི་སྡེ་ཁག་དེས་སྡེ་ཁག་ཅིག་ཐོག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་དེ་ཡིན།

སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆ་ནི་གཞུང་འབྲེལ་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ཡང་ན་མི་མང་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་དམིགས་བསལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་འགལ་ཟླ་གང་རུང་ཐོག་སྲིད་དོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་ཕྱིར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་པའི་གྲས་ཤིག་རེད། དེས་ན་སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཤུགས་ཞེས་པ་དབང་ཆ་དང་། རྒྱུད་སྐུལ། གནོན་ཤུགས། བཙན་ཤེད་ཆ་ཚང་བ་དབང་འཛིན་པའི་འདོད་འདུན་འགྲུབ་པའམ་འགོག་པར་བེད་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལ་གོ་ཆོག

སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་གཞི་རྩའི་རང་བཞིན།

དབང་ཆའི་རང་བཞིན་གྱི་ཐད་ལ་འདོད་ཚུལ་ལྟ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་སྣང་།

ཁྱབ་ཤུགས་གཅིག་སྡུད་ཀྱི་དབང་ཆའི་འདོད་ཚུལ་གྱིས་མི་དམངས་ནི། ཕ་ཤུལ་བུ་འཛིན་གྱི་ལམ་ལུགས་གཞན་གྱི་སེམས་བཟང་དང་། ཐག་གཅོད། ཡང་ན་དེ་དག་གི་གཞུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་བཅས་ལ་བརྟེན་ལྟོས་བྱེད་པར་འདོད་ཀྱི་ཡོད། འདོད་ཚུལ་དེས་དབང་ཆ་ནི་བཀོད་འདོམས་ཀྱི་རྩེ་

མོར་གནས་པའི་གང་ཟག་རེ་ཟུང་གིས་འཁྲིན་པར་འདོད་པ་ཡིན། དེས་དབང་ཆ་ནི་རང་ཚུགས་ཡུན་གནས་ཐུབ་པ་དང་། བརྟན་པོར་གནས་པ། ལས་སླ་པོ་དང་མྱུར་མོར་སྟངས་འཛིན་ནམ་གཏོར་བཤིག་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད།

དབང་ཆ་སྤྱི་ཚོགས་ནས་འབྱུང་བའི་འདོད་ཚུལ་གྱིས་སྲིད་གཞུང་ངམ་ལམ་ལུགས་གཞན་རྣམས་མི་མང་གི་སེམས་བཟང་དང་། ཐག་གཅོད། རྒྱབ་སྐྱོར་བཅས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། དེས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དུ་མ་ནས་དབང་ཆ་དེ་སྣ་མཐུད་དེ་འབྱུང་བར་འདོད། དེས་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ནི་སྲ་བརྟན་མེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་དེའི་ནུས་ཤུགས་དང་འཚོགས་ཀྱི་ཚེད་མི་དམངས་དང་སྤྲིག་འཛུགས་དུ་མའི་མཐུན་ལམ་ལས་བསྐྲུན་པའི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་དེར་ཁ་སྣོན་བྱེད་པར་བརྟེན་པར་འདོད། མཐུན་ལམ་དེ་ཡང་རྒྱུན་གནས་ཡོང་དང་མི་ཡོང་གི་ངེས་པ་མེད། དེས་ན་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་དེའི་སྟངས་འཛིན་ཡག་ཤོས་འབྱུང་ཁུངས་དེ་རང་དུ་བྱེད་ཐུབ།

སྤྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་དོན་དབང་ཆའི་རྨང་གཞི།

སྤྱི་ཚོགས་དང་། སྲིད་གཞུང་སྤྱི་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུ་བཀོད་འདོམས་བྱེད་པའི་གོ་གནས་མཐོ་ཤོས་འཛིན་པའི་གང་ཟག་གམ་སྡེ་ཚན། ཡང་ན་སྲིད་སྐྱོང་པ་གང་ཞིག་ལ་འདིར་དབང་འཛིན་པ་ཞེས་ཟེར། དབང་འཛིན་པ་

ཚོར་དབང་ཆ་ལྡན་སྐྱེས་པ་མེད། དབང་ཆ་དེ་ཁོང་ཚོར་གཞན་ཞིག་ནས་ཡོང་དགོས། དེས་ན་ཁོང་ཚོའི་དབང་ཆ་དེ་འགྱུར་ལྡོག་ཅན་ཞིག་ཡིན། ཁོང་ཚོར་དབང་ཆ་ཇི་ཙམ་ཡོད་མིན་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་དབང་ཆ་ཇི་ཙམ་སྤྲད་མིན་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དབང་ཆར་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡོད།

ཀ། སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས།

༡། དབང་ཚད། ཇེཀིས། མ་རི་ཏན། (Jacques Maritain) གྱིས་མི་གཞན་གྱིས་གཞན་གྱིས་བཀའ་བསྐོ་དང་ལེན་ཞུ་དགོས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཤོད་པ་དང་། ལམ་སྟོན་བྱེད་པ། བཀའ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ལ་དབང་ཚད་དུ་གོ་དགོས་པའི་འགྲེལ་བཤད་གནང་ཡོད། དབང་ཚད་དེ་མི་དམངས་ཀྱིས་དང་དུ་བླངས་ཏེ་ངོས་ལེན་བྱས་པ་ཡིན་པར་བརྟེན་བཙན་འགེལ་བྱེད་མི་དགོས་པར་རང་ཆས་སུ་གནས་པ་ཡིན། སྐྱེས་བུ་དེའམ་སྡེ་ཁག་དེ་གོང་དུ་བཀུར་འོས་སུ་འཛིན་པ་དང་། ངོས་ལེན་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་འཐུས་པ་མིན། དབང་ཆ་ནི་སྟོབས་ཤུགས་དང་གཅིག་མཚུངས་མིན་ཡང་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཡིན།

༢། མིའི་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། ཆབ་སྲིད་དབང་འཛིན་པ་ཞིག་གི་སྟོབས་ཤུགས་ནི་ཆབ་སྲིད་དབང་འཛིན་པ་དེ་ལ་མི་གྲངས་ཇི་ཙམ་གྱིས་བསྐོ་བཀུར་བྱེད་

མེད་དང་། མཐུན་ལམ་བྱེད་མེད། དེ་བཞིན་རིགས་རམ་དམིགས་བསལ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་མེད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སྲིད་བཏང་མི་འབོར་གྱི་ནང་དུ་གྲངས་ཚད་ཇི་ཙམ་མཆིས་མེད་དང་། དེ་དག་གི་སྙིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་ཁྱབ་ཚད་བཅས་ཀྱིས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད།
༣། རིག་རྩལ་དང་གོ་རྟོགས། ཆབ་སྲིད་དབང་འཛིན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ནི་མང་འཚོགས་མི་མང་དེ་དག་གི་རིག་རྩལ་དང་། གོ་རྟོགས། འཛིན་ཐང་བཅས་ལ་རག་ལས་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་རིག་རྩལ་དང་། གོ་རྟོགས། འཛིན་ཐང་བཅས་དབང་འཛིན་པའི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་བ་ཇི་ཡིན་གྱིས་ཀྱང་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད།

༤། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན། སེམས་ཁམས་དང་ལྷ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ནི། དཔེར་ན་བཀའ་བསྒོ་དང་ལེན་དང་གུས་བཀུར་གྱི་གོམས་གཤིས་དང་བསམ་བློའི་འཁྲེར་སོ་ཇི་ཡིན་དང་། ཐུན་མོང་གི་དམིགས་ཡུལ་དང་། ལྷ་བ། དད་པ་སོགས་ཡོད་མེད་ལྟ་བུ་ཡིན།

༥། དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན། དབང་འཛིན་པས་མཁར་དབང་དང་། རང་འབྱུང་གཏེར་རྫས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས། ནོར་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས། འཁྲིམ་འགྲུལ་དང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་སོགས་ལ་སྟངས་འཛིན་ཇི་ཙམ་བྱེད་མེད་གྱིས་དབང་འཛིན་པའི་དབང་ཤུགས་ཀྱི་ཁྱབ་ཚད་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན།

༦། ཉེས་ཆད། ཇོན། ཨསཊིན། (John Austin) གྱིས་ངེས་ཚིག་བཀོད་པ་ལྟར་ན་”བཀའ་ལ་བརྩི་བཀུར་ཞུ་རུ་འཛུག་པའི་བྱེད་ལས་ཤིག་ལ་”ཟེར། ཆབ་སྲིད་དབང་འཛིན་པའི་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་རང་གི་ཆབ་འབངས་དང་དབང་འཛིན་པ་གཞན་གྱི་འགལ་ཟླར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་ཉེས་ཆད་དམ་ཉེས་པའི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ལ་གོ་བ་ཡིན། ཉེས་ཆད་འདི་དག་ཆབ་སྲིད་དབང་འཛིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀོད་འདོམས་ལ་བརྩི་བཀུར་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་དབང་ཆར་དང་དུ་བླངས་ཏེ་ངོས་ལེན་ཞུ་རྒྱུའི་ཁ་སྣོན་དུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་ཡིན། ཉེས་ཆད་དེ་དག་འཚེ་བ་དང་བཅས་པ་དང་འཚེ་བ་མེད་པ་གཉིས་ཀ་ཡོང་སྲིད། དེ་བཞིན་འགོག་རྐྱེན་ཙམ་གྱི་ཆེད་དང་ཉེས་པའི་ཆེད་དུ་དམིགས་སུ་བཀར་བའང་ཡོང་སྲིད། བཀའ་བཀོད་དངོས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་བཀའ་ལ་མི་བརྩི་བའི་བྱ་སྤྱོད་འགོག་ཆེད་དུ་འཚེ་བ་ཅན་གྱི་རྒྱལ་ནང་གི་ཉེས་ཆད་དཔེར་ན་བཙོན་འཛུག་དང་སྲོག་ཐོག་ཏུ་གཏོང་བ་སོགས་སྤྱིར་བཏང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་ཡིན།

དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་དྲུག་པོ་འདི་དག་ཚང་མའམ་ཡང་ན་ཁ་ཤས་ཚང་མིན་ནི་རྒྱུན་དུ་དོན་གནད་ཀྱི་ཚོད་གཞི་ལྟ་བུར་དེ་དག་ཐོབ་མིན་ནི་དུས་རྒྱུན་དུ་འཕོ་འགྱུར་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཟད། དེ་དག་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་པོ་གཅིག་ལ་ཆ་ཚང་འཛོམས་པའམ། ཡང་ན་སྡེ་གཅིག་ཀྱང་མ་འཛོམས་པའི་སྐབས་ནི་སྲིད་མཐའ་ཙམ་ཡིན།

ཁ། འབྱུང་ཁུངས་འདི་དག་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན།

དབང་སྒྱུར་བྱེད་པོའི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་འདི་དག་མངའ་འབངས་ཀྱི་

མཐུན་ལམ་དང་ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ང་ཚོས་དབང་ཆ་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་པར་ཆ་བཞག་ན། སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་གང་ཞིག་སྐྱོང་བ་དང་གནས་པའི་ཆེད་དབང་ཆ་དགོས་ངེས་ཅན་ཡིན། དབང་སྒྱུར་པ་ཚང་མར་སྲིད་སྐྱོང་བ་དང་བཀའ་འདོམས་པ། བཀའ་བསྒྲི་དང་ལེན་ཞུ་འོས་པ། དེ་བཞིན་ཁོང་ཚོའི་དབང་ཆ་བཅས་ལ་ངོས་ལེན་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་གོམས་གཤིས་ཡོང་བའི་གནད་འགག་ལྟ་བ་དེ་གཞན་གྱི་བློ་འགུག་རྒྱུ་དེ་ཡིན། བཙན་དབང་མ་ཡིན་པའི་དམ་ཚིག་ཅིག་མེད་ཕྱིན་ཆད། ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་དེ་གོམས་གཤིས་སུ་འགྱུར་བ་དཀོན་པོ་ཡིན། གནད་བསྡུས་ཏེ་བཤད་ན། དབང་ཆ་དེར་ངེས་པར་དུ་དང་བླངས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས།

དབང་ཆ་དེར་ཉམས་རྒྱུད་དམ་འཐོར་ཞིག་བྱུང་ཚེ་ཆབ་འབངས་ཀྱི་ཅེ་གསུང་དང་ལེན་ཞུ་བའི་བསམ་བློ་ཉམས་དམས་སུ་འགྲོ་བ་འབྱུང་ངེས་པ་དང་། དེ་ནས་བཀའ་བསྒྲི་དང་ལེན་ཞུ་དང་མི་ཞུ་རྟོག་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་བཀའ་ལ་མི་བསྒྲི་བའང་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན། དབང་ཆ་བརླག་པ་འདིས་དབང་འཛིན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཁ་ཐོར་དུ་གཏོང་རྒྱུར་གཡོ་འགུལ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་ལ། དབང་འཛིན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་དེ་ཧ་ཅང་ཉུང་དུ་ཕྱིན་ཏེ་དེ་ལ་དབང་ཆ་མི་སྤྲོད་པའི་མཚམས་སུའང་སླེབས་ཀྱི་ཡོད།

དབང་སྒྱུར་བྱེད་པོ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཆབ་འབངས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་དང་རོགས་སྐྱོར་ལ་ངེས་པར་དུ་བརྟེན་དགོས། དབང་སྒྱུར་པའི་སྟངས་

འཛིན་ཇི་ཙམ་གྱི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཞིབ་ཕྲ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་སྲིད་སྐྱོང་པ་དེར་མི་སྣེར་དང་། སྡེ་ཚན། ཚོགས་པ། སྡེ་ཚན་ཆུང་ཁག་བཅས་ཀྱི་རོགས་སྐྱོར་དགོས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་རོགས་སྐྱོར་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པོའི་དབང་ཆ་ངོས་ལེན་མ་བྱས་ཚེ། ཁོང་ཚོས་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པོའི་བཀའ་དགོངས་ཡག་པོ་མི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡང་ན་ཕྱར་རྒྱུན་གྱི་རོགས་སྐྱོར་སུ་མཐུད་སྤྲོད་རྒྱུར་ཐད་ཀར་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པའང་ཡོང་སྲིད། འདི་འདྲ་བྱུང་ན་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པོའི་དབང་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ཉམས་དམས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

བཀའ་ཉེས་ཀྱི་ཆད་པ་སོགས་བཅད་དུ་རུང་ཡང་དབང་སྒྱུར་པ་པོ་དེར་ཆབ་འབངས་ཀྱི་འདོད་བློར་མི་འབབ་པའི་ཕྱི་ཚུལ་ཙམ་ལས་ལྷག་པའི་ཉན་འཛོག་དགོས་པ་ཡིན། དབང་སྒྱུར་པའི་དབང་ཆར་ཆབ་འབངས་ཀྱི་ངོས་ལེན་དེ་ཙམ་མེད་ན་ཉེས་ཆད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ཀྱང་དེ་ཙམ་མེད། ཆབ་སྲིད་དབང་བསྒྱུར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་མི་མང་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་སྟབས་སྲིད་སྐྱོང་པ་དེ་རྒྱུན་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐད་ཀའི་ཕྱག་རོགས་དང་སྤྱིར་བཏང་མི་མང་གི་ཤུགས་རྐྱེན་དང་འགོག་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་དགོས། གང་དུ་སུ་ལ་ལྟོས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེར་སྟངས་འཛིན་གྱི་ནུས་པའང་ཆེ་བ་ཡོང་།

མགོ་བཏགས་ཞུ་བ་དང་ཉེས་ཆད་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད། དང་པོར། ཉེས་ཆད་གཏོང་ཐུབ་པ་དང་འོས་པའི་ཚུལ་དེ་ཡང་དམའ་མཐར་ཆབ་འབངས་འགའ་ཤས་ཀྱི་མཐུན་ལམ

> དང་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བ་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། གཉིས་པར་ཉེས་ཆད་ཀྱི་ཕན་ནུས་ཡོད་མེད་དེ་ཡང་ཉེས་ཆད་འགེལ་བའམ་འཛིགས་སྐུལ་བྱེད་ཡུལ་ཆབ་འབངས་ཀྱི་ཡ་ལན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། འདིར་དྲི་བ་ནི་འཛིགས་སྐུལ་མ་བྱུས་པར་མི་མང་གིས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཇི་ཙམ་ཞུ་བ་དང་། ཉེས་ཆད་བཏང་ཡང་མི་དམངས་ཀྱིས་སྙུ་མཐུད་དེ་བཀའ་ལ་བརྩི་མེད་ཇི་ཙམ་བྱེད་མིན་དེ་རེད།

དབང་སྒྱུར་པ་ཞིག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་བརྩི་གི་མེད་པ་རྟོགས་པ་དང་ཉེས་པ་གཏོང་བའི་ནུས་པ་དེ་སྐབས་དེར་གནས་བཞིན་པའི་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་གནས་བབས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། ཇི་ཙམ་གྱིས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་ངང་ཚུལ་ཤུགས་ཆེ་བ། དེ་ཙམ་གྱིས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བའི་གནས་ཚུལ་རྟོགས་པ་དང་ཉེས་ཆད་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མང་བ་ཡོད། ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་གནས་བབས་ཇི་ཙམ་སྐྱོ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་བརྩི་བཀུར་ལག་བསྟར་གྱི་ནུས་པ་ཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

དབང་སྒྱུར་པའི་དབང་ཆ་ནི་སྙུ་མཐུད་དེ་རོགས་སྐྱོར་འདི་དག་ཚང་མ་ཐོབ་མིན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན། རོགས་སྐྱོར་འདི་དག་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཆ་ཚང་གང་ལས་གྲུབ་པའི་གཞུང་ཞབས་དཔོན་རིགས་དང་། མི་སྒེར། ལས་བྱེད་པ་སོགས་ལས་འབྱུང་བ་མ་ཟད་ཡན་ལག་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ལས་ཀྱང་ཡོང་བ་ཡིན། འདི་དག་ནི། སྡེ་ཚན་དང་། ལས་ཁུངས། ཡན་ལག་ལས་ཁུངས། ཚོགས་ཚུང་ཁག་བཅས་ནས་ཀྱང་ཡོང་སྲིད།

དབང་སྒྱུར་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་གོ་གནས་བརྟན་པོ་བཟོ་བ་དང་སྲིད་བྱུས་ལག་

བསྒྱུར་ཡག་པོ་བྱེད་ཐུབ་པར་གང་ཟག་སྒེར་དང་། རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཁག་ནས་མཐུན་ལམ་བྱེད་རྒྱུར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པ་སྲིད་པ་ལྟར། སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་འདི་ཚོས་ཀྱང་དགོས་ངེས་ཀྱི་མཐུན་གྱུར་མི་སྤྲོད་པའང་ཡོང་སྲིད། ཅེསཊར། ཨེ་ཡི། ཧྣརྣཊ། (Chester I. Barnard) གྱིས་ (དེས་ན་གལ་ཏེ་གང་ཟག་སྒེར་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་གིས་འདོད་འདུན་མེད་ན་གོང་མའི་བཀའ་རྫི་གནང་ལག་ལེན་སུས་ཀྱང་བསྒྱུར་མི་ཐུབ་པ་ཡིན།) ཞེས་བྲིས་གནང་ཡོད།
སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཤིག་གི་ནང་གི་བདེ་འཛུགས་ནི། ལམ་ལུགས་དེས་སྐྱངས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་སྟོབས་དང་ལམ་ལུགས་དེར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་སྟོབས་ཆེ་ཆུང་དབར་གྱི་བསྡུར་ཚད་ཀྱིས་གཞལ་ཐུབ་པ་ཡིན།

བཀའ་བཀྱི་དང་ལེན་ནི་སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་སྟེང་ཁམས་ཡིན།

བཀའ་འདོམས་དང་བཀའ་བཀྱི་དང་ལེན་གཉིས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ནི། རྟག་ཏུ་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་དང་ཕན་ཚུན་ནུས་པ་བཏོན་རེས་ཀྱི་ཚད་གཞི་གང་རུང་ཞིག་ཡིན། འདིའི་དོན་ནི། དེ་དག་གཅིག་གིས་གཞན་དེར་ཤུགས་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡིན། ཉིགས་ར་བསྐྱལ་བ་དང་ཉེས་ཆད་གཏོང་བ་སོགས་གང་བྱས་ཀྱང་གཤམ་འོག་པ་དག་གི་ངོས་ནས་རེ་བ་བྱས་པ་གཞིར་བཟུང་གི་གཅིག་མཐུན་(ཅང་མི་སྨྲ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་ལེན་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་དངོས་སུ་མོས་མཐུན་བྱེད་པ་) མེད་ན་དབང་ཚད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་འཐུས་ཚང་ཡོང་མི་ཐུབ།
སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་དང་དེ་བཞིན་རྩོམ་འཛིང་ཅན་གྱི་ཚོགས་པའི་གྲུབ་ཆའི་སྡེ་ཁག་སྣ་མང་གི་དབར་འབའ་གོང་དང་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཕན་ཚུན་ནུས་པ་བཏོན

རེས་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི།། མཐོ་རིམ་གྱི་གོང་བུ་དེ་གཤམ་འོག་གི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་དང་དེ་དག་གི་ཡན་ལག་སྡེ་ཁག་ཚོས་བཀའ་ཁྲབ་དང་ལེན་དང་ལས་དོན་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་མིན་ལ་རག་ལས་ཡོད། བཀའ་འདོམས་དང་བཀའ་ཁྲབ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དང་ལེན་མི་ཡོང་བར་བརྟེན། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིད་ལེན་དང་ལྟོས་རེས་དེ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ནང་དུའང་ཡོང་བ་ཡིན།

དབང་སྒྱུར་པས་དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་པ་དང་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་རྒྱུར་ལམ་སྟོངས་ཇི་ཙམ་ཡོང་མིན་དེ་སྲིད་སྐྱོང་པ་དང་། ཆབ་འབངས། དེ་བཞིན་གནས་བབས་བཅས་ཕན་ཚུན་ནུས་པ་འདོན་རེས་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་མཐུན་ལམ་དང་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་ཚད་གཞི་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན། སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་པ་ཞིག་གི་དབང་ཆ་དེ་ལམ་ལུགས་དེ་ལ་བརྩི་བཀུར་བྱེད་དུ་འཇུག་ཐུབ་པ་དང་བརྩི་བཀུར་དེ་ལས་ལས་འགྲུལ་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་ཐོབ་ཐུབ་པ་བཟོ་ཐུབ་མིན་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན།

ཅིའི་ཕྱིར་མི་མང་གིས་བརྩི་བཀུར་བྱེད་དམ།

སེམས་ཁམས་རིག་པའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། དབང་སྒྱུར་པའི་དབང་ཤུགས་གང་དུ་གནས་མིན་དཔྱོད་པའི་དཀའ་ངལ་ལྷེ་བ་དེ་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། གྲུབ་ཚུལ། རྒྱུན་འཁྱོངས་བཅས་ལ་གོ་སྐབས་ཇི་ཡོད་ཀྱི་སྟེང་དུ་གནས་ཡོད།

ཀ། བཀའ་བརྩི་དང་ལེན་ཞུ་བར་རྒྱུ་མཚན་དུ་མ་ཡོད།

དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་མི་མང་གིས་དབང་སྒྱུར་པར་ཅི་གསུང་བཀའ་སློབ་ཞུ་བའི་ཐད་ལ་རང་རྒྱ་འཕེར་བའི་འགྲེལ་བཤད་གཅིག་མེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་རྣམ་གྲངས་མང་བ་དང་། རྟོག་འཛིང་ཅན། ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བ་བཅས་ཡོད་པ་དག་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཡིན།

- གོམས་གཤིས།
- ཉེས་ཆད་ཀྱི་འཇིགས་སྣང་།
- བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགན།
- རང་ཉིད་ཀྱི་ཁེ་ཕན།
- སྲིད་སྐྱོང་པ་དང་སེམས་ཁམས་གཅིག་མཐུན།
- དགའ་སྡུག་ཁྱད་མེད་དུ་གནས་པ།
- ཆབ་འབངས་ཀྱི་ནང་དུ་རང་གིས་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པ།

ཁ། དབང་སྒྱུར་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་ངོ་ཚབ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྒྲེ་དང་ལེན་ཞུ་ཚུལ།

དབང་སྒྱུར་པ་ཚང་མས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཤིག་ནས་ཐོབ་པའི་མཐུན་ལམ་དང་བཀའ་བསྒྲེ་དང་ལེན་དེ་དག་སྤྱི་ཚོགས་རྣལ་ཡོར་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད། མི་འཁོར་གྱི་ཆ་ཤས་འདི་དག་གི་ཀུན་སློང་ནི་གོང་དུ་དཔེ་མཚོན་དུ་བཤད་ཟིན་པ་ནང་བཞིན་ཡིན་པའི་སྟེང་དུ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགན་དང་། སྒེར་སོ་སོའི་ཁེ་ཕན་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད།

ག། བཀའ་བསྒྲེ་དང་ལེན་འབྱུང་དུ་ངེས་པ་མེན།

འབྲེལ་ཡོད་གང་ཟག་སྒེར་དང་། སྤྱི་ཚོགས། དེ་བཞིན་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་བསྟུན་ཏེ་བཀའ་བསྒྲེ་དང་ལེན་གྱི་ཚད་གཞིར་རྒྱུན་དུ་འགྱུར་འགྲོས་བྱེད་པ་ཡིན། མི་མང་ཕལ་ཆེ་བས་གོམས་གཤིས་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་བཀའ་བསྒྲེ་དང་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་ནང་དུས་སྐབས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ལ་གལ་ཏེ་དབང་སྒྱུར་པ་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལ་གཞན་གྱིས་བསྒྲེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པོ་རང་ཡང་བཅད་མཚམས་ཤིག་གི་ནང་དུ་སྡོད་དགོས། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་བ་དང་དབང་སྒྱུར་པ་པོ་དེས་ཆབ་སྲིད་སྒྲིང་སྟངས་ལ་འབངས་ཀྱིས་བཟོད་བསྲན་བྱེད་མ་ཐུབ་པའི་སྐབས་ཤིག་ཆགས་ཚེ། ཅང་མི་སྨྲ་བར་སྡུག་འཁྱུར་ནས་མི་སྡོད་པ་དང་། ཡང་ན་བཀའ་བསྒྲེ་དང་ལེན་བྱེད་པ་ལས་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་དང་། སྟབས་མི་བདེ་བ། དེ་བཞིན་རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེ་ལ་དོ་ཁོག་འགྲོ་གི་ཡོད་ཀྱང་གདོང་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན།

དབང་སྒྱུར་པ་ཚོར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་ཞིག་ནས་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་བཀའ་བསྒྲེ་དང་ལེན་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་སྤྱི་ཡོངས་ནས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བའི་དོགས་པ་དུས་རྒྱུན་དུ་བྱེད་ཀྱི་མེད།

སོས་མཐུན་གྱི་ལས་འགན།

ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་དགོས་པ་དང་ཆད་པ་གཅོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་རེ་རེ་བཞིན་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་ནུས་པ་སྐྱེད་དུ་འཛུག་པ་ལ་འབངས་འཁོར་མི་རེ་ངོ་རེའི་ཚོད་སེམས་དང་བློ་སྟོབས་བརྒྱུད་དེ་བགོལ་སྤྱོད་བྱེད་དགོས།

ཅེ་སྤེ་འབབས་ཀྱིས་ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་ད་ཡོད་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་གཞི་རྟེན་ལྷེང་ངེས་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་ཤུགས་རྐྱེན་དང་། བྱུང་རྐྱེན། ནུས་པ་གསར་པ་དང་མཉམ་དུ་འབབས་ཀྱི་བློ་སྟོབས་དང་ཚོད་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་སྲིད། གནས་སྐབས་དེ་འདྲར་མཚམས་རེ་གང་ཟག་སྐེར་གྱི་ཚོད་སེམས་ཀྱི་ནུས་པ་ལྡན་པའི་འགྲུལ་སྐྱོད་གཏོང་སྲིད་པ་ཡིན།

དབང་སྒྱུར་པ་ཞིག་གི་མཐར་ཐུག་གི་སྟོབས་ཤུགས་གནས་སའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཅེས་པ་དེ་ཉེས་ཆད་ཀྱི་ཞེད་སྣང་ (འཇིགས་སྐུལ་དབང་གིས་མོས་མཐུན་བྱེད་དགོས་པ་)དང་། རང་མོས་ཀྱི་མོས་མཐུནོ་དགོས་དབང་གིས་སྒྲུད་པ་)གཉིས་བསྡོམས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན། དེ་གཉིས་ཀ་འབབས་ཀྱི་འདུན་པ་བརྒྱུད་དེ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན།

ཀ། ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ནི་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དང་དུ་བླངས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ནི། རང་འགུལ་མིན་ལ། ཆ་སྙོམས་ཀྱང་མིན། ཡོངས་ཁྱབ་ཀྱང་མིན་ལ། རྒྱུན་ཆད་མེད་པའང་མིན། ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བ་དང་མགོ་སྐོར་བའི་སྣང་གནོན་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ཉེས་ཆད་ཀྱིས་རྟག་པར་ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་བསྐྱུན་ཐུབ་པ་མིན།

བཀའ་བཙྩེ་ཞུ་དང་མི་ཞུའི་དབར་གྱི་སྐེར་གྱི་གདམ་ཁ་དེར་བཀར་རྩིས་པའི་མཇུག་འབྲས་ཀྱི་རིན་ཐང་གཞལ་བ་དེས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་

འབངས་མི་སེར་གྱི་ངོས་ནས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུས་པའི་མཇུག་འབྲས་དེ། ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མ་ཞུས་པའི་མཇུག་འབྲས་ལས་ཆེས་སྡུག་པ་མཐོང་ན་ཁོང་ཚོས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བ་ངེས་ཆེ་བ་ཡིན།

གང་ཟག་ཅིག་གིས་བཀོད་འདོམས་ལ་ཉན་འཛོག་བྱེད་པའི་དུས་དེ་ཙམ་ཁོ་ནར་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་གནས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ངས་བཙོན་ཁང་དུ་ཤར་བསྐྱོད་བྱས་ན་ངས་བཀའ་ལ་བརྩིས་པ་རེད། གལ་ཏེ་ང་བཙོན་ཁང་དུ་དྲུད་དེ་འཁྲིད་ཡོད་ན་ངས་བཀའ་ལ་བརྩིས་མེད།

དེས་ན་གཟུགས་པོ་གཅིག་པུར་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པའི་ཕྱིའི་བཙན་ཤེད་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཕྲན་བུ་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་དེས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་རུ་འཇུག་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད། བཀའ་ལ་མི་བརྩི་བའི་མི་སེར་གྱི་ཐོག་ཏུ་ཐད་ཀར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིའི་བཙན་ཤེད་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་ཡུལ་རེ་འགའ་བ་འགའ་ཤས་འགྲུབ་ཐུབ་པ་དཔེར་ན། གཟུགས་པོར་འགུལ་བསྐྱོད་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་དང་། འགུལ་བསྐྱོད་བྱེད་རྒྱུར་བཀག་འགོག་བྱེད་པ། ཡང་ཁོང་ཚོའི་མཁར་དབང་དང་དངུལ་སོགས་དམ་འཛིན་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་ལྟར་བྱས་པའི་འབྲས་བུར་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་རུ་འཇུག་ཐུབ་པའི་ངེས་པ་མེད། དབང་སྒྱུར་པའི་བཀོད་འདོམས་དང་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བརྒྱ་ཆ་ཆེས་མང་བ་ཞིག་ནི་མི་སེར་གྱིས་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བཞིན་སྤྲོ་བཞིན་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བར་ཞེན་སྐུལ་བྱས་པ་ཉག་ཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་ཐུབ་པ་ཡིན། (ས་དོང་འབྲུ་བར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པའི་མི་དེ་བསད་པ་ཡིན་ཀྱང་ས་དོང་དེ་མ་འབྲུས་པར་ལུས་ཀྱི་ཡོད།) ཉེས་ཆད་ཀྱི་ཞེད་སྣང་གིས་རྐྱེན་ལས་ཉེས་ཆད་རང་ངོས་ནས་ཅི་གསུང་བཀའ་

སྒྲུབ་བསྐྲུན་གྱི་མེད།

འོན་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཆེས་ཤུགས་དྲག་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཆེས་དམིགས་བསལ་བ་འགའ་ཞིག་གི་སྐབས་མ་གཏོགས། མི་མང་ཤས་ཆེ་བས་གནས་སྐབས་ཕལ་ཆེ་བར་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མ་ཞུས་པའི་ཆད་པ་མྱོང་རྒྱུར་འདོད་པ་རྩ་བ་ནས་མེད། གནས་སྐབས་འདི་ལྟ་བུར་སྐབས་རེ་ཉེས་ཆད་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བ་ཡོང་བ་ཡིན།

མདོར་ན་དབང་སྒྱུར་པ་ཞིག་གི་དབང་ཆ་ནི། དབང་ཆ་དེའི་འབྱུང་ཁུངས་མང་པོ་དག་ཐོབ་དང་མི་ཐོབ་ལ་རག་ལུས་པ་དང་། དེ་ཡང་མི་སེར་གྱིས་སྒྲུད་པའི་མཐུན་ལམ་དང་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚད་གཞི་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་སྐྱལ་སློང་བྱེད་པ་དང་། གནོན་ཤུགས་སྤྲོད་པ། དེ་བཞིན་ཉེས་ཆད་གཏོང་བ་སོགས་བྱས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་མཐུན་ལམ་དང་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་དེ་དག་ཡོང་ངེས་པ་མ་ཡིན། ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ནི་རྩ་བའི་དང་བས་ཀུན་ནས་བླངས་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་གཞུང་ཐ་དག་མི་མང་གི་མོས་མཐུན་ལ་གཞི་རྟེན་བྱས་ཡོད།

འདིས་དབང་སྒྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་གདན་ལ་ཕབ་པའི་བཀོད་སྒྲིག་དེར་མི་མང་གི་འདོད་མོས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་སྟོན་གྱི་མེད། ཁོང་ཚོས་འགྲིགས་པར་ཁས་བླངས་པའི་སྒོ་ནས་མོས་མཐུན་བྱེད་པའང་ཡིན་སྲིད་ལ། ཡང་ན་མོས་མཐུན་མ་བྱས་པའི་རྗེས་འབྲས་མྱོང་འདོད་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མོས་མཐུན་བྱེད་པའང་ཡིན་སྲིད། མོས་མཐུན་ལྡོག་པ་ལ་རང་གིས་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་། འགོག་རྩོལ་བྱེད་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་ཡོད་དགོས། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་བྲོལ་མི་བདེ་བ

དང་དཀའ་སྡུག་མི་ཉུང་བ་ཞིག་མྱོང་དགོས་པའང་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན།

སྲིད་གཞུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རང་དབང་དང་གདུག་རྩུབ་ཇི་ཡོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ནི། ཤེས་ཆེ་བར་མི་སེར་ཚོའི་རང་དབང་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་། ཁོང་ཚོར་ཚེ་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་འདོད་པ་དང་བྱེད་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཐག་གཅོད་པའི་འཆར་སྣང་ཞིག་ཡིན།

དེས་ན་དབང་སྒྱུར་པ་ཞིག་གི་དབང་ཆར་སྣང་ས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་ཀྱི་ཚད་འཛིན་བྱེད་པར་ཆ་རྐྱེན་གལ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཡོད་པ་ནི།

- དབང་སྒྱུར་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་སྣང་ས་འཛིན་བྱེད་པའི་མི་མང་གི་སྟོས་གྲུབ་ཀྱི་འདོད་པ།
- མི་སེར་གྱི་རང་དབང་ལྡན་པའི་ཚོགས་པ་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་གི་སྟོས་གྲུབ་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས།
- མི་སེར་གྱི་རོགས་རམ་དང་མོས་མཐུན་བཀག་ཉར་བྱེད་པའི་སྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ནུས་པ་བཅས་ཡིན།

རང་དབང་ཞེས་པ་འདི་དབང་སྒྱུར་པས་མི་སེར་ལ་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན། དེ་ནི་གཞུང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དབར་ལ་ཕན་ཚུན་སྤྲོད་ལེན་སྟོས་རེས་བྱས་པ་ལས་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན།

ཁ། མོས་མཐུན་ཕྱིར་འཐེན་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་ནི་རྟག་ཏུ་འགྱུར་སླ་བ་ཡིན། དབང་སྒྱུར་པའི་དབང་ཆའི་ཚད་ལའང་ཁྱད་པར་ཡོང་བ་ཡིན། ཅེ་གསུང་བཀའ་

སྐྲབ་ཞུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གཞན་དག་མང་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཡང་ན་ཉུང་དུ་འགྲོ་བའང་སྲིད། ཅི་གསུང་བཀའ་སྐྲབ་ཞུ་སྟངས་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་སྒྱུར་པ་དེས་བཀའ་བཅད་རྒྱབ་པོ་གཏོང་བ་དང་། ཡང་ན་འཕར་མའི་གནང་སྦྱིན་སྤྲད་དེ་གྱོང་གུན་གསབ་བྱེད་དགོས་པའང་ཡོད། མི་སེར་གྱི་ཚོད་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་དེས་ཁོང་ཚོས་དབང་སྒྱུར་པར་ཞབས་ཕྱི་དང་། མཐུན་ལམ། མགོ་སྐོར། ཅི་གསུང་བཀའ་སྐྲབ་ཞུ་རྒྱུ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དུ་འགྲོ་སྲིད།

བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱན་དྷཱིས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྐྲབ་དང་། མཐུན་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་ལ་ཚོད་སེམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་དང་། ཀུན་སློང་གི་འགྱུར་བ་དེ་དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་ནན་བརྗོད་གནང་ཡོད། ཁོང་གིས་ག་ཤམ་གསལ་གྱི་དགོས་མཁོ་འདི་དག་ཡོད་དགོས་པ་གསུངས།

- གང་བཤད་ཉན་ཏེ་མགོ་སྐོར་བ་ལས་རང་གིས་རང་ལ་གུས་ཞབས་དང་བློ་སྟོབས་དགོས་པའི་ནང་བསམ་བློའི་འགྱུར་བ།
- སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་གནས་པར་མི་སེར་རང་ཉིད་ཀྱི་རམ་འདེགས་ལ་རག་ལས་པའི་ངོས་འཛིན།
- མཐུན་ལམ་དང་ཅི་གསུང་བཀའ་སྐྲབ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུའི་ཚོད་སེམས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ།

མཐུན་ལམ་དང་ཅི་གསུང་བཀའ་སྐྲབ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པ་འདི་བཞིན་དབང་སྒྱུར་པའི་དྲག་གནོན་བྱེད་པའི་ངོ་ཚབ་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་ལས་བྱེད་པ་གཉི་གའི་ནང་ནས་འབྱུང་སྲིད། ཁྱད་པར་དུ་ཁོང་ཚོའི་བསམ་བློའི་འཁྱེར་སོ་དེ་དག་གལ་

ཆེན་པོ་ཡིན། ཁོང་ཚོའི་རྒྱབ་གཉེར་མེད་ན་གཉའ་གནོན་ལམ་ལུགས་དེ་འཐོར་བཤིག་འགྲོ་བ་ཡིན། འགྱུར་བ་འདི་དག་ལ་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤུགས་རྐྱེན་སྟེར་ཐུབ་པར་གཱན་དྷཱི་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱུང་ཡོད།

དེས་ན་སྣང་ས་འཛིན་བྲལ་བའི་སྲིད་དོན་དབང་ཆའི་དཀའ་རྙོག་གི་ལན་དེ། དྲག་གནོན་ཇི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་མཐུན་ལམ་དང་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཕྱིར་འཐེན་དེ་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་སྐྱོང་བ་དང་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་སྣང་ས་ཤེས་པ་ལ་རག་ལས་སྲིད།

འགོག་རྐྱལ་གྱི་བཟོ་བཀོད་ཀྱི་རྨང་གཞི།

མོས་མཐུན་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པ་དེ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆ་ནས་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཆག་གི་ཡོད། ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བའི་མི་སེར་གྱི་གྲངས་དང་དབང་སྒྱུར་པའི་ངོས་ནས་མི་སེར་དེ་ཚོར་ཇི་ཙམ་ལྟོས་དགོས་པའི་ཚད་གཞི་ལ་དཔག་སྟེ་དབང་སྒྱུར་པའི་འདོད་པ་འགོག་པ་ཡིན།

དེས་ན་དྲི་བ་ལྟེ་བ་དེ། རིག་པ་འདི་ཆབ་སྲིད་དབང་ཆའི་ནང་ལག་ལེན་དུ་ཇི་ལྟར་འགེལ་ཚུལ་དེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། མི་མང་གིས་ངེས་པར་དུ་མཐུན་ལམ་དང་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་མེད་པ་དེ་གསལ་པོ་ཡིན། མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་བཀའ་ལ་མི་བཙི་བ་འདི་བཞིན་ངེས་པར་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་གྱི་རྣམ་པ་མཚོན་རྒྱུ་དེ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གང་ཟག་སྒེར་གྱི་ལས་འགུལ་དེ་རིགས་ལ་སྐབས་རེ་སྣང་མེད་བྲོལ་འཛོག་བྱེད་སྲིད་ཀྱང་། ཚོགས་པ་དང་། སྒྲིག་འཛུགས། (དགོན་སྡེ་ཁག། བཟོ་ལས་ཚོགས་པ། ཚོང་འབྲེལ་སྒྲིག་འཛུགས། གཞུང་ཞབས་སྒྲིག་འཛུགས། མཐའ་སྐོར་

ཁྲིམ་མཆོས། གྲོང་གསེབ། གྲོང་ཁྲེར། ས་ཁུལ་སོགས་) ཀྱི་བཅྭ་མེད་ལས་འགུལ་དང་བཀའ་བཅྭ་དང་ལེན་མི་བྱེད་པ་དག་གཙོ་བོར་གྱུར་ སྲིད།

གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པ་དང་སྒྲིག་འཛུགས་འདི་དག་གི་གནས་སྟངས་ཀྱིས་མི་མང་གིས་སྟོབས་ཤུགས་ཡག་པོ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐུབ་པ་དང་། དབང་སྒྱུར་པ་དེར་སྟངས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པའི་ནུས་པར་ཤུགས་རྐྱེན་ཆེན་པོ་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། སྒྲིག་འཛུགས་འདི་དག་དབང་ཆར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ས་དེ་ཡིན་པ་དང་འདི་དག་གིས་དབང་སྒྱུར་པར་སྟངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་གཞི་རྟེན་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། རང་དབང་སྡེ་ཚན་འདི་དག་གང་དུ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཙ་དབང་སྒྱུར་པར་སྟངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཆེ་བ་དང་། རང་དབང་སྡེ་ཚན་འདི་དག་གི་སྟོབས་ཤུགས་ཉམས་པའི་སྐབས་དབང་སྒྱུར་པའི་དབང་ཤུགས་ལ་སྟངས་འཛིན་བྱེད་རྒྱུའི་ནུས་པའང་ཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། སྡེ་ཚན་འདི་དག་བརྒྱུད་དེ་མི་མང་གིས་མཉམ་རུབ་ཀྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་བཀའ་བཅྭ་དང་ལེན་མི་བྱེད་པའི་ཐུན་མོང་གི་ནུས་པ་སྤེལ་ཐུབ་པ་ཡིན།། །།

ལེའུ་ཉི་ཤུ་པ།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ནུས་ལྡན་ཞིག

ཆ་འཛིན་དཀྱུས་མ་ཞིག

སྲིད་དོན་གྱི་ཐ་སྙད་དབང་དུ་བྱས་ན། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ནི་ཆ་འཛིན་ཆེས་དཀྱུས་མ་ཞིག་ལ་གཞི་བཙོལ་བ་སྟེ། མི་མང་ལ་ཁྲིམས་ཤིག་ལབ་པ་དེ་མི་མང་གིས་རྟག་པར་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ཡང་སྐབས་རེ་ཁོང་ཚོར་དགག་བྱ་བྱས་པའི་ལས་ཀ་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མི་སེར་ཚོས་ཁོང་ཚོར་འདོད་པ་མེད་པའི་བཀའ་ཁྲིམས་ལ་བརྩི་མེད་ཀྱང་བྱེད་ཚོག ལས་མི་ཚོས་ལས་མཚམས་བཞག་པས་དཔལ་འབྱོར་ལ་གནོད་སྐྱོན་འབྱུང་བ་དང་། གཞུང་ཞབས་པ་ཚོས་བཀའ་གང་གནང་ལ་མི་བརྩི་བ། དམག་མི་དང་སྐོར་སྐྱུང་བ་ཚོས་དྲག་གནོན་བྱེད་རྒྱུ་སྟོད་དུ་གཏོང་བ་མ་ཟད་ངོ་ལོག་ཀྱང་བརྒྱག་སྲིད། གནས་སྐབས་འདི་དག་ཚང་མ་དུས་མཉམ་དུ་བྱུང་ཚེ་དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་གང་ཟག་དེ་གང་ཟག་གཞན་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་སྲིད། དབང་ཤུགས་ཀྱི་འཁོར་རྒྱུན་འདི་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་སྣ་མང་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན།

མི་མང་གིས་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། རོགས་རམ་མི་བྱེད་པ། དེ་བཞིན་བཀའ་ལ་མི་བརྩི་བ་དང་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བའི་ཉུ་ཚུགས་བྱེད་པ་དེས། ཁོང་ཚོའི་འགལ་ཟླ་གཞུང་ངམ། དཔོན་རབས་བརྒྱུད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ལ་མགོ

བའི་གཞི་རྩའི་འགྲོ་བ་མིའི་རམ་འདེགས་དང་མཐུན་ལམ་གྱི་མཐུན་འགྱུར་སྐྱོར་རྒྱུར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཁོང་ཚོས་འདི་རིགས་ཐེངས་མང་རྒྱུན་བསྲིངས་བྱས་ཚེ། གཞུང་དེའམ་དཔོན་རབས་བརྒྱུད་འཛིན་ལམ་ལུགས་དེར་དབང་ཤུགས་མེད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འདི་ནི་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལམ་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གཞི་རྩའི་བསམ་བློའི་གནས་ལུགས་ཡིན།

འགལ་ཟླར་རྒོལ་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག

འཚེ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལམ་ཞེས་པ་ནི། ངོ་རྒོལ་དང་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ། ཐེ་གཏོགས་བྱེད་པ་སོགས། ཐབས་ལམ་ངེས་ཅན་དུ་མ་འདུས་པའི་སྤྱིར་བཏང་ཐ་སྙད་ཅིག་ཡིན། འདི་དག་ཚང་མར་འགོག་རྒོལ་པས་ཕྱིའི་འཚེ་བ་བེད་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་(ལས་དོན་འགའ་ཞིག་བྱེད་པ་དང་འགའ་ཞིག་མི་བྱེད་པ་)བརྒྱུད་དེ་འགལ་ཟླར་རྒོལ་བ་ཡིན། དེས་ན་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལམ་དེ་ནུས་མེད་ཅིག་མིན། དེ་བྱ་བ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་འཚེ་བ་སྤངས་པ་ཞིག་ཡིན།

འོན་ཀྱང་དོན་གནད་ག་འདྲ་ཞིག་དང་། འགལ་ཟླ་ཆེ་ཆུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་ལས་འགུལ་ནི། མི་མང་གིས་བྱ་བ་མི་བྱེད་པ་དང་མགོ་སྐོར་བ་སྤངས་པའི་འཚེ་བ་བྲལ་བའི་འགོག་རྒོལ་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེར་འཛིན་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཡིན། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལམ་དེ་འགལ་ཟླར་གཡོལ་བ་དང་། ཡང་ན་སྣང་མེད་བྲོལ་འཛོག་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་ཞིག་མིན། འདི་ནི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ནང་དུ་ནུས་པ་ལྡན་པའི་ལས་དོན་བྱེད་པ་དང་།

ལྷག་པར་དུ་ནུས་པ་ལྡན་པའི་དབང་ཆ་ཇི་ལྟར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་དཀའ་རྙོག་གི་ཡ་ལན་ཞིག་ཡིན།

འཚོ་བ་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་འགའ་ཞིག་གི་ཚབ་ཏུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་ཀུན་སློང་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། དོན་གནད་ཕལ་ཆེ་བར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཕན་ཐོགས་ལ་གཞིགས་པ་དང་། ཡང་ན་སྐབས་གཞན་དང་གཞན་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་དང་། བཟང་སྤྱོད། མིའི་ཀུན་སྤྱོད་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པ་ཡིན་སྲིད། ཡང་ན་ཀུན་སློང་སྣ་ཚོགས་འདྲེས་པའང་ཡོང་སྲིད།

བརྒྱ་ཕྲག་ཉི་ཤུ་པ་འདིར། འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་འདི་སྔར་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གལ་གནད་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་ཚོས་དམིགས་ཡུལ་ཆེན་པོ་དུ་མ་གྲུབ་ཡོད། ལས་ཀ་བྱེད་པའི་གནས་སྟངས་ཡར་རྒྱས་དང་། ལས་གླ་མཐོ་རུ་གཏོང་ཐུབ་པ། བུ་མོའི་ལས་དང་ལུགས་སྲོལ་རྙིང་པ་དག་མེད་པར་བཟོ་ཐུབ་པ། གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལ་འགྱུར་བ་དང་གསར་བརྗེའི་འཛུགས་སྐྲུན། ཁྲིམས་ལུགས་འགའ་རེ་རྩིས་མེད་བཟོ་བ། ཁྲིམས་གསར་པ་བཅས་པ། བཙན་འཛུལ་བ་བཀག་འགོག་དང་དྲག་དམག་ཕམ་ཉེས་གཏོང་ཐུབ་པ། གོང་མའི་རྒྱལ་ཁམས་ལ་གཏོར་སྐྱོན་གཏོང་ཐུབ་པ་དང་། དབང་ཆའི་བདག་བཟུང་འགོག་ཐུབ་པ། བཙན་དབང་རིང་ལུགས་པ་ཁ་གཏོར་དུ་གཏོང་ཐུབ་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་དེ་ནཱ་ཛི་དང་དམར་པོའི་དབང་སྒྱུར་པ་གཉིས་ཀའི་དབང་ཤུགས་ཀྱི་ཁ་གཏད་དུ་ནུས་པ་ལྡན་པའི་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཡོད། སྐབས་རེ་ཐབས་ལམ་འདི་བཞིན་སྲིད་བྱུས་དང་འགྱུར་

བ་འགོག་པའམ། དུས་འགྱངས་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་བེད་སྤྱོད་ཀྱང་བཏང་ཡོད།

ཐབས་ལམ་གྱི་སྐྱོན་འཛིན་བཅུད་ལེན།

ཐབས་ལམ་དེ་ཉིད་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ལ་དོ་སྣང་དེ་ཙམ་བྱུང་མེད་ཀྱང་འཚེ་བ་གཏོང་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་རྒྱ་ཆེར་བྱུང་ཡོད། དེའི་ལག་ལེན་ནི། འགའ་རེ་མ་སྐྱལ་དང་བླངས་ཀྱིས་བྱས་པ་དང་། འགའ་རེ་རིག་ཤེས་ཀྱིས་བྱས་པ། འགའ་རེ་དེ་ལྟ་བྱུང་བར་དཔེ་བླངས་ཏེ་གསལ་ཁ་མི་དོད་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད། དེའི་ལག་ལེན་ཤས་ཆེ་བ་ཆེས་ཆེར་མི་མཐུན་པའི་གནས་སྟངས་དང་། ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་ཚོར་ཉམས་མྱོང་མེད་པ། ཡང་ན་དེར་མ་ཟད་ཉམས་མྱོང་དབེན་པའི་འགོ་འཁྲིད་བཅས་ཀྱི་འོག་ཏུ་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད། ཕལ་ཆེ་བར་རྒྱུན་དུ་ལྟ་སྲ་ནས་སྤྱོད་བདར་དང་གྲ་སྒྲིག་མེད་པ། འཆར་གཞི་མེད་པའམ་ལེགས་པོ་མ་བྱུང་བ། འཐབ་བྱུས་དང་བྱེད་སྟངས། ཐབས་ལམ་གྱི་གཞི་རྒྱ་བཅས་ལ་སྔོན་ཚུད་ནས་བསམ་གཞིགས་མེད་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད། དེ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་གྱི་མི་མང་ཚོར་དུས་རྒྱུན་ཐབས་ལམ་དེའི་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་རང་གཤིས་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་འབྲེལ་གྱི་གོ་རྟོགས་ཆུང་བ་དང་། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྨོངས་པ་ཤས་ཆེ་བ་ཡོད། དེ་དག་གི་སྒྲིག་ཁྲིམས་གནོན་པ་དང་། འཐབ་རྩོད་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ། ཡང་ན་དཔུང་ཚོགས་གོ་སྒྲིག་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ལག་དེབ་སོགས་འཐབ་བྱུས་དང་ཐབས་རྩལ་གྱི་གོ་བསྒྱུར་བྱེད་སའི་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་གང་ཡང་མེད། གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་ཕམ་ཉེས་ཡང་ཡང་བྱུང་བ་དང་། ཡང་ན་རྒྱལ་ཁ་ཐུབ་བྱ་ལས་མ་ཐོབ་པ། ཡང་ན་སྐབས་རེ་ང་ཚོས་ཤེས་པ་ལྟར་ཕམ་ཉེས་འགྲོ་རྒྱུར་གྲོགས་བྱེད་པའི་འཚེ་བ་མཐོན་

དུ་འགྱུར་བ་བཅས་བྱུང་ཡོད་པའང་ཡ་མཚན་གྱི་གནས་མ་ཡིན། འབྲུས་གོ་མ་ཚང་བའི་འགལ་རྐྱེན་དེ་དག་ཡོད་བཞིན་དུ་ཐབས་ལམ་དེའི་ལག་ལེན་གྲུབ་འབྲས་ལྡན་པ་དང་། རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བ། གོ་རིམ་ལྡན་པ་བཅས་བྱུང་པ་ནི་ངོ་མཚར་སྐྱེ་འོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།

སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་འགའ་ཞིག་གིས་ད་ཆ་ཐབས་ལམ་འདིའི་རང་གཤིས་དང་ནུས་པའི་སྐོར་ད་དུང་མང་དུ་ཤེས་ཐབས་དང་འཚོལ་ཞིབ་ཀྱི་འབད་བརྩོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མི་འགའ་རེས་ད་ཆ་རྟོག་འཛིན་དང་དཀའ་ངལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་རིགས་སེལ་རྒྱུར། འཚོ་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་འཚོ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལས་དེ་ཇི་ལྟར་སྒྲིགས་འདོར་བཅུད་ལེན་གྱིས་བེད་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་གཏོང་དགོས་པའི་དྲི་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མཁས་པ་ཚོའི་འབད་རྩོལ་འདི་དག་ནི། ཐབས་ལམ་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་ནུས་པ་ལྡན་པའི་གལ་གནད་ཅན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་གསར་པ་ཞིག་ཡིན། དཀའ་ངལ་དང་གནས་སྐབས་དུ་མའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་དང་། གཞི་རྩ་བ་འདྲ་མིན་ལས་བྱུང་བའི་འཚོ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལས་སྣ་མང་གི་འཕེལ་རྒྱས་འཛམ་གླིང་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་མུ་མཐུད་དེ་འགྲོ་བཞིན་པ་ཡིན།

འཚོ་བར་བསྟེན་པའི་འགལ་ཟླ་བའི་ཁ་གཏད་དུ་སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྩལ། ཇེཝུཇེསུ།

འཚོ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལས་དེ་འཚོ་བ་ཅན་གྱི་ཉེས་ཆད་གཅོད་རྒྱུར་འདོད་པ་དང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་འགལ་ཟླ་བའི་ཁ་གཏད་དུ་སྤྱོད་རྒྱུར་དམིགས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འཚོ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལས་ལ་བསྟེན་པའི་ཆབ་སྲིད

ཀྱི་འཐབ་རྩོད་བརྒྱུད་དེ་འཚོ་བ་ཅན་གྱི་དྲག་གནོན་གྱི་ཁ་གཏད་དུ་གཟུགས་བཀོད་མི་སྣ་མས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་སྐྲུན་གྱི་ཡོད། གནས་སྟངས་འདིའི་ནང་དུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་འཚོ་བའི་བྱེད་ལས་དང་། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་གཟུགས་བཀོད་མི་སྣ་མས་པའི་ཆ་ཕན་ཚུན་ཁ་གཏད་བྱེད་པར་འཐབ་འཛིང་གི་སྒྲུ་རྩལ་ཧེའུཧེ་སུ་ལྷ་བུ་ཞིག་ཁོང་ཚོའི་ཁ་གཏད་པ་ཚོའི་སྟེང་དུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། འདིས་དྲག་གནོན་གྱི་འབྲས་བུ་རང་ཐོག་ཏུ་འཕར་ཏེ། དབང་ཆ་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆ་ནས་ལྷེ་ཡང་ལྡོག་སྟེ་དབང་ཤུགས་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་སྨྲ་མཐུད་འཐབ་རྩོད་བྱེད་སྐབས་འཚོ་བ་སྤྱོངས་ཐབས་བྱེད་པ་དེས་ཁོང་ཚོའི་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགུལ་ལ་རྒོལ་བའི་འགལ་ཟླ་བ་ཚོའི་དཀའ་ངལ་ནི། ཐབས་ལམ་འདིའི་དམིགས་བསལ་སྒྲུལ་ཤུགས་དང་ཐབས་ཤེས་ལ་གཙོ་བོར་གཏོང་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཧེའུཧེ་སུའི་འཐབ་རྩལ་དེས་གཞི་རྩའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོར་འགལ་ཟླ་བས་འཚོ་བ་ཅན་གྱི་དྲག་གནོན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགལ་ཟླ་བའི་གྲས་ནས་ཁ་བྲལ་བ་དང་། ནམ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བའི་ཁྲོད་དུ་ནང་ཁྲུལ་འགལ་ཟླ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ། འགོག་རྒོལ་ཁྲབ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ། སྟེ་ཚན་ཕྱུང་གསུམ་པ་དག་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁ་གཏད་དུ་བསྒྱུར་བ་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཧེ་ལྟར་ཡོང་བའི་ཚུལ་གཤམ་དུ་འགྲེལ་བཤད་བྱས་ཡོད།

དེ་ཡོང་བ་ལ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་རང་གི་ཁ་གཏད་པ་དེའི་

གང་གི་ཐོག་ཏུ་ནུས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་ཡོད་པའི་འཚེ་བའི་ལས་ལ་ནམ་ཡང་འཇུག་མི་རུང་། དེ་བས་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་ལག་ཆ་ཁོ་ནས་འགོག་རྒོལ་སྒྲུ་མཐུད་བྱེད་དགོས།

འཚེ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་རྣམ་པ་གསུམ།

འཚེ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་དམིགས་སུ་བཀར་བའི་ཐབས་ལམ་མམ་ལག་ཆ་དུ་མ་དེ་དག་སྡེ་ཚན་གསུམ་དུ་དབྱེ་ཡོད།

* ངོ་རྒོལ་དང་རྒྱུད་སྐུལ།
* མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ།
* འཚེ་བ་སྤངས་པའི་ཐེ་གཏོགས།

འཚེ་བ་སྤངས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་གནད་ཆ་ཚང་ལ་གོམས་འདྲིས་བྱེད་ཐུབ་པ་དགོས། འདིར་རེའུ་མིག་ཏུ་བཀོད་པའི་ཐབས་ལམ་ ༡༩༨ འདི་ཙམ་གྱི་ཆ་ཚང་བ་གང་ཡང་མིན། དེ་ན་སློག་པ་པོ་རྣམས་ནས་འདི་དག་སོ་སོའི་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ངོས་འཛིན་པ་དང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཁོར་ཡུག་བྱེ་བྲག་པ་དང་བསྟུན་ཏེ་ཐབས་ལམ་འཕར་མ་འཚོལ་དགོས།

ལེའུ་ཉེར་གཅིག་པ།

འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཁག །

འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་ངོ་རྐྱོལ་དང་རྒྱུད་སྐྱལ་གྱི་ཐབས་ལམ།

བཟ་ལན་ཞིག་སྤྲོད་རྒྱུའི་བྱེད་ལས།

འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་ངོ་རྐྱོལ་དང་རྒྱུད་སྐྱལ་ནི་ཐབས་ལམ་ཆེས་མང་པོ་བསྡུས་པའི་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཡིན། ཐབས་ལམ་དེ་དག་ཕལ་ཆེ་བ་ཞི་བའི་འགོག་རྐྱོལ་ལམ། ཡང་ན་འགལ་ཟླའམ་བརྙོན་པའི་རྒྱུད་སྐྱལ་གྱི་མཚོན་རྟགས་བྱེད་ལས་ཡིན། འདི་དག་ངག་གི་སྨྲ་བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་ལས་འདས་ཀྱང་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་ཐེ་གཏོགས་ཙམ་ལས་བྱེད་རྒྱུ་མེད། ཐབས་ལམ་འདི་དག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་དེས་འགོག་རྐྱོལ་བ་ཚོ་དོན་གནད་ཅིག་ལ་མོས་མཐུན་ཡོད་མེད་དང་། འགལ་ཟླ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཚད་གཞི་དང་། གྲངས་འབོར་ཇི་ཡོད་སོགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ཞིག་ཡིན།

བཟ་ལན་དེ་ཁ་གཏད་པ་དང་། མི་མང་། ཚ་ཁ་མ་ཆེམས་པའི་སྡེ་ཚན་ནམ། ཡང་ན་དེ་གསུམ་ཀར་ཤུགས་རྐྱེན་སྤྲོད་རྒྱུའི་འདུན་པ་ཡོད་སྲིད།

ཐབས་ལམ་གྱི་སྡེ་ཚན་འདི་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་གྱི་འདུན་པ་ནི། འགལ་ཟླ་བ་ཚོར་ཚ་ཁ་མ་ཆེམས་པའི་སྡེ་ཚན་གྱི་དཀའ་ངལ་མེད་པར་བཟོ་བའམ་ལེགས་བཅོས་བྱེད་པ། ཡང་ན་ཁོང་ཚོའི་འདོད་པ་ལྟར་བྱེད་དུ་འཇུག་པར་ཡིད་ཆེས་རྟེན་དུ་འཇུག་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་ངོ་རྐྱོལ་དང་རྒྱུད་སྐྱལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ལྔ་

བཅུ་ང་བཞི་རྣམས་ནང་གསེས་སྡེ་ཚན་བཅུ་རྩ་སྒྲིལ་ཏེ་ཐོ་གཞུང་འདིའི་ནང་དུ་བསྡུས་ཡོད། (འདི་དག་གི་འགྲེལ་བཤད་ཆ་ཚང་བ་{འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་} ཅེས་པའི་དེབ་ཀྱི་ནང་དུ་བྲིས་ཡོད)

ལུགས་མཐུན་གྱི་བསྒྲགས་གཏམ།

༡། རྒྱ་ཁྱབ་གཏམ་བཤད་ཀྱི་རིགས།

༢། རྒྱབ་སྐྱོར་རམ་དགག་བྱའི་ཡིག་འབྲེལ་ཁག

༣། སྒྲིག་འཛུགས་དང་ཚོགས་པའི་གསལ་བསྒྲགས་ཁག

༤། མིང་རྟགས་འགོད་པའི་ཡོངས་ཁྱབ་བསྒྲགས་གཏམ་ཁག

༥། བསམ་འདུན་དང་ཞུ་གཏུག་གི་གསལ་བསྒྲགས་ཁག

༦། སྡེ་ཚན་ནམ་ཡང་ན་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྙན་ཞུ།

མི་མང་ཐོན་ཆེན་པོར་འབྲེལ་གཏུག་བྱེད་པ།

༧། འཐོད་ཚིག་དང་ཟུར་ཟའི་རི་མོ། མཚོན་རྟགས་སོགས། (བྲིས་མའམ་པར་མ། རྣམ་འགྱུར། སྒྲ་ བརྗོད། ལད་ཟློས་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས།)

༨། འཕྲེད་དར་དང་། སྦྱར་ཡིག་འགྲེམས་སྟོན་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཁག

༩། དེབ་དང་། ཤོག་ལྷེ། དེབ་ཆུང་གི་རིགས།

༡༠། ཚགས་ཤོག་དང་དུས་དེབ་ཁག

༡༡། རླུང་འཕྲིན་དང་། གཟུགས་མཐོང་རླུང་འཕྲིན། བརྙན་འཕྲིན། སྒྲ་འཛིན་འཁོར་ལོ།

༡༢། གནམ་དང་ས་ཐོག་ཏུ་བྲིས་པའི་ཡི་གེ།

སྤྱི་ཚན་མཉམ་རུབ་ཀྱི་ཞུ་འབུལ།

༡༣། འཐུས་མིའམ་སྐུ་ཚབ་ཆེད་གཏོང་།

༡༤། འཕྲུ་སློད་ཀྱི་གཟེངས་རྟགས།

༡༥། སྤྱི་ཚན་ཟུར་མཛལ་གྱི་བྱེད་སྒོ་སྤེལ་བ།

༡༦། ངོ་རྒོལ་ཟམ་སྟོན་བྱེད་ཕྱིར་གཅིག་པུར་ལངས་ཕྱོད་པ།

༡༧། འཕྲུ་སློད་འོས་འདེམས་བྱེད་པ།

མང་ཚོགས་ཀྱི་མཚོན་རྟགས་ལས་འགུལ།

༡༨། དར་ཆ་དང་མཚོན་རྟགས་ཀྱི་ཚོན་མདོག་འཕུར་བ།

༡༩། (ཁྱབ་བསྒྲགས་ཀྱི་ཐེབ་སྦྲག་དང་ལྷན་པ་) བཅས་ཀྱི་མཚོན་རྟགས་གྱོན་པ།

༢༠། ཁ་འདོན་དང་དགེ་སྦྱོར།

༢༡། མཚོན་རྟགས་ཀྱི་དངོས་པོ་འགྲེམས་སྤྲོད།

༢༢། ངོ་རྒོལ་གྱི་གོས་བཤུ་བ།

༢༣། རང་ཉིད་ཀྱི་མཁར་དབང་གཏོར་བཤིག (ཁྲིམ་དང་། ཡིག་ཆ། ངོ་སྤྲོད་ལག་འཁྱེར་སོགས།)

༢༤། སྣང་བའི་མཚོན་རྟགས། (གློག་ཞུན། ཡང་ལྷུ། སྣང་ཞུན།)

༢༥། འདྲ་པར་འགྲེམས་སྟོན།

༢༦། ངོ་རྒོལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཚོན་རྩི།

༢༧། མིང་དང་རྟགས་གསར་པའམ་ཡང་ན་མཚོན་རྟགས་ཀྱི་མིང་།

༢༨། མཚོན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ། (དྲིལ་བུ་དང་། ཤུ་སྒྲ། མོ་ཊའི་སྐད་བཅས་ཀྱི་མཚོན་རྟགས་ཀྱི་སྒྲ་གདངས།)

༢༩། མཚོན་རྟགས་ཀྱི་ས་ཁང་ཕྱིར་བསྡུ། (ས་ཁང་ཕྱིར་ལེན་བྱེད་པ།)

༣༠། རྟེང་སྐྱོད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར།

སྐར་ཐོག་གཉེན་ཤུགས།

༣༡། མཐོ་རིམ་ལས་བྱེད་པར་རྒྱུན་དུ་བསྐུན་འཁོར་བྱེད་པ། (ངག་བཅད་ཚུལ་གྱིས་སམ་ཡང་གུས་ཞབས་དང་བཅས་) རྟག་པར་རྗེས་འདེད་བྱེད་པ། དྲན་གསོ་གཏོང་བ།

༣༢། མཐོ་རིམ་ལས་བྱེད་པར་ཟུར་ཟའི་འཕྲུ་སློད་བྱེད་པ། (ཁྲེལ་དགོད་དང་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ།)

༣༣། མཛའ་གྲོགས་འཆམ་མཐུན་བཟོ་བ། མི་ཚོ་ལ་ཐད་ཀར་སེམས་འགུལ་ཤུགས་ཆེ་བཏང་ནས་ཁོང་ཚོས་ཞབས་འདེགས་ཞུ་སའི་སྲིད་གཞུང་དེ་དྲང་པོ་མ་ཡིན་པ་ཤེས་སུ་འཇུག་པ།

༣༤། བྲུ་ར་བྱེད་པ།

ཟློས་གར་དང་རོལ་དབྱངས།

༣༥། དགོད་བྲོ་བའི་གཏམ་བརྗོད་དང་ཁྲོལ་རྩེད།

༣༦། ཟློས་གར་འཁྲབ་སྟོན་དང་རོལ་དབྱངས་གཏོང་བ།

༣༧། སླུ་གཞུས་གཏོང་བ།

རུ་སྒྲིག་ཁྲིམ་སྐོར།

༣༨། ཁྲོམ་བགྲོད།

༣༩། རུ་སྒྲིག།

༤༠། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རུ་སྒྲིག་ཁྲིམ་སྐོར།

༤༡། གནས་བསྐོར།

༤༢། མོ་ཏའི་རུ་སྒྲིག།

འདས་པོར་གུས་བསྐྱེ།

༤༣། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྨྲ་ངན།

༤༤། འཕྲུ་སློད་ཞུགས་འབུལ།

༤༥། ཇམ་སྟོན་གྱི་ཞུགས་འབུལ།

༤༦། དུར་ཁྲོད་ཁག་ཏུ་གུས་བཏུད་ཞུ་བ།

མི་མང་འདུ་འཛོམས།

༤༧། ངོ་རྒོལ་ལམ་ཡང་ན་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ལྷན་འཛོམས།

༤༨། ངོ་རྒོལ་ཚོགས་འདུ།

༤༩། སྒྲིབ་གཡོགས་བྱས་པའི་ངོ་རྒོལ་གྱི་ཚོགས་འདུ།

༥༠། གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་ཅན་གྱི་གསུང་བཤད་གནང་མཁན་མང་པོ་དང་

མཉམ་དུ་སློབ་གསོའི་སྦྱོང་བདར།

ཕྱིར་འཐེན་དང་དགྲུར་འཇོག།

༥༡། ཚོགས་འདུ་དང་ལྷན་འཛོམས་སོགས་ནས་ངོ་རྒོལ་གྱིས་ཕྱིར་ཐོན།

༥༢། ངག་བཅད།

༥༣། ཆེ་མཐོང་བློས་བཏང་།

༥༤། རྒྱབ་གཏོད་བྱེད་པ།

འདི་དག་ཚང་མ་མཚོན་རྟགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡིན། འཚེ་བ་སྤྲངས་པའི་ཐེ་གཏོགས་དང་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་རིགས་ཀྱིས་དབང་ཆ་ཆེ་བ་འཛིན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།

སྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཁག །

ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། སྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་ནི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་སྒོ་ཚན་ཁག་ཡིན། སྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ནང་གསེས་སྒོ་ཚན་ཆུང་ཁག་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་ཐབས་ལམ་ཁག་བཅོ་ལྔ་ཡོད།

གང་ཟག་སྐོར་སྐྱིད་སྡུག་ནས་ཕྱིར་འབུད་ཟུར་འདོན་བྱེད་པ།

༥༥། སྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྡོག།

༥༦། གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་སྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྡོག།

༥༧། འདོད་པའི་ལས་མི་བྱེད་པ། (འདོད་པ་ཕྱིར་ལྡོག།)

༥༨། ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་སྐྱིད་སྡུག་ནས་ཕྱིར་འབུད་གཏོང་བ། (ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྡོག།)

༥༩། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་བྱ་བར་འགོག་རྐྱོལ་དང་མཚམས་འཛོག།

སྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱོལ་དང་། སྒྲིག་འཛུགས། བྱེད་སྒོ་ཁག་བཅས་ལ་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ།

༦༠། སྒྱུ་ཚོགས་དང་རྩེད་སྣའི་བྱེད་ལས་མཚམས་འཛོག།

༦༡། སྒྱུ་ཚོགས་ལས་དོན་གྱི་ཕྱིར་ལྡོག།

༦༢། སློབ་ཕྲུག་གི་ལས་མཚམས་འཛོག་པ།

༦༣། སྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བ། (ཡུལ་སྐྱོལ་དང་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལ་མི་བརྩི་བ།)

༦༤། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་ནས་ཕྱིར་འཐེན།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ནས་ཕྱིར་འཐེན།

༦༥། རང་ཁྲིམ་དུ་སྡོད་པ།

༦༦། སྐེར་གྱི་མཐུན་ལམ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ།

༦༧། ལས་མིའི་ཐྲིས་ཐྲིལ། ལས་མི་ས་གནས་གཞན་དུ་ཐྲིས་པ།

༦༨། དབེན་གནས་བསྟེན་པ། (སྤྱི་ཚོགས་དང་ཡུལ་ཁྲིམས། བཟང་སྤྱོད། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཁག་དང་མ་འགལ་བར་གཞན་གྱིས་འཛུ་བཟུང་ངམ་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་ས་གནས་སུ་སྡོད་པ།)

༦༩། ཐུན་མོང་སྣང་ཡལ། (ས་གནས་ཆུང་ངུ་ཞིག་གི་མི་འཁོར་ཡོངས་རྫོགས་ནས་རང་ཁྲིམ་དང་གྲོང་གསེབ་དོར་ནས་འགྲོ་བ།)

༧༠། མི་འཁོར་སྤོ་བཞུད་ཀྱི་ངོ་རྒོལ། (ཧྲིཊ་རཱུཏ་ཏེ་ཆེད་མངགས་ཀྱི་བཏན་འཛུགས་གནས་སྤོ་བྱེད་པ།)

བཅས།།

དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཁག།

༡། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕྱིར་ལྡོག་།

དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕྱིར་ལྡོག་ཅེས་པ་དམིགས་བཀར་གྱི་དངོས་ཐོག་གམ། ཞབས་ཞུ་ཉོ་ཚོང་དང་འགྲེམས་སྤེལ། ཡང་ན་བེད་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ་ལ་ཟེར། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕྱིར་ལྡོག་གི་སྡེ་ཚན་ཆུང་ཁག་དྲུག་གི་ནང་དུ་ཐབས་ལམ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་ཡོད།

འཛད་རྫས་ཡོངས་སྤྱོད་མཁན་གྱི་བྱེད་ལས།

༧༡། འཛད་རྫས་ཡོངས་སྤྱོད་མཁན་ཚོས་དངོས་ཟོག་ཉོ་ཚོང་དང་ཚོང་ལས་ཁང་དང་མཐུན་འབྲེལ་སྤོང་བ།

༧༢། (རང་གིས་བདག་ཏུ་བཟུང་བའི་)སྔར་ཉིན་པའི་དངོས་ཟོག་ཡོངས་སུ་མི་སྤྱོད་པ།

༧༣། འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་ཀྱི་ལངས་ཕྱོགས། (ཟས་གོས་ངན་ངོན་ལ་བརྟེན་པ།)

༧༤། ཁང་སྐྱ་བཀག་ཉར་བྱེད་པ།

༧༥། ཁང་པ་མི་གཡོར་བ།

༧༦། རྒྱལ་ཡོངས་མི་མང་གིས་དངོས་ཟོག་སྤོང་བ། (རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱི་ཐོན་སྐྱེད་མི་ཉོ་བ་དང་ཞབས་ཞུ་བེད་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ།)

༧༧། རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་མང་གིས་དངོས་ཟོག་སྤོང་བ། (རྒྱལ་ཁབ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གི་ཐོན་སྐྱེད་རྒྱལ་ཁབ་མང་' 'པོས་བེད་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ།)

ལས་མི་དང་གྲོན་སྐྱེད་རྩ་ཁག་གི་བྱེད་ལས།

༣༨། ལས་མིའི་ཕྱིར་ལྡོག། (ཁ་གཏད་པས་སྤྲད་པའི་ལག་ཆ་དང་གྲོན་སྐྱེད་བེད་མི་སྤྱོད་པ།)

༣༩། གྲོན་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ལྡོག། (གྲོན་སྐྱེད་པ་ཚོས་རང་གི་གྲོན་སྐྱེད་མི་ཚོང་བ་དང་འགྲེམས་སྤྲོད་མི་བྱེད་པ།)

བར་ཁེ་བའི་བྱེད་ལས།

༤༠། མགོ་སྤྲོད་པ་དང་ལག་བརྒྱུད་འགྲེམས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་ལྡོག། (ལས་མི་དང་བར་ཁེ་བ་ཚོས་དངོས་ཟོག་འགའ་རེ་མགོ་སྤྲོད་དང་ལག་བརྒྱུད་འགྲེམས་སྤྲོད་མི་བྱེད་པ།)

བདག་པོ་དང་འཛིན་སྐྱོང་པའི་བྱེད་ལས།

༤༡། ཚོང་པའི་ཕྱིར་ལྡོག། (ཞིལ་ཚོང་པ་ཚོས་དངོས་ཟོག་འགའ་རེ་ཉོ་ཚོང་མི་བྱེད་པ།)

༤༢། མཁར་དབང་ཉོ་ཚོང་དང་གླ་གཏོང་མི་བྱེད་པ།

༤༣། བཟོ་གྲྭ་སྒོ་རྒྱག་པ། (ཕྲིན་བདག་གིས་ལས་མཚམས་བཞག་སྟེ་གནས་སྐབས་བཟོ་གྲྭ་སྒོ་རྒྱག་པ།)

༤༤། བཟོ་ལས་ཀྱི་རོགས་རམ་མི་སྤྲོད་པ།

༤༥། ཚོང་པ་ཚོས་ལས་མཚམས་འཛོག་པ། (ཚོང་ཁང་སྒོ་རྒྱག་པ།)

དཔལ་འབྱོར་གྱི་མ་དངུལ་གྱི་བདག་པོ་ཚོའི་བྱེད་ལས།

༨༦། དངུལ་ཁང་ནས་མ་དངུལ་གསོག་འཇོག་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པ།

༨༧། ཁྲལ་དང་། ཐོབ་ཁྲ། ཡོན་སོགས་མི་སྤྲོད་པ།

༨༨། སྐྱེད་ཀ་དང་བུ་ལོན་མི་སྤྲོད་པ།

༨༩། མ་དངུལ་དང་བུ་ལོན་མཚམས་འཇོག

༩༠། དཔྱ་ཁྲལ་མི་བསྡུ་བ། (དང་བླངས་ཀྱིས་གཞུང་ལ་དཔྱ་ཁྲལ་མི་སྤྲོད་པ།)

༩༡། གཞུང་གི་དངུལ་མི་ལེན་པ། (དངུལ་གྱི་ཚབ་ཏུ་དགོས་མཁོ་གཞན་སྤྲོད་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་འདོན་པ།)

སྲིད་གཞུང་གི་བྱེད་ལས།

༩༢། རྒྱལ་ནང་གི་དངོས་ཟོག་དབོར་འདྲེན་བཀག་འདོམས།

༩༣། ཚོང་པ་ཚོ་མིང་ཐོ་ནག་པོར་འགོད་པ།

༩༤། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོང་འགྲེམས་པས་དངོས་ཟོག་དབོར་འདྲེན་བཀག་འདོམས།

༩༥། རྒྱལ་སྤྱིའི་གྲུས་ཉོ་མཁན་ཚོས་དངོས་ཟོག་དབོར་འདྲེན་བཀག་འདོམས།

༩༦། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོང་འབྲེལ་གྱི་དངོས་ཟོག་དབོར་འདྲེན་བཀག་འདོམས།

དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཁག།

༢།ལས་བཤོལ་ངོ་རྟོལ།

ལས་ཀ་བརྒྱུད་དེ་སུ་མཐུད་དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་ནི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ་གྱི་ཐབས་ལམ་ཡིན། ལས་མཚམས་འཇོག་པ་ནི་མཉམ་སྡེབ་དང་། ཆེད་མངགས་ལས་མཚམས་འཇོག་པ། དེ་བཞིན་གཞན་ལ་གནོན་ཤུགས་སྤྲོད་ཕྱིར་གནས་སྐབས་ལས་མཚམས་འཇོག་པའང་ཡོད། སྡེ་ཚན་བདུན་གྱི་ནང་དུ་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་ལས་འགུལ་མི་འདྲ་བ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་བགྲང་ས་ཡོད།

མཚོན་རྟགས་ཀྱི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ།

༩༧། ངོ་རྟོལ་གྱི་ལས་མཚམས་འཇོག་པ། (སྔོན་བརྡ་སོང་བའི་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུའི་ཆེད་དུ།)

༩༨། སྐུར་བའི་ཕྱིར་ཐོན། (དུས་ཚོད་སྐུར་པོ་དང་ཐུང་ངུའི་ཆེད་དུ་གློ་བུར་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་ངོ་རྟོལ།)

སོ་ནམ་གྱི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ།

༩༩། ཞིང་པས་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་ངོ་རྟོལ།

༡༠༠། ཕྱུགས་གསོ་འབྲོག་ལས་པས་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ།

དམིགས་བསལ་སྡེ་ཁག་གི་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་ངོ་རྟོལ།

༡༠༡། བག་ཆགས་འཇོག་པའི་ངལ་རྩོལ་མི་བྱེད་པ།

༡༠༢། བཙོན་པའི་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་ངོ་རྟོལ།

༡༠༣། ལག་ཤེས་པའི་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་ངོ་རྟོལ།

༡༠༤། ཆེད་ལས་པའི་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་ངོ་རྟོལ།

བཟོ་ལས་ཀྱི་ངོ་རྟོལ་དཀྱུས་མ།

༡༠༥། འཛུགས་སྐྲུན་སྡེ་ཚན་གྱིས་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་ངོ་རྟོལ། (འཛིན་སྐྱོང་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་ཡོད་པའི་སྡེ་ཚན་གཅིག་གམ་དུ་མར།)

༡༠༦། བཟོ་གྲྭ་ཆེ་ཁག་གིས་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་ངོ་རྟོལ། (བཟོ་གྲྭ་གཅིག་གི་ཁོངས་གཏོགས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཚང་མར་ལས་མཚམས་འཇོག་པ།)

༡༠༧། གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱིད་ཀྱིས་ལས་མཚམས་འཇོག་པའི་ངོ་རྟོལ། (ལས་རོགས་ཚོའི་དགོས་འདུན་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཆེད་དུ།)

ཚད་གཞི་ངེས་ཅན་གྱི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ།

༡༠༨། ཞིབ་ཕྲའི་རྒྱུས་བཅད་ཀྱི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ། (ལས་མི་ནས་ལས་མི་བརྒྱུད་དེའམ་ཡང་ན་ས་གནས་ནས་ས་གནས་བརྒྱུད་དེ་དུམ་བུར་བྱས་ཏེ་ལས་མཚམས་འཇོག་པ།)

༡༠༩། ལོ་ལེགས་ཀྱི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ། (བཟོ་གྲྭ་གཅིག་གི་ནང་དུ་སྟོང་ལས་ཁང་རེ་རེས་དུས་ཚོད་གཅིག་ལ་ལས་མཚམས་འཇོག་པ།)

༡༡༠། ལས་ཀ་དལ་དུ་གཏོང་བའི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ།

༡༡༡། ཁྲིམས་ལུགས་དབང་སྒྱུར་གྱི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ། (དོན་དུ་ཐོན་སྐྱེད་ལ་འགོག་རྐྱེན་བཟོ་ཕྱིར་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་ལས་ཀ་བྱེད་པ།)

༡༡༢། ནད་དགོངས་ཞུ་ལེན་གྱི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ།

༡༡༣། རྩ་དགོངས་ཞུ་བའི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ། (ལས་མི་གྲངས་འཁོར་ཡོན་

ཚེས་སྨེར་ངོས་ནས་རྩ་དགོངས་ཞུ་བ།)

༡༡༤། གཅོད་མཚམས་ཅན་གྱི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ། (ལས་མི་ཆོས་ལས་རིགས་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་མི་བྱེད་པའམ་ཉེ་མ་བྱེ་བྲག་པ་འགར་ལས་ཀ་མི་བྱེད་པ།)

༡༡༥། གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ། (ལས་མི་ཆོས་ལས་ཀ་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཤས་མི་བྱེད་པ།)

བཟོ་གྲྭ་ནམ་མང་གི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ།

༡༡༦། སྤྱི་ཡོངས་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ། (བཟོ་གྲྭ་མང་པོར་དུས་མཉམ་དུ་ལས་མཚམས་འཛུག་པ།)

༡༡༧། སྤྱིར་བཏང་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ།

དཔལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་སྒོ་མཚམས་འཛུག་དང་། ཟུར་སྤྲེལ་གྱི་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ།

༡༡༨། ཏར་ཏུལ། (ངང་སློངས་ཀྱིས་གནས་སྐབས་རིང་དཔལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་བྱེད་སྒོ་ཐམས་ཅད་བར་མཚམས་འཛུག་པ།)

༡༡༩། དཔལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་གཞི་སྒོ་རྒྱག (ལས་མི་ཆོས་ལས་མཚམས་ངོ་རྟོལ་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སྤྱིན་བདག་གིས་དཔལ་འབྱོར་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་རིགས་མཚམས་འཛུག་པ།)

སྲིད་དོན་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཁག །

སྤྱི་ཚན་འདིའི་ནང་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་གནད་ཐོག་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའམ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་དག་ཡོད། དེའི་དགོས་པ་ནི། དམིགས་ཡུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་སྒྲུབ་རྒྱུའམ། ཡང་ན་གཞུང་གི་རང་བཞིན་ནམ་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུ། ཡང་ན་གཞུང་དེ་རྩ་ཐོར་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་སྒྲུབ་རྒྱུ་ཡང་ཡིན་ཆོག
འདིའི་ནང་གི་ཐབས་ལམ་སུམ་ཅུ་སོ་བདུན་པོ་རྣམས་ནང་གསེས་སྡེ་ཁག་དྲུག་ཏུ་བཀོད་ཡོད།

དབང་ཆར་མི་བསྟེ་བ།

༡༢༠། གུས་བསྟེ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པའམ་གུས་བསྟེ་མི་བྱེད་པ།
༡༢༡། མི་མང་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་མི་བྱེད་པ། (ད་ཡོད་ཀྱི་སྲིད་གཞུང་དེའམ་ཡང་ན་དེའི་སྲིད་བྱུས་ལ།)
༡༢༢། འགོག་རྩོལ་སྤེལ་བའི་གཏམ་བཤད་དམ་ཡིག་ཆ།

ཆབ་འབངས་ཀྱིས་གཞུང་དང་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ།

༡༢༣། ཁྲིམས་བཟོ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁག་གི་ཚོགས་མིའི་ཕྱིར་སྐྱོག
༡༢༤། འོས་བསྡུ་ཡི་ཕྱིར་སྐྱོག

༡༢༥། གཞུང་གི་ལས་ཀ་དང་པོ་གནས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྡོག།

༡༢༦། གཞུང་གི་ལྷན་ཁང་དང་། སྤྱི་ཚན། ལས་ཚབ་ཁང་བཅས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྡོག།

༡༢༧། གཞུང་གི་ཤེས་རིག་བཀྱེ་གནས་ཁག་ནས་ཕྱིར་འཐེན།

༡༢༨། གཞུང་གིས་རོགས་སྐྱོར་བྱས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་གི་ཕྱིར་ལྡོག

༡༢༩། གཞུང་གི་ལག་བསྟར་ལས་ཚབ་པ་ཚོར་རམ་འདེགས་མི་བྱེད་པ།

༡༣༠། རང་རྟགས་དང་ས་ཆའི་རྟགས་ཕྱིར་བསྡུ།

༡༣༡། གཞུང་བསྐོས་དཔོན་རིགས་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་པ།

༡༣༢། ད་ཡོད་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུར་ཁས་ལེན་མི་བྱེད་པ།

ཆབ་འབངས་ཀྱིས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཞུ་བའི་ཚབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན།

༡༣༣། ཉན་འཛོག་བྱེད་པར་འདོད་བློ་མེད་པ་དང་ལྷོད་དལ།

༡༣༤། དངོས་སུ་ལྟ་རྟོག་མེད་སྐབས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བ།

༡༣༥། དམངས་ཀྱིས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བ། (ཐབས་མཁས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སམ་ཁྲབ་བསྒྲགས་མ་བྱས་པར།)

༡༣༦། རྣམ་པ་བརྟུས་པའི་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བ། (ཉན་འཛོག་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བའི།)

༡༣༧། ལྷན་འཛོམས་མི་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཚོགས་འདུ་མི་གྱེས་བ།

༡༣༨། ཡར་མི་ལངས་པ། {ཅོག་སྡོད་བྱེད་པ།}

༡༣༩། རྒྱལ་ཁབ་ནས་ཕྱིར་འབུད་དང་དམག་སྐྱུལ་ལ་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ།

༡༩༠། བྲོས་བྱོལ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། གསང་ཡིབ་བྱེད་པ། ཆས་རྫུ་བྱེད་པ།

༡༩༡། ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པའི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་མི་མང་གིས་བརྩི་སྲུང་མི་ཞུ་བ།

གཞུང་གི་ལས་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས།

༡༩༢། གཞུང་གི་ལས་རོགས་པ་ཚོས་དམིགས་བཀར་གྱི་གནས་དོན་འགར་རོགས་སྐྱོར་མི་བྱེད་པ། (བཀོད་པ་བྱེ་བྲག་པར་མི་བརྩི་བ་དང་། དེ་དོན་གོང་རིམ་ལ་གནས་སྐྱེན་ཞུ་བ།)

༡༩༣། བཀོད་འདོམས་དང་གནས་ཚུལ་གྱི་རྒྱུན་འགོག་པ།

༡༩༤། ལས་ཀར་གཡོལ་བ་དང་འགོག་རྐྱེན་བཟོ་བ།

༡༩༥། སྲིད་བཏང་འཛིན་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ།

༡༩༦། ཁྲིམས་དང་འབྲེལ་བའི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ། (ཁྲིམས་དཔོན་གྱིས།)

༡༩༧། ལག་བསྟར་ལས་ཚབ་ཚོས་དམིགས་བཀར་གྱིས་ལས་དོན་འགར་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆེད་མངགས་ལས་ཀའི་ནུས་ཚད་ཆུང་དུ་གཏོང་བ།

༡༩༨། དམག་མིའི་ངོ་ལོག།

རྒྱལ་ནང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་ལས།

༡༩༩། ཕྱེད་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་གཟུར་བྱོལ་དང་ནར་འགྱངས།

༢༠༠། གཞུང་གི་གྲུབ་ཆའི་སྡེ་ཚན་གྱིས་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ།

རྒྱལ་སྤྱིའི་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་བྱེད་ལས།

༡༥༡། རྒྱལ་འབྲེལ་ཐབས་ཇུས་དང་དོ་ཚབ་གཞན་དག་གི་འགྱུར་བ།

༡༥༢། རྒྱལ་འབྲེལ་ཐབས་ཇུས་ཀྱི་བྱེད་སྒོ་ཁག་ཕྱིར་བཤོལ་དང་ནར་འགྱངས།

༡༥༣། རྒྱལ་འབྲེལ་ཐབས་ཇུས་ཀྱི་དོན་ལེན་མི་སྒྲིད་པ།

༡༥༤། རྒྱལ་འབྲེལ་ཐབས་ཇུས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་གཅོད་པ།

༡༥༥། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པ།

༡༥༦། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་ནང་ཚོགས་མིར་མི་ཞུགས་པ།

༡༥༧། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་ནས་ཕྱིར་འབུད་གཏོང་བ།

འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ཐེ་གཏོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཁག།

འདི་དག་ནི་གནས་སྟངས་འགྱུར་ལྡོག་ལ་ཐད་ཀར་ཐེ་གཏོགས་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཁག་ཡིན། མི་མཐུན་པའི་ཐེ་གཏོགས་ཀྱིས་གཞི་རྟེན་ཚུགས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོས་དང་། སྲིད་ཇུས། འབྲེལ་བ། སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་བཅས་ལ་བར་གཅོད་ཐུབ་པ་མ་ཟད་རྩ་མེད་ཀྱང་གཏོང་ཐུབ། མཐུན་པའི་ཐེ་གཏོགས་ཀྱིས་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོས་གསར་པ་དང་། སྲིད་ཇུས། འབྲེལ་བ། སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་བཅས་གསར་འཛུགས་བྱེད་ཐུབ།

འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ཐེ་གཏོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱིས་དཀའ་ངལ་ལ་ཐད་ཀར་གདོང་ལེན་དང་དེ་བས་སྒྱུར་བར་བྱེད་པ་ཡིན། ཐབས་ལམ་འདི་དག་རྒྱུན་སྲིང་པ་

དང་བསྟན་ཐུབ་པ་གཉིས་ཀ་དཀའ་བ་ཡིན། འདི་དག་གིས་རྐྱེན་པས་དྲག་གནོན་ཆེ་རུ་དང་སྒྱུར་དུ་འགྲོ་སྲིད་པའང་ཡིན།

ཐེ་གཏོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འདི་དག་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོས་དང་། སྲིག་འཛུགས། རང་དབང་གི་རང་འགུལ་སོགས་ཉར་ཚགས་དང་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་དང་། ཡང་ན་ཐད་ཀར་ཁོང་ཁྲོ་མི་སློང་བར་ལས་འགུལ་བ་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་ཕྱིར་འགལ་ཟླ་བ་ཚོའི་གནས་སུ་ཕྱིན་ཏེ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་ཕྱིར་ཕར་རྒོལ་གྱིས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའང་ཡོང་སྲིད།

འདི་དག་གི་ཐབས་ལམ་བཞི་བཅུ་པོ་རྣམས་ནང་གསེས་སྡེ་ཚན་ལྔའི་ནང་དུ་བསྡུས་ཡོད།

སེམས་ཁམས་ཀྱི་ཐེ་གཏོགས།

༡༥༨། རང་བྱུང་ཁམས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་དམར་འདོན་བྱེད་པ།

༡༥༩། ཟས་བཅད། {སྐྱུང་གནས།}

༡༦༠། གོ་བཟློག་ཞིབ་དཔྱོད། (ཀྲོད་ཡ་རྣམས་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་དཔྱོད་པར་འགྱུར་བ།)

༡༦༡། འཆི་བ་གཏངས་པའི་བསྟུན་འཆོར།

ཕྱི་གཟུགས་ཀྱི་ཐེ་གཏོགས།

༡༦༢། ནང་དུ་སྡོད་པ།

༡༦༣། ལངས་ཏེ་སྡོད་པ།

༡༦༤། འཕྲུལ་འཁོར་ལ་བཞོན་ཏེ་གནས་པ།

༡༦༥། ཆུ་ནང་དུ་འཛུལ་བ།

༡༦༦། འདུ་འཛོམས་བྱེད་པ། (གནད་ཆེའི་ས་གནས་ཤིག་ཏུ་འཛོམས་ཏེ་འགྲུལ་བསྐྱོད་དང་བཅས་གནས་པ།)

༡༦༧། ཁ་འདོན་དགེ་སྦྱོར་ལ་གཞོལ་བ།

༡༦༨། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྡོག་བཤེར། (གནད་ཡོད་ཀྱི་ས་གནས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཏུ་ཕྱིན་ཏེ་བདག་དབང་གི་དགོས་འདུན་འདོན་པ།)

༡༦༩། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་མཁའ་དབྱིངས་རྐོལ་རྩུང་། (ཡིག་ཆ་དང་ཁ་ཟས་དཔོར་འདྲེན་ཆེད།)

༡༧༠། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བཙན་འཛུལ།

༡༧༡། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བར་གཅོད། (རང་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་པོ་གང་ཟག་ཅིག་གི་ལས་ཀ་འམ་ལས་བྱེད་ལས་དང་དེའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་བར་དུ་འཇོག་པ།)

༡༧༢། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྐྱེན། (ཤས་ཆེ་བ་གནས་སྐབས་རིང་།)

༡༧༣། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བདག་བཟུང་།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐེ་གཏོགས།

༡༧༤། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་གསར་གཏོད།

༡༧༥། མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ཁུར་སྡེ་དྲགས་པ།

༡༧༦། ལས་ཀ་སོས་དལ་དུ་གཏོང་བ།

༡༧༧། སྐད་ཆ་ཤོད་པ།

༡༧༨། འཇབ་དམག་འཁྲབ་སྟོན། (སྐབས་བསྟུན་བཟོས་པའི་རྣོས་གར་གྱི་ཐེ་བྲུས།)

༡༧༩། སྒྱུ་ཚོགས་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནས་ཁ་གཞན།

༡༨༠། གནས་ཚུལ་ཁྱབ་སྒྲེལ་ལམ་ལུགས་ཀྱི་གནས་ཁ་གཞན།

དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཐེ་གཏོགས།

༡༨༡། གོ་སྒྲིག་ལས་མཚམས་ངོ་རྒོལ། (དགོས་པ་ལས་བརྒལ་ཏེ་ལས་བྱེད་པ།)

༡༨༢། ལས་གྲྭར་སྤོད་པའི་ལས་མཚམས་ངོ་རྒོལ། (ལས་གྲྭ་བདག་བཟུང་བྱེད་པ།)

༡༨༣། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ས་ཆའི་བདག་བཟུང་།

༡༨༤། བཀག་འགོག་ལ་བསྐྱེ་མེད།

༡༨༥། ཆབ་སྲིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བླངས་པའི་བཙོས་རྫུ།

༡༨༦། ཉོ་མི་ཚོག་པའི་དངོས་པོ་ཉོ་བ།

༡༨༧། རྒྱུ་དངོས་བདག་བཟུང་།

༡༨༨། ཆེད་མངགས་ཕམ་ཚོང་རྒྱག་པ།

༡༨༩། གདམ་ཁ་བྱུས་པའི་འགོ་འདོན་འཚོ་སྐྱོང་།

༡༩༠། ཁྲིམ་རའི་གནམ་ཁ་གཞན།

༡༩༡། འཁྲིམ་འགྲུལ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གདམ་ཁ་གཞན།

༡༩༢། དཔལ་འབྱོར་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གདམ་ཁ་གཞན།

སྲིད་དོན་གྱི་ཐེ་གཏོགས།

༡༩༣། འཛིན་སྐྱོང་གི་འགྲོ་སྟངས་ལས་འཕོར་ལྷེ་རུ་གཏོང་བ།

༡༩༤། གསང་བའི་ལས་ཚབ་ཀྱི་ངོ་བོ་གསང་བརྗོལ།

༡༩༥། བཙོན་འཛུག་ཡོང་བར་འབད་པ།

༡༩༦། སྤྱི་སྡོམས་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བ།

༡༩༧། ཟུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པར་ལས་དོན་སྣ་མཐུད་བྱེད་པ།

༡༩༨། མངའ་དབང་གཉིས་ལྡན་དང་འདྲ་མཉམ་སྲིད་གཞུང་བཅས་སོ།། །།

ལེའུ་ཉེར་གཉིས་པ།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྨང་གཞི་འདིང་པ།

ཁ་གཏད་ཀྱི་དབང་ཆར་གནོད་ལེན་བྱེད་པ།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ནི་འཚོ་ལ་མ་བསྟེན་པར་དབང་ཆ་བདག་བཟུང་དང་སྣངས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཡིན། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྡེ་ཚན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཁ་གཏད་ཀྱི་དབང་ཆའི་ཐོག་ཏུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐུབ་པ་དགོས། སྡེ་ཚན་དེས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཚོ་བ་དང་ཕྱོགས་ཐ་དག་ནས་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པའི་ཐབས་ལམ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད།

སྐབས་ཕལ་མོ་ཆེར་ཁ་གཏད་དེ་སྲིད་གཞུང་ཞིག་ཡིན། དེ་ལྟར་མིན་ནའང་རྒྱུན་དུ་ཁ་གཏད་དེར་རྒྱལ་ཁབ་དང་། ཁྲིམས་ཁང་། སྐོར་སྲུང་བ། བཙོན་ཁང་། དམག་དཔུང་བཅས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནང་ཁ་གཏད་དང་གནོད་ཐུག་བྱེད་པར་དེས་བཀོལ་བའི་གོ་མཚོན་དེ་རང་སྤྱོད་པའི་འབད་རྩོལ་མེད། འཐབ་བྱུས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ལྟར་བྱས་ན། དེའི་ཚབ་ཏུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྡེ་ཚན་དེས་འཚོ་བ་ཅན་གྱི་ཁ་གཏད་ཀྱི་དབང་ཆ་དེ་ཐབས་ཤེས་སྣ་ཚོགས་པའི་སྒོ་ནས་འགོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་གཙོ་ཆེ་བ་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོའི་ཁ་ཕན་དུ་འགྲོ་བའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ཐ་དད་པ་ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། འདིས་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཐབས་ཤེས་མི་འདྲ་བ་སྤྱད་དེ་འཁྲུག་པའི་འཐབ་རྩོད་ཆ་མི་སྙོམས་པ་ཞིག་བསྐྲུན་གྱི་ཡོད།

འཚེ་བ་སྲུང་བའི་བྱེད་ལས་ནི་ཁ་གཏད་ཀྱི་དབང་ཆའི་གནས་བབས་ཉམས་རྒུད་གཏོང་ཕྱིར་ཁོའི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་མཚོ་སྐྲུབ་བྱེད་པའི་སྡེ་ཚན་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཁ་བྲལ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། ཁོའི་དམག་དཔུང་གི་ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་བེད་སྤྱོད་ལ་འགོག་རྐྱེན་བཟོ་བ། ཁོ་རང་ལ་ལྡན་པའི་ནུས་པ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་བློ་སྟོབས་ཉམས་རྒུད་གཏོང་བ་བཅས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བཟུང་སྟེ་སྤྱོད་པ་ཡིན། ཁོའི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་མེད་པར་བཟོས་པའམ་ཉུང་དུ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་འབྲས་དེ་ཁ་གཏད་པས་འཐབ་རྩོད་སྣུ་མཐུད་བྱེད་པའི་ནུས་པ་མེད་པའམ་ཉུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན།

འཚེ་བ་སྲུང་བའི་བྱེད་ལས་ནང་གི་འགྱུར་ལྡོག་དང་ཉེན་ཁ།

འཐབ་རྩོད་གཞན་དག་ཚང་མར་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་འཚེ་བ་སྲུང་བའི་བྱེད་ལས་ལ་ཡང་ཉེན་ཁ་དུ་མ་ཡོད། དཔེར་ན་ཕམ་ཉེས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་ལྟ་བུ་ཡིན། ལས་འགུལ་ལམ་ལྷོངས་ཡོད་པའི་ངེས་པ་གང་ཡང་མེད། དེར་ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་ཚོ་ལའང་ཉེན་ཁ་ཡོད་ལ་བདེ་འཇགས་མེད། འཐབ་རྩོད་འདྲ་མིན་ཚང་མའི་ནང་དུ་མི་མང་རྣམས་པ་དང་། དཔལ་འཁོར་གྱི་གྲོང་གྲུབ་ཕོགས་པ། བཙོན་དུ་ཚུད་པ་མ་ཟད་སྲོག་སྐྱོན་ཡང་ཡོང་སྲིད། འོན་ཀྱང་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་འཚེ་བར་བརྟེན་པའི་འཐབ་རྩོད་དེ་ལས་འཚེ་བ་སྲུང་བའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཉེན་ཁ་འདི་དག་ཏ་ཙང་ཉུང་དུ་གཏོང་ཐུབ་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་འཚེ་བའི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཆབ་སྲིད་ཅིག་གློ་བུར་དུ་རྡོལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡང་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དུག་གནོན་གྱི་གནས་བབས་ཞིག་གི་ནང་དུ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་ནི་འཚེ་བར་

མགྲོན་འབོད་བྱེད་པར་ངེས་པ་ཡིན།

འགོག་རྐྱོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ནི་ཆེས་སྣ་ཚོགས་པ་ཡིན་ལ་གནས་ཚུལ་ཁག་གཉིས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་མེད། འོན་ཀྱང་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་དཔྱད་ཞིབ་སྐབས་བདེ་པོ་བཟོ་ཕྱིར་འདིར་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤས་ཟུར་འཛུགས་ཏུ་བཀོད་པ་ཡིན།

- ངོ་རྐྱོལ་དང་རྒྱུད་སྐྱུལ། མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ། ཐེ་གཏོགས་བཅས་སྡེ་ཚན་གསུམ་ག་ནས་ཐབས་ལམ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ།
- འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དུས་ཡུན་དེའི་རིང་ཤས་ཆེ་བས་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་སྒྲིག་ལམ་འོག་ཏུ་འགྲོ་བའི་མི་གྲངས་མང་པོས་ལས་འགུལ་ནང་ཆ་ཤས་ལེན་པ།
- སྤྱི་དམངས་ཀྱི་རང་དབང་ཕྲན་བུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཆེས་ཉུང་དུ་འགྲོ་ཡང་སྲིད།

འཛིགས་ཞུམ་བསྐྱར་བ།

འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་དགོས་མཁོ་ནི། རང་དབང་དུ་ལས་འགུལ་བྱེད་པའི་འཛིགས་ཞུམ་དང་། དཀའ་སྡུག་མྱོང་དོགས་ཀྱི་འཛིགས་ཞུམ་ག་ཤམ་དུ་གསལ་བ་འདི་དག་བསྐྱར་རྒྱུ་དང་སྣང་ས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན།

- སྔར་མའི་ངང་ཚུལ་དང་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་གཉིས་མཉམ་བསྲེ་བྱེད་མི་ཐུབ།
- སྔར་མས་འཐབ་རྩོད་ལས་གཡོལ་ཐབས་དང་ཉེན་ཁ་ལས་བྲོལ་ཐབས་བྱེད་པ་དང་། འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་པ་ཞིག་གིས་འཐབ་རྩོད་དང་ཉེན་ཁ་

ཇི་ཡོད་ལ་གཏོང་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན།

- བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱན་རྡཱིས་མི་གདུག་རྩུབ་ཅན་དེ་ཞི་འཇམ་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་རེ་བ་ཡོད་ཀྱང་ཕར་མ་ལ་རེ་བ་དེ་མེད་པ་གསུངས་ཡོད།
- འཇིགས་ཞུམ་ནི་རང་ཉིད་ལ་སྐྱོན་ཆ་ཡོད་སྙམ་པའི་བསམ་བློ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན།
- སྤྱི་དམངས་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོར་དྲང་བདེན་དང་། རང་གི་དོན་གནད་ཀྱི་ནུས་མཐུ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན། རྩ་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་བཅས་ལ་ཡིད་ཆེས་ངེས་པར་དུ་དགོས།
- འཇིགས་ཞུམ་བསྐྱུར་བ་དང་དེའི་སྣངས་འཛིན་བྱེད་པ་ནི་རང་ཉིད་ལ་དབང་ཆ་ཐོབ་པ་དང་འགྱུར་བ་བསྐྲུན་ཕྱིར་ཕན་ངེས་ཅན་གྱི་ལས་བྱེད་ཐུབ་པའི་གདེངས་ཚོད་སྐྱེ་རུ་འཇུག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད། འཇིགས་ཞུམ་ནི་རིམ་བཞིན་སྦྱོང་ཐུབ་པ་དང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆ་ཤས་བླངས་པས་ཀྱང་ཕན།
- སྒྲིག་སྟོབས་ནི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འདིའི་ནང་དུ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སྒྲིག་སྟོབས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན།
- ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་ཚོའི་སྒྲིག་སྟོབས་ཀྱི་ཚུ་ཚད་ལ་དཔག་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཆར་གཞིའི་རྣམ་གྲངས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས།
- གདུག་རྩུབ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་སྐྱུར་ཤོས་དེ་ཁ་གཏད་པའི་དམིགས་ཡུལ་སྐྲབ་རྒྱུར་བྱ་སྤྱོད་དེས་ཕན་ཐོགས་མེད་པ་གསལ་སྟོན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡིན།
- འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ནི་སྒྲིག་སྟོབས་ལ་གཞི་རྟེན་བྱས་ཡོད། སྤྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་བརྟེན་པའི་དབང་ཆའི་འགྱུར་འགྲོས། སྟེ་

ཁག་གཉིས་ཀའི་སྟོབས་ཤུགས་འགྱུར་སླ་བ་ཡིན། འདི་འདྲ་བའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་འགྲན་རྩོད་བྱེད་པའི་སྡེ་ཁག་སོ་སོའི་དབང་ཆའི་འགྱུར་ལྡོག་དེ་དྲག་པོའི་འཐབ་རྩོད་ལས་ཆེས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འགྲོ་སྲིད་པ་དང་། འགྱུར་ལྡོག་མྱུར་བ། མཇུག་འབྲས་སྣ་མང་སྨྱོང་དགོས་པ་བཅས་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན། དེར་མ་ཟད། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྡེ་ཁག་དེས་དེ་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་སྟངས་དང་ཀུན་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་གཏད་སྡེ་ཁག་གི་ལྟོས་གྲུབ་དབང་ཤུགས་མང་དུ་དང་ཉུང་དུ་ཡང་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་སྲིད་པ་ཡིན། འདི་ནི་དྲག་པོའི་ཐབས་ལམ་བསྟེན་པ་ལས་ཀྱང་ཆེས་མང་བ་འབྱུང་བ་ཡིན།འགོག་རྐྱོལ་བ་དང་ཁ་གཏད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆའི་གཏན་གྱི་འགྱུར་ལྡོག་གི་འབྱུང་ཁུངས་དང་པོ་དེ་སོ་སོའི་སྡེ་ཁག་གསུམ། སྲི་ཞུ་བའི་སྡེ་ཁག། དྲག་གནོན་ལས་ཚབ་ཁག་བཅས་ནས་ཐོབ་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། ཆ་ཤས་ལེན་པའི་གྲུས་ཀ་དང་ཚད་གཞི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། ཁ་གཏད་པ་ཚོས་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ཐབས་ལམ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྐབས་སུ་སྲི་ཞུ་བ་དང་། དྲག་གནོན་ལས་ཚབ་པ་ཚོས་ཕལ་ཆེར་རང་རང་གི་དཔོན་རིགས་ལ་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་མང་དུ་གཏོང་བ་དང་ལས་ཀའི་ནུས་ཤུགས་ཆུང་དུ་གཏོང་བའང་འབྱུང་བར་ངེས།སྡེ་ཁག་གཉིས་ཀྱི་དབང་ཆའི་འགྱུར་ལྡོག་གི་འབྱུང་ཁུངས་གཉིས་པ་དེ། མི་མང་དཀྱུས་མས་ཁ་གཏད་པ་ཚོ་དང་། ཁ་གཏད་པའི་སྲིད་བྱུས་དང་ལས་རིམ་ཁག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེད་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་དེའི་ཚབ་ཏུ་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བ་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེད་བྱེད་པའི་ཚད་གཞི་དེ་ཡིན། གལ་ཏེ་ལས་འགལ་དེ་དྲག་པོ་མ་ཡིན་པར་ཞི་བ་ཡིན་ན་ཕྱི་མ་དེ་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཆེ་བ་ཡོད།

ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆའི་འགྱུར་ལྡོག་གི་འབྱུང་ཁུངས་གསུམ་པ་དེ་ཕྱོགས་གཅིག་གམ། ཡང་ན་གཞན་དེར་སྤྲོད་པའི་རྒྱལ་ནང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་མི་མང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་བསམ་ཚུལ་དེ་ཡིན། ཕྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མི་མང་གི་བསམ་ཚུལ་གྱི་ནུས་པ་དེས་སྡེ་ཁག་གཅིག་གམ། ཡང་ན་གཞན་དེ་སྲ་བརྟན་དུ་བསྒྲེ་བའམ་ཉམས་རྒུད་དུ་གཏོང་བར་གྲོགས་བྱེད་ཀྱང་། དེ་དག་གི་ནུས་པ་དེ་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཙོ་བོ་ཞིག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད་མི་ཐུབ།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ངོ་བོ།

བྱེད་ལས་དེར་གོ་རྟོགས་ཡོད་པ་དང་དེ་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་པའི་འགོ་ཁྲིད་སྡེ་ཚན་ཞིག་ཡོད་པར་ང་ཚོས་ཆ་འཇོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་སྐོར་གྱི་གོ་རྟོགས་རྒྱ་གང་ཆེ་སྤེལ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ཐབས་ལམ་འདིའི་སྐོར་ལ་མི་མང་གིས་ཧ་ཅམ་ཤེས་པ་དང་གོ་རྟོགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས། ཁ་གཏད་པ་ཚོས་ང་ཚོའི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་གསོད་པ་དང་བཙོན་འཛུག་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འགུལ་གྱི་”མགོ་བོ་བྲེགས་རྒྱུ་”དཀའ་བ་ཡོད། འགོ་ཁྲིད་ཞིག་བྱེད་པ་ལ་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་སྟོན་པ་དང་། བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་ཐུབ་པ། ཐབས་ལམ་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་ཐུབ་པ་མ་ཟད་མགྲིན་ཚབ་པ་ཡང་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། འགོ་ཁྲིད་དེ་དག་སྡེ་ཚན་ཞིག་གམ། ཚོགས་ཆུང་ཞིག མི་སྒེར་ཞིག ཡང་ན་འདི་དག་མཉམ་དུ་འདུས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན་ཆོག

འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གྲ་སྒྲིག

ལས་འགུལ་ཆེ་ཆུང་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཚང་མར་ཞིབ་ཕྲའི་འཆར་གཞི་དང་གོ་སྒྲིག་དགོས་ངེས་ཡིན། གཤམ་དུ་བཀོད་པའི་གྲ་སྒྲིག་འདི་དག་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱེད་ཚོག

ཀ། བརྗོད་ཞིབ།

འཐབ་འཁྲུག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་བརྗོད་གཅོད་བྱེད་པ། དཀའ་ངལ་བདེ་སྡུག་ཇི་ཡོད་གྲོ་འགོད་བྱེད་པ། དགོས་ངེས་ཀྱི་འགྱུར་བ་གཏོང་བ། དམིགས་ཡུལ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ། དེ་བཞིན་རྒྱུ་རྐྱེན་བཅས་ཚང་མའི་གྲོས་དྲི་ལ་བརྟགས་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་པ་དང་། "རྒྱུ་གང་ཡིན་གྱི་འདྲ་ཤེས"སྐྱེ་རུ་འཇུག་དགོས། རྒྱུ་གང་ཡིན་གྱི་འདྲ་ཤེས་ཞེས་པ་ནི། ཡོང་རྒྱུའི་འཐབ་རྩོད་དེ་བྱེད་འོས་པ་དང་དངོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་བདེ་སྡུག་ལ་དོ་སྣང་སྐྱེ་རུ་འཇུག་ཐུབ་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཁ། གྲོས་མོལ།

འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་སྡེ་ཁག་དེས་ལས་འགུལ་དངོས་སུ་འགོ་འཛུགས་མ་བྱས་གོང་ལ་ཕན་ཚུན་ཐག་གཅོད་ཡོང་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་གང་ཡོང་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། འབད་བརྩོན་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མངོན་གསལ་དུ་ཐོན་དགོས། འདིས་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་སྡེ་ཁག་གི་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་འཕེལ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་ཡིན། སྤྱིར་དགོས་འདུན་ཇི་ཡིན་ཐག་གཅོད་ཐེངས་གཅིག་བྱས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་དེ་དག་ལ་འགྱུར་བ་མ་བཏང་བར་བཞག་ན་དགེ་མཚན་

ཡོད་པར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

གྲོས་མོལ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འཆི་བ་སྤུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཆེད་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཕན་ཐོགས་པོ་དང་དངོས་ཡོད་དང་མཐུན་པ་ཡིན། གྲོས་མོལ་ནི་དངོས་གཞིའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བརྗེ་ཚབ་མིན། གྲོས་མོལ་བྱེད་པའི་དུས་དེར་ཁྲུན་ཐག་ཆོད་པའི་རེ་བ་དང་ཚོད་དཔག་ཕལ་ཆེར་མི་ཡོང་བར་ངེས། ཆོད་སེམས་དང་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ནི་གྲོས་མོལ་བྱེད་པར་ངེས་པར་མཁོ་བའི་ཆ་རྐྱེན་དག་ཡིན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གཱན་དྷཱིས་འཆི་བ་སྤུངས་པའི་དཔུང་དམག་ཚོས་དམག་འཁྲུག་བྱས་པར་དགོས་གལ་མེད་པའི་གྲ་སྒྲིག་ཏུ་ཅང་ཟབ་ནན་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། དེས་ཁ་གཏད་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཁས་ལེན་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕྱི་འབྱུང་ཡང་ཁ་དན་ཚིག་ལ་གནས་པའི་དཔང་རྟགས་ལྟ་བུར་སྟ་འདོན་གྱི་ཚུལ་དུ་ལག་ལེན་གན་རྒྱུ་འགའ་ཞིག་འཛོག་དགོས་པའི་དགོས་འདུན་འདོན་དགོས་པ་ཡིན།

གྲོས་མོལ་གྱི་སྔོན་དུ་འགོག་རྒོལ་བའི་ལས་འགུལ་ལ་འགོག་རྐྱེན་ཆེ་ཁག་རིགས་དཔེར་ན། གྲོས་མོལ་གྱི་སྔོན་འགྲོའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་ངོ་རྒོལ་དང་འགོག་རྒོལ་མ་ཟད། འགོག་རྒོལ་གྱི་བརྡ་ཁྲབ་ཡིན་ཀྱང་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཁ་གཏད་པའི་དགོས་འདུན་ལ་སེམས་མཐུན་རྩ་བ་ནས་བྱེད་དུ་མི་རུང་། ཡིན་ན་ཡང་ཁ་གཏད་པས་ཧེ་སྲིད་གྲོས་མོལ་གྱི་ཆེད་དུ་རྒྱུ་མཚན་མེད་པའི་སྔོན་འགྲོའི་ཆ་རྐྱེན་མི་འཛུགས་པ་དེ་སྲིད་དུ་འཆི་བ་སྤུངས་པའི་སྡེ་ཁག་གིས་དངོས་གཞིའི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་མི་དགོས་པའི་དོན་དུ་གྲོས་མོལ་བྱེད་འདུན་ངེས་པར་དུ་ཡོད་དགོས།

ག། ཕར་རྒོལ་གྱི་ནུས་ཤུགས་གཅིག་ཏུ་སྒྲིལ་ཐབས།

ལས་འགུལ་ལམ་སྟོང་ཡོང་ཆེད་ཕར་རྒོལ་བྱེད་སའི་དམིག་འབེན་གྱི་གནད་འགག་ཤེས་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དམིགས་ཡུལ་འགངས་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་དུས་མཉམ་དུ་བསྒྲུབ་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་དེ་མཁས་རྟགས་མིན། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ཁ་གཏད་ཀྱི་དོན་གནད་དང་། སྲིད་བྱུས། སྒྲིམ་གཞི་བཅས་ཀྱི་སྐྱོན་གནད་ལྟེ་བ་དེར་ནུས་ཤུགས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་དེ་ལས་འགུལ་བྱས་ན་ལེགས་ཆ་ཡོད། འདེགས་འཇའ་འཛོག་སའི་བཀན་ཕུར་ལྟེ་བ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས། དོན་གནད་དེ་བཅད་མཚམས་ངེས་ཅན་དང་། འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་ཤེས་རྟོགས་དང་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པའི་གསལ་ཁ་ངེས་པར་དུ་དགོས། ལས་འགུལ་ལམ་སྟོང་མིན་ཏེ། རྗེས་སུ་རྒྱལ་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོབ་ཆེད་དུ་ཁེ་ཕན་ཆུང་ཚག་སྣ་མང་རིམ་པར་ཐོབ་པའི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་བང་རིམ་སྒྲིག་ཤེས་མིན་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། ལས་འགུལ་དེར་དངོས་སུ་ལག་ལེན་འགེལ་ཐུབ་པའི་བང་རིམ་ངེས་པར་དུ་དགོས།

སྤྱིར་བཏང་དཀའ་རྙོག་གི་འོས་འཚམས་མིན་པའི་གསལ་ཁ་ཅན་གྱི་དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་ཏུ་ནུས་པ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གཏད་པ་དེས། ལས་འགུལ་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ནུས་ཤུགས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་གི་ཡོད། ལུ་གུ་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བའི་རིམ་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་ཐོབ་གནས་པའི་མཐུད་མཚམས་དེར་སྣང་ས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་ཕར་རྒོལ་གྱི་གནད་འགག་ལ་བློ་རྩེ་བསྒྲིལ་མཁན་གྱི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོར་དྲག

གནོན་བྱེད་པ་དེས། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བ་ཚོའི་རྩོད་དོན་དེ་ནུས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་སྲིད།

ང་། རྩོད་དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་རུ་འཇུག་པ།

སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རིམ་པ་འདིའི་སྐབས་སུ་དེབ་ཆུང་དང་། ཤོག་བྱང་། དེབ། རྩོམ་ཡིག ཚགས་ཤོག བརྙན་འཕྲིན། གཟུགས་མཐོང་བརྙན་འཕྲིན། མི་མང་ཚོགས་འཛོམས། གཞས། འཁོར་ཚིག དེ་མིན་ཐབས་ལམ་གཞན་སོགས་བརྒྱུད་དེ་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་སྡེ་ཁག་གི་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་དང་། དོན་གནད། རྩོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་བཅས་ངེས་པར་དུ་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱེད་དགོས། འདི་དག་གི་སྤུས་ཚད་ཀྱང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཞེ་སྡང་དང་ཁོང་ཁྲོ་སྐྱེ་རུ་འཇུག་མི་རུང་། འབྱུང་འགྱུར་མཉམ་འབྲེལ་ཡོང་སྲིད་པའི་མཐུན་གྲོགས་ཚོ་ནས་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་འགོག་ཐབས་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

རྩོད་དོན་གྱི་འདུ་ཤེས་སྐྱེ་རུ་འཇུག་ཐབས་འདི་རིམ་པ་མང་པོར་དབྱེ་ཆོག་པ་དང་དེ་དག་གི་ཁོངས་སུ་གཤམ་གསལ་ལས་འགུལ་ཁག་འདུ་བ་ཡིན།

- རྩོད་གཞིའི་དོན་གནད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ།
- ལས་འགུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་སྤེལ་དང་མི་སྤེལ་གྱི་གལ་གནད་དང་། དེའི་ལམ་ལྷོང་ཡོང་བའི་ཆ་རྐྱེན། ལས་འགུལ་ལག་ལེན་བསྟར་ཕྱོགས་སོགས་ཀྱི་གནས་སྟུལ་མི་མང་ལ་ཤེས་སུ་འཇུག་པ།
- ལས་འགུལ་ཐད་ཀར་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་དགོས་པ་ངོ་སྤྲོད།
- འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་བའི་དཀའ་ངལ་དང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྔོན་བརྡ་

སྤྲོད་པ།

- རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པར་ལས་འགུལ་གཞན་ལས་ལས་འགུལ་འདི་རིགས་འབྱུང་ངེས་ཆེ་བར་བརྟེན་དཀའ་སྡུག་མྱོང་རིན་ཆོག་པའི་ཡིད་ཆེས་སྐྱེ་རུ་འཇུག་པ།
- འབྱུང་འགྱུར་དྲང་བདེན་གྱི་རྩོད་གཞིའི་དོན་གནད་དང་ཐབས་ལམ་འདིའི་བེད་སྤྱོད་གཉིས་མཉམ་སྦྲེལ་གྱིས་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་ངེས་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ།

ཅ། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ནང་གི་ནུས་ཚད་དང་གྲངས་འབོར།

འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་གྱི་གྲངས་འབོར་དང་། དེ་ཚོའི་ཆ་ཤས་ལེན་སྟངས་ཀྱི་ནུས་ཚད་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ་དེར་རྟག་ཏུ་བསམ་གཞིགས་ཞིབ་ཚགས་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། གནས་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཆ་སྙོམས་ལེགས་ཤོས་དེ་ཇི་ཡིན་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཡིན། མོས་མཐུན་དང་། མཐུན་འབྲེལ། ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཤས་ཆེ་བ་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་འཐབ་བྱུས་ཤིག་གི་ནང་དུ་དཔག་ཚོད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་ཐོན་པ་ལ་ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་གྱི་གྲངས་འབོར་ལ་ལྟོས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེའི་ནུས་ཤུགས་ངོ་མ་དེ་འཇིགས་ཞུམ་མེད་པ་དང་། སྒྲིག་ཁྲིམས། དྲག་གནོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་སྲུ་མཐུད་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་འདུན་པ། དེ་བཞིན་འཐབ་བྱུས་དང་། འཐབ་ཇུས། ལས་འགུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་གདམ་ཁ་བྱེད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་སོགས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད།

སྤྱིར་བཏང་གྲངས་འབོར་ལས་ནུས་ཚད་ཧ་ཅང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། གྲངས་འབོར་མང་པོ་ཡོང་ཕྱིར་གནས་ཚད་དམའ་རུ་བཏང་བ་དེས། ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ

ཆུང་དུ་དང་སྐྱོ་རྣ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་པ་དང་ཕན་ལས་གནོད་ཆེ་བའང་ཡོང་སྲིད། གྲུས་ཀ་དང་གྲངས་འབོར་གཉིས་ཀ་ལྡན་པའི་ལས་འགུལ་ནུས་ལྡན་ཞིག་བསྐྲུན་ཕྱིར་གནས་ཚད་མཐོ་བའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྤྱོད་ལམ་དག་གལ་ཆེ་བ་ཡིན།

ཆ། ལས་འགུལ་གོ་སྒྲིག་གི་བྱེད་སྒོ།

སྐབས་རེ་ད་ཡོད་སྒྲིག་འཛུགས་ཤིག་གམ་ཡང་ན། སྒྲིག་འཛུགས་མང་པོས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་དང་སྐབས་གཞན་དུ་སྒྲིག་འཛུགས་གསར་པ་ཞིག་གི་དགོས་མཁོ་ཡོང་སྲིད། ཚོགས་པ་དེ་ནུས་པ་ལྡན་པ་དང་། དྲང་པོ། སྒྲིག་རང་ཁུར་བྱེད་ཐུབ་པ། ཚོགས་མི་རྣམས་ཕན་ཚུན་ཤེས་རྟོགས་ཀྱི་འབྲེལ་ལམ་བཟང་པོ་ཡོད་པ་བཅས་དགོས། གལ་ཏེ་ཁ་གཏད་པས་རྒྱུན་ལྡན་འབྲེལ་ལམ་གྱི་འབྲེལ་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་ན། རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་ཚོ་དང་འབྲེལ་ལམ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པར་སྟོན་ཚུད་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཡང་ཡོད་དགོས།

དེས་ན་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་དག་གཤམ་གསལ་དོན་གནད་ཁག་གི་ཐོག་ཏུ་དོ་སྣང་སྤྲོལ་དགོས།

- མི་མང་ལ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་དཀའ་ངལ་གྱི་དྲིལ་བསྒྲགས། གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེ་སྤེལ་བ། གནས་ཚུལ་ཁྱབ་སྤེལ་བྱེད་དགོས།
- དང་བླངས་པ། ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་གསར་འཛུགས་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོང་བདར་སྤྲོད་པ། ཟླ་འཁྲིལ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་དམ་བཅའ་སྲ་བརྟན་བཟོ་དགོས།
- འགོ་ཁྲིད། འཛིན་བཟུང་བྱུས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོའི་ཚབ་གསར་གོ་སྒྲིག་བྱེད་པ།

འབྱུང་འགྱུར་འགྲོ་ཁྲིད་འདེམས་སྒྲུག་གི་ལམ་ལུགས་གཏན་འཁེལ་བྱེད་པ།

འགྲོ་ཁྲིད་ཚོར་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྤྲོད་བྱེད་པ།

ལས་འགུལ་གྱི་སྤྱིར་བཏང་གི་ངོ་བོ། སྒྲིག་ཁྲིམས་དང་བཟང་སྤྱོད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར། དྲག་གནོན་ཤུགས་དྲག་ཆེ་བ་དང་འགྲོ་ཁྲིད་མེད་པའི་དུས་སྐབས་སུ་ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་ཚོས་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཐབ་པའི་ཁྲ་སྒྲིག་དང་། འབྲེལ་ལམ་མུ་མཐུད་གནས་ཐབས་བྱེད་པ།

འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གསང་བ་དང་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གནད་དོན།

འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་བྱེད་ལས་ལ་བསྟེན་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་ལ་གསང་བ་དང་། མགོ་བསྐོར། ས་འོག་དར་ཐག་གི་སློག་གཡོ་བཅས་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་བཟོ་བ་ཡིན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྲིད་དབང་སྐྱར་འཛིན་པ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་ལས་འགུལ་སྤེལ་དུས་སྐབས་རེ་གསང་བ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཞན་དུ་དེ་ནི་ཧ་ཅང་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཡིན། གསང་བ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་འཇིགས་ཞུམ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་དང་། འཇིགས་ཞུམ་སྐྱེ་བར་གསང་བས་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ནས་གལ་ཏེ་འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་ལས་འགུལ་ནུས་ལྡན་ཞིག་ཡོང་དགོས་ན་གསང་བ་དོར་བའམ་ཡང་ན་དེར་སྔངས་འཛིན་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

ག་ཤམ་གསལ་གྲོས་གླེང་འདི་སྤྱི་མང་རང་དབང་གང་འཚམས་ལྡན་པའི་ཆབ་སྲིད་ལམ་ལུགས་ཞིག་གི་ནང་དུ་ལས་འགུལ་སྤེལ་གྱི་ཡོད་ཁུལ་བྱས་པ་དང་། གལ་ཏེ་

དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་དང་ལས་འགུལ་གང་དང་གང་གསང་བ་བྱེད་དང་གང་དང་གང་ཡོངས་གྲགས་བྱེད་པའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐབས་ཧ་ཅང་གཟབ་ནན་ཆེན་པོའི་དོ་སྣང་དགོས།

འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ནི་བློ་སྟོབས་དང་སྒྲིག་ལམ་ལ་གཞི་རྟེན་བྱས་ཡོད། ཀུན་སྤྱོད་དང་འཆར་གཞི་ག་རེའི་སྐོར་ལ་འཐང་ཁ་གཏད་དང་མི་མང་ལ་དྲང་བདེན་གྱི་གཏམ་བཤད་དང་སྦ་གསང་མེད་པ་དེ་འཛེམས་ཞུམ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་དང་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་གྱི་དགོས་མཁོའི་ཚོད་དཔག་ལྟ་བུར་མངོན། སྦ་གསང་མ་བྱས་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཛིན་བཟུང་གི་ཞེད་སྣང་དང་། ཀུན་སྤྱོད་ཕྱིར་བཟློད། ཚོགས་པ་ཁ་ཐོར། བརྩོན་འཇུག་བཅས་ཀྱི་འཛེམ་སྣང་ལས་གྲོལ་ཐུབ་པ་ཡིན།

མང་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེ་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཡིན་དགོས། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་དེ་ཉེན་མོའི་འོད་ཀྱི་ནང་དུ་ལག་བསྟར་ཐུབ་པ་མ་གཏོགས་སྦ་གསང་གིས་ཡོང་མི་ཐུབ། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། གསང་བ་བྱས་པ་དེས་ལས་འགུལ་གཞི་རྒྱ་ཆུང་བ་དང་། འཚོ་བ་ཅན་གྱི་ཐབས་ལམ་ལ་འཇུག་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

རང་དབང་ཐོབ་ཕྱིར་འབད་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་རང་དབང་ལྡན་པའི་མིའི་སྤྱོད་ལམ་ཁྱེར་དགོས། རྒྱ་གར་གྱི་རང་བཙན་འཐབ་རྩོད་གཞི་ལ་བཙོལ་ཏེ། སྦ་གསང་མེད་པར་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་དགོས་པའི་སེམས་ཁམས་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་སྐོར་ལ་བཀའ་མོལ་གནང་སྐབས། རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་བློན། ཛཝཧཱར་ལཱལ། ནེཧརུ། འདས་པོས་བྲིས་པ་གཤམ་གསལ།

གལ་ཆེ་ཤོས་རང་དབང་དེར་ང་ཚོར་རང་དབང་གི་ཚོར་བ་ཞིག་དང་སྤོབས་པ་ཞིག་ཡོད། དེ་སྔའི་གཉའ་གནོན་དང་བཙོད་མ་བདེའི་ཚོར་བ་དེ་ད་ཆ་རྩ་བ་ནས་མེད། དབང་འཛིན་པ་དང་ལྷན་དུ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་རྒྱུར་གཡོལ་ཐབས་བྱེད་པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཚིག་སྦྱོར་ཀྱག་ཀྱོག་དང་། ཕན་ཚུན་གསང་གྲོས་བྱེད་དགོས་པའང་མེད། ང་ཚོས་གང་བློ་ལ་འཆར་བ་དེ། རང་གི་ཁང་ཐོག་ནས་སྒྲས་གསང་མེད་པར་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད། ང་ཚོས་མཇུག་འབྲས་ལ་འཛེམས་ཟོན་གང་བྱས་ཡོད་དམ། བཙོན་ཁང་ལ་འཇིགས་པ་རེད་དམ། དེ་དག་ང་ཚོས་དགའ་པོའི་ངང་ནས་ངང་སྒུག་བྱས་པ་རེད། གང་ལ་ཟེར་ན། དེ་དག་གིས་ང་ཚོའི་རྩ་དོན་སྒྲུབ་པར་ཕན་ཐོགས་ཡོད། ང་ཚོར་མཐའ་བསྐོར་དང་རྗེས་འདེད་བྱེད་མཁན་གྱི་སོ་པ་དང་གསང་བའི་ལས་མི་གྲངས་ལས་འདས་པ་དེ་ཚོ་ད་ཆ་སྙིང་རྗེའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་བའི་གང་ཟག་ཆགས་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཁོང་ཚོར་འཚོལ་ཞིབ་བྱས་ཏེ་བརྙེད་རྒྱུའི་གསང་བ་གང་ཡང་མེད། ང་ཚོའི་ཤོག་ཤག་ཚང་མ་དུས་རྟག་ཏུ་ཤག་ཅིག་སྟེང་དུ་བཀྲམས་ཡོད།

ཁ་གཏད་པའི་ཐོག་ཏུ་འབྱུང་བའི་སྣ་གསང་མ་བྱས་པའི་ཕན་ནུས།

ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་བྱས་པ་དེས་ཁ་གཏད་པ་ཚོས་འཚོ་བ་སྐྱོངས་པའི་ལས་འགུལ་བ་ཚོའི་ཀུན་སྤྱོད་དང་། དམིགས་ཡུལ། འདུན་པ་དང་། འཆར་གཞི་རྣམས་ལ་གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་ཡོང་རྒྱུ་ལས་སླ་རུ་གཏོང་སྲིད་པ་ཡིན། གདོང་ཐུག་འཐབ་རྩོད་ཤུགས་ཆེར་གྱུར་སྲིད་པའི་སྣང་ཚོར་ལ་འཁྲུག་བཤད་བཟོ་བཅོས་སམ། གཡོལ་བའི་ཐབས་ལམ་དུ་ཁ་གཏད་དང་ལྷན་དུ་ཐད་ཀའི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡང་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། འབྲེལ་ཡོད་དབང་འཛིན་པ་ཚོར་ཛམ་སྙོན་ཁྲིམ་བསྐོར་སོགས་ཀྱི་སྔོན་ཚུད་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དེས་སྐོར་སྐྱོང་བ་ཚོས་བློ་བུར་སྣང་མེད་དུ་བྱེད་པའི་གདུག་རྩུབ་ཉུང་དུ་གཏོང་བར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་མ་ཟད་ལས་འགུལ་གཙང་མ་ཞིག་དང་དཔའ་མཛངས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་གོ་བ་ཡང་ལེན་སྲིད།

དུས་རྒྱུན་གསང་བར་འཇོག་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ཕལ་བ་ཞིག་ཕྱིར་མངོན་དུ་འཇུག་པ་དེར་ཁ་གཏད་པ་ཚོས་གོ་བ་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ལེན་སྲིད། དཔེར་ན། ཁ་གཏད་པས་ད་དུང་དེ་ལས་གལ་ཆེ་བའི་གསང་བ་ཟུར་ཉར་ཡོད་པའི་དོགས་པ་སྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་འཚོ་བ་སྐྱོངས་པའི་ལས་འགུལ་བའི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་ལ་ཁ་གཏད་པའི་གུས་བཀུར་ཆེ་རུ་ཡང་འགྲོ་སྲིད། འཆར་གཞི་གང་ཡིན་ངེས་ལེན་བྱས་པ་དེར་ཁ་གཏད་པའི་ངོས་ནས་མ་འཛིན་པ་དང་ཐབས་ལ་མི་མཁས་པའི་རྟགས་སུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྲིད། ཡང་ན་དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་གསང་བ་མི་དགོས་པར་ལམ་སྟོང་ཡོང་བ་བཟོ་ཐུབ་པའི་ལས་འགུལ་ཁྱད་པར་དུ་ནུས་ཤུགས་ལྡན་པའི་རྟགས་སུ་ངོས་འཛིན་ཡང་བྱེད་སྲིད།

འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་བྱུས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་གྲུབ་ཆ།

དམག་འཁྲུག་གི་འཐབ་བྱུས་དང་འཐབ་རྩལ་གྱི་གཞི་རྩ་རྣམས་དོ་ནན་ཆེན་པོས་དཔྱད་ཞིབ་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐད་ལ་ད་ལྟའང་ཡར་རྒྱས་དེ་ཙམ་བྱུང་མེད། འཐབ་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཐད་ལ་གསལ་ཁ་དོད་པོ་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཞེས་པ་ནི་འཐབ་རྩོད་སྡེ་ཁག་གི་ནུས་ཤུགས་ཚང་མ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་འབྲེལ་མཐུད་དང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཐ་སྙད་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན།

འཐབ་བྱུས་དང་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་གཉིས་མ་འཛོལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འཐབ་བྱུས་ ཞེས་པ་ནི་ཐ་སྙད་ཁྱབ་ཆུང་དུ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་གོང་སྤེལ་གྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་སུ་བཀར་བའི་བྱེད་ལས་སྣ་མང་ཇི་ལྟར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་དང་ག་དུས་འཐབ་དགོས་པ་བཅས་བསྡུས་པའི་འཐབ་རྩོད་ལས་འགུལ་གྱི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡིན། འཐབ་བྱུས་དེ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། འཐབ་རྩལ་ཞེས་པ་ནི་འདེམས་སྒྲུག་བྱས་པའི་འཐབ་བྱུས་ཀྱི་འཆར་གཞིའི་ནང་གི་ཚོད་བགག་ཅན་གྱི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་ལ་གོ་བ་ཡིན།

འདི་དག་གིས་གོང་དུ་ཚན་པ་གཉིས་པའི་ནང་དུ་བཤད་ཟིན་པའི་ཐབས་ལམ་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་བེད་སྤྱོད་ བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཀ། འཐབ་བྱུས་དང་འཐབ་རྩལ་གྱི་གལ་གནད།

འཐབ་བྱུས་ནི་དྲག་པོའི་དམག་འཐབ་ཆེད་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ལྟར་འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་བྱེད་ལས་ལའང་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། སྤྱོད་སྒྲུང་དང་དོ་སྣང་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ལས་འགྲུབ་རྩོམ་རྒྱུ་དང་ལས་འགྲུབ་གྱི་བྱེད་ཐབས་གདམ་ག་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སུས་གང་བྱེད་ཀྱང་མ་ནོར་བ་དང་བཟང་སྤྱོད་དང་མཐུན་པ་ཡོང་ངེས་ཅེས་ལབ་པ་ཙམ་གྱིས་མི་འཐུས། བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ནས་ཚང་མ་མ་ནོར་བ་ཡིན་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་སྲིད། གང་ནོར་བ་མེད་པའི་དྲང་བདེན་ཡིན་པ་དེ་ས་ངན་པ་ལ་འགལ་ཟླ་ཤུགས་ཆེ་བསྐྲུན་པའམ་བཟློ་བའང་ཡོང་སྲིད། དེ་ལྟར་ན་གནོད་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་ནི་ཇི་ལྟར་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འགན་ཁུར་བསྒྲུབ་རྒྱུ་དང་ལས་འགྲུབ་གྱི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་ཞིབ་ཚགས་བྱས་ཏེ་འདེམས་པ་དང་དུས་ཚོད་རན་མཚམས་སུ་སྤེལ་དགོས།

འཐབ་བྱུས་ཇི་ཙམ་ལེགས་པ་དེ་ཙམ་གྱི་ཁེ་ཕན་ཐོབ་རྒྱུ་ལས་སླ་བ་དང་འགྲོ་གྲོན་ཉུང་བ་ཡོང་ངེས་ཡིན། ཇི་ལྟར་དམག་འཐབ་ཀྱི་སྐབས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟར། འཐབ་བྱུས་དང་འཐབ་རྩལ་གཉིས་སེམས་ཤུགས་དང་། བློས་བཏང་། དེ་བཞིན་འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་འགོག་རྐྱོལ་བའི་གྲངས་འབོར་བཅས་ཀྱིས་ནུས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་སྤྲོད་ཐབ་ཕྱིར་འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། ངོ་རྐྱོལ་དང་། མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ། ཐེ་གཏོགས་ཀྱི་ལས་འགྲུབ་ཚང་མ་རེ་རེ་བཞིན་ལམ་སྟོང་གི་མཐུན་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་བ་ལ། གཅིག་ཕན་གཅིག་གྲོགས་སུ་སོང་བའི་ཆ་ལག་ཚང་བའི་གོང་བུ་གཅིག་བྱུང་ན་ཕན་ནུས་ཆེ་ཤོས་ཡོང་ཐུབ། འཐབ་

རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཁ་བྲལ་འཐོག་ཕྱིར་འཐབ་བྱུས་ལ་བློ་ཁ་མ་ཆེམ་པའི་སྡེ་ཁག་གིས་ཀྱང་ངོས་ལེན་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཁ། འཚོ་བ་སྐྱོངས་པའི་འཐབ་བྱུས་དང་འཐབ་རྩལ་གྱི་གྲུབ་ཆ་ལྟེ་བ་འགའ་ཤས།

འཐབ་རྩོད་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤྱིར་བཏང་འཐབ་བྱུས་ཀྱི་རྩ་དོན་འགའ་ཞིག་གི་ངོ་བོའི་རང་གཟུགས་གང་འཚམས་གསལ་པོར་དངོས་སུ་གྲུབ་ཡོད།

༡། ཁ་གཏད་ཀྱི་དབང་ཆར་བརྒྱུད་ནས་འཇུག་པ།

ལིཌཌེལ་ ཧཱརཊི་ (Liddell Hart) གྱིས་ "ལས་འགུལ་གྱི་འཆར་གཞི་ལ་ཁ་གཏད་ཀྱི་གྲ་སྒྲིག་མེད་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཁེ་ཕན་ལེན་ཐུབ་པའི་བརྒྱུད་ལྡོག་གི་རང་བཞིན་དེ་འདྲ་བྱུང་ན་དམག་པོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུའང་སྤྱིར་བཏང་ཕན་ཐོགས་ངེས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་བྱུང་ཡོད།" ཅེས་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་ཡོད།

འགལ་ཟླ་བྱེད་པའི་དབང་ཤུགས་ཉམས་དམས་སུ་བཏང་ནས་འགལ་ཟླ་སྨིག་མེད་དུ་གཏོང་བ་དང་། དགྲ་བོས་ནོར་འཁྲུལ་བཟོ་རུ་འཇུག་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་ལིཌཌེལ་ ཧཱརཊི་གྱིས་བྲིས་ཡོད།

དམག་པོའི་ཐབས་ལམ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཁ་གཏད་ཅིག་གི་ཐད་དུ་ཁོའི་དབང་ཤུགས་གནས་སྟངས་ཉམས་རྒུད་བཏང་སྟེ་རང་ཉིད་ཀྱི་དམག་གནོན་རང་

ཐོག་ཏུ་བསྐུར་འཕར་བྱེད་དུ་འཇུག་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ཐབས་ལམ་ཀྱིས་བརྒྱུད་ནས་གདོང་ཐུག་བྱེད་དགོས། མཐའ་མཇུག་དྲག་དམག་གི་ཐབས་ལམ་ལ་བསྟེན་མི་དགོས་པར་ཁོའི་དབང་ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་རྩ་མེད་དམ་ཞུང་དུ་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན།

༢། སེམས་ཁམས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ། འདི་དག་ཁ་གཏད་སྟེ་ཁག་དང་འགོག་རྒོལ་བ་གཉིས་ཀའི་ནང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། དྲག་རྒོལ་གྱི་ནང་དུ་གསང་སྟབས་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་ཁ་གཏད་པས་ཡ་ལན་ཕན་ནུས་ཅན་སྤྲོད་མི་ཐུབ་པ་དེ་ཡིན། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ནུས་པ་འདོན་མི་ཐུབ་པ་དེ་གསང་སྟབས་ཀྱིས་མིན་པར་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་བྱས་པ་དེས་བསྐྲུན་པ་ཡིན། སྐབས་རེ་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་གསང་བ་བྱས་པ་དེས་ལས་འགུལ་གྱི་ནུས་ཤུགས་སྐྱེ་རུ་གཏོང་བ་ཡིན། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ཐབས་ལམ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་འདུན་པ་གསལ་བསྒྲགས་ཐད་ཀར་བྱས་པ་དེས་དཔུང་སྡེའི་ནང་དུ་བློ་འཚབ་ཞུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། དྲག་གནོན་གྱི་ནུས་ཤུགས་དེ་ཙམ་མི་འབྱུང་བ། མི་མཐུན་པ་བཟོ་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མང་དུ་གཏོང་བ་བཅས་བྱེད་ཐུབ།

འགོག་རྒོལ་བ་ཚོའི་ནང་དུ་སེམས་ཤུགས་དགོས་པ་དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཁ་གཏད་པ་དེའི་དམག་གི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་ཁོ་ལ་སྣངས་འཛིན་ནམ་ཡང་ན་རྒྱལ་ཁ་སྤྲོད་ཀྱི་མེད་པ་དེ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་དེ་གལ་གནད་ཅིག་ཡིན། སེམས་ཤུགས་དང་། བཟོད་བསྲན། ཐབས་བྱུས་བཅས་དང་མཉམ་དུ་ཡིད་ཆེས་ནི་འཚོ་

བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་གཞི་རྟེན་ཡིན།

༣། ས་ཁམས་དང་དངོས་ཁམས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་འགྱུར་འགྲོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་སྐྲུན་པ་ལ་གནས་བྱེ་བྲག་པ་དག་བདག་བཟུང་བྱེད་ཐུབ་པ་དེ་གལ་གནད་གཙོ་བོ་མ་ཡིན། ས་ཆ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་བདག་ཏུ་བཟུང་བ་དང་དེའི་ཐོག་སྔངས་འཛིན་ཐུབ་པའང་གལ་ཆེན་པོར་མི་བརྩི། གང་ཡིན་ཟེར་ན། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་བཀོལ་སྤྱོད་དེ་གཙོ་ཆེར་མིའི་བློ་སྟོབས་དང་བྱེད་ལས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། གལ་སྲིད་མཚོན་རྟགས་ཀྱི་རིན་ཐང་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ས་གནས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཆགས་སྲིད། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་དཔུང་འཇུག་དང་། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བཙན་འགེབ། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བཀག་འགོག་བཅས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་རིགས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྲིད་པ་ཡིན། གལ་གནད་ཅན་གྱི་འགོག་རྒོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་སའི་ས་གནས་དེ་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་འདེམས་དགོས་པ་ཡིན། སྐབས་རེ་དཔུང་འདེགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་དཔེར་ན། སྨན་ཁང་དང་། ཐབ་ཚང་། སྤོད་སྐར་ལ་སོགས་པ་གོ་སྒྲིག་བྱེད་ཡུལ་གྱི་ས་ཆ་ཡང་ངེས་པར་དུ་དགོས།

༤། དུས་ཚོད། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་འཐབ་རྩལ་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བའི་དུས་ཚོད་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་སྲིད། དུས་ཚོད་འདུ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཡོང་སྲིད། དཔེར་ན་ནམ་ཞིག་ཐད་ཀའི་བྱེད་ལས་སྤེལ་བར་མི་མང་ཚོ་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་པ་དང་། ནམ་ཞིག་འགོག་རྒོལ་གྱི་སྐུལ་མ་བྱུས་ན་ཡ་ལན་སྐྱོ་བོ་ཞིག་ལས་མི་ཡོང་བ་དང་། ཡང་ན་སྣང་མེད་གཏོང་བ་བཅས་ལ་རྟོག་ཞིབ་ངེས་པར་དུ་བྱེད་

དགོས། གནས་སྟངས་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བློ་ཡུལ་དུ་བྱས་ཏེ་དུས་ཚོད་ལ་མཉོ་བསམ་གཏོང་དགོས། སྐབས་རེ་དུས་ཚིགས་དང་གནས་སྐབས་གལ་ཆེ་དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་བྱེད་ལས་སྤེལ་བའི་འཆར་གཞི་སྒྲིག་ཀྱང་རྫངས། ཁ་གཏད་པས་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ལ་སྟངས་འཛིན་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་པའི་སྐབས་གལ་གནད་ངེས་ཅན་གྱི་ཐོག་ཏུ་འགོག་རྐྱོལ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

༥། གྲངས་འབོར་དང་སྟོབས་ཤུགས། འགྲེལ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར། འཚོ་བ་སྐྱོངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་གྲངས་འབོར་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་ཡིན་རུང་གྲངས་འབོར་གཅིག་པུས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་གྱི་ སྤུས་ཚད་དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྒྲིག་ལམ་དང་རྒྱུན་འཁྱོངས་ལྡན་པའི་གྲངས་འབོར་ཆེན་པོ་ཡོད་ན་བཀག་འགོག་བྱེད་མི་ཐུབ་པར་འགྱུར་སྲིད།

༦། རྩོད་གཞིའི་གནད་དོན་དང་དབུས་སྲུད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས། བློ་གྲོས་དང་ལྡན་པའི་འཐབ་ཇུས་དང་འཐབ་རྩལ་བཟང་པོའི་རིགས་ལ་རྩོད་གཞིའི་གནད་དོན་གྱི་གདམ་ག་ཡག་པོ་བྱེད་དགོས། འདི་ནི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་དང་། སྤྱི་ཚོགས། སེམས་ཁམས་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཁག་བློ་ཡུལ་དུ་བཞག་པ་ཁོ་ནས་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། འཚོ་བ་སྐྱོངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ངོ་མའི་ཚབ་བྱེད་ཐུབ་པ་གཞན་མེད། ཐག་གཅོད་བྱེད་སའི་གནས་དེར་ཏ་ཅང་ནུས་སྟོབས་ཆེན་པོ་ཡོང་བ་མི་སྲིད་པ་ཡིན། གོང་དུ་ལེའུ་འདིའི་ནང་དུ་འགྲེལ་བརྗོད་ཟིན་པ་ལྟར། འཚོ་བ་སྐྱོངས་པའི་བྱེད་ལས་ཕན་ནུས་ལྡན་པ་ཡོང་ཕྱིར་གལ་གནད་ཅན་གྱི་གནས་སུ་ནུས་པ་སྒྲིལ་དགོས་པ་ཡིན། དོན་གནས་འདི་དག་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་དང་། སྔོན་ཆ། ནུས་ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། དེ་བཞིན་ཁ་གཏད་ཀྱི་

དམིགས་ཡུལ་དང་། སྟོབས་ཤུགས། གནས་སྟངས། སྐྱོན་ཆའི་རིགས། གཞན་ཡང་གནད་དོན་དེ་ཉིད་ཀྱི་དོ་གལ་ཆེ་ཆུང་དང་། འབྱུང་ངེས་པའི་རྒྱལ་ཕམ་གྱི་མཇུག་འབྲས་བཅས་གང་སར་བསམ་བློ་བཏང་རྗེས་འདི་མས་སྒྲུག་བྱེད་དགོས། ཡི༧༧ལ་ ཏཱརཏ་གྱིས་"བསྒྲུབ་བྱ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་བསྟུན་དགོས་" ཞེས་བྲིས་ཡོད། ཡིད་ཆེས་མ་བརླག་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་ཡོད་རྒྱུ་མཚན་ལ་བསྟུན་དགོས། རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་མི་ཐུབ་ས་དེར་དོན་མེད་འབད་རྩོལ་བྱས་ཏེ་གཞན་གྱི་ནུས་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས་སྤོང་དགོས། གནས་སྐབས་དམིགས་བསལ་ཅན་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱོན་གྱི་ཆ་ཡོད་ཀྱང་སྒྱུར་བ་ལ་ངེས་པར་དུ་འཇུག་དགོས་པ་ཡོང་སྲིད། དེ་ལྟར་ཡང་གནས་བབས་དེ་ལ་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་དཔྱད་ཞིབ་ཅིག་དང་དུང་ཡང་བྱེད་དགོས། ཁ་ཕན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ད་ཡོད་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་དང་། སྐྱོན་ཆ་ལས་ཇི་ལྟར་གཡོལ་བའམ་ཡང་ན་སེལ་ཐབས་བྱེད་པའི་དཔྱད་ཞིབ་ཀྱི་གཞི་རྩར་བརྟེན་ནས་འཐབ་བྱུས་དང་འཐབ་རྩལ་གྱི་ཡར་རྒྱས་དེ་ཡོང་དགོས།

འཆི་བ་སྤྲང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་པ་སྤེལ་ས་དེ་གཙོ་ཆེར་དགག་བྱར་བཟུང་པའི་ཆབ་སྲིད་དང་། སྤྱི་ཚོགས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནད་དོན་ "ངང་ན་པ" མཚོན་པའི་དོན་གནད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཡོང་བ་ཡིན། གནས་དོན་འདི་རིགས་ཁ་གཏད་པས་སྤྲང་སློབ་སྐབས་ཉུང་ཤོས་དང་། མི་མང་དཀྲུས་མ་དང་འཆི་བ་སྤྲང་ས་པའི་འགོག་རྒོལ་བའི་ཁྲོད་དུ་ནུས་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་སྐྱེ་རུ་འཇུག་ཐུབ་པ་ཡིན། ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་བའི་ཕར་རྒོལ་གྱི་དོན་གནས་བདམས་ཟིན་པའི་རྗེས་སུ་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོར་ལས་འགུལ་གྱི་བྱེད་ཕྱོགས་ཉམས་རྒུད་འགྲོ་བའམ། ཡང་ན་མཐའ་

དགག་གནད་དོན་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་འཕྲུན་དུ་མི་འཇུག་པར་གཟབ་དགོས།

༥། མ་སྐྱུལ་དང་བླངས། མ་སྐྱུལ་དང་བླངས་བྱེད་རྒྱུ་དང་རྒྱུན་སྲིང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ག་དུས་བྱུང་ཡང་ཁ་གཏད་ཕུད་པའི་འཆི་བ་སྐྱུངས་པའི་སྐྱེ་ཁག་གིས་དུས་ཚོད་དང་། གནད་དོན། ལས་འགུལ་བྱེད་ཕྱོགས་དང་། ཕྱོགས་མཚུངས་མ་སྐྱུལ་དང་བླངས་རྒྱུན་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཁ་གཏད་ཀྱིས་དྲག་གནོན་བྱས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འདེམས་དགོས། འཆི་བ་སྐྱུངས་པའི་འགོ་ཁྲིད་སྐྱེ་ཚན་གྱིས་གནས་སྟངས་ལ་སྟངས་འཛིན་ཐུབ་པ་དང་དེ་ལ་སྟངས་འཛིན་ཡོད་པ་གསལ་སྟོན་ཐུབ་པ་དགོས། དུས་ཚོད་དང་། ས་ཆ། གནད་དོན་གྱི་ལས་འགུལ་ལམ། ཡང་ན། འཐབ་རྩལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཐག་གཅོད་ཟིན་རྗེས་དུས་འགྱུར་གྱིས་རྐྱེན་པས་བརྗེ་སྒྱུར་བྱེད་མི་རུང་། འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་རང་གི་ལས་འགུལ་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐད་ལ་ཁ་གཏད་པས་བཙན་བཀའ་གཏོང་དུ་འཇུག་རྒྱུ་མེད།

ག། འཐབ་བྱུས་དང་འཐབ་རྩལ་འདེམས་པ།

འགོ་ཁྲིད་ཚོས་སྔོན་ཚུད་ནས་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་དང་། འཐབ་བྱུས། འཐབ་རྩལ། ཐབས་ལམ་བཅས་ཀྱི་འཆར་གཞི་བཀོད་པ་དེས་འགོ་མཇུག་བར་གསུམ་དུ་ལས་འགུལ་གྱི་སྤྱིར་བཏང་ལམ་སྟོན་དང་སྤེལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ་ཡིན། ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་འཐབ་བྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་འཆར་གཞི་འདིང་རྒྱུ་དེ་དགོས་མཁོའི་ནང་ནས་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། འཐབ་བྱུས་གསལ་པོ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་འབྲས་ཡིད་ཐང་ཆད་དགོས་པ་

ཞིག་ལས་མ་བྱུང་བ་དེས་ཐོག་མར་ཅི་བྱེད་ངེས་པའི་གདེང་ཚོད་མི་འཕེར་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་སེམས་ཤུགས་ཆག་པ། ཐ་མར་འཚོ་བ་སྐྱོང་སྟངས་པའི་ལས་འགུལ་ཁ་ཕྱོར་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་སྲིད་པ་ཡིན།

ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། གཟབ་ནན་གྱིས་འཐབ་བྲུས་ལྡན་པའི་འཆར་འགོད་བྱས་པ་དེས་ལས་འགུལ་ལ་ཡར་རྒྱས་ལྡན་པའི་རྒྱ་སྐྱེད་ཡོང་བར་ལམ་སྟོན་བྱེད་པ་ཡིན། འཐབ་བྲུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་ཡག་པོ་ཞིག་གིས་ཁ་གཏད་དང་དེའི་ལམ་ལུགས་ལ་འཚོ་བ་སྐྱོང་སྟངས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་བཀོལ་སྤྱོད་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ལག་ལེན་དུ་འཁེལ་ཐབས་སུ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འཆར་གཞི་དེའི་ནང་དུ་ཁ་གཏད་པའི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་རྩ་མེད་བཟོ་བའི་ཐབས་ལམ་ཡང་ཚུད་དགོས་པ་ཡིན།

འཐབ་བྲུས་ཀྱི་འཆར་གཞི་དེས་འཐབ་རྩོད་ཇི་ལྟར་འགོ་འཛུགས་བྱེད་པ་དང་། དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཐབས་ལམ་དང་གནོན་ཤུགས་གང་དང་གང་བེད་སྤྱོད་བྱེད། ཡོང་སྲིད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་ཆེད་ལས་འགུལ་གྱི་ལམ་སྟོན་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་བཀོད་བཟོ་གི་ཡོད། འཆར་གཞི་དེར་འཚོ་བ་སྐྱོང་སྟངས་པའི་སྡེ་ཁག་གིས་རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་དག་སྒྲུབ་ཕྱིར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཆ་ཇི་ལྟར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་སྟངས་དེ་གསལ་སྟོན་དགོས། འཐབ་བྲུས་ཀྱི་འཆར་གཞི་དེས་དྲག་གནོན་ཡོད་ཀྱང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་བེད་སྤྱོད་དང་། བཀོལ་སྤྱོད་དོན་ཕན་ལྡན་པའི་ལམ་ནས་འཐབ་རྩོད་རྒྱ་སྐྱེད་དང་མདུན་སྐྱོད་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྐོར་ལའང་ལམ་སྟོན་བྱེད་དགོས། འཆར་གཞི་དེས་ཆེས་

འདོད་ཧམ་ཆེ་བའི་འཆར་གཞི་དང་ཧ་ཅང་བློ་སྟོབས་དམན་པའི་འཆར་གཞི་གཉིས་ཀ་སྤྱོང་དགོས། འཐབ་བྲུས་ཀྱི་འཆར་གཞི་དེས་འདུན་པ་གཞིར་བཟུང་གི་འཐབ་རྩོད་ལམ་སྟོང་ཡོང་ཐབས་དང་། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་མཇུག་བསྡོམས་ཇེ་ལྷར་བྱེད་པའི་ལམ་ཡང་གསལ་སྟོན་བྱེད་དགོས། འཐབ་བྲུས་ཀྱི་འཆར་གཞི་འདིང་མཁས་པ་བྱུང་ན་རྒྱལ་ཁའི་གོ་སྐབས་མང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འཐབ་བྲུས་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བའི་ཐབས་ལམ་བྱེ་བྲག་པ་དང་འཐབ་རྩལ་གྱི་དབར་ལ་ཕན་རྩུན་ནུས་པ་འདོན་རེས་དོན་ཕན་ལྡན་པ་ཡོང་རྒྱུར་གཅིག་ཕན་གཉིས་གྲོགས་བྱེད་པ་ཡིན། འཐབ་བྲུས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་གསལ་པོ་མེད་ཚེ་རྒྱུ་མཚན་ནམ་གྲུབ་འབྲས་ཡང་དག་མེད་པར་ཐབས་ལམ་གཅིག་ནས་གཞན་དུ་བརྗེ་འགྱུར་འགྲོ་སྲིད་པ་ཡིན།
འཐབ་བྲུས་དང་འཐབ་རྩལ་གྱི་འདེམས་སྒྲུག་བྱེད་སྐབས་གཤམ་གསལ་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་རྣམས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱེད་དགོས།

- འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྐྱེ་ཁག་གི་དམིགས་ཡུལ།
- ཁ་གཏད་པའི་དམིགས་ཡུལ།
- འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྐྱེ་ཁག་གི་སྐྱོན་ཆ་དང་། སྟོབས་ཤུགས། སྲུས་ཚད།
- ཁ་གཏད་པའི་སྐྱོན་ཆ་དང་སྟོབས་ཤུགས།
- འགོ་འཛུགས་བྱེད་རྒྱུའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྔོན་དཔག་བྱས་པའི་དུས་ཡུན་དང་དེ་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་ པར་དགོས་མཁོ་ཅི་ཡོད།
- ལས་འགུལ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིའི་ཆ་རྐྱེན།
- སྤྱི་ཡོངས་གནས་སྟངས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན།

རྒྱུ་རྐྱེན་འདི་དག་ཚང་མ་ལ་དོ་སྣང་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་དགོས།

གནས་སྟངས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱེད་སྐབས་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་གནས་བབས་དང་། གྲི་ཚོགས། ལས་འགུལ་གང་དུ་བརྩམ་རྒྱུའི་ས་གནས་ཀྱི་གནམ་གཤིས་དང་ས་བབས་ཀྱི་ཞིབ་ཕྲའི་གནས་ཚུལ། འབྲེལ་ཡོད་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞི་དང་། སྲོལ་རྒྱུན། ལུགས་སྲུང་། དེ་བཞིན་འཐབ་རྩོད་སྡེ་ཁག་གི་དམིགས་ཡུལ་དང་རང་བཞིན། རྩོད་གཞིའི་གནད་དོན་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་དོ་སྣང་བཅས་ངེས་པར་དུ་ཚུད་དགོས།

དེ་ཡང་སློ་ཁ་མ་ཆེམ་པའི་སྡེ་ཁག་གི་གྲྭར་བཏང་གི་རང་བཞིན་ཇི་ཡིན་དང་། དེ་བཞིན་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་ཇི་ཡོད། ངེས་ཅན་དང་ངེས་མེད་ཀྱི་འགོག་རྒོལ་བའི་གྲངས་འབོར་ཇི་ཡོད། མང་ཚོགས་སྤྱི་ཡོངས་ནས་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་ག་ཚོད་སྤྲད་པ་དང་སྤྲོད་རྒྱུ་ཡིན་པ། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་སྐོར་ལ་ཁོང་ཚོའི་གོ་རྟོགས་ཇི་ཡོད། འཐབ་རྩོད་འདི་འདྲའི་རིགས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྐབས་སྐྱོང་ཚོར་ཇི་བྱུང་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་མིན། འགོ་ཁྲིད་དང་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོའི་སྟུས་ཚད་ཇི་ཡོད།

ཁ་གཏད་སུ་ཡིན་དང་། ཁ་གཏད་པའི་ལག་ཏུ་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས། དཔེར་ན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་དང་། འཛིན་སྐྱོང་། དམག་གཞོན་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་བཅས་ཇི་ཡོད། ཁ་གཏད་པའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན། ཁ་གཏད་པས་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་ཚད་ཇི་ཙམ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གྲབས་ཡོད་པ། ཁ་གཏད་པའི་གྲོགས་པོ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་པ་སུ་ཡིན། ཁ་གཏད་པས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགལ་ཟླའི་ཚོགས་མི་ཚོར་ཇི་ཙམ་བརྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་བཅས་ཡིན།

འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་བྱ་བ་ལ་འཇུག་རྒྱུའི་འདུན་པ་དང་། ཁ་གཏད་པའི་དྲག་

གནོད་ཐེག་པའི་ནུས་པ། སྲིག་སྲུང་གི་ཚད་གཞི། འཇིགས་ཞུམ་དང་འཚོ་བ་གཉིས་ཀ་སྲུང་བའི་ནུས་པ་བཅས་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཁས་བླངས་པའི་འོས་འགན་གྱི་ནུས་པའི་མཐོ་ཚད་དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

དེའི་སྟེང་དུ་འགོག་རྒོལ་གྱི་ཐབས་ལམ་འདེམས་སྐབས་འབྱུང་ངེས་པའི་དྲག་གནོད་དང་དོ་སྣར་འོང་བའི་བཀག་འགོག་གི་ཐབས་ཤེས་གཞན་རྣམས་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། སྐྱིར་བཏང་མང་ཚོགས་དང་། འགོག་རྒོལ་བ། འགོ་ཁྲིད་བཅས་ཀྱིས་དྲག་གནོད་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཙམ་བཟོད་བསྲན་བྱེད་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་མེད་བཅས་ལ་བསམ་གཞིགས་དགོས།

ཇི་སྲིད་འཐབ་བྱུས་ཡག་པོ་ཞིག་འཐབ་རྩལ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་གི་ལམ་ནས་ལག་ལེན་དུ་མ་ བཀལ་བ་དེ་སྲིད་དུ་འཐབ་བྱུས་དེ་ནུས་མེད་དུ་གནས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འཐབ་རྩལ་གྱི་ལག་ལེན་དང་འདེམས་སྒྲུག་མཁས་པོ་བྱུང་བ་དེས་ཡོངས་ཁྱབ་འཐབ་བྱུས་མི་ལེགས་པ་ཅིག་གི་གྱུན་གསབ་བྱེད་མི་ཐུབ། འཐབ་བྱུས་ཤིག་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩལ་གྱི་གདམ་ག་དེར་ཐབས་ལམ་དང་། དུས་ཚོད། ས་ཁག། མདུན་མ་བཅས་བསམ་གཞིགས་སྣ་ཚོགས་བྱེད་དགོས་པའང་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན།

འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་བྱེ་བྲག་པའི་ནང་དུ་ལས་འགུལ་བརྩམས་པ་དེ་སྒྲུབ་པའི་ནུས་མཐུ་ལྡན་པ་དང་ཚད་བཀག་ངེས་ཅན་པ་ཞིག་མ་ཡིན་པའི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལས་མང་བ་འཛིན་དགོས། ལས་འགུལ་གྱི་འཆར་གཞི་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ལས་མང་བ་ཡོད་པ་བཟོས་པ་དེས་དམའ་མཐར་

དམིགས་ཡུལ་གཅིག་སྒྲུབ་ཐུབ་པ་ཡོང་སྲིད། འོན་ཀྱང་དམིགས་ཡུལ་གཅིག་ཁོ་ན་འདེམས་པ་དེས་དུས་སྐབས་ཤས་ཆེ་བར་ཁ་གཏད་པས་དམིགས་ཡུལ་དེ་འགྲུབ་པ་ལས་འགོག་རྐྱེན་བྱེད་པར་ངེས་བརྟན་བཟོ་གི་ཡོད།

ཐབས་ལམ་གྱི་འགྱུར་བ་དེ་སྟེ་ཚན་གཅིག་ནས་གཞན་དཔེར་ན་སྐྲིག་ཁྲིམས་ལེགས་པ་དང་ངལ་ཐང་མ་ཆད་པའི་གྲུས་ལ་ལས་འགན་དང་ཉེན་ཁ་སྒོ་བར་བེད་སྤྱོད་བྱུས་ཆོག ཁ་གཏད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་གཏོང་ཤུགས་སྤོར་བ་དང་ཁ་བསྒྱུར་བ། ཡང་ན་འཚེ་བ་སྤྱངས་པའི་སྟེ་ཁག་གི་སྐྱོན་ཆར་ཀུན་གསལ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཐབས་ལམ་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་ཡང་འགྲིགས་པ་ཡིན། ཐབས་ལམ་དང་འཐབ་རྩལ་ལ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པ་དེས་ལས་འགུལ་ལ་སྣ་འཛོམས་དང་དོན་གཉེར་(མང་བ་གསར་འགྱུར་ལ་འོས་པའི་རིགས་)སྟོན་གྱི་ཡོད།

འཐབ་བྱུས་དང་འཐབ་རྩལ་གྱི་ལག་ལེན་དང་འཆར་གཞི་འདིང་བ་ལ་རྒྱ་སྐྱེད་འགྲོ་བའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་ཚོར་བ་རྣོ་པོ་དགོས། གལ་ཏེ་ལས་འགུལ་ཞིག་ལམ་སྟོང་བྱུང་ན་ག་རེ་བྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་ལས་འགུལ་ཞིག་གྲུབ་འབྲས་མ་ཐོན་ན་ག་རེ་བྱེད་དགོས། གལ་ཏེ་ལམ་སྟོང་ཕྲན་བུ་ཞིག་བྱུང་ན་དེའི་རྗེས་སུ་གང་འབྱུང་སྲིད། སྔོན་དཔག་དཀའ་བའམ་ཡང་ན་དོགས་པ་སྔོན་བསུ་མ་བྱུང་བའི་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རིགས་ལ་ཁ་གཏད་གཙོག་རྒྱུའི་ནུས་པ་རྗེ་གསང་དོད་པོས་གོ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས། ལྷག་པར་དུ་འཚེ་བ་སྤྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་ཚོའི་སྙིང་སྟོབས་དང་། ཀུན་སྤྱོད། ཡ་ལན་བཅས་ལ་དམིགས་བསལ་བདག་ཉར་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་ཡིན། གལ་ཏེ་ལས་འགུལ་ཞིག་ལམ་སྟོང་ཡོད་གི་མེད་ན་འཆར་གཞི་ལ་འགྱུར་བ་ངེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས།

འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འབད་རྩོལ་ནུས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་དོན་དུ་གནས་སྐབས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་དགོས་ཀྱང་བྱེད་དགོས། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་གི་ནང་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་བརྫེ་ཚབ་དང་མགྲོགས་ལམ་ལྷ་བུ་གང་ཡང་མེད། གལ་ཏེ་དཀའ་སྡུག་དང་ཉེས་ཆད་ཀྱི་འོག་ཏུ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བའི་དགོས་ངེས་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་དང་ནུས་པ་མི་འདུག་ན། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ངོས་བཟུང་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱང་གྲུང་འཛོམས་པོའི་ཡ་ལན་འཇལ་དགོས། ད་ཅང་ཕྱིས་དྲགས་པའི་བར་དུ་ངང་སྒུག་རྒྱ་བ་ནས་བྱེད་མི་རུང་། སྤྱང་ཐུབ་པའི་ས་གནས་ཤིག་ཏུ་གོ་རིམ་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འཐེན་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་ཆ་ལེགས་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་དགོས།

ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། གལ་ཏེ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བ་ཚོར་རེ་བ་བྱས་པ་ལས་ལྷག་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཡོད་པ་དང་། ཡང་ན་ཁ་གཏད་པ་ཚོར་མངོན་གསལ་དོད་པོའི་སྐྱོན་ཆ་ཡོད་ཚེ་འཐབ་བྱུས་ཀྱི་ལག་ལེན་དང་བྱེད་ལས་མྱུར་དུ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་གྲུང་པོ་ཡིན།

ང། གོ་མཚོན་གྱི་གདམ་ག།

འདེམས་སྒྲུག་བྱས་པའི་འཐབ་བྱུས་དེའི་ལག་ལེན་གྱི་ནུས་པ་ཆེ་ཤོས་དང་གྲུབ་འབྲས་ལེགས་ཤོས་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་གོ་མཚོན་དང་ཐབས་ལམ་གྱི་གདམ་ག་སྤྱང་གྲུང་འཛོམས་པོ་དང་དོ་གལ་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་བྱེད་དགོས། ད་ཡོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་རྣམས་གོང་གསལ་སྡེ་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་དུ་བཀོད་བྱས་ཡོད། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཡང་ཡོད་པ་དཔེར་

ན། ཕྱིར་ལྡོག་དང་། ལས་བཞོལ་ངོ་རྙོལ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བ། དོ་མཉམ་པའི་གཞུང་བཅས་ནི་ད་ཡོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་དཔེ་མཚོན་འགའ་ཤས་ཡིན།

ཐབས་ལམ་གྱི་སྤྱིར་བཏང་སྔེ་ཚན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཁག་བློ་ལ་འཛགས་པ་དགོས།

• ངོ་རྙོལ་དང་རྒྱུད་སྐུལ། ཐབས་ལམ་འདི་དག་གི་ནུས་པ་ཕལ་ཆེ་བ་མཚོན་རྟགས་ཡིན་པ་དང་བློ་འདོད་མེད་པའི་རྣམ་འགྱུར་ལ་དོ་སྣང་ཞིག་བསྐྲུན་གྱི་ཡོད།

• མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ། ཐབས་ལམ་འདི་དག་གིས་ལམ་ལུགས་གང་ཞིག་གི་ནུས་པ་དང་བཀོལ་སྤྱོད་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་པར་དཀའ་ངལ་བཟོ་སྲིད་པ་ཡིན། ཐལ་ཆེ་བའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཐབས་ལམ་འདི་དག་གིས་ལམ་ལུགས་དེའི་འཚོ་གནས་ལ་ཐོགས་རྐྱེན་སྤྲོད་སྲིད།

• ཐེ་གཏོགས། ཐབས་ལམ་འདི་དག་ལ་གོང་གསལ་སྡེ་ཚན་གཉིས་ཀའི་ཁྱད་ཆོས་དག་ འཛོམས་པའི་སྟེང་དུ་ནམ་རྒྱུན་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ལ་ཐད་ཀར་ཁ་གཏད་གཅོག་པའི་ནུས་པའང་ཡོད། གལ་ཏེ་སྟེང་སྟོབས་དང་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལྡན་པ་ཞིག་བྱུང་ན། གྲངས་འབོར་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་ཀྱང་ནུས་པ་ཆེན་པོ་འདོན་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཐབས་ལམ་བྱེ་བྲག་པ་འདི་མས་སྐབས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་མང་པོའི་ནང་དུ་གནས་སྐབས་དང་། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནད་དོན། ཁ་གཏད་པ་དང་འགོག་རྒོལ་སྡེ་ཁག་གི་ཁྱད་ཆོས། འགོག་རྒོལ་གྱི་འཐབ་བྱུས། འབྱུང་སྲིད་པའི་དྲག་གནོན། སྔོན་དཔག་བྱས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགྱུར་འགྲོས་བཅས་བསྡུས་ཡོད།

འདི་དག་ཚང་མ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཚང་མའི་ནང་ནས་དོ་གལ་ཆེ་ཤོས་ནི། གང་བཀོལ་བར་བྱེད་པའི་གནོན་ཤུགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་བཅས་པའི་འགོག་རྒོལ་བའི་འཐབ་ཇུས་དེ་ཡིན།

སྐབས་འདིར་དྲི་བ་འགའ་ཞུས་ཡོང་སྲིད། གང་བསམ་གཞིགས་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐབས་ལམ་དེ་དག་གིས་འདེམས་སྒྲུག་བྱས་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་ཇུས་དང་འཐབ་ཇུས་རྣམས་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བར་གྲོགས་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། ཐབས་ལམ་འདི་དག་གིས་ནུས་པ་ག་རེ་བསྐྲུན་དང་འདི་དག་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང་འཚམས་པོ་ཇི་ལྟར་བཟོ། འཐབ་རྩོད་ལམ་སྟོང་ཡོང་བ་ལ་ཁ་གཏད་ཀྱི་ཐད་དུ་ངེས་པར་མཁོ་བར་ངོས་འཛིན་བྱས་ཟིན་པའི་གནོན་ཤུགས་ཀྱི་རིགས་སྒྲིད་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་གམ། འགྱུར་བ་ཐེབས་པའི་ཆེད་དུ་འདོད་པ་ལྟར་གྱི་གནོན་ཤུགས་བྱེ་བྲག་པ་དེ་ཚོའི་ནང་དུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གྲོང་གཞུན་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་བབས་ཉམས་རྒུད། སྣངས་འཛིན་བརྟག་པའམ། ཡང་ན་སེམས་ཁམས་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་བཅས་བསྡུས་ཡོད། ཐབས་ལམ་དེ་དག་གིས་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་འདོད་པ་བཞིན་"དཔེར་ན་ཁ་གཏད་པའི་བསམ་བློར་འགྱུར་བ་གཏོང་བའམ། ཡང་ན་བཙན་ཤེད་བྱེད་པ་བཅས་" འགྱུར་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་བདམས་པ་ལག་ལེན་འཁེལ་བར་ཕན་ཐོགས་ཐུབ་བམ།

བསམ་གཞིགས་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐབས་ལམ་དེ་དག་གིས་གལ་ཏེ། འཐབ་ཇུས་ལག་ལེན་ཐད་ཀར་མི་འཁེལ་བ་དང་དགོས་ངེས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་གནོན་ཤུགས་སྒྲིད་མི་ཐུབ་ན་འགོག་རྒོལ་བའི་སེམས་ཤུགས་སྤོར་བ་དང་། ཁ་གཏད་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་གཅོག་པ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམའ་མཐར་གནོན་ཤུགས་དེ་དག་སྒྲིད་

པའི་ཐབས་ལམ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བར་ལས་སླ་རུ་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་གམ། ཐབས་ལམ་འདེམས་པའི་སྐབས་སུ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་ཡང་ཡོད་ཀྱང་དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་འདི་དག་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཐབ་བྱུས་འགོད་སྐབས་བསམ་གཞིགས་བྱེད་ཐུབ་པ་དགོས།

ཐབས་ལམ་འདེམས་པའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོས་ཤེས་དགོས་པ་ནི་མང་ཚོགས་ལ་དགག་བྱ་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཧ་ཅང་ཉེན་ཁ་ཅན་ཞིག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལས་གང་བྱེད་དགོས་པའི་བཀའ་བཏང་ཚར་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་དགག་བྱ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ལས་སླ་བ་ཡོད། མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ནུས་པ་ཐོན་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་དུས་ཚོད་མང་པོ་དང་མི་མང་མང་པོས་ཆ་ཤས་ལེན་ཐུབ་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལས་གཞན་དུ། འཚེ་བ་སྤྱངས་པའི་ཐེ་གཏོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་མང་པོ་ཞིག་དུས་ཚོད་ཚད་ཅན་ཞིག་ཁོ་ནར་ལག་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལྡན་པ་དང་། ཡིད་ཆེས་འོས་པ། ཐབས་བྱུས་མཁས་ལ་སེམས་ཐག་ཆོད་པའི་ཉམས་ལེན་པ་དག་དགོས་པ་ཡིན། འཚེ་བ་སྤྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གཞན་དང་ལྷན་དུ་འདི་དག་ལ་ལམ་སྟོང་ལྡན་པའི་བཀོལ་སྤྱོད་ཡོང་ཕྱིར་རྒྱུན་དུ་གྲ་སྒྲིག་གང་འཚམས་དགོས།

རྒྱུན་རིང་གི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་བཟོ་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། འཕེལ་རིམ་ཐག་གཅོད་དེའི་ནང་དུ་ཐབས་ལམ་གྱི་གདམ་ག་དང་གོ་རིམ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། འཕེལ་རིམ་གསར་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་བསྐྱོད་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ལྟེད་ཡང་ཟབ་ནན་གྱིས་འཇལ་དགོས། འགྱུར་བ་མེད་པའི་གནས་སྟངས་དེ་ངེས་པར་དུ་སྤོང་ས་དགོས།

ལས་འགུལ་གྱི་རྒྱ་ཚད་གཅིག་ནས་གཞན་དུ་སྤོ་སྐབས་(དཔེར་ན་མཆོན་རྟགས་ཀྱི་ངོ་རྟོལ་ཞིག་ནས་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་དང་། མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་ནས་ཐེ་གཏོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ལྟ་བུར་)ཕྱིར་བཏང་བྱས་ན་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་གནོན་ཤུགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཡང་རྗེ་ཆེར་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ལས་ལྡོག་ཏེ་ཐེ་གཏོགས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་བདམས་པ་དེས་སྐབས་རེ་དྲག་གནོན་གྱི་གདུག་རྩུབ་ཞུང་བ་དང་མཉམ་དུ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཉེན་ཁ་དང་ཟིང་འཁྲུག་ཞུང་དུ་གཏོང་བར་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལས་འགུལ་གྱི་ཡར་རྒྱས་ལ་ཐབས་ལམ་འགའ་ཞིག་གིས་བསྐྱུན་ཐུབ་པའི་ཕན་འབྲས་ཀྱི་རྟོག་དཔྱོད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཡོང་སྲིད་པའི་ཕན་འབྲས་ཀྱི་ནང་དུ་ཀུན་སློང་གི་འགྱུར་བ་དང་དབང་ཆའི་འབྲེལ་བ། ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་འགྱུར་བ། རྗེས་སུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་བེད་སྤྱོད་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་ཐུབ་ཐབས་བཅས་བསྡུས་ཡོད།

ཐ་ཚིག

གལ་ཏེ་ཁ་གཏད་དང་མཉམ་དུ་གྲོས་མོལ་བྱས་པ་དེས་སློ་ཁ་ཆེམ་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་པའི་རྟགས་མཚན་སྟོན་གྱི་མེད་ན། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་རྩ་བའི་འཐབ་བྱུས་དང་སྟོན་ཚུད་ཀྱི་འཐབ་རྩལ་དེ་དག་ངེས་པར་ཐག་ཆོད་པ་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་སྣ་མང་དག་མཐུག་བསྒྲིལ་པ་དགོས། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་འགའ་ཤས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་གཞན་རྫིས་གནང་པའི་ནང་དུ་རིམ་པ་གཉིས་པ་དེ་ཁ་གཏད་ལ་ཐ་ཚིག་ཅིག་སྤྲོད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་ཤས་ཆེ་བའི་

ནང་དུ་བསམ་རྩལ་མ་རྫོགས་པ་དང་། འཆར་གཞི་འདིང་མཁན་ཚོས་ཁ་གཏད་ལ་སྔོན་བརྡ་མ་སྤྲད་པར་རྒྱལ་བའི་རེ་བ་བྱེད་པ། འཐབ་རྩོད་དེ་རང་འགུལ་གྱིས་ཡངས་ཟིན་པ། དེ་མིན་རྒྱུ་མཚན་གཞན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐ་ཚིག་སྒྲོད་ཀྱི་མེད།

ཐ་ཚིག་གི་ནང་དུ་དགོས་འདུན་སྣོན་གྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁ་གཏད་པས་དགོས་འདུན་དེ་དག་གམ་ཡང་ན་དེའི་ཆ་ཤས་ཚོན་ཆེ་བ་གཏན་འབེབས་བྱས་པའི་ཉིན་མོའམ་ཆུ་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་བཀའ་ཁྲོལ་བྱུང་ཚེ་ཕར་རྒོལ་གྱི་འཆར་གཞི་ཕྱིར་བཤོལ་བྱེད་པའི་གོ་སྐབས་ཤིག་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། དོན་གནད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་བྱས་པའི་འགྱུར་བ་མ་བྱུང་ཚེ་དེའི་མཇུག་འབྲས་ཇི་ཡོང་ (དཔེར་ན་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་འགོ་འཛུགས་བྱེད་རྒྱུ་སོགས་)གསལ་པོ་བཟོ་དགོས། ཐ་ཚིག་དེ་ཁ་གཏད་དང་མང་ཚོགས་སྤྱི་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་སྤྲོད་པ་དང་། སློ་ཁ་མ་ཚིམ་པའི་སྡེ་ཁག་ནང་དུ་ལས་འགུལ་བྱེད་པར་སེམས་ཤུགས་དང་འདུན་པ་སྤེལ་བའི་ཆེད་དུ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། ཐ་ཚིག་དེས་ཁ་གཏད་པ་ལ་ངོ་གནོང་མི་དགོས་པའི་ལམ་ཞིག་ཀྱང་བཟོ་གི་ཡོད།

འཐབ་རྩོད་དངོས་སུ་བྱེད་མི་དགོས་པར་དངོས་འབྲེལ་ཐབས་ལམ་འཚོལ་བའི་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་གྲོས་མོལ་སྤྱི་དང་དམིགས་བསལ་རྒྱུན་རིང་པོའི་རིགས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མའི་མདུན་དུ་ཁ་གཏད་ཀྱི་ནོར་འཁྲུལ་ཐེར་འདོན་དང་། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྡེ་ཁག་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་སྐྱེད་ཡོང་བའི་གྲོགས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་རེ་ཐ་ཚིག་དེ་སྤྲད་པའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་ནང་དུ་གལ་ཏེ་རེ་འདུན་དེ་དག་སྒྲོང་མ་ཐུབ་ན་ག་རེ་ཡོང་མིན་གྱི་སྐྱེར་བཏང་མང་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་ཤིག་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་སྲིད། འདི་ནི་འགོག་རྒོལ་རྒྱ་མཆེད་དུ་འགྲོ་བའི་

འཆར་གཞིའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཡིན། ཐ་ཚིག་དེས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྡེ་ཁག་གིས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་དྲག་ནུས་ལྡན་པ་ཞིག་ལ་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་སྐྱང་སྐྱོབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ལྡན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཞི་བའི་ལམ་ནས་འབྲུན་ཐག་གཙོད་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་ཐ་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་སྟོན་གྱི་ཡོད།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགུལ་བ་ཚོ་ཐ་ཚིག་དེས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ་ཁ་གཏད་པ་མགོ་བཏགས་ཞུ་རུ་འཇུག་ཐུབ་ཀྱི་རེད་སྙམ་པའི་མགོ་འཁོར་བའི་རེ་བ་བྱེད་རྒྱུ་མེད། ཁ་གཏད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཐ་ཚིག་དེས་ཁོ་པའི་དབང་ཆར་མི་འོས་པའི་འགྲུན་ལྷ་བྱེད་པ་དང་གཤམ་འོག་མི་མང་གི་ཚུལ་མཐུན་མིན་པའི་སྤྱོད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ངེས་ཆེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་གཏད་པ་ཁོང་ཁྲོ་ལངས་པ་དང་། འགྲོ་བཞིན་པའི་གྲོས་མོལ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་པ། འབྲེལ་བ་ཡོངས་རྫོགས་སྣང་མེད་དུ་གཏོང་བའམ་ཡང་ན་གནས་ཚུལ་དེ་དག་གཤམ་འོག་གི་ལས་བྱ་ཞིག་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་བྱེད་དགོས་ཚུལ་ཤོད་པ་སོགས་བྱེད་སྲིད། ཡང་ན་ཁ་གཏད་པ་དེས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་ཐ་ཚིག་འགྱུར་བའི་ངོས་ལེན་བྱེད་སྲིད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་བྱུང་ན་ལས་འགུལ་ལག་ལེན་འགེལ་རྒྱུའི་དུས་ལ་སླེབས་ཡོད།།

ལེའུ་ཉེར་གསུམ་པ།
རྩོད་འགྲན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་དྲག་གནོན།

འབྲུག་སྒྲ་སྒྲོགས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག

སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པའི་དུས་ཚོད་དེ་ནི། རང་མགོ་རང་ཐོན་བྱེད་པ་དང་ཆབས་ཅིག་ནང་གི་ནུས་སྟོབས་སྤེལ་བའི་དུས་ཚོད་ཀྱང་ཡིན། འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་ནང་ཁྲུལ་གྱི་གོ་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་པ། གཞན་ལ་སྐུལ་སློང་བྱེད་པ་བཅས་བྱེད་དགོས། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་གཤམ་འོག་པ་ཚོའི་ཁྲོད་དུ་དབང་ཆའི་སྐུལ་སློང་བྱེད་པ་དང་། ཁོང་ཚོར་སོ་སོའི་མི་ཚེ་ལ་སྣངས་འཛིན་བྱེད་ཐུབ་པ་བཟོ་གི་ཡོད། དེས་ཁོང་ཚོར་གདེངས་ཚོད་སྐྱེད་པ་དང་སྟོབས་ཤུགས་འཕེལ་རྒྱུས་གཏོང་བར་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འགོག་རྒོལ་བ་ཚོའི་འབོད་ཚིག་དེ་"རང་གིས་རང་ལ་སློབ་འགེལ་གྱིས།"ཞེས་པའི་འབོད་ཚིག་ཀྱང་ཡིན་ཚོག འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཞེས་པའི་དོན་ནི། མགོ་སྐྱུར་བ་དང་སྐྱིད་ལུག་གི་རིགས་འདོར་དགོས་པའི་དོན་ཡིན། ལས་འགྱུལ་གྱི་ཐོག་མའི་འཐབ་བྲུས་དང་ཐབས་ལམ་གྱི་སྟོན་འགྲོའི་བྱེད་ལས་རྣམས་ལས་འགྱུལ་གཅིག་ནས་གཞན་དུ་མི་འདྲ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགྱུལ་འགོ་ཚུགས་པ་དང་ལྷན་དུ་སྡེ་ཁག་སོ་སོའི་དབར་གྱི་མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་གཞི་རྩའི་རྩོད་རྙོག་དེ་དག་མངོན་གསལ་དོད་པོ་བཟོ་བ་དང་བཅས་སྦྱོར་བ་ལ་ཞུགས་དགོས། ཨཕེརིཀཱ་ ནས་ཡིན་པའི་ཨ་མེ་རི་

ཀའི་ཞི་བའི་ཡུལ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ལས་འགུལ་བ་ཛེ་མསཱ།   ཕཱརྨཱར་(James Farmer) གྱིས་ཐ་སྐད་སྤྲར་བ་ལྟར་"གསར་གཏོད་རང་བཞིན་གྱི་རྩོད་རྟོག་དང་བདེ་འཛགས་མེད་པ་"བརྒྱུད་དེ་རྩང་གཞིའི་རྩོད་རྟོག་འཁྲུན་ཐག་ཆོད་པའི་འགྱུར་བ་བསྐྲུན་ཐུབ།

འཚེ་བ་སྤང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགྲོལ་བྱེད་པ་ཚོས་ཨ་རིའི་མི་རིགས་ནག་པོའི་གྲས་ཀྱི་བྲན་གཡོག་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཁ་གཏད་པ། སྨྲ་བར་མཁས་པ། ཕེཊ་རི་ཀ་ཌོག་ལཱས་(Frederick Douglass) ཀྱིས་གསུངས་པར་མོས་མཐུན་གནང་གི་ཡོད། ཁོང་གིས་"སྲིད་དོན་གྱི་རང་དབང་ལ་མོས་པ་ཡོད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་ཞིག་རྙོལ་ཟིང་ལ་མོས་པ་མི་བྱེད་པའི་རིགས་ནི། ས་ཞིང་རྨོ་རློག་མི་དགོས་པར་སྟོན་འབྲས་འདོད་མཁན་གྱི་གྲས་ཡིན། ཁོང་ཚོར་འབྲུག་སྐད་དང་སློག་འཁྱུག་མེད་པའི་ཆར་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ལ་ཐ་རླབས་ཀྱི་འཇིགས་སུ་རུང་བའི་ངར་སྐད་མེད་པའི་རྒྱ་མཚོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འཐབ་རྩོད་དེ་བཟང་སྤྱོད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་སྲིད་ལ། ཡང་ན་ལུས་སེམས་གཉིས་ཀ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་ཡིན་སྲིད། གང་ལྟར་ཡང་འཐབ་རྩོད་ཅིག་ངེས་པར་དུ་ཡིན་དགོས། དགོས་འདུན་མེད་པར་དབང་ཆས་གང་ཡང་ཁས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད།" ཅེས་གསུངས་སོ།

འཚེ་བ་སྤང་ས་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་འགྲོལ་བྱེད་པ་ཚོས་རྙོ་ངར་ཅན་གྱི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་འཚེ་བ་དང་སྲིད་ལུག་གཉིས་ཀ་སྤངས་པའི་ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཁོ་ནས་སློ་ཁ་ཆེམ་པའི་ཐག་གཅོད་ཅིག་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པར་ཨུ་ཚུགས་རྒྱག་གི་ཡོད།

• འཐབ་རྩོད་དེས་བློ་ཁ་མ་ཆེམ་པའི་སྡེ་ཁག་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་གི་ཡོད། སྔར་ལམ་གཞིར་བཟུང་གི་ལངས་ཕྱོགས་ཐོར་བ། རེ་བ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན། སྐྱིད་ཉེས་ཀྱི་ངང་ཚུལ། ནུས་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན། སྐྱིད་ལུག རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་འཕར་བ། ཡིད་ཆེས། ཁོང་ཚོའི་རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཆའི་དོ་སྣང་ལྟ་བུ་སེམས་ཁམས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཡིན།

• འགྱུར་བ་གཞན་རྣམས་ཐད་ཀའི་སྲིད་དོན་གྱི་འགྱུར་བ་ཡིན་པ་དཔེར་ན། དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པར་མཉམ་རུབ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་ལྟ་བུ། མོས་མཐུན་དང་། མཐུན་ལམ། ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་བཅས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དེས་ཁ་གཏད་ཀྱི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་གནོད་པ་སྐྱེལ་གྱི་ཡོད་སྐབས་ལམ་ལུགས་དེར་ཁ་གཏད་གཙོག་པ་ཡིན། ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དེས་ཇི་ཙམ་ནན་ཏན་གྱི་ཕན་གནོད་འབྲེལ་མེད་ནི་ལས་འགུལ་གྱི་རྣམ་པའི་གྲུས་ཚད་དང་། ལས་འགུལ་བའི་གྲངས་འབོར། དྲག་གནོན་གྱི་མདུན་དུ་ཁོང་ཚོའི་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་མེད་བཅས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། སྤྱི་ཚོགས་དང་སྲིད་དོན་གྱི་ཁོར་ཡུག་ཀྱང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདིའི་ནང་དུ་ལམ་ལུགས་དེས་སྔར་ལམ་དང་མི་མཐུན་པའི་འགྱུར་བ་ཇི་ཙམ་བཟོད་བསྲན་ཐུབ་པ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་དེར་འགོག་རྒོལ་བས་ལྟ་སྣང་ས། འགོག་རྒོལ་ཁྲབ་གདལ་གཏོང་བའི་རེ་འབྲས་ཇི་ཡོད་བཅས་བསྡུས་ཡོད།

ཁ་གཏད་བཅར་པའི་མཐའ་མའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀར་གྲོགས་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་སྲིད་དོན་གྱི་ཁོར་ཡུག་དང་ཁ་གཏད་གཙོག་པའི་གཟབ་ནན་ཆེ་ཡོད་དབར་གྱི་ཆ་སྙོམས་དེས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁ་གཏད་པ་རང་

ཉིད་ཀྱི་འབད་རྩོལ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་རུང་དེ་གཅིག་པུས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་མེད། དཔེར་ན། དྲག་གནོན་ལ་ཆ་བཞག་ན། ནུས་པ་ཐོན་པ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་དྲག་གནོན་གྱིས་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་བསྒྲུན་ཐུབ་པ་དགོས། འོན་ཀྱང་སྐབས་དུ་མར་དེ་འདྲ་ཡོང་མི་ཐུབ། གཤམ་དུ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་པ་ལྟར་དྲག་གནོན་དེས་འགོག་རྩོལ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་གཏོང་སྲིད།

དབང་ཆའི་སྒོ་སྒྱུར་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོག་མར་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྱེས་ཚུལ།

འཚེ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལས་དངོས་སུ་སྤེལ་བ་དེས་ཤས་ཆེ་བར་རྒྱུན་དུ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་རྩོ་ངར་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ཡིན། དེས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་སྡེ་ཁག་སོ་སོའི་དབྱེ་མཚམས་གསལ་དུ་གཏོང་བ་དང་། དེ་སྔ་ཁས་ལེན་མེད་པའི་རིགས་ལ་ཕྱོགས་གཞན་བྱེད་པའི་སེམས་ངར་སྐྱེ་རུ་འཇུག་པའི་རྐྱེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་ཟག་སྒེར་དང་སྡེ་ཁག་གང་ཞིག་ཐོག་མར་ཁ་གཏད་པའི་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་བ་དེ་དག་གིས་དེའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཡངས་ཕྱོགས་ཉེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། ཐོག་མར་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་ཕྱོགས་ལ་ཉེ་བ་དག་གིས་དེ་ཕྱོགས་སུ་བསྒྱུར་འདོད་བྱེད་པ་ཡིན། མངོན་གསལ་ཅན་གྱི་འགལ་ཟླའི་རྣམ་པ་ཚང་མའི་འགོ་འཛུགས་ཀྱི་སྐབས་དེར་བརྟན་པོ་མེད་པ་དང་ངེས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་འདི་ཡོད་པར་མངོན།

ཐོག་མར་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྱེས་པ་དེ་རྒྱུན་རིང་ཐུབ་ཅེ་ཡང་ཡོང་སྲིད། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འགོག་རྩོལ་བ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོག་ལ་ད་ཅང་གཟབ་དགོས་པ་དེ་དམིགས་བསལ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཕྱོགས་གང་ལ་

རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་མིན་ལ་དེས་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད། ཐོག་མར་སློ་ཁ་མ་ཚིམ་པའི་སྡེ་ཁག་དེ་དེ་སྔ་ལས་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་ཡིན་། གང་གིས་ཡིན་ཞེ་ན།། ད་ཆ་ཁོང་ཚོས་དྲག་གནོན་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྒྲིག་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་གིས་ཁ་གཏད་སྡེ་ཁག་གི་ཆིག་སྒྲིལ་མེད་པར་བཟོ་བ་དང་། ཁ་གཏད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བརྡུག་ཏུ་འཇུག་པ། དེ་བཞིན་འཚོ་བ་གུང་སའི་སྡེ་ཁག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་སྐུལ་ལྕག་བྱེད་པ་ཡིན།

ལམ་སྟོང་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་གུང་སའི་ལས་འགུལ་གྱིས་འཚོ་བ་གུང་སའི་དྲག་ཕྱོགས་པའི་ནང་དུ་ནུས་ཤུགས་ལྡན་པའི་ཆིག་སྒྲིལ་དང་། དཀའ་ངལ་བསལ་ཐབས་ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་འཕེལ་ཁ། ཁ་གཏད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་རྩ་འཐོར་དང་ཁ་འཐོར་འགྲོ་བ་བཅས་བསྐྲུན་གྱི་ཡོད། ལས་འགུལ་དེ་ཇི་སྲིད་འཚོ་བ་གུང་སའི་ངོ་བོར་གནས་པ་དེ་སྲིད་ཙམ་དུ་འཕོ་སྒྱུར་འདེས་བྱ་བ་བྱེད་པ་མངོན། འཚོ་བ་གུང་སའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་སུ་མཐུད་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་དང་སྡེ་ཁག་ཕྱུང་གསུམ་པའི་རིགས་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཁ་གཏད་པའི་ཤོག་ཁག་གི་ནང་དུའང་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་(གྲངས་འབོར་རམ་གཞན་དག་)འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བར་འབད་པ་བྱེད་དགོས།

ལས་འགུལ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་སྡེ་ཁག་གཉིས་ཀའི་སྟོབས་ཤུགས་དེ་རྒྱུན་དུ་འཕོས་མེད་དམ་ཡང་ན་འཕོས་བཅས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཡིན། འགྱུར་བ་འདི་རིགས་སྣུར་པོ་དང་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་ཡང་འབྱུང་སྲིད།

དེས་ན་འཚོ་བ་གུང་སའི་ལས་འགུལ་བ་ཚོའི་ཀུན་སྤྱོད་དེས། རང་ཉིད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་གཅིག་པུ་མ་ཡིན་པར་ཁ་གཏད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་དང་། སྡེ་ཁག་ཕྱུང་

གསུམ་པ་དག་གིས་ཕྱོགས་གང་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མིན་ལའང་ཤུགས་རྐྱེན་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད།

ད་ཅང་ནུས་ཤུགས་དང་འགྱུར་བ་ཆེ་བའི་གནས་སྟངས་དེས། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་འཐབ་རྩོད་ནང་གི་ལས་འགུལ་བྱེ་བྲག་པའི་རིགས་ལ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆར་གལ་གནད་དང་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་བརྟན་གསིག་ཡོད་པ་མཚོན་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ཚོད་བཀག་ཅན་ཡིན་རུང་། ལས་འགུལ་བྱེ་བྲག་པ་རེ་རེ་བཞིན་འཐབ་རྩོད་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་ཤུགས་རྐྱེན་སྤྲོད་ཐུབ་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་སྐྱོན་བརྟག་དཔྱད་ཀྱིས་འདེམས་སྒྲུག་བྱེད་དགོས། སྤྱིར་འགོག་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ཉམས་རྒྱུད་དུ་གཏོང་བ་དང་ཁ་གཏད་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལམ་སྟོང་ནི། དྲི་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། ཐོག་མའི་ཕྱོགས་གཉིས་སུ་གྲིས་པའི་རྗེས་ལ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་མ་འོངས་བྱེད་ཕྱོགས་དང་མཐའ་མའི་གྲུབ་འབྲས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པར་ལས་འགུལ་བ་ཚོའི་སྟོབས་གྲུབ་ཀྱི་ནུས་སྟོབས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཁ་གཏད་པའི་ཐོག་མའི་དཀའ་ངོག

ཁ་གཏད་པའི་ཐོག་མའི་དཀའ་ངོག་དེ་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཐར་ས་དེ་གནས་ལ་གཏོར་སྐྱོན་གཏོང་བ་དང་། ཁ་གཏད་པས་དེ་ལ་ཡ་ལན་ཞིག་སྤྲོད་དགོས་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་བྱུང་བ་ཡིན། གཏོར་སྐྱོན་དེ་ཚབས་ཆེ་ཡོད་དང་། གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་། སྣ་ཁ་མང་ལོད་སོགས་སྣ་ཚོགས་ཡོད། ཁ་གཏད་པའི་བཟོད་བསྲན་དང་ཚུར་སྣང་ལན་འཆར་རྣམས་(བསམ་བློ་དང་བློག་ཐབས་

གཉིས་ཀ་)སྣ་ཚོགས་ཡོང་བ་དང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཡིན། མི་མཐུན་པའི་ཚད་གཞི་ཇི་ཙམ་ཁ་གཏད་པས་བཟོད་བསྲན་ཐུབ་མིན་དེ་སྤྱི་ཚོགས་དེའི་མང་གཙོའམ་མང་གཙོ་མ་ཡིན་པའི་ཚད་གཞི་དེས་ཤུགས་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡིན། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཁ་གཏད་པའི་ཤོག་ཁག་ནང་དུ་འགོག་རྒོལ་ལ་ཡ་ལན་གྱི་ཐབས་ལམ་གང་ཞིག་བསྟེན་དང་མི་བསྟེན་གྱི་འགལ་ཟླ་བསྐྲུན་པ་དང་ཚབས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་ཡིན། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་འདུན་དང་སྤྱོར་བའི་ཚོར་སྣང་ལོག་པ་སྟོན་འགོག་དང་ལེགས་བཅོས་བྱེད་དགོས། ཚོར་སྣང་ལོག་པ་དེ་དག་གིས་འབྲེལ་ཡོད་ཐ་དག་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཅན་གྱི་ཡ་ལན་བཟོ་སྲིད་པ་ཡིན།

སྐབས་རེ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་དང་གདོང་ཐུག་བྱེད་དུས་ཁ་གཏད་པ་དང་ཁོ་པའི་དཔོན་རིགས་ཚོ་མགོ་རྨོངས་སུ་འཛུག་གི་ཡོད། འདི་ནི་ཁོང་ཚོ་སྟོན་བཟ་མེད་པའི་ལས་འགུལ་གྱིས་འཇོགས་པའམ་ཡང་ན་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགུལ་ལ་འབྲེལ་འདྲིས་མེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡོང་གི་ཡོད། མགོ་རྨོངས་པའི་གཞི་འདིས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྡེ་ཁག་དང་དེའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཁེ་ཕན་དགེ་མཚན་ཡོང་བའི་ཁྲབ་པ་མེད། སྲིད་གཞུང་དང་འཚོ་བའི་དབང་ཆ་དེ་ནུས་སྟོབས་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་སྲིད་དོན་གྱི་ནུས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་གཞུང་འཛིན་གྱི་ལྟ་བ་དང་གཞུང་ལུགས་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་ཁ་གཏད་པའི་འཇིག་རྐྱེན་གྱི་ཚོར་སྣང་དེར། འགོག་རྒོལ་བས་བརྩི་མེད་གཏོང་སྐབས་ཀྱང་མགོ་བོ་རྨོངས་གཞི་ཡོང་སྲིད། མགོ་རྨོངས་པའི་རྐྱེན་རྩ་གཞན་ཡང་ཡོད་པའི་ཁོངས་སུ་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་སྤྲོ་སྣང་རིང་ལུགས་དང་འདོད་ཕྱོགས་མཐུན་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོར་སྣང་བསྡུས་ཡོད།

འཆི་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་དེ་གློ་བུར་རྐྱོལ་བརྡུང་དང་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་ཐབས་ལམ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྟངས་དཔེ་གསར་ཁོ་ནར་རག་ལས་པ་མ་ཡིན། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ། དེའི་ནུས་ཤུགས་ནི་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། འགོག་རྐྱོལ་གྱི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་གདམ་ག ལས་འགྱུལ་བ་ཚོའི་རིག་རྩལ་དང་བློ་སྟོབས། སྒྲིག་ཁྲིམས་བཅས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན།

ཁ་གཏད་པ་ཞིག་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་ལས་འགྱུལ་དེ་མི་མང་གི་མདུན་དུ་ཁོ་པ་གཉའ་གཙོག་ཐབས་ཤིག་དང་། དམའ་འབེབས་ཤིག མ་རབས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད། དེ་བཞིན་ཁོ་པའི་དབང་ཆ་དང་གོ་གནས་ལ་ངོས་འཛིན་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ཏེ་སེམས་ཚོར་གྱི་ཡ་ལན་བྱེད་སྲིད། ཁོ་པས་གནད་དོན་ངོ་མ་དེ་ལས་ལས་འགྱུལ་གྱི་ཕྱི་ཚུལ་འདི་དག་གལ་ཆེ་བར་བརྩི་སྲིད། དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་ཁ་གཏད་པས་གྲོས་མོལ་བྱེད་པར་མོས་མཐུན་མ་བྱུས་གོང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་གོ་གནས་དང་དབང་ཆར་ངག་ལམ་ནས་ངོས་ལེན་འཐོབ་ཐབས་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་ལས་འགྱུལ་ཕྱི་བཤོལ་བྱེད་དུ་འཛུགས་པ། ཡང་ན་དེ་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་པ་ཡིན།

གནས་སྐབས་གཞན་དུ་ནི། ཁ་གཏད་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་དང་དབང་ཆ་ལས་ཁ་ཚ་དགོས་ཐུག་གི་དོན་གནད་དེར་སེམས་ཚབས་ཆེ་བ་བྱེད་སྲིད། འཆི་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནུས་པར་ངོས་ལེན་བྱེད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འགྱུལ་མཚམས་འཇོག་ཡོད་པའི་རེ་བ་དང་བཅས་སྐབས་རེ་ཁ་གཏད་པས་སྲན་བྲུ་ཆག་ཡང་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡང་སྐབས་རེ་ཁ་གཏད་པས་ལས་འགྱུལ་གྱི་ནུས་ཤུགས་ངོ་མ་ངོས་བཟུང་སྟེ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་ཕྱིན་པའི་རྗེས་

སྲུ་གཞི་ནས་ཆག་ཡང་ཆེན་པོ་གཏོང་བའམ། ཡང་ན་ད་དུང་ཡང་ཆག་ཡང་ཕྲན་བུ་ལས་མི་སྲིད་པ་ཡོང་སྲིད། སེམས་ཐག་ཆོད་པོ་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་ལ་འདི་དག་གིས་སློ་ཁ་ཆེམ་ཐབས་མེད།

སྐབས་རེ་ཁ་གཏད་པ་དེས་གལ་ཏེ་རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་འགན་དང་དམིགས་ཡུལ་ལ་བརྩི་སྲུང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཆག་ཡང་གཏོང་བ་དང་། བསམ་ཤེས་གོ་ཤེས། མགོ་སྐྱུར་བ་བཅས་ཡོང་ཐབས་མེད་པར་ཡིད་ཆེས་བརྟན་པོ་བྱེད་སྲིད། དེ་ལས་ཛ་དྲག་པ་ཞིག་ནི། ཐེངས་གཅིག་རྩོད་དོན་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མགོ་སྐྱུར་བ་ཡིན་ན་དེ་ཇེ་ས་ཚང་མར་མགོ་སྐྱུར་དགོས་ཐུག་གི་རེད་སྙམ་པའི་ཁ་གཏད་པའི་འཇིགས་ཞུམ་དེ་ཡིན། འདིས་དམིགས་ཡུལ་དེ་སྒྲུབ་རྒྱུ་དེ་བས་ཀྱང་དཀའ་ངལ་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་ཡིན།

འཆི་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བ་ཚོ་བསྐྱར་དུ་ཁ་ལ་ཉན་པོ་བཟོ་བ་དང་། འཐབ་རྩོད་ནས་ཕྱིར་འཐེན་ཡོང་བའི་རྒྱུད་སྐུལ་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་ཁ་གཏད་པས་དྲག་གནོན་ལས་གཞན་པའི་བསམ་བློའི་ཤུགས་རྐྱེན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྲིད། ཁ་གཏད་པ་དེས"ཁྲིད་ཆོར་རྒྱལ་ཁ་མི་ཐོབ་པ་མ་ཟད་ནུས་སྟོབས་ཀྱང་ཉམས་བཞིན་པ་རེད"ཅེས་པའི་བརྡ་ལན་གཏོང་སྲིད། ལས་འགུལ་དང་། དེའི་འདོད་འདུན་དང་། འགོ་ཁྲིད་བཅས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དཀྲོག་གཏམ་ཡང་སྤེལ་སྲིད། ལས་འགུལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གྱི་སྤྱི་ཚན་ཁ་གཏོར་གཏོང་བ་དང་། འགོ་ཁྲིད་ཕན་ཚུན་འགལ་ཟླར་འགྲོ་བའི་འབད་རྩོལ་ཡང་བྱེད་སྲིད། ཡང་ན་ཁ་གཏད་པས་རང་ཉིད་ཀྱི་ད་ཡོད་སྲིད་བྱུས་དྲང་བདེན་ཡིན་པར་སྒྲུབ་པའི་འབད་རྩོལ་ཤུགས་ཆེ་དང་སྤྲགས་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་དགོས་འདུན་དེ་དག་འོས་འཚམ་མ་ཡིན་པ་སྟོན་

ཕྱིར་ཐད་ཀར་ རྐོལ་ལན་དེ་བས་ཀྱང་ནུས་ཤུགས་ཆེ་བ་སྤྲོད་ སྲིད། འབད་རྩོལ་འདི་ནི་འཚོ་བ་སྲུང་ས་པའི་སྡེ་ཁག་རང་ཉིད་ཀྱིས་རྒྱུན་ཞར་དང་སྐྱུལ་འདེད་ཐུབ་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དེ་དག་ཉུང་དུ་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་པ་ཡིན། སྐབས་ཕལ་མོ་ཆེར་ཁ་གཏད་པས་ལས་འགུལ་བའི་དགོས་འདུན་སྒྲུབ་མི་འདོད་པའམ་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ་འཚོ་བ་སྲུང་ས་པའི་འགོག་རྐོལ་དེར་དྲག་གནོན་དང་གདོང་ཐུག་ཡོང་ངེས་ཡིན། དྲག་གནོན་ནི་རྐོལ་རྩོད་ཀྱི་ཇ་དྲག་རང་བཞིན་ལ་ངོས་ལེན་ཞིག་ཡིན།

སྐབས་རེ་དྲག་གནོན་ཚབས་ཆེ་ཆུང་དེ་འཚོ་བ་སྲུང་ས་པའི་ལས་འགུལ་ཇ་དྲག་ཡོད་ལ་དཔག་ནས་ཡོང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་དཔེ་མཚོན་ཚད་ལྡན་ཞིག་མིན།

རྩིས་མེད་མཐོང་ཆུང་མཚམས་འཛོག་བྱེད་རྒྱུའི་ཁ་གཏད་པའི་དགོས་མཁོ་དེ་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་ལ་ཕལ་ཆེ་བ་མཚོན་རྟགས་ཙམ་ཡིན་སྲིད་ཀྱང་། གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་འཚོ་བ་སྲུང་ས་པའི་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཁྱབ་འགྲོ་བའི་སྐབས་གཞན་དུ་ཁ་གཏད་པའི་སྙིང་དུ་འགོག་རྐོལ་འགོག་རྒྱུའི་གནོན་ཤུགས་དེ་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་ལམ་ལུགས་དེས་གྲེན་ལངས་ཤུགས་ཆེ་བཟོད་བསྲན་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་སྐབས་ལྷ་བུར་གནོན་ཤུགས་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། ཁ་གཏད་དེ་སྲིད་གཞུང་ཡིན་པའམ། ཡང་ན་སྲིད་གཞུང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་སྐབས་སུ་འགོག་རྐོལ་འགོག་ཐབས་སུ་སྣོར་སྲུང་བ་དང་། བཙོན་ཁང་། དམག་དཔུང་གི་ནུས་ཤུགས་བཅས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། འདི་ནི་དྲག་གནོན་གྱི་ཡ་ལན་ཡིན།

དུག་གཏོན།

རང་ཉིད་ཀྱིས་སྔོན་ཚུད་ནས་གང་བྱེད་པའི་གོ་རྟོགས་ཡོད་པའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བ་གང་ཞིག་ལ། ཁ་གཏད་པས་དུག་གཏོན་བྱས་ཀྱང་ཏ་ལས་ཀྱི་མེད། རང་དབང་དེ་རིན་མེད་དུ་མི་འགྱུར་། རང་དབང་དེར་རིན་པ་ཞིག་སྤྲོད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཁ་གཏད་ཀྱིས་དུག་གཏོན་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུར་ཐག་བཅད་ན་ག་ཤམ་གསལ་དྲི་བ་འདི་དག་ཡོང་བ་ཡིན།

- ཁོས་དུག་གཏོན་གྱི་ཐབས་ལམ་གང་ཞིག་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ངམ།
- ཐབས་ལམ་དེ་དག་གིས་ཁོའི་དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་གྲོགས་བྱེད་དམ་མི་བྱེད།
- དུག་གཏོན་དེར་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྟེ་ཁག་དང་གཞན་དག་ཚོའི་ཡ་ལན་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་།

ཁ་གཏད་པས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་ཉེས་ཆད་འགའ་ཞིག་གཞུང་འབྲེལ་དང་འགའ་ཞིག་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་སྐུལ་སློང་བྱེད་སྲིད། སྐབས་རེ་ཐིགས་ར་སྐུལ་བ་དང་། སྐབས་རེ་བཀག་ཉེས་དེ་དག་འགོག་རྐྱོལ་བའི་ཐོག་ཏུ་ཐད་ཀར་གཏོང་བ་ཡིན། ཉེས་ཆད་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་དཔུང་དམག་དང་སྐོར་སྐྱུང་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་སྤེལ་གྱི་ཡོད། ཁ་གཏད་བཙར་བའི་ཡ་ལན་གཞན་དག་ཐད་ཀར་སྣང་ས་འཛིན་བྱེད་ཐབས་དང་། མགོ་བདེ་དྲན་འཁྲུལ་བྱེད་པ། བར་བར་ལ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ཉེས་ཆད་ཀྱང་ཡོང་སྲིད། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བའི་སྟེང་དུ་ཡོང་ཉེ་བའི་ཉེས་ཆད་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་དུ་མ་དང་། གནོན་ཤུགས་ཀྱི་ཚད་

གཞི་སྣ་ཚོགས་ཡོང་སྲིད། དེ་དག་གཞམ་གསལ་སྒྱིར་བཏང་འགོ་བརྗོད་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་དུ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་ཡོད།

ཀ། གནས་ཚུལ་ཤེས་རྟོགས་དང་འབྲེལ་གཏུག་བཀག་བསྡོམ།

རླུང་འཕྲིན་དང་གཟུགས་མཐོང་རླུང་འཕྲིན་གྱི་གསལ་བསྒྲགས། ཡིག་བསྐུར་དང་དེབ་རིགས། ཚགས་ཤོག བྱེ་བྲག་པ་དང་དེ་བཞིན་མི་མང་གི་གནས་ཚུལ་གྱི་བརྒྱུད་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བཀག་སྡོམ་བྱེད་སྲིད། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ཁ་གཏད་པས་གྲོས་བསྡུར་དང་། ལས་འགུལ་གྱི་བྱ་བཞག་རྣམས་བརྟན་པར་རྒྱག་པ་དང་། ཁ་པར་གྱི་སྐད་ཆ་བར་ཉན་བྱེད་པ། ཏར་འཕྲིན་དང་ཡིག་འགྲུལ་བར་འགོག་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་འཚོ་བ་སྒྲུང་སའི་སྡེ་ཁག་གི་སྡེ་ཚན་ཁག་དང་ཚོགས་མིའི་དབར་གྱི་སྐེར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་གཅོད་པ་དང་། རྫུན་སྦྲིག་གི་གནས་ཚུལ་ཁྱབ་སྤེལ་གཏོང་བ་སོགས་བྱེད་སྲིད།

ཁ། སེམས་ཁམས་ཀྱི་གནོན་ཤུགས།

ཁ་གཏད་པས་སེམས་ཁམས་ཀྱི་གནོན་ཤུགས་སྤྲོད་སྲིད་པ་ཁག་ནི། འཆར་གཞིར་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་དང་། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ལམ་ནས་བློ་ལོག་སེམས་ལོག་འབྱུང་ཆེད་སྐུལ་སློང་བྱེད་པ། ཟུར་འདོན་དང་། ཁ་བརྟུང་བཅས་ཡིན། གཞན་ཡང་བསམ་བློར་གནོན་ཤུགས་དྲག་པོ་སྤྲོད་པ་དང་། འགོག་རྒོལ་བའི་ནང་མི་དང་གྲོགས་པོ། དེ་བཞིན་ཉེས་མེད་མི་མང་གཞན་ལ་དགྲ་ཤ་ལེན་ཐབས། འཁའ་ཤས་ལ་ཉེས་པ་དྲག་པོ་བཏང་ནས་མིག་ལྟོས་བཟོ་བ་བཅས་ནི་

གསལ་ཆ་མེད་པའི་འཛིགས་སྐུལ་གྱི་རྣམ་པ་འདྲ་མིན་ཁག་ཡིན།

ག། གཞུང་བཞེས།

ལག་ཆ་དང་ལས་ཁུངས། ཡིག་ཆ། ཁུངས་སྐྱེལ་ཡིག་ཆ། མ་དངུལ། མཁར་དབང་བཅས་ཀྱི་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པ་ནི་གཞུང་བཞེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཡིན།

ང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉེས་ཆད།

འདི་དག་ནི་ཁྲིམས་ཁང་དང་། དཔོན་རིགས་ཁག་གིས་བཀག་སྡོམ་བསྐོད་ཁྲབ་བྱས་པ་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཕྱིར་ལྡོག་གི་བར་ཡིན། དམིགས་སུ་བཀར་ནས་ལས་ཀ་ནས་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་པ་དང་། ནག་ཐོར་འགོད་པ། དགོས་ངེས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་འགོག་པ། འདི་དག་དང་འདྲ་བའི་ཐབས་ལམ་གཞན་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་སྐྱོང་སའི་འགོག་རྐྱལ་བ་ཚོའི་འཚོ་བའི་མདུན་ལམ་འགོག་ཐབས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན།

ཅ། བཀག་སྡོམ་དང་འགོག་ཁྲིམས།

གཞུང་གིས་བྱེད་ལས་ཀྱི་རིགས་དང་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་བཀག་འགོག་བྱེད་པའི་བཀའ་ཁྲབ་གཏོང་སྲིད། དེས་སྦྲིག་འཛུགས་ཁག་ཁྲིམས་མཐུན་མ་ཡིན་པ་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་པ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་འཛོམས་སམ་ཚོགས་འདུ་འགོག་པ། དུས་བཀག་ཕྱི་འགྲུལ་བཀག་སྡོམ་བྱེད་པ། ཁྲིམས་ཁང་གི་བཀག་སྡོམ་བཀའ་ཁྲབ་གཏོང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་ལམ་ལག་ལེན་བསྟར་སྲིད།

ཆ། འཛིན་བཟུང་དང་བཙོན་འཇུག

ཐབས་ཚུལ་འདི་དག་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཁྲིམས་དང་སྲིག་འཛུགས་ལ་རྩིས་མེད་བྱས་རིགས་ལ་ཉེས་ཆད་གཏོང་རྒྱུར་རྒྱུན་ལྡན་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། འདི་དག་གི་ནང་དུ་འཚེ་བ་སྤྲུངས་པའི་ལས་འགུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ནག་ཉེས་ཆེ་ཕྲ་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་བཟོ་འམ་ཡང་ན་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ནག་ཉེས་ལ་བསྣད་དེ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་བསྐྱུན་གཅེར་བཟོ་བ་དང་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པ། འགོ་ཁྲིད་དང་། སྐུ་ཚབ། གྲོས་མོལ་བྱེད་མཁན་བཅས་ཀྱི་འཛིན་བཟུང་དང་། བཙོན་འཇུག་ཉེས་ཆད་འདུ་མིན་སྣ་ཚོགས་འགེལ་བ་བཅས་བསྡུས་ཡོད།

ཇ། དོ་ནན་ཆེ་བའི་དམ་བསྒྲགས།

བྱ་ཐབས་འདི་དག་གི་ནང་དུ་རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པའམ་དྲག་གནོན་ཆེ་བའི་བཀག་ཉར་དང་། རྒྱུན་ལྡན་མང་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་ལ་དམ་བསྒྲགས་བཅས་ཚུད་ཡོད། བྱ་ཐབས་འདི་དག་གི་ནང་དུ་དམིགས་བསལ་དྲག་དཔུང་སྐྱུལ་སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་། ཇ་དྲག་གི་གནས་བབས་དང་དྲག་པོའི་ཁྲིམས་གཞི་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་པ། ཁྲིམས་མཐུན་འཐོབ་འགུགས་བཀའ་ཕོག་དང་རང་དབང་གཞན་ཁག་གནས་སྐབས་མཚམས་འཇོག་བྱེད་པ་དང་། བཀའ་དགོངས་ལྡོག་པ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཟོས་པའི་ཁྲིམས་དང་སྲིག་ལམ་གསར་པའི་རིགས་བསྡུས་ཡོད། འགོག་ཐོལ་གྱི་བྱ་བ་དཀྲུས་མ་ལས་ཇ་དྲག་པའི་སྐབས་གཡོ་ངན་གཡེམ་དང་རྒྱུད་སྐྱུལ་གྱི་

ནག་ཞེས་ཡོད་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས་སྲོལ་བྱེད་སྲིད། གང་དུ་སྡིག་ཞེས་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དྲག་ཁྲིམས་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོང་ཆེད་འཚེ་བ་གྲངས་པའི་འགོག་རྩོལ་བ་རྗེས་དམག་སྐུལ་ཡང་རྒྱག་སྲིད། འགོག་རྩོལ་བྱེད་པའི་མི་འབོར་ཡོངས་རྫོགས་སྡེབ་ལ་ཕྱིར་འབུད་བྱེད་པའམ། གང་ཟག་སྒེར་བཙན་བྲོལ་དུ་གཏོང་བ། ཁྲིམས་མཐུན་ཞུ་སྐོར་མ་བྱས་པར་བཀག་ཉར་བྱེད་པ། ཡང་ན་གཅིག་སྤུད་བཙོན་རྣར་འཛུག་པ་བཅས་ཀྱང་བྱེད་སྲིད།

༧། ཐད་ཀར་གཟུགས་ཐོག་རྩོལ་བའི་འཚེ་བ།

འཚེ་བ་དང་བཅས་པའི་དྲག་གནོན་གྱི་རིགས་སྣ་རེས་སྲུ་ཚོགས་ཡོང་སྲིད། ཁ་གཏད་ཀྱིས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་དྲག་གནོན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་ཆེ་ཆུང་ནི་ཁོ་པའི་འཐབ་རྩོད་གནས་བབ་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་དང་སྐབས་བབས་ཀྱི་གནད་དོན་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཡིན། དགོས་ངེས་པའི་གཞན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། མཐུན་ལམ་མེད་པ་བཟོ་བ་དང་། སྙིང་ས་འཇགས་བསྐྱར་གསོ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དྲག་གནོན་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་དཔག་བྱེད་པ་དང་། འཚེ་བ་གྲངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གོ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དྲག་གནོན་ནི་འཆར་གཞི་ལེགས་པོར་བསྒྲིགས་པའམ་ཡང་ན་སྐབས་བསྟུན་ཙམ་ཡོང་སྲིད། དེ་སྟའི་དྲག་གནོན་བྱས་པར་མགོ་བརྟགས་ཞུ་བའི་གྲུབ་འབྲས་མ་ཐོན་པ་དང་། འཚེ་བ་གྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་སྐབས་དྲག་གནོན་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཁ་གཏད་པས་དྲག་གནོན་གྱི་སྐབས་སུ་འགོག་ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གཞན་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྲིད།

དྲག་གནོན་གང་ཞིག་ནུས་མེད་བཟོ་ཐབས།

ཁ་གཏད་པས་ཐད་ཀར་གཟུགས་ཐོག་རྩོལ་བའི་འཚེ་བ་བྱེད་སྐབས་འགོག་རྩོལ་བ་ཚོས་མགོ་བདགས་མི་ཞུ་བ་དང་སྲིག་སྲུང་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལམ་ལྷོང་ཡོང་བའི་གནད་འགག་ཅིག་ཡིན། གླིར་བཏང་བྱས་ན། འཚེ་བ་གཏོང་སའི་བྱེད་ལས་ལས་འཚེ་བ་དང་བཅས་པའི་འགལ་ཟླར་དྲག་གནོན་གྱི་བཀོལ་སྤྱོད་དེ་བས་འཚམ་པ་ཡོད། ཉེས་ཆད་ཀྱི་འཇིགས་ཞུམ་བྲལ་བའི་གནས་སྟངས་འདིར་མགོ་བདགས་ཞུ་རུ་འཛུག་པའི་ཉེས་ཆད་ཀྱི་སྟོབས་ཤུགས་དེ་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བཙན་འཛུལ་གི་འཇིགས་སྣང་མེད་ན་བཙན་ཁང་གི་ནུས་པ་དེ་ཉམས་ཆར་བ་ཡིན། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་འགོག་རྩོལ་བ་ཚོས་དངོས་སུ་ཁྲིམས་ལུགས་ལ་རྩིས་མེད་དང་། བཙོན་འཛུལ་དང་ལེན་བྱེད་པ། ཡང་ན་ཁ་གཏད་པར་ཉེས་པ་སྡུག་ཤོས་དེ་ཐོངས་ཤོག་ཅེས་རེ་སྐུལ་ཡང་བྱེད་སྲིད། སྐབས་རེ་བཀའ་ལ་རྩིས་མེད་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲངས་འབོར་ཏ་ཅང་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་ཆིང་འཛུགས་བཟོ་རྒྱུ་སྤྲོས་བྲལ་ཡང་ཡོང་སྲིད། གྲུབ་འབྲས་དེས་དྲག་གནོན་ནུས་མེད་དུ་བཟོ་ཡང་སྲིད།

ཨུ་རྩུགས་མཐར་སྐྱེལ། (རྒྱུན་འཁྱོངས།)

དྲག་གནོན་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་བྱུང་ན་འཚེ་བ་གཏོང་སའི་འགོག་རྩོལ་བ་ཚོར་འོས་པའི་ཡ་ལན་ གཅིག་ཁོ་ན་ཡོད་པ་དེ་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་དེ་རྒྱུན་འཁྱོངས་དགོས་པ་དང་། མགོ་བདགས་ཞུ་བའམ། ཡང་ན་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་མི་རུང་། སྔ་གང་ས་ནས་དྲག་གནོན་གྱིས་ལས་འགྱུལ་ཉམས་དམའ་རུ་གཏོང་གི་

ཡོད་པ་བསྟན་པ་དེས་ཁ་གཏད་པར་གལ་ཏེ་དྲག་གནོན་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ན་མགོ་བཏགས་ཞུ་གི་ཡོད་པའི་གསང་བརྡ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད།

འཇིགས་ཞུམ་དང་བྲལ་བའམ་ཡང་ན་ཤེས་བཞིན་དུ་འཇིགས་ཞུམ་ལ་སྤངས་འཛིན་བྱེད་པ་ནི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དུས་རིམ་འདིར་དམིགས་བསལ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འགྱུར་མེད་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ལ་བརྟེན་ནས། བཙན་ཤུགས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་སོན་པ་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཁ་གཏད་པར་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའང་བཟོ་ཐུབ། ཨུ་ཚུགས་མཐར་སྐྱོལ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཀའ་བསྒྲེ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོར་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཐོབ་པའི་མཐུན་འགྱུར་ཡང་བྱེད་སྲིད། འབྱུང་འགྱུར་ཉེས་ཆད་ཀྱི་འཇིགས་སྐུལ་དང་དྲག་གནོན་ཀྱི་མདུན་དུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་དེ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལྟར་མངོན་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས་རྒྱུ་དེ་དམིགས་བསལ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

སྐབས་རེ་ལས་འགུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་འགའ་ཞིག་གི་རང་བཞིན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཁ་གཏད་པས་དྲག་གནོན་བཀོལ་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུར་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་དང་། འགོག་རྒོལ་བ་ཚོ་གདུག་རྩུབ་དྲག་པོ་མྱོང་དུ་འཇུག་པའི་ཚོད་ལྟ་ལ་སྤྱོར་དཀའ་བ་ཡིན། དཔེར་ན་འཚོ་བའི་ལམ་ནས་ཁ་འཐོར་དུ་གཏོང་བའི་གོམ་བགྲོད་ཅིག་བྱེད་པ་ལས་ཚང་མ་རང་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སྡོད་པ་དེ་ལེགས་པ་ཡོང་སྲིད།

འོན་ཀྱང་ཡ་ང་སྙིང་རྗེ་མེད་པའི་དྲག་གནོན་འགོག་པའི་ཞི་བ་དང་བློ་སྟོབས་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཐབས་ལམ་དང་འཐབ་རྩལ་དག་ལ་འགྱུར་བ་ནམ་ཡང་གཏོང་དུ་འཇུག་རྒྱུ་མེད།

དྲག་གནོན་ལ་གནོད་ལེན།

ཐྲོ་སློབས་དང་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱིས་དྲག་གནོན་ལ་གནོད་ལེན་བྱེད་པ་ཟེར་བ་དེ་འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་འཛིགས་ཞུམ་དང་འགྱུར་བ་མེད་པར་ཁ་གཏད་ཀྱི་ཉེས་ཆད་ལ་བཟོད་བསྲན་ངེས་པར་དུ་ཐུབ་དགོས།

དཀའ་སྡུག་ཚང་མ་གཅིག་པ་མ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཡང་གཅིག་པ་མ་ཡིན་པས། ཐྲོ་སློབས་ལྡན་པའི་འགོག་རྒོལ་བའི་དཀའ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་དེ་བཀའ་གསུང་ཅེ་སྒྲུབ་ཞུ་མི་རྣམས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་གི་འབྲས་བུ་དང་གཞི་རྩའི་ཁྱད་པར་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད།

འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་ལས་འགུལ་དང་དུ་བླངས་ཏེ་འཆར་གཞི་འདེད་པ་པོ་ཚོས་དང་བླངས་པ་ཚོས་ཁ་གཏད་ཀྱི་དྲག་གནོན་ལ་སྔེས་མེད་བྱེད་པའི་བརྟན་ཚུགས་ཇི་ཙམ་ཐུབ་མིན་དང་དཀའ་སྡུག་གི་ཚད་ཇི་ཙམ་བསྲན་ཐུབ་མིན་ལ་མཚོ་བསམ་ངེས་པར་གཏོང་དགོས།

ཞུ་ཚུགས་མཐར་སྐྱེལ་བྱས་པ་འདི་ལ་འབྲས་བུ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ནང་ནས་གཉིས་ནི།

- དྲག་གནོན་ཡོད་ཀྱང་བཀའ་ལ་མི་བསྟེ་མཁན་གྲི་ཡུལ་མི་མང་པོའི་གྲངས་འབོར་གྱི་ནུས་པ་དེས་ཁ་གཏད་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྲིད་བྱུས་དང་གནས་བབས་ལ་སྙངས་འཛིན་བྱེད་པའི་ནུས་མཐུ་གང་འཚམ་ཉུང་དུ་གཏོང་གི་ཡོད།
- དྲག་གནོན་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་ཞུ་ཚུགས་མཐར་སྐྱེལ་བྱས་པ་དེས་ཕ་རོལ་ཁ་གཏད་པ་དང་ཁོའི་ཕྱོགས་གཏོགས། ཚོགས་སྡེ་གསུམ་པ་ཁག་

དང་། དེ་མཚུངས་གཞན་དག་ལ་བསམ་བློའམ་ཁྲིད་ཆོས་ཀྱི་ནུས་པ་སྐྱེ་རུ་འཇུག་གི་ཡོད།

འཚོ་བ་སྲུང་སའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བྱུང་རིམ་འགའ་ཞིག་ཐོག་སྔོས་སྔོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དུག་གནོན་རན་ཚོད་ཙམ་མམ་ཚུང་ཟད་འཛམ་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ཐོག་གདུག་རྩུབ་ཆེ་བ་ཡོང་ངེས།

གདུག་རྩུབ་ལ་གནོད་ལེན།

གདུག་རྩུབ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི། ༡། སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་དེས་དུས་རྒྱུན་དུ་འཇིགས་སྐུལ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་དང་། ༢། སྤྱིར་བཏང་དྲག་སྤྱོད་ལ་མི་བརྟེན་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཤིག་གིས་འགོག་རྐྱལ་འབྱུར་འཛོམ་ཆེད་དྲག་ཤུགས་ཅན་གྱི་བྱེད་ལས་ཁོ་ན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་པ། ༣། སྲིད་སྐྱོང་པའི་བཀའ་མེད་པར་ས་གནས་ལས་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་དམག་མི་དང་། སྐོར་སྲུང་བ། སྤྱིར་བཏང་མང་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་ནང་ནས་མི་སྣེར་པ་དག་གིས་གདུག་རྩུབ་བྱེད་རྒྱུ་དང་དུ་བླངས་པ་བཅས་ཡིན།

ཀ། གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་གདུག་རྩུབ་ཁག

འཚོ་བ་སྲུང་སའི་འགོག་རྐྱལ་བའི་ཐད་དུ་སྡེབ་གསོད་དང་། དམར་གསོད།ཉེས་བརྡུང་གཏོང་བ་བཅས་ཡོང་བ་དང་། དགོས་མཁོ་ལ་གཞིགས་ཏེ་འཚོ་བ་སྲུང་སའི་བྱ་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ནས་ནུས་པ་ཐོན་པའི་ཡ་ལན་ཇི་ལྟར་སྤྲོད་པའི་ཐག་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་དག་ཡིད་འཇགས་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

སྤྱིར་བཏང་ཇི་ཙམ་གྱིས་ལམ་ལུགས་དང་། སྲིད་གཞུང་དེས་སྲིད་དབང་སྐྱེར་སྐྱོད་ཤས་ཆེ་བ་དེ་ཙམ་གྱིས་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བའི་ཐད་དུ་གདུག་རྩུབ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོང་ངེས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཆེ་ཆུང་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཚེ་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཤིག་ལ་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་ལམ་ནས་ཁ་གཏད་བཅག་ན་དེ་ཕལ་ཆེ་བས་འཚེ་བ་ལ་སྙུས་བརྩོལ་བྱེད་ངེས་ཡིན།

ཁ། འགྱུར་མེད་བརྟན་པོར་གནས་པ།

གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་འགག་རྩར་བྲུག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་ཐོག་ཏུ་གདུག་རྩུབ་བྱུང་བ་ལ་མཚར་སྣང་བྱེད་ཀྱི་མེད། ལས་འགུལ་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པའམ་འཚེ་བ་ལ་སྙུས་བརྩོལ་ན། མཇུག་འབྲས་ཚབས་ཆེན་ཡོང་བ་ཡིན། ལས་འགུལ་དོན་ཕན་ལྡན་པ་ཡོང་བ་ལ་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་གདུག་རྩུབ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་བཟོད་བསྲན་རྒྱུན་འཁྱོངས་དང་ལྷན་དུ་འཇིགས་ཞུམ་བྲལ་བ་དང་། འཚེ་བ་སྤངས་པ། འགྱུར་མེད་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་བཅས་ལ་རྟག་ཏུ་དམ་འཛིན་དགོས། ལས་འགུལ་དེ་གདུག་རྩུབ་ཀྱིས་བཅོམ་མི་ཐུབ་པ་ཁ་གཏད་པས་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་དུས་ཚོད་འགོར་བ་དང་། དཀའ་སྡུག་གང་འཚམས་མྱོང་དགོས་པའང་ཡོང་སྲིད། དེའི་འབྲས་བུ་ཚབས་ཆེ་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་། སྐབས་རེ་གལ་ཏེ་རྣམ་གཞིར་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་ཚེ་དེའི་དགོས་མཁོ་ཡོད། ཡིན་ནའང་། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ནང་གི་འགོ་ཁྲིད་དེས་ཚད་གཞིའི་གཞི་རྩ་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོའི་བཟོད་བསྲན་གྱི་ནུས་པ་ལས་འགལ་བའི་གདུག་རྩུབ་དང་དཀའ་སྡུག་མྱོང་དགོས་པའི་རེ་འདུན་

བྱས་ན་གྲུང་པོ་མིན། གལ་ཏེ་འོས་པོ་མིན་པའི་ལས་འགུལ་ཞིག་འགོ་བཙུགས་ཟིན་ཀྱང་། རང་ཤེད་དང་མཁྲེགས་བཟུང་བྱས་ཏེ་མུ་མཐུད་དུ་འཛུག་མི་ཉན། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཁས་ལེན་བརྟན་པོ་ཞིག་གམ་ཡང་ན་ཞུམ་པ་མེད་པའི་ལས་འགུལ་དེ་ལས་ནུས་ཤུགས་ཆེ་བའི་དགོས་མཁོ་ཡོད་ཚེ་ཕྱིར་འཐེན་རྒྱག་མི་རུང་།

སྐབས་རེ་སྡེ་ཁག་ཆུང་ངུ་ཞིག་གིས་འཆར་གཞི་ལྡན་པའི་ཞུམ་པ་མེད་ལ་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་དྲག་གནོན་ཤུགས་ཆེ་ཡོང་བར་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་དེས་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་རྒྱུན་འཁྲིངས་དང་སེམས་ཤུགས། དང་བླངས་བཅས་མཚོན་པར་བརྟེན་འགོག་རྩོལ་བའི་སྙིང་སྟོབས་འཕེལ་རྒྱས་དང་དྲག་གནོན་གྱི་འཇིགས་པའི་འཕེལ་རིམ་འགོག་པ་ལ་རམ་འདེགས་ཀྱང་བྱེད་སྲིད། འགྱུར་བཅོས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་གམ་དེ་ལས་མང་བ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུག་རྩུབ་རྩ་འགོག་ཐུབ་པའམ་ཉུང་དུ་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན། འགོག་རྩོལ་མང་དུ་འགྲོ་རྒྱུར་སྐུལ་སློང་བྱེད་པ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་ཁ་བྲལ་གཏོང་བའི་རྐྱེན་གྱིས་དྲག་གནོན་དེ་ཁ་གཏད་པ་རང་ཐོག་ཏུ་སྐྱུར་ལོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་ཡོད་ན་གདུག་རྩུབ་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། འདི་འདྲ་བྱུང་སྐབས་ཁ་གཏད་པས་དྲག་གནོན་དང་གདུག་རྩུབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འགྲོ་བ་དང་། དེ་རིགས་ལ་དགག་བྱ་བྱེད་དགོས་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཁ་གཏད་པས་མགོ་བཏགས་མ་ཞུས་སྟོན་ལ་དྲག་གནོན་སྡུག་ཤོས་དེ་གཏོང་ཡང་སྲིད་པ་ཡིན།།

ལེའུ་ཉེར་བཞི་པ།
དུག་གཉན་ལ་གཏོང་ལེན་ཆེད་ཆིག་སྒྲིལ་དང་སྒྲིག་ལམ།

ཆིག་སྒྲིལ་གྱི་དགོས་མཁོ།

དུག་གཉན་བྱུང་སྐབས་འཚེ་བ་ཕྱིངས་པའི་འགོག་རྐྱལ་བ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྙིང་སྟོབས་དང་། ནང་ཁུལ་གྱི་ཆིག་སྒྲིལ་ལ་དམ་འཛིན། འཚེ་བ་ཕྱིངས་པའི་སྒྲིག་ཁྲིམས་སྲུང་བ་དང་། འཐབ་རྩོད་སྲུ་མཐུད་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རྩོག་རྩ་ཆིག་སྒྲིལ་དགོས། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དུས་རིམ་གྱི་འགོ་སྟོད་དུ་འཚེ་བ་ཕྱིངས་པའི་སྡེ་ཁག་དེ་སློ་ཁ་མ་རངས་པའི་སྡེ་ཁག་ཡོངས་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མཚུངས་སུ་ལྷ་སྦྲིད་པ་ཡིན། འཚེ་བ་ཕྱིངས་པའི་འགོག་རྐྱལ་བ་ཚོ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། སྒྲིག་འཛུགས་ནང་དུ་ཆ་ཤས་ལེན་པའི་ཚད་གཞི་གཅིག་མཚུངས་མེད་པ་དང་རྟག་ཏུ་མགྲིན་དབྱངས་གཅིག་འགྱུར་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡང་ཐོབ་ཀྱི་མེད། ལས་འགུལ་བ་ནང་ཁུལ་གྱི་ཆིག་སྒྲིལ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་དམ་འཛིན་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་འབད་རྩོལ་ངེས་པར་བྱེད་དགོས། འཚེ་བ་ཕྱིངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་སྙིང་སྟོབས་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་བྱེད་པ་ལ་རོབ་རྩིས་བྱས་ན་ཐབས་ལམ་བཞི་ཡོད་པར་མངོན།

ཀ། ནང་ཁུལ་ཆིག་སྒྲིལ་དང་། མཉམ་རུབ་ཀྱི་སྐོར་བ། འབྲེལ་བ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་པ།

ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་མཁན་ཚོས་རྒྱུན་དུ་རང་ཉིད་སྐོར་ལ་ལས་འགུལ་རྒྱུན་སྐྱོང་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་སྟོབས་ཤུགས་སྤྲོད་པའི་ལས་འགུལ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་གི་ཆ་

ཤེས་ཡིན་པ་ཚོར་དགོས་ལ། དེ་བཞིན་གཞན་པ་ཚོས་མུ་མཐུད་དེ་ལས་འགུལ་བ་དང་མཉམ་དུ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའང་ཚོར་དགོས། འདི་དག་ཡོང་བ་ལ་རྒྱུན་གཏན་གྱི་འབྲེལ་བ་དང་མཛའ་སེམས་མཚོན་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འདི་དག་གི་ནང་དུ་ཆེག་སྒྲིལ་གྱི་མཚོན་རྟགས་སྒྲོན་པ་དང་། རྩ་སྒྲིག་གཏོང་བ། གཞས་གཏོང་བ། གོམ་བགྲོད་བྱེད་པ། མི་མང་ཚོགས་འདུ་བྱེད་པ་བཅས་བསྡུས་ཡོད། གལ་ཏེ་རྒྱབ་སྐྱོར་སྡེ་ཁག་དང་། འགོ་ཁྲིད། ལས་འགུལ་བ་བཅས་ཀྱི་དབར་ལ་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་ལམ་བསངས་པོ་འཛོག་པ་དང་ནང་ཁུལ་ལ་ཐུན་མོང་གི་ལྟ་བ་གཅིག་འགྱུར་ཞིག་བྱུང་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོད།

ཁ། མུ་མཐུད་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་སེམས་ཤུགས་སྐྱེ་རུ་འཇུག་པ།

འཐབ་རྩོད་མུ་མཐུད་བྱེད་པའི་ཚོད་སེམས་ལ་རྒྱབ་གཉེར་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་ངེས་པར་དུ་དགོས། ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་མཁན་ཚོས་ལས་འགུལ་དེ་དྲང་པོ་ཡིན་པ་དང་། གྲུབ་ཐེན་པའི་དམིགས་ཡུལ་དེ་དོན་ཕན་ལྡན་པ་ཡིན་པ། དམིགས་ཡུལ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་དེ་ཡང་ནོར་འཁྲུག་མེད་པར་བདམས་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་ངེས་པར་དུ་དགོས། གལ་ཏེ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་ཐབས་ལམ་དེ་དག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་ནས་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་བརྩི་འཛོག་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའམ་འཛོག་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ལས་འགུལ་གྱི་ངོ་བོ་ཧ་ཅམ་ལེགས་པ་ཤེས་པའི་ཚོད་ཀྱིས་སེམས་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

ག། མགོ་བདགས་ཞུ་བའི་གཞི་རྩ་ཉུང་དུ་གཏོང་བ།

ལས་འགུལ་ལ་ཞུགས་མཁན་ཚོ་སེམས་ཤུགས་ཆག་པ་དང་ཐང་ཆད་པ་འབྱུང་ངེས་པས་སེམས་ཚོར་འདི་དག་མ་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་སྤྲོད་དགོས། ཚོར་སྣང་འདི་རིགས་སྔོན་འགོག་གམ་ཉུང་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་བྱེད་དགོས། མ་མཐར་ཡང་འཐབ་རྩོད་དེར་ཐོག་མའི་ལས་འགུལ་བ་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་སྒུ་མཐུད་དེ་བྱེད་པ་དང་སུས་ཀྱང་ལས་འགུལ་མི་འདོར་བ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཁོང་ཚོའི་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་པ་དེ་ཕན་ཐོགས་པོ་ཡོང་སྲིད། སྐབས་རེ་དམིགས་བསལ་དགའ་དགའ་སྤྲོ་སྤྲོ་བྱས་ཀྱང་ཕན་ཐོགས་ཡོད། འཐབ་རྩོད་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འཚེ་བ་གྲངས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བ་དང་ཁོང་ཚོའི་ནང་མིར་ལྷོ་ཆས་དང་ཁང་པ། དགོས་དངུལ་སོགས་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཚེ་དེ་དག་མཁོ་སྤྲོད་བྱ་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་ཤུགས་ཆེ་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས།

འཚེ་བ་གྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་དུ་མྱངས་པའི་དཀའ་སྡུག་དེ་དག་སྐབས་རེ་འགོ་ཁྲིད་པ་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྣང་ས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཟོད་བསྲན་བྱེད་འོས་པ་ཞིག་ཏུ་མངོན་པ་བཟོ་ཐུབ། དཔེར་ན་ལྷོ་ཨ་ཕེ་རི་ཀའི་འགོག་རྒོལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཅིག་གིས་དྲང་བདེན་གྱི་དོན་དུ་དཀའ་སྡུག་མྱོང་བར་མི་མང་ལ་འབོད་སྐུལ་བྱེད་སྐབས་ "ཉིན་ལྟར་ང་ཚོའི་མི་མང་གིས་དཀའ་སྡུག་མྱོང་གི་ཡོད་ཀྱང་དེ་དག་ཚང་མ་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་གི་འདུག" ཅེས་བརྗོད་འདུག།

ང་། གཅུན་ཐབས་སམ་བཀག་སྡོམ། (ཉེས་ཆད།)

རྒྱབ་གཉེར་སྨུ་མཐུད་བྱེད་པའི་གནོན་ཤུགས་འདི་དག་འཚེ་བ་ཅན་གྱི་རྩོད་རྙོག་ནང་སྒྲིག་འགལ་བྱས་པར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་བཙོན་འཇུག་དང་ཉེས་པ་སྒྲིག་ཐོག་གཏོང་བའི་ཉེས་ཆད་ལས་གཞི་རྒྱའི་ཁྱད་པར་ཆེ་བ་ཡོད། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་སྐབས་རེ་ལས་འགྲུལ་ལ་ཞུགས་པའི་སྐྱོར་འདེགས་བྱེད་པར་གདམ་བཤད་ཀྱི་སླུལ་འདེད་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་འཐུས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་གནོན་ཤུགས་འཚམ་པོ་མ་བྱུང་ན་ཐབས་ལམ་གཞན་དག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཆོག། ཐབས་ལམ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་སོ་ལྷ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་ཞལ་འདོན། སྐོར་ཞིབ། ཉེས་ཆད། རྒྱབ་གཏོད་བྱེད་མཁན་གྱི་མིང་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་པ། ཚོགས་མིའི་ཐོབ་ཐང་གནས་སྐབས་མཚམས་འཛོག་བྱེད་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་འབྲེལ་ཐག་གཅོད་པ། དཔལ་འབྱོར་གྱི་འབྲེལ་ལམ་གཅོད་པ། སྟོང་གནས། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་གློ་བུར་བར་འཛུག་བཅས་ཚུད་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཟུགས་ཐོག་གནོད་པ་ཡོང་རྒྱུའི་ཕྱོགས་ར་དང་འཛིགས་སྐུལ་བེད་སྤྱོད་རྩ་བ་ནས་གཏོང་མི་ཉན།

གལ་ཏེ་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་ཐབས་ལམ་འདི་དག་ལམ་སྟོང་བྱུང་བ་དང་། འགོག་རྐྱལ་བ་ཚོ་བློ་ཐག་ཆོད་པོར་གནས་ཡོད་ན། ཁ་གཏད་ཀྱི་དྲག་གནོན་ལམ་སྟོང་མི་འབྱུང་བ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་འདྲ་ཡོང་བ་ལ་འགོག་རྐྱལ་བ་ཚོས་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་དགོས།

དྲག་གནོན་འགོག་ཐབས།

དྲག་པོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐད་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་དེ་དག་ལས། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐད་དུ་དྲག་གནོན་གྱི་ཐབས་ལམ་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་དཀོན་པོ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས། ལས་འགུལ་ལ་སྣངས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཁ་གཏད་པའི་དཀའ་ངལ་དེ་ཡོང་གི་ཡོད། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བའི་སྙིང་དུ་གདུག་རྩུབ་དང་། དེ་བས་ཚབས་ཆེ་བའི་དྲག་གནོན་བྱ་རྒྱུར་རྒྱུ་མཚན་མི་འདང་བའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་བ་ལེའུ་རྗེས་མའི་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར། དེ་དག་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དམ་དུ་ཁ་གཏད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གནས་བབས་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཤིག་གིས་འཛམ་གླིང་དང་རྒྱལ་ནང་གི་བསམ་ཚུལ་ལ་རྩིས་མེད་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཚོར་བ་དེ་རྒྱུ་རྐྱེན་སྣ་མང་ལ་ལྟོས་ནས་ཚད་གཞི་མི་འདྲ་བ་ཡོད། འདིར་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་དེ་ག་འདྲ་ཞིག་ཡིན་མིན་དང་། དེས་དོན་རྐྱེན་འགའ་ཞིག་གསང་བ་བྱེད་ཐུབ་པའི་རེ་སྐྲག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད། དོན་རྐྱེན་དེ་དག་གིས་ལམ་ལུགས་དེར་གནོད་སྐྱོན་ཇི་ཙམ་གཏོང་མིན། ལམ་ལུགས་དེ་ལ་མི་དགའ་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་གྲོགས་སུ་གྱུར་རམ། ཡང་ན་ཁ་གཏད་ཀྱི་འགལ་ཟླར་བྱེད་ལས་སྤེལ་རྒྱུའི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་གྱི་ཡོད་མེད་བཅས་བསྡུས་ཡོད། དྲག་གནོན་གྱི་ཁ་གཏད་དུ་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱས་པས་དྲག་གནོན་གང་འཚམས་འགོག་པ་དང་། ཁ་གཏད་པར་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་བཟོ་བའི་རྒྱུ་རྡུ་འགྲོ་བའི་ར་འཕྲོད་གང་འཚམས་ཡོད།

ཁ་གཏད་པས་འཆི་བར་དགའ་མོས་བྱེད་པ་ཡིན།

འཆི་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྐོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ཞིག་འགོག་གནོན་བྱ་རྒྱུར་དམིགས་བསལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁ་གཏད་པས་འཆི་བ་རྗེ་བྱུང་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྐོལ་བས་བཟློས་པར་བསྐྱེ་བའམ། ཡང་ན་འཆི་བའི་རིགས་ག་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཙུད་བསྒྲགས་བྱེད་པ་དང་། ཚགས་ཤོག་ཏུ་འགྲེམས་སྤེལ་གྱི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་སྲིད། ཁ་གཏད་པས་འགོག་རྐོལ་བའི་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་སྨྲིག་ལམ་གཏོར་བཤིག་གཏོང་བ་དང་འཆི་བའི་སྐུལ་སློང་བྱ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་སྲིད་པ་ཡིན། འགོག་རྐོལ་གྱི་འཆི་བས་འཆི་བའི་དུག་གནོན་ཁྲིམས་མཐུན་དུ་བཟོ་བ་ཡིན། ཁ་གཏད་པས་དུག་གནོན་ཏ་ཅང་ཚབས་ཆེ་བྱས་ཏེ་འཆི་བའི་སྐུལ་སློང་བྱེད་པའམ་ཡང་ན་འཁྲུག་རྐྱེན་སློང་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་སྨྱུལ་མ་སླ་ལེན་བྱེད་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ཁ་གཏད་པས་ཐབས་ཤེས་འདི་འདྲ་བྱས་པ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་རྟོགས་པ་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་དེས་ཁོ་པའི་ནམ་རྒྱུན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་དབང་ཆའི་གནས་བབ་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཤུགས་ཆེ་གཏོང་སྲིད། སྨྲིག་ལམ་ལྡན་པའི་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྐོལ་གྱིས་གནས་ཚུལ་དེ་རིགས་ཐེར་འདོན་བྱེད་པའི་རམ་འདེགས་བྱེད་པ་ཡིན།

འཆི་བ་སྲུངས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་དགོས་མཁོ།

དང་ལྡངས་པ་ཚོས་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་སྨྲིག་ལམ་འཁྱེར་རྒྱུའི་དགོས་མཁོ་དེ་ནི་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་རྩ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན། འཆི་བ་སྲུངས་པའི་སྨྲིག་ལམ་དེ་ཚོས་པ་དང་ཞི་བདེ་པ་ཚོས་དྲན་གཏམ

གསར་སྐྱེ་བྱས་ཏེ་ངོ་སྤྲོད་བྱས་པ་ཞིག་མིན། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་ལམ་མེད་ན་ཁ་གཏད་པའི་དྲག་གནོན་དེ་སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྩལ་(ལེའུ་བཅུ་བཞི་པ་)བརྒྱུད་དེ་ཁོ་པའི་དབང་ཆར་གནོད་སྐྱོན་གཏོང་བའི་སྐྱར་འཕར་མི་བྱེད་པ་དང་། འགྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་(ལེའུ་བཅོ་ལྔ་པ་)ཡང་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་མི་ཐུབ།

དོན་ཕན་ལྡན་པའི་གྲུབ་འབྲས་སྣ་མང་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པར་ངེས། དེ་དག་གི་ནང་ནས་བཞི་ནི། ༡། རྒྱབ་སྐྱོར་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཐོབ་པ་དང་། ༢། འཚེ་སྐྱོན་ཉུང་དུ་གཏོང་བ། ༣། ཁ་གཏད་པའི་དམག་མིའི་ནང་དུ་ཡིད་ཆེས་ཉམས་པ་དང་དམག་མིའི་གྱེན་ལོག་ཡན་ལའང་སྐྱུལ་མ་བྱེད་པ། ༤། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་འཐབ་རྩོད་ནང་དུ་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་ཆེས་མང་པོ་འགུགས་ཐུབ་པ་བཅས་ཡིན།

འཚོ་བས་ལས་འགུལ་ཉམས་རྒུད་ཇི་ལྟར་གཏོང་བ།

འགོག་རྒོལ་པས་འཚོ་བ་འགོ་འཛུགས་བྱས་པ་དེས་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ནང་དུ་ནུས་སྟོབས་བསྐྲུན་པའི་བརྒྱུད་རིམ་གོ་ལྡོག་ཏུ་འཛུག་པ་དང་། ཁ་གཏད་པའི་སྟངས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཕན་ནུས་གོང་མཐོར་གཏོང་བ་ཡིན། འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་འཚོ་བ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གནད་དོན་ངོ་མ་ལས་གཞན་དུ་དོ་སྣང་དེ། འཚོ་བ་དང་། འགོག་རྒོལ་བ་དང་། ཁ་གཏད་ཀྱི་སྣེ་སྟོབས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་མི་གནས་པར་འཕོ་འགྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་གྱི་ནང་དུ་འཚོ་བའི་འགོ་འཛུགས་བྱས་པ་དེས། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་སྒྲིག་ལམ་ཉམས་རྒུད་གཏོང་བ་དང་། འཚོ་བའི་ལམ་དུ་སྒྱུར་བའི་

མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པ། ལས་འཁྲུལ་འཁོར་བཤིག་གི་སྣ་འདྲེན་བཅས་བྱེད་པ་ཡིན། ཀློ་ཁ་མ་ཆོམ་པའི་སྡེ་ཁག་གིས་འཚོ་བ་བདེ་སྐྱོད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཆ་མི་སྙོམས་པའི་ཚབས་ཆེའི་དྲག་གནོན་ཡོང་རྒྱུ་དང་ཁ་གཏད་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བཞིན་པའི་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཧེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གོ་ལྡོག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ལམ་སྟོང་ཡོང་བ་ལ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་གོ་མཚོན་ཁོ་ན་བདེ་སྐྱོད་བྱེད་དགོས།

གཏོར་བཤིག་དང་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས།

བགྲོ་གླེང་འདིའི་ནང་དུ་མཁར་དབང་ངམ་རྒྱུ་དངོས་གཏོར་བཤིག་གི་བྱེད་ལས་ལ་འགྲེལ་བརྗོད་བྱས་པའི་“གཏོར་བཤིག་”ནི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་ཐབས་མེད། གཏོར་བཤིག་གི་ནུས་ཤུགས་དང་ཐབས་ཤེས་རྣམས་མི་འདྲ་བ་ཡིན།

- གཏོར་བཤིག་གིས་རྟག་ཏུ་ཁ་གཏད་པ་ལ་ཞབས་ཞུ་བྱེད་པའི་མི་རྣམས་དང་། ཉེས་མེད་ཉེ་འཁྲིས་སུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ཀུན་སློང་མེད་པའི་སྲོག་སྐྱོན་དང་རྨས་སྐྱོན་བཟོ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།
- ནུས་པ་ལྡན་པའི་གཏོར་བཤིག་བྱེད་པར་འཆར་གཞི་ཧ་གོ་བ་དང་དེ་དག་གསང་རྟོལ་བྱེད་པའི་མོས་པ་དང་བར་ཆད་གཏོང་ཐུབ་པའི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་འཚོ་བ་དངོས་སུ་བདེ་སྐྱོད་བྱེད་པའི་མོས་འདུན་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས།

- གཏོར་བཞིག་གི་དམིགས་ཡུལ་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བ་དང་འཆར་གཞི་འདེད་བའི་སྐབས་སུ་གསང་རྒྱ་དགོས་པ་ཡིན།
- གཏོར་བཞིག་བྱེད་པ་ལ་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་དགོས་མཁོ་མེད་སྐབས་ནུས་པ་ལྡན་པའི་འགོག་རྐྱལ་བའི་གྲངས་འབོར་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་ཡིན།
- གཏོར་བཞིག་བྱེད་པ་དེས་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་འཐབ་རྩོད་ལ་ཚད་ཐུབ་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་མེད་པའི་སྐྱོན་མཚོན་གྱི་ཡོད།
- གཏོར་བཞིག་ནི་ཕྱི་གཟུགས་དང་དངོས་པོའི་བྱེད་ལས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས་མི་ཆོས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཤིག་མིན།
- གཏོར་བཞིག་དང་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་གཞི་རྩ་དག་ནི་ཁ་གཏད་པར་ཕམ་སྐྱོན་ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་ཁོར་ཡུག་ཁ་ཕྱོགས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་སུ་གནས་ཡོད། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཆབ་འབངས་ཀྱི་མོས་མཐུན་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པར་བསྐུལ་གྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གཏོར་བཞིག་གིས་མཁར་དབང་རྩ་གཏོར་གཏོང་བ་བརྒྱུད་དེ་ཁ་གཏད་ལ་གནོད་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
- གང་དུ་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་པོར་རྨས་སྐྱོན་ནམ། ཡང་ན་ཚེ་སྲོག་ལ་གནོད་སྐྱོན་འབྱུང་ས་དེར། འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་སྡེ་ཁག་དང་ལས་འགུལ་སྤྱི་ཡོངས་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གང་འཚམས་བརླག་ཉེན་ཡོད།
- གཏོར་བཞིག་བྱས་པ་དེར་ཆེས་དོ་ཡ་མི་སྙོམས་པའི་དྲག་གནོན་ཡོང་བའི་

རྐྱེན་རྩར་འགྱུར་ཉེན་ཡོད། གཏོར་བཤིག་གིས་སྐྱུལ་སློང་བྱས་པའི་དྲག་གནོན་གྱིས་ཁ་གཏད་པའི་ལྟོས་བཅས་ཀྱི་དབང་ཆའི་གནས་བབས་ཉམས་རྒུད་དུ་གཏོང་མི་ཐུབ།

འཚོ་བར་ལྷུང་ཉེན་ཆེ་བའི་ལམ་གཞན་ཁག།

འཚོ་བའི་ནང་དུ་ལྷུང་རྒྱུའི་ལམ་གཅིག་ནི། འགོག་རྐོལ་བ་ཚོས་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གནས་སྐབས་འགའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་འཚོ་བ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་གྲ་སྒྲིག་གི་དམིགས་བསལ་འགག་རྩར་ཐུག་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ལ་འཚོ་བ་གང་འཚམས་ཤིག་བྱུང་ཟིན་ཡོད་ཚེ། གྲ་སྒྲིག་དེ་ལྟ་བུ་ལ་དངོས་སུ་འཚོ་བ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུར་ཆེས་སྒྲི་ངར་ཆེ་བའི་འདུན་པ་ཞིག་ཡོད།

སྒྲིག་ལམ་གྱི་དགོས་མཁོ།

གང་དུ་ལས་འགུལ་ལ་ཞུགས་མཁན་ཚོར། འཚོ་བ་སྤྱངས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་སྐོར་ལ་གོ་རྟོགས་མཐིལ་ཕྱིན་པ་མེད་པ་དང་། ཉམས་མྱོང་མེད་པ། འཚོ་བ་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཉེན་ཁ་དམིགས་བསལ་ཅན་ཡོད་སྐབས་སུ་སྒྲིག་ལམ་ནི་ལྷག་པར་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

སྒྲིག་ལམ་འདིའི་ནང་དུ་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་དམའ་མཐའི་ཚད་གཞི་ངེས་ཅན་འགའ་ཞིག་ལ་སྲུང་བརྩི་ཞུ་རྒྱུ་ཡང་འདུས་ཡོད། དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་སྒྲིག་ལམ་གྱི་ཚད་གཞི་དང་དབྱེ་བ་ནི་གནས་སྟངས་ལ་ལྟོས་ཏེ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཡིན། སྒྲིག་ལམ་མེད་པ་ཡིན་ན། ཐབས་ལམ་འདི་བེད་སྤྱོད་ནུས་པ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བའམ། ཡང་ན་བཀོལ་མི་ཐུབ་པའང་ཡོང་སྲིད།

འཐབ་རྩོད་ནང་དུ་སྣུ་མཐུད་དེ་ཆ་ཤས་ལེན་རྒྱུ་དང་། འཛིགས་ཞུམ་ལ་མགོ་མི་སྒྱུར་བ་བཅས་ནི་སྒྲིག་ལམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་དག་ཡིན། འདི་དག་གི་རྗེས་སུ་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་སྲུང་བསྐྱེ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་གནད་དོན་གཅིག་པུ་དེ་ཡིན།

བཀོད་མངགས་དང་འཆར་གཞི་ལ་ཉན་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དེ་སྒྲིག་ལམ་ནང་དུ་བསྡུས་ཡོད། སྒྲིག་ལམ་གྱིས་མི་མང་ནས་དྲག་གནོན་ཚབས་ཆེར་གཏོང་ལེན་བྱེད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་ཐོག་ནུས་ཤུགས་ཆེ་ཤོས་དེ་འདོན་པའི་ཆེད་རམ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྒྲིག་ལམ་དེ་འདྲ་འདིས་ཚོགས་པ་ཕྱུང་གསུམ་པ་དག་གི་ལས་འགུལ་དེ་དང་། སྤྱིར་བཏང་མང་ཚོགས། བྱེ་བྲག་ཁ་གཏད་པ་བཅས་པས་གུས་བསྐྱེ་ཡོང་བར་མཐུན་འགྱུར་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན།

འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་སྒྲིག་ལམ་དར་སྤེལ་གཏོང་བ།

འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་བྱེད་ལས་ཕལ་ཆེ་བ་རྒྱུན་དུ་འགལ་ཟླ་དང་རྩ་དྲག་ཅན་གྱི་གནས་སྟངས་ཤིག་གི་ནང་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། འཚེ་བར་སྔོན་འགོག་དང་སྒྲིག་ལམ་བསྲུང་བསྐྱེ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པ་དང་སྒྲིག་ལམ་ལྡན་པའི་ལམ་ནས་རྩ་དྲག་དང་དྲག་གནོན་སེལ་ཐུབ་པ་ཡིན།

གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག་གི་ཐད་ལ་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་མཁན་ཚོས་རང་གི་ཐད་ཚོར་རམ་ཡང་ན། སྤྱིར་བཏང་བསྟུན་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དར་སྤེལ་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་སྟོན་མ་མི་དགོས་པར་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་སྒྲིག་ལམ་ལ་བསྐྱེ་སྲུང་བྱེད་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཉེན་ཁ་ཅན་གྱི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ནང་དུ།

འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་སྒྲིག་ལམ་དར་སྤེལ་བྱེད་པར་འབད་རྩོལ་ཤུགས་ཆེ་དགོས་པ་ཡིན། འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་ལས་འགུལ་ནང་གི་སྒྲིག་ལམ་གཙོ་ཆེ་བ་སྒྲིག་རང་སྐྱོང་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། འགོག་རྩོལ་བ་ཚོས་སེམས་རྒྱུད་དམ་བློ་གྲོས་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ནམ་ནུས་ཤུགས་ཚད་ལྡན་ཐོན་གྱི་ཡོད་ན་སྒྲིག་ལམ་སྐྱུལ་མ་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་བརྙེན་པ་ལ་ཕན་ནུས་ཡོད། སྒྲིག་ལམ་སྐྱུལ་མ་བྱེད་པ་ལ་སློབ་གསོ་དང་། རེ་སྐུལ། དམ་བཅའ། དེ་བཞིན་སྒྲིག་གཞི་འཁོད་པའི་འགྲེམས་ཤོག་དང་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ་སོགས་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་ཡོད།

འཚོ་བ་ལྡན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐབས་རེ་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་ལས་འགུལ་མཚམས་འཛོག་གམ་ཕྱིར་བཤོལ་བྱེད་པ་ཡིན། འཚོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་མི་འཁྲིད་པའི་ཐབས་ལམ་དག་སྐབས་བསྟུན་གཞན་དག་ནུས་ཤུགས་ལྡན་པའི་སྐུལ་སློང་བྱེད་པའི་འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཚབ་བྱས་ཀྱང་འཐུས། དགྲ་སྡེའི་བཙན་རྩོལ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་ཕམ་ཉེས་དང་འཚོ་བ་གཉིས་ག་སྟོན་འགོག་གི་ཆེད་དུ་སྒྲིག་ལམ་ཧ་ཅང་ནན་པོ་དགོས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ལག་འཛིངས་སམ་གདོང་ཐུག་འགོག་པར་འདོད་ན། འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་སྡེ་ཁག་ས་ཆ་གཞན་དུ་སྤོ་བ་དང་། ཚོགས་འཛོམས་གྲོལ་དུ་འཇུག་པའམ་ཡང་ན། ལས་འགུལ་གྱི་ངོ་བོ་སྟབས་བདེ་གཞན་དུ་བསྒྱུར་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་ཡོང་སྲིད་པའི་བཙན་རྩོལ་ལ་དངོས་སུ་གདོང་ཐུག་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ན། སྒྲིག་ལམ་དང་འཚོ་བ་སྐྱོང་བ་གཉིས་ག་དགོས་པ་ཡིན།

གང་དུ་འགལ་ཟླ་དང་ཛ་དྲག་ཁྲབ་བརྡལ་དུ་གྱུར་ས་དེར། སྐབས་རེ་དཔེར་ན་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐམ་སྟོན་ལྷ་བུའི་འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་འཚོ་བ

འགོག་པ་དང་ཆབས་ཅིག་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཕྱི་ལ་མངོན་དུ་འདུག་སྲིད། འཆི་བ་གསུང་ས་པའི་སྒྲིག་ལམ་གཅེས་སྐྱོང་དང་གཅེས་འཛིན་བྱེད་པ་ལ་གནས་ཚད་མཐོ་བའི་སེམས་ཤུགས་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། འགོག་རྒོལ་བའི་ཁྲོད་དུ་ཁ་གཏད་པར་མེད་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཁྱད་པར་ཅན་འགས་ཁོང་ཚོར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད་སྙམ་པའི་ཚོར་བ་དེ་ས་སེམས་ཤུགས་ཡང་ཡང་སྤྲོར་བ་ཡིན། ཚོར་བ་འདི་ནི་ཁོང་ཚོའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་། དོན་གནད་ཀྱི་དྲང་བདེན། འབྱུང་ངེས་པའི་རྒྱལ་ཁའམ་ཡང་ན། སྟོབས་ཤུགས་ལྡན་པའི་གྲོགས་པོའི་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་སྲིད། འཆི་བ་གསུང་ས་པའི་སྒྲིག་ལམ་སྲུང་བ་ལ་ཐབས་ལམ་གཞན་ཡང་དགོས་པ་ཡིན། ལས་འགུལ་དེ་གང་གི་ཕྱིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་འཆི་བ་གསུང་ས་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་གནད་དོན་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན།

སྒྲིག་འཛུགས་སྲུས་དག་པོ་དང་། བློ་གྲོས་ལྡན་པའི་འགོ་ཁྲིད། དོ་སྣང་ཆེན་པོ་དང་བློ་རྩལ་གྱི་སྒོ་ནས་བཟོ་འདིང་བྱས་པའི་འཆར་གཞི། ལས་འགུལ་ནང་གི་ནུས་པ་ལྡན་པའི་ཕན་ཚུན་གོ་བརྡ་སྤྲོད་པའི་ཐབས་ལམ་བཅས་ཀྱིས་འཆི་བ་གསུང་ས་པའི་སྒྲིག་ལམ་རྒྱུན་འཁྱོངས་དང་གཅེས་འཛིན་ཡོང་བར་མཐུན་འགྱུར་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། འཐབ་བྱུས་དང་། འཐབ་རྩལ། ཐབས་ལམ་བྱེ་བྲག་པ་བཅས་ལ་དོ་སྣང་འཕར་མ་སྤྲད་དེ་འདེམས་དགོས། སློབ་གསོའི་སྡེ་ཚན་དང་། ལས་གྲ མཁས་པའི་བགྲོ་གླེང་། སྒྱེ་ཚོགས་ཉམས་གར་དང་དེ་མིན་ཐབས་ལམ་གཞན་སོགས་བརྒྱུད་དེ་དམིགས་བསལ་ལས་བྱེད་དང་སྤྱིར་བཏང་ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་མཁན་ཚོར་སྤྱོང་བདར་སྤྲོད་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། སྒྲིག་ལམ་དར་སྤེལ་དང་འཆི་བ་སྟོན་འགོག་གི་ཆེད་དུ་གསུང་བཤད་དང་། གསུང་འཕྲིན། ས་གནས་ས་ཐོག་གི་རི་སྐལ་

བཅས་བེད་སྤྱོད་ཀྱང་ཡང་ཡང་བྱེད་པ་ཡིན།

འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་ནུས་པ་ལྡན་པའི་གོ་སྒྲིག་དང་ཕན་ཚུན་འབྲེལ་བས་ཀྱང་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་ལ་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པ་ཡིན། གསལ་ཁ་དོད་པའི་བགོད་འདོམས་དང་གནད་དོན་ཤེས་རྟོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་མིའི་ཀུན་སྤྱོད་ལ་སློབ་སྟོན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གང་ཡང་བྱེད་ཐུབ། ཇམ་སྟོན་ཞིག་སྒྲིག་ལམ་དང་ལྡན་ཞིང་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་སུ་འཇུག་པ་ལ་“བགོད་སྒྲིག་པ།”བེད་སྤྱོད་བཏང་ཡང་འཐུས། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་གྱི་དམ་བཅའ་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་ཡང་བྱུང་ཡོད།

འགོ་ཁྲིད་པ་ཚོ་འཛིན་བཟུང་བྱས་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་མི་གཞན་པ་ཚོས་སྒྲིག་ལམ་རྒྱུན་སྐྱོང་ལ་རོགས་བྱེད་པ་དང་། འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་གོ་གནས་སུ་གོམ་པ་སྤོ་ཐུབ་པ་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་འགངས་ཆེན་པོ་ཡིན། སྐབས་རེ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན་པའི་འགོ་ཁྲིད་དེ་དག་འཛིན་བཟུང་བྱས་ཏེ་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་གནས་བབ་ཁ་བཀྲམ་པ་དང་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་འགོ་འཁྲིད་པ་ལ་དབུས་འདུས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ཉུང་དུ་ཕྱིན་པ་བཅས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་སྲིད་པ་ཡིན། སྐབས་གཞན་དུ་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་ལ་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ལས་འགུལ་བ་ཚོ་ལ་འདྲ་མཉམ་གྱི་གཞུང་འཛིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ལྡན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའང་སྲིད། གལ་ཏེ་ཚབས་ཆེའི་འཚོ་བ་འབྱུང་བ་མངོན་ཆེ། འཚོ་བ་དེ་འགོག་པ་ལ་ལག་ལེན་གྱི་ནུས་པ་ཆེ་བའི་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ཐེ་གཏོགས་བྱེད་དགོས།

སྣང་འཛིན་མི་བྱེད་པ།

འདས་པའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་འགོག་རྒོལ་བས་ཁ་གཏད་པ་ཚོར་མངོན་གསལ་གྱིས་སྣང་འཛིན་གསལ་པོ་བྱས་ཡོད། དོན་ཀྱང་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཁྲོད་མཁས་པ་འགའ་ཞིག་གིས། དེ་ནི་འཁོན་འཛིན་མི་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ལ་ངོས་ཤིང་འཚམ་པའི་སླིགས་འདོར་བཙུད་ལེན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱིན་ཡོད། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགུལ་ནང་གི་སྐྲབ་པ་ཉམས་ལེན་པ་ཚོས་ཁ་གཏད་པར་བརྩེ་བའང་བྱེད་མི་དགོས་ལ། ཁ་གཏད་པའི་ལྟ་བ་རང་ཕྱོགས་སུ་བསྒྱུར་བའི་འབད་རྩོལ་ཡང་བྱེད་མི་དགོས། དེ་དག་ནི་དོན་དངོས་སུ་འཐབ་རྩོད་འདི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུན་ལྡན་མ་ཡིན་པའི་ཁྲོད་ཆོས་རྣམས་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་སྣང་བརྙགས་དང་འཁོན་འཛིན་སྤྱོང་ཐུབ་ཚེ། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་དང་སྤྱིར་བཏང་ཕན་ཐོགས་གཉིས་ཀ་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་དེའང་དངོས་འབྲེལ་ཡིན།

དྲག་གནོན་གྱི་ནུས་པ་མི་ཐོན་པའི་རང་བཞིན།

གལ་ཏེ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོ་འཇིགས་ཞུམ་མེད་པར་གནས་པ་དང་། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་འཁྱེར་བ། བཀའ་ལ་བརྩི་མེད་བྱས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དཀའ་སྡུག་དྲང་ལེན་བྱེད་པ་དང་། ཨུ་ཚུགས་མཐར་བསྐྱེལ་བྱེད་པའི་ཚོད་སེམས་ཡོད་ན། ཁ་གཏད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འདོད་པ་བཞིན་མགོ་སྒྱུར་དུ་འཇུག་པའི་བཙན་ཤེད་ཀྱི་འབད་བརྩོན་འགོག་ཐུབ་པ་ཡིན།

འགོ་ཁྲིད་འཛིན་བཟུང་བྱེད་པ་དང་། སྒྲིག་འཛུགས་བཀག་འགོག་བྱེད་པ་

ཙམ་གྱིས་འགོག་རྐྱོལ་མཚམས་འཇོག་མི་ཐུབ།   ལས་འགུལ་གྱི་རང་སྟོབས་ཞན་པོ་ཡོད་པ་དང་མི་མང་ལ་འཇིགས་ཞུམ་ཡོད་པའི་སྐབས་ཁོ་ནར་ལས་འགུལ་དབུགས་སྲུབ་གཏོང་སྲིད་པ་ཡིན།   དེ་འདྲའི་དྲག་གནོན་དེ་སྔ་གཤམ་གསལ་ཆ་རྐྱེན་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་འགུལ་གཏོར་བཤིག་གཏོང་བར་ལམ་སྟོང་མི་ཡོང་བ་ཡིན།

- འཚོ་བ་སྐྱོང་སའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སློབ་གསོའི་ལས་རིམ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཞིབ་ཚགས་གཏིང་ཟབ་ཡོད་པའི་སྐབས།
- མི་མང་ལ་ཐབས་ལམ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་ཉམས་མྱོང་གང་འཚམས་ཡོད་སྐབས།
- ལམ་འདིའི་ནང་དུ་འགོག་རྐྱོལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་ལག་དེབ་རྒྱ་ཆེར་བགོ་འགྲེམས་བྱེད་པ་དང་སྔ་ས་ནས་སྦྱོང་བདར་ཡོད་པའི་སྐབས།
- སྔོན་ཚུད་ནས་གཅིག་རྗེས་གཉིས་མཐུད་ཀྱི་བང་རིམ་ལྡན་པའི་འགོ་ཁྲིད་འདེམས་སྒྲུག་བྱས་ཟིན་པའི་སྐབས།
- འགོ་ཁྲིད་སྔོན་མ་ཚོས་འཛིན་བཟུང་གི་ཉེན་ཁ་ལ་མ་ལྟོས་པར་འཇིགས་ཞུམ་བྲལ་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་མིག་ལྟོས་བཞག་ཡོད་པའི་སྐབས།

འདི་དག་གི་གྲུབ་འབྲས་ནི།   འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་ལས་འགན་ཁ་བགྲམ་པ་དང་། རང་གིས་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་གོང་འཕེལ་འགྲོ་བ། འཚོ་བ་སྐྱོང་སའི་སྒྲིག་ལམ་ལ་བརྩི་སྲུང་བྱེད་པ་བཅས་ཡོང་བ་ཡིན།

དྲག་གནོན་གྱི་ཐབས་ལམ་རྣམས་འགོག་རྐྱོལ་གྱི་དོན་གནད་གསར་པའང་ཆགས་སྲིད། འདི་ནི་སྔེ་ཁག་དེའི་ཐོག་མའི་དགོས་འདུན་དེ་མང་དུ་གཏོང་བ་དང་

གཅིག་པ་མིན། ཐོག་མའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆེད་དུ་གཉེན་ཤུགས་སྤྲོད་པ་ལ་སྲིད་དོན་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་བཀའ་བསྐེ་དང་ལེན་མི་ཉུ་བ་བཅས་ལག་ལེན་འགེལ་ཆེད་དྲག་གཉེན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཐ་དག་དོན་གནད་གསར་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལྟར་བེད་སྤྱོད་བཏང་ན་འཐུས་པ་ཡིན། གནས་སྟངས་འདིའི་ནང་དུ་དྲག་གཉེན་གྱི་ནུས་པ་ཆེ་རུ་ཇི་ཙམ་བཏང་ཡང་ལམ་སྟོང་མི་ཡོང་བ་དང་། དེའི་ཚབ་ཏུ་ཁ་གཏད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་དབང་ཆ་ཡང་དེ་བས་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དྲག་གཉེན་དེས་ད་དུང་ཁ་གཏད་ཀྱི་ཐད་དུ་སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྩལ་"ཧྲུཧིདསུ" གྱི་ནུས་ཤུགས་རྒྱུན་སྐྱོང་ཡང་བྱེད་སྲིད།

ལེའུ་ཉེར་ལྔ་པ།

སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྩལ། ཇ་རིཀ་སུ།

ཁ་གཏད་པར་གནོད་སྐྱོན་གཏོང་བ།

སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྩལ་ནི་འཚེ་བའི་དྲག་གནོན་ལ་འཚེ་བ་སྤྲངས་པའི་ལས་འགུལ་གྱིས་ཁ་གཏད་བཅར་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་ཡིན། འཚེ་བའི་དྲག་གནོན་གྱི་ཐད་དུ་འཚེ་བ་སྤྲངས་པའི་སྒྲིག་ལམ་རྒྱུན་འཁྱོངས་དང་བཅས་ཏེ་བསྒོམས་པ་དེས་ཁ་གཏད་ཀྱི་དྲག་གནོན་ཐ་ཤལ་གྱི་རྣམ་པར་ཐེར་འདོན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་འགྲོ་བ་ཡིན། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རིམ་པས་བསམ་ཚུལ་གྱི་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ནས་འཚེ་བ་སྤྲངས་པའི་སྡེ་ཁག་ལ་ཕན་པའི་དབང་ཆའི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིད་པ་ཡིན། འགྱུར་བ་འདི་དག་འཚེ་བ་སྤྲངས་པའི་སྡེ་ཁག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བའི་སྐབས་དེར་ཁ་གཏད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། འགོག་རྡོལ་པའི་འཚེ་བ་སྤྲངས་པའི་ལས་འགུལ་དེས་ཁ་གཏད་ཀྱི་དྲག་གནོན་དེ་སྲིད་དོན་གྱི་ལྡིད་ཡང་མི་སློམས་པར་འགྱུར་བའི་རམ་འདེགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འཚེ་བ་སྤྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཚང་མའི་ནང་དུ་སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྩལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུགས་མེད་པ་དང་། གོང་གསལ་སྡེ་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་དུ་གསལ་བའི་ཐབས་ལམ་བྱེ་བྲག་པ་ཕལ་ཆེ་བ་བརྒྱུད་རིམ་འདིར་མི་ལྟོས་པ་ཡིན། སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྩལ་ནི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་སྡེ་ཚན་ཆེ་ཁག་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་འགྲོ་རྒྱུགས་ཡོད།

- རྒྱལ་སྤྱིའམ་ས་གནས་ས་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཐག་མ་བཅད་པའི་ཚོགས་པ་ཕྱུང་གསུམ་པ།
- ཁ་གཏད་པའི་རྒྱུན་གཏན་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བ།
- སྤྱིར་བཏང་བློ་ཁ་མ་ཆིམ་པའི་སྡེ་ཁག།

སེམས་ཐག་མ་བཅད་པའི་སྡེ་ཚན་ཕྱུང་གསུམ་པ་དག་གི་བློ་ཁ་འགུག་ཐབས།

འཚེ་བ་གཞུང་སྲུང་བའི་མི་མང་ཐོག་དྲག་གནོན་བྱས་པ་དེས། འཐབ་རྩོད་ལ་རྒྱ་ཆེ་བའི་ངོ་སྣང་དང་དཀའ་སྡུག་མྱོང་བཞིན་པའི་འཚེ་བ་གཞུང་སྲུང་བའི་སྡེ་ཁག་ལ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཚོར་བ་ཤུགས་ཆེ་འགུགས་ཐུབ་པ་ཡིན། དེས་དབང་ཆ་བཟུང་མཁན་ཚོར་བདེན་པ་ཡིན་པའི་ཁྲུངས་སྐྱེལ་དང་འགྲེལ་བརྗོད་སྟོམ་རྒྱུང་བའི་ངང་ཚུལ་གྱིས་མི་བྱ་མཐུ་མེད་བཟོ་བ་ཡིན། མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལས། གཅིག་བྱས་ན་འཛམ་གླིང་གི་བསམ་ཚུལ་གྱི་ཁྲིམས་ཁང་ནང་དུ་སྟོབས་ཆེན་གྱི་འདོད་པ་ལས་ལོགས་སུ་ཉམ་ཆུང་ཚོར་བསྡེ་གནས་ཀྱི་བརྟེ་སྐྱུར་ཞིག་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད།

ཀ། རྒྱལ་སྤྱིའི་འཁང་ར།

རྒྱལ་སྤྱིའི་འཁང་ར་དེ་བྲུ་ཡོན་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པ་དང་། དགོས་མཁོའི་དངོས་རྫས་འགོག་པ། དཔལ་འབྱོར་དང་རྒྱལ་འབྲེལ་ཐབས་བྱུས་ཀྱི་ཉེས་ཆད་འགེལ་བ་ལྟ་བུའི་དངོས་ཡོད་བྱེད་ལས་ཀྱི་ངོ་བོར་སྒྱུར་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཁ། ཚོགས་སྡེ་ཕྱུང་གསུམ་པའི་བསམ་ཚུལ་གྱི་ནུས་པ་ཐག་གཅོད་པའི་ཆ་རྐྱེན། “མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་”གཅིག་པུས་རྒྱལ་ཁ་ལོན་གྱི་རེད་སྙམ་པའི་བློ་རྩུང་གི་ངེས་ཤེས་བྱེད་རྒྱུ་མེད། བློ་ཐག་ཆོད་པོའི་ཁ་གཏད་ཅིག་གིས་འགལ་ཟླའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཇེ་སྲིད་དབང་ཆ་རྒྱུན་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་འགྱུར་བ་དང་ལྷན་དུ་འབྱུང་བའམ། ཡང་ན་དེ་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་པའམ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་འཇིགས་སྣང་མེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་ཡང་ཡང་སྣང་མེད་དུ་གཏོང་བ་ཡིན། ཚོགས་སྡེ་ཕྱུང་གསུམ་པ་དག་གི་བསམ་ཚུལ་བརྗེ་འགྱུར་བྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་གཏད་ལ་གནོད་སྐྱོན་འབྱུང་དང་མི་འབྱུང་ནི་གཞམ་གསལ་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་སྡེ་ཚན་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད།

• འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དང་ཁ་གཏད་པ་བཅས་ཀྱི་རང་བཞིན།: ཁ་གཏད་པ་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་མིན། འགའ་ཤས་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ལ་གཞན་དག་ལས་ཀྱང་ཚོར་བ་ཧ་ཅང་རྣོ་བ་ཡོད། སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་དེ་མང་གཙོ་ཡིན་ནམ་ཡང་ན་སྲིད་དབང་སྐེར་སྤྱོད་རིང་ལུགས་པ་ཡིན། ཁོའི་ལྷ་བ་ག་རེ་ཡིན་པ། འགལ་ཟླའི་ཕྱོགས་ལ་ཁོའི་ལྟ་ཚུལ་ག་རེ་ཡོད་མེད། གནད་དོན་དེ་དག་ཁོ་ལ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་མིན། དྲག་གནོན་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་ཕྱོགས་ཐོག་ལ་ཁོས་ཚོར་སྣང་ག་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད། འབྱུང་རྐྱེན་དེ་དག་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ག་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཡོང་བཞིན་པ། ཁ་གཏད་པ་དེ་ཚོགས་སྡེ་ཕྱུང་གསུམ་པའི་བསམ་ཚུལ་ལ་ཚོར་བ་རྣོ་པོ་འདུག་གམ་མི་འདུག ཡང་ན་ཁོས་དེ་ལ་བརྟེན་དགོས་སམ་མི་དགོས་བཅས་ཡིན།

• **བཛྲེ་སྐྱར་ཟིན་པའི་བསམ་ཚུལ་ལས་བྱུང་བའི་བྱེད་ལས་ཁག:** བསམ་ཚུལ་བཛྲེ་སྐྱར་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་གྲུབ་མཚམས་ཁ་གཏད་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐད་དུ་བྱ་བ་ག་འདྲ་ཞིག་སྲུས་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་རེད་དམ། ཚོགས་སྡེ་ཕྱུང་གསུམ་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ནང་དུ་ངོ་རྒོལ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས། ཛམ་སྟོན་ཁྲིམ་སྐོར། རྒྱལ་འབྲེལ་ཐབས་བྱུས་ཀྱི་བྱེད་ལས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉེས་ཆད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་བསྡུས་ཡོད། འདི་དག་སྐྱོར་རོགས་དང་ཁ་སྐོང་ལྟ་བུར་མངོན་དུ་འཇུག་པ་ལས། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་གཙོ་བོ་ནམ་ཡང་མིན་པ་བྱེད་དགོས། འདས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགུལ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཚོགས་སྡེ་ཕྱུང་གསུམ་པས་བྱས་པའི་རིགས་ཀྱི་ལམ་སྟོང་བྱུང་བའི་ཆ་ཚད་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆུང་བ་ཡིན། བྱེད་ལས་དེ་དག་སྤྱིར་བཏང་མཚོན་རྟགས་ཙམ་ལས་དངོས་སུ་དོན་ཕན་གྱི་ནུས་པ་ཐོན་པར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་གཞི་རྟེན་འཆར་གཞི་ལྡན་པ་དང་རྒྱུན་འཁྱོངས་བའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཉེས་ཆད་ལྟ་བུ་བེད་སྤྱོད་བཏང་མེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་བྱེད་ལས་དེ་ སློ་ཁ་མ་ཆིམ་པའི་སྡེ་ཁག་རང་ཉིད་ཀྱིས་བྱས་པའི་རྒྱལ་ནང་གི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཚབ་ཅིག་མིན། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གྲོང་གྲུན་གཙོ་བོ་དེ་ནི་ཁ་གཏད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་དང་ཐད་ཀར་ཕན་ནུས་འབྲེལ་པའི་སློ་ཁ་མ་ཆིམ་པའི་སྡེ་ཁག་དེས་ངེས་པར་དུ་འཁྱེར་དགོས་པ་ནི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་དེ་ཡིན།

• འཆི་བ་སྦྱངས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་དོན་གནད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཚོགས་སྡེ་ཕྲུང་གསུམ་པའི་བསམ་ཚུལ་གྱི་འགྱུར་ལྡོག: འདི་དག་གིས་རྒྱལ་ཁ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་འགོག་རྒོལ་བའི་སེམས་ཤུགས་སྤོར་བ་དང་། རྒྱུན་སྐྱོང་བའི་སྙིང་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

འགྱུར་ལྡོག་འདི་དག་གིས་ཁ་གཏད་ཀྱི་སྡེ་ཁག་ཡོངས་རྫོགས་སམ་དེའི་ཆ་ཤས་དག་གི་སེམས་ཤུགས་ལ་གནོད་སྐྱོན་གཏོང་བའི་གྲོགས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན།

ག། ཚོགས་སྡེ་ཕྲུང་གསུམ་པའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་གཏད་བཟོ།

སྔིར་བཏང་གི་ཆ་ནས་ཚོགས་སྡེ་ཕྲུང་གསུམ་པ་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་བེད་སྤྱོད་དང་ནུས་མཐུ་ཚད་བཀག་ཅན་ཞིག་ལས་བྱུང་མེད། གཅིག་བྱས་ན་མ་འོངས་པར་འཆི་བ་སྦྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྐོར་ལ་ལག་དེབ་དང་ཡིག་ཆ། པར་འདེབས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་ནམ་ཞབས་ཞུ། རླུང་འཕྲིན་ཐོག་རྒྱང་བསྒྲགས་ཀྱི་མཐུན་རྐྱེན་དང་ཡོ་ཆས། འཐབ་རྩོད་འདིའི་རིགས་ལ་སྦྱོང་བརྡར་དང་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་སའི་ལྟེ་གནས་སམ་གཞི་རྟེན་བཅས་མཁོ་སྤྲོད་བྱེད་པ་ལྟ་བུའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྣམ་པ་གསར་པ་འཛུགས་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཁ་གཏད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་ནང་དུ་འགལ་ཟླ་དང་མི་མཐུན་པའི་སྐྱལ་སློང་བྱེད་པ།

འཆི་བའི་ལས་འགུལ་ཞིག་ལ་དྲག་གནོན་བྱས་པ་ལས་འཆི་བ་སྦྱངས་པའི་མི་མང་གི་ཐད་དུ་འཆི་བའི་དྲག་གནོན་བྱེད་པ་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་ཆེས་རྒྱུ་མཚན་མི་ལྡན་པ་དང་། བློར་མི་བབ་པ། མི་སྤྱོད་ལས་འདས་པ། ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་བཅས་ལ་

བརྩི་ངེས་ཡིན།

གལ་ཏེ་འགོག་རྐྱལ་བ་ཚོ་འཚེ་བ་སྲུང་མཁན་ཡིན་ན་ཁ་གཏད་པའི་སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་མི་ཚོར་དོན་གནད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་སམ་ཡང་ན། ཕྱིར་ལྡོག་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་འགྱུར་བ་དང་དོགས་ཟློན་དགོས་པའི་བཀོད་འཁྲིད་བྱེད་རྒྱུ་ཏ་ཙང་ལས་སླ་བ་ཡོད། འཚེ་བ་སྲུངས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་འདོད་འདུན་སུ་མཐུད་ངོས་ལེན་མ་བྱུས་པ་དེར་ཚབས་ཆེའི་དྲག་གནོན་བྱུས་ན་རིན་འབབ་ཏ་ཙང་གི་མཐོ་པོ་འཇལ་དགོས་པ་ཞིག་ལ་བརྩི་བའང་སྲིད།

ཀ། དོན་གནད་དང་དྲག་གནོན་གཉིས་ཀར་ཡོང་བའི་དོགས་སློང་གི་དྲི་བ།

འཚེ་བའི་དྲག་གནོན་དང་འཚེ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་གཉིས་ཕན་ཚུན་འགྲན་པའི་ཆ་མི་སྙོམས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ནང་དུ་ཁ་གཏད་པའི་མི་འཁོར་ནང་གི་ཚོགས་མི་དང་རྒྱུན་གཏན་རྒྱབ་སྐྱོར་པ་འགའ་ཞིག་གིས་འཚེ་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྐྱལ་བའི་ཐོག་འཚེ་བའི་དྲག་གནོན་དང་། འཐབ་རྩོད་ནང་གི་རྒྱལ་ཕམ་འགྲོ་བའི་དོན་གནད་ལ་དོགས་སློང་གི་དྲི་བརྩད་བྱེད་རྒྱུ་གཉིས་ཀར་བསྐྱར་དུ་དཔྱད་ཞིབ་བྱེད་འགོ་འཛུགས་པ་ཡིན། སྲིད་དོན་འཐབ་རྩལ་གྱི་ཕྱི་ཚུལ་འདིས་ཁ་གཏད་སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་མིའི་ནང་དུ་མི་མཐུན་པ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཚུར་སྣང་ལན་འཆར་སྣ་ཚོགས་ཡོང་བའི་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པ་གཤམ་གསལ།

- དྲག་གནོན་དང་འབྱུང་སྲིད་པའི་གདུག་རྩུབ་དེ་དག་ཏ་ཙང་ཐལ་དྲགས་པ་དང་དྲག་གནོན་སུ་ མཐུད་བྱེད་པ་ལས་ཆག་ཡང་གཏོང་བ་འོས་འཚམས་ཡིན་པའི་ཚོར་སྣང་།

- གལ་ཆེའི་འགྱུར་བ་ཞིག་གི་དགོས་མཁོ་འདུག་སྙམ་པའི་ཡིད་ཆེས་གསར་པའམ་དྲག་ཤུགས་ལྡན་པ་སྐྱེ་རུ་འཇུག་སྲིད་པའི་ཁ་གཏད་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཐོག་ལ་འགྱུར་བ་ཕྱིན་པའི་ལྟ་སྣངས་ཤིག།
- འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྡེ་ཁག་དང་དེའི་གནད་དོན་གྱི་ཆེད་དུ་དངོས་སུ་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད།
- འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ལ་སྐྱོར་རོགས་དང་བློ་ཁ་མ་ཆིམ་པའི་སྡེ་ཚན་གྱི་དོན་གནད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རོགས་རམ་སྣ་ཚོགས།

ཁ། དྲག་གནོན་གྱིས་ཁ་གཏད་སྡེ་ཁག་ནང་དུ་བློ་ལོག་སེམས་ལོག་བཟོ་སྲིད་པ།

སྙིང་སྟོབས་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བའི་ཐད་དུ་གདུག་རྩུབ་དྲག་གནོན་གྱི་ཛ་དྲག་ལན་འཆར་དེས་སྐབས་རེ་ཁ་གཏད་ཀྱི་གཞུང་དང་། སྐོར་སྲུང་ལས་ཁུངས། དམག་སྐར་བཅས་ཀྱི་ནང་ཞབས་ཞུ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་སྐོར་པ་ཚོས་ཁ་གཏད་ཀྱི་གནད་དོན་དང་འགོག་རྒོལ་བའི་སྣང་ས་འཛིན་ཆེད་བེད་སྤྱོད་བཏང་བའི་ཐབས་ལམ་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ལ་བརྟག་ཞིབ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡང་སྲིད་ཡོད། འདིས་སྐོར་སྲུང་བ་དང་། དམག་མི། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་དང་བཅས་ཁ་གཏད་སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་མིའི་དབུས་སུ་བྱ་སྟབས་མི་བདེ་བ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་འཛིན་མཁན། དེ་བཞིན་བློ་ལོག་སེམས་ལོག་དང་ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བའང་བཟོ་བ་ཡིན།

ག། དམག་མིའི་གྲེན་ལོག

སློ་ལོག་སེམས་ལོག་རིགས་སྐབས་རེ་དྲག་གནོན་བྱེད་པར་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དམག་མི་དང་སྐོར་སྲུང་བའི་ནང་དུ་རྒྱ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཁོང་ཚོས་བསམ་བཞིན་དུ་བཀའ་སྒྲུབ་པར་ནུས་པ་མི་ཐོན་པ་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་དངོས་སུ་གྲེན་ལོག་བྱེད་པ་ཡིན། སྐབས་རེ་སྐྱེ་བོ་སྣེར་ནས་བཀའ་ལ་མ་བརྩིས་པར་རྒྱབ་གཏོད་བྲོས་བྱོལ་བྱེད་པ་དང་། ཡང་སྐབས་རེ་དམག་སྣར་གྱི་སྡེ་ཁག་ཡོངས་རྫོགས་སྡེབ་གཅིག་ཏུ་སློ་ལོག་སྡེ་རྒྱབ་གཏོད་བྲོས་བྱོལ་བྱས་པའང་ཡོད།

ང་། ཁ་གཏད་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ནང་འགལ་ཟླའི་ཁ་བྲལ།

འཚེ་བ་སྲུང་ས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བའི་ཐད་ཀྱི་གདུག་རྩུབ་དེ་ས་སྐབས་རེ་ཁ་གཏད་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ནང་དུ་སྣེར་གྱི་དོན་གནད་དང་། སྟངས་འཛིན་ཐབས་ལམ། སྲིད་བྱུས་འཛིན་སྟངས་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ལ་བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་ཤོག་ཁག་ཏུ་ཁ་བྲལ་འགྲོ་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་པའང་ཡོང་སྲིད།

ཅ། རྒྱབ་གཏོད་བྱེད་མཁན་འགུགས་པའི་དོན་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་འབད་རྩོལ་བྱེད་པ།

གདུག་རྩུབ་ཀྱི་དྲག་གནོན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་གཏད་སྡེ་ཁག་ལ་དཀའ་ངོག་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཤེས་པའི་སློ་ནས་སྐབས་རེ་འཚེ་བ་སྲུང་ས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བ་འགས། འགོག་རྐྱོལ་བ་ཚོར་དངོས་སུ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་བའི་ཆེད། ཁ་གཏད་པ་ལ་འཚེ་བའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བར་འགྲོག་འགོ་སློང་བའི་འདུན་པས་བསམ་བཞིན་དུ་ཁོང་ཁྲོ་སློང་རྒྱུའི་བྱེད་ལས་སྤེལ་བ་ཡིན། སྐབས་གཞན་དུ་འཚེ་བ་སྲུང་ས་པའི་སྡེ་

ཁག་གིས་ཁ་གཏད་སྟེ་ཚན་གྱི་ཚོགས་མི་ཚོ་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ཐད་ཀར་རེ་སྐུལ་བྱེད་པ་ཡིན། སྐབས་རེ་ཁ་བྲལ་གསར་པ་བཟོ་བ་དང་། སྐབས་གཞན་དུ་སྔོན་ནས་ཡོད་པའི་རིགས་ཇེ་སྟུག་ཏུ་གཏོང་བ་ཡིན། ལྡོག་ཕྱོགས་ནས་བྱས་ན་སྤྱིར་བཏང་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་འཚེ་བར་ཞུགས་པ་དེས་ཁ་གཏད་སྡེ་ཚན་གཅིག་བསྐྲིལ་བཟོ་བ་ཡིན།

ལྷ་ཁ་མ་ཆིམས་པའི་སྡེ་ཁག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ཆ་ཤས་ལེན་རྒྱུ་གོང་མཐོར་གཏོང་བ།

སྲིད་དོན་འཐབ་རྩལ་དེ་ལམ་གསུམ་པ་ཞིག་གི་ནང་དུའང་བཀོལ་སྤྱོད་ཡོང་བ་སྲིད། དྲག་གནོན་གྱིས་སྐབས་རེ་འགོག་རྒོལ་ངོ་མའི་ནང་དུ་དངོས་སུ་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་གྱི་གྲངས་འབོར་མང་དུ་གཏོང་བར་སྐུལ་མ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་དྲག་གནོན་ལ་བཟོད་བསྲན་དང་འགོག་རྒོལ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཐུབ་པ་དགོས་ན་དྲག་གནོན་ལ་ནུས་ཤུགས་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར་འགོག་རྒོལ་བར་སྟོབས་ཤུགས་དགོས་པ་ཡིན། འཚེ་བ་ལ་མགོ་སྐྱུར་ན་ཕམ་ཉེས་འབྱུང་བ་ཡིན། དྲག་གནོན་གྱིས་འགོག་རྒོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ཁྲིམས་མཐུན་བཟོ་བ་མ་ཟད་ "དྲང་བདེན་མ་ཡིན་པ་གཏིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་བ" ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་བཞིན་པའི་འཚེ་བ་གྲངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བའི་ཚོད་སེམས་དང་འགོག་རྒོལ་བའི་གྲངས་འབོར་ཡང་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་ཡིན།

དྲག་གནོན་ཚབས་ཆུང་བ་དང་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་རྩོལ་ལན།

ཁ་གཏད་པའི་འདོད་དོན་འགྲུབ་པ་ལ་དྲག་གནོན་རྒྱབ་པོ་བྱས་པའི་ཉེན་ཁ་གོང་གསལ་ལྟར་ཡོད་པར་བརྟེན་ཁ་གཏད་པའི་དྲག་གནོན་གྱི་གཤེད་མ་ཚོས་སྣངས་འཛིན་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཚབས་ཆུང་དུ་གཏོང་བའི་ཚོད་ལྟ་བྱེད་པ་དང་། སྐབས་རེ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་རྩོལ་ལན་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་བའི་བྱེད་ལས་ཉུང་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་རྩོལ་ལན་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་ནི། གང་དུ་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགུལ་དེ་ཁོང་ཚོའི་མཐར་ཐུག་གི་ཉེས་ཆད་ལ་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་གསར་པ་ཞིག་གི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱོད་པའི་གཉོད་ཆུང་བའི་འབད་བརྩོན་ཐོག་མ་ཞིག་ཡིན་ངེས། སྲིད་དོན་འཐབ་རྒྱལ་བཀོལ་འོས་པ་བཟོ་བའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱ་རྒྱུ་བདམས་པར་བརྟེན། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྩོལ་བ་ཚོས་ཁ་གཏད་པར་འཚོ་བ་ལས་གཞན་པའི་ཐབས་ཤེས་གཞན་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཆེ་རུ་གཏོང་བའི་གནོན་ཤུགས་སྤྲོད་པ་ཡིན།

དབང་ཆའི་འབྲེལ་བ་བརྗེ་སྒྱུར།

གང་དུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགུལ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་འགྲན་ཡ་སོ་སོའི་དབང་ཆ་ནི་སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྒྱལ་དང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཐབས་ལམ་གཞན་བཅས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་སྤུ་མཐུད་དེ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཕྱོགས་གཅིག་གམ་གཞན་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་དམ་བསྒྲགས་སམ་བཀག་ཉར་བྱས་པ་དེས་ཕྱོགས་སོ་སོར་ཡོད་པའི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ལ་ཕན་གནོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་

ཡོད། སྲིད་དོན་འཐབ་རྩལ་གྱི་འགྱུར་ལྡོག་དེ་བྱུང་ཟིན་པའི་རྗེས་ཐོག་ཁོ་ནར་མངོན་གསལ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན།

འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་འཐབ་རྩོད་ཁོ་ནར་སྲིད་གཞུང་ཞིག་དབང་ཆ་དང་བྲལ་བ་བཟོ་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཡོད། ནུས་པ་འདི་འི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་དང་མི་ཐོན་ནི་གནས་སྐབས་ཀྱི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། འདི་དག་གི་ནང་དུ་འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་སྒོ་ཁག་གིས་འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་སྒྲིག་ལམ་དང་། ཨུ་ཚུགས་མཐར་སྐྱེལ། འཐབ་བྱུས་དང་འཐབ་རྩལ་གྱི་གདམ་ག་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་སྲིད་དོན་འཐབ་རྩལ་གྱི་བཀོལ་སྤྱོད་དར་སྤེལ་ཇི་ཙམ་གཏོང་བའི་ཚད་གཞི་བཅས་བསྡུས་ཡོད། འོན་ཀྱང་གལ་ཏེ་སྲིད་དོན་འཐབ་རྩལ་གྱི་བཀོལ་སྤྱོད་མ་བྱུང་ཡང་འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་ལས་འགུལ་ལ་བརྟེན་ནས་དབང་ཆའི་འབྲེལ་བ་བརྗེ་སྒྱུར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་དག་ཡོད།

ལེའུ་ཉེར་དྲུག་པ།

ལམ་ལྷོངས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ཐོབ་སྲིད་པའི་ཐབས་ལམ་བཞི།

དགོས་ངེས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ཡོད་པའམ་ཡང་ན་བསྐུན་པ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ལམ་ལྷོངས་ཡོང་བ་ཡིན། ལམ་ལྷོངས་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་སམ་བརྒྱུད་རིམ་རྒྱ་ཆེ་བ་བཞིའི་སྟེང་ནས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཐུབ། དེ་དག་ནི་བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་དང་། གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བཙན་ཤེད། ཁ་ཐོར་དུ་སོང་བ་བཅས་ཡིན།

བསམ་བློའི་འགྱུར་བ།

ཛོརྫཱ། ལཱེ་ཀི་ (George Lakey) ཡིས"བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་ཞེས་པ་ནི། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྡེ་ཁག་གམ་གང་ཟག་སྤེར་གྱི་ལས་འགུལ་གྱི་རྐྱེན་པས་ཁ་གཏད་པ་དེ་ནམ་ཞིག་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ལས་བྱེད་པ་པོའི་དམིགས་ཡུལ་སྟེང་བཅངས་བྱེད་པའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་གནས་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་པ་ལ་ཟེར།" ཞེས་བྲིས་ཡོད། བརྒྱུད་རིམ་འདི་ལ་རྒྱུ་མཚན་དང་། བགྲོ་གླེང་། སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ། ཡིད་ཆེས། ལྟ་ཚུལ། བཟང་སྤྱོད་བཅས་ཀྱིས་ཤུགས་རྐྱེན་བྱེད་སྲིད་པ་ཡིན།

ཀ། བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ།

བརྒྱུད་རིམ་འདི་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་དམིགས་

ཡུལ་ནི། གཤམ་འོག་སྡེ་ཚན་ལ་རང་དབང་སྤྲོད་པ་ཙམ་མིན་པར། རང་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་སྲིད་བྱུས་ཀྱི་བརྩོན་དུ་རྩུད་པར་མཐོང་བའི་ཁ་གཏད་པ་ལའང་རང་དབང་སྤྲོད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། བརྒྱུད་རིམ་འདི་དར་སྤེལ་གཏོང་མཁན་ཚོས་འཚོ་བ་སྤྲང་ས་པའི་སྡེ་ཚན་གྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཀུན་སློང་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་ལམ་ནས"བྱ་བ་ངན་པ"དང"བྱ་བ་ངན་པ་བྱེད་མཁན"གྱི་དབར་ལ་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས"བྱ་བ་ངན་པ་བྱེད་མཁན"དེ་སྐྱོབ་པའི་སྒོ་ནས"བྱ་བ་ངན་པ"མེད་པ་བཟོ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་འཚོལ་གྱི་ཡོད་ཅེས་ཡང་ཡང་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

ཁ། རང་གྲོག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་དང་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མཚན།

འཚོ་བ་སྤྲང་ས་པའི་བྱེད་ལས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་འགས་རང་སྡུག་རང་གིས་སྨྱོང་བ་ནི། ཁ་གཏད་པའི་དྲག་གནོན་གྱི་ནུས་ཤུགས་གཙོག་རྒྱུ་དང་ནུས་མེད་བཟོ་བ་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེ་ནི་ཁ་གཏད་པའི་བསམ་བློའི་འགྱུར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གཙོ་བོར་འགྱུར་སྲིད་པའི་བསམ་བློ་འཁོར་གྱི་ཡོད། འགའ་རེའི་འདོད་པ་ལྟར་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་རྩོལ་བ་དང་དགའ་སྡུག་ཚོར་སྣང་མེད་པའི་རང་བཞིན་མེད་པར་བཟོ་བ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་ནི་ཉེན་ཁ་ཁོ་ན་མ་ཡིན་པར་གོ་མཚོན་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། འཚོ་བ་སྤྲང་ས་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་པ་གཞན་དག་ཚོས་བསམ་བློའི་འགྱུར་བཅོས་དེ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་དང་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་མེད།

ག། སྐྱེ་ཚོགས་ཁད་རྒྱང་གི་འགོག་རྐྱེན།

འགྲན་བསྡུར་བྱེད་མཁན་སྡེ་ཁག་གི་དབར་ལ“སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་ཁད་རྒྱང་སྟེ།”—གཅིག་འགྱུར་གྱི་ཚོར་བ་དང་། ཕན་ཚུན་གཉིས་མོས་ཀྱི་གོ་རྟོགས། སེམས་ཅན་ཚང་མ་བདེ་སྡུག་དོར་ཐོབ་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པའི་བློ།—ཇི་ཙམ་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཙམ་གྱི་བསམ་བློར་འགྱུར་བཅོས་ཐུབ་རྒྱུ་དཀའ་བ་ཡིན། སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་ཁད་རྒྱང་ཇི་ཙམ་ཉེ་བ་དེ་ཙམ་གྱི་བསམ་བློར་འགྱུར་བཅོས་ཡོང་རྒྱུ་ལས་སླ་བ་ཡོད། འཆི་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་ཐོལ་བ་འགའ་རེས་འགྲན་བསྡུར་སྡེ་ཁག་གི་དབར་ལ་སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་ཁད་རྒྱང་ཐུང་དུ་གཏོང་བའམ་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཡོད།

ང་། བསམ་བློའི་འགྱུར་བས་འགྱུར་བ་བཟོ་བ།

བསམ་བློའི་འགྱུར་བའི་ནང་དུ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་དུས་ཚོད་རིང་ཐུང་གི་ཁྱད་པར་དང་། འགྱུར་བ་གང་དུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་མི་འདྲ་བའི་སེམས་ཚོར་དང་རིགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་གྲུབ་ཆ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་བཅས་བསྡུས་ཡོད། དེའི་ནང་དུ་ཁ་གཏད་ཀྱི་རྒོལ་བ་དང་། ཡིད་ཆེས། ཚོར་བ། འཇིག་རྟེན་ལ་ལྟ་སྟངས་བཅས་ཀྱི་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་བསྡུས་ཡོད། སྐྱེ་བོ་སྒེར་སོ་སོར་ཡང་བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་འགྲོ་སླ་ལོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཅ། བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་པའི་རྐྱེན་འགའ་ཞིག

བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་ཡོང་བའི་ཕྱིའི་ཆ་རྐྱེན་གྱི་ནང་དུ་འདོད་འདུན་གྱི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱང་ཁད། ཁ་གཏད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་སྒྲིམ་གཞི། མཐུན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་མིག་དཔེ། ཚོགས་པ་ཕྱུང་གསུམ་པའི་བྱེད་སྟངས་བཅས་བསྡུས་ཡོད།

འཚོ་བ་སྐྱོང་སའི་སྡེ་ཚན་གྱི་སྟངས་འཛིན་འོག་ཡོད་པའི་ནང་གི་ཆ་རྐྱེན་གྱི་ནང་དུ་འཚོ་བ་དང་འཁོན་འཛིན་སྤྱོད་བ། ཁ་གཏད་པའི་ཡིད་ཆེས་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་དྲང་བདེན་གྱི་འབད་བརྩོན་བྱེད་པ། འདོད་པ་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་དགོས་པ། དགོས་ངེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ། སྐར་གྱི་མཐོང་ཚུལ་དང་ཀུན་སྤྱོད་དང་བ་འདྲེན་པ་འཛིན་པ། ཁ་གཏད་པར་ངོ་ཚ་དང་དམའ་འབེབས་བྱེད་པ་སྤྱོང་བ། རང་ཉིད་བློས་གཏོང་གི་བྱ་བ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་བྱེད་པ། ཕན་ཐོགས་ལྡན་པའི་ལས་བྱེད་པ། ཁ་གཏད་དང་མཉམ་དུ་སྐར་གྱི་འབྲེལ་བ་འཛུག་པ། ཁ་གཏད་པའི་ཡིད་ཆེས་མངོན་པར་གསལ་ཐབས་བྱེད་པ། རང་གཞན་ཚང་མ་གཅིག་གྱུར་གྱི་བློ་གོང་འཕེལ་གཏོང་བ་བཅས་བསྡུས་ཡོད།

ཆ། བསམ་བློར་འགྱུར་བཅོས་གཏོང་མི་ཐུབ་པའང་ཡོང་སྲིད།

གོང་གསལ་ཆ་རྐྱེན་རྣམས་འདོད་བློ་ཁེངས་པར་འགྲུབ་མ་ཐུབ་པ་ཐེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྣ་མང་ལ་བརྟེན་ནས་བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་ཡོང་བའི་འབད་རྩོལ་ཆ་ཤས་ཙམ་ལས་ལྡོངས་བྱུང་བའམ་ཆ་ཚང་ལས་ལྡོངས་མ་བྱུང་བ་ཡོང་སྲིད། སྐྱེ་བོ་སྐར་དང་སྡེ་ཁག་འགའ་ཤས་ཀྱི་བསམ་བློར་འགྱུར་བ་གཏོང་བར་དམིགས་བསལ་མཁྲེགས་པོ་ཡོང་སྲིད། གལ་ཏེ་བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་ལས་ལྡོངས་མ་བྱུང་བའམ་

ཡང་ན་དེ་ལྟའི་འབད་བརྩོན་བྱས་མེད་ན་འགྱུར་བ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་འཆི་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཐབས་ཤེས་གཞན་གསུམ་བསྟན་གྱི་ཡོད།

གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས།

གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་ཀྱི་ནང་དུ་ཁ་གཏད་པ་ལ་བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་གཏོང་གི་མེད་ལ་འཆི་བ་སྐྱངས་པའི་བཙན་ཤེད་ཀྱང་མི་བྱེད་པ་ཡིན། ཁ་གཏད་པས་སྐབས་བབས་དོན་གནད་ཀྱི་ཐོག་ལ་གཞི་རྩའི་བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་མེད་པར་འཆི་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བའི་འདོད་འདུན་ཁས་ལེན་བྱེད་པའི་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁ་གཏད་པས་འདོད་བློ་མི་ཁེངས་པའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་ལས་མང་བ་ཡོང་རྒྱུའི་ཉེན་འགན་འཁྲུར་བ་ལས་དོན་གནད་ཐོག་བསྟུན་མཁས་བྱས་ན་ལེགས་པའི་ཐག་གཅོད་བྱས་ཡོད། འདིའི་ནང་དུ་བསམ་བློའི་འགྱུར་བའམ་འཆི་བ་སྐྱངས་པའི་བཙན་ཤེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་སྲིད་པའི་ཤུགས་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཡོང་སྲིད་པ་ཡིན། ཁ་གཏད་པ་ལ་ད་དུང་གདམ་ག་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་རྐྱེན་པས་སྤྱི་ཚོགས་གནས་བབ་ལ་འགྱུར་བ་གང་འཚམས་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་ཡོང་གི་ཡོད། གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་ཡོང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཁག་གཉམ་གསལ་ལྟར་ཡིན།

- འཆི་བ་དང་བཅས་པའི་དྲག་གནོན་དེ་འོས་ཤེང་འཚམས་པ་ཞིག་ཏུ་མི་འཛིན་པ།
- ཁ་གཏད་པས་གནས་ཚུལ་བསྒྱུར་གཅེར་ཅན་ཞིག་མེད་པར་བཟོ་གི་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པ།

- ཁ་གཏད་པ་དེས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ནང་གི་འགལ་ཟླ་ལ་བསྟུན་མཁས་དང་འགལ་ཟླ་དེ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་མི་འགྲོ་བའི་སྔོན་འགོག་བྱེད་པ།
- ཁ་གཏད་པས་མང་དུ་འགྲོ་ངེས་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གྲོང་གུན་ཉུང་དུ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་པ།
- ཁ་གཏད་པས་ཕམ་ཉེས་ཀྱི་ངོ་ཚ་གཡོལ་བ་དང་འབྱུང་འགྱུར་དེ་བས་ཆབས་ཆེ་རུ་འགྲོ་སྲིད་པའི་གནད་དོན་ཞིག་སྐྱོབ་པ་བཅས་འབྱུང་བར་ངེས་པའི་གནས་བབ་ལ་ངོ་ཚ་མི་དགོས་པའི་སྒོ་ནས་མགོ་སྐྱུར་བ་ཡིན། སྐབས་རེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དངོས་སུ་དབང་ཆ་ཇི་ཙམ་སྤྱོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཤེས་པ་སྔོན་འགོག་གི་ཆེད་དུ་ཁ་གཏད་པས་བསམ་ཤེས་གོ་ཤེས་བྱེད་པའང་སྲིད།

འཆི་བ་སྐྱངས་པའི་བཙན་ཤེད་དང་ཁ་ཐོར་དུ་འགྲོ་བ།

འཆི་བ་སྐྱངས་པའི་བཙན་ཤེད་ཀྱི་ནང་དུ་ཁ་གཏད་པ་ལ་བསམ་བློའི་འགྱུར་བའང་ཡོང་གི་མེད་ལ་འདོད་འདུན་ལ་གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་ཡོང་བའི་ཐག་གཅོད་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ཁ་གཏད་པ་རང་ཉིད་ཀྱི་གོ་གནས་སུ་ཡོད་བཞིན་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་པའི་འགྱུར་ལྡོག་དང་དབང་ཆའི་འབྲེལ་བའི་རྐྱེན་ལས་ཁ་གཏད་པའི་འདོད་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ལས་འགལ་བ་ཚོས་ཡོང་རེ་བྱེད་པའི་འགྱུར་བ་ཡོང་སྲིད།

རག་པ་ཙམ་དུ་བཤད་ན། འཆི་བ་སྐྱངས་པའི་བཙན་ཤེད་དེ་གཤམ་གསལ་ལམ་གསུམ་གང་རུང་བརྒྱུད་དེ་ཡོང་བ་ཡིན།

- བཀའ་ལ་རྟེན་མེད་ཀྱི་བྱེད་ལས་དེ་ཆེས་རྒྱ་ཁྱབ་དང་ཆེན་པོར་གྱུར་ཏེ་ཁ་གཏད་པའི་དྲག་གནོན་གྱིས་སྣང་ས་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ།
- ལས་འགུལ་བའི་འདོད་འདུན་མ་འགྲུབ་ཀྱི་བར་དུ་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟེན་མེད་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་ཆབ་སྲིད་དང་། དཔལ་འབྱོར། སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་ཀྱི་བཀོལ་སྤྱོད་རྒྱ་བ་ནས་མི་ཡོང་བ་བཟོ་སྲིད།
- ཁ་གཏད་པའི་དྲག་གནོན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་ཡང་གཏོར་བཤིག་བཏང་བའམ་སྐབས་འགར་ཞིག་པར་འགྱུར་སྲིད།

འབྱུང་རྐྱེན་འདི་དག་གང་རུང་གཅིག་གམ་ཡང་ན་འདི་དག་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་གཏད་པས་ཁས་ལེན་བྱེད་འདོད་མེད་བཞིན་དུ་ཕོ་པའི་ངོ་རྒོལ་བྱེད་འོས་པའི་སྲིད་བྱུས་སམ་ལམ་ལུགས་དེ་གཞན་ཐོག་བཙན་འགེལ་དང་སྲུང་སྐྱོབ་རྒྱ་བ་ནས་བྱེད་མི་ཐུབ་པ་ཤེས་པ་ཡིན།

ཀ། འཚོ་བ་སྲུང་སའི་བཙན་ཤེད་ཀྱི་གོ་དོན།

བཙན་ཤེད་ནི་ལུས་ཀྱི་འཚོ་བའི་བེད་སྤྱོད་དམ་འཇིགས་སྐུལ་གྱི་ནུས་པ་གཅིག་པུར་ཚོད་འཛིན་བྱེད་རྒྱུ་མེད། བཙན་ཤེད་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་ལྔ་བ་རྣམས་ནི།

- བཙན་འགེལ་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་སུ་མཐུད་བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཁ་གཏད་པའི་འདུན་པ་བཀག་ཡོད་མེད།
- ཁ་གཏད་པས་རང་གི་འདོད་པ་ཇི་ཡོད་ལག་ལེན་བསྟར་བའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་གམ་མི་འདུག

བཙན་ཤེད་ནི་བྱ་བ་ཞིག་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་གཟུགས་སམ་ཡང་ན་གཟུགས

མ་ཡིན་པའི་ནུས་ཤུགས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་རེ་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ཕན་ཐོགས་ཤུགས་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་གཏད་པའི་དབང་ཆ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོར་སྐྱོན་ཐེབས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་པ་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཁ་གཏད་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐོར་ཞིག་གི་འབྲས་བུ་བྱུང་མེད།

ཁ། ཁ་ཐོར་ཅེས་པའི་གོ་དོན།

འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བཙན་ཤེད་སྐྱེ་བའི་ནུས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་ཚབས་ཆེ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་ཐོར་དུ་འགྲོ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ཁ་གཏད་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་སམ་སྡེ་ཚན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཁ་གྲེས་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་ཤུགས་ཆེའི་ཐོག་ནས་ཁ་ཐོར་འགྲོ་བའི་ནང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་ཡོང་གི་ཡོད། ཕམ་ཉེས་ཙམ་ཡང་ངོས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཚིག་བསྒྲིལ་གྱི་ནུས་པ་མེད། ཁ་གཏད་པའི་ནུས་ཤུགས་ཐོར་ཞིག་སོང་ཟིན་པ་ཡིན།

ག། སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ཕྱིར་འཐེན་བྱེད་པ།

གང་ལ་ཁ་ཐོར་དང་བཙན་ཤེད༔ཀྱི་དབང་ཆ་སྤྲོད་པའི་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ནུས་པ་ནི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་དེ་དག་གཅོད་རྒྱུ་དེ་ཡིན། ཐབས་ལམ་འདི་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་གྱི་མི་མང་གིས་ཁ་གཏད་པའི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་མེད་དུ་མི་རུང་བ་རྣམས་འོས་ཤིང་འཚམས་པར་ཕྱིར་འཐེན་ནས་བཀག་འགོག་བྱས་ཙ་ན་ཐབས་ལམ་འདི་བཙན་ཤེད་ཅན་ནམ་ཁ་ཐོར་དུ་འགྲོ་བའི་རྐྱེན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

༡། དབང་ཆ།: འཚོ་བ་ཕོངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་གཏད་པའི་དབང་ཆ་ཧྲི་ཙམ་ཤོར་ཟིན་པ་དང་ཁོའི་དབང་ཆར་ད་དུང་དེ་ལྷག་གཏོར་བཞིག་གཏོང་བར་གྲོགས་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་མངོན་ཐུབ། དབང་སྒྱུར་པའི་དབང་ཆ་རྩིག་མེད་དུ་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་དབང་སྒྱུར་པའི་དབང་ཆར་ངོས་ལེན་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་མང་ཚོས་ཐལ་ཆེ་བའི་གནས་སྟངས་འོག་འདུ་མཉམ་གྱི་གཞུང་ཞིག་གི་ངོ་བོར་གནས་པའི་འགལ་ཟླ་བ་ཞིག་ལ་ཁོང་ཚོའི་ལ་ཞེན་ཁ་སྒྱུར་བྱེད་པ་ཡིན།

༢། མིའི་ནུས་ཤུགས།: འཚོ་བ་ཕོངས་པའི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཁ་གཏད་པའི་དབང་ཆ་ལ་ངེས་པར་མཁོ་བའི་མིའི་ནུས་ཤུགས་མེད་པར་བཟོ་བ་ཡིན། འདི་ཚོའི་ནང་དུ་ཕྱིར་བཏང་མི་འཁོར་དང་། གཤམ་འོག་གི་སྡེ་ཚན། བློ་ཁ་མ་རངས་པའི་སྡེ་ཚན་བཅས་བསྡུས་ཡོད། དེའི་རྐྱེན་གྱིས་ཁ་གཏད་པའི་དབང་ཆའི་ནུས་པ་སྐྱོ་རུ་འགྲོ་བ་དང་མཉམ་དུ་དབང་ཤུགས་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཧ་ཅང་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། ནམ་ཡང་མི་སློད་པའི་རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དེས་ལམ་ལུགས་ཐོར་ཞིག་ཏུ་གཏོང་བ་ཡིན།

༣། རིག་རྩལ་དང་གོ་རྟོགས།: ལས་མི་ལྟེ་བ་དང་། འཕྲུལ་ལས་པ། ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད། འཛིན་སྐྱོང་པ་ལ་སོགས་པས་མཐུན་ལམ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དེས་ཁ་གཏད་པའི་དབང་ཆ་ལ་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་མཁན་གྱི་དངོས་ཡོད་གྲངས་འབོར་དང་ཆེས་དོ་མི་མཉམ་པའི་ནུས་ཤུགས་ཐེབས་པ་ཡིན། ཁ་གཏད་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཐབ་རྩོད་ཧ་སྟུག་ཏུ་གཏོང་བར། འཚོ་བ་ཕོངས་པའི་བྱེད་

ལས་ཀྱིས་ཁ་གཏད་བཅར་བ་ལ་བརྟེན་ནས། དེར་གནོད་འཚེན་བྱེད་པ་ལ་མགོ་བའི་ཁ་གཏད་པའི་རིག་རྩལ་དང་། གོ་རྟོགས། རྣམ་དཔྱོད། ནུས་ཤུགས་ལ་སོགས་པའི་འཛམ་ཚད་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་ཡིན།

༤། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་ཆ་རྐྱེན།: འཆི་བ་སྲུང་སའི་ལས་འགུལ་གྱིས་ཅེ་གསུང་བཀའ་སློབ་ཞུ་བའི་གོམས་གཤིས་ལ་འཛིགས་སྐུལ་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། སྲིད་དོན་གྱི་ཡིད་ཆེས་དང་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལྟ་བར་དྲི་བཙད་ཡོང་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡིན། འགལ་ཟླ་བྱས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གལ་འགངས་ཆེ་བའི་འགྱུར་བ་མངོན་པ་དང་། དྲི་བཙད་བྲལ་བའི་ཅེ་གསུང་བཀའ་སློབ་ཞུ་བའི་གོམས་གཤིས་དེ་ཐོ་ལས་ལྷག་པར་རྩལ་ཟད་དུ་གཏོང་བ་དང་། བཀའ་བརྩི་དང་ལེན་ཞུ་དང་མི་ཞུ་བའི་གདམ་གའི་འདུ་ཤེས་གོང་འཕེལ་གཏོང་བར་རམ་འདེགས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན། ད་ཆ་ཅེ་གསུང་བཀའ་སློབ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྱུང་བའི་གནས་སྟངས་བསྟུད་མེད།

༥། དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན།: འཆི་བ་སྲུང་སའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཁ་གཏད་པ་ལ་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་ཚད་གཞིར་དོ་དམ་སྟངས་འཛིན་བྱེད་སྲིད། མཐུན་རྐྱེན་འདི་དག་གི་ནང་དུ་ནོར་སྲིད་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་། འཁྲིམ་འགྱུལ། ཡིག་འགྱུལ། དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་རྐྱེན། དངོས་བཟོའི་རྒྱུ་ཆ་ལ་སོགས་པ་བསྡུས་ཡོད། ཐབས་ལམ་འདིའི་བུ་ཐབས་ ༡༥༨ ཀྱི་ནང་ནས་ ༦༡ ནི་ཐད་ཀར་ནོར་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡིན་པ། དཔེར་ན། དངོས་ཉོག་སྤྱོང་བ་དང་། ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ། དེ་བཞིན་ཐེ་གཏོགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་བཅས་ཡིན། ཐབས་ལམ་གཞན་དག་ཚོར་བརྒྱུད་དེ་འབྱུང་བའི་ནོར་སྲིད་ཀྱི་མཇུག་འབྲས་ཡོང་བ་སྲིད།

༧། ཉེས་ཆད།: འགོག་རྐྱོལ་བའི་ཐད་དུ་ཁ་གཏད་པས་ཉེས་ཆད་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་ནུས་པ་དེ་ཡང་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་ཉུང་དུ་གཏོང་བའམ་མེད་པར་བཟོ་ཐུབ། དམག་མི་དང་སྐོར་སྲུང་བ་སོགས་ཉེས་ཆད་གཏོང་བར་གྲོགས་བྱེད་མཁན་ཚོས་བཀའ་བཀོད་འཐུས་གཙང་མི་བསྒྲུབ་པའམ། ཤིན་ཏུ་ཐལ་ཆེའི་འབྱུང་རྐྱེན་གྱི་སྐབས་སུ་བཀའ་ལ་ཐ་གཅིག་ཏུ་བརྩི་མེད་ཀྱང་བྱེད་སྲིད། འདི་འདྲ་བའི་ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མི་ཞུ་བའམ་ལྡོད་སྐྱོན་དེ། འཚེ་བ་དང་བཅས་པའི་བྱེད་ལས་ལས་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་གྱི་ཐད་དུ་ཡོང་རེ་ཆེ་བ་ཡིན། ཉེས་ཆད་ལ་སློ་གཏད་ཀྱི་ནུས་པ་ཆུང་དུ་ཕྱིན་པའམ། ཡང་ན་དམག་མིའི་གྲེན་ལོག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་རྒྱུན་ཆད་པ་དེས། ཁ་གཏད་པའི་དབང་ཆའི་གནས་བབ་ལ་ཚབས་ཆེའི་གནོད་སྐྱོན་ཡོང་བ་ཡིན།

ང། ཁ་ཐོར་དུ་འགྲོ་བ་དང་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་བཙན་ཤེད་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་སྤྲོད་པའི་ཆ་རྐྱེན་འགའ་ཞིག།

འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་བཙན་ཤེད་དང་ཁ་ཐོར་དུ་འགྲོ་བའི་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ཆ་རྐྱེན་རྣམས་ཆ་ཚད་དང་སྡེབ་སྒྲིལ་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་ཡོང་གི་ཡོད། ཆ་རྐྱེན་རེ་རེའི་ཕན་ཐོགས་དེ་ཁ་གཏད་པ་ལ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་གཅིག་གམ་མང་པོར་དོ་དམ་སྟངས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཚད་གཞི་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན། གཤམ་གསལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་དག་གང་དུ་འཛོམས་པ་དེ་རུ་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་བཙན་ཤེད་ཡོང་བ་ཡིན།

- འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བའི་གྲངས་འབོར་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པ།
- རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ཀྱི་དོན་དུ་ཁ་གཏད་པས་འཚེ་བ་

སྤྲང་ས་པའི་འགོག་རྒྱལ་བ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ།

- ཁ་གཏད་པ་ལ་རོགས་རམ་མི་བྱེད་པའི་སྟེ་ཁག་དེ་གལ་གནད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ།
- འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་སྟེ་ཁག་དེ་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་ལ་མཁས་པ།
- བཀའ་ལ་སྟེས་མེད་དང་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་གཉིས་དུས་ཚོད་གང་འཚམས་ཀྱི་རིང་ལ་རྒྱུན་འཁྱོངས་བྱེད་ཐུབ་པ།
- ཁ་གཏད་པ་དེ་འཚེ་བ་སྤྲང་ས་པའི་སྟེ་ཁག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་གདུང་སེམས་མཉམ་བསྐྱེད་བྱེད་པའི་ཚོགས་པ་ཕྱུང་གསུམ་པའི་ཞབས་ཞུ་དང་དགོས་མཁོ་སྒྲུབ་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་དགོས་པ།
- བཀའ་ལ་སྟེས་མེད་ཏ་ཅང་ནུས་ཤུགས་ཆེ་བའི་མདུན་དུ་ཁ་གཏད་པའི་དྲག་གནོན་དང་སྣང་ས་འཛིན་གྱི་ཐབས་ལམ་ཕན་མེད་དང་ནུས་མེད་དུ་གྱུར་པ།
- (ཆབ་སྲིད་ལྟ་བ་མི་འདྲ་བ་འཛིན་མཁན་གྱི་གྲངས་འབོར་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དབར་གྱི་འགལ་ཟླའི་ཤུགས་ཚད། དམག་མིའི་གྲིན་ལོག་དང་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒྱལ་ལྟ་བུའི་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྣང་ས་བཅས་བསྡུས་པའི་)དྲག་གནོན་ནམ་དོན་གནད་ཐོག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྲིད་བྱུས་ལ་འགལ་ཟླའི་སྟེ་ཚན་གྱི་ནང་དུ་བསམ་བློ་མི་མཐུན་པ་ཡོད་པ།

ལམ་སྟོང་ས་ལྡན་པའི་མཇུག་བསྡོམས་ཤིག།

དོན་རྐྱེན་གཅིག་མཚུངས་ཤིག་གི་ནང་དུ་སྲིད་དོན་གྱི་འཚེ་བ་ལས། རྣམ་

དཔྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགུལ་དེར་ལམ་ལྷོངས་ཡོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་མང་བ་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པའི་འགན་འཁུར་སུས་ཀྱང་ལེན་མི་ཐུབ། ཡག་ཉེས་ལ་མ་ལྟོས་པར་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཡིན། འཐབ་རྩོད་ཚང་མའི་ནང་དུ་ཡོང་བ་ལྟར་ལམ་ལྷོངས་དང་ཕམ་ཉེས་འདྲེས་པའི་ཆ་མི་མཉམ་པའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་འདྲ་ཡང་ཡང་ཡོང་བ་ཡིན།

ཀ། ཕམ་ཉེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་ཉེན་ཁ།

ཕམ་ཉེས་ཀྱིས་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པར་ལམ་ལྷོངས་མ་བྱུང་བ་མཚོན་གྱི་ཡོད། སྟོབས་ཤུགས་འདང་ངེས་མེད་པ་དང་། སྒྲིག་འཛུགས་དང་རྒྱུན་འཁྱོངས། ཐབས་བྱུས་བཅས་སྐྱོ་བོ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཕམ་ཉེས་འབྱུང་བ་ཡིན། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བཙོས་མ་མ་ཡིན་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ལ་དོ་བའི་ཚབ་གཞན་མེད།

ཕམ་ཉེས་ཀྱི་མཇུག་འབྲས་འདྲ་མིན་ཡོང་བ་ཡིན། སྐབས་རེ་ལུས་ཀྱི་དཀའ་སྡུག་དང་། སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ། དཔལ་འབྱོར་གྱི་གྱོང་གུན་ཧེ་སྡུག་ཏུ་སོང་བའི་གནས་སྟངས། ཁྲིམས་ཀྱི་དམ་དྲག་གསར་པ་བཅས་འབྱུང་བ་ཡིན། གལ་ཏེ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐད་ཡིད་ཆེས་བརླག་པ་དང་། བཟང་སྤྱོད་ཉམས་པའི་རིགས་བྱུང་ཚེ་ཐབས་ལམ་འདི་སྐོར་ཡང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཡོང་བཟྲི་མེད།

སྐབས་འགར་འཐབ་རྩོད་རྩ་བ་ནས་མ་བྱས་པ་ལས་འཐབ་རྩོད་བྱས་ཏེ་ཕམ་ཉེས་བྱུང་བ་དེ་འོས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་ལམ་ལྷོངས་མ་བྱུང་རུང་སྟོབས་ཤུགས་ལྡན་པའི་

འགལ་རླྭ་ཞིག་ལ་ཞི་བའི་སྙོ་ནས་བཀའ་ལ་རྩིས་མེད་བྱེད་པ་དེ་ཡིད་ཆེས་དང་རྩ་དོན་འདོར་བ་ལས་ངོས་འཚམས་ཆེ་བ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་། ཕམ་ཉེས་ནི་རྒྱུན་དུ་ཆ་ཚང་བ་དང་རྟག་པར་གནས་པ་ཞིག་མིན། ཕམ་ཉེས་ནི་དམག་འཐབ་ཤོར་ཡང་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་ཁ་ལོན་རྒྱུ་བསྟུད་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས། ཕམ་ཉེས་ཀྱི་དབུས་སུ་ཡང་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྡེ་ཁག་ལ་རྗེས་སུ་ལམ་སྟོངས་ཤིག་ཡོད་པར་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པའི་མངོན་གསལ་ཆུང་བའི་ཕན་ཐོགས་ཅན་གྱི་འགྱུར་བའང་འབྱུང་བ་ཡིན། ཕམ་ཉེས་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་འགོག་རྒོལ་གྱི་སེམས་ཤུགས་འཕར་མ་དང་། སྲ་རྩུགས་ལྡན་པའི་སྒྲིག་འཛུགས། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པའི་རིག་རྩལ། གྲོགས་པོ་གསར་པ་ཐོབ་པ་བཅས་འབྱུང་སྲིད། གལ་ཏེ་འདི་ལྟར་བྱུང་ན་ཕམ་ཉེས་དེ་ལམ་སྟོངས་ཡོད་པའི་སྔ་ལྟས་ཡིན་སྲིད།

ཁ། རྒྱལ་ཕམ་འདྲ་མཉམ་མམ་བར་བརྒྱལ་གྱི་ཐག་ཆོད་ཅིག

འགྱུར་བ་ཆེ་བའི་རིགས་ཚང་མ་འཐབ་རྩོད་གཅིག་གིས་སྒྲུབ་མི་ཐུབ། རེ་རེའི་དབར་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བར་མཚམས་ཡོད་པའི་ལས་འགུལ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡོད། འདི་ནི་གཤམ་གསལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་འདི་འདྲ་བའི་སྐབས་སུ་ཡོང་བ་ཡིན།

- ལས་འགུལ་བ་ཚོ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་མེད་པའི་སྐབས།
- ལས་འགུལ་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་སྐབས།
- བརྗིད་ཉམས་ལྡན་པའི་ཕྱིར་འཐེན་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན།

- མང་པོ་ཞིག་ངལ་གསོ་རྒྱག་པའི་ཆེད་དུ་ལས་འགུལ་རྗེས་མ་རྣམས་མི་འགའ་ཤས་དང་སྡེ་ཁག་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྐབས།
- ལས་འགུལ་གྱི་དགོས་ངེས་ཅན་གྱི་གྲུབ་ཆ་རྣམས་ཉེན་ཁའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་དང་། ལས་འགུལ་ལ་འགྱུར་བ་མ་བཏང་བར་སྨུ་མཐུད་དེ་བྱས་ན་སླེན་རྟགས་ཙམ་ཡིན་པའི་སྐབས།
- ལས་འགུལ་ནང་ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་ཚོས་བཟང་སྤྱོད་མ་ཉམས་པར་དཀའ་སྡུག་འཕར་སྐྱོན་སྤྱོང་མི་ཐུབ་པའི་སྐབས།
- དུས་ཚོད་དེ་བཀྲ་ཤིས་པ་ཡིན་པའི་སྐབས།
- ཁ་གཏད་པས་འགོག་རྒོལ་བའི་འདོད་འདུན་ཆ་ཚང་མ་བྱུང་ཡང་གང་འཚམས་ཀྱི་ཆག་ཡང་སྤྲོད་པ་དང་གྲོས་མོལ་བྱེད་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་སྐབས།
- འགྱུར་བ་གཞན་པ་ཐེབས་ཐུབ་པའི་སྐབས་སུ་སྟོད་དལ་གྱི་གོ་ཡུལ་ཚུང་ཟད་ཐོབ་ཐུབ་པ་ཡིན།

གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་ཐེབས་བྱུས་ལ་འགྱུར་བ་དང་བར་བཀག་གྱི་ཐག་གཅོད་བྱས་ན་ལེགས་ཆར་འགྱུར་སྲིད།

རེ་འགའ་གྲོང་གྲུན་མ་ཡིན་པར་ཁ་ཕན་གྱི་ཆེད་དུ་གྲོས་མོལ་བྱེད་པ་དེ་རང་རྒྱལ་ཁ་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན། དེས་དབང་ཆའི་འབྲེལ་བར་ཡར་རྒྱས་བྱུང་བ་ཞིག་མཚོན་གྱི་ཡོད། སྐབས་རེར་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གྲོས་མོལ་དང་གྲོས་མཐུན་རིགས་མེད་པར་འཁྲུག་རྩོད་མཚམས་འཇོག་གམ་བར་བཀག་གྱི་ཐག་གཅོད་ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད།

འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བ་ཚོས་གཙོ་བོ་མིན་པ་དང་དགོས་པ་ངེས་ཅན་མིན་པའི་གནད་དོན་ཐོག་གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་བྱེད་ཀྱང་། དགོས་འདུན་ནམ་གཞི་རྩའི་རྩ་དོན་བསྒྱུར་བའམ་དགོས་ངེས་ཅན་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་མི་བྱེད་པ་ཡིན། དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་བྱ་དེ་དག་ཕྱིར་འགྲུངས་སུ་གཏོང་དགོས་ཀྱང་ནམ་ཡང་སྤོང་མི་རུང་།

འཁྲུག་རྩོད་མཚམས་འཛོག་གམ་པར་བརྒྱལ་གྱི་ཐག་ཚོད་བྱུང་བའི་རྗེས་ཀྱི་དུས་ཚོད་དེར་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཡོང་སྲིད། དེ་ནི་སྡེ་ཁག་སྐྱར་བསྒྲིལ་དང་། གོ་གནས་སྲ་བརྟན། ཁ་ཕན་ནུས་པ་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། གང་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུག་རྩོད་མཚམས་འཛོག་བྱུང་བའི་ལམ་དེ་རང་དུ་སུ་མཐུད་དེ་ཞུགས་རྒྱུ་མེད། འཐབ་བྱུས་དང་འཐབ་རྩལ་གསར་པའི་རིགས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དམག་འཐབ་ཅིག་ཕམ་ཚར་བའི་རྗེས་ཀྱི་ལས་འགུལ་དང་པོ་དེ་དུས་ཡུན་ཐུང་ཐུང་དགོས། འོན་ཀྱང་འགོག་རྐྱོལ་བ་ཚོ་ལ་ཁ་གཏད་པས་ནམ་ཡང་བཀོད་པ་གཏོང་དུ་འཇུག་རྒྱུ་མེད། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་སྡེ་ཁག་གིས་རང་ཉིད་ཆ་ཚང་བ་སྒྲིད་ལུག་པར་གྱུར་བ་དང་མགོ་བཏགས་ཞུ་བར་ནམ་ཡང་སྐྱར་ལོག་བྱེད་དུ་འཇུག་རྒྱུ་མེད། ཕྱིར་འཐེན་དང་ཕམ་ཉེས་ཀྱི་དུས་ཚོད་ཀྱང་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱི་སླར་གསོ་དང་འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་བྱེད་ལས་དེ་ལས་མང་བའི་གྲ་སྒྲིག་གི་གོ་སྐབས་སུ་སྒྱུར་དགོས། གལ་ཏེ་གཞི་རྩའི་བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་དང་། དབང་ཆའི་གོ་གནས། འབྲེལ་ལམ་བཅས་བསྒྲུན་པའི་མཚམས་ཅན་གྱི་ལམ་ལྷོངས་ཐོབ་པ་ཡིན་ན། ལམ་ལྷོངས་འདི་དག་ལས་སླ་པོར་འཕྲོག་མི་ཐུབ་པའི་དངོས་འབྲེལ་དང་རྒྱུན་གནས་ཐུབ་པ་ཡིན།

ག། ལམ་སྒྲོངས།

མདུན་སྐྱོད་གང་འཚམས་བྱུང་བ་དང་རྒྱལ་ཁ་མཐོང་པའི་སྐབས་སུ་གཟབ་ནན་བྱ་དགོས། འདི་ནི་དུས་ཚོད་འགངས་ཆེན་དང་ཉེན་ཁ་ཅན་ཞིག་ཡིན། འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་སྡེ་ཁག་དེས་རང་གིས་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆེ་དྲགས་པ་དང་། གཟབ་ནན་ཆུང་དྲགས་པ་ཡོང་སྲིད། འགལ་ཟླ་པས་མགོ་བདགས་ཞུ་རྒྱུ་གཡོལ་བའི་དོན་དུ་འབད་རྩོལ་ཆེ་ཤོས་དེ་བྱེད་སྲིད།

འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་སྡེ་ཁག་གི་འབད་རྩོལ་མཐའ་མ་དེ་ཚང་མའི་ནང་ནས་དཀའ་ངལ་ཆེ་ཤོས་དང་གལ་གནད་ཆེ་ཤོས་དེ་ཡིན། ལས་འགུལ་གྱི་རིགས་རྣམས་གྲོས་མོལ་དང་། ཁ་གཏད་པས་འགོག་རྩོལ་བའི་འདོད་འདུན་ཁས་ལེན་བྱེད་པ། ཁ་གཏད་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་སམ་སྡེ་ཁག་ཁ་ཐོར་དུ་འགྲོ་བ་དང་ཐོར་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་བཅས་བསྡུས་པའི་ལམ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་མཇུག་བསྒྲིལ་སྲིད་པ་ཡིན། འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཅིག "ལམ་སྒྲོངས་བྱུང་བ་ཞིག "ཡིན་པ་དང་། "ལམ་སྒྲོངས་མ་བྱུང་བ་ཞིག" ཡིན་པའི་ཐག་གཅོད་གསལ་པོ་བྱེད་པ་ལ་གཟབ་ནན་ལྡན་པའི་དཔྱད་ཞིབ་དགོས། ཐག་གཅོད་དེ་བྱེད་པ་ལ་གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕན་གྲོགས་བྱེད་སྲིད་པ་ཡིན།

- འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་སྡེ་ཁག་གི་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་གྲུབ་འདུག་གམ། ཆ་ཚང་གྲུབ་འདུག་གམ། ཆ་ཤས་ཤིག་གྲུབ་འདུག དེ་དག་འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་བྱེད་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་ཐབས་ལམ་དང་ཆ་རྐྱེན་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན། གྲུབ་འབྲས་དེ་དུས་ཡུན་གང་འཚམས་འཐབ་རྩོད་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་བྱུང་འདུག་གམ་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བྱུང་

འདུག

- བཙེ་སྐྱུར་གྱི་ཐབས་ཤེས་ག་རེ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱས་འདུག་གམ།
- ལས་འགུལ་དེས་རྐྱེན་པས་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་གི་དམ་པའི་སྡེ་ཁག་དང་རྣམ་པ་མ་ཚོགས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་ནང་གི་སྟོབས་ཤུགས་སུ་བརྟན་དུ་གྱུར་འདུག་གམ་ཉམས་རྒུད་དུ་ཕྱིན་འདུག
- གཞི་རྩ་དེ་གྲུབ་འབྲས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་བཏིང་པ་ཡིན་ནམ། རྫེས་སུ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན། ཡང་ན་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་ཡིན།
- ཀུན་སློང་དང་བསམ་ཚུལ་གྱི་འགྱུར་བ་དེ་དག་དོན་གནད་དང་སྡེ་ཚན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས་འདུག་གམ་མི་འདུག
- ཐད་ཀར་མ་ཡིན་པ་དང་ནུས་པ་ཕྲ་མོའི་སྣོན་མ་འདུག་གམ་མི་འདུག གལ་ཏེ་ཡོད་ན་རིགས་ཇི་འདྲ་འདུག།
- སྤྱིར་བཏང་གི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞིའི་སྟེང་དུ་རྒྱུན་གནས་ཀྱི་ནུས་པ་འདུག་གམ་མི་འདུག། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཇི་འདྲ་ཞིག་འདུག་།
- གྲུབ་འབྲས་དེའི་ཆེད་དུ་དཀའ་ངལ་དང་བློས་བཏང་ཇི་འདྲ་ཞིག་བྱེད་དགོས་བྱུང་བ་དང་། གྲུབ་འབྲས་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་གི་དོན་དུ་འབད་རྩོལ་གཞན་ཇི་དགོས་དང་ག་འདྲ་བྱས་ཏེ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། འདི་དང་འབྲེལ་བའི་དྲི་བ་གཞན་པའང་ཡོང་སྲིད།

ང་། དངོས་ཡོད་ཀྱི་ཐག་གཅོད་ཅིག་ཡོང་བར་ཕྱོགས་པ།

འཚོ་བའི་ཐབས་ལམ་གྱི་ཚབ་ཏུ་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་བྱེད་ལས་བེད་སྤྱོད་

འཐད་ཕྱོགས་སུ་སྨྲ་བ་ཚོས། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལས་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་འབྲས་དེ་འཚེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་གྲུབ་འབྲས་ལས་བརྟན་པ་དང་། འདོད་བློ་ཁེངས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་སྐབས་རེ་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་འགོད་ཀྱི་ཡོད།

ཁོང་ཚོས་ལམ་སྟོངས་ལྡན་པའི་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་མཇུག་ཏུ་དེ་ལ་"ཁོང་ཁྲོ་དང་། སེམས་སྡུག་གམ། འཁོན་འཛིན་གྱི་མཇུག་འབྲས་མེད་པ་དང་། དྲག་ཤུགས་ཀྱི་འཇིགས་སྐུལ་སྐུར་མ་བྱེད་པའི་དགོས་པ་མེད།" ཅེས། རིཅརཊ། གྷེརེག་(Richard Gregg) གིས་གསུངས་པ་ལྟར་འཐད་སྒྲུབ་བྱས་ཡོད། རྩོད་འགྲན་བྱེད་པའི་སྡེ་ཁག་དབར་གྱི་དབང་ཆའི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་བརྟན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད།

ལེའུ་ཉེར་བདུན་པ།
དབང་ཆའི་བགོ་འགྲེམས་བསྐྱར་མ།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྡེ་ཁག་ལ་ཡོང་བའི་ཕན་གནོད།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱིས་ལས་འགུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་ཚོ་དང་དབང་ཆའི་བགོ་འགྲེམས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་གི་ཡོད། འགོག་རྒོལ་སྡེ་ཁག་གི་སྟོབས་ཤུགས་ནི་གཤམ་གསལ་ལྟར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་སྲིད།

ཀ། མགོ་སྐུར་བའི་བྱེད་ལས་འགོག་ཐབས།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ནང་ཆ་ཤས་བླངས་པ་དེས་ཁ་གཏད་ཀྱི་འདོད་པ་ལ་མགོ་སྐུར་བའི་མཐའ་རྟོགས་པ་ཞིག་བཟོ་བ་དང་། དེ་ལྟར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན། བྱེད་ལས་འདི་ལྟ་བུས་རང་གིས་རང་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་པ་དང་། གཉའ་ཆགས་པའི་ཚོར་བ། འཇིགས་ཞུམ། འགན་འཁུར་ལ་མི་དགའ་བ། གཞན་གྱི་དབང་སྒྱུར་འོག་ཏུ་སྡོད་པའི་འདོད་པ་བཅས་ལ་ལེགས་བཅོས་བྱེད་པར་རམ་འདེགས་ཀྱང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འདི་དག་ནི་ཡར་རྒྱས་དང་བཅས་རང་རང་གི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ཀྱིས་བརྗེ་སྒྱུར་བྱེད་པ་ཡིན།

ཁ༑ རང་གི་དབང་ཆ་མངོན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཤེས་ཐབས་བྱེད་པ།

འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་བསྐྲུན་པའི་འགྱུར་བ་གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་གཉམ་འོག་མི་མང་གི་ནུས་ཤུགས་སུ་བརྟན་དུ་གཏོང་བ་དེ་ཡིན། མི་མང་གིས་དབང་གནོན་ཆེ་བའི་སྲིད་བྱུས་དང་ལམ་ལུགས་ངན་པ་ལ་ངོ་རྒོལ་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཚུལ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། འདིས་ཁོང་ཚོའི་འུ་ཐུག་ཐབས་ཟད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཤིག་ལས་ཐར་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆ་ཤས་བླངས་པའི་ཉམས་མྱོང་འདིས་ལས་འགུལ་དུ་ཞུགས་མཁན་དེ་སྤྲ་སྤྲོ་པོ་ཡོད་པ་ཚོ་སྟོབས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཆ་གོང་འཕེལ་གཏོང་ཐབས་ཇི་འདྲ་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་སློབ་པར་ཕན་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ག༑ འཛིགས་ཞུམ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་གོང་མཐོར་གཏོང་བ།

འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་བྱེད་ལས་བདེ་སྲུང་གཏོང་བའི་ཉམས་མྱོང་གིས་འགོག་རྒོལ་བའི་ནང་དུ་འཛིགས་ཞུམ་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ཀྱི་ཚུ་ཚད་གོང་མཐོར་གཏོང་བ་ཡིན། འགོ་འཛུགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དུས་རིམ་ངེས་ཅན་ཞིག་གི་རིང་ལ་འཚོ་བ་སྐྱོང་ས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་ཁོང་ཁྲོ་དང་འཛིགས་ཞུམ་གཉིས་ཀར་སྔངས་འཛིན་བྱེད་དགོས། དེ་རྗེས་ཁོང་ཚོ་འཛིགས་ཞུམ་མེད་པ་ཆགས་སྲིད། དྲག་གནོན་གྱི་མདུན་དུ་བརྟན་པོར་སྡོད་ཐུབ་པ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཚོར་འཛིགས་ཞུམ་ལས་ཐར་སོང་སྙམ་པའི་ཚོར་སྣང་སྐྱེ་བ་ཡིན། སྟུག་བསྔལ་དེ་རྩ་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན། ཁ་གཏད་པའི་ཉེས་ཆད་ལ་ཞེད་སྣང་བསྐྲག་པ་དེས་ཁ་གཏད་པའི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་གཙོ་བོ་ཞིག་ནུས་མེད་དུ་བཟོ་བ་ཡིན།

འདིས་ལམ་ལུགས་དེ་ཉམས་རྒུད་དུ་གཏོང་བ་མ་ཟད། དྲག་གནོན་ལས་ཐར་བར་འདོད་པའི་མི་མང་དེ་དག་གི་ནུས་པ་གོང་འཕེལ་དུ་གཏོང་བ་ཡིན།

ང་། གོང་མཐོར་སྤེལ་བའི་རང་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་།

རང་ཉིད་དམན་པར་འཛིན་པའི་རྐྱེན་ལས་གཞམ་འོག་པ་ཚོས་མགོ་སྐྱུར་གྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། དཔོན་རབས་བརྒྱུད་འཛིན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་གནས་ཐུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དཔོན་རབས་བརྒྱུད་འཛིན་ལམ་ལུགས་མེད་པར་བཟོ་བའམ་ཁ་གཏད་བཅར་བ་ལ་གོམ་རིམ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། གཞམ་འོག་སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་མི་ཚོར་རང་ཉིད་ཀྱང་འགྲོ་བ་མི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་སུ་ལས་ཀྱང་དམའ་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་ངོས་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། དེ་དག་གོང་མཐོར་བཏང་བའི་བསམ་ཚུལ་དེ་དང་སྣོ་ཀུན་ནས་མཐུན་པའི་སྤྱོད་པ་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དེ་ཡིན། དེའི་གོ་དོན་ནི་གཞམ་འོག་ཏུ་གནས་པ་དང་དམན་པར་འཛིན་པའི་འགྲོ་སྟངས་ལ་འགོག་རྐྱོལ་དང་རྩིས་མེད་བྱེད་པ་དེ་ཡིན། རང་ཉིད་རང་གིས་ཤེས་པའི་སྣང་ཚོར་དང་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་འགྱུར་བ་འདི་དག་གིས་ད་ཡོད་དབང་སྐྱུར་པའི་སྡེ་ཁག་དང་། ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བའི་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་མཇུག་འབྲས་གཉིས་ཀར་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་སྲིད།

ཅ། རེ་བ་དང་། སྤྲོ་སེམས། འདོད་བློ་ཁེངས་པ་བཅས་ཡོང་བ།

འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་ཇི་ལྟར་ཡང་རུང་། འཆི་བ་སྤང་སའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོར་ཉམས་མྱོང་འདོད་བློ་ཁེངས་ངེས་འབྱུང་བ་ཡིན། ལས་འགུལ་ནང་ཞུགས་པ་དེས་བློ་བསྐྱེད་གསར་པ་དང་། རང་གིས་རང་ལ་རིན་ཐང་ཡོད་པའི་

ཚོར་བ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་རི་མོ་སྟོས་བཅས་ཡོང་གི་ཡོད།

ཆ། འཆི་བ་དང་། ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད། སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན། བཙན་འཛུལ་བཅས་ཀྱི་ཐོག་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཕན་འབྲས།

འཆི་བ་སྨྲང་སའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནང་དུ་འཛུལ་ཞུགས་བྱས་པ་དེས་སྐབས་རེ་འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འཆི་བ་དང་། ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད། སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན། མིའི་བཙན་འཛུལ་གྱི་རང་གཤིས་དང་། འཆི་བ་སྨྲང་སའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་དབར་གྱི་གཞིར་བཞག་བྱས་པའི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་འབྲེལ་བའི་ཁ་ཕྱོགས་ལ་འགྱུར་ལྡོག་བཏང་བའམ་འགྱུར་ལྡོག་འགྲོ་བ་བསྟན་ཡོད།

- བཙན་འཛུལ་གྱི་རང་གཤིས་དེ་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པ་མ་བརྟག་པའི་ཐོག་ནས་བརྒྱུད་ལམ་དུ་བཅུན་ཏེ་འཆི་བ་སྨྲང་སའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་པའི་དོན་དུ་ཁ་བསྒྱུར་ཐུབ་པ་ཡིན། དཔེར་ན། "ངས་རྟག་ཏུ་རང་ཉིད་ཀྱི་དགྲ་བོར་བརྩེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གང་གིས་ཅེ་ན། དེས་ཁོང་ཚོ་སྨྲིན་སྤྱོད་ལ་སྦྱོར་གྱི་འདུག" ཅེས་པ་ལྟར་རོ།
- ཇེ་རོ་མེ། ཌི། ཕེ་རེང་ (Jerome D. Frank) གིས་གསུངས་པ་ལྟར། འཆི་བ་སྨྲང་སའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་"འཆི་བ་དང་སྐྱེས་པའི་རང་གཤིས་དབར་གྱི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་"ཡང་མེད་པར་བཟོས་ཡོད། འཆི་བར་བསྙེན་པ་ལས་ཆེས་ཛ་དྲག་ཅན་གྱི་ཉེན་ཁའི་ཁ་གཏད་དུ་ལངས་རྒྱུར་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་པ་དེ་ཕོ་ཉམས་ཆེ་བ་མངོན་སྲིད། འཆི་བ་མེད་པར་བཀའ་ལ་རྩིས་མེད་བྱས་པ་དེས་ཁ་གཏད་པ་ལས་རང་ཉིད་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་དང་ཕོ་ཉམས་དོད་པ་ཡོད་པའི་ཚོར་བ་སྲ་བརྟན་དུ་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན།

- འཆི་བ་སྦྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་སྤྱིར་བཏང་སློ་ཁ་མ་ཆེམ་པའི་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་དང་། གཞན་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གྲོལ་བའི་ཀུན་སྤྱོད་ཉུང་དུ་གཏོང་བར་རམ་འདེགས་ཀྱང་བྱེད་པ་ཡིན།
- བྱེད་ལས་འདི་རིགས་ཀྱིས་འཆི་བ་མེད་པའི་སྔོན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཁོན་འཛིན་དང་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་ཕྱིར་ཕྱུངས་པའི་ཐབས་ལམ་བཟོ་བ་ཡིན།
- འཆི་བ་སྦྱངས་པའི་ཐབས་ལམ་ཁོ་ན་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་རང་ཉིད་ཁྲིམས་མཐུན་ཁུངས་དག་བཟོ་བའི་བརྒྱུད་རིམ་དེས་ཁ་གཏད་པར་འཁོན་འཛིན་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། འཆི་བ་སྦྱངས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་སྤྱིའི་འོས་འཚམས་ཀྱི་གདེང་འཛོག་ཀྱང་ཇེ་མང་བསྐྱུན་ཐུབ་པ་ཡིན།
- སྡེ་ཁག་རྩོལ་པོར་འཆི་བ་སྦྱངས་པའི་ཐབས་ལམ་ལ་བརྩི་སྲུང་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སེམས་ཁམས་ཀྱི་ནུས་པ་འགའ་ཡང་འབྱུང་སྲིད།
- འཆི་བ་སྦྱངས་པའི་ལས་འགུལ་དུ་ཞུགས་མཁན་ཚོར་རིག་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་འཆི་བ་ཁོ་ན་གནས་ཐུབ་པར་སེམས་པའི་མི་མང་ལ་ཀུན་སྤྱོད་འདི་འདྲ་བ་འདི་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་ཐུབ་པ་དང་། ཕན་ནུས་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་ཡིད་ཆེས་བསྐྱུན་སྲིད་པ་ཡིན།

འགྱུར་བ་འདི་དག་རྩ་བ་ནས་མ་ཐེབས་པའམ། ཡང་ན་ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་ཚོའི་ནང་ནས་བརྒྱ་ཆ་ཉུང་ཤས་ཞིག་ལ་མ་གཏོགས་མ་ཐེབས་པ་ཡོང་སྲིད། དེ་ནི་དུས་ཚོད་དང་། འོས་ཤིང་འཚམས་པའི་ཉམས་མྱོང་། ལམ་ལྷོངས་ཀྱི་ཚུ་ཚད་འགའ་ཞིག སྡེ་ཁག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་བཅས་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན།

ཛ། གོང་མཐོར་སྤེལ་བའི་སྡེ་ཁག་གི་ཆེག་སྒྲིལ།

འགོག་རྒོལ་བ་རྣམས་དང་སྤྱིར་བཏང་ནློ་ཁ་མ་ཆེམས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་ནང་ཁུལ་ཆེག་བསྒྲིལ་གྱི་ཚད་གཞི་མཐོ་བོ་ཡོད་ཚེ་འཚེ་བ་སྤྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་གོང་མཐོར་འགྲོ་བ་ཡིན། མིའི་ཁམས་དང་སེམས་པ། ཡིད་ཆེས། གཟུགས་པོའི་གནས་སྟངས། སྐྱེ་རྟགས། ལོ་ཚད་བཅས་ལ་བརྟེན་ནས་འཚེ་བས་རྒྱུན་ལྡན་དུ་མི་འགའ་ཞས་མཉམ་བསྡུ་བྱེད་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་འཚེ་བ་སྤྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་འཚེ་བ་ལས་ཀྱང་ལེགས་པའི་ནང་གི་ཆེག་བསྒྲིལ་ལ་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པ་དང་། འཚེ་བས་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མང་བའི་མི་རིགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་འདུས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་སེམས་པ་འགུག་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཉ། གོང་མཐོར་སྤེལ་བའི་ནང་ཁུལ་མཐུན་འབྲེལ།

ཁ་གཏད་པ་དང་དེའི་ལམ་ལུགས་ལས་མཐུན་ལམ་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དེས་ཟིང་ཆ་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཐོར་རྒྱེན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་པ་མ་ཟད། ཕྱིར་འཐེན་བྱས་པ་དེས་སྤྱིར་ནློ་ཁ་མ་ཆེམས་པའི་སྡེ་ཁག་དང་། ལྷག་པར་དུ་དངོས་སུ་ལས་འགུལ་བྱེད་པོ་ཚོའི་ནང་དུ་མཐུན་འབྲེལ་དམ་ཟབ་བསྐྲུན་གྱི་ཡོད། ཁ་གཏད་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་ལ་སྒྲིག་འཛུགས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་རྒྱུན་འཁྱོངས་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ནློ་ཁ་མ་ཆེམས་པའི་སྡེ་ཚན་ནང་ཁུལ་དུ་ཕན་ཚུན་གཉིས་སོས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་མཐུན་འབྲེལ་ངེས་པར་དུ་དགོས། སྒྲིག་འཛུགས་འགའ་རེས་ཕྱིར་ཕྱོག་བྱེད་པ་ལ་སྒྲིག་འཛུགས་

གཞན་དག་སྲ་བརྟན་བཟོ་བའམ་ཡང་ན་གསར་འཛུགས་བཅས་བྱེད་དགོས། དཔེར་ན། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕྱིར་ལྡོག་བྱེད་པ་ལ་དེའི་ཚབ་ཏུ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་དགོས་མཁོ་སྐྲུབ་པའི་འབྱུང་ཁུངས་གཞན་དག་འཚོལ་དགོས། སྲིད་དོན་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་ཚབ་ཏུ་དོ་མཉམ་པའི་སྲིད་གཞུང་གི་ཕྱོགས་སུ་འཁྲིད་ཐུབ་པའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་སྲིད་དོན་གྱི་སྒྲིག་འཛུགས་གཞན་དག་གོང་འཕེལ་གཏོང་དགོས།

ཏ། འགོས་ཁྱབ།

འཚེ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལས་དེ་དམའ་མཐར་སྤྱི་ཚོམ་གྱི་ནུས་པ་ཐོན་པ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐབས་ལམ་དེ་ཁྱབ་གདལ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། མི་མང་དེ་ག་རང་གིས་རྗེས་སུ་འབྱུང་རྐྱེན་གཞན་གྱི་ཐོག་ཐབས་ལམ་དེ་རང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་དང་མི་གཞན་པས་དེར་མིག་དཔེ་བལྟ་སྲིད། འཚེ་བ་ཡང་གཞན་ལ་འགོ་སྲིད་ཀྱང་དེའི་མཇུག་འབྲས་ལ་ཏ་ཙང་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད།

ཐ། མཇུག་བསྡོམས།

ཁ་གཏད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་པ་དེ་དག་ཏ་ཙང་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཙམ་མ་ཟད། མ་འོངས་པར་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་ལས་འགུལ་བྱེད་པོ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་གི་ནུས་པ་དེ་དག་རྒྱུང་ཆོད་ཆེ་བ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་གལ་ཆེ་བ་ཡོང་སྲིད། བློ་ཁ་མ་ཚིམས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་ནུས་པ་སྲ་བརྟན་བཟོ་བ་དེས་དབང་ཆའི་འབྲེལ་བ་བརྟན་པའི་ལམ་དུ་བསྒྱུར་ངེས་པ་ཡིན།

ཁྱབ་གདལ་ཕྱིན་པའི་དབང་ཆ་དང་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ཐབས་ལམ།

རང་དབང་ལྡན་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ནང་གཉིས་ཀའི་དབང་ཆ་རྣམ་འཕྲུལ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་སམ། གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞུང་ཞིག་གིས་སྐྱངས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་རང་ངོས་ནས་དབང་ཆ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་རང་དབང་གི་ལས་འགུལ་བྱེད་ཐུབ་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་སྡེ་ཁག་སྟོབས་ཤུགས་ཆེན་པོ་དགོས་པ་ཡིན། སྡེ་ཁག་འདི་དག་གལ་ཏེ་ད་ལྟ་སྟོབས་ཤུགས་ཞན་པོ་ཡོད་ན་དེ་དག་སྲ་བརྟན་ནུས་ཤུགས་ཅན་བཟོ་དགོས་པ་ཡིན། གལ་ཏེ་དེ་རིགས་མེད་ན་སྐྱངས་འཛིན་འོག་ཏུ་སྡོད་འདོད་མེད་པའི་དབང་སྒྱུར་པ་ཚོ་ལ་སྐྱངས་འཛིན་བྱེད་པའི་དོན་དུ་དེ་རིགས་གསར་འཛུགས་བྱེད་དགོས། འདིར་སྲིད་དོན་གྱི་ཐབས་ལམ་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དྲི་བ་ཁག་འདུས་ཀྱི་ཡོད། གཞན་ལ་ལྟོས་པའི་གཅིག་སྡུད་དམ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་དབང་ཆའི་ཁྱབ་གདལ་དང་། མཐའ་མའི་ཉེས་ཆད་དམ། ཡང་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འགྱུར་བ་གཏོང་བའམ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བརྟེན་པའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་སམ་སྲིད་དོན་གྱི་འཚོ་བ་ལྡན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དབར་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད།

ཀ། འཚོ་བ་དང་དབང་ཆའི་དབུས་སྡུད།

རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་ལ་འཚོ་བ་དང་བཅས་པའི་གསར་བརྗེ་དང་དམག་འཁྲུག་དེ་དག་གཞུང་གི་སློང་མེད་ཀྱི་དབང་ཆ་དང་དེའི་ལག་པར་ཡོད་པའི་ལྟོས་གྲུབ་གཅིག་སྡུད་ཀྱི་དབང་ཆ་གཉིས་ཀ་གོང་མཐོར་འགྲོ་བ་བྲལ་

མེད་དུ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཡིན། འཕྲུལ་རིག་གི་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱི་མང་དང་དམག་མིའི་དབར་གྱི་དབྱེ་འབྱེད་བྲོར་ཞིག་སོང་བའི་ཉེར་ལེན་གྱིས་ཁ་ཕྱོགས་འདིར་ཕྱོགས་པའི་ནུས་ཤུགས་སྐྱལ་མ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རང་འདེམས་བྱས་པའི་སྲོག་ཁག་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའམ་རྒྱལ་ནང་དམག་གི་གོ་མཚོན་དང་། སྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དབུས་སྲུད་སྟངས་འཛིན་འདི་དག་རྗེས་སུ་སྟངས་འཛིན་བྱེད་པའི་ཕྱིར། དེ་སྔོན་གྱི་གཞུང་དང་མི་མང་གི་ཁ་གཏད་དུ་བསྒྱུར་སྲིད། སྲིད་དོན་གྱི་འཚོ་བས་རང་དབང་ལྡན་པའི་སྲིག་འཛུགས་གཏོར་བཤིག་གཏོང་བར་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པར་བརྟེན་ནུས་སྟོབས་ཅན་གྱི་རང་དབང་ལྡན་པའི་སྲིག་འཛུགས་ཡོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ལས། འཚོ་བ་ཤུགས་ཆེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མང་ཚོགས་དེར་ཕྱི་རྒྱལ་དང་རྒྱལ་ནང་གི་བཙན་འཛུལ་བ་འགོག་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཆུང་བ་ཡོད།

ཁ། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་དང་དབང་ཆའི་དབུས་སྲུད་མེད་པར་བཟོ་བ།

འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་དེར་དེ་ལས་ལྡོག་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དབང་ཆའི་བགོ་འགྲེམས་བྲོག་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ཕན་འབྲས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་མངོན། དེ་ལ་འཚོ་བའི་ལམ་ལ་ཡོད་པའི་དབུས་སྲུད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་དེ་མེད། དེས་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྟངས་འཛིན་ཤུགས་ཆེར་གཏོང་བའི་ནུས་པ་གོང་མཐོར་གཏོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་མི་མང་ལ་རང་དབང་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་། རྗེས་སུ་རིམ་པས་མང་གཙོར་ལོངས་སྤྱོད་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་སྲིད་དབང་སྐོར་སྤྱོད་རྗེ་ཉུང་དུ་གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་ཡོང་བ་ཡིན།

འཚོ་བ་སྲུང་སའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་འགོ་ཁྲིད་དེ་མང་གཙོར་ཕྱོགས་ཤས་ཆེ་བ་དང་། རང་གི་རྗེས་འབྲངས་པའི་ཐད་དུ་འཚོ་ཅན་གྱི་ཉེས་ཆད་བེད་སྤྱོད་མི་བྱེད་པ། བཟང་སྤྱོད་ལྡན་པའི་དབང་ཆར་བརྟེན་པ། སྲིད་དོན་དང་འཐབ་ཇུས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་རྣམ་དཔྱོད། མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ངོས་ལེན་ལ་བརྟེན་མཁན་ཞིག་དགོས། འཚོ་བ་སྲུང་སའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་འཚོ་བའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགོ་ཁྲིད་རྣམས་ལས་བཙན་དབང་རིང་ལུགས་པར་འགྱུར་ཉེན་ཆུང་བ་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཐབས་ལམ་དེས་ཡུལ་མི་ཚོའི་རང་སྐྱོང་གི་རང་དབང་ཆེ་བ་བསྐྱུན་གྱི་ཡོད།

འཚོ་བ་སྲུང་སའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་མང་ཚོགས་དང་ལས་འགུལ་བ་ཚོར་གོ་མཚོན་དང་རྫས་མདེལ་གྱི་བགོ་འགྲེམས་དང་། སྟངས་འཛིན་ཇུས་བཀོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབུས་འདུས་ཀྱི་སྟངས་འཛིན་ཞིག་བསྐྱུན་ཐུབ་ཀྱི་མེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། འཚོ་བ་སྲུང་སའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་གོ་མཚོན་ནི་ཕྱི་ དངོས་པོའི་གོ་མཚོན་དག་མ་ཡིན།

སྐྱེ་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་ལྡན་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་དེ་དག་རང་ཉིད་ཀྱི་འགོག་རྒོལ་ནང་གི་བྱེད་ཐབས་བརྒྱུད་དེ་ནུས་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་སྲིད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གིས་འབྱུང་འགྱུར་ཞི་བདེའི་སྙིང་འཛུགས་ཀྱི་དུས་སྐབས་སུ་ནུས་པ་ལྡན་པའི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་མང་བ་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། འགག་རྩ་ཐུག་སྐབས་སྲིད་དབང་སྒེར་སྤྱོད་པའི་གནོན་ཤུགས་ལ་འགོག་རྒོལ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།

འཚོ་བ་སྲུང་སའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་རང་དབང་དང་། སྒྲིག་འཛུགས་ལྡན་པ། སྒྲིག་ལམ་ལ་བརྩི་སྲུང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་མང་གཙོའི་ལམ་ལུགས་ཤིག་བསྐྱུན

ཐུབ་པ་དང་དགོས་མཁོ་བྱུང་ཚེ་དེའི་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་ཡུལ་མི་བཟོ་བར་རམ་འདེགས་བྱེད་ཐུབ། མི་མང་འདི་དག་འབྱུང་འགྱུར་ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་བྱེད་ལས་སྤེལ་ཐུབ་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་ནུས་པར་ཡིད་ཆེས་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན།

འཚོ་བའི་ཆབ་ཏུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་དང་དུ་ལེན་པ་དེས། སྡེ་ཁག་གཅིག་གིས་འཚོ་བ་བྱེད་པ་དེས་སྡེ་ཁག་གཞན་གྱིས་འཚོ་བ་བྱེད་པར་འཁྲིད་པའི་ལུ་གུ་བརྒྱུད་ཀྱི་འཁོར་སྐྱོད་དེའི་རྒྱུན་གཅོད་པ་དང་། ལྷག་པར་སྲིད་དོན་གྱི་ནང་དུ་ཡང་ཡང་ཛ་དྲག་ཏུ་འགྲོ་བའི་འཚོ་བའི་ཉེན་ཚབས་དང་རྒྱ་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་ཡང་གཅོད་ཀྱི་རེད་ཅེས་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་བཀོད་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་ན་མཇུག་འབྲས་དེ་དག་ཟབ་མོ་དང་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡོང་སྲིད།

འོན་ཀྱང་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་བཙན་གནོན་ཅན་གྱི་གཞུང་ཞིག་ཕམ་ཉེས་བཏང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཁྲུད་ཚོས་འདི་དག་ཁོ་ནས་མང་གཙོ་ཕྱོགས་ཐུབ་དང་། ནུས་པ་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་འགན་ལེན་བྱེད་མི་ཐུབ། འབྱུང་རྐྱེན་མང་པོ་ཞིག་གི་ནང་དུ་སྲིད་དབང་སྐོར་སྒྱུར་པའི་སྡེ་ཁག་ཞིག་གིས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྟངས་འཛིན་བདག་བཟུང་བྱས་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་མང་གཙོ་གསར་པའི་བཀོད་སྒྲིག་དེར་དོ་སྣང་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་འགོད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རང་དབང་ལྡན་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་རྣམས་ནུས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་རྒྱུའི་དགོས་གལ་ཡང་ཡོད། མང་ཚོགས་ཀྱི་དབུས་སུ་སྤྱིར་བཏང་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་དང་རང་དབང་གསར་པ་རྣམས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་འཐབ་བྱུས་བྱེ་བྲག་པའི་རིགས་ཁྱབ་སྤེལ་དང་། སྲིད་དབང་སྐོར་སྒྱུར་རིང་ལུགས་ཤིག་འཛུགས་པར་འདོད་མཁན་

ཚོར་འགོག་རྐྱོལ་བྱེད་ཐུབ་པའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནུས་པ་སྤེལ་རྒྱུ་དེ་ཤིན་ཏུ་ནས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

འཚོ་བ་སྐྱང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་མ་འོངས་པའི་བེད་སྤྱོད་དང་ཕན་ནུས་དག་ནི། ང་ཚོར་གོང་མཐོར་སྤེལ་བའི་འཚོ་བ་སྐྱང་ས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གོ་རྟོགས་ཡོད་མེད་ལ་རག་ལས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་དང་སྲིད་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་གལ་ཆེའི་རིགས་སྐབས་པར་ཐབས་ལམ་འདི་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་རིག་རྩལ་གཉིང་ཟབ་ཏུ་གཏོང་དགོས། སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་གདམ་ག་འདི་གོང་མཐོར་ཕྱིན་པའི་གོ་རྟོགས་ཁྱབ་སྤེལ་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་དགོས། དེའི་སྟེང་དུ་དངོས་ཡོད་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་འཚོ་བ་སྐྱང་ས་པའི་བྱེད་ལས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་ནུས་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྲུས་ཀྱི་རིག་རྩལ་གྱི་དགོས་མཁོ་ཡོད།
ནུས་པ་འདི་དག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ཆེད་དུ་མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་སྣ་ཚོགས་པའི་གོ་ཡུལ་ཡོད།། །།

ཚན་པ་བཞི་པ།

འབྱུང་འགྱུར་གྱི་འཆར་འགོད།

ལེའུ་ཉེར་བརྒྱད་པ།

འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྫོད་ཀྱི་ནང་དུ་འཐབ་ཇུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞིའི་གལ་གནད།

འཐབ་ཇུས་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་དེ་དམག་པོའི་འཐབ་རྫོད་ཀྱི་ནང་དུ་གྲགས་ཆེ་ཤོས་ཡིན། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་རིང་ལ་དམག་མིའི་དཔོན་རིགས་ཚོས་དམག་པོའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཆེད་དུ་འཐབ་ཇུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་འདིང་བའི་ལས་ལ་ཞུགས་ཡོད་པ་དང་། སྣཱ། ཛུ་ (Sun Tzu) དང་། ཀུལོསིཝིཛ། (Clausewitz) ལིཊཊེལ། ཧཱརཊི་ (Liddell Hart) ལྟ་བུའི་བསམ་གཞིགས་པ་གལ་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམག་པོའི་ཐབས་ཇུས་ལ་དཔྱད་ཞིབ་དང་སྙིགས་དོར་བཅུད་ལེན་བྱས་ཡོད། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་དམག་པོའི་དམག་འཐབ་དང་འཛབ་དམག་གི་དམག་འཐབ་ཀྱི་ནང་དུ་ནུས་པ་ཐོན་ཕྱིར་ཡང་རྩེར་སོན་པའི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་ནི་གཞི་རྩའི་དགོས་མཁོ་ཞིག་ཡིན།

ཇི་ལྟར་ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་དམག་པོའི་འཐབ་རྫོད་ལ་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་འཐབ་ཇུས་དང་། འཆར་གཞི། ལག་ལེན་བཅས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་བཞིན། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱང་ཡང་དག་པའི་འཐབ་ཇུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞིར་གཞི་རྩ་བྱས་ཏེ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་སྐབས་ཕན་ནུས་ཆེ་ཤོས་ཡོང་བ་ཡིན། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་འཐབ་ཇུས་བཟོ་འགོད་དང་། དང་དུ་ལེན་པ་དེས་འཚོ་བ་སྲུངས་

པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་ཧ་ཅང་ཆེ་རུ་གཏོང་ཐུབ།

འཐབ་ཇུས་ཀྱི་གལ་གནད།

གལ་ཏེ་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་འགྲུབ་འདོད་ཡོད་ན། རང་ལ་ཡོད་པའི་འདེགས་འཛའ་དང་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་ཆ་རྐྱེན་རྣམས་ཕན་ནུས་ཆེ་ཤོས་ཡོང་བར་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཆོ། དམིགས་ཡུལ་དེ་བསྒྲུབ་པའི་གོ་སྐབས་ཆེ་ཤོས་ཡོད། དེ་ནི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་མེད་པའི་ད་ལྟ་བ་ནས་དམིགས་ཡུལ་གྲུབ་ཟིན་པའི་མ་འོངས་པ་བར་ལ་འགྲོ་སྐྱོད་བྱེད་རྒྱུར་བཟོས་པའི་འཐབ་ཇུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡོད་པ་ལ་གོ་དགོས། འཐབ་ཇུས་ཞེས་པ་དེ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་ནས་འདོད་བློར་ཡོད་པའི་མ་འོངས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཏུ་སླེབས་ངེས་པར་བཟོ་བའི་ལས་ཀའི་བྱེད་ཕྱོགས་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད།

དཔེར་ན། གལ་ཏེ་མི་ཞིག་ས་གནས་གཅིག་ནས་གཞན་དུ་འགྲུལ་བསྐྱོད་བྱེད་འདོད་ཡོད་ན། འགྲུལ་བསྐྱོད་ཇི་ལྟར་བྱེད་པའི་འཆར་གཞི་སྔོན་ཚུད་ནས་འདེང་དགོས་པ་ཡིན། གོམ་པ་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན་དང་། མི་འཁོར་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། མོ་ཊ་ཀར་གྱི་ནང་འགྲོ་འམ། ཡང་ན་གནམ་གྲུའི་ནང་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན་ནམ། ད་དུང་ཡང་འཆར་གཞི་ཆ་ཚང་བ་བྱུང་མེད། འཁྲིམ་འགྲུལ་དང་དེ་མིན་འགྲོ་གྲོན་གཞན་གྱི་ཆེད་དུ་འགྲོ་སོང་གཏོང་རྒྱུའི་དངུལ་འདུག་གམ། གལ་ཏེ་འགྲུལ་ཐག་རིང་པོ་ཡིན་ན་གང་དུ་ཉལ་དང་གང་དུ་བཟའ་བཏུང་བྱེད། འཁྲིམ་འགྲུལ་གྱི་ཡིག་ཆ་དང་། ལག་འཁྱེར། མཐོང་མཆན་བཅས་དགོས་ཀྱི་འདུག་གམ། གལ་ཏེ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་དེ་དག་ཐོབ་ཐབས་ཇི་ལྟར་བྱེད་དམ། ཕྱིར་བསྐྱོད་ཀྱི་དུས་ཡུན་རིང་རང་ཉིད་

མེད་སྐབས་སུ་ལས་དོན་གོ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པ་དག་འདུག་གམ།

ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་དུ་གང་ཟག་སྐེར་འགའ་ཞིག་གིས་ལས་དོན་དཀྲུས་མའི་ཆེད་དུ་འཆར་གཞི་འདེང་བ་དང་བསམ་བློ་གཏོང་བའི་རིགས་འདི་སྲིད་དོན་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་ངེས་པར་དུ་བྱེད་དགོས། འོན་ཀྱང་སྐབས་ཉེས་པ་ཞིག་ལ། ལས་འགུལ་དེ་རིགས་ཀྱི་འཐབ་བྲུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་དོ་སྣང་སྤྲོད་པ་དཀོན་པོ་ཡིན།

མི་འགའ་ཞིག་གིས་སྐུགས་རྟགས་ཀྱིས། གལ་ཏེ་ཕོང་ཚོས་རྒྱུན་རིང་པོ་དང་། བརྟན་པོ། ནུས་ཤུགས་ཆེན་པོ་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཨུ་ཚུགས་བྱས་པ་ཙམ་གྱིས་ག་འདྲ་བྱས་ཀྱང་འགྲིགས་འགྲོ་བ་བསམ་གྱི་ཡོད། གཞན་རྣམས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཕོང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་རྩ་ཚིག་དང་ཡིད་ཆེས་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་བརྟན་པོར་གནས་པ་དང་། དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐབས་དེ་དག་ལ་བལྟས་ནས་བསྡད་པ་ཙམ་གྱིས་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པར་རམ་འདེགས་གང་ཐུབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། འགྲུབ་འོས་པའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་ཨུ་ཚུགས་བྱེད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་ལ་གཞིན་ནས་སྤྱོད་པ་རྣམས་བསྔགས་འོས་པ་ཡིན་ནའང་། འོན་ཀྱང་སྔར་ས་ད་གནས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་དང་། དམིགས་འཛུགས་བྱས་པའི་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་དེ་དག་འདེང་ངེས་མེད་པའི་སྐྱོན་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད།

སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ནང་འགྱུར་བ་འགོག་པ། ཡང་ན་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་བཙན་འཛུལ་མེད་པར་བཟོ་བའམ། སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཉེན་ཁ་ལས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པ་བཅས་འདི་དག་འགྲིམ་འགྲུལ་ཞིག་གི་འཆར་གཞི་འདེང་བ་ལས་ཆེས་མགོ་རྙོག་ཆེ་བའི་ལས་ཀ་ཡིན་པ

དངོས་འབྲེལ་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་འདྲའི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་མཁན་གྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བྱ་བ་མ་བརྩམས་གོང་ལ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྲུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་གོ་སྒྲིག་གི་གལ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བའི་ངོས་འཛིན་ཆ་ཚང་བ་བྱེད་མཁན་རེ་ཟུང་ཙམ་ཡོང་སྲིད།

སྲིད་དོན་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་དག་གི་ནང་དུ་འབྲེལ་ཡོད་གང་ཟག་སྣེར་དང་སྡེ་ཁག་རྣམས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཁོང་ཚོས་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱེད་པ་ལ་འཆར་གཞི་དགོས་པའི་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་ཚོས་དེ་དག་འཐབ་རྩལ་ཙམ་དང་། དུས་ཡུན་ཐུང་ལ། ཆེས་གཞི་རྒྱ་ཆུང་བའི་གཞི་རྩའི་སྣོ་ནས་བྱེད་པ་ཙམ་ལས། སྐབས་ཕལ་མོ་ཆེར་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། དུས་ཡུན་རིང་བའམ། ཡང་ན་འཐབ་བྲུས་ལྡན་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཞིག་བཟོ་རྒྱུར་འབད་རྩོལ་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཁོང་ཚོས་སྐབས་འགར་དེ་དགོས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་མི་ལྟ་བ་སྲིད་པ་དང་། སྐབས་རེར་གནད་དོན་དེ་རིགས་ལ་དཔྱད་པ་དང་བསམ་བློ་གཏོང་མ་ཐུབ་པ། ཡང་ན་ཁོང་ཚོས་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཨུ་ཚུགས་བརྒྱག་པ་དང་། ཁ་གཏད་པའི་བྱ་བ་ལ་ཡང་ཡང་ཡ་ལན་འཛུལ་བ་བཅས་གནད་དོན་ཆུང་ཚག་ཐོག་སྣ་མཐུད་དེ་དམིགས་པ་གཏད་པས། དམིགས་ཡུལ་ཆེན་པོ་ལས་ཡང་ཡང་རྣམ་པར་གཡེངས་སུ་འཇུག་སྲིད། དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ནུས་པ་ཡོངས་རྫོགས་བསྒྲིལ་བའི་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པའི་གདམ་ཁ་ཅན་གྱི་འཐབ་བྲུས་དུ་མ་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་འཐབ་བྲུས་ཀྱི་འཆར་གཞི་འདེབས་བར་ནུས་ཤུགས་དང་དུས་ཚོད་མ་བཏང་བ་ཡོང་སྲིད།

ང་ཚོས་འདི་ཡང་ངོས་ལེན་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ལ། སྐབས་རེར་མི་ཚོས་ཁོང་

ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཐབ་བྲུས་འགོད་རྒྱུར་འབད་རྩོལ་བྱེད་ཀྱི་མེད། གང་གིས་ཤེ་ན། ཁོང་ཚོས་རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དེ་གྲུབ་ངེས་ཅན་ཡིན་པ་སེམས་གཏིང་ནས་དོན་དམ་པའི་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཁོང་ཚོས་རང་ཉིད་ཕྱིའི་སྟོབས་ཤུགས་ཀྱིས་མནན་པའི་རིགས་ལྟ་བྲལ་བའི་ཆག་སྒོ་ཐོག་མི་དང་། ཉམས་ཐག་པ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་གྱི་ཡོད། དེས་ན་ཁོང་ཚོའི་ཡིད་ཆེས་ལྟར་བྱེད་ཐུབ་པ་དྲག་ཤོས་དེ་ཨུ་ཚུགས་རྒྱག་རྒྱུ་དང་། བལྟས་ནས་སྡོད་རྒྱུའམ། ཡང་ན་རང་ཉིད་བདེན་པ་ཡིན་སྙམས་པའི་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་དོན་དུ་འཆི་རྒྱུ་དེ་རེད། དེས་རྐྱེན་པས་ཁོང་ཚོས་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཐབ་བྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆར་གཞི་འདིང་བ་དང་བསམ་གཞིགས་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་བྱེད་ཀྱི་མེད།

འཐབ་བྲུས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་འཆར་གཞི་འདིང་མ་ཐུབ་པའི་འབྲས་བུར་ལམ་སྟོངས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཆེས་ཉུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྐབས་རེ་རྩ་སྟོང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། རང་གི་ནུས་ཤུགས་འཕྲོ་བརླག་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་ཕན་མེད་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། རང་གི་གནད་དོན་བཏབ་སར་སླེབ་མ་ཐུབ་པ་དང་རང་སྲོག་བློས་གཏོང་བྱས་པ་འཕྲོ་བརླག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན། འཐབ་བྲུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆར་གཞི་འདིང་མ་ཐུབ་པ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་མི་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་རྩ་འགྲོ་སྲིད་པ་ཡིན།

ཞིབ་ཚགས་ལ་འཐབ་བྲུས་ལྡན་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཞིག་བཟོ་མ་ཐུབ་ཚེ།:

- རང་གི་ནུས་ཤུགས་གནད་དོན་ཆུང་ཚག་ཐོག་འཕྲོ་བརླག་འགྲོ་བ་དང་། ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་བེད་སྤྱོད་མི་ཡོང་བ་དང་།
- རང་གི་གནད་དོན་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་གོ་སྐབས་བེད་སྤྱོད་མ་བྱུང་བར་

ལུས་པ།

- ཁ་གཏད་པའི་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱིས་དོན་རྐྱེན་གྱི་ཁ་ཕྱོགས་ཐག་གཅོད་པ།
- རང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐྱོན་གྱི་རིགས་རྣམས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་ལ་གནོད་སྐྱོན་འབྱུང་བ།
- དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་ཐབས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་ལ་ལམ་ལྷོངས་ཡོང་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་ཆེས་དཀོན་པ་བཅས་ཡོང་སྲིད།

དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ། ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་འཐབ་བྱུས་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། བཟོ་འགོད་བྱས་པས་ལམ་ལྷོངས་ཀྱི་གོ་སྐབས་ཇི་མང་དུ་གཏོང་བ་ཡིན། འཐབ་བྱུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་དང་བསྟུན་ཏེ་ཐད་དྲངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་རང་འདོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཕྱོགས་སུ་སྣོ་རྩེ་བསྒྲིལ་ཏེ་བསྐྱོད་པར་རང་གི་ནུས་པ་དང་བྱེད་ལས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་ཐུབ་པ་བཟོ་གི་ཡོད། དེ་དག་རང་གི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོར་ཕན་པ་དང་། ཁ་གཏད་པའི་སྐྱོན་ཆ་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བར་དམིགས་པ་གཏོད་ཐུབ། སྒྲིག་སྐྱོན་དང་འགྲོ་གྲོན་གཞན་ཁག་ཇེ་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་དང་། བློས་གཏོང་གི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོར་ཕན་རླབས་ཤུགས་ཆེ་བ་འབྱུང་སྲིད། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགུལ་ལམ་ལྷོངས་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་མང་དུ་གཏོང་བ་ཡིན།

རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་འཐབ་བྱུས་འགོད་སྟངས།

རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་འཐབ་བྱུས་ཤིག་གི་བྱུས་འགོད་རིམ་འདེམས་སྒྲུག་ཡོང་བར།

- གང་དུ་འཐབ་རྩོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གནད་དོན་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་མ་ནོར་

བར་རྟོགས་པ་ཞིག་དང་།

- རང་ཉིད་གང་དུ་ཡོད་པ་དང་། གང་དུ་ཡོད་འདོད་པའི་དབར་གྱི་ཁྱད་པར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་འཕྲོད་པ།
- དམིགས་ཡུལ་སྒྲུབ་པའི་འགོག་རྐྱེན་དང་བྱ་བ་ལས་སླ་རུ་གཏོང་ཐྲིད་པའི་ཆ་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཚོད་དཔག །
- ལས་འགྲུལ་ལ་འགོག་རྐྱེན་ནམ་རམ་འདེགས་བྱེད་ཐྲིད་པའི་ཚོགས་པ་ཕྱུང་གསུམ་པ་དང་། རང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟེ་ཁག དེ་བཞིན་ཁ་གཏད་པ་བཅས་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་དང་སྐྱོན་ཆ་རྣམས་ཀྱི་ཁོག་རྟེས།
- དོན་དུ་གཉེར་ཐྲིད་པའི་ནུས་པ་ཅན་གྱི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དུ་མའི་ཕན་གནོད་ཀྱི་ཞུ་དག
- ཡོད་བཞིན་པའི་གདམ་ཁ་དག་གི་ནང་ནས་འཚོ་གནས་ཐུབ་པའི་འཕེལ་རིམ་ཞིག་འདེམས་སྒྲུག་གམ་ཡང་ན་ཡོང་ས་རྟོགས་གསར་བཟོ།
- (འཐབ་བྲུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་ཡོང་ས་རྟོགས་ལག་བསྟར་བྱེད་པར་དམིགས་བཀར་གྱི་ས་ཁྲུལ་དང་། དུས་ཡུན་ཐུང་བའི་ལས་འགྲུལ་ལམ་མདུན་བསྐྱོད་ག་རེ་བྱེད་དགོས་པའམ།) དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཐབས་ལམ་དང་འཆར་གཞི་ཆུང་ཚག (འཐབ་རྩལ་) ག་རེ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་དགོས་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཆ་ཚང་བའི་འཆར་གཞི་ཞིག་གི་ངོས་འཛིན་བཅས་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན།

བྱེད་ལས་དང་འཆར་གཞི་འདེད་པའི་རིམ་པ།

འཐབ་བྱུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་བཟོ་བ་ལ་བྱེད་ལས་དང་འཆར་གཞི་འདེད་པའི་རིམ་པ་འདྲ་མིན་ཡོད་པ་རྟོགས་དགོས་པ་ཡིན། རིམ་པ་མཐོ་ཤོས་དེ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཡིན། དེ་ནས་འཐབ་བྱུས་དེ་ཉིད་དང་། འཐབ་རྩལ། ཐབས་ལམ་བཅས་རིམ་བཞིན་ཡོད།

གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ནི་གང་དུ་འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་སྡེ་ཁག་གཞན་ནམ་ཡང་ན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ (སྲིག་འཛུགས་དང་། སྲིད་དོན། བཟང་སྤྱོད། མི་ཆ། དཔལ་འབྱོར་བཅས) སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོའི་འབྱུང་ཁུངས་ཡོངས་རྫོགས་འབྲེལ་མཐུད་དང་ཁ་སྒྱོགས་སྒྲུར་བར་བསྒྲལ་བའི་ཆ་ཚང་བའི་འཆར་སྣོ་ཞིག་ཡིན།

གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་གནད་དོན་གྱི་བདེན་དོན་དང་གནས་སྟངས་ཀྱི་ནང་གི་ཤུགས་རྐྱེན་གཞན། (དཔེར་ན་འཆི་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་དང་། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་སྲིད་དོན། འཇབ་དམག་གི་དམག་འཁྲུག་གམ་ཡང་ན་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་དམག་འཁྲུག) ལྟ་བུ་ལ་བརྟག་དཔྱད་གཟབ་ནན་དང་། བེད་སྤྱོད་བྱེད་རྒྱུའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བཀོལ་ཐབས་འདེམས་སྒྲུག དམིགས་ཡུལ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་དང་། དེ་བཞིན་ཤུགས་ཐག་རིང་བའི་མཇུག་འབྲས་བཅས་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་འདུས་ཡོད།

གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཀྱིས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པར་མཚམས་ཅན་གྱི་འཐབ་བྱུས་མང་པོའི་འདེམས་སྒྲུག་གི་ཆེད་གཞི་རྩའི་སྒྲོམ་གཞི་འདེད་གི་ཡོད། འཐབ་

རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱི་བཀོ་འགྲེམས་དང་སྤྱིར་བཏང་གི་ལས་ཀ་སྡེ་ཁག་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བཀོ་མངགས་བྱེད་པའང་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་ཡོད། གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་ནང་དུ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཕྱོགས་འགྱུར་རང་བའི་མཇུག་འབྲས་དང་། གང་གི་ཆེད་དུ་འཐབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་པ་ལ་འཐབ་རྩོད་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ་ཇི་ལྟར་བཟོ་བའི་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཡང་འདུས་ཀྱི་ཡོད།

འཐབ་ཇུས་ནི་འཆི་བ་དང་བཅས་པའམ། འཆི་བ་སྤུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་ཇི་འདྲ་བྱས་ཏེ་ལེགས་ཤོས་བསྒྲུབ་པའི་འཆར་སྒོ་ཞིག་ཡིན། འཐབ་ཇུས་ནི་བསྒྲུབ་བྱ་དཀའ་ཞིག་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཕན་ནུས་ཆེ་ཤོས་ཇི་ལྟར་ཡོང་ཐབས་དང་། ཡང་ན་ག་དུས་དང་། ག་འདྲ་བྱས་ཏེ་འཐབ་འཁྲུག་བྱེད་དང་མི་བྱེད་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། འཐབ་ཇུས་ནི་འགྲུབ་འདོད་པའི་དམིགས་ཡུལ་རྣམས་སྒྲུབ་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་དག་དངོས་སུ་བེད་སྤྱོད་དང་། འཕྲོད་སྟབས། བཀོ་འགྲེམས་བཅས་བྱེད་པའི་འཆར་གཞི་དེ་ཡིན།

འཐབ་ཇུས་ཀྱི་ནང་དུ་དངོས་སུ་འཐབ་རྩོད་མི་དགོས་པར་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་སྲིད་པའི་ཁེ་ཕན་ཅན་གྱི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཤིག་བཟོ་བའི་འབད་བརྩོན་ཡང་འདུ་སྲིད། འཐབ་རྩོད་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཆེ་འཐབ་ཇུས་ནི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་ཁེ་ཕན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་ཆ་ནས་བསྒྲུབ་པ་ལ་དེའི་གྲུབ་ཆ་རང་འགའ་བ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་སྦྱོར་བ་དང་། ལས་འགུལ་ཡར་རྒྱས་ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་གཞི་རྩའི་བསམ་བློ་ཞིག་ཡིན།

འཐབ་བྲུས་ནི་བྱེད་ལས་བྱེ་བྲག་པ་དག་གི་རྗེས་སུ་འབྱུང་སྲིད་པའི་གྲུབ་འབྲས་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཆར་གཞི་ཞིག་གི་འཕེལ་རིམ། བྱེད་ལས་རྩུང་ཚག་གི་ཆེད་དུ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་སྡེ་ཁག་བཀོད་བསྒྲིག་ཆེད་སྲུང་གྲུང་འཛོམས་པའི་ཐག་གཅོད། བདམས་ཟིན་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་བཀོལ་སྤྱོད་ལམ་ལྷོངས་ཡོང་བར་དགོས་མཁོའི་ཆ་རྐྱེན། ལམ་ལྷོངས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་བེད་སྤྱོད་ལེགས་པོ་གཏོང་བ་བཅས་ཀྱི་སྐོར་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད།

འཐབ་བྲུས་ནི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྲུས་ཀྱི་རྒྱ་ཁྱོན་གྱི་ནང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དང་འཐབ་རྩལ་རྣམས་འཐབ་བྲུས་ལག་ལེན་བསྟར་རྒྱུར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། ཕན་ནུས་ཆེ་ཤོས་ཡོང་བ་ལ་འཐབ་རྩལ་དང་ཐབས་ལམ་གྱི་གདམ་ཁ་དང་། བེད་སྤྱོད་མཐོང་བར་བྱེད་དགོས། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་དག་གིས་ལམ་ལྷོངས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྒྲུབ་པར་མཐུན་རྐྱེན་བྱེད་པ་དང་འཐབ་བྲུས་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་ལ་དངོས་འབྲེལ་གྱི་གྲོགས་བྱེད་པ་ཡིན།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ནང་དུ་འཐབ་བྲུས་བཀོད་སྒྲིག་གི་ཆེད་གཤམ་གསལ་དོན་གནད་རྣམས་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས། དེ་དག་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་། དངོས་པོའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ནུས་སྟོབས། ཁ་གཏད་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དང་། དངོས་པོའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་ནུས་སྟོབས། སྡེ་ཁག་ཕྱུང་གསུམ་པའི་དངོས་ཡོད་དང་འབྱུང་སྲིད་པའི་བྱེད་སྒོ། ཁ་གཏད་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འབྱུང་སྲིད་པའི་ཐབས་ལམ་དང་བྱེད་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས། རང་ཉིད་ཀྱི་ཕར་རྒོལ་དང་སྲུང་སྐྱོབ་གཉིས་ཀའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དང་འབྱུང་སྲིད་པའི་བྱེད་ཕྱོགས་སྣ་ཚོགས། ཐབས་ལམ་དེའི་ལམ་ལྷོངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགོས་པའི་དགོས་མཁོ།

དེའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནུས་ཤུགས་དང་འགྱུར་བ་འགྲོ་བའི་ཐབས་ཤེས་བཅས་ཡིན།

འཐབ་རྩལ་ནི་ཁྱབ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཀྱི་ཆ་ཤས་སུ་ཚད་བཀག་ཅན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་བསྒྲུབ་ཆེད་རང་ལག་ཏུ་ཡོད་པའི་དགྲ་འཐབ་ཀྱི་ཐབས་ལམ་རྣམས་བེད་སྤྱོད་ཡག་ཤོས་ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་འཆར་སྒོ་ལ་གཞི་བཅོལ་བའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་མཚམས་ཅན་གྱི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡིན། འཐབ་རྩལ་ནི་ཇི་ལྟར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་འཐབ་བྱུས་ཚུད་ཀྱི་ཡོད་པ་བཞིན། རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཚུད་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་མཚམས་ཅན་གྱི་བྱེད་ཕྱོགས་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། འཐབ་རྩལ་བྱེ་བྲག་པ་ནི་ལས་འགུལ་ཞིག་གམ་དམག་འཐབ་ཀྱི་འཐབ་བྱུས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ཤས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ནར་རྟོགས་ཐུབ་པ་ཡིན།

འཐབ་རྩལ་ནི་གནས་སྟངས་དམིགས་བསལ་ཅན་ཞིག་གི་ནང་དུ་འཐབ་འཛིངས་པའི་སྡེ་ཁག་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གིས་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་བྱེད་དམ། ཡང་ན་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་བེད་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་གཏོང་བ་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། འཐབ་རྩལ་རྣམས་ནི་འཐབ་བྱུས་ལ་ལྟོས་ཏེ་དུས་ཡུན་ཐུང་ངུ་འམ། ཡང་ན་སྒྲིག་འཛུགས་དང་ས་བབས་སོགས་རྒྱ་ཁྱོན་ཆུང་ངུ་། ཡང་ན་མཚམས་ཅན་གྱི་མི་གྲངས་ངེས་པ་ཞིག་གིས་སམ། ཡང་ན་མཚམས་ཅན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དག་གི་དོན་དུ་འམ། ཡང་ན་འདི་དག་འགའ་ཞིག་མཉམ་འདུས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་ཡིན།

ཐབས་ལམ་ནི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་

ཐབས་ལམ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་གོ་རྒྱུ་ཡིན། འདི་དག་གི་ནང་དུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་བྱེ་བྲག་པ་དུ་མ་འདུས་ཡོད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིར་ལྡོག ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་འདུ་མིན་སྣ་ཚོགས་ལྟ་བུ་ཡིན།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་ཆེད་དུ་ཕན་ནུས་ལྡན་པ་དང་འགན་ཁུར་ཡོད་པའི་འཐབ་ཇུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་གི་བཀོད་སྒྲིག་དེ་ཐབས་ལམ་དང་། འཐབ་རྩལ། འཐབ་ཇུས། གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་ཇུས་བཅས་ལ་དོ་སྣང་ལྡན་པའི་འདེམས་སྒྲུག་དང་བཟོ་འགོད་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་གྱབ་ཆ་ལྟེ་བ་འགའ་ཞིག

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དུས་ཀུན་ཏུ་བེད་སྤྱོད་འོས་པའི་འཐབ་ཇུས་རྐྱང་པ་ཞིག་མེད། དོན་དོ་མར་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དེ་ས་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་སྣ་ཚོགས་ལ་མཁོ་བའི་འཐབ་ཇུས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་འབྱེད་པ་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གཞན་གྱི་བེད་སྤྱོད་དང་ལྷན་དུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་དེ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་ཇུས་ཤིག་གི་ནང་སྐབས་དུ་མར་མཉམ་སྦྲེལ་བྱས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་འདིས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་དེ་ཉིད་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཚང་མ་དང་གཅིག་མཐུན་ཡིན་པའི་དོན་མ་ཡིན། དཔེར་ན་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་དང་ལྷན་དུ་འཚོ་བའི་བེད་སྤྱོད་ཀྱིས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པའི་རྒྱུད་རིམ་སྣ་མང་གཏོར་བཤིག་གཏོང་བ་དང་། དེས་རྐྱེན་པས་སྐབས་ཡག་ན་ཕན་ནུས་མེད་པ་ཙམ་བཟོ་བ་དང་། སྡུག་ཉེས་ན་ཕམ་

ཉེས་སམ་ཐོར་ཞིག་འགྲོ་བར་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་ལྟ་ནའང་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་དང་སྦྲགས་ཏེ་བདེན་པ་འཚོལ་བ་དང་། ཁྱབ་བསྒྲགས། མི་མང་གི་ཤེས་ཡོན། ཁ་གཏད་པར་སྙན་ཞུ་འབུལ་བ། གྲོས་མོལ་བཅས་འདི་རིགས་དང་འདྲ་བའི་ཐབས་ལམ་རྣམས་ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་གནས་སྟངས་དུ་མའི་ནང་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཐུབ་པ་གང་འཚམས་སྙིས་མེད་ཡིན། ཐབས་ལམ་འདི་རིགས་དཔེར་ན། ལས་མིའི་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕྱིར་ལྡོག་དང་འབྲེལ་ནས་ཡང་ཡང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཡོད།

འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ལས་འགུལ་གྱི་འཆར་གཞི་འདིང་བ་ལ་ངེས་པར་མཁོ་བ་ནི་གཞི་རྩའི་རྩ་འཛིན་དེ་ཡིན། དེ་ནི་རང་ཉིད་ཁོ་ནར་བློ་གཏད་བཅོལ་ཏེ་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ལམ་ལྷོངས་ཡོང་བའི་འཆར་གཞི་འདིང་དགོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༨༧༩ ནས་ ༡༨༨༠ བར་ལ་བྱུང་བའི་། ཨ་ཡར་ལེནཊ་ (Ireland) གྱི་ཞིང་པ་ཚོས་ཁང་གླའི་སྒོར་ལ་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་ཞིག་བྱེད་སྐབས། ཅཱར་ལེཛ། སཊེ་ཝརཊ། པཱར་ནེལ། (Charles Stewart Parnell) གྱིས་ "རང་གིས་རང་ལ་བློས་འགེལ་བ་ལས་གཞན་སུ་ལའང་བློས་འགེལ་རྒྱུ་མེད།" ཅེས་སློབ་སྟོན་བྱས་ཡོད།

ནུས་ཤུགས་ཆེ་བའི་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་བྱེད་པ་དང་འཆར་གཞི་འདིང་བར་ཆ་མཚོན་ན། ཕྱོགས་གཞན་ནས་མཚམས་ཅན་དང་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་རོགས་རམ་བླངས་ན་མ་འགྲིགས་པ་མེད་ཀྱང་། འཐབ་རྩོད་ནང་རྒྱལ་ཁ་ཐོབ་པ་བྱེད་རྒྱུ་དེ་རང་ཉིད་ཀྱི་སྡེ་ཁག་ལ་ངེས་པར་དུ་རག་ལས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ནས་འཐབ་བྱུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་བཟང་པོ་ཡོད་པར་ཆ་བཞག་ན།

གལ་ཏེ་གཞན་སུས་ཀྱང་རྟོགས་རམ་མ་བྱུས་ཀྱང་། རང་ཉིད་ལ་ལམ་སྟོངས་ཡོང་བའི་གོ་སྐབས་ཤིག་ཡོད་སྙུས་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་གལ་ཏེ། ལམ་སྟོངས་ཡོང་དང་མི་ཡོང་གི་འགན་ཁུར་དེ་གཞན་ལ་འདོད་པ་མེད་བཞིན་དུ་བཙོལ་བ་ཡིན་ན། འཐབ་རྩོད་ལམ་སྟོངས་ཡོང་གི་མ་རེད། གང་ལྟར་ཡང་དཀའ་སྡུག་མྱོང་བའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཤུགས་ཆེ་ཞིག་མ་ནོར་མ་འཁྱུག་པར་མི་མང་རང་ཉིད་ཀྱི་འབད་རྩོལ་ཁོ་ནས་འཐབ་རྩོད་དེའི་ལམ་སྟོངས་ཡོང་དང་མི་ཡོང་གི་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་བྱུས་ཚེ། འགན་ཁུར་ལྡན་པའི་ཕྱིའི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡང་འབྱུང་སྲིད་པ་ཡིན།

འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་འཐབ་བྱུས་དང་། འཐབ་རྒྱལ་གྱི་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་པ་ལ་ "འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་སྲིད་དོན" ཞེས་པའི་ནང་དུ་གསལ་བ་ལྟར། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་དང་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་གོ་རྟོགས་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡོད་དགོས་པ་ཡིན། གང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་ལས་སླ་ཐུ་གཏོང་བའམ། ཡང་ན་གལ་ཏེ་ལག་ལེན་དུ་བཀལ་ཚེ་ཕན་ནུས་ཡོང་བར་མཐུན་རྐྱེན་བྱེད་ཐུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་དག་ལ་གནོད་སྐྱོན་གཏོང་བའི་རིགས་སྤོངས་དགོས་པའི་བྱེད་ལས་དང་འཆར་གཞིའི་འདེམས་སྒྲུག་ལ་དོ་སྣང་ངེས་པར་དུ་དགོས། འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་འཐབ་བྱུས་ཀྱི་སྐོར་ལ་དཔྱད་ཞིབ་ཟབ་ཤོས་ཡོད་པ་དེ། པི་ཊར། ཨེག་ཀར་མེན། (Peter Ackerman) དང་། ཀེ་རིས་ཊོ་ཕར། ཀྲུག་ལུ་ར་ (Christopher Kruegler) གྱིས་བརྩམས་པའི་ "འཐབ་བྱུས་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་སྲུངས་པའི་འཐབ་རྩོད་" ཅེས་པ་དེ་རེད།

གཞན་ཡང་ཆ་རྐྱེན་སྐྱོན་མའི་རིགས་དཔེར་ན། བཟང་སྤྱོད་དང་། སེམས་ཁམས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་དང་། ས་འབབ་དང་དངོས་ཁམས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ། དུས་ཚོད། གྲངས་དང་ནུས་སྟོབས། ནུས་སྟོབས་ཀྱི་གཅིག་སྡུད་དང་རྟོད་གཞིའི་དབར་གྱི་འབྲེལ་བ། སེམས་ཤུགས་ཀྱི་རྒྱུན་འཁྱོངས། འཐབ་རྩལ་དང་འཐབ་བྱུས་ཀྱིས་དམིགས་ཡུལ་ཁག་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་ཐུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བྱེ་བྲག་པའི་གནད་མ་ཁ་བཅས་ལ་ཡང་དོ་སྣང་དགོས་པ་ཡིན།

འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོང་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་འཐབ་བྱུས་ལྡན་པའི་འཆར་གཞིའི་གལ་གནད་ལ་ཟབ་ནན་ཆེ་དྲགས་པའི་སྐྱོན་ཡོང་མི་སྲིད། འདི་ནི་སྤྱི་ཚོགས་དང་སྲིད་དོན་གྱི་ལས་འགུལ་ཕན་ནུས་ཆེ་ཧྲུ་གཏོང་བའི་འགག་རྩ་ལྟེ་བ་དེ་ཡིན། དེས་ལས་འགུལ་ཞིག་གི་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པའི་འགན་ལེན་མི་བྱེད་ཀྱང་ལམ་སྟོངས་ཡོང་སྲིད་པ་ལ་ངེས་པར་དུ་ཕན་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།། །།

ལེའུ་ཉེར་དགུ་པ།

དེང་དུས་ཀྱི་འཛམ་གླིང་ནང་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བེད་སྤྱོད།

ང་ཚོས་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བའི་དོན་གནད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་འཚོ་བ་དང་བྱ་འགྱུལ་མེད་པ་གཉིས་ཀའི་ཚབ་ལྷ་བུར། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཇི་ལྟར་དང་ལེན་དང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཐུབ་མིན་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་དགོས། འདི་དག་གི་ནང་དུ་གཤམ་གསལ་གནས་སྟངས་རྣམས་འདུས་ཡོད།

སྲིད་དབང་སྒེར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་མེད་པར་བཟོ་རྒྱུར་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འབྱུང་སྲིད་པའི་བྱེད་སྒོ་གང་ཡིན་ནམ།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ལ་སྲིད་དབང་སྒེར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་གཏོར་བཤིག་གཏོང་བ་དང་། མང་གཙོ་ཅན་གྱི་སྲིད་དོན་གྱི་བཟོ་བཀོད་དུ་འགྱུར་ལྡོག་ལས་སླ་རུ་གཏོང་བའི་མཐུ་དང་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད། སྲིད་དབང་སྒེར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ལ་གང་འཚམ་ཞིག་ནས་ཐོར་ཞིག་དང་ཉམས་རྒུད་དུ་འགྲོ་བར་མཐུན་རྐྱེན་བྱེད་པའི་ནང་གི་དཀའ་ངལ་དང་སྐྱོན་ཆ་དུ་མ་ཡོད། སྐྱོན་ཆ་འདི་དག་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་གྱི་དམིགས་འབེན་སུ་བྱུས་པའི་འཐབ་ཇུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཚབས་ཆེ་རུ་གཏོང་ཐུབ་པ་ཡིན།

ཚབས་ཆེ་བའི་སྲིད་དབང་སྒེར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐད་དུ་འཕྲུལ་སེལ་གྱི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་བེད་སྤྱོད་བཏང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་གང་འཚམས་ཡོད། འདིའི་ནང་དུ་བྷར་ལིན་ (Berlin) ཡང་ཐེ་བའི། ནེ་ཊར་ལེནཊེ་

(Netherland) དང་། ཊེན་མཱཀ། (Denmark) ནོར་ཝེ་ (Norway) བཅས་ཀྱི་ནང་གི་ནཱ་ཊོ་ལ་མི་དགའ་བའི་འགོག་རྒོལ་དང་། དེ་བཞིན། ཅེཀ་ཀོ་སོ་ལོ་ཝ་ཀི་ཡ་ (Czechoslovakia) དང་། ཤར་ཇར་མ་ནི། (East Germany) ལི་ཐུ་ནི་ཡ། (Lithuania) ལཱཊ་ཝི་ཡ། (Latvia) ཨེས་ཊོ་ནི་ཡ། (Estonia) པཱོ་ལཎྜ། (Poland) བཅས་རྒྱལ་ཁབ་དུ་མའི་ནང་གི་དམར་པོའི་བཙན་དབང་གི་ཐད་དུ་བཅིངས་གྲོལ་གྱི་འཐབ་རྩོད་བཅས་འདུས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་འདི་དག་གིས་སྲིད་དབང་སྐེར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐོར་ཞིག་དང་མང་གཙོ་ཅན་དུ་བརྗེ་འགྱུར་བྱེད་པར་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་བྱ་བ་གནད་སྨིན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་སྟོན་གྱི་ཡོད།

སྲིད་དབང་སྐེར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ཚམ་ལ་འབེབས་པ་ལ་འཚེ་བ་དང་བཅས་པའི་འགོག་རྒོལ་ལས་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ནུས་པ་ཆེ་བ་ཡོད་སྲིད། དེས་འབྱུང་འགྱུར་སྲིད་དོན་གྱི་ཉེན་ཁ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནོད་བཤིག འགྲོ་བ་མིའི་ཚེ་སྲོག་བཅས་ལ་སྐྱོང་གུན་ཏ་ཅང་ཉུང་དུ་ཡོང་བ་ཡང་བྱེད་སྲིད། གནད་ཁ་འདི་དག་ཆེས་གཟབ་ནན་གྱིས་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུ་ནི་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པ་ཉག་ཅིག་ཡིན། གནད་ཁ་འདིའི་གོང་འཕེལ་གྱི་ཆེད་དུ་ང་ཚོས་བྱེད་དགོས་པ་ནི། ༡། སྲིད་དབང་སྐེར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཆ་ཇི་ལྟར་ངོ་འཕྲོད་པ་དང་། ཚབས་ཆེ་རུ་གཏོང་སྣང་ཤེས་པ་དང་། ༢། ཁོང་ཚོའི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ཇི་ལྟར་གཅོད་སྣང་ཤེས་པ། ༣། འདས་ཟིན་པའི་འགོག་རྒོལ་དང་གྱེན་ལངས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ལས་གལ་ཆེ་བའི་བསླབ་བྱ་ལེན་པ། ༤། དམིགས་བསལ་གྱི་ལུང་པ་དག་གི་ནང་དུ་འགྱུར་ལྡོག་ཇི་ལྟར་འགྲོ་བར་དོ་སྣང་དང་བཅས་འཐབ་བྱུས་ལྡན་པའི་དཔྱད་

ཞིབ་བྱེད་པ། ༥། དོ་སྣང་གཟབ་ནན་ལྡན་པའི་འཆར་གཞི་དང་གྲ་སྒྲིག་དགོས་པ་བཅས་ཡིན།

སྲིད་དབང་སྐོར་སྤྱོད་པ་གསར་པའི་རིགས་སྤོན་འགོག་ཆེད། གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་མཁན་གསར་པ་དག་འགོག་པར། འཆི་བ་སྲུང་སའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འབྱུང་སྲིད་པའི་བྱེད་སྒོ་གང་ཡིན་ནམ།

འདས་ཟིན་པ་དང་ད་ལྟའི་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་འདི་དག་གི་ནང་དུ་སྲིད་དབང་སྐོར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་སྒྱུར་ས་ལག་གི་སྣང་འཛིན་བཟུང་སྟེ་དབང་ཆར་སླེབས་པ་ཡིན། རྩ་ཁྲིམས་དང་ཁྲིམས་ཐོག་གི་འགོག་རྐྱེན་རྣམས་ནུས་མེད་དུ་གྱུར་ཟིན་པར་བརྟེན། རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་མེད། དེར་འགོག་རྒོལ་གྱི་ཆེད་དུ་དམག་འཐབ་བྱེད་པའི་གདམ་ཁ་ཡང་མེད། གང་གིས་ཤེ་ན། གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་དེ་དམག་མི་རང་གིས་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་དེས་རྒྱབ་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དམག་མིའི་ཁ་གཏད་དུ་སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་དམག་འཁྲུག་བྱེད་པ་དེ་དགོས་པ་མེད་པའི་བཅོས་ཐབས་ཤིག་ཡིན།

གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་ཕམ་ཉེས་གཏོང་བ་ལ་འཕྲུལ་སེལ་སྐབས་བདེར་བྱས་པའི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཀའ་བསྒོ་དང་ལེན་མི་བྱེད་པའི་དཔེ་མཚོན་འགའ་ཞིག་ཡོད། དཔེར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༢༠ ནང་ཧྭར་མེ་ནི་ཡིས། ཀཔ། ཕུ་ཤ་ (Kapp Putsch) དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ནང་ཕ་རན་སི་ (France) ཡིས། ཨལ་ཇེར་ (Algiers) གྱི་དམག་སྤྱི་ཚོས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཕྲོག་གི་གདོང་ལེན་དུ་བྱས་པ་ལྟར་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ནང་གི་མོས་ཀོ་ཡི་

གཞུང་སྲིད་བཙན་འཛུགས་ཀྱི་སྐབས་དང་། ལི་བྲུ་ནི་ཡ་དང་། ལཊ་ཝི་ཡ། ཨེས་ཊོ་ནི་ཡ་བཅས་ཀྱི་ནང་གི་མང་ཚོགས་ཀྱི་འགོག་རྒོལ་རྣམས་ཀྱང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་དཔེ་མཚོན་དག་ཡིན། བལ་ཊེ་ཀ་གི་དོན་རྐྱེན་དག་ནི་སྲིད་གཞུང་གི་འཆར་གཞི་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཟབ་མོ་དང་འབྲེལ་བ་དག་ཡིན།

རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གི་མང་ཚོགས་དང་། གཞུང་ཞབས་ལས་བྱེད། སྐོར་སྐྱང་བ། དམག་མི་བཅས་ཀྱིས་འཆར་གཞི་ལྡན་པ་དང་། ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་སྒོ་ནས་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དེར། གལ་ཏེ་གཞུང་གི་ལས་ཁུངས་རྣམས་གནས་སྐབས་བཙན་བཟུང་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཧམ་འཛུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནུས་པ་ལྡན་པའི་དབང་བསྒྱུར་དང་སྣང་ས་འཛིན་གྱི་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིལ་པ་ལ་ཚབས་ཆེའི་འགོག་རྐྱེན་བཟོ་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡོད།

འདི་ལྟ་བུའི་ནང་གི་བཙན་རྒོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁ་གཏད་དུ། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ལ་བརྟེན་པའི་མང་གཙོའི་སྲིད་གཞུང་ཡོང་བའི་རྒྱབ་སྐྱོར་འདི་ལ་སྲིད་གཞུང་གི་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་སླེབས་འགོ་ཚུགས་ཡོད། ཐ་ཡི་ལེནྜེ་ཀྱི་ ༡༩༩༢ ལོའི་རྩ་ཁྲིམས་གསར་པས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྒོ་ནས་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཛུགས་འགོག་རྒྱུར་མང་ཚོགས་ལ་ཐོབ་ཐང་སྤྲད་ཡོད། འདི་ནི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱུང་བ་ཐེངས་དང་པོ་ཡིན། གཞུང་སྲིད་བཙན་འཛུགས་ལ་བཀོལ་བའི་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ནུས་པ་འདི་འདྲའི་རིགས་ལ་བསམ་གཞིགས་ལྷིང་གཟབ་དང་། ལག་ལེན་དངོས་འགེལ་བྱ་ཐབས་གོང་འཕེལ་ཆེད། ད་དུང་ལས་ཀ་སྒྲོན་མ་མང་པོ་བྱེད་འོས་པ་དང་དགོས་ངེས་ཡིན། རྒྱ་ཁྱབ་ཀྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་བཀའ་བསྒྲེ་དང་ལེན་མི་ཞུ་བའི་གྲ་སྒྲིག་དག་གིས་ཀྱང་། མ་འོངས་པར་གཞུང་སྲིད་བཙན་འཛུགས་བྱེད་པའི་འབད་

རྩོལ་རིགས་འགོག་སྲིད་པ་ཡིན།

ཕྱིའི་བཙན་བཟུང་དང་བཙན་གཅོལ་ལས་སྲུང་སྐྱོབ་བྱེད་པའི་འཆི་བ་སྤྲང་སའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འབྱུང་སྲིད་པའི་བྱེད་སྒོ་གང་ཡིན་ནམ།

སྔ་མཐུད་པའི་ཕྱིའི་བཙན་བཟུང་དང་ཕྱིའི་དྲག་པོའི་བཙན་གཅོལ་གྱི་འཇིགས་སྣང་གི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་དེ་ལྷུང་པ་དུ་མར་ཡོད།   བཙན་འཛུལ་མཁན་གྱི་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་དྲག་པོའི་སྟོབས་ཤུགས་ནི་དཀའ་བ་དང་།   སྲོག་སྐྱོན་དང་གཏོར་བཤིག་ཤུགས་ཆེ་ལས་གཡོལ་ཐབས་ཀྱི་འདོད་པ་བཅས་ནི།   དྲག་པོའི་འགོག་རྒོལ་དང་འཇབ་དམག་གི་དམག་འཁྲུག་བྱེད་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ་འཚོ་གནས་ཐུབ་པའི་གདམ་ཁ་གཞན་འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྲ་བརྟན་དག་ཡིན།

བལ་ཊིག (Baltic) ཡུལ་གྲུ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ དང་། ཅེག་གོ་སོ་ལོ་ཝ་ཀི་ཡའི་ནང་ ༡༩༦༤ དང་ ༡༩༦༩། ཛར་མ་ནི་ཡི། རུཧར་ (Ruhr) གྱི་ནང་དུ་ ༡༩༢༣ བཅས་ལ་བྱུང་བ་ལྟར། བཙན་བཟུང་དང་བཙན་གཅོལ་གྱི་ཐད་དུ་འཆི་བ་སྤྲང་སའི་འཐབ་རྩོད་དང་སྟྲགས་འཕྲུལ་སེལ་ལག་བསྟར་གྱི་ཉམས་མྱོང་བསགས་ཏེ་ "སྤྱི་དམངས་གཞི་རྩར་བྱས་པའི་སྲུང་སྐྱོབ" ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཞེས་པ་དེ་བྱུང་ཡོད། སྲིད་བྱུས་འདི་ལ་དོ་སྣང་ལྡན་པའི་སྔོན་ཚུད་ཀྱི་འཆར་གཞི་དང་། གྲ་སྒྲིག སྦྱོང་བདར་བཅས་དགོས་པ་དང་། སྲིད་བྱུས་འདི་འཕྲུལ་སེལ་ལག་བསྟར་གྱི་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ཏུ་སྲུང་སྐྱོབ་འདི་རིགས་ཀྱི་ཕན་ནུས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་ཆེད་བཪྩོས་པ་ཡིན།

འདི་ལྟ་བུའི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་ལ་བསམ་གཞིགས་བྱ་ས་ནས་ཡོང་བ་ལ་འབྱུང་

སྲིད་པའི་བཙན་རྒོལ་བྱེད་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནུས་པ་དང་ཁོང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡིན་ལ་དོ་སྣང་དང་། བཙན་རྒོལ་བྱེད་པོའི་དམིགས་ཡུལ་ལ་འགོག་རྐྱེན་བྱེད་པར་ཉེན་ཁར་ལྷུངས་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚན་པ་འདུ་མིན་གྱི་ནུས་ཤུགས་འོས་ཤིང་འཚམ་པའི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། བཀའ་བཅྱི་དང་ལེན་མི་ཞུ་བའི་རིགས། སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ། འགྱུར་སྲིད་པའི་གདུག་རྩུབ་དང་བཙན་གནོན་ལ་ཡ་ལན། རྒྱལ་སྤྱིའི་རོགས་རམ་སྐུལ་འདེད་བྱེད་ཐབས་དང་། བཙན་རྒོལ་བའི་སྲིད་གཞུང་རྩ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ། དེ་བཞིན་གྲུབ་ཆ་གཞན་དུ་མ་ཡང་དགོས་པ་ཡིན།

སྤྱི་དམངས་གཞི་རྩར་བྱས་པའི་སྲུང་སྐྱོབ་ལ་རང་དབང་དུ་གནས་འདོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཆུང་ངུ་རྣམས་དང་། དྲག་པོའི་ཐབས་ལམ་ལས་བཀྲལ་ཏེ་སྲུང་སྐྱོབ་ཆ་ཚང་བའི་ནུས་པ་སྲ་བརྟན་བཟོ་དགོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ལ་ཁ་སྐོང་གི་སྲིད་བྱུས་ཤིག་གི་ཚུལ་དུ་ཕན་ནུས་ཆེན་པོ་ཡོད། གོང་གསལ་ཆ་ཚང་བ་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བ་ལ། དོ་ནན་གྱི་བསམ་གཞིགས་དང་། རྟོན་རྩུད་ཀྱི་འཆར་གཞི། གོ་སྒྲིག་གི་ངོ་སྤྲོད་རིམ་ཅན་བཅས་ནི་སྤྱིར་དགོས་པར་གདམས་པའི་གོམ་སྟབས་ཆུང་རིགས་རྣམས་ཡིན།

ས་སྐྱེས་རྡོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་མི་རྣམས་ནས་རང་ཉིད་ཀྱི་འཚོ་གནས་དང་། འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་བདག་གཅེས་བྱེད་པའི་འབད་རྩོལ་ལ་འཚོ་བ་ཐུང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འགྱུར་སྲིད་པའི་བྱེད་སྒོ་གང་ཡིན་ནམ།

འཛམ་གླིང་ཁྱོན་ཡོངས་སུ་ས་སྐྱེས་རྡོ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡུལ་མི་མང་པོའི་འཚོ་བ་སྐྱེལ་སྟངས་ཙམ་མ་ཟད་ཁོང་ཚོའི་འཚོ་གནས་ཀྱང་བཙན་འཛུལ་བྱེད་པའི་མི་མང་དང་

སྲིད་གཞུང་གིས་གཏོར་བཤིག་བཏང་ཟིན་ཅིང་། ག་འདྲ་བྱས་ཀྱང་འཚོ་གནས་ཐུབ་ཙམ་ཡོད་པའི་མི་རིགས་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི་རིག་གཞུང་དང་། སྐད་ཡིག་ཡུལ་སྲོལ་གོམས་གཤིས་བཅས་བདག་གཅེས་བྱེད་པ་དང་། དེ་དག་བདག་གཅེས་བྱེད་པར་ཕྱིའི་རོགས་སྐྱོར་ཐོབ་ཐབས། མི་རིགས་དེ་སྤུ་མཐུད་དེ་མི་རིགས་ཤིག་གི་ངོ་བོར་གནས་པ་རང་གིས་བཟོ་ཐུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ནུས་པ་ལྡན་པ་དགོས། དམིགས་ཡུལ་འདི་དག་བསྒྲུབ་ཕྱིར་ནུས་པ་ཐོན་སྲིད་པའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བྱེད་ལས་ལ་དོ་ནན་གྱི་བསམ་གཞིགས་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།

མི་རྒྱུད་དང་། ཆོས་ལུགས། རིགས་རུས་སྐྱེ་ཁག་གི་བཙན་གནོན་འགོག་ཐབས་སུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འབྱུང་སྲིད་པའི་བྱེད་སྒོ་གང་ཡིན་ནམ།

སྤྱི་ཚོགས་མང་པོས་མི་རྒྱུད་དང་། ཆོས་ལུགས་སམ། ཡང་ན་རིགས་རུས་ཀྱི་འཐབ་རྩོད་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་སྤྱོད་གི་ཡོད། དོན་གནད་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་དུ་མར་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་སྐྱེ་ཁག་སོ་སོའི་ལྟ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་བ་ཡིན། སྤྲོ་ཁ་མ་ཚིམས་པའི་སྐྱེ་ཁག་གིས་རྩོད་གཞིའི་དོན་གནད་དེ་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དྲང་བདེན་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་རང་དབང་། མི་རིགས་ཀྱི་འདྲ་མཉམ། རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་། སྲིད་དོན་གྱི་རང་བཙན། ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཆིག་སྒྲིལ། གུས་བཅེ་ལྡན་པའི་སྐྱོང་ཐར་བཅས་ཡིན་པར་འཛིན་སྲིད་པ་ཡིན། འཚོ་བ་ནི་བཙན་གནོན་གཏོང་མཁན་སྐྱེ་ཁག་གིས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བ་ཁོ་ན་

མ་ཡིན་པར་བཙན་གནོན་སྤྱོད་པའི་སྡེ་ཁག་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཏོང་བ་ཡིན། སྡེ་ཚན་གཅིག་གིས་གཞན་ཞིག་ལ་འཚེ་བ་བྱས་པ་དེས། མི་རིགས་རྩ་མེད་གཏོང་བ་ཐེ་བའི་གོད་ཆག་ཚབས་ཆེའི་གནས་སུ་ཁྲབ་གདལ་འགྲོ་སྲིད་པ་ཡིན།

འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱིས་གཞན་དུ་ན་འཛིགས་སྐུལ་རིང་ལུགས་དང་། འཇབ་དམག་གི་དམག་འཁྲུག་ལྟ་བུའི་འཚེ་བའི་རྣམ་པ་ལ་བསྟེན་སྲིད་པའི་སྡེ་ཁག་རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་གདམ་ཁ་ཞིག་སྤྲོད་སྲིད་པ་ཡིན། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་མི་རྒྱུད་དང་། ཆོས་ལུགས། རིགས་རུས་དང་འབྲེལ་བའི་གྲངས་ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་ལ་ཕོང་ཚོའི་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུར་ཡ་ལན་མི་བྱེད་པའི་སྲིད་གཞུང་དང་། ཚོགས་པ་ཕྱུང་གསུམ་པ། འཐབ་རྩོད་བྱེད་པའི་སྡེ་ཁག་གཞན་བཅས་ལའང་གནོན་ཤུགས་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་ནུས་པ་ཅན་ཞིག་སྤྲོད་སྲིད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་གནོན་ཤུགས་ཀྱིས་དེ་སྔ་ཨ་མི་རི་ཀའི་ནང་སྲི་དམངས་ཐོབ་ཐང་ལས་འགུལ་གྱིས་བྱས་པ་ལྟར། མི་རྒྱུད་སྡེ་ཁག་དེ་ཉིད་གང་དུ་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེའི་སྲིད་དོན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ནང་དུ་གཏིང་ཟབ་པའི་ལྷ་འགྱུར་ཡོང་བ་བཟོ་ཐུབ། འཚེ་བ་སྤངས་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་གདམ་ཁ་བྱས་པ་དེས། མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ལམ་ལུགས་མེད་པར་བཟོ་བར་ནུས་པ་ཐོན་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ཚོགས་ཁྲོན་ཡོངས་ལའང་ཕན་ཐོགས་བྱུང་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་འགྱུར་གྱིས་དབང་འོག་ཏུ་ཚུད་པའི་སྡེ་ཁག་ཅིག་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོམ་གཞི་བརྟན་པོ་ཞིག་བཟོ་སྲིད་པ་ཡིན།

ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྡེ་ཁག་འགའ་ཞིག་གིས་རང་བཙན་ནམ་ཡང་ན་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་དོན་དུ་གཉེར་སྲིད་པ་དང་། ཕོང་ཚོས་དམིགས་

ཡུལ་དེ་འགྲུབ་ཆེད་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྲིད་པ་ཡིན། སྣངས་འཛིན་དང་དབང་བསྒྱུར་གྱི་གོ་གནས་སུ་ཡོད་པའི་གྲངས་མང་སྡེ་ཁག་ལ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་རང་དབང་ལས་འགལ་གྱིས་ཡིད་འཁྲུག་པ་དཀའ་ཡང་། རང་དབང་ཕྱོགས་གཏོགས་སྡེ་ཁག་གིས་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་རྒྱུའི་གདམ་ཁ་དེ་འབྱུང་འགྱུར་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མར་ཕན་ཐོགས་ཡོད་ཅེས་རྩོད་པ་བྱས་ཚོག །

དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དྲང་བདེན་མ་ཡིན་པའི་རིགས་སེལ་ཐབས་སུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འབྱུང་སྲིད་པའི་བྱེད་སྒོ་གང་ཡིན་ནམ།

དཔལ་འབྱོར་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དྲང་བདེན་མ་ཡིན་པའི་འོག་མནར་བཞིན་པའི་མང་ཚོགས་དེ། ཁོང་ཚོའི་སྡུག་བསྔལ་དེར་འགན་ཁུར་ཡོད་པའི་སྲིག་འཛུགས་དང་། སྡེ་ཁག་རྣམས་ལས་རྒྱུན་ལྡན་ཁ་ཐབས་སྐྱོ་བ་ཡོད། དེ་འདྲའི་གནས་སྣངས་ཀྱི་འོག་ཏུ་དཀའ་སྡུག་མྱོང་མཁན་སྡེ་ཁག་གི་ཚོགས་མིའམ། ཡང་ན་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་རྣམས་ནས་ཉེར་འཁྲུལ་ཡོ་བསྲང་གི་དོན་དུ་འཛབ་དམག་གི་དམག་འཁྲུག་དང་། འཇིགས་སྐུལ། ཞིང་སློང་གི་རྣམ་པའི་འཚོ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་ཡ་མཚན་རྒྱུ་མེད། དེ་མིན་ཁོང་ཚོས་བཀོད་སྒྲིག་གི་གནས་སྣངས་འགྱུར་བ་གཏོང་བ་ལ་དབང་ཤུགས་ཆེ་བ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་དོན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྣངས་འཛིན་ཐོབ་ཐབས་སམ། ཡང་ན་སྲིད་གཞུང་གི་ངོ་གསོ་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་སྲིད།

གཤམ་འོག་སྡེ་ཁག་གིས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་བྱས་པ་དེས་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཆའི་འཕེལ་སྐྱེད་དང་། འཚོ་བ་ཅན་གྱི་བྱེད་ལས་གཉིས་ཀར་གདམ

ཁ་ཤིག་སྤྲིན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དངོས་འབྲེལ་བྱས་ན་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ཕྱིར་ལྡོག་དང་། ལས་མིའི་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་ལྡ་བུའི་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཉམས་པ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ལས་ཀའི་གནས་སྟངས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་། ལས་གླ་འཕར་ཆ་ཡོང་བའི་དོན་དུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཡོད་པ་དང་། མུ་མཐུད་དེ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་བཞིན་པ་ཡིན། ཐབས་ལམ་དེ་རིགས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་བདག་ཐོབ་དང་སྟངས་འཛིན་སྐྱར་བཟོ་ཡོང་ཐབས་སུ་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་སྐབས་རེ་ཙམ་ཡིན།

འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་འཐབ་རྩོད་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་དེས། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དབང་ཆའི་བགོ་འགྲེམས་ཆ་སྙོམས་ཤིག་ཡོང་བ་ལ་མཐུན་འགྱུར་གལ་ཆེ་བྱེད་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་མི་ཚེའི་མདུན་ལམ་བཟོ་བར་གྲོགས་བྱེད་པའི་ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་མི་མང་ལ་དབང་ཚད་སྤྲོད་པའི་མཐུན་འགྱུར་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། ནུས་པ་འདིས་སྤྱི་ཚོགས་འགའ་ཞིག་ནང་གི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་གསེབ་ཀྱི་འཛུགས་སྐྲུན་རིང་ལུགས་དང་། གཞན་དུ་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་དབང་ཆའི་འཕེལ་སྐྱེད་མུ་མཐུད་ཡོང་བ་ལ་གདམ་ཁ་ཤིག་སྤྲིན་སྤྲོད་པ་ཡིན།

འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། མང་གཙོའི་ལག་ལེན་རྒྱ་སྐྱེད་དང་བདག་གཅེས་བྱེད་པ་ལ་འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འབྱུང་སྲིད་པའི་བྱེད་སྒོ་གང་ཡིན་ནམ།

འཚོ་བ་སྲུང་སྐྱོབ་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ཚང་མའི་ནང་དུ་སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆ་དབྱུས་སྡུད་བྱེད་པ་དང་། མང་གཙོའི་ལག་ལེན་དང་། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་རང་དབང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བཅས་སྐྱོང་མེད་དུ་འཛུགས་པའམ། དོ་སྣང་

ཉུང་དུ་ལས་མི་སྤྲོད་པའི་ཕྱོགས་ལྷུངས་ཀྱི་བྱེད་སྟངས་ལ་ལ་ནུས་པ་ལྡན་པའི་ཡོ་སྲུང་བྱེད་ཐུབ། མང་གཙོའི་འགྲོ་སྟངས་ཀྱི་ལུགས་མཐུན་མཚོན་རྟགས་ཙམ་ལས་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་ཁེ་ཕན་བྲལ་བའམ། ཡང་ན་ཁ་ཐབས་སྐྱོ་བའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྡེ་ཁག་ལ་རིགས་རམ་མི་སྤྲོད་པ་སྲིད། ད་ཅང་ཐལ་ཆེས་ན། འཕེལ་རིམ་འདི་དག་གིས་སྲིད་དབང་སྐེར་སྤྱོད་པ་ཞིག་བསྐྲུན་པ་ཡིན། འདིར་ང་ཚོས་ཚབས་ཆེ་ཡང་སྲིད་དབང་སྐེར་སྤྱོད་ལམ་ལུགས་སུ་མ་གྱུར་ཙམ་གྱི་སྲིད་དོན་གྱི་གནས་སྟངས་ཞིག་ལ་དམིགས་ཀྱི་ཡོད།

ནུས་ཤུགས་ལྡན་པའི་འགོག་རྐྱོལ་བྱེད་པ་ལ་མང་ཚོགས་ད་ཅང་སྐྱོ་བོ་ཡོད་སྐབས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩོག་རོལ་དུ་གཏོང་བ་ལས་སླ་པོ་ཡིན། སྡིགས་ར་ཆང་མའི་ཐད་དུ་རང་ཉིད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྲུང་སྐྱོབ་དང་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཤོད་ཐུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ངོ་བོའི་ཐོག་མང་ཚོགས་དེ་སྟོབས་ཆེན་པོ་དང་། རིག་རྩལ་ལྡན་པ་ཡོད་སྐབས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་ངོས་འཛིན་དང་ལག་ལེན་མི་བྱེད་ཀ་མེད་ཡིན།

འཚེ་བ་གསུངས་པའི་བྱེད་ལས་བརྒྱུད་དེ་མང་ཚོགས་ལ་དབང་ཆ་ཐོབ་པ་དེས། དབང་ཆ་དབུས་སྡུད་ཡོང་བ་ལ་འགོག་རྐྱེན་ཞིག་བཟོ་སྲིད་པ་དང་། སྡེ་ཁག་རྣམས་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་བྱེད་ལས་ལ་འཇུག་པའི་གོ་སྐབས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལྡན་པའི་འགོག་རྐྱོལ་དེ་དབང་འཛིན་པ་ཚོ་ལ་དེ་མ་ཐག་པའི་སྡིགས་ར་ལྟ་བུར་མཐོང་སྲིད་ཀྱང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་། སྤྱི་དམངས་ཀྱི་རང་དབང་། ཐུར་ལས་ལྷག་པའི་སྲིད་དོན་གྱི་ཆ་ཤས་ལེན་ཕྱིར་བཀོལ་བའི་འཚེ་བ་གསུངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་མང་གཙོའི་འགྲོ་

སྣངས་དངོས་སུ་སྒྲ་བརྙན་གཏོང་བ་དང་། སྙིངས་འཇགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བར་མཐུན་འགྱུར་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན།

འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་སྐབས་གསར་པ་ཞིག །

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ནང་། ད་ཆ་ང་ཚོ་གནས་སྐབས་གསར་པ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ཡོད། ད་ཆ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དེར་སླེགས་རྡོར་བཅུད་ལེན་དང་། དེའི་ཕན་ནུས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ། སྲོག་སྐྱོན་ཉུང་དུ་གཏོང་བའི་སོད་ལ་ལམ་ལྷོངས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མང་དུ་གཏོང་བ། ང་ཚོར་ངོ་འཕྲོད་བྱུང་ཟིན་པའི་ཚབས་ཆེའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་རིགས་ལ་གདོང་ལེན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་བསྟུན་ཏེ་དེའི་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་བཅས་ཡོང་གི་ཡོད།

དེས་ན་བརྒྱ་ཕྲག་ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་དུ་སེམས་པོ་དམ་པ། ཀུན་རྫིས་འགྲན་རྩོད་བྱས་པ་ལྟ་བུ་ཡོང་བ་ལ། ང་ཚོའི་དུས་ཀྱི་ཚབས་ཆེའི་འཐབ་རྩོད་རྣམས་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུར་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ནུས་པ་འཕེལ་རྒྱས་གཏོང་བ་དང་། འཚོལ་ཞིབ་བྱེད་རྒྱུར་ཉམས་ཞིབ་དང་། དཔྱད་པ། སྲིད་བྱུས་ཀྱི་འཕེལ་རྒྱས། འཆར་གཞི་བཅས་ཆེས་ཤུགས་ཆེ་དགོས་པ་ཡིན།

འབད་རྩོལ་འདི་དག་བྱེད་སྐབས་དེང་དུས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གལ་ཆེའི་འགྲོ་སྣངས་དང་། རྒྱལ་ནང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་བའི་ནུས་པ་རྣམས་ལས་འགལ་བ་དང་ཡང་ཡང་ཁ་གཏད་བཅར་དགོས་པ་ཡོང་ངེས་ཡིན།

དབང་ཆ་དབྱུས་སྲུང་བྱེད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཁུལ་གྱི་སྲིད་དོན་ཆེད་དྲག་དཔུང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ། སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་དཀའ་ངལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལམ་ལ་བཙན་དབང་བྱེད་པ་འདི་དག་དང་། དེ་མིན་གྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་རྣམས་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ལ་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་པའི་བསམ་གཞིགས་དང་ཕྱོགས་འགལ་ཡིན།

ཡིན་ན་ཡང་། ད་བར་དུ་འཚོལ་ཞིབ་འབྲས་ངེས་མ་བྱུང་བའི་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་གནོན་ཤུགས་དང་། དེའི་ནུས་པའི་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ལག་ལེན་ཧྲུང་མེད་དང་། ཕན་ཐོགས་ཀྱི་ནུས་པར་གོ་རྟོགས་དང་དོ་སྣང་ལྡན་པའི་བསམ་གཞིགས་བྱས་པ་དེས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གདམ་ཁ་དག་མངོན་པར་བྱེད་སྲིད།

ང་ཚོས་འཚེ་བ་ཅན་གྱི་ཉེས་ཆད་རྣམས་འཚེ་བ་སྤངས་པ་ཞིག་གིས་བརྗེ་སྒྱུར་བྱེད་པར་ལམ་སྟོངས་ཇི་ཙམ་ཡོད་མིན་ནི། ཧ་ཅང་ཚད་མཐོ་པོ་ཞིག་གི་སྒོ་ནས་དགོས་དོན་ལ་དམིགས་པའི་འཚེ་བ་ཅན་གྱི་ཉེས་ཆད་རྣམས་ཀྱི་ཚབ་ཏུ་ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་འཚེ་བ་སྤངས་པའི་རྐང་ཚབ་གཞི་རྒྱ་ཇི་ཙམ་འཛོག་ཐུབ་མིན་གྱིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རེད།། །།

ཟུར་བཀོད།

གནད་ཆེའི་ཐ་སྙད་ཀྱི་གོ་དོན་རེའུ་མིག

གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས། གང་དུ་ཁ་གཏད་པ་སོ་སོར་གདམ་ཁ་ཞིག་ཡོད་བཞིན་དུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ལས་འགུལ་བ་ཚོའི་དགོས་འདུན་འགའ་ཞིག་ཐོག་བཀའ་ཁྲོལ་གནང་བ་དང་། ཕམ་འཕྲུར་འགྲིག་རེ་ཡོད་པའི་ཁས་ལེན་ཐག་གཅོད་བྱེད་པའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན། ཁ་གཏད་པ་དག་གི་ལྟ་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་དང་། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བཙན་ཤེད་བྱུང་མེད་ཀྱང་། ཕན་ཚུན་ཕམ་འཕྲུར་འགྲིག་རེ་ཡོད་པའི་འདོད་པ་ཞིག་ཡོད་སྐབས་སུ་གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་ཡོད་པ་ཡིན།

ཁ་གཏད་པའི་སྲིད་སྐྱོང་ལམ་ལུགས་དེར་ཁ་གྱེས་དང་། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བཙན་ཤེད། ཡང་ན་བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་བཅས་ཡོད་པར་སྣུ་མཐུད་དེ་སྤྲད་པའི་ཤུགས་རྐྱེན་ཁག་ནས་ཀྱང་གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས་འབྱུང་སྲིད་པ་ཡིན།

དབང་ཆ། སྒྲིག་འཛུགས་དང་གང་ཟག་སྐོར་གྱི་གོ་རིམ་དང་། ངོ་སྤྲོད། ཐག་ཚོད། རྣམ་དཔྱོད་བཅས་ཐོབ་ཐང་བཞིན་དུ་དང་བླངས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་བྱས་ཏེ་སྟེ་འཁྲིད་ཐུབ་པ་དང་། དེ་དག་གཞན་གྱི་མཐུན་ལམ་དང་ཅི་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་བརྒྱུད་དེ་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་ཐུབ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡིན། དབང་ཆ་ནི་སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ལྟ་བ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་མིན།

ཕྱིར་ལྡོག། སྲིད་དོན་དང་། དཔལ་འབྱོར། ཡང་ན་སྤྱི་ཚོགས་བཅས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ།

སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ཚོད་འཛིན། སྲིད་དོན་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་བྱ་བ་དང་གོ་དོན་གཅིག་མཚུངས།

སྤྱི་དམངས་ཀྱི་བྱེད་ལས། སྲིད་དོན་གྱི་དགོས་མཁོའི་ཕྱིར་འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་ལས་འགུལ་བརྩམས་པ་དང་གོ་དོན་གཅིག་མཚུངས།

སྤྱི་དམངས་ཀྱི་རྩིས་མེད། སྲིད་དོན་གྱི་དགོས་མཁོའི་ཕྱིར་བརྩམས་པའི་འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་ངོ་རྒོལ་དང་། འགོག་རྒོལ། ཐེ་གཏོགས་བཅས་ངེས་གཏན་གྱི་བྱ་བའི་རིགས།

སྤྱི་དམངས་ཀྱི་འགོག་རྒོལ། སྲིད་དོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་གི་ཆེད་འཚོ་བ་སྐྱོང་བའི་འགོག་རྒོལ་བྱེད་པ་དང་གོ་དོན་གཅིག་མཚུངས།

སྤྱི་དམངས་ཀྱི་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ། སྲིད་དོན་གྱི་རྒྱ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་དཔལ་འབྱོར་སློ་རྒྱག་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། འདིའི་སྐབས་སུ་ལས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་དུ་སློབ་ཕྲུག་དང་། ཆེད་ལས་པ། ཚོང་པ། གཞུང་ཞབས་པ། གྲལ་རིམ་མི་སྣ་བཅས་ཀྱིས་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བར་ཆ་ཤས་ལེན་སྲིད་

པ་ཡིན།

སྤྱི་དམངས་ཀྱིས་བཀའ་བརྩི་དང་ལེན་མི་ཞུ་བ། བགོད་ཐུབ་དང་། བཙད་པ། བཀའ་རྩ། དམག་མིའམ་སྐོར་སྲུང་བའི་བཀའ་སོགས་ཁྲིམས་གཞི་བྱེ་བྲག་པ་ལ་ཤེས་བཞིན་དུ་ཞི་བའི་སློ་ནས་བརྩི་སྲུང་མི་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། འདི་དག་རྒྱུན་ལྡན་དུ་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་དྲང་བདེན་མིན་པ་དང་། གདུག་རྩུབ་ཅན། བཟང་སྤྱོད་དང་བྲལ་བའི་ཁྲིམས་ལ་རྩིས་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། སྐབས་རེར་སྲིད་གཞུང་གི་ཐུབ་ཆེ་བའི་སྲིད་བྱུས་དག་ལ་འགལ་ཟླ་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་མཚོན་ཆེད་དུ། ཤས་ཆེར་ལུགས་མཐུན་དང་བར་གནས་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད་ལྡན་པའི་ཁྲིམས་དག་ལ་བརྩི་སྲུང་མི་བྱེད་པ་ཡིན།

བསམ་བློའི་འགྱུར་བ། གང་གི་ཐད་དུ་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་བགོལ་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཁ་གཏད་པས་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་སྡེ་ཁག་གི་དམིགས་ཡུལ་དེར་ངོས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཆེས་རྙེད་པའི་ལྟ་ཚུལ་གྱི་འགྱུར་བ་ཞིག་ཡིན། འདི་ནི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་ཐབས་ཤེས་བཞིའི་ནང་གི་གཅིག་ཡིན།

ཁ་གྲེས། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་ཐབས་ལམ་བཞི་པ་འདིས་ཁ་གཏད་པར་བཙན་ཤེད་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། གཞི་རྒྱ་དང་ཤུགས་དྲག་ཆེ་བའི་རྩིས་མེད་དང་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཚོའི་སྲིད་གཞུང་ངམ་ལམ་ལུགས་ཁ་གཏོར་བའམ། སོ་སོར་གྲེས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། མཐར་ཐུག་པའི་

མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དེས་དབང་ཚད་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཁག་བཀག་པའམ། བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་གཏད་པའི་སྲིད་གཞུང་ངམ་ལམ་ལུགས་དེ་རང་འགར་ཐོར་ཞིག་འགྲོ་བ་ཡིན།

སྲིད་ཀྱི་རང་དབང་། གང་ཟག་སྒེར་དང་སྡེ་ཁག་ལ་སྤྱི་ཚོགས་དང་སྲིད་དོན་ལམ་ལུགས་ཀྱི་བཀོལ་སྤྱོད་དང་ཐག་གཅོད་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་གང་ཟག་སྒེར་ལ་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱི་བྱེད་ལས་དང་གདམ་ཁའི་རང་དབང་སྤྱོད་པའི་སྲིད་དོན་གྱི་ཆ་རྐྱེན་ཞིག་ལ་ཟེར།

གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས། འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྒྱུད་རིམ་ཞིག་བདམས་ནས་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་ཇི་ལྟར་འགྲུབ་པའི་འཆར་སྒོ་རྒྱ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན། གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཀྱིས་འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་སྡེ་ཁག་གི་དམིགས་ཡུལ་བསྒྲུབ་པར་སྡེ་ཁག་དེར་རན་པ་དང་ཡོད་པའི་བཟང་སྤྱོད་དང་། དཔལ་འབྱོར། སྲིད་དོན། མིའི་ནུས་ཤུགས་བཅས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ཡོངས་ལ་སྟེ་ཁྲིད་ལམ་སྟོན་དང་འབྲེལ་མཐུད་བྱེད་པར་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
འཐབ་རྩོད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་རྨང་གཞིའི་འཕེལ་རིམ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་འགྲུབ་པར་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྱུས་ཤིག་གི་ནང་དུ་ཁྲབ་ཚད་ངེས་ཅན་གྱི་འཐབ་བྱུས་སྣ་མང་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྲིད་པ་ཡིན།

སློ་ཁ་མ་ཆེམས་པའི་སྡེ་ཁག། གང་གི་སློ་ཁ་མ་ཆེམས་པའི་གནད་དོན་དག་འཐབ་

རྟོད་ཀྱི་ནང་དུ་རྟོད་གཞི་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་འཚོ་བ་སྤྲང་བའི་འགོག་རྐྱོལ་བ་ཚོས་འཐབ་རྟོད་དོན་གཉེར་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བཏང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྡེ་ཁག་ཞིག

མིའི་ནུས་ཤུགས། འདིར་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་དབང་སྒྱུར་བྱེད་པོ་སྡེ་རྒྱལ་ཁབ་ལ་བཀོད་འདོམ་བྱེད་པའི་དབང་བསྒྱུར་སྡེ་ཁག་གི་བཀའ་ལ་བརྩི་བ་དང་། ཁོ་དང་མཐུན་ལམ་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་ཁོའི་ཚོད་སེམས་ལག་བསྟར་བྱེད་པར་གྲོགས་བྱེད་པའི་སྡེ་ཁག་དང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གྲངས་འབོར་མཚོན་པ་ཞིག་ཡིན། འདིར་སྤྱིར་བཏང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་གི་སྡེ་ཁག་དང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསྡུར་ཚད་དང་། དེ་དག་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རང་དབང་དང་། རྣམ་པ། རྒྱ་ཁྱོན་བཅས་འདུས་ཡོད།

སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་དག་ནས་གཅིག་ཡིན་པའི་མིའི་ནུས་ཤུགས་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་འདི་དག་ཐོབ་དང་མ་ཐོབ་ཀྱིས་རྐྱེན་པས་དབང་སྒྱུར་པའི་དབང་ཚད་ལ་ཤུགས་རྐྱེན་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད།

དངོས་པོའི་འབྱུང་ཁུངས། འདི་ནི་སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་གཞན་ཞིག་ཡིན། ཐ་སྙད་འདི་མཁར་དབང་དང་། རང་བྱུང་གཏེར་རྫས། དངུལ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས། དཔལ་འབྱོར་གྱི་ལམ་ལུགས། བརྒྱུད་ལམ་གྱི་ཐབས་ཤེས། འཕྲིན་འགྲུལ་གྱི་ཆ་རྐྱེན་བཅས་ལ་འདུག་པ་ཡིན། དབང་སྒྱུར་པས་འདི་དག་ལ་ཇི་ཙམ་སྟངས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའམ་མེད་པའི་ཆ་ཚད་དེས་དབང་སྒྱུར་པའི་དབང་ཆའི་ཁྱབ་ཚད་དམ་རྒྱ་ཁྱོན་ཐག་གཅོད་པར་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

བརྗེ་འགྱུར་གྱི་ཐབས་ལམ། ལམ་ལྟོངས་ལྡན་པའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དག་གི་ནང་དུ་བརྗེ་འགྱུར་གཏོང་ཐུབ་པའི་བརྒྱུད་རིམ་དག་ལ་ཟེར། ཐབས་ལམ་བཞི་པོ་དག་ནི། བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་དང་། གོ་ཤེས་ཉན་ཤེས། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བཙན་ཤེད། ཁ་གྲོས་བཅས་ཡིན།

བྱ་ཐབས། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་བྱུས་ཀྱི་ནང་དུ་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བྱེ་བྲག་པ་དག་ཡིན། དེས་ན་ད་བར་བྱ་ཐབས་བྱེ་བྲག་པ་ཉིས་བརྒྱར་ཉེ་བ་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ཐེ་གཏོགས་དང་། མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ། {སྤྱི་ཚོགས་དང་། དཔལ་འབྱོར། སྲིད་དོན།} འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ངོ་རྒོལ་དང་རྒྱུད་སྐུལ་བཅས་སྡེ་ཚན་ལྔ་བ་གསུམ་གྱི་འོག་ཏུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཡོད།

མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ། ངོས་ལེན་མེད་པའི་གང་ཟག་གམ། ལས་འགྲུལ། སྒྲིག་འཛུགས། ཡང་ན་སྲིད་གཞུང་ལམ་ལུགས་ཤིག་གི་ཐད་དུ་སྤྱི་ཚོགས་སམ། དཔལ་འབྱོར། སྲིད་དོན་ {ཡང་ན་འདི་དག་ཟུང་འབྲེལ་ཡིན་པ་} བཅས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་ཆེད་མངགས་འགོག་པའམ། ཡང་ན་བར་མཚམས་གཅོད་པ་དང་དམ་བསྒྲགས་བྱེད་པ་བཅས་འབྲེལ་བའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་བྱ་ཐབས་རྣམས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ།{དཔལ་འབྱོར་གྱི་

ཕྱིར་ལྡོག་དང་ལས་མིའི་ལས་མཚམས་འཛིན་པ་} དེ་བཞིན་སྲིད་དོན་གྱི་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་བཅས་སྡེ་ཚན་ཆུང་ཁག་དག་གི་ནང་དུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཡོད།

འཚོ་མེད་ཞེ་བ། {ཆོས་ཕྱོགས་སམ་བཟང་སྤྱོད་དང་འབྲེལ་བ།} གང་དུ་ཆོས་ཕྱོགས་སམ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཚོ་བའི་བྱེད་ལས་འགོག་པའི་ཡིད་ཆེས་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱི་རིགས་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་ཟེར། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འགའ་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཕྱིའི་འཚོ་བ་རག་པ་བྱེད་མི་ཆོག་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་བསམ་ངན་དང་ཚིག་ངན་ཡང་བཀག་ཡོད། ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་འགའ་ཞིག་གིས་ཁ་གཏད་པའི་ཐད་དུ་སྤྱོད་ལམ་དང་ཀུན་སློང་བཟང་པོ་དགོས་པ་སྟོན་གྱི་ཡོད། ཡིད་ཆེས་བྱེད་པོ་འདིའི་རིགས་ཀྱིས་འཚོ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་རྒྱུ་མཚན་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དོན་དུ་ཉམས་ལེན་བྱེད་བཞིན་པ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་འཚོ་བ་སྤངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་ཡང་ཆ་ཤས་ལེན་ཡང་སྲིད་ལ་མི་ལེན་པའང་འདེམས་སྲིད།

འཚོ་བ་སྤངས་པའི་བྱེད་ལས། ཕྱིའི་འཚོ་བ་རག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཐེ་གཞོགས་དང་། འགོག་རྫོལ། ངོ་རྒོལ་བཅས་བྱེད་པའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ཐབས་ལམ་ཞིག་ཡིན། བྱེད་ལས་དེ་དག་(ཀ་) འདོར་འཁོས་ཀྱི་བྱ་བ་དང་། (ཁ་) མངགས་འཁོས་ཀྱི་བྱ་བ། ཡང་ན་ (ག་) གཉིས་ཀ་ཟུང་འབྲེལ་བཅས་བརྒྱུད་དེ་ཡོང་སྲིད། ཀ། འདོར་འཁོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་ཚོས་སྲིག་དང་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་བྱ་བ་དང་། ལུགས་སྲོལ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དགོས་པའི་བྱ་བ། དུས་རྒྱུན་ལྟར་དུ་བྱེད་པའི་བྱ་བ་བཅས་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལ་ཟེར།

ཁ། མངགས་འོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཆ་ཤས་ལེན་མཁན་ཚོས་སྒྲིག་དང་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་མི་ཆོག་པའི་བྱ་བ་དང་། ལུགས་སྲོལ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཆོག་པའི་བྱ་བ། དུས་རྒྱུན་ལྟར་དུ་མི་བྱེད་པའི་བྱ་བ་བཅས་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བ་ལ་ཟེར།

ཐབས་ལམ་འདིའི་ནང་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ངོ་རྟོལ་དང་རྒྱུད་སྐུལ། མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ། འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་ཐེ་གཏོགས་བཅས་སྟེ་ཚན་ལྔ་བ་གསུམ་གྱི་ནང་དུ་བཟླ་སྒྲིལ་བྱས་པའི་བྱ་ཐབས་བྱེ་བྲག་སྣ་མང་ཞིག་འདུས་ཡོད།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བཙན་ཤེད། རྒྱ་ཁྱབ་ཆེ་བའི་བརྩི་མེད་དང་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་གནས་སྟངས་དེའི་ནུས་པ་ལྡན་པའི་སྟངས་འཛིན་ཁ་གཏད་པའི་ལག་ནས་འཕྲོག་ཟིན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་གཏད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་བློ་དང་མི་མཐུན་པར་དགོས་འདུན་འགྲུབ་པའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ནང་གི་བརྗེ་འགྱུར་གྱི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཁ་གཏད་པ་རྣམས་རང་འཇགས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་གོ་གནས་སུ་གནས་པ་མ་ཟད་ལམ་ལུགས་ཁ་ཕྱིར་དུ་ཕྱིན་མེད།

འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་གྱེན་ལོག བརྩིས་མེད་དང་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་བེད་སྤྱོད་ཤུགས་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཙན་གནོན་ཅན་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྲིད་གཞུང་ལམ་ལུགས་ཤིག་གི་ཐད་དུ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་སྲིད་ཀྱི་སྒེར་ལངས་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

འཆི་བ་སྒྲུང་ས་པའི་ཐེ་གཏོགས། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གཉིས་སྐབས་ཤིག་གི་ནང་དུ་ཁ་གཏད་པའི་ལས་འགུལ་དང་ཁོང་ཚོའི་ལམ་ལུགས་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ལ་འཆི་བ་སྒྲུང་ས་པའི་ཐབས་ལམ་བརྒྱུད་དེ་ཐད་ཀར་ཐེ་བྱུས་བྱེད་པའི་འཆི་བ་སྒྲུང་ས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་བྱུས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཐབས་བྱུས་འདི་དག་མཚོན་རྟགས་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་དང་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་གཉིས་ཀ་ལས་ལོག་ས་སུ་གྱུར་བ་ཡིན། གཏོར་རྒོལ་ཅན་གྱི་ཐེ་གཏོགས་ནི་ཤུས་ཆེ་བ་ཞི་གཟུགས་དང་འབྲེལ་བ་{དཔེར་ན་གོ་བཀག་པ་ལྟ་བུ་} ཡིན་ཀྱང་སེམས་ཁམས་དང་། སྤྱི་ཚོགས། དཔལ་འབྱོར། སྲིད་དོན་དང་འབྲེལ་བའང་ཡོང་སྲིད།

འཆི་བ་སྒྲུང་ས་པའི་ངོ་རྒོལ་དང་རྒྱུད་སྐྱལ། གང་དུ་བྱ་ར་དང་། གོམ་བགྲོད། ཡང་ན་ངོ་རྒོལ་ཇམ་སྟོན་བྱེད་ཕྱིར་གཅིག་ཕྱུར་ལངས་སྡོད་པ་ལྟ་བུ། རྒྱུད་སྐྱལ་གྱི་འབད་རྩོལ་དང་འགལ་ཟླའི་བསམ་ཚུལ་མངོན་པའི་མཚོན་རྟགས་ཀྱི་འཆི་བ་སྒྲུང་ས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་བྱུས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ལས་འགུལ་འདི་རིགས་བསམ་ཚུལ་ངག་གིས་བརྗོད་པ་ལས་ནུས་པ་ཆེ་ཡང་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པ་ {དཔེར་ན་ལས་བཤོལ་ངོ་རྒོལ་} དང་འཆི་བ་སྒྲུང་ས་པའི་ཐེ་གཏོགས་{དཔེར་ན་གོ་འགོག་པ་} ལས་ཆུང་བ་ཡོད།

འཆི་བ་སྒྲུང་ས་པའི་འཐབ་རྩོད། འཆི་བ་སྒྲུང་ས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྟོབས་ཆེན་གྱི་སྒོ་ནས་དམིགས་བསལ་དྲག་གནོན་གྱི་ཡ་ལན་སྤྲོད་སྲིད་པའི་ཐབས་ཤེས་ཟབ་པོ་དང་། ཐག་ཆོད་པོ་ཡོད་པའི་ཁ་གཏད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཐད་དུ་བློ་ཐག་ཆོད་

པོའི་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

འཚེ་བ་སྐྱངས་པའི་གོ་མཚོན། འཚེ་བ་སྐྱངས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་བྱེ་བྲག་པ་དག་ལ་ཟེར།

རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ཀ་བ། ཡོད་བཞིན་པའི་སྲིད་གཞུང་གི་དགོས་ངེས་ཀྱི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་རྒྱུན་སྐྱོངས་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་གཞུང་དེའི་དབང་ཆའི་ནུས་པ་རྒྱ་ཆེར་གཏོང་བར་མཐོ་སྒྲོད་བྱེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཆ་ཤས་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག དཔེར་ན། སྐོར་སྲུང་བ་དང་། བཙོན་ཁང་། ཉེས་ཆད་ཀྱི་ནུས་པ་མཐོ་སྒྲོད་བྱེད་པའི་དྲག་པོའི་དཔུང་དམག དབང་ཆད་དམ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ནུས་པ་སྒྲོད་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་དང་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་དབྱུ་ཁྲིད་ཁག དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་རྐྱེན་མཐོ་སྒྲོད་བྱེད་པའི་ལས་མི་དང་ཚོང་ལས་ཀྱི་སྡེ་ཁག དེ་བཞིན་གཞན་ཡང་སྲིད་དོན་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་སུ་ངོས་འཛིན་པ་ཁག་བཅས་ཡིན།

སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྩལ། (སྲིད་དོན་གྱི་ཇུ་ཇི་ཏྶུ།) འཚེ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་སྐབས་སུ་དབང་ཆའི་འབྲེལ་བར་འགྱུར་བ་གཏོང་ཕྱིར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་སྲིད་པའི་དམིགས་བསལ་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་ཡིན། སྲིད་དོན་འཐབ་རྩལ་གྱི་ནང་དུ། འཚེ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བའི་ཐད་དུ་ཁ་གཏད་པས་དྲག་སྤྱོད་ཀྱིས་བཙན་གནོན་བྱས་པ་དེ། སྲིད་དོན་གྱི་ཆ་ནས་འཚེ་བ་སྐྱངས་པའི་འགོག་རྒོལ་བ་ཚོ་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་གཏོང་བ་དང་། ཁ་གཏད་པའི་རང་ཉིད་ཀྱི་དབང་ཆའི་གནས་

སྣངས་ཉམས་རྒྱུད་དུ་འགྲོ་བར་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པར་ཁ་ཕྱོགས་བསྒྱུར་བ་ཡིན། འདི་ནི་འཚོ་བ་དང་བཅས་པའི་དྲག་གནོན་དེར་འཚོ་བ་དང་མགོ་སྐྲུར་སྤྲངས་ཏེ། སྲུ་མཐུད་པའི་འཚོ་བ་སྤྲངས་པའི་བརྩེ་མེད་དང་འཕྲད་ཚེ་གཅིག་པུར་བཀོལ་སྤྱོད་ཐུབ་པ་ཡིན། སྐབས་དེར་ཁ་གཏད་པའི་དྲག་གནོན་དེ་ཐབས་སྡུག་ཤོས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མངོན་པ་ཡིན།

དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་ཚུལ་གྱི་འགྱུར་བ་དེ་ཀློ་ཁ་མ་ཆིམས་པའི་སྡེ་ཁག་དང་། སྡེ་ཁག་ཕུང་སུམ་པའི་ནང་དུ་མ་ཟད། ཁ་གཏད་པའི་རྒྱུན་དུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོར་བ་ཚོའི་ནང་དུའང་འབྱུང་སྲིད་པ་ཡིན། འགྱུར་བ་དེ་དག་གིས་ཁ་གཏད་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཕྱིར་འཐེན་དང་། འཚོ་བ་སྤྲངས་པའི་འགོག་རྒོལ་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་གཉིས་ཀ་བསྐྲུན་སྲིད་པ་ཡིན། དེའི་རྗེས་འབྲས་ནི་ཁ་གཏད་པ་ཚོར་རྒྱ་ཁྱབ་ཀྱི་དམའ་འབེབས་དང་། ཁ་གཏད་པ་ནང་ཁུལ་དུ་འགལ་ཟླ། འགོག་རྒོལ་གོང་འཕེལ་དུ་འགྲོ་བ་བཅས་འབྱུང་སྲིད། འགྱུར་བ་འདི་དག་གིས་སྐབས་རེ་འཚོ་བ་སྤྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་སྡེ་ཁག་གི་མཐུན་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པའི་དབང་ཆའི་འབྲེལ་བར་འཕོ་འགྱུར་ཤུགས་ཆེ་བསྐྲུན་ཐུབ།

འོན་ཀྱང་སྲིད་དོན་གྱི་འཐབ་རྩལ་དེ་འཚོ་བ་སྤྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནད་དོན་ཚང་མའི་ནང་དུ་བཀོལ་སྤྱོད་མི་ཡོང་། དེ་མེད་པའི་སྐབས་སུ་དབང་ཆའི་འབྲེལ་བའི་འགྱུར་བ་དེ་མཐུན་ལམ་མི་བྱེད་པའི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་རག་ལུས་པ་ཡིན།

སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆ། སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་གི་ཆེད་དུ་གཞུང་འབྲེལ་སྲིད་བྱུས་ཁག་ལག་བསྟར་དང་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཕྱིར་བེད་སྤྱོད་དུ་ཡོད་པའི་གནོན་ཤུགས་དང་

ཤུགས་ཆེན་གྱི་ཆ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར། སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆ་དེ་གཞུང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་སམ། ཡང་ན་གཞུང་ལ་འགལ་ཟླ་བྱེད་པའི་ཚབ་སྲིད་ལྟ་བ་ལོག་འཛིན་པའི་སྡེ་ཁག་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་བཅས་ནས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྲིད། སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆ་དེ། འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་ཐད་ཀར་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའམ། ཡང་ན་རྗེས་སུ་བེད་སྤྱོད་ཡོང་ཆེད་ཟུར་འཇོག་གི་ནུས་པ་ཞིག་ཏུ་བདག་ཉར་བྱེད་སྲིད།

ཉེས་ཆད། མི་མང་གིས་བྱེད་མི་ཆོག་པའམ། མི་འོས་པ་ཞིག་བྱས་པའམ། ཡང་ན་བྱེད་པའི་རེ་བ་དང་བྱེད་དགོས་ངེས་ཀྱི་ལས་ལ་འཛུག་མ་ཐུབ་པ་གང་རུང་གི་ཐོག་ཏུ་བཀལ་བའི་འཆི་བ་དང་བཅས་པའམ། འཆི་བ་མེད་པའི་ཉེས་པའམ་འཁྲོན་ལན་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཅེ་གསུང་བཀའ་སྒྲུབ་མ་ཞུས་པའི་འཁྲོན་ལན་ཙམ་དུ་འཆི་བ་དང་བཅས་པའི་ཉེས་ཆད་ལས་འཆི་བ་སྤངས་པའི་ཉེས་ཆད་ཉུང་བ་འབྱུང་སྲིད་ཀྱང་། དམིགས་ཡུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་བསྒྲུབ་པའི་དོན་དུ་འཆི་བ་དང་བཅས་པའི་ཉེས་ཆད་ལས་འཆི་བ་སྤངས་པའི་ཉེས་ཆད་མང་བ་འབྱུང་སྲིད། ཉེས་ཆད་རྣམས་སྲིད་དོན་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ཤིག་ཡིན།

རང་མགོ་རང་ཐོན། རང་ཉིད་དང་། རང་གི་སྡེ་ཁག་གམ། སྒྲིག་འཛུགས་ལ་རང་དབང་དང་། རང་ཐག་རང་གཅོད། རང་ཁ་རང་གསོ་བཅས་སྤྱོད་ཐུབ་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ལས་དོན་རང་གིས་འཛིན་སྐྱོང་ཐུབ་པ། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་དབྱེ་

འབྲེད་རང་གིས་བྲེད་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

རིག་རྩལ་དང་གོ་རྟོགས། རིག་རྩལ་དང་གོ་རྟོགས་ནི་སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་ཤིག་ཡིན། དབང་སྒྱུར་པའི་དབང་ཆ་དེར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གི་སྡེ་ཁག་དང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་སྦྲུད་པའི་ནུས་པ་དང་། གོ་རྟོགས། རིག་རྩལ་བཅས་དང་། དབང་སྒྱུར་བྱེད་པོར་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་ནུས་པ་དང་། གོ་རྟོགས། རིག་རྩལ་བཅས་ཀྱི་འབྲེལ་བས་སྐྱོར་རོགས་བྱེད་པ་ཡིན།

དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས། འདི་དག་ནི་སྲིད་དོན་གྱི་དབང་ཆའི་འབྱུང་ཁུངས་རྣམས་ཡིན། འདི་དག་གི་ནང་དུ་དབང་ཚད་དང་། མིའི་ནུས་ཤུགས། རིག་རྩལ་དང་གོ་རྟོགས། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན། དངོས་པོའི་འབྱུང་ཁུངས། ཉེས་ཆད་བཅས་འདུས་ཡོད། འདི་དག་སྤྱི་ཚོགས་ནས་འབྱུང་བ་ཡིན། འབྱུང་ཁུངས་འདི་དག་རེ་རེ་བཞིན་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་བཀའ་རྩི་དང་ལེན་དང་། མཐུན་ལམ། ཇོས་ལེན་བཅས་ལ་བརྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བ་དམ་པོ་ཡོད། འབྱུང་ཁུངས་འདི་དག་གི་མཁོ་སྤྲོད་ཤུགས་ཆེ་ཡོད་ཚེ་དབང་སྒྱུར་པ་དེ་སྟོབས་ཆེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། མཁོ་སྤྲོད་ཉམས་ཆུད་དུ་ཕྱིན་པའམ་རྒྱུན་བཅད་ཚེ་དབང་སྒྱུར་པའི་དབང་ཆ་ཉམས་ཆུད་དུ་འགྲོ་བའམ་ཐོར་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ཡིན།

འཐབ་བྲུས། འཐབ་རྩོད་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྲུས་ཤིག་གི་ནང་དུ་འཕེལ་རིམ་མམ། ལས་འགུལ་ཆེ་བ་ཞིག་སྤེལ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡིན།

འཐབ་བྲུས་ནི་ཇི་ལྟར་ལས་འགུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་འཐབ་རྩོད་གོང་འཕེལ་གཏོང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ལས་འགུལ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་དག་ཁེ་ཕན་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་གྲོགས་བྱེད་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཆ་ཤས་སོ་སོ་བ་རྣམས་མཉམ་དུ་སྡུ་སྒྲིག་རྒྱུའི་གཞི་རྩའི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་ཡིན།

འཐབ་བྲུས་ནི་གང་འདོད་པའི་དམིགས་ཡུལ་དག་འགྲུབ་པ་ལ་ཐབ་དུ་རུང་བའི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱི་ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་ཀྱི་བེད་སྤྱོད་དང་། འཕྲོད་སྦྱོར། བགོ་འགྲེམས་བཅས་བྱེད་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཞིག་ཡིན། འཐབ་བྲུས་ནི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་གི་ནང་དུ་དམིགས་ཡུལ་ངེས་ཅན་ཞིག་འགྲུབ་པ་ལ་ཕན་ནུས་ཆེ་ཤོས་ཇི་ལྟར་ཐོབ་པ་དང་། ག་དུས་ཇི་ལྟར་འཐབ་རྩོད་གཏོང་ལེན་བྱེད་དང་མི་བྱེད་བཅས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད།

འཐབ་བྲུས་ནི་གཞི་རྒྱ་ཆེ་བའི་འཐབ་བྲུས་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཀོལ་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན། ལས་འགུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་འཐབ་བྲུས་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བར་བཀོལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཚད་གཞི་ཆུང་གྲས་དག་གི་ནང་དུ་འཐབ་རྩལ་དང་བྱེད་ལས་ཀྱི་བྱ་ཐབས་བྱེ་བྲག་པ་དག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པ་ཡིན།

ལས་བསྡོལ་ངོ་རྐྱོལ། དཔལ་འབྱོར་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་འགྲུབ་ཕྱིར་སྙིན་བདག་གི་ཐོག་ཏུ་འམ། ཡང་ན་སྲིད་དོན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ཞིག་འགྲུབ་ཕྱིར་སྐབས་རེ་གཞུང་གི་ཐོག་ཏུའང་གཉེན་ཤུགས་སྤྲོད་རྒྱུར་ཆེད་མངགས་ལས་ཀ་ཕྱིར་བསྡོལ་ལམ། ཡང་ན་བཀག་འགོག་བྱེད་པ་ཞིག་ལ་ཟེར།

འཐབ་རྩལ། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་དམ་དྲག་ཅན་ཞིག་གི་ནང་དུ་ཚད་ཅན་གྱི་དམིགས་ཡུལ་བྲེ་བྲག་པ་ཞིག་འགྲུབ་ཕྱིར་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབ་རྡུང་བའི་མཐུན་རྐྱེན་རྣམས་ཕན་ནུས་ལྡན་པའི་བེད་སྤྱོད་ཇི་ལྟར་གཏོང་བའི་བསམ་བློར་གཞི་རྟེན་བྱས་པའི་བྱེད་ལས་ཀྱི་འཆར་གཞི་ཚད་བཀག་ཅན་ཞིག་ཡིན། འཐབ་རྩལ་ནི་སྤྱི་ཡོངས་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འཕེལ་རིམ་ཞིག་གི་ནང་དུ་རྒྱ་ཁྱབ་འཐབ་བྱུས་ཤིག་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་བར་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པར་དམིགས་པ་ཡིན།

འཆི་བ། གང་དུ་མིའི་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་ཐད་དུ་ཕྱིའི་ལུས་ཀྱི་འཆི་བ་སྨས་སྐྱོན་ནམ། སྲོག་སྐྱོན་གཏོང་བ་དང་། ཡང་ན་དེ་འདྲའི་འཆི་བ་བྱེད་པའི་འཇིགས་སྐུལ་བྱེད་པའམ། ཡང་ན་དེ་འདྲའི་འཇིགས་སྐུལ་ལམ་འཆི་བ་ལ་བརྟེན་པའི་བྱེད་ལས་གང་རུང་ཞིག་ལ་ཟེར།

ཆོས་ཕྱོགས་སམ་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་འཆི་བ་སྒྲངས་པའི་རིགས་འགའ་ཞིག་གིས་འཆི་བའི་གོ་དོན་ནི་ཧ་ཅང་གི་གཞི་རྒྱ་ཆེན་པོར་སེམས་ཀྱི་ཡོད། འདིར་བཀོད་པའི་ངེས་ཚིག་བསྡུས་པོ་འདིས་ཡིད་ཆེས་དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཚོ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གཞི་བཅོལ་ཏེ་འཆི་བ་སྒྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་པར་གོ་སྒྲིག་ཡོད་པའི་སྡེ་ཁག་དང་། སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་མཐུན་ལམ་བྱེད་པའི་སྐབས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད།

འཐབ་བྱུས་ལྡན་པའི་འཆི་བ་སྒྲངས་པའི་འཐབ་རྩོད། འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གནས་བབས་དང་། འགྲན་རྩོད་བྱེད་པའི་སྡེ་ཁག་གི་སྟོབས་ཤུགས། འཆི་བ་སྒྲངས་པའི་

བྱེད་ལས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་ནུས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་དེ་ལྟ་བུའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་འཐབ་ཇུས་ལྡན་པའི་རྒྱ་འཛིན་དང་བཅས་པར་ཞིབ་མོར་དཔྱད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲིག་པའི་འཆར་གཞི་ཞིག་དང་བསྟུན་ཏེ་བོད་སྤྱོད་བྱས་པའི་འཚོ་བ་སྐྱངས་པའི་འཐབ་རྩོད་ཅིག་ཡིན།། །།